

༡༡། རྒྱལ་སྐྱོད་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་དལ་གསོའི་རྒྱ་བའི་ཆེན་འགྲེལ་
 རབ་གསལ་འོད་ལྷན་གསར་བ་
 བཞུགས་སོ། །

ཅུ་བ་མཛད་པ་པོ། ཀུན་མཁྱེན་སྒྲོང་ཆེན་རབ་འབྱུངས།
 འགྲེལ་པ་མཛད་པ་པོ། མཁན་ཆེན་ཆོད་བང་བསོད་ནམས།

སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རང་བཞིན་སྤྱིར་	47
བྱེད་ཀྱི་སྐྱེས་པར་བཤད་པ་	52
བསྐྱེད་ཀྱི་བཤད་པ་	53
བསྐྱེད་ཆུ་ལ་བཤད་པ་	54
དཔྱུག་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་	56
ཡི་དྲུགས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་	68
དྲུད་འབྱོར་སྐྱུག་བསྐྱེད་	70
མིའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་	72
སྐྱེས་ཡིན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་	79
སྐྱེས་སྐྱུག་བསྐྱེད་	80
མ་འབད་ན་མི་ཐར་བའི་ཆུ་ལ་	82
ལས་རན་པ་ལ་ཐུགས་རྗེ་མི་འབྱུག་པར་བསྟན་པ་	83
སྐྱུག་བསྐྱེད་ཤེས་ཀྱང་མི་སྐྱོ་བ་ཡིད་དབྱང་ཆུ་ལ་	84
བཞོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསམ་པའི་འཐད་པ་	84
སྐབས་ཀྱི་དག་བ་བསྐྱོ་བའོ།	85

ལེའུ་བཞི་ལ།	
ལ་། ལས་ཆུ་འབྲས་ཀྱི་ལེའུ་	85
མདོར་བསྟན་པ་	85
རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་	86
ཀྱན་གཞི་དང་རྣམ་ཤེས་བཤད་པ་	86
རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ལས་གསོག་ཆུ་ལ་	88
ཤེས་པའི་གནས་བསྟན་པ་	89
གནས་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པ་བསྟན་པ་	89
ཁམས་གསུམ་གང་དུ་གཙོ་གང་ཆེ་བསྟན་པ་	90

ཐེམ་ཚུལ་.....	90
གཟུགས་མེད་མེད་བཞིའི་ཡུང་པོར་སེམས་ཉིད་ཚུལ་.....	91
བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ངོས་གཟུང་བ་.....	92
འདོད་སེམས་གོམས་བས་ཐར་པའི་རྒྱ་བྱེད་ཚུལ་.....	93
ཉིན་དུས་ཀྱི་ཤེས་པ་གཙོ་གང་ཆེ་བརྟན་པ་.....	93
དེད་ག་གཅིག་དང་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་.....	94
རྩ་བ་མ་དེག་པ་བཤད་པ་.....	95
དབྱེ་གཞི་བཤད་པ་.....	95
ལུས་ཀྱི་ལས་བཤད་པ་.....	96
ངག་གི་ལས་བཞི་.....	96
ཡིད་ཀྱི་ལས་.....	97
ནམ་མཁའ་ཀྱི་འབྲས་བྱ་བཤད་པ་.....	98
རྒྱ་མཐུན་བཤད་པ་.....	99
དབང་གི་འབྲས་བྱ་བཤད་པ་.....	100
སྤྱིས་བྱ་བྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་བཤད་པ་.....	102
མཐོ་ངོས་ཀྱི་འཕེན་བྱེད་དགོ་བ་བཤད་པ་.....	103
དེད་ག་གི་འབྲས་བྱ་བཤད་པ་ནི་.....	104
ཐུང་དོར་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འདོམས་པ་ནི་.....	104
ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཀྱི་དགོ་བ་.....	105
དེ་ཉིད་ངོས་བཟུང་བ་.....	106
ཐར་པའི་རྒྱ་བྱེད་ཚུལ་.....	107
དེགས་སད་པས་ཐར་པ་འཛོལ་ཚུལ་.....	108
ཆོགས་གཉིས་བྱུང་འབྲུག་ཏུ་རྫོགས་ཚུལ་.....	109
མིད་ཞིར་མི་གནས་པའི་ཚུལ་.....	109
འབྲས་བྱ་བཤད་པ་.....	110

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པའི་མཆན་ཉིད་.....	128
སྤྱོད་པའི་མཆན་ཉིད་.....	129
སྤྱོད་པ་མ་བརྟགས་པའི་སྤྱོད་.....	130
སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་བཟང་པའི་མཆན་ཉིད་.....	130
སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་བསམས་ཤིང་བཤགས་སྤྱོད་པ་.....	131
སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་གོགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་.....	136
དགེ་བའི་བཤགས་སྤྱོད་པ་བརྟགས་པར་གདམས་པ་.....	139
ཚུལ་བཞིན་བརྟགས་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་.....	140
སྤྱོད་པའི་ཤེས་ནས་དངོས་ཀྱིས་སྤང་ཚུལ་.....	140
རྫོགས་སྤྱོད་ཞིང་གསལ་བ་འདེབས་པ་.....	141
བརྟགས་པའི་ཚུལ་.....	141
ལས་ཆོགས་བཤད་པ་.....	141
བཞི་པ་བྱེ་བྲག་གི་རིམ་པ་བཤད་པ་.....	144
པན་ཡོན་བཤད་པ་.....	148
སྤངས་ཀྱི་དགེ་བ་བརྟོག་པ་.....	149

ལེའུ་བྲག་པ།

༡༽ སྤངས་པ་སྤྱོད་པ་བཤད་པ་.....	150
ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་རིམ་གྱིས་འཇུག་ཚུལ་.....	150
གང་གིས་སྤངས་པ་སྤྱོད་པའི་རྟོག་གི་གང་ཟག་བཤད་པ་.....	150
སྤངས་པ་སྤྱོད་པའི་དུས་.....	151
སྤངས་པ་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་སྤྱིར་བརྟགས་པ་.....	152
དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྤྱིར་བརྟགས་པ་.....	153
ཆོས་དཀོན་མཆོག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་.....	154
འབྲས་བུ་སྤྱགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ཆོས་བཤད་པ་.....	154

བསྐྱེད་རྫོགས་སྤྱིར་བསྟན་པ་	155
ཤེ་བྲག་ས་བརྒྱར་བསྟན་པ་	155
ཀྱན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་དང་རྟོ་རྟོ་ཐེག་པའི་ས་བཤད་པ་	157
ལམ་ལྷན་བསྟན་པ་	157
དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་བཤད་པ་	158
རྒྱའི་སྐུ་བས་སྤྱུ་འགྲོ་ཆུ་ལ་	159
རྒྱའི་བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པ་	159
འབྲས་བུའི་སྐུ་བས་གནས་བཤད་པ་	160
ཆུ་ལ་རི་སྤྱར་སྐུ་བས་སྤྱུ་འགྲོ་བ་བཤད་པ་	161
རྟོ་ལ་ཐོབ་བཤད་པ་	162
རྒྱའི་བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པ་	162
འབྲས་བུའི་བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པ་	164
ཉམས་པའི་རྒྱ་བཤད་པ་	164
སྐུ་བས་སྤྱུ་མོང་བའི་པན་ཡོན་	165
སྐུ་བས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོན་པ་	168
ལེ་ཏུ་བདུན་པ།	
༡༠ ་ ཆངས་པའི་གནས་བཞེ་སྟོན་པར་བསྟན་པ་	169
ཆད་མེད་དང་ཆངས་གནས་ཀྱི་བྱུང་པར་བསྟན་པ་	169
དམིགས་ལུ་ལ་གྱི་བྱུང་པར་	170
དམིགས་ལུ་ལ་མ་དག་པའི་སྟོན་	170
དམིགས་ལུ་ལ་དངོས་བཤད་པ་	171
ནམ་པ་བཤད་པ་	171
སྟོན་ཆུ་ལ་བཤད་པ་	172
བཏང་སྟོན་སྟོན་པ་བཤད་པ་	172

བྱམས་པ་སྒྲོམ་པ་བཤད་པ་	177
མིང་རྩེ་སྒྲོམ་པ་བཤད་པ་	179
དགའ་བ་སྒྲོམ་པ་བཤད་པ་	181
སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་གཞན་བཤད་པ་	183
སྒྲོམ་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་	183
རྒྱབས་ཀྱི་དགོ་བ་བསྟོན་པ་	191
མེད་བརྒྱད་པ།	
༡༡༽ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མེད་	192
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་པར་བསྟན་པ་	192
ཕན་ཡོན་བཤད་པ་	192
ངོ་མོ་སྟོན་འདུག་གཉིས་སྒྱིར་བཤད་པ་	195
སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་	196
སྟོན་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་	196
མཚུངས་པའི་དཔེ་བཤད་པ་	197
འདུག་པའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་	197
ཆོག་སྒྲུལ་ཚུལ་བཤད་པ་	198
དགའ་བ་སྒྲེ་ཚུལ་བཤད་པ་	198
སྤང་བའི་ཆོག་བཤད་པ་	199
མ་ཐུན་རྒྱུན་བསམགས་པ་	199
ཡན་ལག་བདུན་པ་བཤད་པ་	202
བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དངོས་	213
བསྐྱབ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་	215
བདག་གཞན་བརྩེ་བ་བཤད་པ་	215
དན་ཤེས་བསྟོན་ཚུལ་	216

སྤང་བ་ཉི་ཤུ་རྫོགས་མ་སྤྱན་བཅས་བཤད་པ་	217
སྤྱན་སེམས་ཀྱི་སྤང་ཚུལ་མདོར་བཤད་པ་	218
ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྤང་བར་གདམས་པ་	218
དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་སྤྱབ་པར་གདམས་པ་	218
འབྲུག་སེམས་ཀྱི་སྤང་ཚུལ་བཤད་པ་	219
གང་གིས་སྤྱབ་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་བཤད་པ་	220
རི་རྩུབ་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་པ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་	221
སྤྱིན་པ་བཤད་པ་	221
ཚུལ་ཁྲིམས་བཤད་པ་	222
བཟོད་པ་བཤད་པ་	223
བཙོན་འགྲུས་བཤད་པ་	227
བསམ་གཏན་བཤད་པ་	229
ཤེས་རབ་བཤད་པ་	236
མ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ་	237
སྐབས་ཀྱི་དགོ་བ་བསྟོ་བ་	238

མེའུ་དགུ་པ།

༡༢ ་། བསྐྱེད་རྫོགས་བྱུང་འབྲེལ་དུ་བསྐྱན་པ་	238
ལྟ་བུས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་	238
བསྐྱན་པའི་སྤྱིང་པོ་དོན་རྗེ་ཐེག་པར་བསྐྱབ་དགོས་པ་	238
མཆོན་ཉིད་ཐེག་པ་ལས་འཕགས་ཚུལ་	239
གདུལ་བྱ་གང་གི་ཕྱིར་བསྐྱན་པ་	239
ཀྱི་སྤྱ་ཡོ་གསུམ་བཤད་པ་	241
གསང་སྤགས་ཀྱི་པར་བཞག་ཚུལ་	241
ནང་རྒྱུད་སྤེག་སྤུམ་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་	241

དེད་ག་སོ་སེའི་འདོད་ཚུལ་བཤད་པ་	242
གོང་མ་གསུམ་གཙོ་བོར་བྱེད་ཚུལ་	243
ཆོས་ཐམས་ཅད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རར་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་ཚུལ་	243
སྒྲུབ་པས་ཉམས་སུ་བྱུང་བ་	244
སྒོར་སྒྲེས་གྱི་ཚུལ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་བཤད་པ་	244
མངལ་སྒྲེས་གྱི་ཚུལ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་བཤད་པ་	245
འོད་གཤེར་སྒྲེས་གྱི་ཚུལ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་བཤད་པ་	246
བརྒྱས་སྒྲེས་གྱི་ཚུལ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་བཤད་པ་	247
གཙོ་བོར་སྒྲུབ་ཚུལ་	247
རྫོགས་རིམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ་	248
སྤང་བཅས་སྤང་མེད་གྱི་ཚུལ་བཤད་པ་	248
བསྐྱེད་རྫོགས་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་འཆར་ཚུལ་	249
བསྐྱེད་རྫོགས་སྒྲུབ་པའི་བྱེད་པ་	249
སངས་རྒྱལ་གྱི་ཉེ་ལམ་དུ་བསྐྱོན་པ་	250
སྒྲིན་བྱེད་དབང་གི་རིམ་པ་བསྐྱོན་པ་	251
ཐྲན་མེད་པའི་དབང་བཞི་ཡོངས་རྫོགས་སུ་ལེན་ཚུལ་	252
ཐེག་པ་ཀུན་གྱི་ཆེ་མོར་བསྐྱོན་པ་	253
སྤང་འཁོར་སྒྲུབ་པ་	253
དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་པ་	254
བརྟེན་པ་སྤྲུ་སྒྲུབ་པ་	255
སྒོར་བཅུད་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་སྒྲུབ་ཚུལ་	256
སྤགས་བཟླ་ཚུལ་	256
རྫོགས་རིམ་ལས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚུལ་	257
རྗེས་དཔེགས་མེད་དུ་བསྐྱུ་ཚུལ་	258
ཐུན་མཆོམས་གྱི་སྒྲོན་ལམ་	258

ཐོག་ས་དམ་ཆོག་དང་ཕྱོད་པ་བཤད་པ་	259
དམ་ཆོག་གཙུག་མར་སྤྱང་བར་གདམས་པ་	259
དམ་ཆོག་བསྐྱང་བའི་དུས་བྱུང་པར་ཅན་ངོས་བཟུང་བ་	260
དེ་ལས་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་	261
སྐབས་ཀྱི་དགོ་བ་བསྟོ་བ་	261

ལེའུ་བཅུ་བ།

༡༣༥ གཞི་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལྟ་བུ་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པ་	262
ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་པ་	262
དེ་ཉིད་རྫོགས་པའི་ལྟ་བུ་བསྟན་པ་	263
གནས་ལུགས་བསྟན་པ་	263
སྤང་བ་སེམས་སྤྱ་འདོད་པ་དགག་པ་	263
སྤང་མེད་སྤྱ་མ་སྤྱར་བསྟན་པ་	264
སེམས་ངོ་བོ་མེད་པར་བསྟན་པ་	264
རང་བཞིན་མེད་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་	265
སྤྱང་བྱ་བསྟན་པ་	265
སྤྱང་བྱེད་བསྟན་པ་	265
མཐའ་བྲལ་དུ་མར་བསྐྱབ་ཚུལ་	265
སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་གཙོད་པ་	266
སེམས་དངོས་མེད་དུ་བསྟན་པ་	267
སེམས་མ་བཙོས་པར་བསྟན་པ་	267
གདོད་ནས་དག་ཅིང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་	268
མྱང་དོར་མེད་པར་བསྟན་པ་	269
བྱུང་མཐའི་ཆོག་གིས་མི་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་	269

མའོན་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་གྱིས་མི་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་	269
བྱལ་མཐའི་དབྱེ་བས་མི་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་	270
གཞི་མ་གྲུབ་པ་དབྱེད་བས་མི་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་	271
སྒོམ་བྱས་ཀྱི་སྒོམ་པས་བསྟན་པར་གདམས་པ་	271
ལ་བླ་བ་	272
གཤིས་མཁའ་མཉམ་དུ་ལ་བླ་བ་	272
རྫོགས་དུས་ངེས་པས་བྱམ་གཅིག་དུ་ལ་བླ་བ་	272
བརྟུ་བྱ་ལྟ་བུ་དང་བྱལ་བར་ལ་བླ་བ་	273
གཞི་ཐོག་དུ་མེབས་པས་ལྟ་བའི་གནས་མེད་བར་ལ་བླ་བ་	273
རྫོགས་པས་ཐག་གཅོད་པ་	274
སྒྲུང་སེམས་ལེ་གྲོལ་དུ་བཤད་པ་	274
རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་ལ་བླ་བ་	274
མད་བྱང་ཆེན་པོར་བྱལ་བྱལ་བ་	278
དེད་གཤི་མཐུག་བསྟན་པ་	281
སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོན་པ་	282
ལེའུ་བརྒྱ་གཅིག་པ།	
༡༤ ་། བསམ་གཏན་དེ་མ་མེད་པའི་ལེའུ་	282
ལྟ་བས་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་སྒོམ་པར་བསྟན་པ་	283
གང་གིས་སྒོམ་པའི་དབང་པོའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་	283
དབང་པོར་པ་བསྟན་པ་	283
དབང་པོ་འཁྱིང་གི་སྒོམ་རྒྱལ་བཤད་པ་	286
དབང་པོ་ཐ་མའི་སྒོམ་རྒྱལ་བཤད་པ་	298
རི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་པ་	311

ཆོགས་ལམ་བཤད་བ་	311
ཕྱོར་ལམ་བཤད་བ་	313
མཐོང་ལམ་བཤད་བ་	314
སྒོམ་ལམ་བཤད་བ་	314
མི་སྒོམ་ལམ་བཤད་བ་	315
མཆོག་བསྐྱེད་བ་	316
སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྐྱེད་བ་	316

ལེའུ་བརྒྱ་གཉིས་པ།

༡༥༽ བོགས་འདོན་སྤྱོད་པའི་ལེའུ་	317
བསམ་གཏན་གྱུ་བའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ་བ་	317
ཉིད་འཛིན་མི་གཡོ་བ་གསུམ་བརྟན་བ་	317
གང་གིས་སྐྱབ་པའི་ཆོག་འཛིན་ལག་	318
རི་རྒྱར་སྐྱབ་བ་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་	320
གཉིས་མེད་སྐྱབ་བ་རོ་བོའི་ཡན་ལག་	328
སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྐྱེད་བ་	332

ལེའུ་བརྒྱ་གསུམ་པ།

༡༦༽ མཐོན་དུ་གྱུར་བ་སྐྱོད་པའི་ལེའུ་	332
ལམ་མཐར་ཐིན་པས་སྐྱོད་པའི་ལེའུ་གྱུ་བའི་བར་བརྟན་བ་	333
སྐྱོད་པའི་ལེའུ་བཤད་བ་	333
མི་འགྱུར་བ་དོན་རྒྱུ་	334
མཐོན་པར་གྱུར་ཐབས་པའི་རྒྱུ་	335
ཞི་བ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་	335
ཡོངས་སྤྱོད་རྩོགས་པའི་རྒྱུ་	338

གནས་ཕྱན་ཆོགས་བཤད་པ་	338
དུས་ཕྱན་ཆོགས་བཤད་པ་	340
སྟོན་པ་ཕྱན་སྤུམ་ཆོགས་པ་བཤད་པ་	340
ཆོས་ཕྱན་ཆོགས་བཤད་པ་	341
འཁོར་ཕྱན་སྤུམ་ཆོགས་པ་	342
རང་སྤང་དང་གཞན་སྤང་བཤད་པ་	343
ཅིང་ཡང་སྤྱལ་བའི་སྤྱ	345
རང་བཞིན་སྤྱལ་སྤྱ་བཤད་པ་	345
གནས་དང་སྟོན་པ་བཤད་པ་	345
ཡེ་ཤེས་བཤད་པ་	346
ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་	346
མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་	347
མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་	347
ཀུན་རྟོག་ཡེ་ཤེས་	347
བྱ་བྱལ་ཡེ་ཤེས་	348
ཆོས་དང་འཁོར་བཤད་པ་	348
དུས་བཤད་པ་	349
སྤྱང་བྱའི་བྱད་པར་བསྟན་པ་	349
བྱེད་སྤྱལ་བཤད་པ་	350
ཞི་བའི་ཞིང་བཞི་བཤད་པ་	351
མཁའ་སྟོན་གྱི་ཞིང་བཤད་པ་	351
འགོ་འདུལ་སྤྱལ་སྤྱ་བཤད་པ་	352
བ་བ་བྱག་བསྟན་པ་	353
གང་ལ་གང་འདུལ་བསྟན་པ་	354
ཡེ་ཤེས་རྣམ་གཉིས་བཤད་པ་	354

མ་དག་པའི་འགྲོ་བ་ལ་སྤང་ཚུལ་.....	355
མ་དག་པའི་སྤང་བ་ལ་ཤར་ཚུལ་.....	356
ཆད་མེད་པའི་བྱུགས་རྩི་དང་ལྡན་པ་.....	356
སྤྲོ་ཆོགས་སྤྲུལ་སྤྲུ་བ་ཤད་པ་.....	357
བཟོ་སྤྲུལ་སྤྲུ་བ་ཤད་པ་.....	357
དེ་དག་དབྱིངས་ལས་འབྱུང་ཞིང་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པས་མཐུག་བསྐྱུ་བ་བཤད་པ་.....	358
སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོན་པ་.....	359

༣༣། །ཀུན་མཁྱེན་སྒོར་ཆེན་རབ་འབྱམས་ལ་ན་མོ། །

གཏེར་བདག་སྤྱིང་དང་འཛིགས་མེད་སྤྱིང་། །

ལྷ་བཙུན་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པར། །

དགོངས་རྒྱུད་རྟོགས་པ་འཕོས་པ་བཞིན། །

བདག་ཀྱང་བྱེད་ལ་དེ་ཉིད་རེ། །

ཞེས་མཆོད་བརྗོད་གྱིས་འདོད་པའི་དོན་གསལ་ནས། དེ་ལ་འདིར་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་
པོའི་གསུང་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་བརྟེན་ཏེ་སྒྲོར་མཛོད་ཆེན་བདུན་དང་། ཟབ་པ་ཀུ་ས་ལའི་སྒྲོར་
སྤྱིང་ཐེག་ལ་བཞི། ཟབ་རྒྱས་རྒྱང་འཇུག་སྒྲོར་ངལ་གསལ་སྒྲོར་གསུམ་སོགས་མང་དུ་
བཞུགས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་སེམས་ཉིད་ངལ་གསལ་ཅུ་བའི་ཆོག་འབྲེལ་འབྲི་བ་ལ། གང་
གིས་སྒྲོར་བའི་རྒྱུན་དང་། རི་ལྷར་འབྲི་བའི་རྒྱ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འབྲི་དགོས་པའི་
རྒྱུན་ནི་གནས་ཆེན་བརྒྱ་བཞུགས་ཀྱི་མཆོག་སྤྱལ་བརྒྱ་རིག་འཛིན་ཞེས་གཞུང་ལུགས་
རིག་པའི་གནས་ཀུན་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་འཇུག་སྒྲོ་ཡངས་ཤིང་ལྷག་པར་ཆངས་པའི་
སྤྱལ་མོ་མཁྱེན་པའི་ཁབ་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ་སྤྱན་རྩེ་སྒྲོར་བ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་དབྱུག་པ་ཅན་
ཀྱི་འབྲན་རྒྱར་བཞེད་པ་གང་ཉིད་གྱིས་སྤྱན་བར་བོང་བ་གསེར་གཟིགས་གྱིས་སེམས་
ཉིད་ངལ་གསལ་འབྲུག་ཏེ་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཞིག་གིས་དང་། རང་འབྲེལ་དུ་ཅུ་བ་སལ་
ཆེ་བ་འབྲེལ་མིན་འདུག་ཅེས་བཀའ་བསྐྱུལ་གནང་བ་མ་ཟད། སྤྱིང་ཡང་བསྐྱུལ་མ་
ཆེད་མངགས་གྱིས་དར་དཀར་ཉིན་མོ་དགེ་ལེགས་གྱིས་སྤྱིང་སྤྱིང་ཏེ་རོ་བརྒྱ་ལུག་
ཆོག་གསལ་གྱི་ཤིང་འབྲས་སྤྱིང་ཆོག་གསལ་དང་བལ་སྒྲོར་བརྒྱ་སྤྱིང་བཙུ་ཐམ་པ་འབྲས་ཆོས་
ཉེར་ལྷའི་གངས་སྤྱན་བཅས་གནང་ནས་བཀའ་བསྐྱུལ་ནན་ཏན་གནང་བ་ནི། བོར་

ན་གསེར་བས་པངས། ཁུར་ན་རི་ལས་སྤྱུ། ཟེར་བའི་དཔེ་ལྟར་སོང་ཁིང་། རང་ལ་
 དེ་ལྟ་བུའི་འགྲེལ་བ་འབྲི་རྒྱས་ཀྱི་སློབས་པ་ཅུང་ཟད་ཞིག་མེད་ཀྱང་། གང་ཟག་ཁྱུང་
 པར་ཅན་གྱི་བཀའ་བསྐུལ་གནང་བར་དགོས་པ་དང་རྟེན་འགྲེལ་ཁྱུང་པར་ཅན་ཞིག་
 ལོས་འོད་སྤང་པའི་བསམ་པ་དང་། ཡང་ཞི་བ་ལྟས། སྤྱོན་ཆད་མ་བྱུང་བ་ཡང་འདིར་
 བརྟེན་མེད། སྤྱེབ་སྦྱོར་མཁས་པ་འང་བདག་ལ་ཡོད་མིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་གཞན་དོན་
 བསམ་པ་འང་བདག་ལ་མེད། །རང་གི་ཡིད་ལ་གོམ་ཕྱིར་ངས་འདི་བརྟེན་མས། །ཞེས་
 པ་བཞིན་རང་ཉིད་ཀྱི་མེ་ཏོག་གང་ལ་སོག་པའི་ལྟ་སྐུལ་གྱི་གཞུང་འདི་ལ་བག་ཆགས་
 འདྲིམ་ཆེད་ཅམ་ནི་ཐོག་མའི་རྒྱུ་གྱིས་སྤྱོད་བའི་ཀྱན་སྤྱོད་དོ། །གཉིས་པ་རི་ལྟར་
 འབྲི་བའི་ཚུལ་ནི། བཀའ་བློན་མཆོངས་མེད་མཁན་ཆེན་རྒྱུ་རྩེ་འཆང་ནམ་གྲོལ་རིན་
 པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་ཐེག་མཆོག་ནམ་གྲོལ་གླིང་དུ་ཟབ་དོན་རྒྱ་མཆོའི་སྤྱོན་བྱུང་གསུང་
 སྐབས་སྤྱི་ལོ་༡༠༡༤་ཆོ་འཕྲུལ་རྒྱ་བའི་རྒྱུ་ཉིད་དུས་བཟང་ནས་དབུ་འཇུགས་ཏེ་ཞར་
 དང་གཞིར་ལ་བྲིས་ཏེ་ལེ་ཕུ་བཞི་པ་ཡན་བྲིས་ནས་རེ་ཞིག་ཐར་གླིང་སྤྱོད་མའི་ལས་
 འགན་གྱིས་བྲེལ་བས་ལུས་ཀྱང་། སྤྱིར་གནས་མཆོག་ཡང་ལེ་ཡོད་དུ་མཁན་ཆེན་
 བཀའ་བློན་ཅན་མཆོག་ནས་མཁའ་འགྲོ་སྤྱོད་ཐེག་གི་ཁྱིད་ཡིག་ཟབ་ལམ་གསལ་
 བྱེད་ཀྱི་ཁྱིད་སྤྱོད་གནང་སྐབས། སྤྱི་ལོ་༡༠༡༤་རང་རྒྱ་བརྒྱད་པའི་ཆེས་ནས་སྐབས་
 འགྲོ་ནས་དབུ་འཇུགས་ཏེ། གཞུང་འགྲེལ་འདིར་ས་བཅད་འགྲེལ་ཆེན་གཞིར་བཞག་
 ཐོག་ །རང་འགྲེལ་དུ་རྩ་བའི་དོན་པལ་ཆེར་ལུང་གིས་འགྲེལ་བ་ལས་ཆོག་འགྲེལ་མེད་
 པས་བསྐུལ་བ་པོའི་དགོངས་བཞེད་ལྟར་ཆོག་གི་འབྲུག་ཉེར་ཅམ་ལས་ལུང་དང་རྒྱས་
 སྤྱོས་མེད་པས་ལས་དང་པོ་པར་ཅུང་ཟད་པན་དུ་རེ་ཡང་། ཆོག་འགྲེལ་ཅམ་གྱིས་
 མ་ཆོམ་པར་ངས་པར་འགྲེལ་བ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོར་གཟིགས་གནང་ཞུ། གཞུང་འདིར་
 རྩ་བའི་འགྲེལ་བ་གཞན་མ་རྟེན་ཅིང་། ཕྱིས་མཐུག་རྩོགས་ཁར་ཞེ་ཆེན་རྒྱལ་ཆ་བ་
 ཀྱི་འགྲེལ་བ་ཞིག་མཇུག་བས་དེར་ཡང་རྩ་བ་ཆ་ཆང་འགྲེལ་མི་འདུག་ཀྱང་འགྲེལ་བ་
 གནད་བསྐུས་ཅུང་ཟད་རེ་ཡོད་པ་ནམས་ཀྱང་འདིར་འཁོད་ཡོད་ཀྱང་། པལ་ཆེར་རང་

གི་འོལ་ཆོད་ཀྱིས་འབྲེལ་དགོས་ཐུག་པས་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀར་ནོར་འཁྱལ་མི་ཉུང་
བ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་སྟོས་ཅི་དགོས། དེས་ན་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་རིགས་རྣོན་
པོས་བསལ་བར་བྱ། །གང་ལྟར་ཡང་བྱས་པའི་ལས་ལ་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཞེས་ལེགས་
ཉེས་ལ་མ་སྟོས་བར་སྒྲེགས་བམ་གྱི་གཞུགས་བརྟན་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་ནི། སྟོབ་བཟ་
ཤིས་བསྟན་འཛིན་ནས་སྟག་བསམ་དག་པས་སྐྱེ་ངལ་ལ་མ་འཛེམས་བར་སྟོག་སྤང་
དུ་བཅུགས་གནང་བའི་བཀའ་འཛིན་དང་། བསྟན་འགྲོར་ཐུགས་བསྐྱེད་ཆེན་པོར་དཀར་
བའི་མཁན་པོ་སེཌེ་མཆོག་ནས་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུག་ལས་རྣམས་ཀྱང་བཞག་ནས་སྐྱེ་ངལ་
ལ་འཛེམས་པ་མེད་པར་གཞུང་འདིའི་སྐབས་འགྲོའི་ལེ་ཏུ་ནས་བཟུང་སྟོག་སྤང་དུ་
བཅུགས་གནང་བ་མ་ཟད་འགོ་ནས་མཐུག་བར་ཞུ་དག་ཀྱང་གནང་བར་མཛད་པས་
ཤིན་ཏུ་ནས་བཀའ་འཛིན་ཆེ། མཐར་བལ་ཡུལ་མཆོད་ཉེན་ཆེན་མོ་བྱ་བུང་ཁ་ཤོར་
གྱི་བུང་དུ་སྟོན་ལམ་དང་བཅས་༡༠༡༥རྒྱལ་བ་ལྷ་ལས་བབས་པའི་དུས་ཆེན་ཉིན་
ལེགས་བར་གྲུབ་པ་ལགས་སོ།།

རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསལ་ཅུ་བའི་ཆོག་འབྲེལ་རབ་གསལ་འོད་སྤང་གསར་བ།

༡༡། །རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསལ་ཅུ་བའི་ཆོག་འགྲེལ་
རབ་གསལ་འོད་སྤང་གསར་བ་
བཞུགས་སོ། །

༡༡། །ཨོ་སྤྲེལ། སྤྱི་བ་བྲལ་ནང་གསལ་སྤྱི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་། །མ་དག་འགྲོ་བའི་
ཁམས་ལ་རྗེས་ཆགས་ཏེ། །གང་འདུལ་དེ་དང་མ་ཐུན་པར་དེར་སྤང་བ། །རྒྱལ་བའི་
ཆོས་རྒྱལ་བསམ་མི་བྱལ་ལ་འདུད། །དྲི་མེད་མཁུན་བཙེའི་འོད་ཟེར་སྤྲོད་འབར་
བས། །དྲི་བཅས་འགྲོ་བའི་ཁམས་ཀྱི་ཞིང་ས་རུ། །སྤྲེ་གསུམ་འོད་གསལ་ཐེག་པའི་
པད་ཆལ་མཆོག། །ཅི་དགར་བཞད་པའི་བཀའ་དྲིན་སྤྲོད་ནས་བྲན། །བྱུང་པར་
བདག་སྒོ་ཐུན་ནས་སྤང་བའི་སར། །ཐུན་མོང་འཁྲི་སྒོག་ནས་བཟུང་མདོ་སྤྲུགས་
སྤྱི། །ཐུན་མིན་ཤིན་ཏུ་གསང་བའི་ཐེག་ཅེའི་བར། །འདྲེན་མཛད་ཡོངས་འཛིན་
དགོ་བའི་བཤེས་རྒྱལ་ས་རྒྱལ། །བསྐྱན་བཅོས་རྩོམ་པའི་རྒྱ་ཆོགས་མ་ཆང་
ཡང་། །མཆེད་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་གཞུང་འདིའི་རྒྱལ་བཤད་ཅིག། །འཁྲི་འདིར་ཉེས་
ཀྱང་སྤྲུག་བསམ་ལ་དགོངས་ནས། །མ་གཟུང་དམ་གསུམ་དབྱེས་པས་སྤྲོད་ས་
གོགས་མཛོད། །ཞེས་མཆོད་པར་བཛོད་པ་ཅུང་དུས་མདུན་བསུས་ནས། །དེ་ལ་
འདིར་གདོད་མའི་མགོན་པོ་མི་ཡི་གཟུགས་སུ་རྒྱལ་པར་བྱོན་པ་ཀུན་མཁུན་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་བ་སྤྲོད་ཆེན་རབ་འབྱུངས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཟབ་རྒྱས་
བྱང་འདུག་གི་དོན་མཐའ་དག་གསལ་བར་མཛད་པའི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་
ཉིད་ངལ་གསལ་ཅུ་བའི་དོན་ཅུང་ཟད་བཀྲལ་བ་ལ། །ཐོག་མར་དགོ་བ་སྤྲད་ཀྱི་དོན།
བར་དུ་དགོ་བ་གཞུང་གི་དོན། །མཐའ་མར་དགོ་བ་མཐུག་གི་དོན་དང་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ལའང་མཆོན་སྒྲོས་པ། །མཆོད་པར་བཛོད་པ། །དམ་བཅའ་བ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལའང་མཆན་རྒྱ་སྐད་དུ་སྟོས་པ། བོད་སྐད་དུ་སྟོས་པ། སྐད་གཉིས་ཤན་
 སྤར་བ། མཆན་དོན་འབྲེལ་བ། མཆན་བཏགས་པའི་དགོས་པ། མཆན་འདོགས་
 ཚུལ་བཅས་དུག་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། མ་རྩ་སྟྱེ་ཅི་རྩ་བེ་སྟྱ་རྩ་
 མ། གཉིས་པ་ནི། བོད་སྐད་དུ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ཞེས་བྱ་
 བ། གསུམ་པ་ནི། མ་རྩ་ཆེན་པོ། སྟྱེ་རྫོགས་པ། ཅི་རྩ་སེམས། བེ་སྟྱ་ངལ་གསོ།
 རྩ་མ་ཞེས་བྱ་བ། བཞི་པ་ནི། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་དུ་རྫོགས་ན་
 ཆེན་པོ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོང་དུ་རྫོགས་པ་དང་། ཉན་མཆན་བར་མེད་དུ་རྒྱ་
 བའི་ཀྱན་རྟོག་གི་སེམས་སེམས་བྱུང་དེ་ཉིད་ཆོས་དབྱིངས་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བའི་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ངང་དུ་ངལ་གསོ་བ་སྟེ་རང་བབ་རང་གནས་སུ་ཞི་བར་བསྟན་
 པའོ། །ལྔ་པ་ནི། དབང་པོ་རབ་འབྱིང་མཐའ་གསུམ་གྱི་རྣོངས་པ་སེལ་བའི་ཆེད་
 དུའོ། །དྲུག་པ་ནི། མཆན་འདོགས་ཚུལ་ལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་བརྟེན་བྱ་དོན་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མིང་བཏགས་པའོ། །

གཉིས་པ་མཆོད་བརྟེན་བསྟུས་རྒྱས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དཔལ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་
 པོ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཔལ་ཐབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་
 ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ངན་རྟོག་སྒྲིབ་པས་གོས་མ་སྒྲོང་བས་དུས་དང་རྣམ་པ་
 ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོས་བརྒྱན་པའི་གཞན་དོན་འཕྲོ་བ་ལ་སྟོ་གསུམ་གྲུས་ཏེ་འདུད་པས་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ཐུག་ཅིང་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའམ་
 འཆལ་བར་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གདོད་མའི་མགོན་པོ་ཡོན་ཏན་གངས་ཆེན་མཆོ། །མཁུན་བཙེའི་རང་བཞིན་གཏིང་
 མཐའ་དཔག་ཡས་ཤིང་། །རྒྱལ་བ་རྒྱལ་སྤྱས་ཡིད་བཞིན་འབྱུང་བའི་གནས། །པན་

བདེའི་སྤྱོད་ལུང་འཕྲོ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ།

ཞེས་པ་སྟེ། གཞི་གདོད་མའི་སྒོར་དུ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་མགོན་པོ་སྤྱོད་པ་
བཅོམ་ལྷན་འདས་སྤངས་དང་རྫོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གངས་ཆེན་མཆོའི་རང་བཞིན་
མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོར་མངའ་བ་དེ་ཉིད་མཁྱེན་བཅའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རང་
བཞིན་འདི་ཙམ་མོ་ཞེས་གཏིང་མཐའ་དབག་ཡས་ཤིང་། དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་ལ་
ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱེད་པས་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་
ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བུ་སྟ་བུ་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་གྱུར་བ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་
ཀྱན་ཏུ་གནས་སྐབས་ཀྱི་པན་པ་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བའི་སྤྱོད་ལུང་འཕྲོ་བའམ་
དེ་ལ་སྦྱོར་བར་མཛད་པའི་བདག་ཉིད་དཔལ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་སོགས་སྦྱོགས་བརྩ་
དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །དེ་སྟར་མཆོད་པར་
བརྗོད་པས་བསོད་ནམས་བསགས་ཏེ་ཆོས་ལམ་དུ་འགོ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ།

གསུམ་བཅུམ་པར་དམ་བཅའ་བཞི།

འོད་གསལ་ཆོས་སྐྱེའི་མེད་རྒྱལ་བའི་ཁམས། །མ་རིག་འཛིན་པས་སྤྱིད་པ་འདིར་
འབྱམས་ཏེ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྤྱང་མ་ཐང་དཀྱིལ་དུ། །དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་
དེ་རིང་ངལ་གསོ་བྱ།

ཞེས་པ་སྟེ། ཡེ་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་འོད་གསལ་ཆོས་སྐྱེའི་མ་མེད་པ་རྒྱལ་བའི་
ཁམས་ཏེ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་མ་རིག་པས་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་སྤྱིད་པ་
འདིར་འབྱམས་ཏེ། མ་རིག་པ་ལས་ལས་དང་དེ་ལས་འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་
མོངས་པས་གདུང་སྟེ་དམ་ཆོས་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་རྒྱན་དང་བྲལ་བས་བསྟོད་དཀའ་
བའི་འཁོར་བའི་སྤྱང་མ་གྱི་ཐང་དཀྱིལ་དུ་དུབ་སྟེ་སྤྱག་བསྐྱལ་བའི་སེམས་ཉིད་དེ་
རིང་རང་བཞིན་གྱི་བ་ཆེན་པོར་ངལ་གསོ་བའི་ཆེད་དུ་བསྟན་བཅོས་རྩམ་པ་པོས་

ཆད་མེད་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོས་བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམ་པར་བྱ་ཞེས་དམ་བཅའ་
བཞི་ཚུམ་པ་མཐར་ཐྱིན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ།

གཉིས་པ་བར་དུ་དག་བ་གཞུང་དོན་ལ་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་
དལ་འབྱོར་གྱི་རོ་བོ་རྙེད་དཀའ་བའི་ལེའུ་ལའང་བཞི་ལས། དང་པོ་དལ་འབྱོར་ཐོབ་
དཀའ་བ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།

གྲོགས་དག་དལ་འབྱོར་རིན་ཆེན་སྒྲིང་པོའི་ལུས། །འགྲོ་བྱ་གནང་ནས་རྙེད་པར་
ཤིན་ཏུ་དཀའ། །རི་ལྷར་ལོང་བས་རིན་ཆེན་གཏེར་རྙེད་བཞིན། །རབ་ཏུ་དགའ་བས་
ཕན་བདེ་བསྐྱབ་པར་བྱ།

ཞེས་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་བྱུབ་པའི་གྲོགས་དག་ཅེས་པོས་ནས། དལ་འབྱོར་རིན་ཆེན་
སྒྲིང་པོའི་མི་ལུས་འདི་ཉིད་འགྲོ་བ་བྱ་གཉིན་གནང་ནས་རྙེད་པར་ཤིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། དཔེ་
རི་ལྷར་ན་ལམ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ལོང་བས་ལམ་དཀྱིལ་ནས་རིན་ཆེན་གཏེར་
རྙེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྩོམ་ཆར་བ་བཞིན། དེ་ལས་གྲང་དལ་རྙེན་ཐོབ་པ་འདི་ཉིད་རིན་
ཐང་ཆེ་བས་རབ་ཏུ་དགའ་བས་ཕན་བདེ་དམ་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་
བཤོ།

གཉིས་པ་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་དལ་འབྱོར་བཅོ་
བརྒྱད་བཤད་པ་ནི།

དལ་དང་འབྱོར་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། །བདག་ནི་སེམས་དཔྱལ་ཡི་དྲགས་མ་སྐྱེས་
ཤིང་། །དུད་འགྲོ་ཆེ་རིང་ལྷ་དང་སྒྲ་སྒྲོ་དང་། །ལོག་ལྷ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྒྲོངས་
སྐྱགས་པ་སྟེ། །མི་ཁོམ་བརྒྱད་པོ་དག་ལས་རབ་འདས་ཤིང་། །མིར་བྱུར་ལུལ་
དབྱས་སྐྱེས་དང་དབང་པོ་ཆང་། །ལས་མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་དད་པ་སྟེ། །རང་

འབྱོར་དམ་པ་ལྷ་ཡང་ཆང་གྱུར་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་བྱོན་དང་ཆོས་གསུངས་
 བསྟན་པ་གནས། །གནས་ཕྱིར་ཞུགས་དང་གཞན་གྱིས་སྟོང་བཅེ་བ། །གཞན་
 འབྱོར་ལྷ་སྟེ་དལ་འབྱོར་བཙོ་བརྒྱད་པོ། །རང་ལ་ལེགས་པར་ཆང་བའི་གནས་
 སྐབས་འདིར། །སྟོང་ནས་བཙོན་པས་ཐར་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ།
 ཞེས་པ་སྟེ། དལ་དང་འབྱོར་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ༡ བདག་ནི་ཆ་གང་གིས་མནར་
 བའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་། ༢ བཀའ་སྒྲོམ་གྱིས་མནར་བའི་ཡི་དྲགས་སུ་མ་
 སྐྱེས་ཤིང་། ༣ ལྷན་མོངས་བཀོལ་སྟོང་གིས་མནར་བའི་དུད་འགོ་དང་། ༤ ཆོས་གྱི་
 འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བའི་ཆེ་རིང་སྟེ་དང་། ༥ རོ་ཆ་བྲལ་བའི་སྒྲོ་སྟོང་དང་། ༦ ལས་
 འབྲས་མེད་པ་དང་ལས་འབྲས་ལ་ལོག་པར་སྟེ་བའི་ལོག་སྟེ་ཅན་དང་། ༧ སངས་
 རྒྱས་གྱིས་སྟོངས་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་མ་བྱོན་པའི་ཞིང་དང་། ༨ ལུས་སེམས་ལས་
 སུ་མི་རུང་བའི་སྐྱགས་པ་སྟེ། ཆོས་བྱེད་དུ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་པོ་དག་ལས་
 རབ་ཏུ་འདས་ཏེ་དལ་བ་བརྒྱད་ཐོབ་ཅིང་། འབྱོར་པ་བཅུ་ལས་ལུས་རྟེན་བྱུང་པར་
 ཅན་གྱི་མིར་གྱུར་ཞིང་། ཆོས་དར་བའི་ཡུལ་དབྱས་སུ་སྐྱེས་པ་དང་། དབང་པོ་སྒྲོ་
 ལྷ་ཆང་ཞིང་བཞག་པ་སོགས་སྟེ་གྲོད་གྱི་ལས་མཐའ་མ་ལོག་པ་སྟེ་ཆོས་ལ་མོས་
 པ་དང་། བསྟན་པ་གནས་པ་ལ་དད་པ་སྟེ་གཙོ་བོ་རང་ངོས་ནས་ཆང་དགོས་པའི་
 རང་འབྱོར་དམ་པ་ལྷ་ཡང་ཆང་བར་གྱུར་ཅིང་། སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་
 དང་། དེས་ཆོས་གསུངས་ཤིང་། ཆོས་གྱི་བསྟན་པ་གནས་པ་དང་། བསྟན་པ་
 གནས་པ་དེའི་ཕྱིར་རམ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། གཞན་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་
 གྱིས་སྟོང་བཅེ་བའམ་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ནི་གཙོ་བོ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཆང་
 དགོས་པས་གཞན་འབྱོར་ལྷ་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་དལ་བ་བརྒྱད་དང་འབྱོར་པ་བཅུ་སྟེ་དལ་
 འབྱོར་བཙོ་བརྒྱད་པོ་རང་ལ་ལེགས་པར་ཆང་བའི་གནས་སྐབས་འདིར་བཙོན་
 པས་ཐར་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་བསམ་དགོས་སོ།

གཉིས་པ་དལ་འབྱོར་ཐོབ་ཀྱང་ཡིད་རྟོན་མེད་པའི་ཚུལ་ནི།
 གལ་ཏེ་ཆེ་འདིར་པན་པ་མ་བསྐྱབས་ན། །ཕྱིས་ནས་བདེ་འགྲོའི་སྐྱ་ཡང་མི་ཐོས་
 ཤིང་། །ངན་འབྱོར་རྒྱན་རིང་ཡང་དང་ཡང་འཁོར་ཏེ། །སྤང་བླང་མི་ཤེས་ལོག་པའི་
 ལམ་འགྲོ་ཞིང་། །ཐོག་མཐའ་དུས་མེད་འཁོར་བར་འབྱམས་འཆལ་ལོ།།
 ཞེས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་དལ་རྟོན་ཐོབ་པའི་ཆེ་འདིར་སྤིང་པའི་བདེ་བར་ཞེན་ནས་ཕྱི་
 མར་པན་པའི་དམ་པའི་ཆོས་མ་བསྐྱབས་ན། །སྤོང་གྱི་དགོ་འབྲས་རྫོགས་ཏེ་ཕྱིས་
 ནས་བདེ་འགྲོའི་སྐྱ་ཅམ་ཡང་མི་ཐོས་ཤིང་། །ངན་འབྱོར་གནས་སུ་རྒྱན་རིང་
 བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར་ཏེ། །དགོ་སྤྲིག་སྤང་བླང་གི་གནས་མི་
 ཤེས་པར་ལོག་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་ཞིང་། །ཐོག་མ་དང་མཐའ་མའི་དུས་མེད་པར་
 འཁོར་བར་འབྱམས་དགོས་པའམ་འཆལ་ལོ།།

གསུམ་པ་ཆོས་ལ་བརྩོན་པར་གདམས་པ་ནི།
 དེ་བས་ད་ལྟ་རང་དབང་ཡོད་དུས་འདིར། །ལེགས་པའི་ལམ་ལ་མ་ཐུན་པའི་རྟོན་
 འབྲེལ་གྱིས། །དགོ་ཆོས་མི་ཟད་ཆོགས་གཉིས་བསྟེན་བྱས་ཏེ། །སྤིང་པའི་གྲོང་
 ལས་རབ་ཏུ་འདའ་བར་མཛོད།།
 ཅེས་པ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་ད་ལྟ་རང་དབང་ཡོད་པའི་དུས་འདིར་ལེགས་པའི་
 ལམ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་མ་ཐུན་པའི་རྟོན་འབྲེལ་གྱིས་དགོ་བའི་ཆོས་མི་ཟད་པའི་
 ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱས་ཏེ། །སྤིང་
 པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་པའི་གྲོང་ལས་རབ་ཏུ་འདའ་བའམ་ཐར་བར་མཛོད་ཅིག་
 ཅེས་གདམས་པའོ།།

བཞི་པ་ད་རེས་འབད་དགོས་པའི་རྩལ་ནི།
འཁོར་བའི་རྩལ་གཏེར་པ་མཐའ་ཡས་འདི་ལས། །རིན་ཆེན་གྲུ་བོ་ཐོབ་དུས་མ་བཞུལ་
ན། །གཏན་དུ་ཉོན་མོངས་སྤྱག་བསྐྱལ་དབང་སྒྲོང་དུ། །རབ་ཏུ་འབྱུགས་ཆེ་བདག་
གིས་ཇི་ལྟར་བྲ།
ཞེས་པ་སྟེ། འཁོར་བའི་རྩལ་གཏེར་རྩལ་མཆོ་པ་མཐའ་ཡས་པ་འདི་ལས། མི་ལུས་
རིན་པོ་ཆེ་གྲུ་བོ་ལྟ་བུ་ཐོབ་དུས་སུ་མ་བཞུལ་ན། དུས་གཏན་དུ་རྩལ་ཉོན་མོངས་པ་
དང་འབྲས་བུ་སྤྱེ་ཆ་ན་འཆི་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་དབང་སྒྲོང་དུ་རབ་ཏུ་
འབྱུགས་ཏེ་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་ཆེ་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བྲ་སྟེ་དེ་བས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་
ཆོས་ལ་བརྩོན་དགོས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།

ལྷ་པ་དལ་འཕྲོར་རྟེན་དཀའ་བས་ཆོས་ལ་བརྩོན་དགོས་པའི་འཐད་པ་ནི།
དེ་བས་ལྷར་དུ་བརྩོན་པའི་གོ་བགོས་ཏེ། །སེམས་དང་སེམས་བྱང་རྩྭ་ག་པ་རབ་
ཞིའི་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་ཟི་མེད་འོད་གསལ་ལམ་འཛུགས་ཏེ། །བྱང་རྩལ་ལམ་ལ་བར་
ཆད་མེད་པར་མཛོད།
ཅེས་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྩལ་མཆོན་དེ་བས་ན་ལེ་ལོ་རྣམ་གཡེངས་གྱི་དབང་
དུ་མ་བཏང་བར་ལྷར་བ་ཉིད་དུ་བརྩོན་པའི་གོ་ཆ་བགོས་ཏེ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་
སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱང་བའི་རྩྭ་ག་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཟི་མེད་
པ་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འཛུགས་ཏེ། །བྱང་རྩལ་ཐོབ་པའི་ལམ་
ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ལེ་ལོ་སོགས་གྱི་བར་ཆད་མེད་པར་བརྩོན་པར་མཛོད་ཅིག་
ཅེས་གདམས་སོ།

དུག་པ་ད་རེས་མ་འབད་ན་འཁོར་བར་གདུང་བའི་ཚུལ་ནི།
གང་ལ་བདེ་ལེགས་ཆོས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་བ། །རིན་ཆེན་འི་མ་མེད་པའི་སྣོད་རྟེན་
ནས། །བདུད་ཅིའི་ཆོས་ཆར་བསིལ་བ་མི་འཛིན་ན། །འཁོར་བའི་གདུང་བས་རང་
ཉིད་བརྒྱག་པར་ཟད།།

ཅེས་པ་སྟེ། ད་རེ་གང་ལ་བདེ་ལེགས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་རིན་ཆེན་འི་
མ་མེད་པ་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པའི་སྣོད་རྟེན་པར་གྱུར་ནས་ཀྱང་འདི་སྤྱི་ཀྱན་ཏུ་
ཕན་པའི་བདུད་ཅིའི་དམ་པའི་ཆོས་ཆར་བསིལ་བ་དེ་མི་འཛིན་པའམ་མ་གྲུབ་ན་
སྤྱིས་སྤྱ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་གདུང་བས་རང་ཉིད་བརྒྱག་པར་ཟད་དོ།

བདུན་པ་དལ་འབྱོར་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་དུ་བསྟན་པ་ནི།
དཔལ་ལྷན་བདེ་ཆེན་ཕན་བདེའི་སྤྱན་ཆོགས་ཅན། །ཡེ་ཤེས་ཆུ་བསིལ་དམ་པའི་
ཆར་ཆེན་ཡང་། །དལ་འབྱོར་ས་གཞི་འགོ་སེམས་གཙང་མར་འབབ། །དེ་སྤྱིར་སྟོ་
བས་སྟོང་ནས་ཆོས་མཛོད་ཅིག །

ཅེས་པ་སྟེ། དཔལ་ལྷན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཕན་བདེའི་སྤྱན་ཆོགས་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
རང་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཆུ་བསིལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ་
ཡང་གང་ལ་བབ་ན་དལ་འབྱོར་བཙོ་བརྒྱད་ཆང་བའི་ལུས་རྟེན་ས་གཞི་དང་འབྲ་
བའི་འགོ་སེམས་གཙང་མར་འབབ་པ་ལས་གཞན་དུ་མ་ཡིན་པས་དེའི་སྤྱིར་ད་
རེས་སྟོ་བས་སྟོང་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བརྩོན་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་གདམས་པའོ།

བརྒྱད་པ་དལ་འབྱོར་ཐོབ་དཀའ་བའི་དཔེ་བཤད་པ་ནི།
རི་ལྷར་མཆོད་བྱས་གཡངས་པའི་གཉའ་ཤིང་གི། །བྱ་གར་རུས་སྤལ་མགོན་ཆུད་
སྤྱིད་པས་ཀྱང་། །མི་ཉིད་རྟེན་དཀའ་སྤྱ་མིའི་སྟོན་པས་གསུངས། །དལ་འབྱོར་རིན་

ཆེན་ལུས་རྟེན་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །དེ་བས་དེ་རིང་ཉིད་ནས་བརྩོན་འཛུལ་ལོ།
 ཞེས་པ་སྟེ། དལ་འབྱོར་ཐོབ་དཀའ་བ་དཔེ་རི་ལྟར་ན་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་སུ་ཤར་
 རྩོད་ཀྱི་བྱུང་གི་རྒྱུ་དུས་ཁྱེད་ཀྱི་གཡེངས་པའི་གཉའ་ཤིང་གི་བྱ་གར་རུས་སྒྲལ་
 མིག་གཞར་བ་ལོ་བརྒྱ་རེ་ན་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱོད་དུ་མགོ་ལན་རེ་བཏོན་པས་མགོན་
 བ་གཉའ་ཤིང་གི་བྱ་གར་རྒྱུད་སྤྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་དེ་ལས་ཀྱང་སྤྱིར་མི་ལུས་
 ཉིད་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་ལྟ་མིའི་སྟོན་པས་གསུངས་ན་ཁྱེད་པར་འཕགས་པའི་དལ་
 འབྱོར་རིན་ཆེན་མི་ལུས་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ནི་སྒྲོས་ཅི་དགོས་ཏེ། དེ་བས་ན་དེ་རིང་
 ཉིད་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བརྩོན་པར་འཛུལ་ལོ།

གཉིས་པ་དལ་འབྱོར་རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་བ་ལ་བྱག་ལས། དང་པོ་མི་ལུས་དབྱེ་
 བའི་སྒྲོན་ནས་ཅམ་པོ་བ་བཤད་པ་ནི།
 འདི་ལྟར་མི་ཡི་ལུས་རྟེན་ཅམ་པོ་དང་། །ཁྱད་པར་ཅན་དང་མི་ལུས་རིན་པོ་
 ཆེ། །རིམ་བཞིན་དགོ་སྤྲེག་མི་ཤེས་ཆོས་མིན་སྟེ། །དབང་པོ་ཆང་ཡང་མི་ལུས་
 བལ་བ་སྟེ། །ཡུལ་དབུས་སྤྱོད་ཀྱང་མཐའ་འཁོབ་སྒྲ་སྟེ་ཉིད།
 ཅས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་མིའི་ལུས་རྟེན་རྟེན་པ་ལ་དབྱེ་ན་ཅམ་པོ་བ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་
 དང་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་སྟེ། རིམ་བཤུན་དགོ་སྤྲེག་མི་ཤེས་ཤིང་ཆོས་ལ་
 མི་སྟོད་པས་དབང་པོ་ཆང་ཡང་མི་ལུས་ཅམ་པོ་བའམ་པལ་བ་སྟེ། ཡུལ་དབུས་
 ཆོས་དར་བའི་སར་སྤྱོད་ཀྱང་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྒྲ་སྟེ་ཉིད་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་མི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་བཤད་པ་ནི།
 བསྟན་ལ་མ་ཞུགས་པ་དང་དགོ་སྤྲེག་འཛོལ། །ཆེ་འདི་གཉིས་ཁིང་འདུ་འཇིགས་ནས་
 བར་གཡེངས། །མི་བསྟན་འཕྱར་ལ་བྱི་མ་རྒྱུད་བསྤིངས་ཏེ། །ཐར་བཤིག་གཉིས་དེ་

དག་ཆོས་ཐོས་ནའང་། །མཆོག་གི་ལུས་མིན་རང་བཞིན་བར་མ་སྟེ། །སྐབས་འགར་
དགེ་ལ་ཅུང་ཟད་སེམས་གཞིལ་ཞིང་། །ཕལ་ཆར་སྤྲིག་པས་སྒྲོ་མིག་ཁེབས་པའི་
ཕྱིར། །རྟགས་ཅམ་བཟུང་བས་རང་གཞན་པན་ཅི་ཡོད། །དེ་དག་བྲིམ་པའམ་དགེ་
སྦྱོང་གཟུགས་བཟུང་རུང་། །ངན་འགྲོ་རྣམས་ལས་ཅུང་ཟད་འཕགས་པའི་ཕྱིར། །མི་
ལུས་བྱུང་བར་ཅན་ཞེས་རྒྱལ་བས་གསུངས།

ཞེས་བ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་མ་ཞུགས་པ་དང་ཞུགས་ཀྱང་དགེ་སྤྲིག་
འཆོལ་མར་སྦྱོད་ཅིང་། །ཆེ་འདི་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་འདུ་འཛིན་རྣམ་པར་གཡེངས་
བ་དང་། །ལུས་རག་གི་སྦྱོད་པ་མི་བསྐྱེད་ཞིང་འཕྱར་ཏེ་ངན་འགྲོའི་ལས་ལ་གཞིལ་
བས་ཆེ་ཕྱི་མ་རྒྱང་བསྐྱེད་ཏེ། །ཐར་བ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་དེ་དག་ཆོས་ཐོས་
ནའང་མི་ལུས་མཆོག་གི་ལུས་མིན་པས་རང་བཞིན་བར་མ་སྟེ། །སྐབས་འགར་དགེ་
བ་ལ་ཅུང་ཟད་སེམས་གཞིལ་ཞིང་། །ཕལ་ཆར་སྤྲིག་པས་སྒྲོ་མིག་ཁེབས་པའི་ཕྱིར་
ཆོས་པའི་རྟགས་ཅམ་བཟུང་བས་རང་གཞན་ལ་པན་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །དེ་དག་བྲིམ་
པའམ་དགེ་སྦྱོང་གི་གཟུགས་སུ་བཟུང་ཡང་རུང་། །སྐབས་འགར་དགེ་བ་ཅུང་ཟད་
དེ་བསྐྱབས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་གཟིགས་ཏེ། །ཡུན་
རིང་མོ་ཞིག་ན་ཐར་བའི་ས་ཐོན་དང་ལྷན་པས་ངན་འགྲོ་རྣམས་ལས་ཅུང་ཟད་
འཕགས་པའི་ཕྱིར་མི་ལུས་བྱུང་བར་ཅན་ཞེས་རྒྱལ་བས་གསུངས་སོ།

གསུམ་པ་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་བ་ཤད་བ་ནི།
རབ་མཆོག་སྒྲུ་བོ་དྲི་མེད་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན། །ཐོས་བསམ་སྙིང་པོའི་དོན་ལ་དབང་འཕྱོར་
ཞིང་། །རང་ཉིད་བརྒྱལ་ནས་གཞན་དག་དགེ་ལ་འགོད། །སྐྱབ་པའི་རི་རྒྱལ་རབ་ཏུ་
མི་གཡོ་བ། །འདྲ་སྤྱོད་རྒྱལ་མཆོན་རྣམ་པ་དེ་དག་ཀྱན། །བྲིམ་པའམ་རབ་ཏུ་བྱུང་
བའི་གཟུགས་སྤྲུལ་སྟེ། །མི་ལུས་རིན་ཆེན་ལགས་པར་སྟོན་པས་གསུངས།

ཅེས་བ་སྟེ། རབ་མཆོག་སྟེ་བོ་སྟེ་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཇི་མ་མེད་པའི་དམ་པའི་
 ཆོས་ཀྱི་སྟོན་དུ་གྱུར་བས་ཐོས་དང་བསམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་པོའི་དོན་ལ་དབང་
 འབྱོར་ཞིང་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་བརྩལ་ནས་གཞན་དག་གྱང་དགེ་བ་ལ་བཀོད་ཅིང་།
 སྟོམ་སྦྱབ་བརྟན་པོ་རི་རྒྱལ་ལྟ་བུ་རབ་ཏུ་མི་གཡོ་བ་དོན་གྱི་བྱང་སྟོང་རྒྱལ་མཆོན་
 ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་གོས་ཀྱི་ཆ་ལུགས་ལ་བྱང་སྟོང་གི་རྒྱལ་མཆོན་དུ་གྱུར་བ་ཅམ་མ་
 ཡིན་པས་དེ་དག་ཀྱང་ཆ་ལུགས་ཁྲིམ་བཤམ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གཟུགས་གང་ཡིན་
 གྱང་སྤྲེལ་ཡིས་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་བཤམ་ལགས་པར་སྟོན་པས་གསུངས་སོ།།

བཞི་བ་ཆོས་ལ་བསམ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཆོན་ནི།
 དེ་སྤྱིར་དམ་པ་རྣམས་ལས་ཆོས་ཐོས་ཏེ། །ཆོས་བཞིན་བསྐྱབ་སྤྱིར་ཆོས་ལ་གནས་
 པ་དག་།ཆོས་ལྡན་རྒྱན་བསྤྱིར་ཆོས་མིན་འགོག་བྱེད་ཅིང་། །ཆོས་དོན་བསྐྱབས་
 པས་ཆོས་ལ་གནས་པར་མཛོད།།

ཅེས་བ་སྟེ། མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པ་དེ་སྤྱིར་དམ་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 རྣམས་ལས་ཆོས་ཐོས་ཏེ་ཆོས་བཞིན་དུ་བསམ་པ་དང་བསྐྱབ་པའི་སྤྱིར་སྟོ་གསུམ་
 ཆོས་དང་མཐུན་པ་ལ་གནས་པ་དག་རང་རྒྱུད་ཆོས་དང་ལྡན་ཡང་ལོ་ཟླ་ཅམ་གྱིས་
 མ་ཆོག་པར་བཅན་ས་མ་ཐེན་བར་དུ་ཅུ་བའི་རྒྱན་བཞིན་དུ་སྟོམ་སྦྱབ་བསྤྱིར་ས་
 ཏེ་ཆོས་མིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འགོག་པར་བྱེད་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་པོའི་དོན་ལ་
 བསྐྱབས་པས་རང་རྒྱུད་ཆོས་ལ་གནས་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་བ་ནི་གདམས་ངག་དམ་པའོ།།

ལྟ་བུ་རྒྱུ་མཆོན་བསམ་པའི་པན་ཡོན་ནི།
 རིང་པོར་མི་ཐོགས་སྤྱིད་མཆོ་མཐར་བཀྲལ་ནས། །ཞི་བའི་སྤྱིར་དུ་ལྟར་འགྲོ་བྱེད་
 འདལ།།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བརྩོན་པའི་པན་ཡོན་ནི་དུས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་གྱིད་པ་
འཁོར་བ་རྒྱ་མཚོའི་པ་མཐར་བཀལ་ནས་ཞི་བ་ཐར་པའི་གླིང་དུ་སྦྱར་དུ་འགྲོ་ནས་
སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ།

དུག་པ་ལས་ཀྱི་ས་པས་བསྐྱབས་ན་དོན་ཆེ་བར་བསྟན་པ་ནི།
གང་ཞིག་མིར་གྱུར་དགོས་པ་མི་བྱེད་ན། །དེ་ལས་སློ་གྲོས་སྒྲུན་པ་གཞན་མེད་དེ། །རིན་
ཆེན་གླིང་ནས་སྟོང་ལོག་བྱེད་པ་བཞིན། །དལ་འབྱོར་དོན་མེད་ཚུད་གསོན་བྱེད་
པར་ཟད། །དེ་བས་རྟག་ཏུ་ཞི་བའི་ཆོས་མཛོད་ཅིག །
ཅེས་པ་སྟེ། གང་ཞིག་མི་ཡི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པར་གྱུར་ཀྱང་རྣམ་དག་དགོས་པའི་ཆོས་
ལ་གོམས་པར་མི་བྱེད་ན་དེ་ལས་སློ་གྲོས་སྒྲུན་པ་གཞན་མེད་དེ་དཔེར་ན་རིན་ཆེན་
གླིང་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་དེ་ནས་གང་ཡང་མ་ལོན་པར་སྟོང་ལོག་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་དལ་
འབྱོར་ཐོབ་ཀྱང་དོན་མེད་ཚུད་གསོན་བྱེད་པར་ཟད་པས་དེ་བས་ན་རྟག་ཏུ་ཞི་བ་
ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཆོས་མཛོད་ཅིག་ཅེས་གདམས་པའོ།

གསུམ་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་ལ་ངེས་པར་དབྱེད་པ་ལ་དུག་ལས། དང་
པོ་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་སེམས་སུ་བསྟན་པ་ནི།
ཆོས་ཀྱང་སེམས་ལ་རག་ལས་དེ་ཡང་ནི། །དལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་། །རྒྱ་དང་རྒྱེན་རྣམས་དུ་མ་ཆོགས་དུས་འདིར། །ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོར་
རང་གི་སེམས་ཐུལ་ཅིག །
ཅེས་པ་སྟེ། རྣམ་དག་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་རང་གི་སེམས་ལ་རག་ལས་ཤིང་རྒྱལ་
བསྟན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བུས་པའི་སེམས་དེ་ཡང་ནི། དལ་
འབྱོར་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ཏེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བས་དེས་ན་དམ་ཆོས་སྐྱབ་

པའི་མ་ཐུན་རྒྱུ་རྒྱ་དང་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆོག་ས་པའི་དུས་འདིར་ཆོས་
ཀྱི་གཙོ་བོར་རང་གི་སེམས་དེ་ཉིད་ངེས་འབྱུང་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་
གཉིས་ཀྱིས་ཐུལ་བར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའོ།

གཉིས་པ་ཉིན་མཆན་ཆོས་ལ་བརྩོན་དགོས་པར་གདམས་པ་ནི།
འཆི་བས་འདིགས་པའི་སྐྱེ་བ་མཐའ་མེད་དུ། །མོངས་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཆར་བཞིན་
འབབ་པ་ཡང་། །དལ་འབྱོར་དོན་མེད་རྣམ་པར་གཡེངས་ལས་བྱུང་། །དེ་ཕྱིར་
མངོན་མཐོངས་ལེགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་། །དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་བསམས་ལས་
བྱུང་བས་ན། །ཉིན་མཆན་མི་དལ་བརྩོན་པས་སྤོ་བ་བསྐྱེད། །
ཅས་པ་སྟེ་རྣམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་པས་འདིགས་སུ་རུང་བའི་སྐྱེ་བ་ཐོབ་ཅེས་ནས་
བཟུང་མཐའ་མེད་དུ་དབྱུལ་མོངས་དང་སྐྱེ་གྲ་ན་འཆི་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཆར་
བཞིན་དུ་འབབ་པ་ཡང་། །དལ་འབྱོར་དོན་མེད་ཆུད་ཟད་དུ་བཏང་སྟེ་ཐར་པ་མ་
བསྐྱབས་པར་རྣམ་པར་གཡེངས་བ་ལས་བྱུང་བས་དེ་ཕྱིར་མངོན་མཐོང་སྟེ་དང་མི་
ཡི་གོ་འཕང་དང་ངེས་ལེགས་ཐར་པ་དམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་
དལ་འབྱོར་རྙེད་པར་དཀའ་བ་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བས་ན་ཉིན་མཆན་ཀྱང་ཏུ་མི་
དལ་བར་བརྩོན་པས་སྤོ་བ་བསྐྱེད་དེ་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་
བསམས་ནས་ཆོས་ལ་བརྩོན་དགོས་སོ།

གསུམ་པ་ཕན་ཡོན་བཤད་པས་སྤོ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི།
འདིར་ནི་འདྲན་པ་མཐོང་བ་དོན་ཡོད་ཅིང་། །ཆོས་ཐོས་པ་དང་སྒྲུབ་པའང་དོན་ཡོད་
ལ། །ཆེ་འདི་དོན་ཡོད་ཕྱི་མ་འབྲས་བཅས་ཀྱང་། །དལ་འབྱོར་ལུས་རྙེད་ལས་བྱུང་
དེ་ཡི་ཕྱིར། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་སྒྲོམས་ཤིག །

ཅས་པ་སྟེ། དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་ལུས་རྟེན་འདིར་ནི་འདྲན་པ་སངས་རྒྱས་དང་དགེ་
བའི་བ་ཤེས་གཉིན་མཐོང་བ་ཡང་དོན་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལས་ཆོས་ཐོས་པ་དང་བསམ་
སྟེ་སྦྱབ་པ་འདྲ་དོན་ཡོད་ལ། ཆེ་འདིར་ཡང་ཆོས་སྦྱབ་པའི་དོན་ཡོད་ཅིང་ཕྱི་མའི་
འབྲས་བུ་མཐོན་མཐོངས་ལེགས་དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་དལ་འབྱོར་གྱི་
ལུས་རྟེན་རྟེན་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར་དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ཐོབ་པ་དེ་
ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་བསྐྱོམས་ཏེ་ཆོས་ལ་བརྩོན་པར་མཛོད་ཅིག

བཞི་པ་མི་ལས་འདས་པའི་ལེགས་པ་འབྲུབ་ཚུལ་ནི།
ལྷར་བཅས་འཛིག་རྟེན་དབྱུས་ན་འགྲོ་བའི་གཙོ། །ཉན་རང་སྤྲུལ་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་
མགོན་པོ་ཡིས། །འཆི་མེད་བདུད་ཅིའི་གོ་འཕང་བརྟེན་པ་ཡང་། །མི་ལུས་རིན་ཆེན་
མཆོག་ལས་བྱུང་བས་ན། །ལྷ་བས་ལྷག་པའི་ལུས་ཞེས་དལ་འབྱོར་བསྐྱབས། །དེ་
ཕྱིར་མི་ཉིད་ཐོབ་པ་སྟོབ་བསྐྱེད། །
ཅས་པ་སྟེ། འགྲོ་བ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་དབྱུས་ན་འགྲོ་བའི་གཙོ་བོ་ཉན་
རང་བྱུང་སེམས་སྤྲུལ་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་མགོན་པོ་ཡིས་འཆི་མེད་བདུད་ཅི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བརྟེན་པ་ཡང་མི་ལུས་རིན་ཆེན་མཆོག་ལས་བྱུང་བས་ལྷ་བས་
ལྷག་པའི་ལུས་ཞེས་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ལ་བསྐྱབས་ཏེ་དལ་འབྱོར་ཕྱན་ཕུམ་
ཆོགས་པ་ནི་མི་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་མི་ཉིད་ཐོབ་པ་ལ་སྟོབ་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །

ལྷ་པ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དལ་འབྱོར་བསྐྱབས་པ་ནི།
རྣམ་པར་མི་རྟོག་བདེན་མཐོང་ཡེ་ཤེས་ས། །ལྷ་མིའི་ནང་ནས་མིར་གྱུར་རྟེན་སྟེ། །དོན་
ཐེག་པའི་ལམ་ཟབ་སྦྱང་བོ་ཡང་། །མི་ཡི་ལུས་རྟེན་འབྲས་བུ་འབྲུབ་པར་སྟེ། །དེ་ཕྱིར་
ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཆོས་ཀྱི་རྟེན། །དལ་འབྱོར་མི་ལུས་མཆོག་ཏུ་འཕགས་པར་གསུངས། །

ཞེས་པ་སྟེ། མཆན་ཉིད་ཐེག་པར་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་མཐོང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་
 མཐོང་བའི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ས་ལམ་ཐོབ་པ་ཡང་ལྷ་མིའི་ནང་ནས་མིའི་ལུས་རྟེན་དུ་
 གྱུར་པ་ལ་རྟེན་སྤྲེ་སྟེ་མ་ཟད་རྩོམ་ཐེག་པའི་ལམ་ཟབ་སྟོང་པོ་ཡང་ཅུ་ཐེག་རྒྱུར་
 གསུམ་ལས་སུ་རུང་བའི་མི་ཡི་ལུས་རྟེན་རྟེན་པ་ལ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་སྤྲོ་བས་
 བདེ་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུར་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ནི་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་འདི་མཆོག་ཏུ་
 འཕགས་པར་གསུངས་ཏེ་དེས་ན་ཐེག་པ་ཀྱན་གྱི་རྟེན་དུ་དལ་འབྱོར་བསུགས་པ་ཡིན་ནོ།

དུག་པ་རྟེན་པར་དགའ་བའི་ཚུལ་སྒྲོམ་པ་ནི།
 རི་ལྷར་ཐོངས་པས་ནོར་མཆོག་རྟེན་པ་ལྷར། །མི་ལམ་ཉིད་ཅེས་དོགས་དང་
 འཛིགས་བཞིན་དུ། །དགའ་ཞིང་སྟོ་བས་དལ་འབྱོར་བསམ་པར་བྱ། །འདི་ཕྱིར་པན་
 བདེ་དམ་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་པོ།
 ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལྷར་གཏན་བདེ་བ་ལ་འདུག་སྟེ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་སེམས་
 བསྐྱེད་ནས་རང་གི་ལུས་དལ་འབྱོར་གྱི་བརྒྱན་པ་ལ་བསམས་ཏེ་དཔེ་རི་ལྷར་ན་
 དབུལ་ཞིང་ཐོངས་པའི་མི་ཡིས་དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་ནོར་བུ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
 པ་རྟེན་པ་འམ་ཐོབ་པ་ལྷར། དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྟོ་བའི་སྟོ་ནས་ཆོས་
 སྐྱབ་དགོས། དལ་འབྱོར་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་མི་ལམ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་
 དོགས་པ་དང་བཅས་ཏེ་འཛིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་དགའ་ཞིང་སྟོ་བས་དལ་འབྱོར་
 རྟེན་དགའ་བ་བསམ་པར་བྱས་ནས་འདི་དང་ཕྱི་མར་པན་བདེ་འབྱུང་བའི་དམ་པའི་
 ཆོས་ཤིག་བསྐྱབ་པོ་སྟམ་དུ་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་ལ་སྟོ་བ་སྟོང་ནས་བསྟོམས་པའི་
 མཐར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསྟོ་སྟོན་བྱའོ།

བཞི་པ་སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོ་བ་ནི།

དེ་ལྟར་དགེ་ལེགས་སྙན་པའི་བདུད་རྩི་འདིས། །འགྲོ་གྲུན་དོན་མེད་གཡེང་བ་རབ་
ཞི་ནས། །ནགས་མཐར་སོང་སྟེ་ཉོན་མོངས་ཆང་ཆིང་གིས། །དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་
དེ་རིང་དལ་སོས་ཤིག །

ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དགེ་ལེགས་དལ་འབྱོར་བ་སྙན་པའི་ཆོག་དོན་སྙན་པོར་བཤད་
པའི་དགེ་རྩའི་བདུད་རྩི་འདིས་འགྲོ་བ་གྲུན་དོན་མེད་དུ་གཡེང་བ་རབ་དུ་ཞི་ནས་
དབེན་པའི་ནགས་མཐར་སོང་སྟེ་བར་མེད་གཡོ་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ཆང་ཆིང་
གིས་དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་དལ་སོས་ཤིག་ཅེས་པ་འདི་ཉིད་དལ་གསོ་བྱུང་
པར་ཅན་གྱི་གནས་ལ་གདམས་ཤིང་དགེ་བ་གཞན་དོན་དུ་བསྟོ་བའོ།

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་དལ་གསོ་ལས་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བའི་ལེའུ་སྟེ་
དང་པོའི་འབྲེལ་བའོ། །

གཉིས་པ། ཆེ་མི་རྟག་པའི་ལེའུ་ལའང་ལྷ་ལས། དང་པོ་དེ་ཉིད་མདོར་བསྙན་པ་དང་།
རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་བས་བརྩོན་པར་གདམས་པ། མཐུག་བསྟུ་བ། སྐབས་ཀྱི་
དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་མདོར་བསྙན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་རྟེན་དཀའི་དལ་བ་ཐོབ་གྱུར་གྱང་། །སྐད་ཅིག་མི་རྟག་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་
ཏེ། །རྣམ་པར་བརྟགས་ན་སྟོང་པོ་འགའ་མེད་ལ། །དབུ་བ་རྩོས་འབྲུ་ཡིད་བརྟན་མི་
རུང་བས། །ཉིན་མཆོན་གྲུན་ཏུ་ངེས་པར་འཆི་བ་བསམ།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་དལ་བའི་རྟེན་མི་ལུས་ཐོབ་པར་གྱུར་གྱང་།
དུས་སྐད་ཅིག་ཅུ་ཡང་མི་གནས་པས་མི་རྟག་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཏེ་རྣམ་པར་
བརྟགས་ཤིང་དབུ་ན་རྩ་ཤིང་ལྟར་སྟོང་པོ་འགའ་ཡང་མེད་ལ་དབུ་བ་རྩོས་
པའམ་རྩ་ཡི་ལྷ་བ་དང་འབྲུ་བས་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བས་ཉིན་མཆོན་གྲུན་ཏུ་ངེས་

པར་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་ལ་བསམ་དགོས་སོ།།

སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བརྟུགས་ལས། དང་པོ་ལུས་ལ་གཅེས་འཛིན་བྱས་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ནི།

སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཀུན་གྱི་གཞི། ཉོན་མོངས་འབྱུང་ཁུངས་ཆེར་གྱུར་ལུས་འདི་ལ། གོས་རྒྱན་མེ་ཉླ་སྤང་སོགས་བསྐྱབས་གྱུར་ཅིང་། བཟའ་བཏུང་བཟང་དགུས་མཆོད་ཅིང་བསྐྱོན་བཀྱར་ཡང་། དུས་མཐར་མི་རྟག་འཛིན་ཅིང་འབྲལ་བ་སྟེ། སྤང་བྱ་ཆོད་ཅེ་སྤྱང་བྱ་ལས་འདི་ལ། གཅེས་སྤྱས་རྟག་འཛིན་གཙང་བའི་སེམས་བོར་ལ། ད་ལྟ་ཉིད་ནས་དམ་པའི་ཆོས་མཛོད་ཅིག །

ཅེས་བ་སྟེ། འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐྱེད་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་ཅིང་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་འབྱུང་ཁུངས་ཆེར་གྱུར་པའི་ལུས་འདི་ལ་གོས་དང་རྒྱན་དང་མེ་ཉླ་གི་སྤང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་བརྒྱན་པར་གྱུར་ཅིང་། བཟའ་བཏུང་བཟང་པོ་ཡོད་དགུས་མཆོད་ཅིང་། བསྐྱོན་ཅིང་བཀྱར་བར་འགྱུར་ཡང་ནམ་ཞིག་དུས་ཀྱི་མཐར་མི་རྟག་སྟེ་འཛིན་ཅིང་རང་དང་འབྲལ་བ་སྟེ། དེའི་ཆེ་སྤང་བྱ་ཆོད་ཅེ་སྤྱང་གི་བྱས་སུ་འགྱུར་པའི་ལུས་འདི་ལ་གཅེས་སྤྱས་རྟག་འཛིན་གཙང་བའི་སེམས་བོར་ཏེ་བས་གོས་ཀྱི་སྒྲ་བརྒན་ཙམ་བྱིན་ཏེ་བྲན་གཡོག་ལྟར་དགོ་བའི་ལས་ལ་བཀོལ་ཏེ་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་དམ་པའི་ཆོས་མཛོད་ཅིག་ཅེས་བཤོ།

གཉིས་པ་ཆངས་སོགས་ཐོབ་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ནི།

ས་གསུམ་འཁྱོར་བ་དམ་པའི་གཞིར་གྱུར་བ། ཆངས་དང་བདེ་འབྱུང་མིག་སྟོང་དབང་པོ་སོགས། གྲགས་དང་བསོད་ནམས་གཟི་ཡོད་འབར་བ་ཡང་། འཆི་བདག་གནས་ལས་རྒྱལ་བའི་སྐབས་མེད་ལ། བསམ་གཏན་གྱུབ་པས་བསྐྱེད་

བར་གནས་པ་ཡང་། །ལས་ཟད་ཆེན་འཆི་བའི་སྐབས་མཆིས་ཤིང་། །སྤྲོད་ལྟ་
མིན་གྲུབ་པ་རིག་སྒྲགས་འཆང་། །མི་དབང་འགྲོ་བ་པལ་བ་ཇི་སྟེད་ཀྱང་། །འཆི་
བས་འཛིགས་པའི་སྤྱེ་བ་པ་མཐའ་ཡས།

ཞེས་པ་སྟེ། འདི་སྤྱིར་ས་འོག་ས་སྟོང་ས་སྒྲའི་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་
ཅིང་འཁྱོར་བ་དམ་པས་བརྒྱན་པའི་གཞིར་གྱུར་བ་ཆངས་པ་དང་བདེ་འབྱུང་སྟེ་
དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་དང་། མིག་སྟོང་སྟེ་བརྒྱ་ཕྱིན་དང་། འཛིག་རྟེན་སྟོང་བའི་དབང་
པོ་ལ་སོགས་པ་སྟན་གསལ་དང་ཆེ་དཔལ་བསོད་ནམས་གཟེ་བརྗོད་ཉི་མའི་འོད་
སྤྱར་འབར་བ་ཡང་། འཆི་བདག་གི་གནས་ལས་རྒྱལ་བའི་དུས་སྐབས་མེད་ལ།
བསམ་གཏན་གྲུབ་པས་ཆེ་བསྐྱལ་བར་གནས་པའི་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟ་
ཡང་ལས་ཟད་པའི་ཆེན་འཆི་བའི་སྐབས་མཆིས་ཏེ་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་ཤིང་སྟ་
དང་སྟ་མིན་གྲུབ་པའི་བྱང་སྟོང་རིག་སྒྲགས་འཆང་བ་དང་། མི་དབང་འཁོར་ལོས་
བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་མན་ཆད་ནས་འགྲོ་བ་པལ་བ་ཇི་སྟེད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱང་འཆི་
བས་འཛིགས་པའི་སྤྱེ་བ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལས་མ་འདས་སོ།

གསུམ་པ་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་ནི།

ཆེ་འདི་མི་རྟག་རོལ་པའི་ཆར་སྒྲིན་ནང་། །འཆི་བདག་སྟོག་གི་སྤང་བ་གར་བྱེད་
ཅིང་། །ཉིན་མཆོན་དུས་ནམས་འགྱུར་བའི་ཆར་འབབ་པས། །ས་གསུམ་ལྷ་གུ་ཇི་
སྟེད་བརྒྱན་པར་གྱུར།

ཞེས་པ་སྟེ། དལ་འཁྱོར་སྟོང་པོས་བརྒྱན་པའི་ཆེ་འདི་ཡང་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ཞིང་
རོལ་པའི་དཔེ་ཆར་སྒྲིན་གྱི་ནང་ན་འཆི་བདག་ཀྱང་དུས་ངེས་པ་མེད་པ་དཔེར་ན་
སྟོག་གི་སྤང་བ་གར་བྱེད་ཅིང་འབྲུག་པ་སྤྱར་ཉིན་མཆོན་གྱི་དུས་ནམས་སྤྱང་
ཅིག་གིས་འགྱུར་བའི་འཛིག་པ་ནི་དཔེ་ཆར་འབབ་པས་ས་གསུམ་ལྷ་གུ་ཇི་སྟེད་པ་

བརྒྱན་པར་གྱུར་པ་སྤྲར་མི་རྟག་པས་མ་བྱལ་བ་མེད་པའོ།

བཞི་པ་སྟོད་བཅུད་མི་རྟག་པ་ནི།

སྟོད་བཅུད་མི་རྟག་སྟོད་པ་ཆགས་འཛིག་གི། །མེས་བདུན་ཚུས་གཅིག་རྒྱུད་གིས་
འཛོར་བའི་ཆོ། །ཁོར་ཡུག་རྒྱ་མཚོ་སྤྱིང་དང་རིས་བསྐྱོར་བའི། །ལྷན་པོ་རིན་ཆེན་
བཞི་ཡང་མི་རྟག་ཅིང་། །ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐབས། །དེས་
པར་བསམས་ཏེ་སྟོང་ནས་ཆོས་མཛོད་ཅིག །

ཅེས་པ་སྟེ། བྱི་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟོན་དང་ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་མི་
རྟག་ཅིང་འགྱུར་བ་ནི་སྟོད་པ་ཆགས་པའི་ཆོ་ཡང་། །ནམ་མཁའ་སྟོང་པའི་ངང་ཏུ་
འོག་གཞི་རྒྱུད་གི་རྒྱ་གམ་ནས་རི་རབ་སྤྱིང་བཞི་སྤྱིང་སྤྲན་དང་བཅས་པ་ཆགས་
ཤིང་འཛིག་པའི་ཚུལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་འཛིག་པ་མ་ཟད། །མཐར་མེས་ལན་
བདུན་ཏུ་འཛིག་ཅིང་ལན་བདུན་ཏུ་ཆགས་པ་དང་མཐར་ཚུས་ལན་གཅིག་འཛིག་
ནས་ཆགས། །རྒྱུད་གིས་ལན་གཅིག་འཛིག་ཅིང་ཆགས་ཏེ་སྤྲང་ཡང་མེས་བདུན་
དང་ཚུ་དང་རྒྱུད་གིས་འཛོར་བ་སྟེ་ཆགས་འཛིག་གི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་ཆོ་བྱི་
ལྷགས་རི་འཁོར་ཡུག་རྒྱ་མཚོ་སྤྱིང་བཞི་དང་རོལ་མཚོ་རི་བདུན་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་
རི་རྒྱལ་ལྷན་པོ་རིན་ཆེན་སྤྲ་བཞི་ལས་གྲུབ་པ་ཡང་མི་རྟག་ཅིང་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་
པ་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་དེ་དག་ལ་དེས་
པར་བསམས་ཏེ་སྟོང་ནས་དམ་པའི་ཆོས་མཛོད་ཅིག

ལྷ་པ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་སྤྲང་ན་ལས་འདའ་ཚུལ་བསྟན་པའི་མི་རྟག་པ་ནི།

འཛིག་རྟོན་འབྲེན་པ་རང་རྒྱལ་སྟོབ་མའི་ཆོགས། །ཐུབ་དབང་སྤྲས་གིས་བསྐྱོར་
བའི་མགོན་པོ་རྣམས། །དྲངས་པའི་མཁའ་ལ་སྟོན་མེད་རི་བོང་འཛིན། །རྒྱ་སྐར་མེད་

བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་བཞིན། །ལྷམ་མེ་ལྷང་རེ་ལྷན་ནེར་གསལ་བ་ཡང་། །མི་
རྟག་ཕྱ་ངན་འདའ་ཚུ་ལ་སྟོན་མཛད་ཅིང་། །བསྟན་པ་རིན་ཆེན་ཉི་མ་དཔག་མེད་ཀྱང་། །སྟོན་
རབས་སྟོན་རབས་རྒྱབ་པར་གྱུར་ལ་སྟོས། །ཆུ་ཤིང་སྤྱང་པོ་མེད་འབྲ་རང་གི་ལུས། །སྤྱུ་
མའི་ཁང་བ་འབྲ་བ་ཅིས་མི་འཛིག།

ཅེས་བ་སྟེ། མི་མཛད་འཛིག་རྟེན་གྱི་འབྲེན་པ་རང་རྒྱལ་སྟོབ་མའི་ཆོགས་ཐུབ་
དབང་སྤྲས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྟོན་མེད་དྲངས་བའི་
མཁའ་ལ་སྟོན་མེད་རི་བོང་འཛིན་པ་ལྷ་བ་ཉ་གང་བ་རྒྱ་སྐར་གྱི་ཐེང་བ་རྣམས་
ཀྱིས་མཛེས་པར་བསྐྱོར་བ་བཞིན་དུ་སྤྱུ་མཆོན་དཔེས་ལྷམ་མེ་གསུང་ཆངས་སྟོན་
ལྷང་རེ་ཐུགས་གཤོ་མེད་ལྷན་ནེར་གསལ་བ་ཡང་། མི་རྟག་ཕྱ་ངན་ལས་འདའ་
བའི་ཚུ་ལ་སྟོན་པར་མཛད་ཅིང་། དེས་གསུངས་པའི་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཕྱན་པ་སེལ་བའི་རིན་ཆེན་ཉི་མ་སྟེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་། སྟོན་
རབས་སྟོན་རབས་ཉེ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་རྣམས་རྒྱབ་པར་གྱུར་བ་ལ་སྟོས་ཉེ་བརྟགས་ན་
ཆུ་ཤིང་སྤྱང་པོ་མེད་པ་དང་འབྲ་བའི་རང་གི་ལུས་སྤྱུ་མའི་ཁང་བ་འབྲ་བ་ཅིས་མི་
འཛིག་སྟེ་དེས་པར་འཛིག་པ་ལ་བསམ་དགོས་སོ།

དུག་པ་སྟོན་པ་མེད་ཅིང་གི་བ་དང་བཅས་པས་མི་རྟག་པ་བསྟན་པ་ནི།
དེ་ཕྱིར་དེས་པར་འཆི་དང་ནམ་འཆི་དང་། །འདིར་འཆི་འདིས་འཆི་དེས་པ་འགའ་
མེད་དེ། །ཆེ་འདི་སྟོན་མེད་རྟག་ཏུ་གོད་འགྱུར་ཞིང་། །འཆི་བའི་རྟེན་མང་འཆོ་བའི་
ཤས་ཉུང་བས། །ཆེ་ལ་ལོང་མེད་སྟོ་སྟོ་བསྐྱངས་བྱས་ཉེ། །འདི་རིང་ཉིད་ནས་ཆོས་
ལ་བཅོན་པར་རིགས།

ཞེས་བ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྟེ་བ་ཐམས་ཅད་
དེས་པར་དུ་འཆི་བ་དང་། དུས་འདི་རིང་དང་སང་ཉིན་སོགས་ནམ་འཆི་དེས་པ་

མེད་པ་དང་། གནས་འདིར་འཆི་ཞེས་ངེས་པ་མེད་པ་དང་། བན་པའི་སྤྲུན་དང་ཟས་
 གྱིས་ཀྱང་འཆི་བས་རྒྱུན་འདིས་འཆི་ཞེས་ངེས་པ་འགའ་མེད་དེ། ཆེ་འདི་གཞན་
 རས་སྤྲུན་པ་མེད་ཅིང་དུས་རྟག་དུ་སྤྲད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་གོད་དེ་རྫོགས་པར་འགྱུར་
 ཞིང་། འཆི་བའི་རྒྱུན་ནི་མང་ཞིང་འཆོ་བའི་རྒྱུན་གྱི་ཆ་ཤས་ཉུང་བས། ཆེ་འདི་ལ་
 འདི་བྱ་དང་འདི་བྱེད་གྱི་ལོང་ཁོམ་མེད་པས་སློ་སྒྲ་བསྐྱུངས་བར་བྱས་ཏེ། འདི་རིང་
 ཉིད་ནས་ཆོས་ལ་བརྩོན་པར་རིགས་སོ་ཞེས་པའོ།

བདུན་པ་སྤྱི་རོལ་ཇི་བཞིན་ནང་མི་རྟག་པ་ནི།
 འབྱུང་བཞི་འདུས་པའི་སྤྱིང་ཁང་སེམས་པ་ཅན། །གཡོ་བའི་ཀུན་རྟོག་སྤྱི་བོས་
 བརྒྱན་པ་ཡང་། །རྒྱུན་ལས་སྤྱིས་སྤྱིར་འདུས་བྱས་འཇིག་པའི་ཆོས། །ཁྲོང་ཁྲིར་
 རྩིང་པ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་གིས། །སྤྱར་བ་ཉིད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་མཛོད་ཅིག །
 ཅེས་པ་སྟེ། འབྱུང་བཞི་འདུས་པའི་སྤྱིང་ཁང་ལུས་སེམས་པ་ཅན་རྣམས་རྟོག་གཡོ་
 བའི་ཀུན་རྟོག་སྤྱི་བོ་དང་འབྲེལ་བས་བརྒྱན་པའི་ལུས་དེ་ཡང་། རྒྱུན་ལས་སྤྱིས་སྤྱིར་
 འདུས་བྱས་འཇིག་པའི་ཆོས་དཔེར་ན་སྤྲོན་སྤྱི་བོས་གང་བའི་ཁྲོང་ཁྲིར་རྩིང་པ་
 བཞིན་དུ་བདག་གི་ལུས་ཀྱང་སྤྱི་བོ་སྤྱི་བྱའི་སེམས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཁྲོང་ཁྲིར་སྤྲོང་པ་
 བཞིན་དུ་ཞིག་རལ་དུ་གྱུར་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་དེས་ན་སྤྱར་བ་ཉིད་དུ་དམ་
 པའི་ཆོས་ལ་བརྩོན་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའོ།

བརྒྱད་པ་དཔེས་མི་རྟག་པ་ནི།
 ཇི་ལྟར་རྒྱུང་དམར་ནང་ཞུགས་མར་མེ་བཞིན། །སྤྲད་ཅིག་མི་རྟག་གཡོ་བའི་རང་
 བཞིན་དང་། །སྤྱི་བྱར་འཆི་རྒྱུན་བྲག་པོས་གཏུགས་པའི་ཆོ། །ལུན་དུ་མི་གནས་
 ངེས་པར་འཆི་བས་ན། །ད་ལྟ་ཉིད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་མཛོད་ཅིག །

ཅེས་པ་སྟེ། མི་རྟག་པའི་དཔེ་རི་ལྟར་ན་རྒྱུད་དམར་ཚུབ་པའི་ནང་དུ་བཞག་པའི་
 ལྷགས་མར་གྱི་མེ་བཞིན་སྐད་ཅིག་གྲང་མི་རྟག་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་དང་ལྷག་
 པར་ནད་གདོན་སོགས་སྒོ་བྱར་འཆི་རྒྱན་དག་པོས་གཏུགས་པའི་ཆེ་ཡུན་དུ་མི་
 གནས་པར་ངེས་པར་དུ་འཆི་བས་ན་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བརྩོན་པར་
 མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའོ།

དགུ་པ་ཐམས་ཅད་དོར་བས་མི་རྟག་པ་ནི།
 འཁོར་དང་ལོངས་སྟོང་ཉེ་བར་འབྲེལ་བའི་གཉེན། །གཟུགས་དང་ལང་ཆོ་དབང་
 ལྷག་རིགས་བཟང་ཡང་། །ཐམས་ཅད་ཐོར་ཏེ་གཅིག་ཕྱར་འགོ་དགོས་ཤིང་། །གང་
 གིས་མི་བསྟོངས་དཀར་ནག་རྩིས་འབྲང་བ། །དེ་ཆེ་ཆོས་ལས་སྐྱབས་གཞན་འགའ་
 མེད་ན། །དེར་དུས་བརྩོན་པས་ཅི་ཕྱིར་འདའ་མི་བྱེད།

ཅེས་པ་སྟེ། རང་ལ་བརྩེ་བའི་འཁོར་དང་རྒྱ་ཁོར་ལོངས་སྟོང་ཉེ་བར་འབྲེལ་བའི་
 གཉེན་བཟང་ལྷ་གཟུགས་མངོས་པ་དང་ལང་ཆོ་གཞོན་པ་དབང་གིས་ལྷག་པའི་
 རིགས་བཟང་པོ་ཡིན་ཡང་། ཐམས་ཅད་ཐོར་ཏེ་རང་ཉིད་གཅིག་ཕྱར་མར་གྱི་
 དཀྱིལ་ནས་སྤྲོ་བཏོན་པ་བཞིན་དུ་འགོ་དགོས་ཤིང་། དེའི་ཆེ་རྒྱ་ཁོར་གཉེན་གྲོགས་
 གང་གིས་གྲང་མི་བསྟོངས་ཤིང་པན་པ་མེད་པས་དཀར་ནག་ལས་གྱི་རྩིས་སྤྲོ་
 འབྲང་དགོས་པ་དེའི་ཆེ་དམ་པའི་ཆོས་ལས་སྐྱབས་གཞན་འགའ་ཡང་མེད་ན་དེར་
 གི་དུས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཆོས་ལ་བརྩོན་པས་ཅི་ཕྱིར་འདའ་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་དགོས་སོ།

བརྩེ་པ་དུས་གསུམ་མི་རྟག་པ་ནི།
 འདི་ལྟར་འཛིག་རྟོག་སྤྱི་ཕྱི་རྒྱུད་སོམས་དང་། །སྤྱི་རབས་སྤྱི་བོད་པ་མེད་འདས་
 གྲུང་ཅིང་། །ད་ལྟའི་ས་སྟངས་འགོ་བ་པལ་ཆེར་ཡང་། །ལོ་བརྒྱའི་ནང་དུ་ངེས་པར་མི་

རྟག་ལ། །མ་འོངས་རྣམས་ཀྱང་ཚུལ་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ། །རྟག་རབས་གཞིན་རབས་
སྐལ་མཉམ་འདས་ལ་སྟོས། །བདག་ཀྱང་རང་བཞིན་དེ་ལས་མ་འདས་པས། །ངེས་
པར་འཆི་བ་བསམས་ནས་ཆོས་མཛོད་ཅིག །

ཅེས་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་འདིག་རྟོན་སྒྲུབ་ཕྱིའི་བརྒྱུད་རིམ་ལ་སོམས་དང་སྒྲུབ་རབས་ཀྱི་སྟེ་
མོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞི་ནས་འདས་པར་གྱུར་ཅིང་ད་ལྟ་རང་དང་མཉམ་པའི་ས་སྟེང་
ན་ཡོད་པའི་འགྲོ་བ་པལ་ཆེར་ཡང་ལོ་བརྒྱའི་ནང་དུ་ངེས་པར་མི་རྟག་ཏེ་ཞི་བར་
འགྱུར་ལ། མ་འོངས་པ་ན་འགྱུར་འགྱུར་གྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཚུལ་དེའི་རྗེས་སུ་
འགྲོ་བ་ལས་འོས་མེད་ཅིང་རང་ལས་རྟག་རབས་གཞིན་རབས་སྐལ་བ་ལོ་མཉམ་
དག་ཀྱང་འདས་ཏེ་ཞི་བ་ལ་སྟོས་དང་བདག་ཀྱང་དེའི་རང་བཞིན་དེ་ལས་མ་འདས་
པས་ངེས་པར་དུ་འཆི་བ་ལ་བསམས་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བརྩོན་པར་མཛོད་
ཅིག་ཅེས་སོ།

བརྒྱ་གཅིག་པ་སྟེ་གསུམ་མི་རྟག་པ་ནི།

ས་གསུམ་དཔྱལ་བ་སྟེ་ཅེའི་བར་དག་ན། །འཆི་བདག་གནས་ལས་ཐར་པ་འགའ་
མེད་དེ། །ཀྱན་ཀྱང་མི་རྟག་འགྱུར་ཞིང་སྟོང་པོ་མེད། །ཡིད་བརྟན་མི་རུང་གིང་རྟོའི་འཕང་
ལོ་འབྲ། །བྱུང་པར་མི་ཡི་འདིག་རྟོན་འཆི་བ་མང་། །ནད་གདོན་གཞོད་པ་དུ་མའི་
གཞིར་གྱུར་ཅིང་། །མཆོན་དང་མེ་དང་གཡང་ས་གཅན་གཟན་དུག །རྒྱལ་པོ་དག་དང་
ཆོས་རྒྱན་ལ་སོགས་ཀྱིས། །འཆོ་བའི་སྟོག་འདྲེམས་ཕྱན་ཆོགས་འདིག་པར་བྱེད།

ཅེས་བ་སྟེ། ས་གསུམ་ན་དཔྱལ་བ་ནས་སྟེ་ཅེའི་བར་དག་ན་གནས་པ་ཐམས་
ཅད་འཆི་བདག་གི་གནས་ལས་རྒྱལ་བའམ་ཐར་པ་འགའ་སུ་ཡང་མེད་དེ། །ཀྱན་
ཀྱང་མི་རྟག་པའི་གཞན་དབང་དུ་འགྱུར་ཞིང་སྟོང་པོ་མེད་པས་གང་ལ་ཡང་ཡིད་
བརྟན་དུ་མི་རུང་བ་དཔེར་ན་གིང་རྟོའི་འཕང་ལོ་སྐད་ཅིག་གིས་འཁོར་ནས་འགྲོ་བ་

དང་འབྲེལ་བ། བྱུང་བར་དུ་མི་ཡི་འཛིག་རྟེན་ན་འཆེ་བ་མང་སྟེ་རྒྱུང་མཁྲིས་བད་
གན་ལ་སོགས་པའི་ནད་དང་། ཤ་བ་འབྱུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་གདོན་དང་། གནོད་
སྦྱིན་སྦྱིན་པོ་ལ་སོགས་པ་གནོད་པ་དུ་མའི་གཞིར་གྱུར་ཅིང་། མདའ་མདུང་ལ་
སོགས་པའི་མཆོན་དང་མེ་དང་བྲག་གཟར་བའི་གཡང་ས་དང་། སྟག་གཟིག་ལ་
སོགས་པའི་གཅན་གཟན་དང་རེག་ན་སྤང་བའི་དུག་དང་། རྒྱལ་པོ་གཏུམ་པོ་དང་།
ཕྱི་ནང་གི་དག་དང་ཆོམ་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་བར་འཆོ་བའི་སྟོག་
འཛོམས་པ་བྱེད་དེ་ཕུན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་འཛིག་པར་བྱེད་དེ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།

བརྒྱ་གཉིས་པ་སྐད་ཅིག་གིས་མི་རྟག་པ་ནི།
འཆེ་བ་མེད་ཀྱང་སྐྱེས་བུའི་ཆེ་འགྲོ་སྟེ། ཉིན་མཆོན་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་འགྱུར་བས་
ཀྱང་། །འཆི་བདག་གནས་སུ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ནི། །འབབ་རྒྱུ་ཆོགས་རྣམས་རྒྱ་
མཆོར་སྟེག་པ་འཕ། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་བ་རིར་ལྷུང་བ་བཞིན།
ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྟོ་བྱར་དུ་འཆེ་བའི་རྒྱུན་གཞན་མེད་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ནི་
རིམ་བར་འགྲོ་སྟེ། ཉིན་དང་མཆོན་མོ་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་འགྱུར་བས་ཀྱང་འཆི་བདག་
གི་གནས་སུ་ཐག་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ནི། དཔེར་ན་འབབ་རྒྱུ་ཆོགས་རྣམས་རང་བཞིན་
ཀྱིས་རྒྱ་མཆོར་སྟེག་པ་འཕ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱ་བ་རིར་ལྷུང་བ་
བཞིན་མི་ཡི་ཆེ་ཡང་སྐྱེས་ནས་བཟུང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤུང་དུ་རྫོགས་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ།

བརྒྱ་གསུམ་པ་རྒྱུན་དང་གནས་དུས་མི་རྟག་པར་བསྟན་པ་ནི།
ཟས་བཅས་འཆོ་བའི་རྒྱུན་རྣམས་ཕུན་ཆོགས་ཀྱང་། །དུག་བཞིན་སྟེག་པ་སྟེལ་བྱེད་
པའི་སྐབས་མཆིས་ན། །མི་མཐུན་གནོད་མང་ཕུན་ཆོགས་ཅིས་མི་འཛིག་ །དེས་ན་
འཆི་བའི་རྒྱུན་དུ་མ་གྱུར་མེད། །གར་འཆི་ཅིས་འཆི་ནས་འཆི་ཆ་མེད་ཀྱི། །དོན་

མེད་སྐྱ་བ་འདིག་རྟེན་ཆོས་སྟོངས་ལ། སྟིང་ནས་མི་རྟག་འཆི་ཆོས་བསྐྱབ་པར་མཛོད། ཅེས་པ་སྟེ། སྟན་དང་ཁ་ཟས་བཅས་པ་འཆོ་བའི་རྒྱུན་ནམས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་
དེ་དག་གྲང་ལྔ་ལ་དུ་པན་པར་སྒྲུང་ཡང་ཕུགས་སུ་དུག་བཞིན་ལུས་ལ་སྐྱུག་བསྐྱལ་
བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྐྱབས་མཆིས་ན་མི་མཐུན་པའི་གཞོད་རྒྱུན་མང་པོས་དལ་
རྟེན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཅེས་མི་འདིག་སྟེ་དེས་ན་འཆི་བའི་རྒྱུན་དུ་མ་གྲུར་པ་མེད་
པས་གནས་གར་འཆི་དང་། རྒྱུན་ཅེས་འཆི་དུས་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་ཀྱིས་སྐྱུར་དུ་
འཆི་བར་འགྱུར་བས་དོན་མེད་སྐྱ་བར་འགྱུར་པའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་དབྱེ་འདུལ་
གཉེན་སྟོང་གི་བྱ་བ་ནམས་སྟོངས་ལ། སྟིང་ནས་མི་རྟག་པ་བསམས་ཏེ་འཆི་ཆོས་
ནམ་དག་བསྐྱབ་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའོ།

སྐྱི་དོན་གསུམ་པ་བཙོན་པར་གདམས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྤྲ་མ་དང་མན་
དག་འཛོམས་དུས་ཆོས་སྐྱབ་པར་གདམས་པ་ནི།
འདིར་ནི་བདག་གིས་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ཅིང་། །སྤྲ་མའི་མན་དག་གྱུ་འཛིན་ཡོད་
བཞིན་དུ། །སྐྱུག་བསྐྱལ་ཚུ་པོ་བཀལ་སྤྱིར་མི་བཙོན་ན། །དེ་ལས་བསྐྱས་པ་འདི་ན་
གཞན་མེད་དོ།
ཞེས་པ་སྟེ། དུས་འདིར་ནི་བདག་གིས་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོ་
བཀལ་བའི་གྱུ་རྟེན་ཅིང་སྤྲ་མའི་མན་དག་གི་གྱུ་འཛིན་སྐྱ་བ་ཡོད་བཞིན་དུ། སྐྱུག་
བསྐྱལ་ཚུ་པོ་བཀལ་བའི་སྤྱིར་མི་བཙོན་ན། །དེ་ལས་བསྐྱས་པ་འདི་ན་གཞན་མེད་
དེ་ཞེས་བསམས་ནས་ཆོས་ལ་བཙོན་དགོས་སོ།

གཉིས་པ་མ་འབད་ན་མི་གྲོལ་བར་བསྐྱན་པ་ནི།
གང་སྤྱིར་སྟོན་པས་རབ་བསྐྱགས་རིན་ཆེན་སྟོད། །ཉིས་ཀྱན་མཐར་འབྲིན་ཡང་

དག་ཐོབ་བཞིན་དུ། །རང་གཞན་དོན་གཉིས་འབྱོར་པ་མི་འཛིན་ན། །འཁོར་བའི་
བཅོན་རར་རང་ཉིད་འཆིང་བར་ཟད།།

ཅེས་པ་སྟེ། དལ་ཉེན་ཉིད་པ་གང་གི་ཕྱིར་སྟོན་པ་ས་རབ་ཏུ་བསྐྱགས་པའི་རིན་ཆེན་
གི་སྟོན་མི་ལུས་འདི་ཉིད་འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་གི་ཉེས་པ་ཀུན་མཐར་འབྲིན་པ་
འཇམ་སྤོང་བའི་རྣམས་པ་ཡང་དག་ཐོབ་བཞིན་དུ་བདག་རང་དང་གཞན་སེམས་ཅན་
གི་དོན་གཉིས་གི་འབྱོར་པ་དམ་པའི་ཆོས་མི་འཛིན་པ་འཇམ་མ་བསྐྱབས་ན། འཁོར་
བའི་བཅོན་རར་རང་གིས་རང་ཉིད་འཆིང་བར་ཟད་དེ་གྲོལ་བའི་དུས་མེད་དོ།

གསུམ་པ་ལེགས་པར་འདོམས་ཀྱང་མི་ཉན་པ་ལ་སྤྱིང་རྗེ་ཤུགས་གཡོ་བ་ནི།
ཀྱེ་མ་རི་ལྟར་རྩོལ་འདོམས་པ་བཞིན། །འཛིག་ཉེན་པལ་ཆར་བསམས་ཤིང་སྐྱོ་བ་
འཕེལ། །བསྟན་པས་མི་རྟོགས་བཤད་པས་གོ་བ་མེད། །སང་ཉིན་འཆི་ཡང་རྒྱན་
རིང་རྟག་པར་འཛིན། །འཁོར་བས་མི་སྐྱོ་ངེས་འབྱུང་རྒྱལ་ཅམ་མེད། །ཤེས་བཞིན་
ང་རྒྱལ་གོ་བཞིན་འབྱུལ་བ་བྱེད། །འདྲུ་འཛིས་གཡེངས་ལ་ཉོན་མོངས་ཆར་འབབ་
པའི། །འགྲོལ་ནམ་ཞིག་བདག་གིས་པན་ཐོགས་འབྱུང།།

ཞེས་པ་སྟེ། ཀྱེ་མ་ཞེས་སྤྱིང་རྗེ་བའི་ཆོག་གིས་དཔེ་རི་ལྟར་ན་ས་རྩོལ་བའི་སེམས་པོ་
ལ་ཆོས་འདོམས་པ་འཇམ་བཤད་པ་བཞིན་འཛིག་ཉེན་པལ་ཆར་ལ་བསམས་ཤིང་སྐྱོ་
བ་འཕེལ་ཏེ་ཆོས་བསྟན་པས་ཀྱང་མི་རྟོགས་ཤིང་། ཆོག་དོན་བཤད་པས་ཀྱང་གོ་
བ་མེད་པ་སང་ཉིན་འཆི་ཡང་རྒྱན་རིང་དུ་གནས་པའི་རྟག་པར་འཛིན་ཅིང་འཁོར་
བས་མི་སྐྱོ་བར་དེ་ལས་ཐར་འདོད་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་
པ། ཆོས་གི་དོན་ཅུང་ཟད་རེ་ཤེས་བཞིན་དུ་ང་རྒྱལ་ཆེ་ཞིང་། དགོ་སྒྲིག་གོ་བཞིན་
དུ་སྤངས་ལྷང་ལ་ནོར་བ་དང་འབྱུལ་བར་བྱེད་པ། ཕྱི་ནང་གི་འདྲུ་འཛིས་རྣམས་གཡེངས་
ལ་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་ཆར་བ་ལྟ་བུ་འབབ་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་

དུས་ནམ་ཞིག་བདག་གིས་པན་ཐོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་སྒྲིང་རྗེ་དབང་གིས་ནམ་
ཞིག་བདག་ཁོ་ནས་ཐར་པ་ལ་འགོད་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སེམས་སྟོབས་ཆེན་པོས་
སྟོ་བ་བསྐྱེད་པའོ།

སྤྱི་དོན་བཞི་པ་མཐུག་བསྟུ་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འཁོར་བ་ལས་བཀལ་བར་
འདོད་པའི་མི་རྟག་པ་བསམ་པའི་ཚུལ་ནི།
འདིར་ནི་ཉེས་པའི་རྩ་གཏེར་བཀལ་འདོད་ཅིང་། །ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཛད་སྤྱང་
བསྟུ་བ་འདོད་པས། །ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འཆི་བ་བསམ། །ཉིན་མཆན་ཀུན་ཏུ་མི་
རྟག་འབའ་ཞིག་བསྟོམ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་ངེས་འབྱུང་སྟོ་ཤས་བསྐྱེད།
ཅེས་པ་སྟེ། ལུས་རྩལ་འདིར་ནི་ཉེས་པའི་རྩ་གཏེར་འཁོར་བའི་རྩ་མཆོ་ལས་བཀལ་
བར་འདོད་ཅིང་། །གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གི་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཛད་དུ་སྤྱང་
བ་དམ་པའི་ཆོས་སྟུ་བ་པར་འདོད་པས་དུས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འཆི་བ་འོང་བར་
བསམ་ཞིང་། ཉིན་མཆན་ཀུན་ཏུ་མི་རྟག་པ་འབའ་ཞིག་སྟོམ་ཞིང་འགོ་འདུག་ཟ་ཉལ་
ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར་བ་ལས་སྟོ་མ་ལོག་
གི་བར་དུ་ངེས་འབྱུང་དང་སྟོ་ཤས་བསྐྱེད་དེ་བསྟོམ་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་མི་རྟག་པ་སྟོམ་པའི་པན་ཡོན་བསྟན་པ་ནི།
དེས་ནི་འདི་ཕྱིར་པན་བདེའི་ཆོས་འགྲུབ་ཅིང་། །བཙོན་འགྲུས་དྲག་པོས་སྟུ་བ་ལ་
བཙོན་པ་དང་། །ཆེ་འདི་སྟོམ་ཐོངས་བདག་འཛིན་འཁྱུལ་པ་འཛིག་ །མདོར་ན་
ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ། །ཉེས་ཀུན་མཐར་འཕྲིན་ཐར་པ་དམ་པའི་
རྩ། །ཆོས་ཀུན་རྩ་བ་མི་རྟག་སྟོ་སྟུ་བ་སྤྱངས།
ཞེས་པ་སྟེ། མི་རྟག་པ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྟོམ་པ་དེས་ནི་འདི་དང་ཕྱི་མར་པན་

བདེའི་དམ་ཆོས་འབྱུང་ཅིང་། བཙུག་འབྱུང་དྲུག་པོས་སྐྱབ་ལ་བཙུན་པ་འཕེལ་བ་
དང་། ཆེ་འདྲིའི་འཛིག་ཉེན་ཆོས་བརྒྱད་སྟོས་ཐོངས་བྱས་ཤིང་། བདག་མེད་རྟོགས་
པའི་སྟོས་བདག་འཛིན་གྱི་འཁྲལ་པ་འཛིག་པ་སོགས་མདོར་ན་ལེགས་པའི་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དང་། ཉེས་པའི་སྟོན་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་མཐར་འབྲིན་ཏེ་
འཛོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཐར་པ་དམ་པའི་རྒྱ་ཆོས་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་མི་རྟག་པ་བསྐྱེམས་
པས་སྟོ་སྐྱབ་སྤྱངས་པ་ལས་དམ་པའི་ཆོས་ནམ་དག་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།

སྐབས་ཀྱི་དགོ་བ་བསྟོ་བ་ནི།

དེ་ལྟར་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱིན་གྱི་ར་སྐྱ་ལས། །ཕན་པའི་གདམས་ངག་ཟབ་ཅིང་སྟུན་
བསྐྱགས་པས། །འགྲོ་ཀུན་ནམ་གཡེང་ཉོན་མོངས་རྟག་འཛིན་གྱིས། །དུབ་པའི་
སེམས་ཉིད་དེ་རིང་ངལ་སོས་ཤིག །

ཅེས་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཆོག་དོན་ལེགས་པར་བཀོད་པའི་སྤྱིན་གྱི་དབྱར་
རའི་སྐྱ་ལས་ཕན་པའི་གདམས་ངག་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་སྟུན་པའི་སྐྱ་དབྱངས་
བསྐྱགས་པས་ནམ་དགར་གྱི་དགོ་བས་འགྲོ་བ་ཀུན་ནམ་གཡེང་ཉོན་མོངས་པའི་
རྟག་འཛིན་གྱིས་དུབ་སྟེ་ངལ་བའི་སེམས་འདི་ཉིད་དེ་རིང་གདོད་མའི་མགོན་པོ་ཀུན་
ཏུ་བཟང་པོའི་གོ་འཕང་ལ་ངལ་སོས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སོ།

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལས། ཆེ་མི་རྟག་པའི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པའི་
འབྲེལ་པའོ། །

གསུམ་པ། འཁོར་བ་སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱི་ལེའུ་ལའང་བཞི་སྟེ། སྐྱབ་བསྐྱལ་རང་བཞིན་
སྤྱིར་བཤད་པ། གྲེ་བྲག་རྒྱས་པར་བཤད་པ། འཁོར་བའི་སྐྱབ་བསྐྱལ་བསམ་པའི་
འཐད་པ། སྐབས་ཀྱི་དགོ་བ་བསྟོ་བའོ། །སྤྱི་དོན་དང་པོ་སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་

སྒྲིབ་བཤད་པ་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མདོར་བསྟན་པ་ནི།
དེ་ལྟར་མི་རྟག་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་ཆོས། །རྣམ་པར་འགྱུར་བས་ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་
བསྐྱེད་ཏེ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་འགྱུར་དང་འདྲ་བྱེད་ཉིད་གསུམ་གྱིས། །ཁྲོང་ཁྲེར་དྲུག་གི་
འགོ་ཀུན་ཉམ་རེ་ཐག །

ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐྱད་ཅིག་སྐྱད་ཅིག་གིས་འགྱུར་བས་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་ཆོས་མཐའ་དག་རྣམ་པར་འགྱུར་བས་ཤིན་
ཏུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཏེ། དེ་ཡང་པ་ཤི་བའི་སྟེང་དུ་མ་ཤི་བ་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་
བསྐྱེད་དང་། སྤྱོད་བདེ་བར་སྒྲུང་ཡང་སྤྱོད་སྤྲུག་བསྐྱེད་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་འགྱུར་བའི་
སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཅ་བ་འདུས་བྲས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱར་ཆ་རེ་
རེ་བཞིན་ཏུ་འགྱུར་འགོ་བ་བྲབ་པ་འདྲ་བྱེད་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཏེ་དེ་གསུམ་གྱིས་
ཁྲོང་ཁྲེར་རིགས་དྲུག་གི་འགོ་བ་སེམས་ཅན་ཀུན་ཉམ་རེ་ཐག་སྟེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་
རྒྱ་མཚན་གྱིང་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་དཔེ་བཤད་པ་ནི།
དེ་ལྟར་མི་ནང་གཅན་གཅན་མི་ཚོད་ཁོད། །རྒྱལ་པོའི་བཙོན་རར་རྒྱུད་པའི་འགོ་བ་ལྟར། །སྤྲུག་
བསྐྱེད་སྤྱི་བརྒྱད་མས་མནར་བཞིན་དུ། །ད་དུང་ཐར་པའི་སྐབས་མེད་སྟོབ་འཕེལ།
ཞེས་པ་སྟེ། སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་ལྟར་ཁྲོང་ན་འཁོར་བ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་དཔེ་མེ་
འོབས་ནང་དུ་རྒྱུད་པ་དང་། གཅན་གཅན་གཤུག་པ་ཅན་དང་། དུག་སྤྲུལ་གྱི་ཆར་
དང་། མི་ཚོད་ཀྱི་ཁོད་དང་། རྒྱལ་པོའི་བཙོན་རར་རྒྱུད་པའི་འགོ་བ་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱེད་
སྤྱི་མ་སངས་པའི་སྟེང་དུ་སྤྱི་མ་བརྒྱད་མས་མནར་བཞིན་དུ། ད་དུང་དེ་ལས་ཐར་
པའི་སྐབས་མེད་པས་དེ་ལ་བསམ་ན་སྟོབ་སྟེང་ནས་འཕེལ་ཏེ་དེ་ལས་ཐར་པའི་
ཐབས་ཆོལ་བར་རིགས་སོ།

གསལ་བ་འདོད་པས་བསྐྱེད་པའི་དཔེ་བསྟན་བ་ནི།

བདེ་ཐོབ་སྤྱད་བསྐྱེད་བསྐྱེད་འདོད་སྒྲོ་ཡོད་གྲང་། །སྤྱད་བསྐྱེད་སྤྱད་འབྲས་ཉིད་ལ་
མངོན་པར་རྒྱལ། །མར་མའི་འོད་ལ་སྤེམ་ལེབ་བཞིན་དུ། །འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་
ཆགས་སྤེད་འཛིན་པས་བསྐྱེད། །དེ་བཞིན་རི་དྲགས་བྱང་བ་ཉ་དང་སྤང་། །སྤྱད་
དང་ཁྱིའི་རིག་གིས་སྤྱད་བ་ཉར། །འདོད་པའི་ཡུལ་སྤྱད་གིས་འགྲོ་བ་བསྐྱེད། །ནམ་
ཡང་བདེ་མེད་སྤྱད་བསྐྱེད་བྱུང་ལ་སྤྱོད། །

ཞེས་བ་སྟེ། དེ་སྤྱད་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་སྤྱད་
བསྐྱེད་བསྐྱེད་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་ཡོད་གྲང་། དགེ་སྤྱི་ལ་སྤོངས་པའི་དབང་གིས་སྤྱད་
བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱད་བ་དང་འབྲས་བུ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཉིད་ལ་མངོན་པར་རྒྱལ་སྟེ།
དཔེར་ན་མར་མའི་འོད་ལ་སྤེམ་ལེབ་རྒྱགས་ནས་འཆི་བ་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་
ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་སྤེད་པས་འཛིན་པས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཡུལ་གྱིས་བསྐྱེད་ཏེ་
སྤྱད་བསྐྱེད་སྤྱོད་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རི་དྲགས་དང་། བྱང་བ་དང་། ཉ་དང་
སྤང་པོ་ཆེ་དག་རིམ་བ་བཞིན་དུ་སྤྱད་སྤྱད་པོ་དང་ཁྱིའི་ཞེས་པོ་དང་རོ་མངར་མོ་དང་།
རིག་བྱ་འཇམ་པ་ལ་ཞེན་ནས་འབྱུག་པའི་དབང་གིས་སྤྱད་སྤྱད་བསྐྱེད་བསྐྱེད་སྤྱོད་བ་
ཉར། འདོད་པའི་ཡུལ་སྤྱད་པོ་དག་གིས་འགྲོ་བ་རྣམས་བསྐྱེད་ཏེ་ནམ་ཡང་འདོད་པའི་
བདེ་བ་མེད་པར་མི་འདོད་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་སྤྱོད་བར་གྱུར་པ་ལ་སྤྱོད་ཤིང་བརྟགས་
ནས་དེའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པར་བྱའོ།

དུག་པ་རིགས་དུག་ཏུ་བརྒྱུད་མར་མནར་ཚུལ་ནི།

སྤྱད་སྤྱད་མིན་དཔལ་བ་ཡི་དྲགས་མི། །སྤྱོད་སྤོང་རིགས་དུག་པོ་རྩན་རྒྱུད་པོ་
བཞིན། །གཅིག་ནས་གཅིག་བརྒྱུད་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་མཐའ་ཡས། །

ཞེས་བ་སྟེ། སྤྱད་པ་འདིར་སྤྱད་འཕྲོ་སྤྱད་དང་སྤྱད་མིན་འཐབ་ཅོད་དཔལ་བ་ཆ་གྲང་

ཡི་དྲགས་བགས་སྒྲོམ་མི་སྒྲེ་གྲ་ན་འཆི་བྱོལ་སོང་གཅིག་གིས་གཅིག་བྱ་བ་སོགས་
 རིགས་དྲུག་སོ་སོའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བོ་ཚུན་རྒྱུད་མོ་འཕ་འཁོར་ལོ་འཁོར་བ་བཞིན་དུ་
 གནས་རིས་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་དེ་སྤྱག་བསྐྱལ་པ་མཐའ་ཡས་པ་བྱུངས་
 དང་སྤྱོད་བཞིན་པའོ།

ལྷ་པ་དག་གཉིན་མ་ངེས་པའི་ཚུལ་ནི།
 ཆེ་རབས་བགངས་ཆེ་སེམས་ཅན་རེ་ངེས་ཀྱང་། |མཛའ་བཤེས་དག་དང་བར་
 མིའི་ཁུར་བྱེད་ནས། |བདེ་སྤྱག་པན་གོད་སྦྱིན་པ་གངས་མཐའ་ཡས། |པ་ཉིད་
 མར་གྱུར་མ་ཉིད་སྤྱོད་མོ་ཉིད། |དེ་ཉིད་བྱུང་ངེས་པ་མ་མཆིས་ཤིང་། |མཛའ་བོ་
 དགར་གྱུར་པ་ཡང་ཐུག་པ་མེད།
 ཅས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆེ་རབས་གངས་མེད་པར་འཁོར་བར་སྒྲེ་བའི་ཆེ་སེམས་ཅན་
 རེ་ངེས་ཀྱང་རང་དང་མཐུན་པའི་གྲོགས་མཛའ་བཤེས་དང་། མི་མཐུན་པའི་དག་
 དང་། བར་མའི་བཏང་སྒྲོམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཁུར་བྱེད་ནས། རིམ་པ་བཞིན་དུ་
 རང་ལ་བདེ་སྤྱག་དང་པན་གོད་སྦྱིན་པའི་གངས་པ་མཐའ་ཡས་པ་སྟེ། རི་ལྟར་ན་
 ལྷ་མའི་པ་ཉིད་ཆེ་འདིའི་མར་གྱུར་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་ཉིད་སྤྱོད་མོ་ཉིད་དུ་གྱུར་
 པ་དང་དེ་ཉིད་བྱུང་འགྱུར་པས་ངེས་པ་མ་མཆིས་ཤིང་། དེ་བཞིན་མཛའ་བོ་གཉིན་
 གྲོགས་ཀྱང་དགར་གྱུར་པ་ཡང་ཐུག་པ་མེད་པས་འཁོར་བའི་གནས་ན་དག་
 གཉིན་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ།

དྲུག་པ་སྒྲེ་བ་གངས་མེད་པར་སྤྱག་བསྐྱལ་བའི་ཚུལ་ནི།
 འདི་ལྟར་འཛིག་ཉེན་སྤྱིའི་ལས་བསམས་ན། |སྒྲེ་བ་བས་ཀྱང་ཤིན་དུ་སྒྲེ་བ་
 འཕེལ། |རང་ཉིད་གྲོག་སྤྱུར་གྱུར་པའི་ལུས་རྣམས་ཀྱང་། |གཅིག་དུ་བསྒྲོམས་ཏེ་

ཡུང་པོར་བྱར་ཡོད་ན། །ལྷན་པོ་རིན་ཆེན་བཞི་བས་ཆེས་མཐོ་ཞིང་། །དུས་པའི་
མཆི་མ་རྒྱ་མཆོ་བཞི་བས་ལྷག་ །སེམས་དཔྱལ་ཡི་དྲགས་གྱུར་ཆེ་འབྱུངས་གྱུར་
པའི། །ཟངས་ཁྱུན་ཞག་ཁྱག་མི་གཙང་ཁུ་བ་རྣམས། །སྟོགས་མཐའ་གཏུགས་པའི་
ཆུ་གླུང་ཆར་མི་ཤོད། །དེ་བཞིན་གཞན་རྣམས་དཔག་ཡས་ནམ་མཁའ་འདྲ། །འདོད་
ཕྱིར་མགོ་དང་ཡན་ལག་བཅད་པའི་གྲངས། །འདིག་རྟེན་རྩལ་ཐུན་སྟེད་ཀྱིས་ཆར་
མི་ཤོད།

ཅས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་འདིག་རྟེན་འདིར་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་ཕྱིར་ལས་ལ་བསམས་ན་སྐྱོ་བ་བས་
གྱུར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་བ་འཕེལ་རྟེ། རང་ཉིད་གྲོག་སྐྱར་གྱུར་པའི་ལུས་རྣམས་ཀྱན་
སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟོམས་ཏེ་ཡུང་པོར་བྱར་ཡོད་ན་ལྷན་པོ་རིན་ཆེན་བཞི་བས་
གྱུར་པའི་རི་རྒྱལ་བས་གྱུར་ཆེས་མཐོ་ཞིང་། རང་ཉིད་དུས་པའི་མཆི་མ་ཐམས་
ཅད་གཅིག་ཏུ་བསགས་ན་སྟོགས་བཞི་རྒྱ་མཆོ་བཞི་བས་ལྷག་ལ། སེམས་ཅན་
དཔྱལ་བ་དང་ཡི་དྲགས་སུ་གྱུར་པའི་ཆེ་འབྱུངས་བར་གྱུར་པའི་ཟངས་ཁྱུན་དང་
རྣག་ཁྱག་མི་གཙང་བའི་ཁུ་བ་རྣམས། །སྟོགས་མཐའ་གཏུགས་པའི་ཆུ་གླུང་གི་ཆར་
མི་ཤོད་དེ་དེ་ལས་ལྷག་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཞན་རང་གི་རྒྱུད་ལག་དང་དུས་
བ་བགས་བ་ལ་སོགས་བ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསགས་ན་དཔག་ཏུ་མེད་བ་མཐའ་
ཡས་བ་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་འདོད་བ་བསྐྱབ་
པའི་ཕྱིར་མགོ་དང་། ཡན་ལག་བཅད་པའི་གྲངས་ཅིས་ན་འདིག་རྟེན་རྩལ་ཐུན་རི་
སྟེད་ཀྱིས་གྱུར་ཆར་མི་ཤོད་དེ་དེ་ལས་གྱུར་ལྷག་པའི་སྐྱག་བསྐྱལ་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ།

བདུན་པ་ཆངས་སོགས་བདེ་འབྲས་ཐོབ་གྱུར་མཐར་སྐྱག་བསྐྱལ་བའི་ཆུ་ལ་ནི།
སྟོལ་སོང་གྲལ་བུམ་གནོད་སྦྱིན་ལྟོ་འབྲེ་སོགས། །འགྲོ་བའི་ཁམས་གྱུར་བདེ་སྐྱག་
གྲངས་མེད་སྟོང་། །ཆངས་དང་བརྒྱ་ཁྱེན་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་དང་། །ས་

གཞི་རིན་ཆེན་བདུན་གྱིས་ལེགས་སྦྱོང་བའི། །མི་དབང་དཔལ་སྡེ་ཕུན་ཚོགས་དེ་
 ཐོབ་ཀྱང་། །ངན་འགྲོར་སྒྲུང་བས་ཆེས་ཆེར་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལོ།
 ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་འཁོར་བ་ན་སྦྱོ་བའི་ཆེ་སྦྱོལ་སོང་དང་། བྱལ་བྱམ་དང་། གནོད་
 སྦྱོན་དང་། ལྷོ་འབྲེལ་སོགས་པ་འགྲོ་བའི་ཁམས་སུ་འཁོར་བར་གྱུར་བ་ན་བདེ་བ་
 དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱངས་མེད་པ་སྦྱོང་བ་མ་ཟད། ལྷ་ཡི་གཙོ་བོ་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་
 གྱིན་དང་གཟུགས་ཁམས་བསམ་གཏན་གྱི་སྤྲ་དང་གཟུགས་མེད་གྱི་སྤྲ་དང་། ས་
 གཞི་རྒྱལ་སྤིང་རིན་ཆེན་སྤྲ་བདུན་གྱིས་ལེགས་པར་སྦྱོང་བའི་མིའི་དབང་པོ་འཁོར་
 ལོ་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ངལ་རྒྱ་སོགས་དཔལ་དང་འགྲོར་བའི་སྡེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
 པ་དེ་ཐོབ་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཟད་པའི་ཆེ་ངན་འགྲོར་སྒྲུང་བས་ཆེས་ཆེར་འཁོར་ཏུ་
 སྤྲུག་བསྐྱེད་སྦྱོང་བའི་གནས་ལ་བསམ་པར་འཆལ་ལོ།

བརྒྱད་པ་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཉིད་གྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི།
 ཆེ་འདིར་འགྲོར་བ་མཐའ་ཡས་ཉམས་དགའ་བ། །མཐོན་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་
 རྣམས་ཆེ་འཕྲོས་ནས། །དབུལ་བས་ཉམ་ཐག་ཡང་བྲན་ཉིད་གྱུར་བ། །མི་ལམ་
 འགྲོར་བ་གཉིད་སད་མེད་པ་བཞིན། །བདེ་སྤྲུག་མི་རྟག་འགྱུར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 བྱི། །འཁོར་ཏུ་བསམས་ན་ཆེས་ཆེར་སྦྱོ་བ་འཕེལ། །དེ་བས་གྲོང་ཁྲིའི་གསུམ་གྱི་
 སེམས་ཅན་རྣམས། །འཁོར་བའི་བདེ་ལ་ཆགས་མེད་བྱང་ཆུབ་སྦྱབ།
 ཅས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་འཁོར་བ་ན་སྦྱོ་བར་བསམ་པ་གཞན་ཡང་ཆེ་འདིར་སྦྱོན་གྲགས་
 གྱི་འགྲོར་བ་མཐའ་ཡས་ཤིང་ཉམས་དགའ་བ་མཐོན་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྦྱོ་བོ་
 རྣམས་ཆེ་འཕྲོས་ནས། །དབུལ་བས་ཉམ་ཐག་པ་ཡང་བྲན་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པ་དཔེར་ན་
 མི་ལམ་གྱི་འགྲོར་བ་ཁང་བཟང་སོགས་ཉམས་དགའ་བ་དེ་ལྟར་སྦྱོང་ཡང་གཉིད་
 སད་པའི་ཆེ་མེད་པ་བཞིན་ཏུ་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ་རྣམས་ཀྱང་མཐར་སྤྲུག་བསྐྱེད་

ཞིང་མི་རྟག་ཅིང་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ནི་ཤིན་ཏུ་བསམས་ན་ཆེས་ཆེར་སྒྲོ་བ་
 ཤིན་ཏུ་འཕེལ་རྟེ། དེ་བས་ན་ས་སྤང་ས་འོག་ས་སྤྲིའི་གོང་ཁྱེར་གསུམ་གྱི་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཡིད་ཆོན་མེད་པའི་འཁོར་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པར་གཏན་གྱི་
 བདེ་བ་བྱང་ཚུབ་སྤྱབ་དགོས་སོ།།

སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་འབྲེལ་གཞི། འབྲེལ་ཚུལ། ད་བྱེ་བ་
 གསུམ་སོ། །དང་པོ་འབྲེལ་གཞི་ལའང་གཉིས་རྟེ། དང་པོ་ཁམས་གསུམ་འབྲེལ་པའི་
 རྟེན་ཏུ་བསྟན་པ་ནི།

ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་འདོད་གཟུགས་གཟུགས་མེད་དེ། །སྤང་དང་བྱེད་སྤང་མི་སྤང་
 གོང་ཁྱེར་ན། །སྤྱག་བསྐྱེལ་འགྱུར་དང་འདུ་བྱེད་གསུམ་གྱིས་གདུངས། །སེམས་དང་
 ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་མཆེད་པ་ཡིས། །ཡུལ་རྣམས་བདེ་སྤྱག་འབྲེལ་འཁོར་རྒྱན་མི་འཆད།།
 ཅེས་པ་སྟེ། བྱང་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཁམས་གསུམ་བཞག་སྟེ། དེ་
 ཡང་ལུས་ངགས་པར་སྤང་བའི་ཆ་ནས་འདོད་ཁམས་དང་། ངག་བྲག་ཆ་སྟར་མེད་
 བཞིན་ཏུ་སྤང་བའམ་རྫས་རྒྱན་མེད་པས་བྱེད་སྤང་བའི་གོང་ཁྱེར་གཟུགས་ཁམས་
 དང་། ཡིད་སྒྲོ་སྤྲིའི་རྣམ་པར་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་སྤང་བའི་
 གོང་ཁྱེར་གཟུགས་མེད་དེ། སྤང་དང་བྱེད་སྤང་མི་སྤང་བའི་གོང་ཁྱེར་གསུམ་ན།
 གཙོ་པོ་འདོད་ཁམས་སུ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་། གཟུགས་ཁམས་སུ་
 འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་བྲབ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་
 བསྐྱེལ་རྟེ་དེ་གསུམ་གྱིས་གདུངས་རྟེ། དེ་ཡང་ཡུལ་སྤྱོད་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུལ་སྤྱོད་
 རྣམ་པ་རིག་བའམ་སྤང་བ་ཅམ་ནི་སེམས་དང་། དེའི་བྱུང་པར་ལ་དཔྱོད་ཅིང་
 ཆགས་སྤང་གཉི་སྤྱག་གསུམ་གང་རུང་རྒྱན་མ་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ལ་ཡིད་དང་།
 ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྤང་བའི་ཆ་ནས་རྣམ་ཤེས་རྟེ་དེ་སྟར་ན་ཡུལ་ལ་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་

མཆེད་པ་ཡིས། ཡུལ་རྣམས་ལ་ཆགས་སྤང་གཏི་ཐུག་གསུམ་གྱིས་འཛིན་པའི་
དབང་གིས་བདེ་ཐུག་གི་འབྲེལ་འཁོར་རྒྱན་མི་འཆད་པར་སྤང་བ་ནི་རྟེན་གྲོང་ཁྲིར་
གསུམ་གྱི་འགོ་བ་དེ་ལ་སྤང་ངོ་།

གཉིས་པ་ཆོགས་བརྒྱད་འབྲེལ་པའི་གཞི་མར་བསྟན་པ་ནི།
ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡིད་དང་སློ་ལྗེའི་ཤེས། །རིམ་བཞིན་མཆེད་པ་མཆེད་པའི་
རིམ་པ་ཡིན། །དེ་ལས་སྲིད་པའི་ཐུག་བསྐྱེད་རྒྱ་འབྲས་འབྱུང་། །རྩ་བ་མ་རིག་
གཟུང་འཛིན་འབྲེལ་པ་ཅན། །ཡུལ་དང་དོན་དང་སེམས་སུ་བག་ཆགས་པས། །ང་
དང་ང་ཡིར་འཛིན་པས་འཁོར་བ་བྱུག།

ཅས་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་འཆར་ཚུལ་ནི་ཡུལ་ལ་རྣམ་དབྱེ་མེད་པར་གསལ་རིག་ཅམ་
གྱི་ཆ་ལས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དེ་ནས་ཡུལ་དེར་འཛིན་པའི་སློ་
ཞིབ་ཆགས་དང་ཆེ་ལོང་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ནི་ཡིད་དང་།
སློ་ལྗེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རིམ་བཞིན་མཆེད་པ་ནི་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའམ་
མཆེད་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཆགས་སྤང་སོགས་གྱི་ལས་བསགས་པས་
སྲིད་པའི་ཐུག་བསྐྱེད་རྒྱ་འབྲས་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་རྩ་བ་ཡུལ་གྱི་
གནས་ལུགས་མ་རིག་པའི་གཟུང་འཛིན་ཏུ་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱིས་མི་ལམ་སྟེ་བྱའི་
ཡུལ་སྤང་ལ་བདེན་པར་བརྩུང་བས་ཡུལ་ཏུ་བག་ཆགས་ཏེ་དག་མ་དག་རྣམ་པ་
སྤྲོ་ཆོགས་པར་སྤང་ཞིང་འབྲེལ་པའི་གནས་སུ་འབྱུང་། ལུས་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེས་
པ་ཡང་ནང་གི་དེ་ཁོ་ཉིད་མ་ཤེས་པའི་རྒྱན་གྱིས་དོན་ཏུ་བག་ཆགས་ཏེ་སྤང་ཁམས་
སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་ཐུག་
བསྐྱེད་གྱི་ཆ་འཛིན་པའི་འབྲེལ་པའི་རྟེན་ཏུ་འབྱུང་། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ངོ་མོ་རང་
བཞིན་ཐུགས་རྗེ་གསུམ་གྱིས་མདངས་སྤྲོ་ཆོགས་སུ་འཆར་སློ་མ་འགགས་པ་ལ་

གཟུང་འཛིན་རང་མཆོན་དུ་ཞེན་པས་རིག་པ་སེམས་སུ་བག་ཆགས་ཏེ་དུག་ལྷ་
 དུག་གསུམ་དུ་འཆར་ཞིང་འབྲུལ་པས་རྩ་བ་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པས་མེད་སྤང་སྤྱི་
 མ་མི་ལམ་ལྷ་བྱའི་འཁོར་བ་འདི་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་འབྲུལ་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་རང་ངོ་ཤེས་མ་ཤེས་ཀྱི་འབྲུལ་བྲལ་དུ་
 བསྟན་པ་ནི།

སེམས་ཉིད་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཆོས་སྤྱི་ཡང་། །མ་རིག་འཛིན་པས་ཀྱན་
 བརྟགས་གོམས་པ་ཡིས། །མ་དག་གཞན་དབང་ལྟར་སྤང་འབྲུལ་པ་ཅན། །ཡུལ་
 འོན་བདག་གཞན་གཉིས་སྤང་གཉིས་སུ་གཟུང་། །དེ་ལས་སྤྱག་བསྐྱེད་དཔག་མེད་
 ལྷན་གྱིས་གྲུབ། །ནམ་ཞིག་འགྱུར་མེད་སེམས་ཉིད་དོན་རྟོགས་ནས། །སྤྱན་ཅི་མ་
 ལོག་ཡོངས་གྲུབ་ལམ་བསྐྱོམས་པས། །དག་པ་གཞན་དབང་ཞིང་དུ་ལེགས་སོན་
 ཏེ། །སྤྱིད་པའི་གྲོང་ལས་ངལ་གསོ་བྱེད་པར་འགྱུར།

ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་པའི་གཞི་སེམས་ཀྱི་གནས་
 ལུགས་ཉིད་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་རང་བཞིན་ནམ་དག་གི་ཆོས་སྤྱི་
 སྤོས་པ་དང་བྲལ་ཡང་། དེ་མ་རིག་པས་གཉིས་སུ་འཛིན་པས་མེད་བཞིན་ཀྱན་
 ཏུ་བརྟགས་པས་ཡོད་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གོམས་པ་ཡིས། སྤྱོད་བརྟན་མ་དག་
 པའི་གཞན་དབང་ལྟར་སྤང་བའི་འབྲུལ་པ་ཅན་དཔེར་ན་རྩི་ལམ་ལྷ་བྱའི་ཡུལ་ལ་སྤྱི་
 རོལ་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཡུལ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་སྤང་ཁམས་སྤྱི་
 མཆོད་དུ་སྤང་བའི་དོན་དང་། བདག་གཞན་གཉིས་སྤང་གིས་གཉིས་སུ་གཟུང་བ་
 དེ་ལས་རྩུ་ལས་ཉོན་དང་འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་སྟེ་
 ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྤྱོད་བརྟན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ལྟར་སྤང་ངོ་། །ནམ་ཞིག་
 འགྱུར་བ་མེད་པ་གཞི་སེམས་ཉིད་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ནས་སྤྱན་ཅི་མ་

ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཟབ་མོ་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྫོགས་པའི་ལམ་བསྐྱོམས་པས་
རིམ་བུ་བཞིན་དུ་སེམས་ཉིད་འབྲུལ་པའི་སྤྲང་བ་མ་དག་གཞན་དབང་གནས་
གྱུར་ཏེ་དག་པ་གཞན་དབང་འབྲས་བུ་སྤྲུག་སྤྲུམ་གྱི་ཁིང་དུ་ལེགས་པར་སོན་ཏེ་
མིད་པ་འཁོར་བའི་ཁྲོད་ལས་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་ས་ལ་ངལ་གསོ་བར་བྱེད་
བར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་རང་འཛིན་གྱིས་འཁོར་བར་འབྲས་པ་ཤིང་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བའི་ཚུལ་ནི།
ཨེ་མ་བརྟག་དཀར་འཁོར་བའི་ས་མཐའ་ཡས། །སྤྲོད་ལམ་དུ་བ་བ་དག་གི་སྤྲུག་
བསྐྲུལ་ནི། །གང་དུ་སྤྲེས་ཀྱང་བདེ་བ་འགའ་མེད་དེ། །མི་དགེ་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་
མི་བཟད་བ། །རང་སྤྲང་ལོག་པས་མི་ལམ་ནང་བཞིན་དུ། །འགོ་དྲུག་སོ་སོར་ཁྲོད་
བའི་རང་བཞིན་ནི། །མེད་སྤྲང་འབྲུལ་པས་སྤྲུག་བསྐྲུལ་དཔག་ཏུ་མེད། །རེ་ཞིག་
མདོར་བསྐྱུས་ལུང་བཞིན་བཤད་གྱིས་ཉོན།

ཞེས་བ་སྟེ། ཨེ་མ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་རྣམ་པ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་བརྟག་དཀར་བ་
འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ས་མཐའ་ཡས་པ་ལས། སྤྲོད་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་ངལ་ཁིང་
དུ་བ་བ་དག་གི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ནི་ཟད་མཐའ་མེད་པས་གནས་རིས་གང་དུ་སྤྲེས་ཀྱང་
བདེ་བ་འགའ་ཚུར་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། རྒྱ་མི་དགེ་བས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་སྤྲུག་
བསྐྲུལ་མི་བཟད་པ་བཟོད་དཀར་བ་དེ་ཡང་དོན་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་རང་སྤྲང་ལོག་
པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པས་དཔེར་ན་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་མི་ལམ་ནང་དུ་བདེ་སྤྲུག་
གི་སྤྲང་བ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། འགོ་དྲུག་སོ་སོར་ཁྲོད་བའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་རང་
བཞིན་ནི་མེད་སྤྲང་འབྲུལ་པ་ལས་བྱུང་བས་སྤྲུག་བསྐྲུལ་དཔག་ཏུ་མེད་དེ་དེ་དག་
རེ་ཞིག་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་ལུང་བཞིན་བཤད་གྱིས་སྐལ་བ་ལྡན་པ་རྣམས་
ཉོན་ཅིག

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་དངོས་ལ་དཔྱུལ་བ། ཡི་དྲགས། དུད་འགོ། མི། ལྷ་མིན། ལྷ་ཡི་
སྤྱག་བསྐུལ། དེ་ལས་ལྷོག་པར་གདམས་པ་བཅས་བདུན་ལས། དང་པོ་དཔྱུལ་བ་
ལ་ཡང་ཆ་དཔྱུལ་དང་གང་དཔྱུལ་གཉིས་ཏེ། ཆ་དཔྱུལ་ལ་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་
ཡང་སོས་ལའང་གཉིས་ལས་དང་པོ་དངོས་ནི།

ཡང་སོས་ལྷགས་ཀྱི་མདག་མེ་འབར་བའི་སྤྱང་། །ཕན་ཚུན་འདུས་ནས་མཆོན་
གྱིས་སློག་དང་འབྲལ། །ཡང་སོས་སྐྱ་ཡིས་སྤར་བཞིན་སྤྱག་བསྐུལ་བ། །ལས་ཟད་
བར་དུ་དེ་ལྟར་སྤྱང་འཆལ་ལོ། །ཆེ་ཆད་ནི་ཡི་ལོ་གངས་ལྷ་བརྩལ། །རྒྱལ་ཆེན་
རིགས་བཞིའི་ལྷ་ཡི་ཉིན་ཞག་གཅིག་། དེ་ཉིད་སུམ་ཅུ་ལྷ་བ་བརྩ་གཉིས་ལོ། །ལྷ་
བརྒྱས་ཡང་སོས་ཞག་གཅིག་གོང་འཕེལ་བས། །རང་ལོ་ལྷ་བརྒྱར་སྤྱག་བསྐུལ་
བཞག་དགོས་སོ། །དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་གངས་བཤའ་བ། །མི་ལོ་བྱེ་བ་སྤྱག་
འདུམ་དུག་ཁྲི་དང་། །སྤྱང་སྤྱག་གཉིས་སུ་ངེས་བར་མདོ་ལས་གསུངས།

ཞེས་པ་སྟེ། དཔྱུལ་བ་ཡང་སོས་པ་དག་ནི་ལྷགས་ཀྱི་མདག་མེ་དམར་ལྷམ་མེ་
འབར་བའི་སྤྱང་དུ་ཕན་ཚུན་འདུས་ནས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མདའ་མདུང་ལ་
སོགས་པའི་མཆོན་གྱིས་བདེགས་ཏེ་ཕྱིན་ཏུ་སྤྱག་བསྐུལ་ཞིང་སློག་དང་འབྲལ་
ཡང་ནམ་མཁའ་ནས་ཡང་སོས་ཤིག་ཅེས་པའི་སྐྱ་ཡིས་སྤར་ཡང་སོས་ནས་སྤར་
བཞིན་དུ་སྤྱག་བསྐུལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱང་བའི་ལས་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་དེ་ལྟར་
སྤྱང་བར་འཆལ་བའམ་སྤྱང་དགོས་སོ། །ཡང་སོས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་ནི་ཡི་ལོ་གངས་
ལྷ་བརྩལ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ལྷ་ཡི་ཉིན་ཞག་གཅིག་དང་། ཉིན་ཞག་དེ་ཉིད་
སུམ་ཅུ་ལྷ་བ་གཅིག་དང་། ལྷ་བ་བརྩ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་ཏུ་བཅིས་པས་རྒྱལ་
ཆེན་རིགས་བཞིའི་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་ལ་དཔྱུལ་བ་ཡང་སོས་པ་དག་གི་ཉིན་ཞག་གཅིག་
དང་། དེ་ལྷ་བ་དང་ལོ་སོགས་གོང་འཕེལ་དུ་བཅི་བས་ཡང་སོས་པ་རང་གི་ལོ་ལྷ་
བརྒྱའི་བར་དུ་སྤྱག་བསྐུལ་བཞག་སྟེ་སྤྱང་དགོས་སོ། །དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་དབྱེ་སྟེ་མི་

ལོར་པ་བའི་སྒོ་ནས་ལོ་གངས་བཤད་པ་ནི་མི་ལོ་བྱེ་བ་ཕྱག་འབྲུམ་དྲུག་ཁྲི་དང་
སྟོང་ཕྱག་གཉིས་སུ་ངེས་པར་མདོ་ལས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ཐེག་ནག་ནི།

ཐེག་ནག་འབར་བའི་སོག་ལེས་གཤགས་བཞིན་འབྱུང། །འབྱུང་བཞིན་གཤོགས་
པས་ཤིན་ཏུ་སྤྱག་བསྐྱལ་བ། །མི་ཡི་ལོ་བརྒྱ་ཅུ་གསུམ་ཞག་གཅིག་སྟེ། །དེ་ཡི་
ལོ་སྟོང་ཐེག་ནག་ཞག་གཅིག་ལ། །རང་ལོ་སྟོང་བྱ་བ་མི་ལོ་བྱེ་བ་ཕྱག་ །ས་ཡ་ཉིས་
འབྲུམ་དྲུག་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ཅུ། །བཅུ་གཉིས་བར་དུ་བྱ་བ་པར་སྟོན་པས་གསུངས།།
ཞེས་པ་སྟེ། དཔྱལ་བ་ཐེག་ནག་བདག་ནི་ལུས་ལ་ཐེག་ནག་བརྒྱད་དང་བཅུ་དྲུག་
ལ་སོགས་བཏབ་ནས་ལས་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་མེ་འབར་བའི་ལྷགས་ཀྱི་སོག་ལེ་
རྟོན་པོས་འགོ་ནས་གཤགས་བཞིན་དུ་མཐུག་ཏུ་སླེབ་ཆེ་འགོ་ནས་གཤགས་
པ་རྣམས་སྤར་ཡང་འབྱུང་འགོ་བས་འབྱུང་བཞིན་པ་དེ་ཉིད་སྤར་ཡང་དེ་བཞིན་
གཤོགས་པས་ཤིན་ཏུ་སྤྱག་བསྐྱལ་སྟོང་བ་དེའི་ཆེ་ཆད་ནི་མི་ཡི་ལོ་བརྒྱ་ཐམ་པ་ལ་
སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་ཞག་གཅིག་སྟེ། །དེ་ཡི་ལོ་སྟོང་ལ་དཔྱལ་བ་ཐེག་ནག་པའི་
ཞག་གཅིག་ཡིན་ལ། །དེ་ལྟར་ཅིས་པའི་རང་ལོ་སྟོང་བྱ་བ་ལ། །དེ་མི་ལོར་ཅིས་ན་
བྱེ་བ་ཕྱག་ས་ཡ་ཉིས་འབྲུམ་དྲུག་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ཅུ་བཅུ་གཉིས་བར་དུ་བྱ་བ་པར་སྟོན་
པས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་བསྐྱུས་འཛོམས་ནི།

བསྐྱུས་འཛོམས་བྲག་རི་རྟ་དང་རྩ་མོ་དང་། །སྤྱག་དང་སེང་གེ་ལ་སོགས་འབྲ་བའི་
བར། །རྩལ་ཕྱན་བཞིན་འཛོམས་གྲེས་པས་སྤར་བཞིན་འཇོ། །ལྷགས་ཀྱི་ལྗོངས་སུ་
ཐོ་བས་རྩལ་བཞིན་འཐག། །རབ་ཏུ་བཅོར་བས་ཐག་གི་རྒྱན་འབབ་པ། །མི་ལོ་ཉིས་

བརྒྱ་འཐབ་བྲལ་ཞག་གཅིག་སྟེ། །མཆེ་མའི་ཉིས་སྟོང་བསྐྱུས་འཛོམས་ཉིན་ཞག་
གཅིག་ །རང་ལོ་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་སྐྱུ་སྐྱུ་བསྐྱལ་ལོ། །དེ་ཡང་མི་ལོ་བྱེ་བ་ཕྲག་
སྐུམ་འབྲུམ། །དྲུག་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་ཅ་གཅིག་སྐྱབ་བར་གསུངས།།
ཞེས་པ་སྟེ། དཔྱལ་བ་བསྐྱུས་འཛོམས་ནི་ཕྲག་རི་རྣོན་པོའི་རྣམ་པ་རྟ་དང་རྩ་མོ་དང་
སྐྱག་དང་མེད་གོ་ལ་སོགས་པ་འདྲ་བ་ཁ་འཐབ་བའི་བར་དུ་སྐྱུས་རྩལ་སྐྱོན་བཞིན་
དུ་འཛོམས་ཏེ་སོ་སོར་བྱེས་བས་སྤྲར་ཡང་སྤྲར་བཞིན་འཆོ་སྟེ་ལྷགས་ཀྱི་སྟོངས་
སྐྱེ་ཐོབས་རྩལ་བཞིན་བརྟུངས་ཏེ་འཐབ་པ་དང་། རབ་དུ་བཅོར་བས་ཁྲག་གི་རྒྱུན་
འབབ་པ། དེའི་ཆེ་ཆད་ནི་མི་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ལ་འཐབ་བྲལ་སྟེ་ཞག་གཅིག་སྟེ། མཆེ་
མའམ་འཐབ་བྲལ་སྟེ་ལོ་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལ་བསྐྱུས་འཛོམས་གི་ཉིན་ཞག་གཅིག་སྟེ་རང་
ལོ་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་སྐྱུ་ཁིན་རྩུ་སྐྱུ་བསྐྱལ་ལོ། །དེ་ཡང་མི་ལོ་དབང་དུ་ན་བྱེ་བ་
ཕྲག་གསུམ། འབྲུམ་དྲུག་ཁྱི་བརྒྱད། སྟོང་ཅ་གཅིག་སྐྱབ་བར་གསུངས་སོ།།

བཞི་པ་དུ་འཁོད་ནི།

དུ་འཁོད་འབར་བའི་མེས་འཆིག་ལོ་དོད་འཁོད། །ལྷགས་ཁྱུན་བསྐྱོལ་བར་འཆེད་
བས་སྐྱུ་བསྐྱལ་བ། །མི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་དགའ་ལྡན་ཉིན་ཞག་གཅིག་ །དེ་ལི་བཞི་
སྟོང་དུ་འཁོད་ཞག་གཅིག་སྟེ། །རང་ལོ་བཞི་སྟོང་བར་དུ་སྐྱུ་བསྐྱལ་བ། །མི་ལོ་བྱེ་
བ་ཕྲག་ས་ཡ་གཉིས་དང་། །བྱེ་བ་ཕྲག་དགུ་འབྲུམ་བཞི་ཁྱི་སྟོང་དང་། །བྱེ་བ་བདུན་
ཕྲག་བར་དུ་སྐྱབ་པ་ལོ།།

ཞེས་པ་སྟེ། དཔྱལ་བ་དུ་འཁོད་ནི་ཁིན་རྩུ་འབར་བའི་མེས་འཆིག་བཞིན་ལོ་དོད་
འཁོད་པ་དང་། ལྷགས་ཁྱུན་བསྐྱོལ་བའི་ནང་དུ་འཆེད་བས་ལ་དུས་སོ་སོར་བྲལ་
བའི་སྐྱུ་བསྐྱལ་དཔག་རྩུ་མེད་པ་སྟོང་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་ཆད་ནི་མི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་
ལ་དགའ་ལྡན་སྟེ་ཞག་གཅིག་དེ་ལི་ལོ་བཞི་སྟོང་ལ་དུ་འཁོད་པའི་ཞག་གཅིག་

སྟེ། རང་ལོ་བཞི་སྟོང་བར་དུ་སྤྱག་བསྐྱལ་སྟོང་བས་མི་ལོར་ཅིས་ན་གྲེ་བ་སྤྲག་ས་
ཡ་གཉིས་དང་། གྲེ་བ་སྤྲག་དགུ་འབྲམ་བཞི་ཁྲི་སྟོང་དང་། གྲེ་བ་བདུན་སྤྲག་བར་དུ་
སྤྱབ་བཤོ།

ལྷ་བ་དུ་འཁོད་ཆེན་པོ་ནི།

འཁོད་སྒྲོགས་ཆེན་པོ་ལྷགས་ཁྲིམ་འབར་བ་དུ། །འབར་བའི་མེས་བསྐྱེད་གས་གཤིན་
རྗེས་འཆོག་པར་བགྱིད། །མི་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་ལྔ་ལྔ་དགའི་ཞག་གཅིག་སྟེ། །དེ་ལོ་
བརྒྱད་སྟོང་དུ་འཁོད་ཆེད་ཞག་གཅིག་། རང་ལོ་བརྒྱད་སྟོང་ཉིད་དུ་སྤྱག་བསྐྱལ་བ། །མི་
ལོ་གྲེ་བ་སྤྲག་ས་ཡ་གསུམ་དང་། །གྲེ་བ་སྤྲག་ལྷ་འབྲམ་ལྷ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་། །དུག་ཅུ་ཅ་
དུག་བར་དུ་སྤྱབ་བ་ཡིན།

ཞེས་བ་སྟེ། དུ་འཁོད་ཆེན་པོའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཁ་ནས་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་སྒྲིང་ག་
གིས་འཁོད་སྒྲུ་ཆེན་པོ་སྒྲོགས་ཤིང་ལྷགས་གྱི་ཁང་ཆེན་མེ་རབ་དུ་འབར་བའི་ནང་དུ་
འབར་བའི་མེས་བསྐྱེད་གས་ཤིང་གཤིན་རྗེ་པོ་ཉ་རྣམས་གྱིས་མདུང་དང་རལ་གྱི་ལ་
སོགས་བས་ལུས་ལ་འཆོག་བའམ་བརྟེན་པར་བགྱིད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དཔག་མེད་
སྟོང་བའི་ཆེ་ཆོད་ཀྱང་། མི་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་ལྔ་ལྔ་དགའི་ཞག་གཅིག་སྟེ། དེའི་
ལོ་བརྒྱད་སྟོང་ལ་དུ་འཁོད་ཆེན་པོའི་ཞག་གཅིག་ཏེ། རང་ལོ་བརྒྱད་སྟོང་ཉིད་དུ་སྤྱག་
བསྐྱལ་སྟོང་བ་མི་ལོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གྲེ་བ་སྤྲག་ས་ཡ་གསུམ་དང་། གྲེ་བ་སྤྲག་
ལྷ་འབྲམ་ལྷ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་དུག་ཅུ་ཅ་དུག་བར་དུ་སྤྱབ་བ་ཡིན་ལོ།

དུག་བ་ཆ་བ་ནི།

ཆ་བ་ལྷགས་ཁང་ནང་ཞུགས་མདུང་བྱང་གིས། །ཁྲུང་བ་འགོམས་ཤིང་ཐོ་བས་རབ་
དུ་བདུང་། །འབར་བའི་མེ་སྤེས་སྤྱི་ནང་ཀུན་དུ་བསྐྱེད། །མིའི་ལོ་སྟོང་དང་དུག་བརྒྱ་

གཞན་འཕྲུལ་ཞག །དེ་ཡི་ལོ་ཁྲི་བྱ་གྲོང་ཆ་བའི་ཞག །རང་ལོ་ཁྲི་དང་བྱ་གྲོང་
བར་ཐུབ་ལ། །མི་ལོ་བྱེ་བ་ཐུག་ས་ཡ་བརྒྱད་དང་། །བཞི་འབྲུམ་དང་ནི་བྱེ་བ་ཐུག་
ཐིག་ཐུག །བྱ་གྲོང་ལ་བརྒྱ་ལྷུ་མ་ཅུ་སྟེད་མཆིས་སོ།།

ཞེས་པ་སྟེ། རབ་ཏུ་ཆ་བའི་དཔྲུལ་བ་པ་རྣམས་ལྷགས་ཁང་མེ་འབར་བའི་ནང་དུ་
གཤིན་རྗེ་པོ་ཉ་རྣམས་ཞུགས་ནས་མདུང་ཐུང་གིས་གྲུད་པ་འགེམས་ཤིང་། རོ་བས་
རབ་ཏུ་བརྒྱད་སྟེ་གིན་ཏུ་འབར་བའི་མེ་ལྷུས་བྱི་ནང་གི་ལུས་ཀྱན་དུ་བསྐྱེད་ཏེ་ལྷག་
བསྐྱེད་ཐྱོང་བའི་ཆེ་ཆད་གྲང་མའི་ལོ་སྟོང་དང་བྱ་གྲོང་ལ་གཞན་འཕྲུལ་གྱི་ལྷའི་ཞག་
གཅིག །དེ་ཡི་ལོ་ཁྲི་བྱ་གྲོང་ལ་ཆ་བའི་དཔྲུལ་བའི་ཞག་གཅིག་ཅིས་བས་རང་ལོ་ཁྲི་
དང་བྱ་གྲོང་བར་ཐུབ་པ་མི་ལོ་དབང་དུ་ན་བྱེ་བ་ཐུག་ས་ཡ་བརྒྱད་དང་བཞི་འབྲུམ་
དང་ནི་བྱེ་བ་ཐུག་ཐིག་ཐུག་བྱ་གྲོང་ལ་བརྒྱ་ལྷུ་མ་ཅུ་གྲངས་སྟེད་དུ་མཆིས་སོ།།

བདུན་པ་རབ་ཏུ་ཆ་བའི།

རབ་ཏུ་ཆ་བ་ལྷགས་ཁྲིམ་ཉིས་རིམ་ནང་། །འབར་བའི་མེ་དང་མདུང་ཅེ་གསུམ་
བས་བསྐྱེད། །སྤྱི་པོ་ཐུག་པ་གཉིས་བྱུང་ལེབ་མས་དཀྱིས། །ཟངས་ཆེན་ཁོལ་མར་
འཆེད་བས་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ། །ཆེ་ཆད་བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་བྱེད་ཐུབ་སྟེ། །མི་ལོ་
གྲངས་ཀྱིས་གཞལ་བའི་ཡུལ་ལས་འདས། །འཛིག་ཉེན་ཆགས་གནས་འཛིག་
སྟོངས་བསྐྱེད་ཆུང་བཞི། །བར་བསྐྱེད་གཅིག་སྟེ་བརྒྱད་ཅུ་བསྐྱེད་ཆེན་མོ།།

ཞེས་པ་སྟེ། རབ་ཏུ་ཆ་བའི་དཔྲུལ་བ་པ་རྣམས་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་ལྷགས་ཁྲིམ་
ཉིས་རིམ་གྱི་ནང་དུ་འབར་བའི་མེ་དང་། ལས་མཁན་རྣམས་ཀྱི་མདུང་ཅེ་གསུམ་
བས་འོག་སྒྲོན་ས་བསྐྱེད་པས་མདུང་ཅེ་གསུམ་པོ་སྤྱི་པོ་དང་། ཐུག་པ་གཉིས་ནས་
ཡར་བྱུང་ནས་ལྷགས་མེ་འབར་བ་ལེབ་མས་ལུས་ཀྱན་དུ་དཀྱིས་ཏེ་ཟངས་ཆེན་ཁོ་
ཆུ་ཁོལ་མར་འཆེད་བས་སྤྱག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐྱོང་བའི་ཆེ་ཆད་ནི། བར་

གྱི་བསྐྱལ་བ་བྱེད་ཐུབ་སྟེ། མི་ལོའི་གྲངས་གྱིས་གཞལ་བའི་ཡུལ་ལས་འདས་ཏེ་བསྐྱལ་
བ་ཅིས་ལྷགས་ནི་འདིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཆགས་གནས་འདིག་སྟོངས་བསྐྱལ་ཆུང་བཞི་
ལ་བར་བསྐྱལ་གཅིག་སྟེ་བར་བསྐྱལ་བ་ཆུད་ཅུ་ལ་བསྐྱལ་ཆེན་གཅིག་ཡིན་ནོ།

བ་ཆུད་བ་མནར་མེད་ནི།

མནར་མེད་ལྷགས་ཁང་མེ་ལྷེ་འབར་བའི་ནང་། །སེམས་དཔྱལ་ཀྱ་ཚེ་སྟེ་སྤྲགས་
འདོན་བ་ལས། །མེ་དང་སེམས་ཅན་སོ་སོར་མཐོང་བ་མེད། །མར་མེ་འབར་བ་སྟོང་
སོ་ལ་ཞེན་བཞིན། །སྟོག་གི་ཟུངས་ཅམ་མེ་ནང་དབྱས་གནས་པ། །བར་བསྐྱལ་
གནས་བའི་ཡུན་གཅིག་བཟག་དགོས་ཏེ། །དེ་ལས་ཆེ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གཞན་མེད་
བས། །མནར་མེད་བསྟོར་མེད་ཅེས་སྤྱ་བ་འད་བ་ཡིན།

ཞེས་བ་སྟེ། དཔྱལ་བ་མནར་མེད་ནི་ལྷགས་གྱི་ཁང་བ་མེ་ལྷེ་ཀྱན་ཏུ་འབར་བའི་
ནང་དུ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་བ་རྣམས་ཀྱ་ཚེ་དང་སྟེ་སྤྲགས་འདོན་བའི་སྤྱ་ཅམ་གོ་
བ་ལས། མེ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་སོ་སོར་མཐོང་བ་མེད་དེ་དཔེར་ན་མར་མེ་
འབར་བ་སྟོང་སོ་སྟོང་རས་ལ་ཞེན་བའམ་ཐ་དད་མེད་པར་སྤྲང་བ་བཞིན་སྟོག་གི་
ཟུངས་ཅམ་མེ་ཡི་ནང་དབྱས་སྤྱ་གནས་བ་མེ་དང་གཅིག་སྤྱ་ལྟ་བུར་གནས་བ་ལ་
དེའི་ཆེ་ཆད་ནི་བར་བསྐྱལ་གནས་བའི་ཡུན་གཅིག་སྤྱག་བསྐྱལ་སྟོང་ཞིང་བཟག་
དགོས་ཏེ། །དེ་ལས་ཆེ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དཔྱལ་བ་གཞན་ན་མེད་བས། མིང་ཡང་
མནར་མེད་དམ་བསྟོར་མེད་ཅེས་སྤྱ་བ་འད་བ་ཡིན་ནོ།

དགུ་བ་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི།

གོང་དུ་སྟོས་བའི་དཔྱལ་བ་དེ་དག་གྲང་། །རིམ་བཞིན་མེ་ལྷེ་བདུན་འབྱུར་གྱིས་ཆ་ལ། །འོག་
མར་སྤྱ་མའི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱག་དང་བཅས། །རི་སྟོང་ལས་མ་ཟད་པར་སྤྱག་བསྐྱལ་སྟོང་།

ཞེས་པ་སྟེ། གོང་དུ་སྟོས་པའི་ཆ་བའི་དཔྱལ་བ་དེ་དག་གྲང་གོང་ནས་མར་རིམ་
བ་བཞིན་དུ་འོག་མ་རྣམས་སུ་མེ་མེ་བདུན་འགྱུར་བདུན་འགྱུར་གྱིས་ཆ་ལ། ཆ་
དཔྱལ་འོག་མ་རྣམས་སུ་རང་རང་གི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྟོང་དགོས་པའི་སྟེང་དུ་སྤྱ་མ་
གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལྟག་མ་མེད་པ་དང་བཅས་ཇི་སྟེན་སོ་སོའི་ལས་མ་
ཟད་ཀྱི་བར་དུ་སྤྱག་བསྐྱལ་སྟོང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

བརྩ་བ་ཉི་ཆེ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཉི་ཆེ་བ་དངོས་བཤད་པ་ནི།
ཉི་ཆེ་རིད་ལྷོན་ཤིང་ནམ་མཁའ་དང་། །བྲག་བར་མེ་ཆུ་རེས་མེད་གནས་རྣམས་
སུ། །ཉུང་ཅུར་གནས་དང་འདུས་དང་གཅིག་ཕྱར་གནས། །དེར་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་
གང་རུང་རེ་རེས་གདུངས། །དེ་སྤྱིར་ཉི་ཆེ་བ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན།
ཞེས་པ་སྟེ། ཉི་ཆེའི་དཔྱལ་བ་ནི་འདི་ལྟར་གནས་རིད་ལྷོན་ཤིང་། རྣམ་མཁའ་དང་།
བྲག་གི་བར་དུ་དང་། མེ་དང་ཆུ་དང་རེས་པ་མེད་པའི་གནས་རྣམས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་
ལུས་སྟོང་ཀ་བ་དང་ཐབ་དང་ཐག་པ་དང་། སྤྱག་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་ལུས་
སུ་འདུ་ཤེས་པའི་སེམས་ཅན་ཉུང་ཅུར་གནས་པ་དང་། མང་པོ་འདུས་ཏེ་གནས་པ་དང་།
གཅིག་ཕྱར་གནས་པ། དེར་ནི་དཔེར་ན་ཀ་བ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་ལ་ཁང་པ་བརྟེན་པ་
དང་། ཐབ་ལྟ་བུའི་ལུས་ལ་མེས་ཆོག་པ་ལྟ་བུའི་རང་རང་སོ་སོའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གང་རུང་
རེ་རེས་གདུངས་ཏེ་སྟོང་དགོས་པ་དེའི་སྤྱིར་ཉི་ཆེ་བ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་འཁྱལ་བ་དགག་པ་ནི།
གཞན་དག་ཆེ་དང་ཁ་ཅིག་འདུས་པ་ཉུང་། །དེ་ཡིས་ཉི་ཆེར་འདོད་པ་འཁྱལ་བ་སྟེ། །བྲག་
བར་སྤྱིག་གཟུགས་ཆེ་ཡང་རིང་ཡོད་ལ། །ཉི་ཆེར་གདུགས་ཆོད་འདུས་པའི་ཉན་
མོས་གཟུགས། །ལྷ་བརྒྱ་པན་ཚུན་མཆོན་གྱིས་འདེབས་པར་གསུངས།

ཞེས་བ་སྟེ། གཞན་དག་གིས་ཉི་ཆེ་བ་ཞེས་བའི་དོན་ལ་ཆེ་ཉི་མ་གཅིག་དང་། ཡང་
ཁ་ཅིག་གིས་སེམས་ཅན་འདུས་པ་ཉུང་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡིས་ཉི་ཆེ་བའི་དཔྱལ་
བ་ཞེས་འདོད་པ་འབྲུལ་བ་སྟེ། ཉི་ཆེ་བའི་སེམས་ཅན་བྲག་བར་གྱི་སྤྲིག་སྤྲིན་གྱི་
གཟུགས་རྣམས་ཆེ་ཡང་རིང་བར་ཡོད་ལ། ཉི་ཆེ་བའི་སེམས་ཅན་གཞན་གཟུགས་
ཆོད་དེ་ཉིན་དགུང་བས་གྱི་སྐྱབས་འདུས་བའི་ཉན་ཐོས་གྱི་གཟུགས་ཅན་ལྟ་བུ་
ཐམ་བ་པན་ཚུན་མཆོན་གྱིས་འདེབས་པར་གསུངས་སོ།།

བཅུ་གཅིག་ཉི་འཁོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་མདོར་བསྟན་བ་ནི།
ཉི་འཁོར་མནར་མེད་ཁང་བའི་སྤྱི་རོལ་བཞིར། མེ་མར་ཟུར་དང་རོ་སྤྲགས་མཆོན་
ཆའི་ཐང་། རྒྱ་བོ་རབ་མེད་བཞི་བཞི་བཅུ་དྲུག་གོ།
ཞེས་བ་སྟེ། དཔྱལ་བ་ཉི་འཁོར་བའི་གནས་ནི་དཔྱལ་བ་མནར་མེད་པའི་ཁང་
བའི་སྤྱི་རོལ་གྱི་སྤྲགས་བཞིར་མེ་མར་ཟུར་ཏེ་ཐལ་ཆན་དང་རོ་སྤྲགས་གྱི་འདམ།
མཆོན་ཆའི་ཐང་། རྒྱ་བོ་རབ་མེད་བཞི་བཞི་སྟེ་བཅུ་དྲུག་གོ།
གཉིས་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་མེ་མར་འོབས་ནི།
མནར་མེད་སྟོ་བྱེ་སྟུམ་ལས་སྤྱིར་འཐོན་པས། འོབས་བཟང་གི་བ་མ་མཐོང་ནས་
སྤྲིན་མ་ཐག། མདག་མེ་འབར་བ་བྱས་མོ་བྱབ་བཀལ་བས། འཕ་ཀྱན་ཆོག་ནས་
རུས་བ་ཀྱུན་འཛི་མདོག། ཡང་སོས་སྤར་བཞིན་ཤིན་ཏུ་སྤྲག་བསྐལ་སོ།།
ཞེས་བ་སྟེ། མནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྲགས་གྱི་སྟོ་བྱེ་བས་དེ་ལས་ཐར་
སྟུམ་བ་ལས་སྤྱིར་འཐོན་པས་འོབས་བཟང་གི་བ་མ་མཐོང་ནས་སྤྲིན་མ་ཐག་ཏུ་
མདག་མེ་འབར་བ་བྱས་མོ་མན་ཆད་བྱབ་སྟེ་སར་བཀལ་བས་བྱས་གྱི་འཕ་ཀྱན་
ཆོག་ནས། རུས་བ་ཀྱུན་འཛི་མདོག་སྤར་དཀར་པོར་སོང་ཡང་མ་ཤི་བར་ཡང་སོས་
ཏེ་སྤར་བཞིན་ཤིན་ཏུ་སྤྲག་བསྐལ་བར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་རོ་ཐུགས་འདམ་ནི།

ཡང་ནི་བསེལ་བའི་འདམ་མཐོང་ཞུགས་མ་ཐག། །རོ་ཐུགས་རུལ་བྱིང་བའི་འདམ་
བྱིང་ནས། །ཐུགས་ཟངས་གསེར་གྱི་མཆུ་ཅན་སྤྱོད་བྱས་འཕགས།།

ཞེས་པ་སྟེ། ཡང་ནི་མནར་མེད་ལས་ཐར་སྟམ་ནས་བྱིར་ཐོན་པས་བསེལ་བའི་
འདམ་རྒྱུ་མཐོང་བས་དེར་ཞུགས་མ་ཐག་རོ་ཐུགས་པ་དང་རུལ་བ་དང་། བྱིང་
བའི་འདམ་ནང་དུ་བྱིང་ནས་ལྷས་པར་ཐུགས་དང་ཟངས་གསེར་གྱི་མཆུ་ཅན་པོ་
ཅན་གྱི་སྤྱོད་བྱས་ཟང་ཐལ་དུ་འཕགས་པས་སྤུལ་བ་སྤུལ་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་སྤྱི་གི་ཐང་ནི།

སྤྱིར་ཡང་ཐང་ཉམས་དགའ་མཐོང་སྤྱོད་མ་ཐག། །སྤྱི་འབར་བས་རུམ་བྱར་
གཏུབས་ཤིང་འཆོ།།

ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱིར་ཡང་མནར་མེད་ནས་ཐར་སྟམ་ཏེ་ཐང་ཉམས་དགའ་བ་མཐོང་སྟེ་
སྤྱོད་མ་ཐག་རུ་སྤྱི་གི་འབར་བས་ཤེ་རུམ་རུམ་བྱར་གཏུབས་ཤིང་སྤྱི་ག་བསྤུལ་སྟོང་
སྟེ་འཆི་ལ་ཐུག་ཀྱང་སྤྱིར་ཡང་འཆོ་སྟེ་སྤྱིར་བཞིན་སྤྱི་ག་བསྤུལ་སྟོང་དགོས་སོ།

བཞི་པ་རལ་གྱི་འཆ་ལ་ནི།

ནགས་འདབ་ཡིད་འོང་གང་དུ་སྤྱོད་པ་ལས། །རལ་གྱི་འཆ་ནགས་ཆ་ལ་ལས་རྒྱུང་
འབྱུགས་པས་བཅོམ།།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནས་སྤྱིར་ཡང་ནགས་འདབ་ཡིད་འོང་བའི་ནགས་གང་དུ་སྤྱོད་པ་
ལས་རལ་གྱི་འཆ་ནགས་ཆ་ལ་རང་གི་ལས་རྒྱུང་གིས་འབྱུགས་པ་ལས་ཤེ་
རུམ་རུམ་བྱར་བཅོམ་ཀྱང་ལས་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་ཡང་སྟོང་དགོས།

ལྷ་པ་ཤལ་མ་ལའི་རིན།

དེ་འདས་རི་བོ་རབ་ཏུ་ཉམས་དགའི་ཅེར། །སྟོན་གྱི་ཡུལ་འཛོད་མཐོང་སྟེ་ཕྱིན་པ་
ལས། །ལྷགས་གྱི་ཐུར་མ་རྫོན་པོས་ཤུག་གཟགས། །སྟེང་དུ་སོན་ཆེ་བྱ་རྒྱུ་ལྷན་
པ་འགེམས། །སྒྲར་ཡང་རི་ཡི་རྩུང་ནས་འཛོད་པ་སྟུམ། །འཐུར་དུ་བབས་པས་ཐུར་
མས་གྱེན་དུ་གཟགས། །ཐང་མཆམས་སྒྲེས་པ་བྱད་མེད་མཆེ་རྫོན་ཅན། །འབར་
བས་འབྱུང་དེ་ཤིན་ཏུ་སྟུག་བསྐྱལ་ཞིང་། །ཁྱི་དང་ཅེ་སྒྲུང་མང་པོས་བྱ་བར་བགྱིད།
ཅེས་པ་སྟེ། ཉེ་འཁོར་བའི་གནས་དེ་ལས་འདས་ནས་རི་བོ་རབ་ཏུ་ཉམས་དགའ་
བ་ལྷ་བྱ་མཐོང་བའི་ཅེར། །སྟོན་རང་གི་ཆགས་ཉེ་ཆགས་པ་སྟོན་པའི་ཡུལ་སྒྲེས་པ་
བྱད་མེད་དག་གིས་འཛོད་པ་མཐོང་སྟེ་དེ་དུ་ཕྱིན་པ་ལས། །ལྷགས་གྱི་ཐུར་མ་རྫོན་
པོས་འཕགས་པས་ཤུག་ཐམས་ཅད་གཟགས་པ་དང་། །སྟེང་དུ་སོན་པའམ་སྟེབ་
པའི་ཆེ་བྱ་རྒྱུ་ལྷགས་གྱི་མཆུ་ཅན་ནམས་གྱིས་སྒྲུང་པ་སྟོགས་མཐར་གཏོར་ཉེ་
འགེམས་པ་དང་། །སྒྲར་ཡང་རི་ཡི་རྩུང་ནས་དེ་དག་གིས་བདག་འཛོད་པར་སྟུམ་
ནས་འཐུར་དུ་བབས་པས་ཐུར་མས་གྱེན་དུ་བྱག་སྟེ་ཤུག་གཟགས་པ་དང་།
ཐང་གི་མཆམས་སྒྲེས་པ་བྱད་མེད་ལྷགས་གྱི་མཆེ་བ་རྫོན་པོ་ཅན་མེ་འབར་བས་
རང་གི་ལུས་འབྱུང་དེ་བྱ་བར་བྱེད་པ་སོགས་གྱིས་ཤིན་ཏུ་སྟུག་བསྐྱལ་སྟོང་ཞིང་དེ་
བཞིན་ཁྱི་དང་ཅེ་སྒྲུང་མང་པོས་བྱ་བར་བགྱིད་པ་ལས་སྟུག་བསྐྱལ་དཔག་ཏུ་
མེད་པ་འབྱུང་ངོ།

དུག་པ་ཐལ་ཆན་ཆུ་བོ་རབ་མེད་ནི།

ཡང་ནི་བསེལ་བའི་ཆུ་སྒྲུང་བབ་མཐོང་ནས། །དགའ་བས་སོང་སྟེ་རབ་ཏུ་འཕོག་མ་
ཐག །ཐལ་ཆན་ཆེད་རུབ་ཤུག་ཆོག་གྲུར་ཅིང་། །འགྲམ་གཉིས་གཤིན་རྗེའི་སྒྲེས་
བྱས་བསྐྱུང་བར་མཐོང་། །དེར་ནི་ལོ་སྟོང་མང་པོར་སྟུག་བསྐྱལ་ལོ།

ཞེས་པ་སྟེ། ད་དུང་ཡང་ནི་བསེལ་བའི་ཆུ་གྲང་ལྷང་ལྷང་བབ་བར་མཐོང་ནས་སེམས་
རབ་ཏུ་དགའ་བས་སོང་སྟེ་རབ་ཏུ་འཕོག་སྟེ་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་ཐལ་ཆོན་གྱི་ཆུ་བོ་ཤིང་
བའི་བར་དུ་རྒྱབ་ནས་ཤུགས་ཐམས་ཅད་ཆོག་བར་གྱུར་ཅིང་། ཆུ་བོའི་འགྲམ་
གཉིས་ནས་གཤིན་རྗེའི་སྒྲིལ་བྱ་མང་པོས་བསྐྱང་བར་མཐོང་སྟེ་དེ་ལས་འབྱུང་བའི་
སྐབས་མེད་པར་དེར་ནི་ལོ་སྟོང་སྟག་མང་པོར་སྟག་བསྐྱལ་སྟོང་བར་འབྱུར་རོ།

བརྒྱ་གཉིས་པ་སྟག་བསྐྱལ་དེ་ལས་སྟོག་པར་གདམས་པ་ནི།
དེ་ལྟའི་དཔྱལ་བར་སྤྱི་ཞིག་འཛིགས་མི་བྱེད། །སྤྱི་ན་དེ་འབྲའི་སྟག་བསྐྱལ་དཔག་
ཏུ་མེད། །རང་བཞིན་ཤེས་ནས་འདའ་བའི་ཐབས་འཆལ་སོ།།
ཞེས་པ་སྟེ། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟའི་བྱའི་དཔྱལ་བའི་སྟག་བསྐྱལ་ལ་སྤྱི་ཞིག་གིས་
འཛིགས་པར་མི་བྱེད་དེ་སྤྱི་བ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ན་དེ་འདྲ་བའི་སྟག་བསྐྱལ་
བཟོད་པར་དགའ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཤེས་ནས་དེ་ལས་འདའ་བར་
བྱ་བའི་ཐབས་འཆལ་སོ་སྟེ་ཐབས་དམ་པའི་ཆོས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་གྲང་བའི་དཔྱལ་བ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། དང་པོ་གྲང་དཔྱལ་བརྒྱད་བཤད་པ་ནི།
གྲང་བས་ཉམ་ཐག་པ་ཡང་ནམ་པ་བརྒྱད། །གངས་སོགས་ཤིན་ཏུ་གྲང་བའི་གནས་
དག་ཏུ། །སྤྱན་ནག་བྱ་ལྷག་འཆུ་བས་པས་སྒྲིབས་པའི་ལུས། །ཆུ་བྱར་ཅན་དང་ཆུ་
བྱར་རྒྱལ་བ་ཅན། །གྲང་བས་སོ་འཐམས་སྟེ་སྟགས་ཨ་ཆུ་ཟེར། །ཀྱི་ཏུད་ལྷན་ལ་
ལྷར་གས་པརྒྱ་དང་། །པརྒྱ་ཆེ་ལྷར་གས་པའི་མ་ནང་དུ། །སྟོག་ཆགས་མཆུ་རྒྱོན་
འབར་བས་བ་བ་ནི། །རི་སྤྱི་ལས་མཐའ་གཏུགས་ཆེ་གཡོ་བར་འབྱུར།།

ཞེས་པ་སྟེ། གྲང་བས་ཉམ་ཐག་པའི་གྲང་དཔྱལ་ལ་ཡང་ནམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ།
གངས་དང་ཁ་བའི་སྟབས་ཅོང་རོང་སོགས་ཤིན་ཏུ་གྲང་བའི་གནས་དེ་དག་ཏུ་སྤྱང་

བ་མེད་བའི་ཐུན་ནག་ཁ་ཆར་བྱ་ཡུག་འཆུ་བས་བས་མདའ་མདུང་འཕེན་བ་ལྟར་
སྒྲེབས་བའི་ལུས་ལ་གང་བས་ཆུ་བྱར་ཅན་དང་། ཆུ་བྱར་ནམས་རྫོལ་ཏེ་ནག་ཁག་
ཟག་བ་ཅན་དང་། གང་བས་སོ་འཐམས་བ་དང་། སྒྲེ་སྒྲགས་ཀྱིས་ཨ་ཆུ་ཟེར་བ་
དང་། གྱི་བྱང་ཅེས་སྒྲུབ་དང་། ལྷུང་ལ་ལྟར་བཞི་ཆལ་དུ་གས་བ་དང་། བརྒྱ་ལྟར་
བརྒྱད་ཆལ་དུ་གས་བ་དང་། བརྒྱ་ཆེན་པོ་ལྟར་ཆལ་བ་བརྒྱ་དུག་དུ་གས་བའི་མའི་
ནང་དུ། སྒོག་ཆགས་འབྱ་སྒྲིན་སྒོགས་ལྷགས་མཆུ་རྫོན་པོ་མེ་འབར་བས་ཟ་བ་ནི་
དུས་རི་སྒྲིད་ལས་མཐའ་རྫོགས་ནས་གཏུགས་ཏེ་ཆེ་འཕོས་ཏེ་གཡོ་བར་མ་འགྱུར་
ཀྱི་བར་དུ་སྒྲུག་བསྐྱལ་སྒྲོང་བར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ཆེ་ཆད་ནི།

ཆེ་ཡི་ཆད་ནི་ཀོ་ས་ལ་ཡི་ཁལ། །བརྒྱ་ཆད་ཉི་ཤུ་ཤོང་བའི་ཏིལ་རྫོང་ནས། །ལོ་
བརྒྱར་ཏིལ་གཅིག་ཕྱང་བས་ཟད་གྱུར་པ། །ཆུ་བྱར་ཅན་ཆེ་ལྷག་མ་ཉི་ཤུར་འགྱུར། །
ཞེས་བ་སྟེ། གང་དཔྱལ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་ཆེ་ཡི་ཆད་ནི་ཡུལ་ཀོ་ས་ལ་ཡི་སྟེ་
ཁལ་བརྒྱ་ཆད་ཉི་ཤུ་ཤོང་བའི་ཏིལ་རྫོང་ངམ་ཏིལ་གྱི་མཛོད་ནས་ལོ་བརྒྱ་རེར་ཏིལ་
གཅིག་རེ་ཕྱང་བས་ཟད་བར་གྱུར་བ་ན་ཆུ་བྱར་ཅན་གྱི་ཆེ་ཆད་རྫོགས་པ་ཡིན།
ལྷག་མ་ཆུ་བྱར་རྫོལ་བ་ལ་སྒོགས་པ་གང་དཔྱལ་ལྷག་མ་བདུན་ལ་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུར་
ལྷག་ཏེ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་དེ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་ལ་བཙོན་པར་གདམས་བ་ནི།

སེམས་ལྡན་དག་གིས་སེམས་དཔྱལ་འཇིག་རྟེན་ལས། །རབ་དུ་རྒྱལ་སྒྲིབ་བཙོན་
བའི་སྟོབས་སྐྱེད་ཅིག །

ཅེས་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་དཔྱལ་བ་ཆ་གང་གི་སྒྲུག་བསྐྱལ་ལ་བསམས་ཏེ་ནམ་དཔྱོད་

གྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་འཛིག་རྟེན་སྤྱག་བསྐྱལ་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་མྱོང་བའི་གནས་ལས་ཐར་ཏེ་རབ་ཏུ་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་ཉོན་མཆོན་
ཀུན་ལ་བརྩོན་པའི་སྟོབས་སྐྱེད་ཅིག་ཅེས་གདམས་པའོ།

ཡི་དྲགས་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་བྱིངས་ན་གནས་པ་ནི།
ཡི་དྲགས་བྱིངས་མཁར་རྒྱ་བའི་བྱིངས་གནས་པ། །ལུས་ཆེ་རྒྱུ་ལག་སྤྱོད་ལྟོ་
བ་ཡངས། །མགྲིན་པ་སྤྱོད་ལབ་གྱི་མིག་ཅམ་ཁ། །ཟས་སྒྲོམ་མི་རྟེན་བཀེས་སྒྲོམ་
འབར་བས་གདུངས། །སྤྲོད་ཤིང་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་མཐོང་བས་བསྐྱམས། །སྤྱི་རྩལ་
ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སྤྱགས་ཟ། །ཟས་སྒྲོམ་མཐོང་ཡང་བསྐྱུང་བར་སྤང་བ་དང་། །ནང་
གི་སྤྱིབ་པས་སྤྱོད་བར་མེ་འབར་ཞིང་། །ཁ་ནས་མེ་ལྷེ་དུད་པར་བཅས་པ་འབྱུལ། །སྤྱི་
མཐུན་སྤྱིབ་པས་དབུལ་ཤོངས་འཛིགས་སྤངས་འཆོ། །ཉམ་ངའི་གནས་སུ་མགོན་
མེད་སྤྱག་བསྐྱལ་ཉོན།

ཞེས་པ་སྟེ། བཀེས་ཤིང་སྒྲོམ་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་མནར་བའི་ཡི་དྲགས་ལ་
བྱིངས་ན་གནས་པ་དང་། མཁར་རྒྱ་བའི་ཡི་དྲགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་བྱིངས་ན་
གནས་པ་ལའང་། ཕྱིའི་སྤྱིབ་པ་ཅན་ནི་ལུས་ཆེ་བ་རྒྱུ་ལག་སྤྱོད་ལྟོ་བ་ལུལ་ལྟར་
ཡངས་པ་མགྲིན་པ་ལབ་ལྟར་སྤྱོད་ལབ་གྱི་མིག་ཅམ་གྱི་ཁ་ལ་ཟས་སྒྲོམ་ལོ་ལྷུར་
མི་རྟེན་ཅིང་བཀེས་སྒྲོམ་ཤིན་ཏུ་འབར་བས་གདུངས་ཤིང་། སྤྲོད་ཤིང་མེ་རྟོག་ལ་
སོགས་མཐོང་བས་དེའི་རྩར་ཕྱིན་པ་ལ་དེ་ཡང་བསྐྱམས་པར་གྱུར་ཞིང་། སྤྱི་རྩལ་ཡིད་
དུ་མི་འོང་བ་དཔྱགས་མི་གཅང་བའི་ཟས་བཞིང་། ཟས་སྒྲོམ་མཐོང་ཡང་གཞན་
གྱིས་བསྐྱུང་བར་སྤང་སྟེ་བདག་མེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་མྱོང་བ་དང་། །ནང་གི་སྤྱིབ་
པ་ཅན་ནི་ཟས་སྒྲོམ་རྩར་བད་ཅེ་བའི་སྤྱོད་ལྟོ་བར་མེ་འབར་ཞིང་། །ཁ་ནས་མེ་ལྷེ་དུད་
པ་དང་བཅས་པ་འབྱུལ་བས་སྤྱག་བསྐྱལ་མྱོང་བ་དང་། །སྤྱི་མཐུན་གྱི་སྤྱིབ་པ་ཅན་

ནི་ཡི་དྲགས་སྤྱི་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་པས་དབུལ་ཞིང་སོངས་པ་དང་། འཇིགས་ཤིང་སྒྲངས་ཏེ་གཞན་གྱིས་འཆེ་བ་དང་། ཉམ་ངའི་གནས་སུ་སྤྱབས་དང་མགོན་མེད་བར་བཤེས་སྒྲོམ་སྤྱད་བསྐྱེད་གྱིས་ཉེན་བཤམ་མནར་བར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་མཁའ་ལ་རྒྱ་བ་ནི།

མཁའ་ལ་རྒྱ་བའི་ཡི་དྲགས་འདྲེ་རྣམས་དང་། །གནོད་སྦྱིན་སྦྱིན་པོ་བཅན་དང་རྒྱལ་པོ་སོགས། །ལས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་ཐོགས་མེད་ཀྱན་ཏུ་རྒྱ། །གནོད་པ་སྣ་ཆོགས་མངོན་བར་བསྐྱབ་པ་སྟེ། །ནད་གཏོང་མདངས་འཕྲོག་ཆེ་ལ་བར་དུ་གཅོད། །ཆེ་ཆད་མི་ཡི་ལྷ་བར་ཉེན་ཞག་གཅིག་། །རང་ལོ་ལྟ་བརྒྱ་མི་ལོ་བྲི་ལྟ་སྟོང་། །གཤིན་ཅེའི་འཇིག་རྟེན་དག་ཏུ་སྤྱད་བསྐྱེད་ལོ།

ཞེས་པ་སྟེ། མཁའ་ལ་རྒྱ་བའི་ཡི་དྲགས་གྱིས་འདུས་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་འདྲེ་རྣམས་དང་། །གནོད་སྦྱིན་དང་། །སྦྱིན་པོ་དང་། །བཅན་དང་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་ཐོགས་པ་མེད་པས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་ནས་གཞན་ལ་གནོད་པ་སྣ་ཆོགས་མངོན་བར་བསྐྱབ་པ་སྟེ། །ནད་གཏོང་བ་དང་མདངས་འཕྲོག་པ་དང་། །ཆེ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་སོགས་འབྲས་བུ་བཤེས་སྒྲོམ་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཁར་རྒྱ་གཞན་ལ་གནོད་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྤྱད་བསྐྱེད་པས་སྒྲུང་ཡང་དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཆེ་ཆད་ནི་མི་ཡི་ལྷ་བ་གཅིག་ལ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཉེན་ཞག་གཅིག་སྟེ། །ཡི་དྲགས་རང་ལོ་ལྟ་བརྒྱ་ཐམས་པ་བྱུང་སྟེ། །མི་ལོ་གཅིག་བྲི་ལྟ་སྟོང་བར་གཤིན་ཅེ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དག་ཏུ་སྤྱད་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལྟོང་བར་འཆལ་ལོ།

གསུམ་པ་སྤྱིད་པར་མ་ཆགས་པར་ཆོས་ལ་བསྐྱལ་བ་ནི།
 དེ་ལྟའི་རང་བཞིན་སྐྱོ་བའི་ཚུལ་མཐོང་ནས། རྟོན་མ་ཐུན་སྐྱེ་བོས་ཐར་པ་བསྐྱལ་
 བའི་ཕྱིར། སྤྱིད་པར་དགའ་བའི་སྒོ་གྲོས་རྒྱུད་བསྐྱེད་པ་ཏེ། རེས་པར་ཞི་བ་དམ་
 བའི་ཆོས་བསྐྱལ་གོ།
 ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བསམས་ན་ཡིད་
 རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱོ་བའི་ཚུལ་དེ་མཐོང་ནས། རྟོན་མ་ཐུན་དམ་ཆོས་བསྐྱལ་པར་
 རུས་པའི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པའི་སྐྱེ་བོས་ཐར་པ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱིད་པའི་དཔལ་
 འབྱོར་ལ་དགའ་ཞིང་ཞེན་པའི་སྒོ་གྲོས་རྒྱུད་བསྐྱེད་པ་བའམ་དོར་ཏེ་རེས་པར་སྤྱག་
 བསྐྱལ་མཐའ་དག་ཞི་བའི་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་
 བསྐྱལ་བོ་ཞེས་སོ།

གསུམ་པ་དུད་འབྱོའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ཤད་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་སྤྱག་བསྐྱལ་བའི་
 ཚུལ་ནི།
 དུད་འབྱོ་བྱིངས་གནས་རྒྱ་གཏེར་བཞི་ཡི་ཁྲོན། གཅིག་གིས་གཅིག་ཟ་སྤྱག་བསྐྱལ་
 དཔག་ཏུ་མེད། སྤྱིད་པར་ཐུན་ནག་རྒྱ་མཆོར་གནས་པ་ཡང་། ཆོ་གྲང་བཞེས་
 སྒོམ་གཅིག་ཟའི་འཆེ་བས་འཛིགས། ཁ་འཐོར་མི་ཡུལ་བྱ་དང་རི་དྲགས་སོགས། རྟོན་
 པས་གཅེ་ཞིང་རང་རང་གཞོད་པས་ཉོན། རྟ་སྤང་རྩ་མོ་ར་དང་བོད་བྱ་སོགས། བཀོལ་
 སྤྱད་དེག་འཆོག་སྤྱག་བསྐྱལ་མཐའ་ཡས་ཤིང་། ཤལ་དང་པགས་པ་རུས་པའི་
 ཕྱིར་འཆི་བས། རང་བཞིན་སྤྱག་བསྐྱལ་པ་མཐའ་མི་མཛོན་ཞིང་། ལྷ་རྣམས་ཉོན་
 མཆོན་ཕྱེད་མའི་བདེ་སྤྱག་དང་། སྤྱོད་སྤྱོད་འགྱུར་བའི་བདེ་སྤྱག་དང་། ཁ་ཅིག་
 གནས་སུ་བྱེ་ཆོན་ཆར་འབབ་ལ། ལ་ལ་གཅིག་ཕྱར་གྲོགས་ཐལ་ཐོངས་པས་
 ཉོན། ཤལ་ཆེར་མོངས་དང་མཁའ་སྤྱིད་འཛིགས་ལ་སོགས། སྤྱག་བསྐྱལ་རྣམ་

བ་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་མ་ལྟོ། །ཆེ་ཡང་མ་དེས་ཁ་ཅིག་ཉིན་རེ་ལ། །འཛོག་པོ་ལ་སོགས་
བསྐྱལ་བར་གནས་པའང་གསུངས།།
ཞེས་བ་སྤྱོད་ ཏུད་འགྲོ་ལ་ཡང་བྱེད་ས་ན་གནས་པའི་ཏུད་འགྲོ་ནི། ཙུ་གཏེར་གྱི་རྒྱ་
མཆོ་བཞི་ཡི་ཁྱོན་དང་མཉམ་པའི་ནང་ཏུ་ཡོད་པའི་ཏུད་འགྲོ་རྣམས་གཅིག་གིས་
གཅིག་ཟ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དཔག་ཏུ་མེད་ལ། སྤྱིང་བར་ཐུན་ནག་གི་རྒྱ་མཆོར་
གནས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆ་གང་བཀའ་སྒྲོམ་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ཟ་བའི་འཆོ་
བས་འཛོགས་པ་དང་། ཁ་འཐོར་མི་ཡུལ་ན་གནས་པ་བྱ་དང་རི་དྲགས་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྫོན་པས་མདའ་མདུང་ལ་སོགས་པས་གཅེ་ཞིང་གསོད་
པས་རང་རང་དང་བསྐྱུན་པའི་གཞོད་པས་ཉིན་ཉི་ཤུ་ག་བསྐྱལ་བ་དང་། ཏྲ་དང་བ་
སྤྱང་རྩ་མོང་ར་དང་མོང་བྱ་ལ་སོགས་རྣམས་ཀྱང་བཀོལ་སྤྱད་དེག་འཆོག་གི་
སྤྱག་བསྐྱལ་མཐའ་ཡས་ཤིང་། ཤ་དང་པགས་པ་དང་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏུ་གཞན་
གྱིས་བསད་དེ་འཆི་བས་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱིང་བ་ལ་བ་མཐའ་མི་མཛོན་
ཞིང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱང་ཉིན་མཆོན་སྤྱད་མའི་བདེ་སྤྱག་སྤྱི་ཉིན་མོར་བདེ་ཡང་མཆོན་
མོར་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་སྤྱོད་པའི་ཡང་སྤྱོད་སྤྱག་བསྐྱལ་བར་
འགྱུར་བའི་བདེ་སྤྱག་དང་། ལྷ་ཁ་ཅིག་གི་གནས་སུ་བྱེ་ཆོན་གྱི་ཆར་འབབ་སྤྱི་སྤྱག་
བསྐྱལ་སྤྱིང་ལ། ལྷ་ལ་ལ་གཅིག་ཏུ་རྒྱ་གྲོགས་དང་བྲལ་ཉེ་དབྱལ་ཞིང་མོངས་པས་
སྤྱག་བསྐྱལ་གིས་ཉིན་པ་དང་། བལ་ཆེར་སྤྱང་དོར་གྱི་གནས་ལ་མོངས་པ་དང་།
མཁའ་སྤྱིང་སྤྱི་བྱ་བྱུང་གིས་ཟ་བའི་འཛོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་རྣམ་
བ་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་མ་དང་ལྟོ་ཞིང་ཆེ་ཡང་མ་དེས་ཉེ། ཏུད་འགྲོ་ཁ་ཅིག་ཉིན་རེ་ལ་
འཆི་བ་དང་། ལྷ་འཛོག་པོ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་བསྐྱལ་བའི་བར་ཏུ་གནས་
པའང་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ཆོས་ལ་བརྩོན་པར་གདམས་པ་ནི།

འདི་དག་བསམས་ནས་བྱོལ་སོང་འཇིག་རྟེན་ལས། །ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་པན་
བདེ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། །མངོན་མཐོངས་ལེགས་ལམ་བཟང་སྟོལ་བཏོད་ལ། །ཉིན་
མཆོན་བརྩོན་པས་དགེ་ལ་གཞོལ་བར་མཛོད།།

ཅེས་པ་སྟེ། དུད་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱལ་འདི་དག་ལ་བསམས་ནས་ལེགས་པའི་ཆོས་
ལས་བྱོལ་ནས་སོང་བའི་དུད་འགྲོའི་འཇིག་རྟེན་ལས་ཐར་བར་འདོད་པ་རྣམས་
ཀྱིས་གནས་སྐབས་ཀྱི་པན་པ་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་མངོན་
མཐོང་ལམ་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་དགེ་བ་བརྩུ་དང་བསམ་གཞུགས་བཞི་
ལ་བརྩོན་ཞིང་། དེས་པར་ལེགས་པའི་ལམ་བཟང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཆོགས་སྤང་བ་ཉིད་དང་། སྤྱིང་རྗེ་སྤྱིང་པོ་ཅན། བ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་དང་། ས་དང་
ལམ་ལ་བསྐྱོམས་པས་ལམ་བཟང་གི་སྟོལ་བཏོད་པ་ལ། །ཉིན་མཆོན་དུ་བརྩོན་
པའི་སྟོན་པ་ཡང་དག་པའི་དགེ་བ་ལ་གཞོལ་བར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པ་ལོ།

གསུམ་པ་མི་ཡི་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ཤད་པ་ལ་བརྩུ་ལས། དང་པོ་སྤྱག་བསྐྱལ་བརྒྱད་
ཀྱིས་གདུང་ཚུལ་ནི།

མི་རྣམས་ལ་ཡང་བདེ་བའི་སྐབས་མེད་དེ། །སྤྱང་ན་ཡིད་མི་བདེ་དང་འཇུག་ལ་
སོགས། །གཅིག་མ་སངས་པར་གཅིག་གིས་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། །ཟས་སོགས་དུག་
འདྲེས་ཐོས་པས་འགྱུར་བ་དང་། །ཟས་གོས་སྤྱོད་ལམ་ཉེས་པས་ནད་སོགས་སྤྱ། །སྤྱི་
མའི་སྤྱག་བསྐྱལ་འདྲུ་བྱེད་མཆོན་པ་སྟེ། །སྤྱག་བསྐྱལ་ཉིད་གསུམ་དག་དང་དེ་
བཞིན་དུ། །སྤྱི་གན་འཆི་མི་སྤྱག་སྤྱད་པ་དང་། །སྤྱག་སྤྱལ་འདོད་པས་ཐོངས་དང་ཉེ་
བར་ལེན། །རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆད་མེད་དེ།

ཞེས་པ་སྟེ། ད་ནི་མཐོངས་འཐོབ་པར་གྱུར་པའི་མི་རྣམས་ལ་ཡང་བདེ་བའི་སྐབས་

མེད་དེ་སྤྱི་རྒྱ་ལྷིང་མི་བདེ་བ་དང་། སྐྱོན་ལྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་ག་
 བསྐྱལ་གཅིག་མ་སངས་པར་གཅིག་གིས་སྤྱི་ག་བསྐྱལ་ཏེ་སྤྱི་ག་བསྐྱལ་གྱི་སྤྱི་ག་
 བསྐྱལ་དང་། ཟས་དང་བདུང་བ་ལ་སོགས་པ་དུག་འདྲེས་ཐོས་པས་སྤྱོད་བདེ་ཡང་
 གྱི་རྩོ་སྤྱི་ག་བསྐྱལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཟས་གོས་སྤྱོད་ལམ་ཉེས་པས་
 ཉན་སོགས་སྤྱི་ག་འགྱུར་ཏེ་སྤྱི་ག་བདེ་ཡང་སྤྱོད་ཏེ་སྤྱི་ག་བསྐྱལ་དུ་འགྱུར་
 བས་འགྱུར་བའི་སྤྱི་ག་བསྐྱལ་དང་། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་རང་གྲུབ་ཅེས་ནས་སྤྱོད་ཅིག་
 གིས་འགྱུར་བའི་འདུ་བྱེད་དུ་མཆོན་པ་བྱུང་བ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ག་བསྐྱལ་ཏེ་ཅུ་པའི་
 སྤྱི་ག་བསྐྱལ་ཉིད་གསུམ་དག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་གི་སྤྱི་ག་བསྐྱལ་ལ་སྤྱི་
 བ་དང་། རྒྱ་བ་དང་། ཉན་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། དག་མི་སྤྱི་ག་བ་དང་སྤྱོད་བ་དང་།
 གཉེན་སྤྱི་ག་བ་དང་བྲལ་བ་དང་། འདོད་པ་ཐོག་དུ་མ་བབ་པས་ཐོངས་པ་ལ་སོགས་
 བ་དང་། མི་འདོད་པ་ཐོག་དུ་བབ་པས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་སྤྱི་ག་བསྐྱལ་
 གཉན་དུ་འཛིན་པས་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱི་ག་བསྐྱལ་ཆད་མེད་དེ་སྤྱོད་དགོས་སོ།

གཉེས་པ་སྤྱི་བའི་དུ་ཁ་ནི།

མ་རིག་རྣམ་ཤེས་རྒྱུད་སེམས་ཐིག་ལེར་འདུས། །མེར་བྱུར་སྤྱི་ག་མཁྱེད་པོར་ཉ་
 རུས་སྤྱལ་འདྲ། །རིམ་བཞིན་བདུན་སྤྱི་ག་བདུན་དུ་ཆགས་པའི་ལུས། །མ་ཡི་ངལ་
 དུབ་བཤེས་སྒྲོམ་ཆ་གང་སོགས། །རྒྱུད་ཐད་ཅེས་ལའང་སྤྱི་ག་བསྐྱལ་དཔག་དུ་མེད། །ལུན་
 ཉན་དོག་ཅིང་ཉམ་ངའི་མི་ཞིས། །འཁྱུམས་པའི་སྤྱི་ག་བསྐྱལ་མི་བཟད་བརྟག་
 དགོས་སོ། །བདུན་སྤྱི་ག་བདུན་ནས་ཉི་ཤུ་ཅུག་བར། །དབང་པོ་ཡན་ལག་བ་སྤྱི་
 ལ་སོགས་འགྲུག། །བདུན་སྤྱི་ག་སྤྱི་ག་རྒྱུག་བར་སྤྱོད་དུ། །ལུས་ཟུངས་བརྟས་
 དང་ཆེར་བསྐྱེད་གཡོ་བར་བྱེད། །དེ་ནས་རུས་པའི་འཁྱུལ་འཁོར་བཅིང་བའི་བར། །ལས་
 ཀྱི་རྒྱུད་གིས་མགོ་མཐུག་སྒྲོག་པས་བཅའ། །འཆི་བས་ཉེན་པའི་སྤྱི་ག་བསྐྱལ་

བསྐྱུས་འཛོམས་འདྲ། །བཅས་ནས་རེག་པས་བགས་པ་བསྐྱུས་པ་བཞིན། །ཁྱུས་
བྱས་ཤིང་བྱུང་སྐྱུ་གིས་རེག་དང་མཚུངས། །
ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱེ་བའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱུས་ནི་གཙོ་བོ་མངལ་ན་གནས་སྐབས་ན་སྤྱོད་བ་ཡིན་
ཏེ། གནས་ལུགས་མ་རེག་པའི་བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་པ་
དང་མའི་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་འདུས་པའི་སྐྱུ་བས་སྐྱུ་ཁྱུགས་ཏེ། བདུན་དང་པོར་
མེར་མེར་པོ་དངུལ་རྒྱུ་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་རྒྱར་རྒྱར་པོ་དང་སྐྱབ་དང་།
གསུམ་པ་ལྟར་ལྟར་བྱ་མཐེབ་མཚུ་བ་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པར་མཐུང་འགྱུར་སྟོ་
དའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ། ལྔ་པ་པོར་པོར་པ་རྒྱུ་འདབ་པ་ལྟ་བུ། ལྔ་པ་པར་ཁྱབ་འདུག་
ཉའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ། བདུན་པར་རྒྱུ་ལག་རྒྱུ་ཟད་འདོད་པས་རྒྱས་སྐྱུ་ཀྱི་རྣམ་པ་
དང་འདྲ་བ་སྟེ། རིམ་བཞིན་བདུན་སྟག་བདུན་དུ་ཆགས་པའི་ལུས་པོ་འདི་ཉིད་མ་
ཡི་ལུས་བསྐྱུས་བསྐྱོད་ཀྱིས་ངལ་དུ་བ་དང་། བཤེས་སྟོམ་ཆ་གང་སོགས་ཀྱི་སྐྱུ་ག་
བསྐྱུས་རྒྱུ་ཟད་ཅེས་ལའང་མངལ་དུ་གནས་པའི་ལུས་ལ་སྐྱུ་ག་བསྐྱུས་དཔག་དུ་
མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མངལ་དུ་སྤྱང་བ་མེད་པའི་ཐུན་ནག་དང་། བོ་དོག་ཅིང་ཉམ་
ང་བ་དང་། རུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱི་མི་ཞིམ་པ་དང་། ཡན་ལག་བརྒྱུད་དུ་མེད་
པར་འཁུམས་པའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱུས་མི་བཟད་པ་བརྟག་ཏེ་སྤྱོད་དགོས་སོ། །དེ་ནས་
བདུན་སྟག་བདུན་ནས་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔ་གི་བར་དབང་པོ་ལྟ་དང་། རྒྱུ་ལག་སོགས་
ཡན་ལག་དང་། སེན་མོ་བ་སྐྱུ་ལ་སོགས་པ་འགྲུབ་པོ། །བདུན་སྟག་སྐྱུ་ཅ་ཅ་ལྔ་ག་
བར་ཀྱི་ཞག་གངས་དེ་སྟེད་དུ་ལུས་རྒྱུངས་བརྟན་པ་དང་། མ་ཡི་ལུས་ཀྱི་ཟས་
བརྟན་ཀྱི་དྲངས་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཆེར་བསྐྱེད་དེ་གཡོ་བར་བྱེད་ཀྱས་སོ། །དེ་
ནས་སྤྱིར་བཅའ་བའི་ཆེ་མ་ཡི་མངལ་ཀྱི་རྒྱས་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་བཅིང་བའི་བར་
ལས་ཀྱི་རྒྱུད་གིས་ལུས་ཀྱི་མགོ་མཚུག་སྟོག་པས་མངལ་བར་ནས་བཅའ་བའི་ཆེ་
འཆི་བས་ཉན་པའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱུས་དཔྲུལ་བ་བསྐྱུས་འཛོམས་དང་འདྲ་ཞིང་། བཅས་

ནས་གོས་དང་ལག་པ་སོགས་ཀྱི་རིག་པས་པགས་པ་བསྐྱས་པ་བཞིན་དུ་སྐྱུག་
བསྐྱལ་བ་དང་། ལྷས་བྱས་པའི་ཆེ་ཤ་བྱར་རམ་མ་ལ་སྐྱ་གྱིས་རིག་པ་དང་མཚུངས་
པའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཁྱོད་རོ།།

གསུམ་པ་ཀ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ནི།

ཀས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཤིན་དུ་བཟོད་དཀའ་བ། །ལང་ཆོ་ཉམས་པས་ཀྱན་གྱི་ཡིད་
མི་འོང་། །སྟོད་སྒྲུང་མི་ཐེག་ལའར་བ་ལ་བརྟེན་ཅིང་། །ལུས་ཀྱི་བྱོད་ཉམས་ཟས་ཀྱང་
འདུ་བར་དཀའ། །མཐུ་སྟོབས་ཉམས་པས་འགྲོ་འདུག་བསྐྱལ་བསྟོད་དཀའ། །འདོད་
སར་མི་ཕྱིན་སྐྱ་ཆོགས་རྣམ་པར་འགྱུར། །དབང་པོ་ཉམས་པས་མིག་འགྲིབ་
གཟུགས་མི་མཐོང་། །སྐྱ་སྐྱད་མི་ཐོས་དེ་རོ་རིག་མི་ཆོར། །བྲན་པ་མི་གསལ་གཉི་
ལྷག་གཉིད་དུ་བྱིང་། །ལུལ་གྱི་ཡོངས་སྟོད་ཉམས་པས་ཡོན་ཏན་ཆུང་། །ཟས་
སོགས་ཞིམ་པོའང་དེ་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་། །ཆོ་ཉམས་འཆི་བས་འཛིགས་དང་
འདུ་ཤེས་འཁྲུག་ །བྱིས་བཞིན་བཟོད་སྟོབས་ཆུང་ལ་བསྐྱན་མི་བཟོད། །སྐྱམ་ཟད་
མར་མེ་ཇི་བཞིན་སྐྱར་དུ་འགྲོ།།

ཞེས་པ་སྟེ། ཀས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཡང་ཤིན་དུ་བཟོད་དཀའ་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་ལང་ཆོ་
ཉམས་པས་བཞིན་སྐྱུག་གཉིད་མས་གང་སྟེ་ཀྱན་གྱི་ཡིད་དུ་མི་འོང་ཞིང་། ལུས་
སྟོད་ལུས་སྒྲུང་གིས་མི་ཐེག་པར་ལའར་བ་ལ་བརྟེན་ཅིང་། ལུས་ཀྱི་བྱོད་ཉམས་
པས་ཟས་ཀྱང་འདུ་བར་དཀའ་ཞིང་། ལུས་ཀྱི་མཐུ་དང་ཤུགས་སྟོབས་ཉམས་
པས་འགྲོ་འདུག་དང་བསྐྱལ་བསྟོད་དཀའ་ཞིང་། གང་དུ་འདོད་པའི་སར་མི་ཕྱིན་པ་
དང་། ལུས་ཤི་རུས་ཀྱི་སྐྱ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དབང་པོ་སྟོ་
སྐྱ་ཉམས་པས་མིག་གྲིབ་སྟེ་གཟུགས་མི་མཐོང་། རྣ་བས་སྐྱ་སྐྱད་མི་ཐོས། སྐྱ་ཡིས་
དེ་དང་། ལྷས་རོ་དང་། ལུས་ཀྱིས་རིག་པ་མི་ཆོར་ཞིང་། བྲན་པ་མི་གསལ་བའི་

གཉི་ལྷག་གི་གཉིད་དུ་བྱིང་ཞིང་། ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་ཉམས་
 པས་བདེ་སྤྱད་ཀྱི་ཆོར་བའི་ཡོན་ཏན་ཆུང་། ཟས་སོགས་ཞིམ་པོའང་དེ་ལས་ལོག་
 པར་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་སྤང་། ཆེ་ཉམས་ནས་འཆི་བས་འདིགས་པ་དང་འདུ་ཤེས་
 འཁྲུག་སྟེ་བྱིས་པ་བཞིན་གང་ལ་ཡང་བཟོད་སྟོབས་ཆུང་ལ་བསྐྱེད་མི་བཟོད་ལ།
 སྦྱུལ་བཟད་པའི་མར་མེ་ཇི་བཞིན་དུ་སྦྱར་དུ་འཆི་བའི་གནས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ།

བཞི་པ་ན་བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ནི།
 ན་བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཤིན་ཏུ་བཟོད་དཀའ་བ། །ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགྱུར་དང་ཡིད་
 མི་བདེ། །ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིད་དུ་མི་འོང་ཞིང་། །སློག་དང་བྲལ་བར་དོགས་
 པས་ཟུང་ན་སྟེ། །སྐྱུག་བསྐྱལ་མི་བཟོད་སྟེ་སྐྱགས་འབྲིན་པར་བྱེད།
 ཅས་པ་སྟེ། ན་བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་བཟོད་དཀའ་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 འགྱུར་ནས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་གིས་ཡུལ་གྱི་ལོངས་
 སྤྱོད་བཟང་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་དུ་མི་འོང་ཞིང་། ནད་ཀྱི་ལྷག་རྩས་སློག་དང་བྲལ་
 བར་དོགས་པས་ཟུང་ན་ཆེན་པོ་སྟེ་སྟེ་སྐྱུག་བསྐྱལ་མི་བཟོད་པར་ངག་ནས་སྟེ་
 སྐྱགས་འདོན་ཞིང་འཁྲུན་སྤྱོད་འབྲིན་པར་བྱེད་རོ།

ལྷ་པ་འཆི་བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ནི།
 འཆི་བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡང་། །ཟས་གོས་གཏམ་དང་མལ་གྱི་ཐ་མར་
 ཉལ། །སློག་ལུས་འཁོར་གཡོག་གཉིན་འདུན་ལོངས་སྤྱོད་འདོར། །གཅིག་ཕུ་ས་
 རྒྱགས་མེད་པར་འགྲོ་བས་འདིགས།
 ཞེས་པ་སྟེ། ལུས་སློག་དོར་ཏེ་འཆི་བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡང་། འཆི་བའི་
 ཆེ་ཟས་དང་གོས་དང་གཏམ་གྱི་ཐ་མ་ལ་ནི་སྤྱོད། མལ་གྱི་ཐ་མ་ནི་ཉལ་ཏེ་གཅིག་

ཞེས་པ་སྟེ། འདོད་པ་ནམས་ཀྱིས་མོངས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ནི་བསམ་པའི་དོན་མ་
གྲུབ་པས་སེམས་ཀྱི་བྱ་བ་རྒྱ་མཐོང་སྟེ་ཡིད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། རྒྱ་ལོར་དབྱེལ་
བས་ཉམ་ཐག་པ་བཀེས་སྒྲིམ་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡི་དྲགས་དང་འབྲེལ་བར་སྤྱོད་དོ།

དགྲ་པ་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ནི།
གཟུགས་ཆོར་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་ནམ་ཤེས་ཏེ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྟ་པོ་
ཡང་། ཟག་བཅས་ཉིད་མྱིར་སྤྱག་བསྐྱལ་ཀྱན་ཀྱི་གནས། རྟེན་དང་སྟོན་དང་འབྲུང་
ཁུངས་ལགས་པར་གསུངས།

ཞེས་པ་སྟེ། གཟུགས་དང་ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་ནམ་ཤེས་ཏེ།
ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྟ་པོ་ཡང་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་འབྲུང་བས་
ཟག་བཅས་ཉིད་ཡིན་པའི་མྱིར་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཀྱི་གཞོན་པ་
མཛོན་པར་གྲུབ་པའི་མྱིར་གནས་དང་། འདུ་ཤེས་ནི་རྟེན་པ་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་
སྟོར་འབྲུང་པའི་མྱིར་རྟེན་དང་། ཆོར་བ་ནི་དང་དུ་ལེན་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་དང་།
འདུ་བྱེད་དང་ནམ་པར་ཤེས་པ་ནི་བྱེད་པོ་དང་རིག་པར་བྱེད་པས་ན་འབྲུང་ཁུངས་
ལགས་པར་ཡུམ་བར་མ་དང་བརྒྱུད་སྟོང་འབྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་སོ།

བརྒྱུ་པ་དེ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་གདམས་པ་ནི།
དེ་ལྟར་མི་ཡི་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་ནའང་། སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱ་འབྲས་ཉིད་མྱིར་བདེ་
བ་མེད། དེ་ལས་ཐར་མྱིར་ལེགས་པའི་ཆོས་བསམས་ཏེ། འཁོར་བའི་གནས་
ལས་ཐར་པའི་ཐབས་འཆལ་ལོ།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མི་ཡི་འཛིག་རྟེན་གྱི་གནས་མཐའ་དག་གང་ནའང་། ལས་དང་
ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱ་འབྲས་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་མྱིར་བདེ་བའི་གོ་

སྐབས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དེ་བས་ན་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་གནས་དེ་ལས་ཐར་པའི་
ཕྱིར་ལེགས་པའི་ཆོས་རྣམ་དག་ལ་བསམས་ཏེ། འཁོར་བའི་གནས་ལས་ཐར་པའི་
ཐབས་ཤེས་ཏེ་བརྩོན་པར་འཆལ་ལོ།

བཞི་པ་སྣ་མིན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་བདེ་བ་མེད་པའི་
ཚུལ་ནི།

སྣ་མིན་རྣམས་ལའང་བདེ་བའི་སྐབས་མེད་དེ། །དོན་མེད་འཐབ་ཅོད་འཁྱུག་ཅིང་ཞེ་
སྤང་ལ། །སྣ་ཡི་དཔལ་ལ་མི་བཟོད་སྤྱག་དོག་ལྟན། །གཡུལ་དོར་སྤྱག་བསྐྱལ་བརྒྱ་
སྤྱག་བརྟེན་འཆལ་ལོ།

ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་སྤྱག་དོག་གིས་འཕངས་པའི་འབྲས་བུ་སྣ་མིན་གྱི་གནས་རྣམས་
ལའང་བདེ་བའི་སྐབས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་སྤྱག་དོག་གི་དབང་
གིས་དོན་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་རང་གི་སྡེ་ཆོན་ནང་དུའང་ཕན་ཚུན་འཐབ་ཅོད་འཁྱུག་
ཅིང་ཞེ་སྤང་མེ་ལྟར་འབར་བ་ལ། གཞན་སྡེ་སྤུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་སྣ་ཡི་བདེ་སྤྱིད་
གྱི་དཔལ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྤྱག་དོག་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པའི་སློན་སྤྱག་གཡུལ་དོར་
དམག་ལ་ཞུགས་ཏེ་མདའ་མདུང་རལ་གྱི་སོགས་ཀྱིས་མགོ་དང་རྒྱང་ལག་སོགས་
གཙོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བརྒྱ་སྤྱག་བརྟེན་ཏེ་སྤྱོད་པར་འཆལ་ལོ།

གཉིས་པ་ཆོས་ལ་བརྩོན་པར་གདམས་པ་ནི།

དེ་བས་དགེ་ལེགས་ཞི་བའི་འགྲོ་བ་དག་། ལྷུར་བ་ཉིད་དུ་ཐར་པའི་ཆོས་མཛོད་ཅིག་།
ཅེས་པ་སྟེ། སྣ་མིན་འཐབ་ཅིང་ཅོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་མནར་བ་དེ་བས་ན་
གནས་དེ་ལས་ཐར་ཏེ། དགེ་ལེགས་ཞི་བའི་གནས་སུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་དག་ལྷུར་
བ་ཉིད་དུ་ཐར་པའི་ཆོས་ལ་བརྩོན་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་གདམས་སོ།

དུག་པ་ལྷ་ཡི་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་འད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དང་པོ་འཆི་འཕོ་ལྷ་དང་གྲེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི།

འདོད་ལྷའི་གནས་ན་འད་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆད་མེད་དེ། །བག་མེད་འདོད་པས་སྟོས་དང་འཆི་འཕོ་ལྷ་དང་། །མེ་ཏོག་རྩིང་དང་སྟན་ལ་ཉམས་མི་དགལ། །ཁྲོགས་གྱིས་སྤོང་དང་སྤྱི་མའི་གནས་ལ་འཛིགས། །ཆོར་བ་མི་བཟད་ལྷ་ཡི་ཞག་བདུན་འབྱུང་།།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྷ་ར་འདོད་ལྷ་རིགས་དུག་གི་གནས་ན་འད་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆད་མེད་དེ། ལྷའི་བདེ་བ་ལ་བག་མེད་པའི་འདོད་པས་ཆགས་ཞེན་གྱིས་སྟོས་ཤིང་ལོངས་སྟོང་ཅིང་གནས་པ་དང་། འོན་ཀྱང་དེ་དག་འཆི་འཕོ་ལྷ་དང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཏེ་རང་གི་ལུས་ལ་བརྒྱན་པའི་མེ་ཏོག་རྩིང་པ་དང་། འདུག་པའི་སྟན་ལ་ཉམས་མི་དགལ་བ་དང་། གོས་ལ་བྲི་མ་ཆགས་པ་དང་། ལུས་ལ་སྟོན་ཆད་མེད་པའི་རྩལ་བྱུང་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་སྤྱག་པར་འགྱུར་ཏེ་འཆི་འཕོ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནམ་པ་སྤྱི་ལྷོང་བ་དེའི་ཆེ་བཅེ་བའི་ཁྲོགས་དག་གིས་ཀྱང་ཐག་རིང་ནས་མེ་ཏོག་གཏོར་ཏེ་རང་ཉིད་སྤོང་ཞིང་ཐོར་བ་དང་། སྤྱི་མ་གང་དུ་སྤྱི་བའི་ངན་སོང་གི་གནས་ནམས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་ཤིང་སྤྱི་གཡའ་བའི་ཆོར་བ་མི་བཟད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལྷ་ཡི་ཞག་བདུན་དུ་འབྱུང་སྟེ་སྤོང་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་སྤྱི་བ་སྤྱི་མར་འདུ་བྱེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི།

ཆོངས་རིས་ལ་སོགས་གཟུགས་ཁམས་བསམ་གཏན་ལྷ། །སྤྱི་མའི་ལས་ཟད་སྤྱི་བ་འོག་མར་ལྷ་དང་། །འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐོང་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ། །གཟུགས་མེད་ཞི་གནས་ལས་ཟད་ཚུལ་མཐོང་ནས། །སྤྱི་བ་སྤྱི་མར་འདུ་བྱེད་སྤྱག་བསྐྱེད་ལྷ་ན། །མཐོང་རིས་ཐོབ་ཀྱང་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བས། །སྤྱི་བ་བཟད་ནམས་གྱིས་ཐར་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ།།

ཞེས་པ་སྟེ། ཆངས་རིས་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིས་བརྒྱབ་དུན་
 གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱང་། སྤྱི་མཐི་ལས་ཟད་དེ་སྤྱིད་པ་འོག་མ་འདོད་
 བའི་གནས་རྣམས་སྤྱི་ལྟར་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་གཏན་གྱི་མིག་
 གིས་མཐོང་ནས་ཤིན་ཏུ་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱིད་བར་འགྱུར་ལ། གཟུགས་མེད་གྱི་གནས་
 སྤྱི་ཡང་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བར་དུ་བདེ་བ་སྤྱིད་ཡང་མཐར་ཆིག་གནས་གྱི་ལས་
 ཟད་ནས་གནས་རིགས་གང་དུ་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་ཚུལ་དེ་མཐོང་ནས་སྤྱིད་པ་སྤྱི་མ་
 གཟུགས་མེད་གྱི་ཁམས་འདྲིར་ཡང་བྱུང་བ་འདྲེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་སྤྱན་པ་
 ཡིན་པས་ཁམས་གོང་མའི་མཐོང་རིས་གྱི་བདེ་བ་ཐོབ་ཀྱང་དེ་ལ་ཡིད་བརྟན་ཅུང་ཟད་
 ཀྱང་མི་རུང་བས་ན་སྐྱེལ་བཟང་དལ་འཕྲོར་གྱི་ལུས་རྟོན་སྤྱན་པ་རྣམས་གྱིས་ཐར་
 བ་རེས་བར་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་སོ།

གསུམ་པ་ཟག་བཅས་གྱི་བདེ་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་བར་བསྐྱན་པ་ནི།
 འཁོར་བའི་བདེ་ལ་ཆགས་པའི་འགྲོ་བ་ཀྱན། །མེ་ཡི་འོབས་སུ་སྤྱིད་པས་གདུང་བར་ཟད།
 ཅས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཀྱན།
 དུག་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པས་བག་ཆགས་གྱི་ལས་བསགས་
 བ་ལ་བརྟན་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱིད་དགོས་པས་ད་ལྟ་འདོད་ཡོན་སྤྱི་ལ་ཆགས་པ་དེ་
 ཉིད་སྟེ་བ་སྤྱི་མའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་ས་བོན་ཡིན་པས་དེའི་འབྲས་བྱུང་ལ་བསམས་ན་
 མེ་ཡི་འོབས་སུ་སྤྱིད་པས་ཆགས་ཤིང་གདུང་བ་སྤྱི་ལྟར་ཟད་དོ།

བཞི་པ་ཐར་པ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་དོན་བསྐྱེད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་ཐར་པ་
 མི་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ནི།

འདི་ལྟར་ཐར་པ་རང་ལ་རག་ལས་ཤིང་། །ཐར་པའི་ཐབས་ནི་སྤྱི་མའི་སྟོན་པས་

གསུངས། །གཞན་གྱིས་སྒོ་བྱར་འབྲིན་པའི་སྐབས་མེད་དེ། །གཉིད་སྒྲོས་མི་ལམ་
སུས་ཀྱང་དགག་མེད་བཞིན། །གལ་ཏེ་རུས་ན་བདེ་གཤེགས་སྤྲུལ་བཅས་ཀྱི། །ཐུགས་
རྒྱུ་མེད་གྱིས་འཁོར་བ་སྤྲོངས་ཟིན་དེས། །དེ་བས་རང་ཉིད་བཙོན་པའི་གོ་བོས་
ཏེ། །ཐར་ལམ་འཛེག་ལ་བཙོན་པའི་དུས་ལ་བབ།

ཅེས་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་བ་དེ་ཡང་གཞན་གྱི་ལག་ཏུ་བཟུང་སྟེ་
ཁྱིད་བ་སྟེ་སྤྲུལ་ཡིན་པར་རང་གིས་ཆོས་བསྐྱེད་བ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ལས་ཐར་
པའི་ཐབས་དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྤྲུལ་མེད་སྟེན་པས་གསུངས་བ་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་དགོས་པ་
ལས་གཞན་གྱིས་སྒོ་བྱར་དུ་རང་ཉིད་ཐར་པར་འབྲིན་པའི་སྐབས་ནི་མེད་དེ། དཔེར་
ན་གཉིད་གྱིས་སྒྲོས་པའི་མི་ལམ་དག་གཉིད་མ་སད་བར་དུ་སུས་ཀྱང་དགག་ཏུ་
མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་རུས་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པ་སྤྲུལ་དང་བཅས་
པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུ་མེད་གྱིས་འཁོར་བ་སྤྲོངས་ཟིན་པར་དེས་ཏེ། དེ་བས་ན་
རང་ཉིད་ལ་བཙོན་པའི་གོ་ཆ་བཞོས་ཏེ། ཐར་པའི་ལམ་ལ་རང་རྒྱུད་བཞེན་པའི་སྒོ་
ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཛེག་པ་ལ་བཙོན་པའི་དུས་ལ་བབ་པས་རྣམ་གཤེད་ས་
དང་ཕྱི་ཤོལ་གྱི་དབང་དུ་བཏང་བར་མི་བྱའོ།

གཉིས་པ་སྤྲུང་འདས་གྱིས་མ་སྤུལ་བས་མ་འབད་ན་དེ་ལས་མི་ཐར་པའི་རྒྱལ་ནི།
གངས་མེད་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས། །གསོ་བའི་སྤྱོད་ལུལ་མ་གྱུར་
བདག་ལྟ་བུ། །སྤྱིག་པའི་རང་བཞིན་སྤྱིད་ལམ་དགོན་པར་འབྱུངས། །སྤྲུང་བཞིན་
བཙོན་པ་མེད་ན་ཡང་དང་ཡང་། །འགོ་དུག་གནས་སུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་བྱེད་འདི་སོམས།
ཞེས་བ་སྟེ། སྤྱོད་སྤྱོད་གངས་མེད་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་གསོ་
བའི་སྤྱོད་ལུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ལས་ངན་བདག་ལྟ་བུ། རྒྱ་སྤྱིག་པའི་རང་བཞིན་
གྱིས་འབྲས་བུ་སྤྱིད་པའི་ལམ་གྱི་དགོན་པར་འབྱུངས་ཏེ། སྤྲུང་བཞིན་ལེ་ལོའི་

དབང་གིས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བཙོན་པ་མེད་ན་ད་དུང་ཡང་དང་ཡང་དུ་འགོ་བ་བྱག་
གི་གནས་སུ་སྤྱག་བསྐྱེད་མྱོང་བར་བྱེད་དགོས་པ་འདི་ལ་སོམས་ཤིག།

གསུམ་པ་ལས་ངན་པ་ལ་ཐུགས་རྗེ་མི་འདུག་པར་གདམས་པ་ནི།
འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་ཤིང་། །མེ་ལྟར་མི་བཟད་ཡུལ་
ལྟར་སྤྲོ་ཆོགས་ལ། །བཟོད་པའི་སེམས་ཁྱོད་གནས་མིན་སྤྲད་པའི་གནས། །རོ་
ཆ་མི་ཤེས་ཁྲིལ་བག་བྲལ་བ་ལ། །ཐུགས་རྗེའི་གོ་སྐབས་འདུག་པར་ག་ལ་
འགྱུར། །ཐབས་མཁས་མཛད་པའི་ཕྱིན་ལས་དེ་ཡང་ནི། །གདུལ་བྱའི་ལས་རྒྱུན་
དག་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས། །དེ་བས་རང་གི་ཉེས་ཀྱན་ཤེས་བྱས་ཏེ། །འཁོར་
བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྲོད་ནས་བྲན་བྱས་ལ། །བདག་དང་འགོ་ཀྱན་སྤྲོད་ལས་ཐར་བྱའི་
ཕྱིར། །ཞི་བའི་ལམ་ལ་ཡང་དག་འཛེག་པར་གྱིས། །
ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ནམ་མཁའ་
ལྟར་མཐའ་ཡས་ཤིང་། བཟོད་པར་དཀའ་བའི་མེ་ལྟར་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་བཟད་
པར་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཕྱི་རོལ་དཀར་དམར་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལྟ་བུར་སྤྲང་བ་ལ།
དེ་ལ་ཆགས་ཅིང་བཟོད་པའི་སེམས་ཁྱོད་གནས་མིན་ལ་བཟོད་པ་ནི་སྤྲད་པའི་གནས་
ཏེ། རོ་ཆ་མི་ཤེས་པ་དང་ཁྲིལ་མེད་པ་དང་བག་ཡོད་དང་བྲལ་བ་ལ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་
ཐུགས་རྗེའི་གོ་སྐབས་འདུག་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་
མཛད་པའི་ཕྱིན་ལས་དེ་ཡང་ནི་གདུལ་བྱའི་ལས་རྒྱུན་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིགས་པ་དག་
ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་པས། དེ་བས་ན་རང་གི་རྒྱུད་མ་བྱུངས་པའི་ཉེས་པ་ཀྱན་
ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྲོད་ནས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྲན་པར་
བྱས་ལ། བདག་དང་འགོ་བ་ཀྱན་སྤྲོད་པ་དེ་ལས་ཐར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ཞི་བའི་ལམ་
ཡང་དག་པ་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ཏེ་གོང་མ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ལ་འཛེག་པར་གྱིས་ཤིག།

བཞི་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་ཀྱང་མི་སྐྱོ་བ་ཡིད་དབྱུང་བའི་ཚུལ་ནི།
 ད་ལྟའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཅུང་ཟད་མི་བཟོད་ན། །སྲིད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་བཟོད་ཇི་ལྟར་
 བཟོད། །དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་ཅུང་ཟད་མི་སྐྱོ་བ། །བདག་སྤྱིང་སྤྱགས་ཀྱི་གར་བྱ་ཆེན་
 པོ་འཕམ། །རྫོ་ཡི་ཁམས་བཞིན་སེམས་པ་མེད་པར་མངོན།།
 ཞེས་པ་སྟེ། ད་ལྟ་ལུས་ལ་ན་ཆ་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་བཟོད་
 བ། །སྲིད་པའི་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཤིན་ཏུ་མི་བཟོད་པ་དེ་ཉིད་ཇི་
 ལྟར་བཟོད་པར་རུས་ཏེ། དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལེགས་པར་བཤད་ཀྱང་
 ཡིད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྐྱོ་བ་ཡིན་ན་བདག་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིང་སྤྱགས་ཀྱི་གར་བྱ་ཆེན་
 པོ་འཕམ། །རྫོ་ཡི་ཁམས་བཞིན་སེམས་པ་མེད་པ་བེམས་པོ་ལྟ་བུར་མངོན་ནོ།།

སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་བསམ་པའི་འཐད་པ་ནི།
 འཁོར་བ་མི་བཟོད་སྤྱག་བསྐྱེད་ཅན་སྤང་པོ། །ཉོན་མོངས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱན་
 ཉོན་མོངས། །རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་དུ་མའི་འབྱུང་ཁུངས་ལ། །སེམས་ཤེས་སྤྱི་ཞིག་
 སྲིད་པ་འཕེལ་བར་བྱེད། །དེ་བས་སྤྱི་དུ་སྲིད་ལས་རྒྱལ་བར་མངོན།།
 ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་འཁོར་བ་མི་བཟོད་པ་འཇིགས་སྤྱི་རུང་བའི་འབྲས་བུ་སྤྱག་
 བསྐྱེད་ཅན་གྱི་སྤང་པོ་དེ་ཉིད་ཆུ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་
 ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་དུ་མའི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་པ་ལ།
 སེམས་ཤེས་སྤྱི་ཞིག་གིས་སྲིད་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་དེ། དེ་བས་ན་སྤྱི་དུ་སྲིད་པ་
 ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་རྒྱལ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བར་མངོན་
 ཅིག །

སྤྱི་དོན་བཞི་པ་སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟེན་བཞི།

དེ་ལྟར་བདེ་འབྱུང་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་གྱིས། །ཁོང་ཁྱེད་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་ཇི་སྟེད་
ཀྱན། །བདེ་དགའི་ཤས་འཆོ་སྒྲ་ཆོགས་སྤྱག་བསྟེན་གྱིས། །དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་
དེ་རིང་ངལ་སོས་ཤིག །

ཅས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་པན་བདེ་ལེགས་ཆོགས་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ལེགས་
པར་བཤད་པའི་དགེ་བའི་ཅུ་བས་ས་འོག་ས་སྟེང་ས་བླ་སྟེ་ཁོང་ཁྱེད་གསུམ་གྱི་འགྲོ་
བ་ཇི་སྟེད་མ་ལུས་པ་ཀྱན་བདེ་དགའི་ཆ་ཤས་འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་གྱིས་འཆོ་
ཞིང་། རྣམ་རྟོག་སྒྲ་ཆོགས་གཡོ་བའི་ལས་ཉོན་སྤྱག་བསྟེན་གྱིས་ཉོན་མཆན་མེད་
པར་འཁོར་ཞིང་དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འབྱོར་པའི་ཁང་
བཟང་དུ་ངལ་སོས་ཤིག །

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལས། །འཁོར་བ་སྤྱག་བསྟེན་གྱི་ལེུ་སྟེ་
གསུམ་པའི་འབྲེལ་པའོ། །

བཞི་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ལེུ་ལ་བཞི་སྟེ། རོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ། རང་བཞིན་
རྒྱས་པར་བཤད་པ། མཐུག་བསྟེན་པ། སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟེན་བ་བཅས་བཞི་ལས།
སྤྱི་དོན་དང་པོ་རོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་བདེ་སྤྱག་མཐོ་དམན་རྣམས། །སྟོན་བསགས་ལས་ལས་བྱུང་བར་
བྱབ་པས་གསུངས།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་གནས་འདིར་བདེ་སྤྱག་དང་མཐོ་དམན་རྣམས་ཀྱང་
རྒྱ་སྟོན་བསགས་ཀྱི་ལས་ལས་བྱུང་བར་མཉམ་མེད་བྱབ་པ་ཆེན་པོས་གསུངས་
པོ།

སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིད་པ་གྲུབ་པ་དང་
ཞི་བར་སྦྱོར་བའོ། །སྤྱིད་པ་གྲུབ་པ་ལའང་གསུམ་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་
བཤད་པ། ཚུལ་དེ་ལས་ལྡོག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
འཁོར་བར་འདུ་བྱེད་ལས་དེ་དཀར་ནག་གཉིས། །དག་དང་མི་དག་བཅུ་བཅུའི་རང་
བཞིན་ནོ།།

ཞེས་པ་སྟེ། འཁོར་བར་འདུ་བྱེད་པའམ་སྦྱེ་བར་བྱེད་པའི་ལས་དེ་ལའང་དཀར་ནག་
གཉིས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ལས་གསུམ། ངག་གི་ལས་བཞི། ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ་སྟེ་དག་
བ་དང་མི་དག་བ་བཅུ་བཅུའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལའང་གསུམ་སྟེ། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་འབྲས་བུའོ། །དང་
པོ་རྟེན་ལའང་བཅུ་ལས། དང་པོ་ཀུན་གཞི་དང་རྣམ་ཤེས་བཤད་པ་ནི།
དེ་ཡི་རྟེན་གཞི་ཀུན་གཞི་ལུང་མ་བསྟན། །མེ་ལོང་དང་འབྲ་རྟོག་མེད་ངོ་པོས་སྦྱང་། །ཤེས་
པ་གསལ་ལ་ཡུལ་དུ་མི་རྟོག་ཅིང་། །འཆར་གཞི་བྱེད་པས་མེ་ལོང་དྲངས་དང་འབྲ། །དེ་ལས་
གཟུགས་སོགས་ཡུལ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ། །རང་ངོ་མི་རྟོག་མེ་ལོང་གཟུགས་
བརྟན་བཞིན། །དེ་རྗེས་གཟུང་འཛིན་ཡུལ་འབྲེད་ཤེས་པ་རྣམས། །སྐད་ཅིག་རྗེས་
འབྱུང་དེ་ལ་འཛིན་མི་འཛིན། །རྟོག་དང་མི་རྟོག་ཉོན་ཡིད་ཡིད་ཤེས་ཏེ།

ཞེས་པ་སྟེ། ལས་དག་བ་དང་མི་དག་བ་བསགས་པ་དེ་ཡི་རྟེན་གཞི་བག་ཆགས་སྒྲ་
ཆོགས་པའི་ཀུན་གཞི་ནི་འཁོར་འདས་གང་དུའང་ལུང་མ་བསྟན་པ་མེ་ལོང་དང་འབྲ་
ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་ངོ་པོ་སྦྱང་བ། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཤེས་པ་གསལ་ལ་ཡུལ་
དུ་མི་རྟོག་ཅིང་ཤེས་པ་གཞན་རྣམས་གོ་འབྲེད་པའི་འཆར་གཞི་བྱེད་པས་མེ་ལོང་
དྲངས་པ་དང་འབྲ་ལ། དེ་ལས་གཟུགས་སྐྱའི་ངོ་རྟོག་བྱ་ལ་སོགས་ཡུལ་ལྟ་འཛིན་
པའི་དབང་ཤེས་ལྟ་པོ་རང་གི་ངོ་པོ་མི་རྟོག་པ་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་

ཡུལ་སྒྲུང་ཅམ་ལས་མི་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཡིད་
ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་རིག་ཅམ་པ་དེ་ལ་གཟུང་རྟོག་དང་ཡུལ་ལ་གཟུང་བ་ཞེས་བྲ་ཞིང་།
སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་དེ་ལ་བཟང་ངན་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་ཡིད་ཤེས་ལ་འཛིན་པའི་
རྟོག་པ་ཞེས་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་ཤེས་པ་རྣམས། སྐད་ཅིག་གཅིག་གི་རྗེས་
སུ་འབྱུང་ནས་དེ་ལ་བྱེད་ལས་ཡུལ་འཛིན་པ་དང་མི་འཛིན་པའི་དབང་གིས་རོ་བོ་
རྟོག་པ་དང་མི་རྟོག་པ་དང་། ཡུལ་འཛིན་ཡིད་ཤེས་ཆགས་སྒྲུང་ཚོངས་གསུམ་
དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་ལ་ཉོན་ཡིད་དང་། ཡུལ་གཟུང་ཅམ་དང་དེ་ལ་
བཟང་ངན་འབྱེད་ཅམ་ལ་ཡིད་ཅེས་བྲལོ། །དེ་ཡང་ཀུན་གཞི་ལ་གསུམ་སྟེ། འཁོར་
འདས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་གཞི་ལུང་མ་བསྟན་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་ཆ་ལ་དབྱིངས་དེ་བཞིན་
ཉིད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་སྟེ། ལུང་མ་བསྟན་ཟེར་བའང་རོ་བོ་སྟན་ཅིག་སྟེས་པའི་མ་རིག་པ་
དང་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་གོ། །དེའི་ངང་ན་རིག་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་
སྟན་བྱུང་ཏུ་བརྟེན་པའི་ཆ་ནས་སྒྲོར་བ་དོན་གྱི་ཀུན་གཞི་འཕམ་བཤེ་གཤེགས་སྟོར་
པོ། དེ་ཉིད་མ་རིག་པས་གཞི་བྱས་དགེ་སྤྱི་ཆོགས་བརྒྱད་བརྟེན་པའི་ཆ་ནས་བག་
ཆགས་སྒྲ་ཆོགས་པའི་ཀུན་གཞི་འཕམ་སྟན་ཅིག་སྟེས་པའི་མ་རིག་པའང་ཟེར། དེ་
གསུམ་རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པས་བྱེ་བ་ཡིན་པས། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་
གསེས་སུ་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞི་དང་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བར་མི་བྲལོ། །མདོར་ན་ཀུན་
གཞིའི་རོ་བོ་མི་རྟོག་པ་རྣམ་པ་མི་གསལ་བ་ཡིན་ལ། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གསལ་ལ་
དངས་པ་རོ་བོ་མི་རྟོག་པའོ། །དེ་ཉིད་དབང་པོ་ལཱའི་ལམ་ནས་ཡུལ་སྒྲུང་ཅམ་ལ་སྒྲོ་
ལཱའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྲལོ། །དེ་གསུམ་གང་རུང་ལ་རྟོག་མེད་ཤེས་པས་བྱུང་བོ། །སྒྲོ་
ལཱའི་ཤེས་པ་གང་རུང་འགག་མ་ཐག་པའི་ཡུལ་དེ་རིག་ཅམ་གྱི་ཆ་ལ་གཟུང་རྟོག་
དང་། དེས་ན་ཡིད་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་། གཟུང་རྟོག་ །ཡིད་རྟོག་མེད་རྣམས་
དོན་གཅིག་ཡིན། ཡིད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་དུག་གསུམ་དང་མ་འདྲེས་

པར་ཡུལ་ལ་བཟང་ངན་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པར་འཛིན་རྟོག་ཟེར། དེ་ཡིན་
ན་ཡིད་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཡིན་པས་བྱུང་། དུག་གསུམ་གང་རུང་དང་མཚུངས་ལྡན་
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉོན་ཡིད་ཡིན། ཉོན་ཡིད་དང་འཛིན་རྟོག་གང་རུང་ཡིན་ན་ཡིད་
ཤེས་ཡིན་པས་བྱུང་གྲང་ཡིད་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་སྐྱམ་ཡང་
དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲོགས་ར་རྣམས་ལ་པན་པར་གྱུར་ཅིག །ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་འདི་མ་ཐུན་མོང་གི་གཞུང་དང་ཅུང་མི་མ་ཐུན་པས་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ལས་གསོག་ཚུལ་ནི།

དེ་ཡང་ཆགས་རྟོག་རགས་པའི་དགོ་སྒྲིག་གིས། །འདོད་པར་འདུ་བྱེད་བག་ཆགས་
ཀུན་གཞིར་བརྟེན། །མི་རྟོག་གསལ་སྤང་གཟུགས་སུ་འདུ་བྱེད་ལ། །མི་རྟོག་ཅེ་
གཅིག་གཟུགས་མེད་བག་ཆགས་བརྟེན། །འཁོར་བའི་རང་བཞིན་སྒྲོ་བྱར་སྒྲིབ་པ་
གཉིས། །དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་ཉེ་བར་བརྟེན་པ་ཡིན།

ཞེས་པ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་འདི་དག་གིས་ལས་ངེ་སྤྱང་བསགས་ན། དེ་ཡང་ཆགས་སྤང་
དང་རྣམ་རྟོག་རགས་པའི་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བའི་བསོད་ནམས་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་དགོ་བ་
དང་། སྒྲིག་པ་དག་གིས་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྤྱང་བར་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་བག་
ཆགས་ཀྱི་ལས་ཀུན་གཞིར་བརྟེན་ཏེ་གསོག་པ་དང་། གནས་ལུགས་ཀྱི་སྤྱབས་མ་
ཟེན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མི་རྟོག་པ་ཡུལ་གསལ་སྤང་དང་བཅས་པས་གཟུགས་ཀྱི་
ཁམས་སུ་སྒྲེ་བའི་ལས་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་བ་
བཀག་ནས་གང་དུའང་མི་རྟོག་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲོམས་པས་ནི་གཟུགས་མེད་
པར་སྒྲེ་བའི་ས་བོན་གྱི་བག་ཆགས་ཀུན་གཞིར་བརྟེན་ཏེ་འཛིན་པ་ཡིན་པས། དེ་
དག་ནི་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་སྒྲོ་བྱར་གྱི་ལས་ཉོན་བག་ཆགས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་
དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་ཀུན་གཞིར་སྤང་དུ་ཉེ་བར་བརྟེན་ཏེ་བསགས་ཚུལ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ཤེས་པའི་གནས་སྐབས་བསྟན་པ་ནི།
ཤེས་པ་གང་དུའང་མི་རྟོག་གཡངས་ཐབས་ཆོ། །སྒྲུང་ཡུལ་མི་འཛིན་ཅེ་གཅིག་
ཀུན་གཞིའི་དུས། །གསལ་སྒྲུང་གང་ལའང་དེར་འཛིན་མི་འཇུག་པ། །ཀུན་གཞིའི་
རྣམ་ཤེས་དངས་གསལ་གཡོ་བ་མེད། །སྒྲོ་ལྗེ་ཡུལ་དང་དགག་སྐྱབ་གཟུང་འཛིན་
གིས། །ཆོགས་བདུན་ཡུལ་ལ་རགས་པར་རྟོག་པ་ན། །རྣམ་ཤེས་བདུན་ཞེས་ཉེ་
བར་བཏགས་པ་ཡིན།།

ཞེས་པ་སྟེ། ཤེས་པ་གང་དུའང་མི་རྟོག་པར་བྱན་མེད་ཡེངས་ཐབས་ཀྱི་ཆོ་སྒྲུང་
ཡུལ་མི་འཛིན་ཅིང་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ནི་ཀུན་གཞིའི་དུས་དང་། ཡུལ་གསལ་
སྒྲུང་སྒྲུང་དེར་མཐོང་ཡང་གང་ལའང་དེར་འཛིན་མི་འཇུག་པ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་
ཏེ་དམིགས་ཡུལ་ལ་དངས་ཤིང་གསལ་ལ་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ལ། །སྒྲོ་ལྗེ་ཡུལ་
འདོད་ཡོན་ལྗེ་ལ་གཡོ་བ་སྒྲོ་ལྗེ་རྣམ་ཤེས་དང་། །སྒྲུང་ཅིག་གཉིས་པར་དགག་སྐྱབ་
གཟུང་འཛིན་གིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་འབྲེས་ཏེ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཉོན་ཡིད་དང་།
སྦྱིར་ཡུལ་བྱག་ལ་གཟུང་འཛིན་གི་འཇུག་པ་ནི་ཡིད་ཤེས་ཏེ། །ཆོགས་བདུན་ཡུལ་
ལ་རགས་པར་རྟོག་པ་ན་རྣམ་ཤེས་བདུན་ཞེས་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི།
འདི་དག་གོམས་པས་ཁམས་གསུམ་སྲིད་པ་རུ། །སྒྲོ་གསུམ་འབྲུལ་ཞིང་སྤྱག་
བསྐལ་འདུ་བྱེད་ཡིན།།
ཞེས་པ་སྟེ། ཤེས་པ་འདི་དག་ལས་ཀུན་གཞི་གོམས་པས་གཟུགས་མེད་ཁམས་
དང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གོམས་པས་གཟུགས་ཁམས་དང་། ཀུན་རྟོག་
རགས་པ་གོམས་པས་འདོད་ཁམས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྲིད་པ་འདི་རུ་སྒྲོ་གསུམ་
འབྲུལ་ཞིང་སྤྱག་བསྐལ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་འདུ་བྱེད་གིས་ལས་བསགས་པ་ཡིན་ནོ།།

ལྷ་པ་ཁམས་གསུམ་དུ་གཙོ་གང་ཆེ་བལྟན་པ་ནི།

དེ་ཡང་འདོད་པར་ཆོགས་བདུན་གཙོ་བོ་ལ། །གཟུགས་སུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་
གཟུགས་མེད་དུ། །མི་རྟོག་ཀུན་གཞི་འབའ་ཞིག་གཙོ་བོར་ལྟན། །གཞན་གཉིས་
འཁོར་གྱི་ཚུལ་དུ་བག་ལ་ཉལ། །རང་རང་ས་དེར་ལྟན་པར་ཤེས་པར་བྱ།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ཆོགས་བདུན་རགས་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། །གཟུགས་ཁམས་སུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་
ཤེས་དང་། །གཟུགས་མེད་དུ་མི་རྟོག་ཀུན་གཞི་འབའ་ཞིག་གཙོ་བོར་ལྟན་ལ།
འདོད་པའི་ཁམས་སུ་གཞན་ཀུན་གཞི་དང་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་འཁོར་གྱི་
ཚུལ་དུ་བག་ལ་ཉལ་ཏེ་ཡོད་པས། །ཁམས་གསུམ་རང་རང་གི་ས་དེར་ཤེས་པ་དེ་
དང་དེ་གཙོ་བོར་ལྟན་པ་ལས་གཞན་རྣམས་བག་ཉལ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་ཤེས་པར་
བྱའོ།

དུག་པ་ཐེམ་ཚུལ་ནི།

འདི་ལྟར་འདོད་ན་མཆན་མོ་ཉལ་བའི་ཆེ། །ཡུལ་ལྗེའི་ཤེས་པ་རིམ་གྱིས་ཡིད་དུ་
ཐེམ། །དེ་ཡང་ཀུན་གཞིར་ཐེམ་པས་མི་རྟོག་པ། །ཅེ་གཅིག་སྤང་ཡུལ་མེད་པའི་ངང་
དེ་ཉིད། །ཆོས་དབྱིངས་ཐེམ་པས་རང་བཞིན་སྟོས་དང་བྲལ། །སྤང་ཡང་མཆེད་པས་
ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལས། །ཡིད་ཉིད་གཅིག་སུ་ལངས་པས་མི་ལས་སེམས། །སྤྱ་
ཆོགས་དགག་སྒྲུབ་མེད་བཞིན་སྤང་བར་བྱེད། །དེ་ལས་མཆེད་པས་གཉིད་སད་
ཆོགས་དུག་གི། །རྣམ་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པས་ལས་འདུ་བྱེད། །ཉིན་མཆན་ཁོར་
ཡུག་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཡིན།

ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་འདོད་ཁམས་ན་མཆན་མོ་ཉལ་ཏེ་གཉིད་དུ་འགོ་བའི་ཆེ་ཡུལ་
ལྷ་འཛིན་པའི་སྒོ་ལྗེའི་ཤེས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་ནང་དུ་ཐེམ་ཞིང་།

ཡིད་ཤེས་དེ་ཡང་ཀུན་གཞིར་ཐིམ་པས་མི་རྟོག་པ་ཅེ་གཅིག་སྟེང་ཡུལ་མེད་པའི་
ངང་དེ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ནི་གཉིད་མ་སྤྱག་པོའི་སྐབས་དང་། ཀུན་གཞི་དེ་ཡང་ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པས་རང་བཞིན་སྟོས་པ་དང་བྲལ་ཏེ། རྣམ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་
གཉིད་ཡོད་གསལ་དུ་འཆར་ཡང་། ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡོད་གསལ་དུ་འཆར་བ་
ལྟ་ཅི་ངོ་ཤེས་པ་ཅམ་ཡང་དགའ་ལོ། །དེའི་ངང་ནས་སྤྲང་ཡང་ཤེས་པ་མཆེད་པས་
སྤྲིད་ཚུལ་ནི་གཉིད་མ་སྤྱག་པོའི་ཀུན་གཞི་ལས་གསལ་བའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཤར་
ལ། དེ་ལས་གཉིད་རྩང་བྱད་སྤྲུབ་ཆེ་ཡིད་ཤེས་ཉིད་གཅིག་སྟེང་ལངས་པས་མི་ལམ་གྱི་
སེམས་རྣམ་པ་སྟོ་ཆོགས་དགག་སྤྱབ་མེད་བཞིན་ཡོད་པ་ལྟར་སྤྲང་བ་བྱེད་དོ། །དེ་
ལས་མཆེད་པས་གཉིད་སད་ནས་ཆོགས་དུག་གི་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་ལ་འདུག་པས་
དགོ་དང་མི་དགོའི་ལས་འདུ་བྱེད་དེ་ཉིན་མཆན་ཁོར་ཡུག་ཏུ་དེ་ལྟར་སྤྲང་བ་ཡིན་ནོ།

བདུན་པ་ཆ་སོ་སོར་དབྱེ་བ་ནི།

གཟུགས་སུ་རང་སའི་ཤེས་པ་བསམ་གཏན་བཞི། ཀུན་གཞིའི་ཤེས་ཉིད་ངང་དུ་
གནས་པ་ལས། ཡུལ་རྣམས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྤྲ་མོ་རྣམས། སྐབས་འགར་ཉེ་
བར་འབྱུང་གིས་པལ་ཆེར་ནི། ཉིང་འཛིན་གོམས་པས་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན།
ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནས་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་གནས་སུ་རང་སའི་ཤེས་པ་བསམ་གཏན་
བཞི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་གནས་པ་ལས། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་
ཡུལ་རྣམས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྤྲ་མོ་རྣམས་སྐབས་འགར་ཉེ་བར་འབྱུང་གིས་པལ་
ཆེར་ནི་ཉིང་འཛིན་གོམས་པས་དེའི་ངང་དུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ནོ།

བརྒྱད་པ་གཟུགས་མེད་མིང་བཞིའི་སྤང་པོར་སེམས་རྟེན་ཚུལ་ནི།

གཟུགས་མེད་རང་སའི་ཤེས་པ་ཀུན་གཞིའི་ངང་། །མཁའ་སོགས་རྣམ་བཞི་ཞི་

གནས་ཅེ་གཅིག་ཏུ། ཉེ་བར་གནས་པས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ཡི། །ཆོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་
 བྱེད་རྣམ་པར་ཤེས། །མིང་བཞིའི་ཡུང་པོར་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་བརྟེན་ནས། །ཞི་གནས་
 ཅེ་གཅིག་བསྐྱལ་བར་མི་སད་དེ། །རྣམ་དཔྱོད་དག་བའི་ས་བོན་འདེབས་བའང་མེད།།
 ཅེས་བ་སྟེ། གཟུགས་མེད་ཁམས་སྤྱ་རང་སའི་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་གཞིའི་ངང་དུ་མཁའ་
 སོགས་ཏེ་རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། ཅི་ཡང་མེད་པ། ཡོད་
 མིན་མེད་མིན་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཞི་གནས་ཅེ་གཅིག་གི་ངང་དུ་ཉེ་བར་གནས་པས་
 ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ཡི་ཆོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམ་པར་ཤེས་ཏེ། མིང་བཞིའི་ཡུང་པོར་
 སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་ཅེ་གཅིག་པའི་ངང་ནས་བསྐྱལ་བར་བྱེད་ས་
 རྣམ་གཉིད་མཐུག་པོ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་དག་ལས་མི་སད་པར་དེར་གནས་
 པས། དེར་བརྟེན་རྣམ་དཔྱོད་དག་བའི་ས་བོན་འདེབས་བའང་མེད་དོ། །མི་དག་བ་
 དངོས་སྤྱ་བྱས་པ་མེད་ཀྱང་རང་སས་སྤྱིད་པ་གཏི་ཐུག་གི་ས་པས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་
 ངང་གིས་གཏི་ཐུག་འཕེལ་བ་ཡིན་པར་བཤད་དོ།།

དགྲ་བ་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ངོས་བཟུང་བ་ནི།
 དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སེམས་དེ་ཡང་། །སྤྱི་མའི་འབྲས་ཡིན་ཟད་ནས་
 ཆེ་འཕོ་ལ། །ངོ་བོ་ཡུང་མ་བསྟན་ཡིན་གཏི་ཐུག་ཕྱིར། །འཕོར་བའི་གནས་སྤྱི་
 ཅི་ལོག་རྒྱ་འབྲས། །ཡང་ཡང་བསྐྱེད་ཕྱིར་དེ་ལས་ཐར་དགོས་སོ།།
 ཞེས་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་བཞིའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་
 གནས་པའི་སེམས་དེ་ཡང་རྒྱུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྤྱི་མའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པས་དེ་ཟད་
 རྣམ་ཆེ་འཕོ་ལ། །ཁམས་གོང་མའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཡང་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མ་
 དིག་པའི་ཆ་རྣམ་ངོ་བོ་ཡུང་མ་བསྟན་ཞེས་བ་ལས་མཛོད་རྣམ་བཤད་པའི་ཡུང་མ་
 བསྟན་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་རྣམ་སྤྱིན་ཀྱི་འབྲས་བྱ་མེད་པས་འདིར་ཀུན་གཞི་གཉིས་ནི་

གཉི་ལྷག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བའི་གནས་སུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱ་
འབྲས་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་ཐར་པའི་
ཐབས་ལ་འབད་དགོས་སོ།།

བརྒྱུ་པ་བྱུང་བར་འདོད་ཁམས་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་དང་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་
གྱི། དང་པོ་འདོད་སེམས་གོམས་པས་ཐར་པའི་རྒྱ་བྱེད་ཚུལ་ནི།
འདོད་པའི་སེམས་དེ་གོམས་ཚུལ་རིམ་བཞིན་ཉིད། །ཡིན་ཕྱིར་མཐོ་དམན་ཐར་པའི་
རྒྱ་ཡང་བྱེད།།

ཅེས་པ་སྟེ། འདོད་པའི་སེམས་དེ་ཉིད་རགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་དགེ་བ་དང་མི་
དགེ་བ་གོམས་པའི་ཚུལ་དེ་རྒྱས་པ་ཆེ་བས་དེ་རིམ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དགེ་
བ་བྱེད་པས་མཐོ་ངེས་དང་། སྤྲིག་པ་བྱེད་པས་དམན་པ་ངན་འགྲོའི་གནས་དང་།
ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ཅེས་ཟེན་པའི་དགེ་བས་ཐར་པའི་རྒྱ་ཡང་བྱེད་པས་འདོད་
པའི་ཁམས་ན་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ས་བོན་འདེབས་པ་ལ་སེམས་རགས་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ལེགས་པའི་ཆོས་ལ་བརྩོན་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་ཉོན་ཏུས་ཀྱི་ཤེས་པ་གཙོ་གང་ཆེ་བསྟན་པ་ནི།
ཉོན་ཏུས་པལ་ཆར་ཆོགས་བདུན་ཤེས་པ་གཙོ། །གཞན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་
འཁོར་དུ་ཡོད། །དེ་ཡང་གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །དེར་གསལ་རྟོག་
བྱལ་ཆ་ནི་ཀུན་གཞིའི་ཤེས། །དེ་ཡི་མི་རྟོག་ཆ་ཉིད་ཀུན་གཞི་ལོ། །སྤྱག་མ་དུག་གྱང་
དེ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ།།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ཉོན་མོངས་ཏུས་སུ་པལ་ཆར་སློ་ལྡེའི་ཤེས་
པ་དང་ཡིད་དང་ཉོན་ཡིད་དེ་ཆོགས་བདུན་གྱི་ཤེས་པ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་། གཞན་ཀུན་

གཞི་དང་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་འཁོར་དུ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་
མིག་གི་ཤེས་པ་ལ་མཆོན་ན་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཆ་ནས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་
ཏེ། དེར་གསལ་ཁིང་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་། དེ་
ཡི་ངོ་བོ་མི་རྟོག་པའི་ཆ་ནི་ཀུན་གཞིའོ། །ལྷག་མ་སྒོ་ལྟེ་ཤེས་པ་བཞི་དང་ཡིད་དང་
ཉོན་ཡིད་གཉིས་ཏེ་བྱུག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་དེ་དག་ཀྱང་གཅིག་དང་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་ནི།
གཉིད་དུ་ཅེ་གཅིག་མི་ལམ་སད་དུས་ན། ཀུན་གཞི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡིད་དང་
ནི། ཆོགས་བྱུག་རིམ་བཞིན་གཅིག་དང་གཉིས་གཅིག་དང་། ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་
གཅིག་པའི་དུས་ཤེས་བྱ།
ཞེས་པ་སྟེ། གཉིད་དུ་སོང་སྟེ་གཉིད་མ་ཐུག་པོའི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་
ཆེ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞིར་གཅིག་པའི་དུས་ཡིན་ལ། མི་ལམ་དང་གཉིད་
སད་པའི་དུས་དེ་དག་ན། ཀུན་གཞི་དང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་ཡིད་དང་
ནི། ཆོགས་བྱུག་རིམ་བཞིན་གཉིད་ཅེ་གཅིག་པའི་ཆེ་ཀུན་གཞི་གཅིག་པོའི་དུས་
ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་སྤྱིར་ལྟས་སུ་འགོ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །གཉིད་ལམ་
ཀྱི་དུས་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟངས་ཡིད་ཤེས་གཅིག་སུ་ལངས་པས་ཀུན་
གཞིའི་ངང་ནས་ཤེས་པ་ཅུང་ཟད་སྤྱིར་འཕྲོ་བའི་དུས་ཀུན་གཞི་དེ་ལས་ཤར་བའི་
ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པར་ཡོད་དོ། །གཉིད་སད་པ་
ན་ཀུན་གཞི་ལས་རབ་དུ་སྤྱིར་འཕྲོས་པའི་ཀུན་གཞི་དང་ཆོགས་བརྒྱད་ཐམས་ཅད་
ངོ་བོ་གཅིག་པའི་དུས་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་མི་རྟོག་པའི་
ཆ་ནས་ཀུན་གཞི། གསལ་པའི་ཆ་ནས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས། དུལ་སོ་སོ་རིག་པ་
དང་འཛིན་པའི་ཆ་ནས་ཆོགས་བྱུག་དང་ཉོན་ཡིད་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་བརྟེན་པའི་ལས་བཤད་ལའང་རྩ་བ་མ་རིག་པ་བཤད་པ་དང་བྱེད་པ་མི་
དགེ་བ་བཤད་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི།

རྟེན་ཆོས་ལས་ཀྱི་རྩ་བ་མ་རིག་པ། །ངོ་མོ་འདོད་ཆགས་ཞེས་པ་གཉི་ལྔ་གཉི་ལྔ་གསུམ་།

གསུམ་། དེས་བསྐྱེད་མིན་པར་འདུ་བྱེད་དཀར་ནག་གཉིས་།

ཞེས་པ་སྟེ། ཀུན་གཞི་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ལས་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་སེམས་ཉིད་ཡོད་
གསལ་བའི་ངོ་མོ་ལ་འབྲུལ་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ལ། མ་རིག་པ་དེའི་ངོ་མོ་དང་

མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་འདོད་ཆགས་ཞེས་པ་གཉི་ལྔ་གཉི་ལྔ་གསུམ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
སེམས་ཉིད་ཡོད་གསལ་བའི་ངོ་མོ་མ་རྟོགས་པའི་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་
པའི་མ་རྟོགས་མི་སྒྲུང་གཉི་ལྔ་གཉི་ལྔ་གསུམ་སྟེ། དེ་དག་གིས་བསྐྱེད་པའི་
ལས་མིན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དཀར་ནག་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ།

གཉིས་པ་བྱེད་པ་མི་དགེ་བ་བཤད་པ་ལའང་དབྱེ་གཞི་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་དབྱེ་གཞི་བཤད་པ་ནི།

འཁོར་བར་མཐོང་མན་ལྷུང་བྱིར་མི་དགེ་བ། །དབྱེ་ན་བརྩེ་ཉིད་སོ་སོར་སྒྲུང་བ་ཡིན། །མི་
དགེའི་ལས་བརྩེ་ལུས་གསུམ་ངག་གི་བཞི། །ཡིད་གསུམ་རིམ་བཞིན་སོ་སོར་དབྱེ་བ་ནི།
ཞེས་པ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་ངན་སོང་གི་གནས་མཐོང་མན་སོ་སོར་སྒྲུང་
བའི་བྱིར་དེའི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་བརྩེ་ཉིད་ཡོད་པས་ངན་སོང་གི་གནས་སོ་
སོར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །མི་དགེའི་བའི་ལས་བརྩེ་ནི། ལུས་ཀྱི་ལས་སྟོག་གཙོད་པ། མ་
བྱིན་པ་ལེན་པ། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། ངག་གི་མི་དགེ་
བ་རྩེན་སྤྲོ་མ་ཆོག་རྩེན་ངག་འབྲུལ་ཏེ་བཞི་དང་། ཡིད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་བརྒྱབ་སེམས་
གཞོད་སེམས་ལོག་སྟེ་གསུམ་སྟེ་མི་དགེ་བ་བརྩེ་པོ་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱས་པར་སོ་
སོར་དབྱེ་བ་ནི།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལུས་ཀྱི་ལས་ནི།

སྟོག་གཅོད་བསམ་བཞིན་མ་ཞོར་གཞན་བསད་ལ། །སྟོགས་མཐུན་དེག་འཆོག་ལ་
སྟོགས་སྟོག་ལ་འཆོ། །མ་བྱིན་ལེན་པ་གཞན་ཞོར་བརྟུ་བ་སྟེ། །སྟོགས་མཐུན་གཡོ་
སྒྱུས་པ་རྒྱུ་ཞོར་ལ་ལེན། །འདོད་ལོག་གཞན་གྱིས་བདག་བཟུང་ཉིད་ལ་སྟོད། །སྟོགས་
མཐུན་བཟོད་མིན་ཅོལ་སྟོགས་འབྲིག་པའི་ཆོས།

ཞེས་བ་སྟེ། དང་པོ་སྟོག་གཅོད་པ་ནི་གཞི་སེམས་ཅན་གསད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསམ་
བཞིན་དུ་མ་ཞོར་བར་རང་ལས་གཞན་བསད་པ་ཡིན་ལ། དེས་མིན་གྱང་དེ་དང་
སྟོགས་མཐུན་པ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་དེག་ཅིང་འཆོག་པ་ལ་སྟོགས་སྟོག་ལ་འཆོ་བ་
བྱིན་པའོ། །གཉིས་པ་མ་བྱིན་པ་ལེན་པ་ནི་བསམ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་ཞོར་བརྟུ་བར་
བྱེད་པ་སྟེ། དེ་དང་སྟོགས་མཐུན་པ་ནི་གཡོ་སྒྱུའི་སྒྲོན་ས་པ་རྒྱུ་མེད་ཞོར་ཚུར་
ལ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་། གསུམ་པ་འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ནི། གཞན་
གྱིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་སྒྱུས་པ་དང་བྱད་མེད་ཉིད་ལ་འབྲིག་པ་སྟོད་པའོ། །དེ་
ཡང་སྟོགས་མཐུན་ནི་བཟོད་པར་བྱ་བ་མིན་པའི་གནས་ལ་ཅོལ་བ་སྟོགས་གྱིས་
འབྲིག་པའི་ཆོས་བརྟེན་པའོ།

གཉིས་པ་དག་གི་ལས་བཞི་ནི།

རྩོན་ཆེན་འདུ་བྱེད་གཞན་བསྐྱར་ཆེན་དོན་གོ། །སྟོགས་མཐུན་བྱང་སྟོགས་གཞན་
སེམས་སྒྱུ་བ་ཉིད། །སྤྲ་མ་པ་རྒྱུ་འབྱེད་ཆེན་སྒྱུ་བ་སྟེ། །སྟོགས་མཐུན་གཞན་ཆེན་
གཞན་སྒྲོས་མི་མཐུན་བྱེད། །དག་འབྲུལ་བསྐྱར་བཅོས་དན་དང་གེ་མོའི་གཏམ། །སྟོགས་
མཐུན་འབྲེལ་མེད་བརྟེན་སྟོགས་ཆོས་མིན་གཏམ། །ཆེན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཞེས་འདེབས་
རྒྱལ་མོའི་ཆེན་པོ། །སྟོགས་མཐུན་འཇམ་སྟོགས་གཞན་ཡིད་མི་བདེའི་གཏམ།

ཞེས་བ་སྟེ། དག་གི་མི་དག་བ་བཞི་ལས་དང་པོ་རྩོན་གྱི་ཆེན་ནི་མི་བདེན་པའི་

གཏམ་གྱིས་པ་རོལ་པོའི་འདུ་ཤེས་གཞན་དུ་བསྐྱར་བའི་ཆེད་དུ་སྐྱས་པའི་ཆོག་
 རོན་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་དང་སྟོགས་མ་ཐུན་པ་ནི་བྱང་པོའི་གཏམ་བཤད་པ་
 སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞན་སེམས་སྐྱ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་སྤྲ་མ་ནི་པ་རོལ་
 པོ་གཞན་མ་ཐུན་པར་གནས་པ་ནམས་མི་མ་ཐུན་པར་སོ་སོར་ཁ་འབྱེད་པའི་
 ཆོག་སྐྱ་བ་སྟེ་དངོས་དང་། དེ་དང་སྟོགས་མ་ཐུན་པ་ནི། གཞན་གྱི་ཆོག་གཞན་ཞིག་
 གི་མདུན་དུ་སྒྲོས་ཏེ་མི་མ་ཐུན་པར་བྱེད་པ་དང་། གསུམ་པ་དག་འབྲེལ་ནི་ཆགས་
 སྒྲུང་སྟེད་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་དན་པ་དང་། རོན་མེད་ཀྱི་བློ་མའི་གཏམ་
 བརྗོད་དེ་གཞན་གཡེངས་སུ་འཇུག་པ་དང་། སྟོགས་མ་ཐུན་ནི་འབྲེལ་མེད་རོན་
 མེད་ཀྱི་གཏམ་བརྗོད་པ་སོགས་ཆོས་མིན་གྱི་གཏམ་སྐྱ་ཆོགས་དང་། བཞི་པ་ཆོག་
 ལུབ་ནི། པ་རོལ་པོ་ལ་ཞེར་འདེབས་པའམ་སྒྲོན་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་ལུབ་མའི་ཆོག་
 གིས་གཞན་སེམས་སྟེག་པར་བྱེད་པ་དང་། སྟོགས་མ་ཐུན་འཇམ་པོའི་གཏམ་ལ་
 སོགས་པས་བྱར་བའི་སྒྲོ་ནས་གཞན་ཡིད་མི་བདེ་བར་བྱེད་པའི་གཏམ་སྟེ་འདི་དག་
 ནི་དག་གི་འཇུག་པའི་སྒྲོར་འགྱུར་པའི་བྱིར་དག་གི་ལས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ནི།

བརྒྱུ་སེམས་གཞན་འབྱོར་མི་བཟོད་བདག་གིར་བྱེད། །སྟོགས་མ་ཐུན་ཐོས་
 སོགས་པ་རོལ་དབལ་ལ་བརྟམ། །གཞོད་སེམས་གཞན་ལ་གཞོད་འཆེས་ཞེ་སྒྲུང་
 ཞིང་། །སྟོགས་མ་ཐུན་པན་པར་མི་འདོད་སྟོབའི་སེམས། །ལོག་ལྷ་རྟག་ཆད་རྒྱ་
 འབྲས་མེད་པར་བསྟ། །སྟོགས་མ་ཐུན་སྒྲོ་སྐྱེད་འདེབས་སོགས་བྱིན་ཅི་ལོག་།
 ཅེས་པ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ་ལ་དང་པོ་བརྒྱུ་སེམས་ནི་གཞན་གྱི་འབྱོར་པ་ལ་
 ཆགས་ཏེ་སེམས་ཀྱིས་མི་བཟོད་པར་རང་གི་ཡིན་པར་འགྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱུ་
 ནས་སེམས་ཀྱིས་བདག་གིར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་སྟོགས་མ་ཐུན་ནི་གཞན་གྱི་ཐོས་

པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་པ་རོལ་པའི་དཔལ་འབྱོར་ལ་བརྟམ་སྟེ་ཆགས་པ་
དང་། གཉིས་པ་གཞོད་སེམས་ནི་གཞན་ལ་གཞོད་ཅིང་འཆེ་བ་ལ་སོགས་པས་
ཞེ་སྤང་ཞིང་གཞོད་པར་བསམས་པ་དང་། དེའི་སྟོགས་མ་ཐུན་ནི་གཞན་ལ་པན་
པར་མི་འདོད་ཅིང་ཁྱོ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། གསུམ་པ་ལོག་ལྟ་ནི་གནས་
ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཉག་ཆད་དུ་སྟ་བ་དང་། རྒྱ་འབྲས་མེད་པར་བསྟ་བ་དང་། རྒྱ་
སྟོག་པ་བྱེད་པས་འབྲས་བྱ་བ་དེ་བ་ཐོབ་པ་སྟ་བུ་རྒྱ་འབྲས་ལ་ལོག་པར་སྟ་བ་གསུམ་
མོ། །སྟོགས་མ་ཐུན་ནི་ཡང་དག་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉན་སོགས་ལ་སྟོན་མེད་
ཀྱང་ཡོད་ཅེས་སྟོ་འདོགས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཡོད་ཀྱང་མེད་ཅེས་སྤྱར་བ་འདེབས་
པ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སེམས་པར་བྱེད་པའོ།

གསུམ་པ་འབྲས་བྱ་ལ་ཡང་། རང་བཞིན་མདོར་བསྟན་པ། རོ་བོ་སོ་སོར་དབྱེ་བ།
དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།
ཡུལ་དང་ཀུན་སྟོང་བསམ་སྟོར་ངན་པ་ཡིས། །མི་དགོའི་ལས་བཅུ་སྟོད་པའི་འབྲས་
བྱ་ནི། །ནམ་སྟོན་རྒྱ་མ་ཐུན་དབང་དང་བྱེད་པ་བཞི།
ཞེས་པ་སྟེ། ད་ནི་དེ་དག་གི་འབྲས་བྱ་བཤད་པ་ནི་མི་དགོ་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡུལ་
དང་། ཀུན་སྟོང་དང་། བསམ་པ་དང་། སྟོར་བ་ངན་པ་ཡིས་བྱས་པའི་མི་དགོ་བའི་
ལས་བཅུ་སྟོད་པའི་འབྲས་བྱ་ནི། །ནམ་སྟོན་དང་། རྒྱ་མ་ཐུན་དང་། དབང་དང་བྱེད་
པ་སྟེ་འབྲས་བྱ་བཞིའོ།

གཉིས་པ་སོ་སོར་དབྱེ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། དང་པོ་ནམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བྱ་བཤད་པ་ནི།
ལས་བཅུ་རྩ་དྲུག་འགྲོ་འགྲིང་ཡི་དྲགས། །ཆེན་པོས་དཔྱལ་བར་སྟུག་བསྟུལ་
ནམ་སྟོན་འབྲས།

ཞེས་པ་སྟེ། མི་དག་བའི་ལས་བརྩལ་པོ་ཀུན་སྒྲོང་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་ཏུས་འབྲས་བྱ་
དུད་འགྲོ་དང་། འབྲིང་གིས་ཡི་དྲགས་དང་། ཆེན་པོས་དཔྱལ་བར་སྐྱེས་ཏེ་སྐྱག་
བསྐྱལ་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲོང་བ་ནི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བྱའོ།

གཉིས་པ་རྒྱུ་མ་ཐུན་ལ་ཡང་གཉིས། དང་པོ་བྱེད་པ་རྒྱུ་མ་ཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ་ནི།
རྒྱུ་མ་ཐུན་གཉིས་ལས་གང་བྱེད་དེར་སྐྱེ་བ། །བྱེད་པ་རྒྱུ་མ་ཐུན་འབྲས་བྱ་ལགས་
པར་གསུངས།

ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱུ་མ་ཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ་ལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ཆེ་འདིར་མི་དག་བའི་
ལས་བརྩལ་པོ་གང་བྱེད་པ་འཕམ་གང་ལ་གོམས་པ་དེར་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མར་ཡང་དབེར་ན་ཆེ་
འདིར་སློག་གཅོད་ལ་གོམས་པས་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མ་སློག་གཅོད་ལ་དགའ་བ་བྱེད་པ་སྟེ་
བྱ་རྒྱུ་མ་ཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ་ལགས་པར་གསུངས་པས་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བྱ་ལས་
ཐར་ཡང་བྱེད་པ་རྒྱུ་མ་ཐུན་གྱིས་ལས་གསར་དུ་བསགས་ནས་སྒྲར་ཡང་ངན་
འགྲོའི་གནས་སུ་འཁོན་པར་བྱེད་པས་མི་དག་བའི་ལས་གང་ཡིན་ཡང་མི་བྱེད་པར་
དམ་བཅའ་བ་ནི་གནད་གལ་ཆེན་པོ་འོ།

གཉིས་པ་སྒྲོང་བ་རྒྱུ་མ་ཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ་ནི།
མཐོ་ངེས་ཐོབ་ནའང་ཆེ་བྱུང་ནད་མང་ཞིང་། །ཡོ་བྱད་མི་འགྱོར་དག་དང་མ་ཐུན་
མོང་འགྱུར། །ཁྱིམ་ཐབ་མི་མཛེས་དག་ལྷར་གྱུར་པ་དང་། །སྒྱར་པ་མང་ལ་གཞན་
གིས་སྐྱ་བ་དང་། །གཡོག་འཁོར་མི་འདུམ་འཁོར་གཡོག་ངན་པ་དང་། །མི་སྒྲན་ཐོས་
དང་འཐབ་མེད་ཆོག་ཏུ་འགྱུར། །ཆོག་གཟུང་མི་འོས་མ་ངེས་སྒྲོབས་པ་དང་། །ཆོག་མི་
ཤེས་དང་འདོད་པ་ཆེ་བར་འགྱུར། །ཐན་པ་མི་ཆོལ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པའི་གནས། །ལྟ་
བ་ངན་དག་གཡོ་སྐྱ་ཆེ་བ་སྟེ། །མི་དག་བརྩལ་པོ་འཛིན་གཉིས་གཉིས་ལྟན། །སྒྲོང་བ་
རྒྱུ་མ་ཐུན་འབྲས་བྱ་ལགས་པར་གསུངས།

ཞེས་པ་སྟེ། མི་དག་གི་བ་བཅུའི་སྤྱི་བ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡང་གཉིས་རེ་ཡོད་དེ་
 དཔེར་ན་མཐོ་རིས་མི་ཡི་ལུས་ཉེན་ཐོབ་ནའང་སྟོག་གཅོད་པས་ཆེ་བྱང་བ་དང་ནད་
 མང་ཞིང་། མ་གྲིན་ལེན་པས་ཡོ་བྱད་མི་འབྱོར་བ་དང་རྩུང་ཟད་འབྱོར་ཡང་དག་
 དང་མཐུན་མོད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ལོག་པར་གཡེམ་པས་བྱིམ་ཐབ་མི་མཛེས་པ་
 དང་། དེ་ཡང་གཞན་དང་མཐུན་མོད་དུ་དག་ཆེར་འགྱུར་བ་དང་། རྩན་གྱིས་རང་
 ལ་གཞན་གྱིས་སྒྲིན་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་དང་སྒྱུར་བ་མང་ཞིང་གཞན་གྱིས་མགོ་
 བསྐྱོར་ནས་སྒྲུབ་དང་། སྤྲ་མས་རང་གི་གཡོག་འཁོར་དང་ནང་མི་མི་འདུམ་པར་
 འཁོན་ཞིང་འཁོར་གཡོག་དན་པ་དང་། ཆོག་རྒྱབ་མོས་གཏམ་མི་སྒྲན་པ་ཐོས་པ་
 དང་ལེགས་པར་བཤད་པའང་འཐབ་མོའི་ཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། དག་འབྲེལ་གྱིས་
 རང་གི་ཆོག་ལ་གཞན་གྱིས་ཡིད་མི་ཆེས་པས་བདེན་པར་གཟུང་མི་འོས་ཞིང་། མ་
 དེས་སྟོབས་པ་སྟེ་ཆོག་རུས་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། བརྒྱབ་སེམས་གྱིས་རྒྱ་ཁོར་ལ་
 ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་། འདོད་པ་ཆེ་བར་གྱུར་བའོ། །གཞོད་སེམས་གྱིས་པན་པ་མི་
 ཆོལ་ཞིང་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། ལོར་པར་སྟ་
 བས་སྟ་བ་དན་པ་དག་དང་གཡོ་སྒྲུ་ཆེ་བར་འགྱུར་ཏེ་བཤད་མ་ཐག་པའི་མི་དག་གི་
 བཅུ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་གཉིས་གཉིས་སྤྲན་པར་འབྱུང་བ་ནི་སྤྱི་བ་རྒྱ་
 མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལགས་པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་དབང་གི་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ནི།
 དབང་གི་འབྲས་བུ་སྤྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ལ་སྒྲིན། །དེ་ཡང་མ་དག་གཞན་དབང་གནས་
 སྐབས་འདིར། །སྟོག་བཅད་པས་ནི་ས་སྟོགས་གཟི་བརྗིད་རྒྱུང་། །སྒྲན་ཤིང་ལོ་
 འབྲས་མེ་ཉོག་བཟའ་བཏུང་སོགས། །མཐུ་རྒྱུང་འཇུ་དཀའ་ཆེ་ལ་བར་དུ་གཅོད། །མ་
 གྲིན་ལེན་པས་ལོ་ཐོག་འབྲས་མི་སྒྲིན། །སང་སེར་ལྷ་གསལ་འཛིགས་པའི་ཡུལ་དུ་

སྟེ། །ལོག་པར་གཡེམ་པས་བཤང་གཅི་འདམ་རྩལ་ཁོད། །ལྷན་ལྷན་མི་གཙང་བྱིང་
 སྟེ་བའི་ཡུལ། །དོག་ཅིང་ཉམ་ང་ཉམས་མི་དགའ་བར་སྟེ། །རྩན་གྱིས་ཡུལ་རྣམས་
 མི་མ་ཐུན་འཛིགས་དང་བཅས། །འབྱོར་བ་གཡོ་ཞིང་གཞན་གྱིས་སྦྱ་བར་སྟེ། །སྔ་
 མས་ས་སྟོགས་བསྟོད་དཀའ་མཐོང་མན་ཅན། །ངམ་སྟོག་གཡང་ས་གཙང་རོང་ལ་
 སོགས་པ། །རེག་ན་མི་བདེ་སྒྲ་ཆོགས་ཡུལ་དུ་སྟེ། །རྩལ་མོས་སྟོང་དུ་རྩོག་སེག་
 ཆེར་མ་དང་། །རྩལ་དང་ཉལ་ཉལ་འབྲས་ངན་རྩལ་བ་དང་། །ཆ་སྟོ་ལ་སོགས་མི་
 དགའི་ཡུལ་དུ་སྟེ། །བཀྲལ་བས་ལོ་འབྲས་མི་སྟོན་དུས་ཆོགས་ལོག་འིང་དུ་མི་
 བརྟན་མི་གནས་ཡུལ་དུ་སྟེ། །བརྟན་སེམས་འབྲས་སོགས་ཉུང་ཞིང་སྟོན་པ་མང་། །བཟང་
 བའི་དུས་ཆོགས་འབྱུར་བ་མཐོང་བར་སྟེ། །གཞོད་སེམས་ལོ་ཐོག་འབྲས་བྱ་ཆ་
 ཞིང་ཁ། །རྒྱལ་པོ་ཆོམ་རྒྱན་མི་ཁོད་སྦྱལ་ལ་སོགས། །རང་བཞིན་གཞོད་པ་མང་
 བའི་ཡུལ་དུ་སྟེ། །ལོག་ལྷས་རིན་ཆེན་འབྱུང་ཁུངས་མི་ལྟན་ཞིང་། །སྟོན་ཤིང་མེ་
 ཏོག་འབྲས་བྱ་ཉུང་བ་དང་། །སྦྱབས་དང་སྟོབ་པ་དབྱང་གཉིན་མེད་པར་སྟེ།
 །ཞེས་པ་སྟེ། མི་དགེ་བའི་དབང་གི་འབྲས་བྱ་ནི་གང་དུ་སྟེས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་
 སྟོན་པ་སྟེ་དེ་ཡང་མ་དག་པའི་རྒྱ་འབྲས་སྟོང་དགོས་པའི་གཞན་དབང་གི་གནས་
 སྐབས་འདིར། སྟོག་བཅད་པས་ནི་གང་དུ་སྟེས་པའི་ས་སྟོགས་གཟི་བརྗིད་རྒྱང་
 བ་དང་། སྟོན་གྱི་ཤིང་དང་། ལོ་མ། འབྲས་བྱ། མི་ཏོག་བཟང་བུང་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་མ་ཐུ་རྒྱང་བས་འབྱུང་ཀའ་ཞིང་ཆེ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད་དོ། །ལ་བྱིན་
 ལེན་པས་ལོ་ཐོག་དང་འབྲས་བྱ་མི་སྟོན་ཞིང་། སད་དང་སེར་བ་སྦྱ་གེ་སོགས་གྱིས་
 འཛིགས་པའི་ཡུལ་དུ་སྟེ་བ་དང་། ལོག་པར་གཡེམ་པས་བཤང་གཅི་སྟེ་སྦྱག་
 གཅིན་གྱི་འདམ་རྩལ་གྱི་ཁོད་དང་། །ལྷན་ལྷན་ཏེ་ཉལ་ཉལ་གྱི་མི་གཙང་བའི་བྱིང་
 བའམ་བྱི་མི་ཞེས་པ་དང་། སྟེ་བའི་ཡུལ་གོ་དོག་ཅིང་ཉམ་ང་ཞིང་ཉམས་མི་དགའ་
 བར་སྟེ་བ་དང་། །རྩན་གྱིས་ཡུལ་རྣམས་སུ་མི་རྣམས་དང་མི་མ་ཐུན་ཅིང་ཆ་གང་

སོགས་ཀྱི་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྒྱུ་ལོར་གྱི་འབྱོར་པ་བརྟན་པ་མེད་པར་གཡོ་ཁིང་གཞན་གྱིས་མགོ་བསྐྱོར་ནས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེའོ། །སྤུ་མས་ས་སྤྱོགས་བསྐྱོད་དཀའ་བ་བྱེན་ཐུང་གཟར་པོའི་མཐོང་མན་ཅན་དང་། ངམ་གྲོག་གཡང་ས་གཅོང་རོང་ལ་སོགས་པ་རེག་ན་མི་བདེ་བ་སྤྱོད་ཆོགས་འབྱུང་བའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཆོག་རྒྱལ་མོས་ཤིང་སྐམ་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྤོང་དུམ་དང་། རྫོགས་པ་སྤྱོད་རྫོང་དང་། ཤིང་ཆེར་མ་ཅན་དང་། ཐལ་རྒྱུད་གི་རུལ་དང་། འདམ་རྩ་བ་ཉལ་ཉིལ། དུག་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་ངན་པ་རྒྱལ་བ་དང་། རྒྱ་མེད་པའི་གནས་ཆ་སྤོལ་སོགས་པ་མི་དགེ་ཁིང་བདེ་བ་མེད་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བའོ། །ཆོག་བཀྲལ་པ་ངག་འབྲུལ་གྱིས་ལོ་ཉྒྱལ་གི་འབྲས་བུ་མི་སྤྲོད་ཁིང་། དབྱར་དབྱུག་གྱི་དུས་ཆོགས་ལོག་སྤྱོད་རྒྱ་ལོག་སོགས་ཀྱིས་ས་གནས་རིང་དུ་མི་བརྟན་ཁིང་མི་གནས་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བའོ། །བརྟན་སེམས་ཀྱིས་ལོ་ཉྒྱལ་གི་འབྲས་བུ་སོགས་ཉུང་ཁིང་སྤྲོད་པའམ་སོབ་མང་བ་དང་། བཟང་པོའི་དུས་ཆོགས་ངན་པར་འགྱུར་བ་མཐོང་བའམ་སྤོང་བར་འགྱུར་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། གཞོད་སེམས་ཀྱིས་ལོ་ཐོག་གི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་རྡོ་ཆ་ཁིང་ཁ་བ་དང་། ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། ཆོམ་རྒྱན་དང་། མི་ཁྲོད་དང་། སྤྱུལ་ལ་སོགས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞོད་པ་མང་བའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། ལོག་ལྟས་རིན་ཆེན་འབྱུང་ཁུངས་ཉེ་དམ་པའི་ཆོས་དང་མི་སྤྲོད་ཁིང་། སྤྲོད་ཤིང་མེ་ཉྒྱལ་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་ཉུང་བ་དང་། སྐྱབས་དང་སྐྱོབ་པའི་དབྱར་གཉིན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྤང་བ་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེའོ།

བཞི་པ་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི།

སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་མི་དགེ་བ། །གང་བྱས་དེ་ཉིད་འཕེལ་བས་སྤྱུག་བསྐྱེད་།
ཅས་པ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་གང་བྱས་པ་དེ་ཉིད་སྤུ་མའི་

སྟོབས་ཀྱིས་བྱི་མ་རྣམས་བསྐྱེད་དེ་འཕེལ་བས་འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡང་གོང་
ནས་གོང་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ།

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱེད་བཞི།

མདོར་ན་རང་བཞིན་མི་དགོ་བ་རྩ་པོ་རྣམས། །དུག་དང་འབྲས་སྟེག་གིས་ལོངས་
སྟོང་བ། །ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་དུས་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཆེར་བསྐྱེད་པས། །དག་བཞིན་རབ་དུ་
སྤང་ལ་འབད་འཆལ་ལོ།

ཞེས་པ་སྟེ། མདོར་ན་རྩ་བའི་དགོ་བ་རྩ་པོ་རྣམས་དུག་དང་འབྲས་སྟེག་གིས་
ལོངས་སྟོང་པའི་རྩ་མི་དགོ་བ་ཆེན་པོ་དང་འབྲིང་པོས་ལྷ་ཅི་རྒྱུད་དུས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེལ་
ཆེས་ཆེར་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་རང་གི་ལུས་སྟོག་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་དག་
བཞིན་དུ་རང་གི་རྒྱུད་ལས་རབ་དུ་ཐག་རིང་དུ་སྤང་བ་ལ་འབད་པར་འཆལ་ལོ།

གསུམ་པ་རྩལ་དེ་ལས་སྟོག་པ་ལའང་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཕེན་བྱེད་ནི།
མཐོ་རིས་འཕེན་པ་དགོ་བའི་ལས་བརྩལ་ཡང་། །མི་དགོ་བ་རྩ་སྟོང་སེམས་པ་དགོ་བ་
སྟེ། །སྟོག་མི་གཙོད་དང་མ་བྱིན་ལེན་པ་སྤངས། །ལོག་པར་མི་གཡེམ་བརྩན་དང་
སྤ་མ་སྟོང་། །ངག་འབྲེལ་ཆིག་རྩལ་མི་སྤྲོ་བརྩན་སེམས་མེད། །གཞོད་སེམས་ལོག་
ལྷ་རིང་དུ་སྤངས་པ་སྟེ།

ཞེས་པ་སྟེ། ད་ནི་རྩལ་དེ་དག་ལས་བསྟོག་པ་མཐོ་རིས་སྤྲོ་དང་མི་ཡི་གནས་སུ་
འཕེན་པའི་རྩ་དགོ་བའི་ལས་བརྩལ་པོ་ཡང་མི་དགོ་བ་རྩ་སྟོང་པའི་སེམས་པ་དགོ་བ་
སྟེ། །སྟོག་མི་གཙོད་པ་དང་། མ་བྱིན་ལེན་པ་སྤངས་པ་དང་། ལོག་པར་མི་གཡེམ་པ་
དང་། རྩན་དང་། སྤ་མ་དག་སྟོང་བ་དང་། ངག་འབྲེལ་དང་། ཆིག་རྩལ་མི་སྤྲོ་བ་དང་།
བརྩན་སེམས་མེད་པ་དང་། གཞོད་སེམས་དང་ལོག་ལྷ་རིང་དུ་སྤངས་པ་སྟེ་མི་དགོ་

བ་བརྩུ་ལས་ལོག་ཅམ་གྱི་དགོ་བ་བརྩུར་མི་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུད་བསྐྱམས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་མི་དགོ་བ་བརྩུ་སྤོང་བའི་སེམས་དགོ་བ་བརྩུ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་དག་གི་འབྲས་བྱ་བ་ཤད་པ་ནི།

རྒྱུད་རྩལ་མི་དང་འབྲིང་གིས་འདོད་པའི་ལྷ། །ཆེན་པོས་བསམ་གཏན་གཟུགས་
མེད་ཏིང་འཛིན་འབྲེལ། །གོང་མའི་ཁམས་གཉིས་བདེ་བ་འཛིན་པར་བྱེད། །འབྲས་
བྱ་བཞི་སྟེ་སྤར་གྱི་སྟོག་པའི་དཔེས། །དགོ་བརྩུའི་འབྲས་བྱ་མཐོ་རིས་ཤེས་པར་བྱ།
ཞེས་པ་སྟེ། །དགོ་བའི་འབྲས་བྱ་རྣམས་སྤོང་བ་ཡང་ཀུན་སྤོང་ལ་སོགས་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་དགོ་བ་རྒྱུད་རྩལ་མི་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་འབྲིང་གིས་འདོད་པའི་ལྷ་
དང་། །ཆེན་པོས་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་སྟེ་དགོ་བ་བརྩུ་པོ་དེ་
དག་ཏིང་འཛིན་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གོང་མའི་ཁམས་གཉིས་སུ་བདེ་བ་
འཛིན་པར་བྱེད་པ་འམ་སྤོང་བ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བྱ་བཞི་སྟེ་སྤོང་བ་རྒྱ་མཐུན་
གྱི་འབྲས་བྱ་ལ་སོགས་པ་སྤར་གྱི་མི་དགོ་བའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ་ལ་སོགས་
པ་ལས་ལོག་པ་འམ་སྟོག་པའི་དཔེ་དོན་གྱིས་དགོ་བ་བརྩུའི་འབྲས་བྱ་མཐོ་རིས་ཀྱི་
གནས་སུ་རྣམས་སྤོང་གྱི་འབྲས་བྱ་དང་། །རྒྱ་མཐུན་དང་། །བདག་འབྲས་དང་། །སྤེས་
བྱ་བྱེད་འབྲས་ཏེ་འབྲས་བྱ་བཞི་ཐོབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་སྤང་དོར་གྱི་རྩལ་ལ་འདོམས་པ་ནི།

དེ་ལྟར་དགོ་བ་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་བརྩལ། །བདེ་འགྲོར་འཕེན་ཞིང་རང་བཞིན་
མི་དགོ་བརྩལ། །ངན་འགྲོར་ལྟར་བའི་རྒྱ་འབྲས་དཀར་ནག་ལས། །སྤང་དོར་བྱེད་
པ་འཛིག་རྟེན་དགོ་བའི་ལམ། །ལྷ་མིའི་ཐེག་པ་ལགས་པར་བྱབ་པས་གསུངས། །འདིས་
ནི་ཕྱི་མར་བདེ་འགྲོ་བསྐྱབས་པས་ན། །ཐར་པའི་རྟེན་དུ་ཡང་དག་བཞག་པར་

མཛད། །ལེགས་སྤྱན་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པར་མཛོད།།
 ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྒྱ་དག་བ་བསོད་ནམས་ཆ་མ་ཐུན་བརྩམ་འབྲས་བྱ་བ་དེ་འགྲོ་
 མཐོ་རིས་ཀྱི་གནས་སྤྱ་འཕེན་ཁིང་རྒྱ་རང་བཞིན་མི་དག་བ་བརྩམ་འབྲས་བྱ་བ་ན་
 འགྲོར་ལྟར་བས་ན་རྒྱ་འབྲས་དཀར་པོ་དག་བ་དང་ནག་པོ་སྟེག་པའི་ལས་ལ་སྤྱང་
 རོར་རྒྱལ་བཞིན་བྱེད་པའི་འདིག་རྟེན་པའི་དག་བའམ་སྟེས་བྱ་རྒྱུ་དུའི་ལམ་ནི་སྟེ་
 མིའི་ཐེག་པ་ལགས་པའམ་ཡིན་པར་བྱབ་པས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱ་སྟེག་སྤྱོད་དག་
 སྤྱབ་འདིས་ནི་འབྲས་བྱ་བྱི་མར་བདེ་འགྲོ་སྟེ་མིའི་གོ་འཕང་བསྐྱབས་པས་གནས་
 སྐབས་བདེ་བ་ཡིན་ཡང་མཐར་ཐུག་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་མ་འདས་པས་ན། སྟེས་བྱ་
 འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་ལམ་ཉམས་སྤྱ་ལོན་རྒྱལ་གྱིས་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཐར་པ་ཐོབ་
 པའི་རྟེན་ནམ་རྒྱ་དུ་ཡང་དག་པར་བཞག་པའམ་སྤྱབ་པར་མཛད་པ་ནི་ལེགས་པའི་
 གྲོ་བྲོས་དང་སྤྱན་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྟན་པར་མཛོད་ཅིག

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་ཞི་བར་སྦྱོར་བ་ལ་དུག་ལས། དང་པོ་ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་
 དག་བ་སྦྱིར་བཤད་པ་ནི།
 ཐར་པའི་དག་མཆོག་འཁོར་བ་རིང་དུ་བྱེད། །དེ་ཡང་སྲིད་པར་འདུ་བྱེད་མཐོ་དམན་
 ལས། །དཀར་ནག་གཉིས་ཀ་ལས་འདས་ཞི་ལ་གཞོལ། །ཐར་པའི་ཆ་མ་ཐུན་ལ་
 སོགས་ཟག་མེད་རྒྱ། །དག་བ་བརྩུ་དང་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་དང་། །པ་
 རོལ་བྱིན་དུག་ལ་སོགས་ལམ་ལྡན་བསྐྱུས། །དེ་ཡང་གང་ཟག་ཆོས་བདག་མེད་
 རྟོགས་ནས། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བྱང་འབྲེལ་དག་བ་ཡིས། །སྲིད་ཁིར་མི་གནས་
 འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་ཅིང་། །རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་མཐའ་ཡས་བསྐྱབས་པས་ན། །རྒྱལ་
 འགྲོར་དག་བ་འདིག་རྟེན་ཀུན་ལས་འདས།།
 ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསོད་ནམས་ཆ་མ་ཐུན་ལས་འདས་པའི་ཐར་པའི་དག་བ་

མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་འཁོར་བ་རིང་ཏུ་སྒྲོང་བར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་སྤྱིད་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མཐོ་བ་མཐོ་ངེས་དང་། དམན་པ་ངན་སོང་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ལས་དགོ་སྤྲིག་དཀར་ནག་གཉིས་ཀ་ལས་འདས་ཏེ་ཞི་བ་ཐར་པའི་ལམ་ལ་གཞོལ་བའི་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་དགོ་བ་བརྩ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་བཞི་དང་། ས་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ལམ་ལྷན་བསྐྱུས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ནས་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ངེས་འབྱུང་དང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སོགས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བྱང་ཏུ་འབྲེལ་བའི་དགོ་བ་ཡིས་སྤྱིད་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་དང་། ཞི་བ་ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ལ་མི་གནས་པར་འགོ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་བྱེད་ཅིང་། རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་གི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱབས་པས་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་ཤེས་བྱང་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་ལ་བསྒྲོམས་པས་ནལ་འབྱོར་པའི་རྒྱ་དྲུག་ཀྱི་དགོ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་དགོ་བ་ཀྱན་ལས་འདས་པས་ཆོས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ངོས་བཟུང་བ་ནི།

དེ་ཡང་དམིགས་བཅས་བསོད་ནམས་ཆོགས་ཡིན་ལ། །དམིགས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་ཏེ་བྱང་འབྲེལ་གྱིས། །སྤྱིབ་གཉིས་སྤངས་ནས་སྐྱ་གཉིས་མངོན་ཏུ་བྱེད། །དེ་ཡང་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ཟག་བཅས་ཏེ། །འཕགས་པའི་ཟག་མེད་མཉམ་རྗེས་སྒྲོད་ལྷལ་ཅན། །ངེས་བཞིན་སྤྱད་པས་ཐར་བ་ཐོབ་པ་ཡིན།།
 ཞེས་པ་སྟེ། ཐར་པའི་དགོ་བ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྤང་ཚུལ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་དགོ་བ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཡིན་ལ། དམིགས་མེད་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཏེ། དེ་ཉིད་བྱང་འབྲེལ་གྱིས་

འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིབ་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་
ལ་མོངས་པའི་ཤེས་བྱའི་སྤྲིབ་པ་གཉིས་སྤྲུངས་ནས་ཆོས་སྤྲུད་དང་གཟུགས་སྤྲུ
གཉིས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་རྟོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཙོ་བོ་
སོ་སོ་སྤྱི་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་ཟག་བཅས་ཏེ་དམིགས་པ་དང་
བཅས་པ་ཡིན་ལ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ནི་ཟག་མེད་དང་། མཉམ་
བཞག་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ཅན་རྗེས་སྐྱོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་རིམ་བཞིན་
རིམ་འཛོགས་དུ་སྤྲུད་པས་ཐར་པའི་གོ་འཕང་སྐྱོབ་པ་ཡིན་ནོ། །པར་བྱིན་དུག་གི་
དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་ཤེས་
རབ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཏེ་བྱང་དུ་འགྲེལ་བས་འབྲས་བུ་སྤྲུག་གཉིས་མངོན་དུ་
བྱས་ཏེ་འབྲས་བུ་སྐྱོབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཐར་པའི་རྒྱ་བྱེད་ཚུལ་ནི།

ཐར་པ་དགེ་བའི་རྟོན་ནི་རིགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་
བ། །དེ་མེད་ཁམས་ཏེ་རང་བཞིན་གནས་པའི་རིགས། དེ་ཡི་སྤང་ཆ་སྤྲུག་གཉིས་དགེ་
ནམ་དགུ། །སྤྱང་རྗེའི་རང་བཞིན་ཡེ་ནས་གནས་པ་ནི། །རྒྱས་འགྱུར་རིགས་ཞེས་
བདེ་བར་གསལ་གསུངས། །ཅུ་བ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་ལ། །དོ་བོ་
དུག་གསུམ་མེད་པས་དགེ་བ་ཡིན། །

ཞེས་པ་སྟེ། ད་ནི་དགེ་བ་དག་གང་ལ་བརྟན་ཅིང་ལས་ཅི་བྱེད་ཅེན་ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་
གྱི་དགེ་བའི་རྟོན་ནི་རིགས་ཡིན་ལ། རིགས་དེ་ཡང་གང་ཡིན་ཞེན་སེམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་འོད་གསལ་བ་ནམ་པར་དག་ཅིང་དེ་མ་མེད་པའི་ཁམས་ཏེ། ཡེ་ནས་སེམས་
ཅན་ཀུན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པའི་རིགས་དེ་ཡི་སྤྱང་ཆ་སྤྲོས་པའི་
མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཡང་སྤང་ཆ་ནས་སྤྲུག་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡེ་ནས་སྤྲུན་

གྲུབ་ཏུ་གནས་པ་ཉིད་དཔལ་རྣམས་པ་དགུས་བསྟན་ལ། དེ་ལས་བྱམས་དང་སྟོང་རྩེ་
ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་ཡེ་ནས་གནས་པ་ནི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་
ཞེས་བདེ་བར་གཤེགས་པས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་སྟོང་རྒྱུ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཅ་
བ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་བ་ལ་ངོ་མོ་དུག་གསུམ་མེད་པས་དགོ་བའི་རང་
བཞིན་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་རིགས་སད་པས་ཐར་པ་འཛོལ་ཚུལ་ནི།

རིགས་དེ་སད་ལས་སེམས་གཉིས་རབ་བསྐྱེད་དུས། །སྟོང་རྩེ་མངོན་བསྟན་པས་ཀྱན་
རྫོབ་བསོད་ནམས་ཆོགས། །བྱམ་སོགས་གསུམ་དབང་བསྐྱེད་རིམ་དག་པ་སྟེ། །སྟོང་
བ་རང་བཞིན་དོན་དམ་ཡེ་ཤེས་ཆོགས། །བཞི་པ་ཆོག་དབང་རྫོགས་རིམ་ཕྱག་
རྒྱ་ཆེ། །ལེགས་པར་བསྟོམས་ཤིང་རིམ་གཉིས་སྟེལ་བ་ཡིས། །ཉོན་མོངས་ཡེ་ཤེས་
གནས་གྱུར་དགོ་བ་རྣམས། །ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བས་ཁམས་གྱི་སྒྲིབ་སྤྱངས་ཏེ། །ཆོས་
གཟུགས་ཀྱི་མེད་ཉི་མ་མཐོང་བར་འགྱུར།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་དེ་སད་པའམ་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལས་
སྟོན་འཇུག་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གཉིས་རང་རྒྱུད་ལ་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་དུས་
དེར་བྱམས་སྟོང་རྩེ་ལ་སོགས་ཆད་མེད་བཞི་མངོན་པར་བསྟན་པས་པས་ཀྱན་
རྫོབ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས། །བྱམ་སོགས་ཏེ་གསང་ཤིང་གསུམ་གྱི་
དབང་ལ་བརྟེན་ནས་དག་རྫོགས་སྟོན་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་དག་པ་སྟེ། །སྟོང་
བ་རང་བཞིན་དོན་དམ་སྟོ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རྫོགས། །བཞི་པ་
ཆོག་དབང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་རིམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལེགས་པར་
བསྟོམས་ཤིང་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་གོང་ནས་གོང་དུ་གོམས་ཏེ་
སྟེལ་བ་ཡིས། །སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་གཉིན་པོ་ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་གྱུར་པའི་

དགོ་བ་རྣམས་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བས་ཁམས་ཀྱི་སྒོ་བྱར་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྒྲིན་དང་འབ་
བ་རྣམས་སྦྱངས་ཏེ། འབས་བྱ་ཆོས་སྦྱང་གཟུགས་སྦྱི་མ་མེད་པའི་ཉི་མ་ལྟ་བུ་
མཐོང་བར་འགྱུར་རྟོ།

ལྷ་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་ཡང་། ཆོགས་གཉིས་བྱང་འཇུག་
ཏུ་རྫོགས་ཚུལ། སྤྱིད་ཞིར་མི་གནས་པའི་ཚུལ། འབས་བྱ་བཤད་པ་དང་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ནི།

འཛིག་རྟེན་ཆོས་རབ་དགོ་བ་རྣམ་པ་བརྟ། །བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ལ་སོགས་
སྤང་བཅས་ཆོགས། །འཛིག་རྟེན་འདས་གང་ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་པ་མེད། །དོན་དམ་ཡེ་ཤེས་
ཆོགས་ཏེ་མཉམ་རྗེས་ཡུལ། །བྱང་དུ་འབྲེལ་བར་སྦྱད་ལས་ལེགས་དགྲ་འགྲུབ།
ཅེས་པ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་ཆོས་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་དགོ་བ་རྣམ་
པ་བརྟ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་བཞི་ལ་སོགས་པ་དམིགས་
པའི་སྤང་བ་དང་བཅས་པའི་ཆོགས་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གང་ཤིན་ཏུ་
སྒྲོས་པ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཏེ་མཉམ་བཞག་
དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོགས་གཉིས་བྱང་དུ་འབྲེལ་བར་སྦྱད་པ་ལས་
ལེགས་དགྲ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རྟོ།

གཉིས་པ་སྤྱིད་ཞིར་མི་གནས་པའི་ཚུལ་ནི།

དེ་ཡང་སྤྱིད་པར་འདུ་བྱེད་དགོ་བ་ལྟར། །ཞི་བར་འདུ་བྱེད་ཚུལ་གྱིས་ལས་སུ་
བཤད། །སྤྱིད་ལས་འདའ་བྱིར་ལས་ལས་ཐར་པ་ལགས།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱིད་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་དགོ་བས་འབས་
བྱ་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ལྟར། ཞི་བ་སྦྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་

ཚུ་ལ་གྱིས་ཆོག་ས་གཉིས་བསགས་པའི་ལས་སུ་བཤད་པ་དེས་ཀྱང་འཁོར་བའི་
རྒྱུར་མི་འགྱུར་རམ་སྟམ་ན་དེ་ནི་མིད་ཞི་གཉིས་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་ཆོག་ས་
གཉིས་ཀྱི་ལས་བསགས་པ་ལས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལགས་སོ།།

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ལའང་མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་
པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།

ལས་ཁྱལ་ས་དགེ་བ་བརྩམས་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་། །རྣམ་སྤྲིན་རྒྱ་མཐུན་དབང་དང་བྱེད་
ལས་ཏེ།།

ཞེས་པ་སྟེ། ལས་ལ་ཁྱལ་ས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་བ་བརྩམས་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་། །རྣམ་སྤྲིན་
དང་རྒྱ་མཐུན་དང་དབང་དང་བྱེད་ལས་ཏེ་རྣམ་པ་བཞི་རེ་ཡོད་དོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དགྲ་ལས། དང་པོ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི།
དེ་དག་ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོར་སྤྱད་པ་ཡིས། །གནས་སྐབས་སྟེ་མཐར་ཐུག་དེས་
ལེགས་འགྱུར།།

ཞེས་པ་སྟེ། རྣམ་སྤྲིན་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་ཀྱི་དགེ་བ་ལྟར་
འབྲས་བུ་ལན་གཅིག་བྱིན་ནས་ཟད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཀྱི་དགེ་བ་དེ་
དག་ཀྱན་སྟོང་སོགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚུང་བྱ་དང་། འབྲིང་དང་ཆེན་པོར་སྤྱད་པ་
ཡིས་འབྲས་བུ་གནས་སྐབས་སྟེ་མཐར་ཐུག་དེས་པར་ལེགས་
པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འགྱུར་པར་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྒྱ་མཐུན་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི།
རྒྱ་མཐུན་བྱེད་པས་ངང་གིས་དགེ་ལ་གཞོལ། །སྟོང་བས་ཆེ་རིང་བ་དང་ལོངས་

སྟོང་ཆེ། །མ་སྐྱེན་པའི་བྱིས་ཐབ་དག་ལྷ་མེད་པ་དང་། །སྐྱར་པ་མི་འབྱུང་པན་ཚུན་
མཛེལ་བ་ཤེས་བཞིན། །ཆོག་གཟུང་འོས་དང་ཀུན་གྱི་ན་བར་སྟན། །ཆོག་ཤེས་
བྱམས་ལྡན་ལྟ་བ་བཟང་པོ་འགྲུར།།

ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་མ་སྐྱེན་གྱི་འབྲས་བྱ་ལ་ཡང་རྒྱ་མ་སྐྱེན་གྱི་བྱེད་པས་ནི་འབྲས་བྱ་
རང་བཞིན་ངང་གིས་དག་བ་ལ་གཞོལ་བར་འགྲུར་རོ། །སྟོང་བ་རྒྱ་མ་སྐྱེན་གྱི་
འབྲས་བྱ་ནི་སྟོག་གཅོད་སྤངས་པས་ཆེ་རིང་བ་དང་། རྒྱ་བ་སྤངས་པས་ལོངས་
སྟོང་ཆེ་བ། ལོག་གཤམ་སྤངས་པས་མ་སྐྱེན་པའི་བྱིས་ཐབ་ཐོབ་སྟེ་དེ་ཡང་དག་ལྷ་
མེད་པ་དང་། རྩན་སྤངས་པས་སྟོ་འདོགས་གྱི་སྐྱར་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་། བྲ་མ་
སྤངས་པས་པན་ཚུན་སྟོང་བཅེ་བས་མཛེལ་བ་ཤེས་བཞིན་དུ་མ་སྐྱེན་པ་དང་། དག་
འབྲུལ་སྤངས་པས་ཆོག་གཟུང་བར་འོས་པ་དང་། ཆོག་རྩལ་སྤངས་པས་ཀུན་
གྱི་ན་བར་སྟན་པ་དང་། བརྒྱབ་སེམས་སྤངས་པས་འདོད་པ་ཆུང་ཞིང་ཆོག་ཤེས་པ་
དང་། གཞོད་སེམས་སྤངས་པས་བྱམས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལོག་ལྟ་སྤངས་པས་
ལྟ་བ་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པར་འགྲུར་རོ།།

གསུམ་པ་དབང་གི་འབྲས་བྱ་ནི།

དབང་གིས་ཡུལ་བཟང་གཟི་བཟིད་ལུན་སུམ་ཆོགས། །བཟའ་བརྟུང་སྟན་སོགས་
འབྲུ་སྟེ་མ་སྐྱ་ཆེ་ཞིང་། །སྟོགས་གཅོད་སྟན་སོགས་ནི་ཞིམ་ངད་དང་ལྡན། །གཞན་
གྱིས་མི་སྟེ་འདིགས་བལ་གཞོད་འཆེ་མེད། །སྟེ་དགུ་མ་སྐྱེན་དང་རེག་ན་མཆོག་དུ་
བདེ། །དུས་གྱི་རྗེས་འགོ་ལོགས་སྟོན་འབྲས་བྱས་སྟུག། །ས་སྟོགས་མཉམ་ལ་མཆོ་
བསིལ་རྗེས་བྱས་བརྒྱན། །མེ་ཏོག་འབྲས་མང་བཟང་དགུ་འཕེལ་བ་མཐོང་། །ལོ་
འབྲས་སྟོན་སོགས་རོ་མཆོག་བདའ་བ་དང་། །འབྲུང་ཁུངས་བཟང་ཞིང་དཔུང་
གཉེན་ལྡན་པར་སྟེ།།

ཞེས་པ་སྟེ། བདག་པོའམ་དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི་གཙོ་བོ་ཡུལ་ལ་སློན་པ་སྟེ། དེ་
ཡང་སྟོག་གཙོད་སྤངས་པའི་དགོ་བ་ཡིས་ཡུལ་བཟང་པོ་དང་གཟི་བཟིད་སྤྲོད་སྤྲོད་
ཆོགས་པར་སྐྱེ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་གྲིན་ལེན་པ་སྤངས་པས་བཟང་བ་དང་བརྟུང་
བ་སྤྲོད་སྟོགས་འདུ་སྤྲོད་ཁྱེད་ཀྱིས་མ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་ཤིང་། ལོག་གཡེམ་
སྤངས་པས་ས་སྟོགས་གཙོད་ཞིང་སྤྲོད་ཤིང་ལ་སྟོགས་པ་དེ་ཞིམ་དད་དང་ལྷན་
པར་སྐྱེ་བོ། །རྩན་སྤངས་པས་ཡུལ་སྟོགས་གང་ན་ཡང་གཞན་གྱིས་མི་སྤྲོ་བའི་
ཆོས་རྒྱན་ལ་སྟོགས་པའི་འཛིགས་པ་དང་བྲལ་ཏེ་གཞོད་འཆོ་མེད་པའི་གནས་སུ་
སྐྱེས། སྤམ་སྤངས་པས་སྐྱེ་དགུ་ཀྱན་དང་མ་སྤྲོད་པ་དང་རེག་ན་རྩལ་རེག་མེད་པའི་
མཆོག་ཏུ་ཉམས་དགའ་ཞིང་བདེ་བའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེས། ཆོག་རྩལ་སྤངས་པས་དུས་
ཆོད་ཀྱི་འགྱུར་བ་མ་ལོག་ཅིང་དུས་དང་རྗེས་སུ་མ་སྤྲོད་པར་འགོ་ཞིང་། ལོགས་པར་
སློན་པའི་འབྲས་བུས་ལྷག་པའི་སར་སྐྱེ་བོ། །དག་འབྲལ་སྤངས་པས་ས་སྟོགས་མཐོ་
དམན་མེད་པར་མཉམ་ལ་ཆུ་མཆོ་བསིལ་བའི་རྗེས་སུ་བརྒྱན་པར་སྐྱེ་བོ། །བན་བ་
སེམས་སྤངས་པས་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་མང་ཞིང་བཟང་དགུ་འཕེལ་བ་མཐོང་
བའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བོ། །གཞོད་སེམས་སྤངས་པས་ལོ་མ་དང་འབྲས་བུ་སྤྲོད་ལ་
སྟོགས་པ་རོ་མཆོག་བདེ་བ་དང་ཞིམ་པའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བོ། །ལོག་སྤྲོ་སྤངས་པས་
རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྟོགས་པའི་འབྲུང་ཁུངས་བཟང་ཞིང་སྐྱབས་དང་དབྱང་གཉིན་དང་
ལྷན་པར་སྐྱེ་བོ། །

བཞི་པ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི།
སྐྱེས་བུ་བྱེད་པ་དགོ་ལས་དགོ་འཕེལ་བས། །ལོགས་དགུའི་བསམ་པ་ཡིད་བཞིན་
འགྲུབ་པ་ཡིན། །
ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི་དགོ་བ་སྤྲོ་མ་སྤྲོ་མ་དག་ལས་དགོ་བ་བྱེད་

མ་སྤྱི་མ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བས། འབྲས་བུ་ལེགས་དགུ་འབྱུང་བའི་མངོན་
མཛོད་ས་ལེགས་ཀྱི་གོ་འཕང་བསམ་བ་ཡིད་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

ལྷ་པ་པར་སྤྱན་དུག་གི་འབྲས་བུ་ནི།

གཞན་ཡང་སྤྱན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྱིམ་ས་ཀྱིས་བདེ། །བཅོད་པས་གཟུགས་བཟང་
བཙོན་འགྲུས་ཡོན་ཏན་བཟིང། །བསམ་གཏན་སེམས་ཞི་སྒོ་ཡིས་གྲོལ་བ་འཛོལ།
ཅེས་བ་སྟེ། གཞན་ཡང་པར་སྤྱན་དུག་གི་འབྲས་བུ་ནི་སྤྱན་པས་ལོངས་སྤྱོད་འཕེལ་
ཞིང་། ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ཀྱིས་མཛོད་ས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་། བཅོད་པས་གཟུགས་
བཟང་བ་དང་། བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་དང་གཟེ་བཟིང་ཆེ་བ། བསམ་གཏན་
ཀྱིས་སེམས་ཞི་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒོ་ཡིས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་བ་
དམ་པ་འཛོལ་པར་འགྱུར་རོ།

དུག་པ་ཆད་མེད་བཞི་ཡི་འབྲས་བུ་ནི།

བྱམས་པས་ཡིད་འོང་སྤྱིང་རྗེས་པན་པ་འགྲུབ། །དགའ་བས་སྤྱན་ཆོགས་བཏང་
སྟོམས་རྩྭ་པ་མེད། །མདོར་ན་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་རབ་འབྲས། །གནས་
སྐབས་མངོན་མཛོ་མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་འགྲུབ། །འདི་ནི་ལམ་བཟང་ཤིང་རྟ་ཆེན་
པོའི་སྟོལ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་སྤྱན་ཆོགས་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན།
ཞེས་བ་སྟེ། ཆད་མེད་བཞི་ཡི་པན་ཡོན་ནི་བྱམས་པས་ཀུན་གྱི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་།
སྤྱིང་རྗེས་གཞན་ལ་པན་པ་འགྲུབ་པ་དང་། དགའ་བས་འབྱོར་བ་སྤྱན་སྐྱམ་ཆོགས་
པ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་ཆགས་སྤང་གི་རྩྭ་པ་མེད་པ་སྟེ། མདོར་ན་བསོད་
ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་རབ་དུ་གྱུར་བའི་འབྲས་བུ་གནས་སྐབས་
མངོན་པར་མཛོ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་ངེས་པར་ལེགས་པ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པས་

ཆད་མེད་བཞི་པོ་འདི་ཉིད་ལས་བཟང་པོ་ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲེད་བའི་སྒོལ་
དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

བདུན་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ནི།
དེ་ལྟར་སྤྱིད་ཞིར་འདུ་བྱེད་ལས་རྣམས་ནི། །སེམས་ལ་བརྟེན་ཞིང་སེམས་ཉིད་འོད་
གསལ་ལ། །མཁའ་བཞིན་བྱེད་པོ་མི་དམིགས་སྒྲོས་དང་བྲལ། །བདེན་པ་གཉིས་
དོན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་།།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤྱིད་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་དང་ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་
པར་གོང་དུ་བཤད་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྣམས་ནི། །སེམས་ལ་བརྟེན་ཞིང་སེམས་
ཉིད་འོད་གསལ་བའི་ངང་ལ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་པོ་མི་དམིགས་ཏེ་སྒྲོས་
བའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ལ། །སྤང་ཚུལ་འགགས་པ་མེད་པ་ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པ་དང་། །གནས་ཚུལ་ངོ་བོས་སྟོང་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟེ་བདེན་པ་གཉིས་
ཀྱི་དོན་པན་ཚུན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

བརྒྱད་པ་དགེ་སྤྲིག་སོ་སོའི་འབྲས་བྱ་ནི།
གདོད་ནས་རྣམ་དག་མེད་བཞིན་སྤང་བ་ཡི། །ལས་ནི་ཀུན་བྱེད་རི་མོ་མཁན་འབྲ་
ཞིང་། །རྟག་ཏུ་རྗེས་འགོ་ལུས་ཀྱི་གིབ་མ་འབྲ། །གཞན་དུ་མི་འཕོ་ལུས་ཀྱི་བདེ་སྐྱབ་
བཞིན། །རང་བཞིན་བརྫོགས་དཀའ་ཚུ་གླུང་འབབ་འབྲ་ཞིང་། །མཐོང་མན་རྩུང་བྱེད་
འགོ་ཀུན་དབང་པོ་འབྲ། །འིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་འབྲ་ཞིང་། །དཀར་ནག་
མི་འགྱུར་ཀུན་ལྷན་ལ་འབྲ།།

ཞེས་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་གཞི་མེད་ཅེ་བ་
དང་བྲལ་བཞིན་དུ་མི་ལས་དང་འབྲ་བར་སྤང་བ་ཡི་ལས་ནི་རྣམ་པ་སྤྲ་ཆོགས་ཀུན་

བྱེད་པའི་རིམ་མཐའ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོག་འབྲེལ་རབ་གསལ་ཡོད་སྤྱང་གསར་བ།
 གྱི་གྱི་མ་མ་དང་འབྲེལ་བ། རྣམ་སྤྲོད་གཞན་དུ་མི་འཕོ་བ་ལུས་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་བཞིན་སྤྱང་
 བར་བྱེད་པ་དང་། རང་བཞིན་བསྐྱོད་དཀའ་བ་དེ་གཟུང་གི་ཚུ་སྤྱང་འབབ་པ་འབྲེལ་
 བའི་ཆོག་འབྲེལ་གྱི་གནས་སྤྱང་བར་བྱེད་པ་འཕོ་བ་ཀྱན་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་
 རྒྱལ་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོག་འབྲེལ་གྱི་ཆོག་འབྲེལ་བ་རྣམས་མཐའི་དབྱིངས་འབྲེལ་བའི་
 དཀར་ཅན་གྱི་གཞན་དུ་མི་འབྱུང་བ་ཀྱན་དང་སྤྱད་པའི་མདོག་དང་འབྲེལ་བའོ།

དགུ་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་འབྲས་བུ་སྤྲོད་པ་ནི།
 ལས་རྣམས་བརྟགས་ན་ངོ་མོ་འགའ་མེད་ཀྱང་། །མི་ལམ་བཞིན་དུ་བདེ་སྤྱད་སྤྱང་
 ཆོགས་བྱེད། །སྤྱོད་བརྟགས་ལས་རྣམས་དངོས་པོ་མཆོན་མ་མེད། །རྒྱ་འབྲས་མི་
 སྤྱང་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་ཉིད། །ཡོད་མིན་མེད་མིན་རང་བཞིན་གཉིས་སྤྱང་མེད། །རི་ལྷ་
 སྤྱང་བདེ་སྤྱད་རྣམས་པར་སྤྲོད། །འདི་ནི་རི་སྤྱད་རི་བཞིན་གཟིགས་པའི་ཡུལ། །རྣམ་
 ཀྱན་མཐེན་པ་དེ་ཡིས་ལེགས་པར་གསུངས།།
 ཞེས་པ་སྟེ། དག་སྤྱི་གྱི་ལས་རྣམས་རིགས་པས་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་ན་རང་གི་ངོ་
 མོ་འགའ་ཡང་མེད་ཀྱང་། སྤྱང་རྒྱལ་མི་ལམ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱད་སྤྱང་ཆོགས་
 སྤྱང་བར་བྱེད་ལ། །འོན་ཀྱང་སྤྱོད་པར་བརྟགས་པ་ཅེས་ལས་ལས་རྣམས་ཀྱི་
 དངོས་པོ་མཆོན་མར་གྲུབ་པ་མེད་ལ། སྤྱང་རྒྱལ་ལ་རྒྱ་དག་སྤྱི་གྱི་ལས་འབྲས་བུ་སོ་
 སོར་མི་སྤྱང་བར་འབྱུང་བ་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་མོ་ནི། །ཡོད་མིན་མེད་མིན་
 ཀྱི་རང་བཞིན་གཉིས་སྤྱང་མེད་ཀྱང་རི་ལྷ་སྤྱང་བདེ་སྤྱད་རྣམས་པར་སྤྲོད་པ་འབྱུང་
 བ་འདི་ནི་རི་སྤྱད་པ་དང་རི་བཞིན་གཟིགས་པའི་ཡུལ་དུ་རྣམས་པ་ཀྱན་མཐེན་པ་དེ་
 ཡིས་དེ་དག་གི་ངོ་མོ་ལེགས་པར་གསུངས་སོ།།

གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལའང་བཞི་ལས། དང་པོ་རྒྱ་འབྲས་བྱུང་གསོད་དགག་པ་ནི།
 གང་ཞིག་ལས་འབྲས་བྱུང་དུ་གསོད་པ་དག ། ལྷ་སྟེགས་ཆད་པར་ལྷ་བའི་སྟོབ་མ་སྟེ། སྟོང་
 བའི་ལྷ་བ་གདེང་ཅམ་སྟེ་འཆའ་བ། ། ཆད་པའི་མཐར་ལྷུང་འོག་ནས་འོག་ཏུ་འགྲོ། ། ལམ་
 ངན་ཞུགས་པ་དེ་དག་གནས་ངན་ལས། ། རྣམ་ཡང་མི་ཐར་བདེ་འགྲོ་རིང་དུ་བྱེད། །
 ཅེས་པ་སྟེ། གང་ཟག་གང་ཞིག་གིས་ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་མེད་དེ་ནམ་མཁའ་
 ལྷ་བྱའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ནས་ལས་འབྲས་བྱུང་
 དུ་གསོད་པ་དག་ལྷ་སྟེགས་ཆད་པར་སྒྲིབ་བ་རྒྱུ་འཕེན་པའི་ལྷ་བ་སྟོན་པའི་སྟོབ་མ་
 དང་འབྲས་སྟེ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་པའི་ལྷ་བ་ལ་གདེང་ཅམ་སྟེ་འཆའ་བ་དེ་ཉིད་རྒྱ་
 འབྲས་མེད་པར་ལྷ་སྟེ་ཆད་པའི་མཐར་ལྷུང་ནས་ངན་སོང་གི་གནས་འོག་ནས་འོག་
 ཏུ་འགྲོ་སྟེ། ལམ་ངན་པར་ཞུགས་པ་དེ་དག་སྟེ་བ་ཕྱི་མ་རྣམས་སྟེ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་
 མེད་པར་ལྷ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་གནས་ངན་ལས་ནམ་ཡང་མི་ཐར་བར་ཐར་པ་ལྷ་
 ཅི་བདེ་འགྲོ་ལྷ་མའི་གོ་འཕང་ཡང་རིང་དུ་དོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་སྟོང་ལྷ་དགག་པ་ནི།

རྒྱ་འབྲས་སྟོང་རྗེ་བསོད་ནམས་ཆོགས་འདི་དག ། དང་དོན་གྱིས་བའི་ཆོས་ཏེ་སངས་
 མི་རྒྱ། ། དེས་དོན་བྱར་མེད་ནམ་མཁའ་ལྷ་བྱའི་དོན། ། རྣམ་འབྱོར་ཆེན་པོ་རྣམས་
 གྱིས་བསྟོམས་ཤིག་ལོ། ། ཆད་པ་ལས་ཀྱང་ཆད་པའི་ལྷ་བ་ཅན། ། དམན་པ་ལས་
 ཀྱང་དམན་པའི་ལམ་ཞུགས་དག ། རྒྱ་ཉིད་བཀག་ནས་འབྲས་བྱ་བསྒྲུབ་པ་མཆོད། །
 ཞེས་པ་སྟེ། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་དེ། ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་བྱམས་སྟོང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་འདི་དག་དང་དོན་ཏེ་གྱིས་པ་སོ་སོའི་སྟེ་པོ་གནས་ལུགས་
 ཀྱི་དོན་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཏེ་དེས་ནི་ནམ་ཡང་སངས་མི་རྒྱ་སྟེ། དེས་ན་དེས་
 བའི་དོན་གྱི་ཆོས་བྱར་མེད་ནམ་མཁའ་ལྷ་བྱའི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དོན་རྣམ་འབྱོར་

པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོམས་ཤིག་ལས་འབྲས་ཀྱི་ལྷ་བ་ལ་སྟོད་མི་དགོས་ཞེས་
 པ་ནི་མདོན་སྲུང་དུ་སྒྲུང་བའི་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྒྱུར་བ་བཏབ་པ་ཡིན་པས་ལོ་ཞེས་
 པ་ནི་མ་རངས་པའི་ཆོག་པོ། །དེ་སྐད་དུ་རྒྱ་འབྲས་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་འདི་ཉིད་ཆད་པ་
 ལས་ཀྱང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆད་པའི་ལྷ་བ་ཅན་དང་། དམན་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཤིན་
 ཏུ་དམན་པའི་ལམ་ངན་པ་ལ་ཞུགས་པ་དག་རྒྱ་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ་ཉིད་
 བཀག་ནས་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་གཉིས་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མཆར་བའི་གནས་
 ཉེ་རྒྱ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ཞིག་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་སྟེ་ཅེ་ཡིད་ཅན་དག་པ་ནི།
 རྣམ་མཁའ་ཡིན་ན་བསྐྱོམས་ཡང་ཅི་ཞིག་དགོས། །མིན་ན་བསྐྱོམས་ཀྱང་ངལ་བ་
 དོན་མེད་དོ། །ཅང་མེད་བསྐྱོམས་པས་ཐར་པ་ཐོབ་འགྱུར་ན། །རྣམ་མཁའ་ཡིད་ཅན་
 རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་འགྱུར། །སྐྱོམ་པར་ཁས་བླངས་ནས་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་གྲུབ། །དེ་
 ཕྱིར་ལམ་ངན་དེ་འདྲ་རྒྱུང་སྤངས་ཤིག །
 ཅེས་པ་སྟེ། གནས་ལུགས་རྣམ་མཁའ་ལྷ་བུ་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཆེ་རྣམ་མཁའ་ཡིན་
 ར་སྐྱོམ་ཡང་ཅི་ཞིག་དགོས་ཉེ། གྲུབ་ཅིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིན་ན་བསྐྱོམས་ཀྱང་དོན་
 མེད་དེ་མིན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ངལ་བ་བརྒྱ་སྟག་བསྟེན་པ་
 དོན་མེད་དོ། །ཅང་མེད་རྣམ་མཁའ་ལྷ་བུ་བསྐྱོམས་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་
 ན། རྣམ་མཁའ་ཡིད་ཅན་ཉེ་སྟེ་སྟེགས་ཆད་པར་ལྷ་བ་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
 པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་བསྐྱོམས་པར་ཁས་བླངས་ཆར་ནས་ནི་རྒྱ་མཆན་དེ་ལས་
 ཀྱང་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཡོད་པར་གྲུབ་སྟེ་རྒྱ་མཆན་དེའི་ཕྱིར་ཆད་པར་ལྷ་བའི་ལམ་
 ངན་དེ་འདྲ་རྒྱུང་རིང་དུ་སྤངས་ཤིག་ཅེས་གདམས་པའོ།

གསུམ་པ་ཡང་དག་པའི་ལམ་འབྲས་བཤད་པ་ནི།

ཡང་དག་ལམ་ནི་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་ཏེ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་མཉམ་སྦྲེར་ལྟར་
གྲིས་གྲུབ། །སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལམ་འབྲས་ཀྱིས། །སྤང་ལ་རང་བཞིན་
མེད་པའི་ལམ་བསྐྱོམས་ཏེ། །སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་འབྲས་བྱ་འཛོམ། །སྤང་ལ་
རང་བཞིན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དོན། །སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་མཛད་པ་ནི། །དག་
པའི་རྒྱ་འབྲས་ཟབ་མོའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན། །དེ་བས་དེས་དོན་མདོ་རྒྱད་སྟོང་པའི་
དོན། །ཚོགས་གཉིས་བྱང་འཇུག་རིམ་གཉིས་བསྐྱེད་ཚོགས་ཀྱིས། །སྤང་དུ་ཚོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན།

ཞེས་པ་སྟེ། ད་ནི་ཡང་དག་པའི་ལམ་ནི་རྒྱ་ཚོགས་གཉིས་བསམགས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་འབྲས་བྱ་སྐྱ་གཉིས་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་སྤང་བཅས་ཐབས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་སྤང་མེད་
ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་མཉམ་སྦྲེར་བྱང་འཇུག་ཏུ་བསམགས་ཏེ་འབྲས་
བྱ་སྐྱ་གཉིས་ལྟར་གྲིས་གྲུབ་ཏེ། དེ་ཡང་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལམ་འབྲས་
ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱ་མ་ལྟ་བུའི་ལམ་
བསྐྱོམས་ཏེ། སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྐྱ་མ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་སྟེ། སྤང་
ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྟག་བྱུང་
ལྟར་གྲུབ་ཏུ་མཛད་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཟབ་མོའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་དེ་
བས་ན་དེས་དོན་མདོ་རྒྱད་སྟོང་པའི་དོན་མདོ་ལྟར་ན་རྒྱ་ཚོགས་གཉིས་བྱང་འཇུག་
དང་། སྤགས་ལྟར་ན་རིམ་གཉིས་ཏེ་བསྐྱེད་ཚོགས་བྱང་འཇུག་གིས་འབྲས་བྱ་སྤང་
དུ་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་མཐུག་བཟུ་བ་ནི།

འདིར་ནི་སྤྱི་དོན་པར་འདུ་བྱེད་རྒྱ་འབྲས་ཀྱིས། །ཆ་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་རབ་སྤངས་
ནས། །ཐར་པའི་རྒྱ་འབྲས་ནན་ཏན་སྤྱིང་པོར་བྲ། །སྤྱར་དུ་མངོན་མཐོངས་ལེགས་
བྱང་ཆུབ་འབྲུག།

ཅས་པ་སྟེ། དལ་རྟེན་ཐོབ་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་སྤྱི་དོན་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་འདུ་
བྱེད་ཐག་བཅས་ཀྱི་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱིས་ཆ་ཤས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་རབ་དུ་
སྤངས་ནས་ངེས་འབྱུང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
ཅིས་ཟིན་པའི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཆོགས་གཉིས་བསགས་
པ་ལ་ནན་ཏན་སྤྱིང་པོར་བྲ་དགོས་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྤྱར་དུ་མངོན་མཐོང་དང་
ངེས་ལེགས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་བྱུང་སྟེ་ཆེ་འདི་དོན་ཡོད་པར་བྲ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོ།

སྤྱི་དོན་བཞི་པ་སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟེ་བ་ནི།

དེ་ལྟར་བདེ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་ཆར་བསེལ་བས། །འགྲོ་སེམས་ས་གཞིར་ཆོགས་གཉིས་
རབ་རྒྱས་ཏེ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཡོངས་གང་སྤྱི་དོན་པ་འདིར། །དུབ་པའི་སེམས་
ཉིད་དེ་རིང་ངལ་སོས་ཤིག །

ཅས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་ཀྱིས་དུ་ཕན་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་ཆེན་པོ་དམ་པའི་
ཆོས་ཀྱི་ཆར་བསེལ་པོར་བབས་པས་འགྲོ་བའི་སེམས་ཀྱི་ཁམས་ས་གཞི་དང་འདྲ་
བར་ཆོགས་གཉིས་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པའི་ལྷ་གྲ་རབ་དུ་རྒྱས་ཏེ། །ལས་དང་ཉོན་
མོངས་པས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་སྤྱི་དོན་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདིར་བདེ་སྤྱག་
གི་ནམ་རྟོག་བར་མེད་པར་གཡོ་སྟེ་དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གོ་འཕང་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལྷ་བུའི་འབྱོར་པ་འདིར་གྲ་ཡངས་སྟོབ་དེ་ངང་དུ་ངལ་
སོས་ཤིག་ཅས་སྟོན་པའོ། །

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་ལས། ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་བཞི་པའི་
འབྲེལ་བའོ། །

ལྷ་པ། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟན་པའི་ལེའུ་ལ་དུག་སྟེ། དང་པོ་མ་ཞོར་ལམ་
སྟོན་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟན་པ། གཉིས་པ་ངེས་ལེགས་ཀྱན་གྱི་འབྲུང་གནས་སུ་
བསྟན་པ། གསུམ་པ་དམ་པ་བསྟན་བཞིན་ངན་པ་སྤང་བར་གདམས་པ། བཞི་པ་
སྤང་བྱ་གོགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ། ལྷ་པ་སྤང་བྱང་ཤེས་ནས་དངོས་བྱུང་བྱང་
ཚུལ། དུག་པ་སྐབས་ཀྱི་དགོ་བ་བསྟོ་བའོ།

སྤྱི་དོན་དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་ལས་འབྲས་མ་ཞོར་ལེགས་པའི་ལམ། །དམ་པ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་བསྟན་
ལས་འབྲུང་།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལས་རྒྱ་འབྲས་མ་ཞོར་བར་ཡང་དག་པ་ལེགས་པའི་ལམ་ནི་དམ་པ་
དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཉམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལས་འབྲུང་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ངེས་ལེགས་ཀྱན་གྱི་འབྲུང་གནས་སུ་བསྟན་པ་ནི།

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཉན་རང་ཆོག་ལ། །བྱང་ཆུབ་གསུམ་བརྟེས་དགོ་
བའི་བཤེས་ལས་བྱང་། །སྤྱི་ན་མངོན་མཐོ་བདེ་བའི་གས་ཐོབ་པ། །དེ་ཡང་དམ་པ་
དག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་། །དེ་ཕྱིར་སྤྲེས་བྱ་དམ་པ་བསྟན་པར་བྱ།

ཞེས་པ་སྟེ། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ཆོག་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་འབྲས་བྱ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་བརྟེས་པའམ་
ཐོབ་པ་ནི་རྒྱ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟན་པ་ལས་བྱང་ཞིང་། མ་ཟད་སྤྱི་ན་

མདོན་པར་མཐོ་བའི་བདེ་བའི་ཤས་རྩུང་ཟད་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་དམ་པ་དགོ་བའི་
བཤེས་གཉེན་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས་དེ་ཕྱིར་སྤྲེས་བྱ་དམ་པ་དགོ་བའི་
བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པར་བྱ་དགོས་སོ།

གསུམ་པ་དམ་པ་བསྟེན་བཞིན་ངན་པ་སྤང་བར་གདམས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་
བཤད་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི།

རི་ལྟར་ཅ་རྩན་ཤིང་ལ་འཁྲི་ཤིང་དང་། མི་གཙང་འདམ་དུ་བརྟེན་པའི་ཀླ་ཤ་ལྟར། དམ་པ་
བསྟེན་པས་རང་ཉིད་དམ་པར་འགྱུར། འན་པ་བསྟེན་པས་རང་ཉིད་ངན་པར་འགྱུར། དེ་
ཕྱིར་སྤྲེས་བྱ་དམ་པ་བསྟེན་པ་དང་། སྤྲིག་པའི་བཤེས་གཉེན་སྤང་ལ་ནན་ཏན་བྱ།
ཞེས་པ་སྟེ། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་བསྟེན་ཞིང་ངན་པ་སྤང་དགོས་པའི་དཔེ་རི་ལྟར་ན་
འི་བཟང་པོ་དང་ལྟན་པའི་ཅ་རྩན་གྱི་ཤིང་ལ་བརྟེན་པའི་འཁྲི་ཤིང་དེ་ཉིད་མཐོ་ཞིང་འི་
ཞེས་པ་དང་། མི་གཙང་བའི་ཐུག་རུལ་གྱི་འདམ་དུ་བརྟེན་པའི་ཀླ་ཤ་འི་རུལ་གྱིས་
བགོས་པ་ལྟར། དམ་པ་བསྟེན་པས་རང་ཉིད་ཀྱང་དམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། འན་
པ་བསྟེན་པས་ཀྱང་རང་ཉིད་ངན་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱ་མཚན་དེ་ཕྱིར་སྤྲེས་
བྱ་དམ་པ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པ་དང་། རྫོགས་ངན་སྤྲིག་པའི་བཤེས་
གཉེན་སྤང་བ་ལ་ནན་ཏན་བྱ་དགོས་སོ།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་གསུམ་སྟེ། བསྟེན་བྱའི་མཚན་ཉིད། རི་ལྟར་བསྟེན་ཚུལ། རྗེས་
སུ་འཛིན་བྱ་སྟོབ་མའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་བསྟེན་བྱའི་མཚན་ཉིད་ལ་བརྒྱད་
ལས། དང་པོ་བཤེས་གཉེན་སྤྲེའི་མཚན་ཉིད་ནི།

དམ་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཚུལ་དུ་ཞེན། །འཛིག་རྟེན་འདོན་ཕྱིར་ཀྱན་དང་ཆ་མཐུན་ལ། །འཛིག་
རྟེན་འདས་ཕྱིར་ཀྱན་དང་ཆ་མི་མཐུན། །སྟོགས་སྤྱོད་པ་ཀྱན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས།

ཞེས་པ་སྟེ། བཤེས་གཉིན་དམ་པ་དེ་ཡང་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཚུལ་དུ་འཕམ་གང་ཞེན་
འདིག་ཏེན་གྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཐར་པའི་ལམ་དུ་འདེན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཀྱན་དང་བྱི་ཡི་
སྦྱོང་ལམ་གྱི་ཆ་མ་ཐུན་པ་ཡིན་པ་ལ། འདིག་ཏེན་པའི་དག་འདུལ་གཉིན་སྦྱོང་གི་
བྱ་བ་ཀྱན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་བྱ་བ་ཀྱན་དང་ཆ་མི་མ་ཐུན་པས་
སྒོ་གསུམ་གྱི་སྦྱོང་བ་ཀྱན་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ།།

གཉིས་པ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ནི།

ཞེ་སྐྱེ་ཀྱན་སྦྱོང་གཙང་ཞིང་སྦྱོན་མེད་ལ། །ཐེ་ཆོས་གཙོང་མཁས་གསུང་སྟན་ཏི་
མ་མེད། །ཐུགས་ནི་ཟབ་ཞི་ཀྱན་མཁུན་ཡེ་ཤེས་མཛོད། །ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་
ཐོས་དང་སྦྱང་རྩེ་ཆེ། །ཤེས་རབ་རྒྱ་ཆེ་དགོངས་སྦྱོང་ནམ་མཁའ་འབྱ། །ཐིན་ལས་
ཆད་མེད་འབྲེལ་ཆད་དོན་དང་ལྡན། །བྱམས་ལྡན་སྦྱོང་ལ་སྤངས་ཤིང་རྟག་ཏུ་
བརྩོན། །འགྲོ་བའི་ཁ་ལོ་བྱོན་དུ་བསྐྱར་ལ་བསྟེན། །

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་དེ་ཡང་རི་ལྗ་བྱ་ཞེན་གཞི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་
པས་ཞི་ཞིང་འདུལ་བའི་སྐྱེ་ཀྱན་སྦྱོང་གཙང་ཞིང་སྦྱོན་མེད་པ་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་
བསྐྱབ་པས་གདུལ་བུའི་རྒྱད་ཀྱི་ཐེ་ཆོས་གཙོང་མཁས་ཤིང་གསུང་སྟན་ཆགས་
སྤང་གི་ཆོག་གི་ཏི་མ་མེད་པ་དང་། ཐུགས་ནི་ཏིང་ལེ་འདིན་གྱི་བསྐྱབ་པས་རབ་
ཏུ་ཞི་ཞིང་ཀྱན་མཁུན་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཛོད་འདིན་པས། ས་དང་ལམ་གྱི་
ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ། ཐོས་པ་དང་སྦྱང་རྩེ་ཆེ་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་གནས་ཐུགས་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་རྒྱ་ཆེ་བས་དགོངས་སྦྱོང་ནམ་མཁའ་དང་འབྱ་བ། གདུལ་བྱ་འདུལ་
བའི་ཐིན་ལས་ཆད་མེད་པས་འབྲེལ་ཆད་དོན་དང་ལྡན་པ། གདུལ་བྱ་ལ་བྱ་གཅིག་
བུའི་མ་ལྟར་བྱམས་པ་དང་ལྡན་པའི་བཤེས་གཉིན་དེ་འབྲ་བ་དགའ་ཐུབ་སྦྱོང་ལ་
སྤངས་ཤིང་རྟག་ཏུ་དད་གུས་དགའ་སྦྱོས་བརྩོན་པས་མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་

བའི་སྒྲོ་སྒྲུ་ཁ་ལོ་བྱེན་དུ་བརྒྱུར་བར་བྱེད་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་དགོས་སོ།།

གསུམ་པ་བྱེད་པར་གྱི་མཆན་ཉིད་ནི།

བྱེད་པར་གསང་སྤྲུགས་སྒྲུ་མའི་མཆན་ཉིད་ནི། །དབང་དང་སྟོམ་པ་དམ་ཆིག་གཙང་ལྡན་ཞིང་། །རྒྱུད་དོན་མན་ངག་རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་བྱིན། །བསྟེན་སྒྲུབ་ལས་སྟོར་ཕྱིན་ལས་མངའ་བརྟེས་ཤིང་། །ལྟ་སྟོམ་སྟོད་འབྲས་ཉམས་རྟོགས་ཤོད་ཆད་ཐོབ། །བཙེ་ཆེན་ཐབས་མཁས་གདུལ་བྱ་སྟིན་གྲོལ་འགོད། །བརྒྱུད་པའི་བྱིན་རྒྱབས་སྟིན་བྱང་མ་ཡལ་བ། །དེ་འབྲའི་མཁས་བྱུང་དཔལ་ལྡན་སྒྲུ་མ་བསྟེན།།
ཞེས་པ་སྟེ། གོང་གི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་སྟེང་དུ་བྱེད་པར་གསང་སྤྲུགས་གྱི་སྒྲུ་མའི་མཆན་ཉིད་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་བྱིན་དང་གི་དབང་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་དང་། རྒྱུད་སྟོམ་པ་དང་དམ་ཆིག་གཙང་མ་ལྡན་ཞིང་། རྒྱུད་སྟེ་སོ་སོའི་དོན་དང་མན་ངག་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་མཁས་ཏེ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ། བསྟེན་སྒྲུབ་ལས་སྟོར་ཕྱིན་ལས་དང་བཅས་པ་ལ་མངའ་བརྟེས་ཤིང་། གནས་ལུགས་གྱི་ལྟ་བ་རྟོགས་པ། སྟོམ་པའི་ཉམས་སྟོར་དང་ལྡན་པ། སྟོད་པ་སྒྲུང་དོར་ལ་མཁས་པ། འབྲས་བྱ་ཉམས་རྟོགས་གྱི་ཤོད་ཆད་ཐོབ་པ། ཐུགས་བཙེ་བ་ཆེན་པོས་ཐབས་ལ་མཁས་པས་གདུལ་བྱ་སྟིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་རུས་པ། བརྒྱུད་པའི་བྱིན་རྒྱབས་གྱི་སྟིན་བྱང་མ་ཡལ་བ། དེ་འབྲའི་མཁས་བྱུང་གཉིས་ལྡན་གྱི་དཔལ་ལྡན་སྒྲུ་མ་དམ་པ་བསྟེན་པར་བྱ་དགོས་སོ།།

བཞི་པ་དཔེ་ཡི་སྟོན་ས་བསྤྲུགས་པ་ནི།

གང་གི་ཡོན་ཏན་ཤིན་ཏུ་མཐའ་ཡས་ཏེ། །འགོ་བའི་གཉེན་གྱུར་སྟོགས་ཅམ་རབ་བསྤྲུགས་ན། །སྤྱིད་མཆོ་སྟོལ་བས་བྱ་ཆེན་མཉན་པ་སྟེ། །ལམ་ཁྱུགས་རྣམས་གྱི་དེད་དཔོན་སྒྲན་མེད། །རྒྱུད་པ་སེལ་བས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་སྟེ། །ལས་དང་ཉོན་

མོངས་མེ་འཇིག་བདུད་ཅིའི་ཆུ། །ཆོས་ཆར་བསིལ་བས་ཆར་སྤྲོན་བཟང་པོ་སྟེ། །འགྲོ་
ཀྱན་དགའ་བསྐྱེད་ལྷ་ཡི་རྩ་བོ་ཆེ། །དུག་གསུམ་ནད་སེལ་སྤྲོན་པའི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། །མ་
རིག་ལྷན་སེལ་སྤྲོན་མེ་འོད་པོ་ཆེ། །སྤྱི་དགའི་བདེ་འབྱུང་དཔག་བསམ་གྱིང་ཆེན་ཏེ། །འདོད་
དགུ་ལྷན་གྱུ་བ་རིན་ཆེན་བྱམ་པ་བཟང་། །བྱམས་ཆེན་ཉི་མ་འོད་ཟེར་དཔག་མེད་དེ། །གདུང་
སེལ་ཁྲ་བ་ཕན་བདེའི་འོད་དཀར་ཅན།།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་འབྲེལ་བའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གང་གི་ཡོན་ཏན་གིན་ཏུ་མཐའ་ཡས་
པ་སྟེ། འགྲོ་བའི་གཉེན་དུ་གྱུར་པ་ཚྭ་གས་ཅམ་དཔེ་ཡི་སྒོ་ནས་རབ་ཏུ་བསྐྱགས་ན།
འགྲོ་བ་རྣམས་སྤྱིད་མཆོ་ལས་སྒྲོལ་བས་གྲུ་ཆེན་གྱི་མཉན་པ་སྟེ། ཁ་ལོ་བ་དང་།
ཐར་བའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་གྱི་དེད་དཔོན་སྒྲོན་མེད་པ། སྤྱིད་ཞིའི་རྒྱུད་པ་
སེལ་བས་ཡིད་བཞིན་གྱི་རྟོར་བྱ་དང་འབྲས་སྟེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་མེ་འཇིག་
ཏེ་ཞི་བར་བྱེད་པས་བདུད་ཅིའི་ཆུ་ལྷ་བྱ། དམ་པའི་ཆོས་གྱི་ཆར་བསིལ་བར་འབབ་
པར་བྱེད་པས་ཆར་སྤྲོན་བཟང་པོ་འབྲས་སྟེ། འགྲོ་བ་ཀྱན་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་
པས་ཆོས་སྤྲོ་སྤྲོག་པས་ལྷ་ཡི་རྩ་བོ་ཆེ་ལྷ་བྱ། དུག་གསུམ་གྱི་ནད་སེལ་བ་སྤྲོན་པའི་
རྒྱལ་པོ་འབྲས་སྟེ། མ་རིག་པའི་ལྷན་པ་སེལ་བའི་སྤྲོན་མེ་འོད་པོ་ཆེ་ལྷ་བྱ། སྤྱི་དགའི་
ཕན་བདེ་འབྱུང་བས་དཔག་བསམ་གྱི་གིང་ཆེན་དང་འབྲས་སྟེ། འདོད་དགུ་ལྷན་གྱུ་བ་
ཏུ་འབྱུང་བའི་རིན་ཆེན་བྱམ་པ་བཟང་པོ་ལྷ་བྱ། བྱམས་པ་ཆེན་པོས་ཀྱན་ལ་སྒྲོམས་
པས་ཉི་མ་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་འབྲས་སྟེ། དཀར་གྱུ་བ་གྱི་གདུང་བ་སེལ་བའི་
ཁྲ་བ་ཕན་བདེའི་འོད་དཀར་ཅན་དང་འབྲས་པ་ཡིན་ནོ།།

ལྷ་པ་དོན་དང་མཐུན་པར་བསྐྱགས་པ་ནི།

དགོངས་སྒྲོང་ཡངས་པས་བྱི་མེད་མཁའ་འབྲས་ལ། །ཉིང་འཇིན་འོད་གསལ་གཟུང་
སྐར་ལྷན་གྱུ་བ་འབྲས། །མཁའ་བཙུན་རང་བཞིན་དཔག་མེད་མཆོ་འབྲས་ཞིང་། །བྱགས་

རྫོགས་པ་ཆེན་གཡོ་བ་ས་ཚུ་གྲུང་འདྲ། །རྣམ་གཡེང་མི་བསྐྱོད་གངས་རིའི་དཔལ་
འདྲ་ཞིང་། །མཆོག་ཏུ་མི་གཡོ་རི་རྒྱལ་ལྷན་པོ་འདྲ། །སྲིད་གནས་མི་གོས་འདམ་
སྒྲེས་པད་འདྲ་ཞིང་། །ཀྱན་ལ་ཐུགས་སྦྱོམས་བྱམས་སྐྱག་པ་མ་འདྲ། །ཡོན་ཏན་མཐའ་
ཡས་རིན་ཆེན་གཏེར་འདྲ་ཞིང་། །འཛིག་རྟེན་འདྲེན་པས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་འདྲ།
ཞེས་པ་སྟེ། གཞན་ཡང་དགོངས་པའི་སྟོང་ཡངས་པ་དེ་མ་མེད་པས་ནམ་མཁའ་
དང་འདྲ་ལ། སྒྲོམ་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་འོད་གསལ་གཟའ་སྐར་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བ་
དང་འདྲ། འབྲས་བུ་མཁུན་བཅེའི་རང་བཞིན་དབག་ཏུ་མེད་པ་རྒྱ་མཚོ་འདྲ་ཞིང་།
སྐྱོད་པ་ཐུགས་རྫོགས་རྫོགས་ཆེན་གཡོ་བ་ས་ཚུ་གྲུང་དང་འདྲ། ཐུགས་རྣམ་གཡེང་
གོས་མི་བསྐྱོད་པས་གངས་རིའི་དཔལ་དང་འདྲ་ཞིང་། དགོངས་པ་མཆོག་ཏུ་མི་
གཡོ་བ་རི་རྒྱལ་ལྷན་པོ་དང་འདྲ། སྲིད་པར་གནས་ཀྱང་སྲིད་པའི་སྐྱོན་གྱིས་མི་
གོས་པ་འདམ་སྒྲེས་གྱི་བརྒྱ་དང་འདྲ་ཞིང་། ཀྱན་ལ་ཐུགས་སྦྱོམས་པས་བྱམས་
སྐྱག་ཆེ་བ་བྱ་གཅིག་པའི་པ་མ་དང་འདྲ། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པའི་འབྲུང་གནས་
རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་དང་འདྲ་ཞིང་། འཁོར་བའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་
པན་བདེའི་ས་ལ་འདྲེན་པས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སངས་རྒྱས་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ།

བྱུག་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི།

དེ་འདྲའི་སྒྲ་མ་དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྱི་རྩེ། །གང་ན་བཞུགས་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱང་
དང་མཉམ། །མཐོང་ཐོས་བྲན་རིག་འཁོར་བ་ཕྱིར་བསྐྱེལ་ཞིང་། །རྫོགས་ཆེན་ཐིན་
ལས་ཁུར་ཆེན་དབག་ཏུ་མེད། །ས་ཆེན་འགོ་བ་ཀྱན་གྱི་རྟེན་བཞིན་ནོ།
ཞེས་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་དེ་འདྲ་བ་དང་ལྷན་པའི་སྒྲ་མ་དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྱི་རྩེ་དེ་ཉིད་
གང་ན་བཞུགས་པ་རྣམས་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱང་དང་མཉམ་ཞིང་
བཀའ་དྲིན་གྱི་ངོས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ལས་ལྷག་པ། ཞལ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་

མཐོང་ཞིང་གསུང་ཐོས་པ་དང་མཚན་ཅིམ་བྱ་ཞིང་ཞབས་རྩལ་རེག་པས་ཀྱང་
འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཕྱིར་བསྐྱེལ་ཞིང་སྒྲོང་བར་བྱེད་ལ། རྒྱབས་ཆེན་གཞན་
དོན་གྱི་ཐོན་ལས་ཁུར་ཆེན་དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་། ས་ཆེན་པོ་འཕྲོ་བ་ཀྱན་གྱི་ཉེན་བྱེད་
བ་བཞིན་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡང་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དཀར་པོ་དག་བའི་ཡོན་
ཏན་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ཀྱི་བརྟེན་པའི་གཞིར་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ།

བདུན་པ་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་སྤྱག་བར་སྤྱ་བ་ནི།
དཀོན་མཆོག་བཞི་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་དབང་སྤྱག་ཏེ་རུ་ཀ་
དཔལ་ཉིད། སྤྱིགས་དུས་འཕྲོ་བ་གདུལ་དཀར་དོན་མཛད་པས། གདུལ་བྱའི་ངོར་
ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱན་བས་སྤྱག་ དངོས་གྲུབ་ཅ་བ་དོན་སྤྱོད་དཔོན་ལ། སྒྲོག་སྤྱུམ་
ཐོལ་མེད་གཙང་མའི་སྤྱི་པོས་བསྟེན།

ཞེས་པ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་རང་རྒྱུད་ལ་འབྲེན་པར་བྱེད་
པའི་དཀོན་མཆོག་བཞི་པ་ནི་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱན་གྱི་སྒྲོ་
སྤྱད་བྱེད་པོ། དབང་སྤྱག་ཏེ་རུ་ཀ་དཔལ་ཉིད་སྤྱིགས་དུས་ཀྱི་འཕྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་འདུལ་
དཀར་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་པས། གདུལ་བྱ་རང་རང་སོ་སོའི་ངོར་ནི་རྣམས་དེ་
ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱན་བས་སྤྱག་སྟེ། དེས་ན་དངོས་གྲུབ་ཀྱན་གྱི་ཅ་བ་སྤྱིན་གྲོལ་
གྱི་གདམས་ངག་སྟེར་བའི་དོན་སྤྱོད་དཔོན་ལ་སྒྲོག་སྤྱུམ་གཡོ་སྤྱིའི་ཐོལ་ཐོག་མེད་
པས་གཙང་མའི་སྤྱི་པོས་བསྟེན་ཏེ་བཀྱར་བར་བྱའོ།

བརྒྱད་པ་དེ་ལྟར་བསྟེན་པའི་སན་ཡོན་ནི།
དེ་དག་གིས་ནི་ངན་འགྲོའི་ལམ་འགོག་ཅིང་། ཁད་འགྲོའི་སྐྱས་འཇུགས་འདི་ཕྱིར་
སན་བདེ་མཛད། ཡང་དག་དོན་སྟོན་སེམས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། ཆེ་འདིར་

སྒྲིན་གྲོལ་ལམ་ལ་འགོད་པས་ན། རྟག་བརྟན་འཕོ་འགྱུར་མེད་པའི་དད་པ་ཡིས། དུས་
ནམས་ཀྱན་ཏུ་སྐྱོང་ལ་མེད་པར་བསྟེན།
ཞེས་པ་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ལ་པན་ཡོན་ཅི་ཡོད་ཅི་
ན། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་འདྲ་བ་དག་གིས་ནི་རང་རྒྱུད་ངན་འགྲོའི་ལམ་ལས་
འགོག་ཅིང་། བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིས་གནས་སུ་འགྲོ་བའི་ལམ་གྱི་སྐྱས་འཇུགས་ཤིང་།
འདི་ཕྱིར་གནས་སྐབས་གྱི་པན་པ་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་སྒྲིན་
ལས་གྱི་མཛད་པ་ཡང་དག་པའི་གནས་ལུགས་གྱི་དོན་སྟོན་ཏེ་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་
བྱིན་གྱིས་སྒྲོལ་པར་བྱེད་ཅིང་ཆེ་འདིར་སྒྲིན་བྱེད་གྱི་དབང་དང་གྲོལ་བྱེད་མྱིང་གྱི་
ལམ་ནམ་པར་དག་པ་ལ་འགོད་པས་ན། རང་ངོས་ནས་ཀྱང་རྟག་བརྟན་འཕོ་འགྱུར་
མེད་པའི་དད་པ་དག་པོ་ཡིས་དུས་ནམས་ཀྱན་ཏུ་སྐྱོང་ལ་མེད་པར་མཉེས་པ་
གསུམ་གྱི་སྒྲོན་ས་བསྟེན་པར་བྱ་དགོས་སོ།

གཉེས་པ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉེས་ལས། དང་པོ་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་དཔེ་བསྟན་པ་ནི།
ཇི་ལྟར་ནད་པས་སྒྲན་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། དམངས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་མགོན་པོས་སྐྱེལ་
མ་དང་། ཆོང་པས་དེད་དཔོན་གྱུ་པས་མཉན་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་ཞི་ཕྱིར་ཉེས་
ཀྱན་གཞོད་བྲལ་ཕྱིར། སྐྱེ་ཤིས་འཇིགས་ཕྱིར་དོན་གཉེས་སྒྱུན་གྱལ་ཕྱིར། མྱིང་
མཆོ་བཀྲལ་ཕྱིར་སྒྲ་མ་བསྟེན་པར་བྱ།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་མ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་ཞེན་ནད་པས་འཆི་བ་ལ་འཇིགས་
ནས་སྒྲན་པའི་རྒྱལ་པོ་བསྟེན་པ་དང་། དམངས་ཀྱིས་འཇིགས་པ་ལས་བསྐྱབ་པའི་
ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་དང་། འགོན་པོས་ལམ་ནོར་དང་ཆོས་རྒྱན་ལས་སྐྱག་སྟེ་སྐྱེལ་མ་དང་།
རིན་ཆེན་མྱིང་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོང་པས་དེད་དཔོན་དང་། རྒྱ་མཆོར་གྱུ་ནད་དུ་ཞུགས་
པའི་གྱུ་པས་མཉན་པ་བསྟེན་པ་ལྟར། དོན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཞི་

བའི་ཕྱིར་དང་། ཉེས་པའི་འཛིགས་པ་ཀྱན་གྱི་གནོད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲེ་
ལེའི་འཛིགས་པ་ལ་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་སྟུན་གྱིས་བྱུབ་
བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་མཆོ་ལས་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར་སྒྲ་མ་བསྟན་པར་བྱ་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་དངོས་སུ་སྟུན་པ་བསྟན་པ་ལྟར་བསྟན་ནས་གཞན་རྣམས་ཤུགས་གྱིས་
བསྟན་པ་ནི།

སྒྲ་མ་སྟུན་པ་གདམས་ངག་སྟུན་དང་ནི། །རང་ལ་ནད་པའི་འདུ་ཤེས་ཉེར་གཞག་སྟེ། །ནན་
ཏན་བཙོན་པ་སྟུན་ཉིད་བསྟན་ཚུལ་དང་། །ཞི་བདེ་ནད་ལས་གྲོལ་བའི་འབྲས་ཐོབ་
བཞིན། །བསྟན་ཚུལ་གཞན་རྣམས་ཚུལ་དེས་དབག་བྱས་ལ། །དག་པའི་འདུ་ཤེས་
བཞི་ཡིས་བསྟན་པར་བྱ།།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ནད་པས་སྟུན་པ་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲ་མ་བསྟན་པ་ནི། སྒྲ་
མ་ལ་སྟུན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། གདམས་ངག་ལ་སྟུན་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་ནི། རང་
ལ་ནད་པའི་འདུ་ཤེས་ཉེར་གཞག་སྟེ། །ནན་ཏན་བཙོན་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་
ལ་སྟུན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཚུལ་དང་། ཐར་པ་ཞི་བདེ་ལ་ནད་ལས་གྲོལ་བའི་འབྲས་
བྱ་ཐོབ་པའི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་ཚུལ་གཞན་དམངས་
གྱིས་རྒྱལ་པོ་འགོན་པོས་སྒྲེལ་མ་བསྟན་པ་སོགས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཚུལ་དེས་
དབག་པར་བྱས་ལ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་འདུ་ཤེས་བཞི་བཞིའི་སྟོ་
ནས་བསྟན་ཚུལ་འགྲེལ་ཆེན་དུ་སྤྱོད་པོ་བཞེད་པའི་མདོ་ལྷང་འཛེན་པ་བཞིན་དུ་
ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་རྗེས་སུ་འཛིན་བྱ་སྟོབ་མའི་མཆན་ཉིད་ལ་ཡང་། སྤངས་སྤངས་སྟོབ་མ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་སྤངས་བྱ་སྟོབ་མ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་དངོས་བསྟན་གྱི་མཆན་ཉིད་

བཤད་པ་ནི།

གཞན་དུ་སྐལ་ངན་སློབ་མ་ཉེས་ཀྱན་གཞི། དད་དང་ངོ་ཆ་ཁྲིལ་མེད་སྤྱང་རྗེ་རྩུང་། རིགས་
དང་རང་བཞིན་ཀྱན་སྤྱོད་སྐལ་བ་ངན། སེམས་དང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་དུག་ལྷ་
རགས། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་དགོ་སྤྲིག་བསྐྱབ་པ་འཆལ། སྤྲོམ་དང་དམ་ཆོག་མི་
བསྐྱང་གཉེན་པོ་མེད། རབ་མོངས་སློ་བྲོས་རྩུང་ཞིང་དགང་དགའ་བ། ཁྲོ་དང་ཆོག་
རྩུབ་འཕེལ་བ་དེ་དག་གིས། བླ་མ་རི་དྲགས་ཆོས་ལ་སྤྲ་ཅི་དང་། རང་ལ་རྫོན་བ་
ནན་ཏན་མདའ་འཕེན་དང་། ཆོས་བྱུང་འབྲས་བྱ་གཞན་དུ་འཆོང་བའི་རྩལ། འདྲ་
ཤེས་ལོག་པ་ལྷ་ཡིས་བསྟེན་པ་ནི། དམ་ཆོག་མེད་པས་འདི་ཕྱིར་སྤྲུག་བསྐྱལ་
འཕྲོ་བ།

ཅེས་པ་སྟེ། བླ་མ་བསྟེན་རྩལ་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་སྐལ་བ་
ངན་པའི་སློབ་མ་ནི་ཉེས་པ་ཀྱན་གྱི་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དང་བླ་མ་ལ་དད་པ་རྩུང་བ་
དང་། རང་ལ་སྤྲོས་པའི་ངོ་ཆ་དང་གཞན་ལ་སྤྲོས་པའི་ཁྲིལ་མེད་པ། སྤྱང་རྗེ་རྩུང་
བ། རིགས་དང་རང་བཞིན་ངན་པ། ཀྱན་སྤྱོད་དང་སྐལ་བ་ངན་པ། ངན་སེམས་དང་
མི་དགོ་བའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དུག་ལྷ་རགས་པ། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་
དགོ་སྤྲིག་གི་བསྐྱབ་པ་འཆལ་བ། སྤྲོམ་པ་དང་དམ་ཆོག་མི་བསྐྱང་བ། སྤྲང་བྱས་
གྱི་ལས་ལ་གཉེན་པོ་མེད་པ། ཆོག་དོན་གྱི་གནས་ལ་རབ་དུ་མོངས་ཏེ་སློ་བྲོས་རྩུང་
ཞིང་། ཆོག་ཤེས་མེད་པས་དགང་དགའ་བ། ཁྲོ་ཁྲོ་དང་ཆོག་རྩུབ་འཕེལ་བའི་སློབ་
མ་དེ་དག་གིས་བླ་མ་ལ་རི་དྲགས་གྱི་འདྲ་ཤེས་དང་། ཆོས་ལ་སྤྲ་ཅི་དང་། རང་ལ་
རྫོན་བ་དང་། ཆོས་ལ་ནན་ཏན་དོན་དུ་གཉེར་བ་མདའ་འཕེན་པ་དང་། ཆོས་བྱུང་
པའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་གཞན་དུ་འཆོང་བའི་རྩལ་ཏེ་དེ་འདྲ་བའི་འདྲ་
ཤེས་ལོག་པ་ལྷ་ཡིས་བླ་མ་བསྟེན་པ་ནི། དད་པ་དང་དམ་ཆོག་མེད་པས་ཆེ་འདི་
དང་ཕྱི་མར་རང་ལ་སྤྲུག་བསྐྱལ་འཕྲོ་བ་ལོ།

གཉིས་པ་དེ་འདྲ་བའི་སློབ་མ་མ་བརྟགས་པའི་སྐྱོན་ནི།
 ལ་ལས་ཐོག་མར་མ་བརྟགས་བབ་ཅོལ་འདུག། །གསར་ངེས་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ཅིང་
 ཐུན་ས་སློང་། །ཁ་ཅིག་འདྲེས་མས་ངོ་སློག་ངན་གཡོའི་ཚུལ། །ཟུར་གྱིས་སྒྲ་མ་ཉི་
 འཁོར་སྐྱོན་འབྱེན་བ། །དེ་དག་གིས་ནི་འབྲས་བུ་མནར་མེད་ཉིད།།
 ཅེས་པ་སྟེ། སྒྲ་མ་དང་སློབ་མ་ལ་ལས་ཐོག་མར་མན་ཚུན་མ་བརྟགས་པར་བབ་
 ཅོལ་གྱིས་སྒྲ་སློབ་ཏུ་འདུག་ཅིང་། སྒྲ་སློབ་གསལ་བས་མན་ཚུན་རྒྱས་ལོན་པའི་
 ངེས་པ་མེད་ཀྱང་ཐོག་མར་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ནས་བསྟོད་ཅིང་རྒྱུན་ཅུང་ཟད་གྱིས་
 ཁོས་ནས་ཐུན་ས་སློང་པ་དང་། སློབ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་བསྟོད་སྟངས་འདྲེས་མས་
 མདུན་དུ་ངོ་ལ་བསྟོད་ཅིང་སློག་ཏུ་ངན་གཡོའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོག་ཟུར་གྱིས་སྒྲ་མ་དང་
 ཉི་འཁོར་རྣམས་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་དེ་སྐྱོན་འབྱེན་པ་སྟེ། རྒྱ་དེ་དག་གིས་ནི་འབྲས་བུ་
 མནར་མེད་ཉིད་ཏུ་སྐྱེས་སྟེ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཏུ་མེད་པར་སྤྱོད་བར་འབྱུང་ངོ།།

གཉིས་པ་སྒྲ་བྱའི་སློབ་མ་ལ་ཡང་། དང་པོ་སློབ་མ་བཟང་པོའི་མཆན་ཉིད་ནི།
 སྐལ་བཟང་སློབ་མ་དད་དང་ཤེས་རབ་ཆེ། །བཙུན་འབྲས་བག་ཡོད་ཅན་དང་ཤེས་
 བཞིན་ལྷན། །བཀའ་ལས་མི་འདའ་སྟོམ་དང་དམ་ཆོག་བསྟུང་། །སློག་གསུམ་དུལ་
 ཞིང་སྤྱིང་རྩེ་པན་སེམས་ཆེ། །ཁོང་ཡངས་སློབ་རིང་གཏོང་པོད་དག་སྤྱང་ཆེ། །བརྟན་
 ཞིང་མོས་གུས་ཆེ་བ་དེ་དག་གིས།།
 ཞེས་པ་སྟེ། སྐལ་བ་བཟང་པོ་དང་ལྷན་པའི་སློབ་མའི་ཡོན་ཏན་ནི་ཆོས་ལ་དད་པ་
 དང་ཤེས་རབ་ཆེ་བ། ཆོས་ལ་འདུག་པའི་བཙུན་འབྲས་དང་སྒྲ་དོར་གྱི་གནས་ལ་
 གཞེན་པའི་བག་ཡོད་དང་། ཆོག་དོན་མི་བརྗོད་པའི་ཅན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ལྷན་
 ཞིང་། སྒྲ་མའི་བཀའ་ལས་མི་འདའ་བའི་སྟོམ་པ་དང་དམ་ཆོག་བསྟུང་བུས་བ། སློ་
 གསུམ་དུལ་ཞིང་གཞན་ལ་སྤྱིང་རྩེ་དང་པན་སེམས་ཆེ་བ། བཟང་ངན་ཤོད་པའི་

ཁོང་ཡངས་ཤིང་སློང་རིང་བ། གཏོང་པོད་དང་དག་སྒྲུང་ཆེ་བ། གཤེས་རྒྱུད་བརྟན་
ཞིང་མོས་བྱས་ཆེ་བའི་སློབ་མ་དེ་དག་གིས་སྒྲ་མ་རིམ་ལྟར་བསྟན་ཚུལ་འོག་ནས་
འཆད་འགྱུར་ལྟར་རོ།

གཉེས་པ་སྒྲ་མའི་ཡོན་ཏན་བསམས་ཤིང་བཤགས་སྟོམ་བྱ་བ་ནི།
རྟག་ཏུ་སྒྲ་མའི་ཡོན་ཏན་བྱ་ཞིང་། སྟོན་ལ་མི་རྟོག་མཐོང་ཡང་ཡོན་ཏན་བསམ། །རང་
སྒྲུང་ཡིན་དེས་ཁོང་ལ་མི་མངའ་ཞེས། སྟོང་ནས་བསམ་ཞིང་བཤགས་སྟོམ་གཉེན་
པོ་བསྟན།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་མ་བཟང་པོས་དུས་རྟག་ཏུ་སྒྲ་མའི་སྐྱ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་བྱ་བར་བྱ་ཞིང་། གདུལ་བུའི་དོན་དུ་མཛད་སྟོད་སྒྲ་ཆོགས་སྟོན་གྱི་ཆ་
ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་ལ་ཡང་དེ་སྟོན་མ་ཡིན་ནམ་སྟམ་དུ་མི་རྟོག་ཅིང་། སྟོན་ལྟར་མཐོང་
ཡང་ཡོན་ཏན་ལ་བསམས་ནས་དེ་ཉིད་རང་སྒྲུང་མ་དག་པ་ཡིན་པར་དེས་ཏེ་སྒྲ་མ་
ཁོང་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་སྟོན་མི་མངའ་ཞེས། སྟོང་ནས་བསམས་ཤིང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་
བྱ་བར་བསམས་ཏེ་བཤགས་སྟོམ་བྱག་པོའི་གཉེན་པོ་བསྟན་ཏེ་རང་སྒྲུང་དག་པའི་
ཐབས་ལ་འབད་བར་བྱའོ།

གསུམ་པ་མི་མཉེས་པ་སྒྲུངས་ཤིང་བྱ་བ་ལྷ་བ་ནི།
སྒྲ་མ་མི་མཉེས་ཆ་དང་བཅས་སྒྲུང་ཞིང་། །རིམ་ལྟར་མཉེས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་བར་
བྱ། །སྒྲ་མས་བཀའ་སྐུལ་ནམ་ཡང་མི་བཅག་ཅིང་། །སྒྲ་མའི་ཉེ་འཁོར་སྐྱག་པའང་
སྒྲ་མ་བཞིན། །སྒྲ་མའི་འཁོར་གཡོག་སློབ་མར་མི་བསྟུ་ཞིང་། །ཆོས་བཤད་དབང་
བསྐྱར་ལ་སོགས་ལུས་ཏེ་བྱ།

ཞེས་པ་སྟེ། སྒྲ་མ་མི་མཉེས་པའི་བྱ་བ་ཆ་དང་བཅས་པ་སྒྲུང་བར་བྱ་ཞིང་རིམ་

མཉེས་པའི་ཐབས་ལ་སློང་མས་འབད་པར་བྱའོ། །སྤྱི་མས་བཀའ་བསྟུལ་བའི་
གསུང་ནམ་ཡང་མི་བཅག་ཅིང་སྤྱི་མའི་ཉེ་འཁོར་སྤྱག་པའང་སྤྱི་མ་བཞིན་དུ་ཅིས་
དགོས་ཞིང་། སྤྱི་མའི་འཁོར་གཡོག་སྤྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱང་སློབ་མར་མི་བསྟུ་ཞིང་།
ཆོས་བཤད་དང་དབང་སྐྱར་ལ་སོགས་པ་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱི་མར་
ཞུས་ཏེ་གནང་བ་ཡོད་ན་བྱ་ཞིང་མེད་ན་མི་བྱའོ།

བཞི་བ་སྤྱན་སྤར་ལུས་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་སྟོམ་པ་ནི།
སྤྱི་མའི་སྤྱན་སྤར་ལུས་དག་ཡིད་བསྟུམ་ཞིང་། །རྒྱུ་པ་བརྒྱུད་དང་སྤྱི་མ་ཀྱང་རྒྱུ་
མི་བསྟུ་། རོ་འཇུ་མ་མི་གནག་ཁོ་གཉེར་བསྟུ་མི་བྱ།
ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱི་མ་བཞུགས་པའི་སྤྱན་སྤར་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་
བསྟུམ་ཞིང་། རྒྱུ་པ་བརྒྱུད་པ་དང་སྤྱི་མ་ཀྱང་བྱ་བ་དང་རྒྱུ་པ་མི་བསྟུ་བ་དང་། རོ་
འཇུ་མ་མི་གནག་པ་དང་ཁོ་གཉེར་བསྟུ་པར་མི་བྱའོ།

ལྷ་པ་དག་གི་ཉེས་བྱས་མ་ལུས་སྟོམ་པ་ནི།
བབ་ཅོལ་མི་སྤྱི་རྒྱུན་ཆོག་སྤྱི་མ་དང་། །གཞན་གྱི་སྤྱོན་བརྗོད་མི་སྤྱི་རྒྱུན་ཅུ་བ་མོའི་
ཆོག་ལ་མ་བརྟགས་འབྲེལ་བ་མེད་རྣམས་སྤྱི་མི་བྱ།
ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱི་མའི་བྱང་དུ་མ་བརྟགས་བབ་ཅོལ་དུ་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་གཏམ་མི་སྤྱི་
ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་གྱི་ཆོག་དང་སྤྱི་མའི་ཆོག་དང་། གཞན་གྱི་སྤྱོན་བརྗོད་མི་
སྤྱི་རྒྱུན་པ་ཅུ་བ་མོའི་ཆོག་དང་། མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པར་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཆོག་
རྣམས་སྤྱི་བར་མི་བྱའོ།

དུག་པ་ཡིད་ཀྱན་སྤྲོད་ལོག་རྟོག་བསྐྱམ་པ་ནི།

སྤྱི་མཐོང་རྣམས་ལ་བརྟུན་སེམས་མི་བྱ་ཞིང་། །སྤྲོད་བཅས་གཞོད་སེམས་ཆ་དང་
བཅས་ཀྱན་བསྐྱམ། །སྤྱི་མཐོང་མཛད་སྤྲོད་སྤྲོད་སྤྲོད་ཆོག་ཆོག་འབྲུལ་ལ། །ཁ་ཞེ་འཛོལ་
བས་འབྲུལ་བར་མི་བརྟག་ཅིང་། །འདི་ནི་མི་རིགས་ཁོང་རང་མཛད་མོད་སྤྲོད་སྤྲོད་། །ཅུང་
ཟད་འགལ་འདུ་ཉེས་སྤྲོད་ལོག་སྤྲོད་།

ཞེས་པ་སྤྱི་ །སྤྱི་མཐོང་རྣམས་ལ་ཆགས་པས་བརྟུན་སེམས་མི་བྱ་ཞིང་། །སྤྱི་མཐོང་
སྤྲོད་བདག་སྤྲོད་མ་ལ་ལོགས་པའི་སྤྲོད་དང་བཅས་པ་ལ་ཡང་གཞོད་སེམས་ཆ་
དང་བཅས་པ་ཀྱན་ནས་བསྐྱམ་ཞིང་། །སྤྱི་མཐོང་མཛད་སྤྲོད་ཞེ་དག་སྤྲོད་སྤྲོད་ཆོག་ཆོག་
འབྲུལ་ལ་འང་ཁ་ཞེ་འཛོལ་བས་ཀྱང་དེ་ཉིད་མི་འཐད་དོ་ཞེས་འབྲུལ་བར་མི་བརྟག་
ཅིང་། །འདི་ནི་མི་རིགས་ཉེ་ཁོང་རང་མཛད་མོད་སྤྲོད་སྤྲོད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྤྱི་མཐོང་མཛད་
སྤྲོད་ལ་འགལ་འདུ་ཉེས་སྤྲོད་དུ་རྟོག་པའི་ལོག་སྤྲོད་ཅུང་རིང་དུ་དོར་བར་བྱའོ།

བདུན་པ་རང་སྤྲོད་བརྟགས་ཤིང་གྲུས་པ་སྤྲོད་པ་ནི།

གལ་ཏེ་སྤྱི་མཐོང་སྤྲོད་བར་མཛོན་ན་ཡང་། །རང་སྤྲོད་ཡོད་དེས་བརྟགས་ལ་བཞགས་
བསྐྱམ་བྱ། །སྤྱི་གཙུག་བསྤྲོད་སེམས་ལ་གསོལ་བ་དྲག་པོ་གདལ། །དེ་ཡིས་མཉེས་ཤིང་
དངོས་གྲུབ་སྤྲོད་དུ་འཛོལ།

ཅེས་པ་སྤྱི་ །གལ་ཏེ་སྤྱི་མཐོང་རང་ལ་བྱགས་སྤྲོད་བའམ་ཁོས་པ་སྤྲོད་སྤྲོད་མཛོན་ན་ཡང་།
རང་ལ་སྤྲོད་ཀྱི་ལས་དང་སྤྲོད་ཀྱི་སྤྲོད་བར་སྤྲོད་སྤྲོད་ཡོད་པར་དེས་པས་དེ་
སེམས་པའི་ཆེད་དུ་སྤྱི་མཐོང་རང་ལ་དེ་སྤྲོད་མཛོན་པ་ཡིན་ནོ་སྤྲོད་ནས་བརྟགས་ལ་
བཞགས་བསྐྱམ་བྱ་ཞིང་། །སྤྱི་མཐོང་སྤྲོད་དུ་བསྤྲོད་སེམས་ལ་གསོལ་བ་དྲག་པོ་གདལ་
བས་དེ་ཡིས་སྤྱི་མཐོང་བྱགས་མཉེས་ཤིང་མཆོག་སྤྲོད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྤྲོད་དུ་འཛོལ་
བར་འགྱུར་རོ།

བརྒྱད་པ་གྲུས་པའི་ཀྱན་སྦྱོང་དང་དུ་བླང་བ་ནི།

སྤྱི་མ་མཐོང་ཆེ་ལྡང་དང་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་། །བཞུགས་ཆེ་སྟན་སོགས་མཁོ་བའི་
ཡོ་བྱད་དབུལ། །སྟན་པར་སྤྱི་བས་བསྦྱོང་ཅིང་ཐལ་མོ་སྦྱོར། །བཞུད་ཆེ་ལྡང་དང་
ཞབས་འབྲིང་བསྟེན་བཀྱར་བྱ།

ཞེས་པ་སྟེ། སྦྱོང་ལམ་གཞན་ཡང་སྤྱི་མ་མཐོང་ཆེ་ཡར་ལྡང་བ་དང་ཕྱག་འཆལ་
ཞིང་། སྤྱི་མ་བཞུགས་ཆེ་བཞུགས་སྟན་ལ་སོགས་པ་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ནམས་
དབུལ་ཞིང་། དག་སྟན་པར་སྤྱི་བས་བསྦྱོང་ཅིང་ལག་གཉིས་གྲུས་པས་ཐལ་མོ་སྦྱོར་
བ་དང་། སྤྱི་མ་ཐར་བཞུད་ཆེ་ཡར་ལྡང་བ་དང་ཞབས་འབྲིང་སྟེ་ཞབས་སྦྱི་བྱས་ནས་
ཞབས་ཏོག་བསྟེན་བཀྱར་བྱའོ།

དགྲུ་པ་བློན་དང་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་བྱུ་བ་པ་ནི།

རྟག་ཏུ་བློན་དང་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་ཅིང་། །གྲུས་དང་འཛིགས་བཅས་ཞུམ་པས་
གནས་པར་བྱ། །རི་ལྷར་བག་མ་གསར་པའི་རྩལ་བཞིན་དུ། །སྒོ་གསུམ་ཞི་བས་
སྤྱི་མའི་བྱང་འདུག་གི། །འཕྱར་ཞིང་གཡེང་ལ་རྒྱོད་བག་བྱ་བ་མིན། །སྒྲོགས་རིས་མ་
ཡིན་ཁེ་དང་གྲགས་པས་མིན། །གཡོ་སྦྱས་མ་ཡིན་དེ་བཞིན་རྩལ་འཆོས་མིན། །རོ་
སྒྲོག་མ་ཡིན་ཉི་རིང་ཆགས་སྤང་མིན།

ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལྷར་སྤྱི་མ་དང་འགྲོགས་པའི་དུས་རྟག་ཏུ་བླང་དོར་གྱི་གནས་
ལ་བློན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་གསུམ་གྱིས་རྩལ་བཞིན་དུ་སྦྱོང་ཅིང་། །སྒོ་
གསུམ་གྲུས་པ་དང་འཛིགས་པ་དང་བཅས་ཞུམ་པས་ཞི་འདུལ་གྱིས་གནས་པར་
བྱ་ཞིང་། དཔེ་རི་ལྷར་ན་སྒོན་གྱི་དུས་སུ་བག་མཁམ་མནའ་མ་གསར་པས་སྦྱོང་
ལམ་རྩལ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་ལྷར་རང་ཉིད་གྱི་སྒོ་གསུམ་ཞི་ཞིང་འདུལ་བས་སྤྱི་མའི་
བྱང་དུ་འདུག་པར་བྱའོ། །གཞན་འཕྱར་ཞིང་གཡེང་ལ་རྒྱོད་བག་གི་བྱ་བ་ནམས་

བྱས་པ་མིན་ཏེ། སྤྱི་མཐོང་ཞབས་ཏོག་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་རིས་གྱིས་མ་ཡིན་ཞིང་།
ཁེ་དང་གྲགས་པ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་འང་མ་ཡིན། གཡོ་སྐྱུས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་
བཞིན་ཚུལ་འཆོས་ཀྱང་མིན། རོ་སྒྲོག་གིས་མ་ཡིན་ཞིང་ཉི་རིང་ཆགས་སྤང་གིས་
ཀྱང་མིན་པར་སྤྱི་མ་ལ་དད་དང་གྲུས་པས་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་ཞབས་ཏོག་བསྐྱེན་
བཀྱར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

བརྩ་བ་མཉེས་པ་གསུམ་གྱི་བཀྱར་སྟེ་བྱ་བ་ནི།
རང་ལ་འབྱོར་བ་ཡོད་ན་སྤྱི་མ་མཆོད། །ལུས་ངག་ཞབས་ཏོག་བསྐྱེན་ཀྱར་སྟེ་བྱ་
དང་། །ཆེ་འདི་སྒྲོས་བཏང་སྐྱབ་པས་མཉེས་པར་བྱ།
ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་ལ་འབྱོར་བ་ཡོད་ན་སྤྱི་མ་ལ་ཐ་མ་ཟང་ཟིང་གི་མཆོད་པས་
མཉེས་པ་དང་། འབྱོར་ལུས་ངག་ཞབས་ཏོག་གི་བསྐྱེན་ཀྱར་སྟེ་བྱའི་མཉེས་པ་དང་།
རབ་ཆེ་འདི་སྒྲོས་བཏང་ནས་སྐྱབ་པས་མཉེས་པར་བྱ་བ་ནི་མཉེས་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་
ནས་སྤྱི་མ་བསྐྱེན་པར་བྱ་བ་ལོ།

བརྩ་གཅིག་པ་གཞན་གྱི་ཚོལ་བ་ཐབས་གྱིས་བསྒྲོག་པ་ནི།
གཞན་གྱིས་མི་སྟན་བརྗོད་ན་འང་དེ་བསྒྲོག་ཅིང་། །རུས་པ་མེད་ན་སྤྱི་མ་ཡང་ཡོན་
ཏན་བསམ། །ན་བ་དག་པ་ཅིང་སྤྱིང་རྗེས་པན་པ་སྐྱབ། །དེ་ལ་མི་བརྟེན་བག་ཐེབས་
སྤྱི་བ་མིན།
ཞེས་པ་སྟེ། རང་གི་སྤྱི་མ་ལ་གཞན་གྱིས་མི་སྟན་པའི་སྒྲོན་གྱི་ཆ་བརྗོད་ན་འང་རུས་
པ་ཡོད་ན་དེ་ཐབས་གྱིས་བསྒྲོག་ཅིང་། །རུས་པ་མེད་ན་སྤྱི་མ་ཡང་རང་གི་སྤྱི་མ་འི་
ཡོན་ཏན་བསམས་ནས་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་མི་འབྱུང་བ་དང་། །དེ་སྟེ་བྱ་སྤྱི་མ་རྗོད་
པའི་ཆོག་ཐོས་པའི་ཆེ་ན་བ་དག་པ་ཅིང་དེ་ལ་ཁོང་མི་ཁོ་བར་སྤྱིང་རྗེས་པན་པ་སྐྱབ་

ལ། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་མི་བརྟེན་ཅིང་དེ་དང་མཉམ་དུ་བག་ཐེབས་ཏེ་གཏམ་སྒྲ་བར་བྱ་
བ་ཡང་མིན་ནོ།

བརྩ་གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་ནི།
དེས་ནི་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་ཕན་པ་འབྱུང་། །དམ་པ་རྣམས་དང་སྤྱད་ཅིང་ཆོས་རབ་
ཐོས། །ས་དང་ལམ་དང་གཟུངས་དང་ཉིང་རེ་འཛིན། །སྒྲ་ཆོགས་ཡོན་ཏན་འབྱོར་
བས་ཡོངས་གང་ཞིང་། །འགྲོ་ལ་ཞི་བདེའི་དགའ་སྟོན་འབྲུང་བ་ཡིན།།
ཞེས་པ་སྟེ། སྒྲ་མ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་དེས་ནི་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་ཕན་པ་དེ་ལེགས་
ཆོགས་མ་ལུས་པ་རང་བཞིན་སྟུན་གྱིས་བྱུང་ཅིང་། དམ་པ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་
རྣམས་དང་སྤྱད་ཅིང་དེ་དག་ལས་ངེས་དོན་གྱི་དམ་པའི་ཆོས་རབ་ཀྱི་ཅེ་མོར་གྱུར་
བ་རྣམས་ཀྱང་ཐོས་ཏེ། རིམ་གྱིས་ས་བརྩ་དང་ལམ་ལྔ་དང་གཟུངས་དང་ཉིང་རེ་
འཛིན་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྱོར་བས་ཡོངས་སུ་གང་ཞིང་། །འགྲོ་
བ་རྣམས་ལ་ཐར་པ་ཞི་བདེའི་དགའ་སྟོན་ཐོབ་པའི་རྒྱ་དམ་པའི་ཆོས་གདུལ་བྱའི་སྒོ་
དང་འཆམ་པར་འབྲུང་བའམ་སྒོ་བར་ལུས་པ་ཡིན་ནོ།།

སྤྱི་དོན་བཞི་པ་སྤང་བྱའི་གང་ཟག་གོགས་དང་བཅས་པ་ལ་དུག་ལས། དང་པོ་སྤྲིག་
པའི་བཤེས་གཉེན་སྤང་བར་གདམས་པ་ནི།
དེ་ལྟ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་བསྟེན་པས། །སྤྲིག་པའི་བཤེས་གཉེན་ངན་པའང་
ཀྱན་ཏུ་སྤང་། །དེ་ཡང་སྤར་བཤད་ཡོན་ཏན་མི་ལྡན་ཞིང་། །ལོག་པའི་སྦྱོན་མང་སྒྲིམ་
དང་དམ་ཆོག་འཆལ། །བྱམས་དང་སྦྱིང་རྩེ་ཤེས་རབ་ཐོས་པ་རྒྱུང་། །ལེ་ལོ་སྒྲིམ་
ལས་མི་ཤེས་ང་རྒྱལ་ཆེ། །ཀོ་ལོང་གདུག་རྩུབ་ཉོན་མོངས་དུག་ལྔ་རགས། །ཆེ་
འདི་དོན་གཉེར་བྱི་མ་རྒྱང་རིང་འཕང་། །ཆོས་ལྟར་སྟོན་ཡང་ཆོས་མིན་ཟོག་པོའི་

རིགས། །མི་གཙང་ཕུང་པོ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་མ་ནི། །གདུལ་བུའི་བུང་བ་མང་ཡང་རིང་དུ་
སྤང་། །དད་ལྡན་ལོག་ལམ་ངན་འགྲོར་འབྲིད་པས་ན། །ཐར་ལམ་འདོད་པས་ནས་
ཡང་བསྟེན་མི་བྱ།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཐར་པ་འདོད་པས་དམ་པ་རྣམས་ལ་ལོགས་པར་བསྟེན་པའི་
སྒྲོན་ས་སྟེ། བའི་བཤེས་གཉེན་ངན་པ་འང་རྣམ་པ་ཀྱན་དུ་སྤང་དགོས་ཏེ། བཤེས་
གཉེན་ངན་པ་དེ་ཡང་གང་ཞིན། སྤར་བཤད་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཡོན་
ཏན་དང་མི་ལྡན་ཞིང་། དེ་ལས་ལོག་པའི་སྒྲོན་མང་ཞིང་སྒྲོམ་པ་དང་དམ་ཆོག་
འཆལ་བ། གདུལ་བུ་ལ་བྱམས་དང་སྟོང་རྩེ་རྩུང་ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་དང་ཐོས་པ་རྩུང་བ། ཆོས་བྱབ་པའི་བགའ་སྟེན་ལེ་ལོ་དང་སྒྲོམ་ལས་
ཆེ་བ། སྤང་དོར་གྱི་གནས་མི་ཤེས་ཤིང་ང་རྒྱལ་ཆེ་བ། གཞན་ལ་གོ་ལོང་དང་
གདུག་རྩལ་ཆེ་བ། ཉོན་མོངས་དུག་ལྡ་རགས་བ། ཆེ་འདི་འདྲིག་ཉོན་ཆོས་བརྒྱད་
གྱི་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་སྤྱི་མའི་རྒྱ་འབྲས་རྒྱང་རིང་དུ་འཕང་ཞིང་རྣམ་པ་ཆོས་ལྟར་
སྟོན་ཡང་ཆོས་དང་མཐུན་པ་མིན་པ་ཟློག་པོ་རྩུན་མའི་རིགས་མི་གཙང་བའི་ཕུང་
པོ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་མ་ནི། མི་གཙང་བ་དེ་ལ་འཁོར་བའི་གདུལ་བུའི་བུང་བ་མང་ཡང་ཐག་
རིང་དུ་སྤང་དགོས་སྟེ། དད་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོམ་པ་རྣམས་ལོག་པའི་ལམ་ངན་
འགྲོར་འབྲིད་པས་ན། ཐར་ལམ་འདོད་པས་དེ་འདྲ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནས་ཡང་
བསྟེན་པར་མི་བྱའོ།

གཉེས་པ་སྟེ། བའི་སྒྲོན་པ་ལ་སྟོར་བའི་མཛའ་གྲོགས་སྤང་བ་ནི།
སྟེ། བའི་གྲོགས་པོ་དེ་ཡང་སྤང་བྱ་སྟེ། །རི་ཅམ་འགྲོགས་པ་དེ་ཅམ་སྟེ། བའི་ཤེས་པ་འཕེལ། །དགོ་
བའི་བྲིབ་ཅིང་ཉོན་མོངས་ཆར་བཞིན་འབབ། །བདེ་འགོ་འགོག་ཅིང་ངན་འགྲོའི་
འབབ་སྟེགས་ཏེ། །དམ་པ་སྟོན་ཅིང་དཀར་པོའི་ཆོས་ལ་སྤང་། །ངན་པ་བསྟོན་ཅིང་

ནག་པོའི་ཆོས་ལ་བསྟེན། །སྐལ་མཉམ་མི་དགོ་སྤྱོད་རྣམས་བསྟུགས་པ་སྟེ། །རྟག་ཏུ་
ལོག་ལམ་ངན་འགྱོར་འབྲིང་བས་ན། །སློམ་གྱི་ལྟ་བུ་ལ་རིང་དུ་སྤང་བར་བྱ།
ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱི་གཤམ་གྱི་ལོ་ལྔ་ལ་སྤང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་དང་ཇི་ཅམ་
འགྲོགས་པ་དེ་ཅམ་དུ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་སྤྱི་གཤམ་འབྲེལ་ཏེ། དགོ་བ་འབྲིབ་ཅིང་
ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱན་རྒྱུ་རང་རྒྱུད་ལ་ཆར་བཞིན་འབབ་སྟེ། འབྲས་བུ་བདེ་འགྲོ་
འགོག་ཅིང་ངན་འགྱོར་གནས་སུ་གཞོལ་བའི་འབབ་སྟེགས་ཏེ། དམ་པ་རྣམས་ལ་
སྤྱོད་ཅིང་དཀར་པོའི་ཆོས་ལ་སྤང་བ། ངན་པར་བསྤྱོད་ཅིང་ནག་པོའི་ཆོས་ལ་
བསྟེན་པ། རང་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་གྲོགས་ངན་མི་དགོ་བ་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་
ལ་བསྟུགས་པ་སྟེ། དུས་རྟག་ཏུ་ལོག་པའི་ལམ་བསྟེན་ཅིང་ངན་འགྱོར་འབྲིང་བར་
བྱེད་བས་ན། སློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་དང་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་འདྲ་བའི་ལོག་པའི་བཤེས་
གཉེན་རིང་དུ་སྤང་བར་བྱ།

གསུམ་པ་བཤེས་དང་གྲོགས་ངན་སྤང་བའི་ཕན་ཡོན་ནི།
སྤྱི་གཤམ་གྱི་ལོ་ལྔ་ལ་སྤང་བར་བྱ་བ་ལས། །འདི་སྤྱིར་བདེ་ཞིང་ལེགས་
པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུག། །རྟག་ཏུ་དགོ་འབྲེལ་ཐར་ལམ་ཟབ་མོ་བྱེད། །སྤྱི་བོ་ངན་པ་ནམ་
ཡང་མི་མཐོང་ཞིང་། །བདེ་གཤེགས་སྤྱིས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་མགོན་པོ་ཡིས། །བདག་
ལ་དགོངས་ཤིང་བྱེད་ཀྱིས་རྒྱུ་པར་མཐོང་། །བདེ་བར་ཆེ་ཡི་དུས་བྱེད་མཐོང་རིས་
འགྲོ། །དེ་སོགས་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱུང་ཡོན་ཏན་ལྟོ།
ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱི་གཤམ་གྱི་ལོ་ལྔ་ལ་སྤང་བར་བྱ་བ་ལས། །ཆེ་འདི་དང་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀ་བདེ་ཞིང་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལྟོ་ཀྱིས་
འབྱུག་སྟེ། དུས་རྟག་ཏུ་རང་རྒྱུད་ལ་དགོ་པའི་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འབྲེལ་
ཞིང་། ཐར་ལམ་ཟབ་མོས་བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་གཤམ་གྱི་ལོ་ལྔ་ལ་སྤང་བར་བྱ་བ་ལས། །སྤྱི་བོ་

ངན་པ་ནམ་ཡང་མི་མཐོང་ཞིང་། བདེ་བར་ག་ཤེགས་པ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་རྣམས་
 གྱིས་བསྐྱོར་བའི་མགོན་པོ་ཡིས་བདག་རང་ཉིད་ལ་དགོངས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བ་
 བར་ཡང་མཐོང་ལ། འཆི་ཁར་གནད་གཅོད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་མི་སྤྱོད་ཞིང་། བདེ་བར་
 ཆེ་ཡི་དུས་བྱེད་དེ་གནས་སྐབས་མཐོ་ངེས་དང་མཐར་ཐུག་ཐར་བའི་གྲོང་དུ་འགོ་བ་
 དེ་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ།

བཞི་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི།
 དག་བའི་ཁྲོགས་པོ་དམ་པ་རྟག་ཏུ་བསྟེན། །དེ་དག་གིས་ནི་དག་བའི་ལས་འཁེལ་
 ཞིང་། །སྤྲིག་དང་ཉོན་མོངས་འགྲིབ་ལ་ཉེས་པ་འགོག། །སྤྲིང་ལས་མཐར་འབྱིན་
 མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་འབྱུག། །ཆེ་འདིར་བདེ་ཞིང་སྤྱི་མ་འབྲས་དང་བཅས། །རྟག་
 ཏུ་དོན་ཡོད་ལྷ་མིའི་འཕྲོན་པར་འགྱུར།།
 ཞེས་པ་སྟེ། དག་བའི་ཁྲོགས་པོ་བཤེས་གཉིན་དམ་པ་རྣམས་རྟག་ཏུ་བསྟེན་པས་དེ་
 དག་གིས་ནི་རྒྱ་དག་བའི་ལས་འཁེལ་ཞིང་། སྤྲིག་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་མར་འགྲིབ་
 ལ་སྐྱོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་པ་འགོག་ཅིང་། འབྲས་བུ་སྤྲིང་པ་ལས་མཐར་འབྱིན་པའི་
 མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་བདེ་བ་འབྱུག་པར་བྱེད་ཅིང་ཆེ་འདིར་བདེ་ཞིང་སྤྱི་
 མ་ཡང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་ཏེ། དུས་རྟག་ཏུ་
 འཁེལ་ཆད་དོན་ཡོད་ཀྱི་ལྷ་མིའི་འཕྲོན་པའམ་དེད་དཔོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ།

ལྷ་པ་དག་བའི་བཤེས་ཁྲོགས་བསྟེན་པར་གདམས་པ་ནི།
 དག་བའི་བཤེས་དང་དག་ཁྲོགས་བསྟེན་པ་ཡིས། །དག་ཆོགས་འཁེལ་ཞིང་འབྲས་
 བུ་བདེ་བ་འཐོབ། །སྤྲིང་ན་མི་འཛིགས་པན་བདེ་དཔག་མེད་ཅིང་། །འགོ་བའི་དོན་
 གཉིས་འབྱོར་པ་མཐའ་ཡས་འབྱུག། །འདི་ནི་རྣམ་འཕྲོན་རྒྱལ་བའི་སྤྱལ་པ་སྟེ། །སྤྲིགས་

མའི་དུས་སུ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཡིན། །དེ་བས་ངེ་སྤྱིད་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོའི་བར། །སྐྱེ་བོ་
དམ་པ་རྣམས་ལ་བསྟེན་པར་བྱ།

ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་དག་བའི་བཤེས་གཉིན་དང་དག་བའི་གྲོགས་པོ་བཟང་པོ་
བསྟེན་པ་ཡིས། རང་རྒྱུད་ལ་རྒྱུ་དག་བའི་ཆོགས་འཕེལ་ཞིང་འབྲས་བུ་བདེ་བ་དམ་
པ་འཛོལ་ཏེ། སྤྱིད་ན་མི་འཇིགས་པའི་མན་བདེའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་
ཅིང་། འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ལ་མན་པ་དང་བདེ་བའི་དོན་གཉིས་ཀྱི་འགྲོར་
བ་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་སྟེ། འདི་ལྟ་བུའི་དག་བའི་བཤེས་གྲོགས་འདི་ནི་རྣམ་འཛེན་
རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱལ་བ་སྟེ། སྟིགས་མའི་དུས་སུ་དག་བའི་
བཤེས་གྲོགས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཡིན་པས། རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་ངེ་སྤྱིད་
བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོའི་བར་དུ་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱའོ།

དུག་པ་རྒྱལ་བ་ཞིན་བསྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ནི།

དེ་ཡིས་དག་སྤང་གྲོགས་མེད་འཆར་བ་དང་། །བྱམས་དང་སྒྲིང་ཇེ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་འགྲོངས་ཤིང་། །ཉམས་དང་རྟོགས་པ་རང་བཞིན་གོང་དུ་འཕེལ། །གཞན་
དོན་དཔག་མེད་ཅི་བསམ་ཆོས་བཞིན་འབྱུང་།

ཅེས་པ་སྟེ། དག་བའི་བཤེས་གྲོགས་རྒྱལ་བ་ཞིན་བསྟེན་པ་དེ་ཡིས་ནི་གཞན་ལ་
དག་སྤང་གྲོགས་མེད་དུ་འཆར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་དང་སྒྲིང་ཇེ་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འགྲོངས་ཤིང་། ཉམས་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་གྱིས་
གོང་དུ་འཕེལ་ཏེ། གཞན་དོན་དུ་མཇོང་བ་སྟོན་ལས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕེལ་ཞིང་ཅི་
བསམ་ཆོས་བཞིན་དུ་འབྱུང་བོ།

སྤྱི་དོན་ལྟ་བུ་སྤང་བྱང་ཤེས་ནས་དངོས་བྱུང་བྱང་རྒྱལ་ལ། སྤྱུང་བའི་རྒྱལ། བསྟེན་

པའི་ཚུལ། ལས་ཆོགས། གྲེ་བྲག་གི་རིམ་པ། བན་ཡོན་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་ནི།
རི་ལྟར་བསྐྱོམ་ཁིང་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། །རྒྱན་དུ་ཆོགས་བསགས་སྒྲིབ་པ་སྒྲིང་
བ་ལ། །ཉིན་མོ་སྤྱི་གཙུག་མཆན་མོ་སྒྲིང་ནང་དུ། །ཅུ་པའི་སྒྲ་མ་གང་མོས་ཡི་དམ་
དང་། །མཁའ་འགྲོ་གཉིས་མེད་མཆན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་མཐར། །བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་
དབང་བོ་མཁའ་འགྲོས་བསྐྱོར། །ཡིད་གྱིས་མཆོད་ཅིང་འདོད་དོན་གསོལ་བ་གདབ།
ཅས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲ་མ་རི་ལྟར་བསྐྱོམ་ཁིང་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། དུས་རྒྱུན་དུ་
ཆོགས་བསགས་སྒྲིབ་པ་སྒྲིང་བ་ལ་རང་ཉིད་སྟན་བདེ་བ་ལ་འདུག་སྟེ་སྤྱབས་འགྲོ་
སེམས་བསྐྱེད་སྒྲོན་དུ་སོང་ནས་རང་ཉིད་ཡི་དམ་གང་མོས་སུ་ཁལ་གྱིས་བསྐྱེད་
པའི་ཉིན་མོར་སྤྱི་གཙུག་དང་། མཆན་མོ་སྒྲིང་གི་ནང་དུ་སངས་ཁྲི་བརྒྱ་ཉི་ལྔའི་སྒྲིང་
དུ་ཅུ་པའི་སྒྲ་མ་གང་མོས་དེ་ཉིད་ཡི་དམ་དང་། མཁའ་འགྲོ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
མཆན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་མཐར། བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་དང་དབང་བོ་མཁའ་འགྲོས་
བསྐྱོར་བ་ལ། །ཡིད་གྱིས་མཆོད་ཅིང་འདོད་པའི་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་གསོལ་བ་
གདབ་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་བསྟན་པའི་ཚུལ་ནི།
མཆན་དེ་རྒྱ་སྐད་ཐོག་མར་ཨོ་སྤྱོན་ཁིང་། །ཐ་མར་ཞུ་རྩྱུ་གང་འདོད་ཤམ་བྱར་
གདགས།
ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནས་སྒྲ་མའི་མཆན་སྤྲུགས་བརྒྱ་བ་དེའི་ཆེ་མཆན་དེ་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་ཐོག་
མར་ཨོ་སྤྱོན་ཁིང་ཐ་མར་ཞུ་རྩྱུ་གང་འདོད་ཤམ་བྱར་གདགས་ཏེ་བརྒྱ་བར་བྱའོ།

གསུམ་པ་ལས་ཆོགས་ལ་བདུན་ལས། དང་པོ་ཞི་བ་ནི།
ནད་གདོན་སྤྲིག་སྒྲིབ་ཞི་བར་འདོད་པ་ཡིས། །ཐམས་ཅད་དཀར་པོ་འོད་ཟེར་རབ་

འཕྲོས་པས། །མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཞི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བསམ།།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་ནད་གདོན་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་འདོད་པ་ཡིས།
སྒྲ་མ་དང་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱ་མདོག་དཀར་པོ་དང་དེ་དག་གི་སྐྱ་ལས་འོད་ཟེར་
དཀར་པོ་རབ་ཏུ་འཕྲོས་པས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཞི་ནས་དངོས་གྲུབ་
ཐོབ་པར་བསམས་ནས་སྤྲགས་ཀྱི་སྐྱ་དེ་རི་རི་སྐྱོག་པས་ཞི་བའི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་
ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པ་ནི།

ཆེ་དཔལ་འབྱོར་སོགས་རྒྱས་པའི་ལས་འདོད་པས། །སེར་པོ་འདོད་དགུའི་ཆར་བ་
འབེབ་པར་བསམ།།

ཞེས་པ་སྟེ། ཆེ་དང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབྱོར་ཡེ་ཤེས་སོགས་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་
པའི་ལས་བསྐྱབ་པར་འདོད་པས་སྒྲ་མ་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྐྱ་མདོག་སེར་པོ་
ལས་འོད་ཟེར་སེར་པོ་འཕྲོས་ཏེ་ཆེ་བསོད་དཔལ་འབྱོར་སོགས་འདོད་དགུའི་
ཆར་བ་འབེབ་སྟེ་རང་གི་གནས་ཁང་དང་ལུས་ལ་བྱུང་པར་བསམ་ནས་བསྐྱེད།།

གསུམ་པ་དབང་ནི།

དབང་དང་དགུག་པ་ལ་སོགས་དབང་རྣམས་ལ། །ཐམས་ཅད་དམར་པོ་འོད་ཟེར་
ལྷགས་གྱུའི་ཚུལ།།

ཞེས་པ་སྟེ། གང་དབང་དུ་བྱ་བ་དང་དགུག་པ་ལ་སོགས་དབང་དུ་བྱ་བ་རྣམས་ལ། གཙོ་
འཁོར་ཐམས་ཅད་སྐྱ་མདོག་དམར་པོ་ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་ལྷགས་གྱུའི་ཚུལ་དུ་འཕྲོས་
ནས་གང་འདོད་པ་དེ་བྱངས་ནས་རྒྱང་པའི་འོག་དུ་ཚུད་པར་བསམས་ལ་སྤྲགས་བསྐྱེད།།

བཞི་པ་དྲག་པོ་ནི།

བགགས་དང་གཞོན་སོགས་ཆར་གཅོད་མཛོན་སྤྱོད་ལ། །ཐམས་ཅད་མཐིང་ནག་
འོད་ཟེར་མཆོན་ཆ་འཕྱོ། །མེ་དབྱང་ཅིབས་སྟོང་འཁོར་ལོས་འཛོམས་པར་བསམ།
ཞེས་པ་སྟེ། རང་ལ་གཞོན་པའི་བགགས་དང་གཞོན་སོགས་ཆར་གཅོད་པའི་མཛོན་
སྤྱོད་དྲག་པོའི་ལས་ལ། གཙུ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྤྱུ་མདོག་མཐིང་ནག་ལས་འོད་
ཟེར་མཆོན་ཆ་སྤྲུ་ཆོགས་འཕྱོ་ཞིང་དེ་ཡང་མེ་དབྱང་དང་ཅིབས་སྟོང་གི་འཁོར་ལོའི་
རྣམ་པས་ནད་གཞོན་འཛོམས་པར་བསམས་ནས་སྤྲགས་བཞུགས།

ལྷ་པ་དམིགས་པ་ནི།

སྤྲགས་བཞུགས་སྟོང་གསུམ་གཡོ་འགྲུལ་ལྷེག་ཅིང་འཕར། །ལས་རྣམས་གྲུབ་ཅིང་
སྤྲག་པའི་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ།
ཞེས་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་སྤྲགས་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་དམིགས་པ་སྟོང་གསུམ་ཐམས་
ཅད་གཡོ་ཞིང་འགྲུལ་བ་དང་ལྷེག་ཅིང་འཕར་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྣམས་ཐམས་
ཅད་གྲུབ་ཅིང་ལས་བཞི་སོ་སོར་སྤྲག་པའི་སྤྱི་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་དང་མཆོན་
སྤྲགས་ཀྱི་ཤུལ་བྱར་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་སྤྲགས་ཁ་སྤྲུར་ཚུལ་འགྲེལ་པ་ཤིང་ཏྲ་
ཆེན་པོར་བསྐྱེན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལས་རྫོགས་པར་བྱའོ།

དྲག་པ་རྗེས་ཀྱི་རིམ་པ་ནི།

རྗེས་རྣམས་རིམ་བསྐྱུ་མི་དམིགས་སྟོང་པའི་ངང་། །དར་ཅིག་སྒྲོད་ལ་དགོ་བ་བྱང་
ཚུབ་བསྐྱོ།
ཞེས་པ་སྟེ། རྗེས་སུ་སྤྲུང་སྤྱིད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྒྲ་མའི་འཁོར་དང་དེ་རང་དང་། རང་
སྤྱི་པོའི་སྒྲ་མ་ལ་བསྐྱུ། དེ་ཡང་མི་དམིགས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལ་དར་ཅིག་སྒྲོད་དེ་

བཞག་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་ཡིན་ལ། རྗེས་དགོ་བ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྡོ་བར་བྱའོ། །སླ་
མ་མཆན་མོ་སྟོང་ནང་དུ་བསྒྲུམས་ནས་ཉལ་བས་མི་ལམ་འོད་གསལ་དུ་འཆར་
བར་འགྱུར་རོ།

བདུན་པ་ཏྲགས་ནི།

སོ་སེའི་ལས་དང་རྗེས་མ་ཐུན་ཏྲགས་ནམས་འབྱུང་། །འདི་ནི་ཟབ་ལམ་བདེ་ཆེན་རྒྱ་
མཆོ་ཡིན།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསྒྲུམས་པས་སོ་སེའི་ལས་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་བའི་ཏྲགས་ནི་
བ་ལ་མི་ལམ་དུ་སྒྱུས་བྱས་པ་དང་ནག་ཁྲག་ཟག་པ་སོགས་དང་། རྒྱས་པ་ལ་ཉི་ཟླ་
ཤར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དབང་ལ་མི་མང་པོས་གྲུས་བསྟོད་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་
དང་། དྲག་པོ་ལ་འབྱུག་པ་ནམས་ལས་རྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་ལམ་དུ་འབྱུང་
ངོ། །སླ་མ་སྐྱབ་བའི་ལས་ཆོགས་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་བའི་ལམ་མི་མ་ཐུན་བའི་རྒྱད་
པ་ནི་ཁིང་ལེགས་ཆོགས་རྒྱས་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་མཆོ་ཡིན་རོ།

བཞི་པ་བྲེ་བྲག་གི་རིམ་པ་ལ་དུག་ལས། དང་པོ་མགྲོན་ཁིང་གསལ་གདབ་པ་ནི།
བྱུང་བར་ནད་གདོན་བར་ཆད་འཆི་སྤྱི་ཆེ། །མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་བད་སྟོང་སེང་
གའི་ཁྲི། །མི་འཛིགས་ཡངས་པ་ཅན་སྟེང་སླ་མ་དང་། །སངས་རྒྱས་དབྱེར་མེད་
འཇུག་མདངས་ལྡན་པ་ལ། །བརྒྱད་པའི་སླ་མ་བྱང་སེམས་མཁའ་འགྲོས་བསྒྲུབ། །འོག་
ཏུ་རིགས་དུག་ལན་ཆགས་སྟེང་རྗེའི་མགྲོན། །དུས་གསུམ་པ་མ་འཁོར་བའི་སེམས་
ཅན་བསམ།

ཞེས་པ་སྟེ། བྱུང་བར་དུ་ནད་གདོན་བར་ཆད་སོགས་ལས་འཆི་བ་སྤྱི་བའི་ཆེ།
མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་བད་མེད་སྟོང་པོའི་སྟེང་དུ་སེང་གའི་ཁྲི་མི་འཛིགས་པ་ཡངས་

པ་ཅན་གྱི་སྒྲིང་ན་ངོ་བོ་སྒྲུ་མ་དང་། སངས་རྒྱས་དབྱེར་མེད་པའི་འཇུ་མ་མདངས་
དང་ལྷན་པ་ལ་བརྒྱད་པའི་སྒྲུ་མ་དང་བྱང་སེམས་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་
བ། དེའི་འོག་ཏུ་རིགས་རྒྱུག་ལན་ཆགས་ཀྱི་མགོན་རང་ལ་གནོད་པའི་གདོན་
བགོགས་ལ་སོགས་པ་དང་། སྒྲིང་རྗེའི་མགོན་རྒྱས་གསུམ་གྱི་པ་མ་འཁོར་བའི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ས་ལ་རྩལ་འབྲིགས་པ་ལྟ་བུར་བསམ་ནས། ཡེ་ཤེས་པ་
སྤྱན་དྲངས་ནས་མཆོད་པ་དང་བསྟོད་པ་མདོར་བསྟུས་བྱས་ལ།

གཉིས་པ་རྩ་མ་གྱི་སྒྲེལ་སྤྱད་ནི།

རང་སེམས་སྤྱི་གཙུག་རྒྱུ་འཕྲོན་དཔའ་བོའི་སྤྱ། །ཆུ་གི་ཐོད་པ་ཐོགས་པའི་རྣམ་
པ་ཡིས། །ལུས་ཀྱི་ཐོད་པ་སྒྲིན་མཆམས་མཛོད་སྤྱར་བཅས། །ཐོད་པའི་སྤྱེད་བྱ་
གསུམ་སྒྲིང་བཞག་པའི་ནང་། །ལུས་ཀྱི་ཤ་ཁྲག་རྒྱས་པས་ཁེངས་པ་ལ། །བདུད་
ཅིའི་ཆར་བབ་འོག་ནས་མེ་འབར་བས། །ཐོད་པ་སྒྲིང་གསུམ་དང་མཉམ་བདུད་
ཅིས་ཁེངས།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནས་རང་སེམས་སྤྱི་གཙུག་ནས་རྒྱུ་གི་རྣམ་པས་འཕྲོན་ཏེ་དཔའ་
བོའི་སྤྱ་དཀར་པོ་གཡས་ཆུ་གི་སྒྲོན་པོ་དང་། གཡོན་ཐོད་པ་ཐོགས་པའི་རྣམ་པར་
སྤྱར་པའི་རལ་གྱི་ཡིས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཐོད་པ་སྒྲིན་མཆམས་མཛོད་སྤྱ་ནས་བཅད་
དེ། མི་མགོ་ཐོད་པའི་སྤྱེད་བྱ་གསུམ་གྱི་སྒྲིང་རྒྱ་བཞག་པའི་ནང་རྒྱ་རལ་གྱི་བེམས་
རོར་ཆད་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་ནི་ཡིང་གིས་ཐོད་པའི་ནང་རྒྱ་འབབ་པས་ལུས་ཀྱི་ཤ་
ཁྲག་རྒྱས་པས་ཁེངས་པ་ལ་སྒྲིང་ནས་བདུད་ཅིའི་ཆར་བབ། འོག་ནས་ཡི་ལས་
སྤྱད་གཡོས་རི་ལས་མེ་འབར་བས་ཐོད་པ་སྒྲིང་གསུམ་དང་མཉམ་པར་བདུད་ཅིས་
ཁེངས་པར་བསམ་མོ།

གསུམ་པ་མགོན་འབྱེད་པ་ནི།

རང་སེམས་དཔལ་འོ་གངས་མེད་སྤྱལ་པ་ཡིས། །ཐོད་པས་ཐམས་ཅད་དུས་མཉམ་
བདུད་ཅི་བཞེ། །ཞི་བའི་མགོན་མཉེས་ཆོགས་རྫོགས་དངོས་བྱུང་ཐོབ། །སྲིད་པའི་
མགོན་མཉེས་ཐོག་མེད་ལན་ཆགས་འཁོར། །བྱུང་པར་གང་གཞོད་གཞོན་མཉེས་
བར་ཆད་ཞི། །ཐམས་ཅད་མཉེས་པའི་འོད་ཟེར་བདག་ལ་ཐོག། །ནད་ཞི་གཞོན་ཞི་
བར་ཆད་རང་སར་ཞི། །འཆི་བ་བླུས་ཤིང་དངོས་བྱུང་ཐོབ་པར་བསམ།།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནས་རང་གི་སེམས་ཉིད་དཔལ་འོ་གངས་མེད་པ་སྤྱལ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་
ལག་ཏུ་ཐོད་པས་མགོན་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་མཉམ་དུ་བདུད་ཅི་བཞེ་སྟེ་བྱངས་པས།
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཞི་བའི་མགོན་ཐམས་ཅད་མཉེས་པས་ཆོགས་གཉིས་
རྫོགས་ཤིང་མཆོག་ཐུན་གྱི་དངོས་བྱུང་ཐོབ། །སྲིད་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་མགོན་རྣམས་
མཉེས་པས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་ལན་ཆགས་བྱ་ལོན་འཁོར། །བྱུང་
པར་རང་ལ་གང་གིས་གཞོད་པའི་ནད་བདག་ལ་ཐོགས་པའི་གཞོན་བགེགས་
རྣམས་མཉེས་པས་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཞི། །མདོར་ན་མགོན་ཐམས་ཅད་མཉེས་
པའི་འོད་ཟེར་བདག་ལ་ཐོག་པས་ནད་ཞི་བ་དང་གཞོན་ཞི་བ། །བར་ཆད་ཐམས་
ཅད་རང་སར་ཞི་ཞིང་། འཆི་བ་བླུས་ཤིང་དངོས་བྱུང་ཐོབ་པར་བསམ་མོ།།

བཞི་པ་བསྟོན་པ་ནི།

རྗེས་ལ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་སེམས་ཀྱི་ངང་། །སེམས་ཉིད་མི་དམིགས་ཆོས་
དབྱིངས་མཉམ་པར་བཞག། །སྤྱི་མའི་རང་བཞིན་དག་པས་བསྟོན་བ་བྱ།།
ཞེས་པ་སྟེ། རྗེས་ལ་མགོན་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངང་སྤང་
ཅམ་གྱི་ངང་ལ་བཞག། །སེམས་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་ཆོས་དབྱིངས་སྟོས་པ་དང་
བྱལ་བའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། །བདག་དང་མགོན་ལ་ཐོགས་པ་སྤྱི་མའི་

རང་བཞིན་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་ངང་ནས་བསྟོ་བ་བྱའོ།

ལྷ་པ་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ནི།

འདིས་ནི་མི་མ་ཐུན་རྒྱུན་རྣམས་ཞི་བ་དང་། ཆོགས་ཆེན་རབ་རྫོགས་སྤྱི་བ་ཀུན་
བྲལ་བ་སྟེ། ཁྱིན་རྒྱབས་ཆད་མེད་རྫོགས་པ་རྒྱད་ལ་སྟེ། བདག་འཛིན་མེད་ཅིང་
ངེས་འབྱུང་གློ་སྤྲ་ཐུང་། བསམས་པ་འབྱུབ་ཅིང་སྤང་སྤྲིད་བླ་མར་འཆར། བཀའ་
གཙུག་མེད་ཅིང་འཆི་ཁའི་འོད་གསལ་འབྱུབ། བར་དོར་གྲོལ་ཞིང་དོན་གཉིས་ཐུན་
སུམ་ཆོགས། དེ་ཕྱིར་བླ་མ་སྟུབ་ལ་ནན་ཏན་བྱ།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་ནང་གི་ཆོགས་འཁོར་བཟང་པོ་འདིས་ནི་
མི་མ་ཐུན་རྒྱུན་ངན་བར་ཆད་རྣམས་ཞི་བ་དང་། ཆོགས་ཆེན་རྣམ་པ་གཉིས་རབ་
རྒྱ་རྫོགས་ཏེ་སྤྱི་བ་གཉིས་བག་ཆགས་ཀུན་བྲལ་བ་སྟེ། ཁྱིན་རྒྱབས་ཆད་མེད་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་དང་རྫོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱད་ལ་སྟེ། བཀ་ལ་ཡང་བདག་རྒྱ་
འཛིན་པ་མེད་པར་བྱེད་ཅིང་འཁོར་བ་ལ་ངེས་འབྱུང་གི་གློ་སྤྲ་ཐུང་། ཆོས་མ་ཐུན་
བྱི་བསམས་པ་འབྱུབ་ཅིང་སྤང་སྤྲིད་ཐམས་ཅད་བླ་མའི་ངོ་བོར་འཆར། ལུས་སེམས་
བྲལ་བའི་བཀའ་གཙུག་གཙུག་གི་སྟུག་བསྟུལ་མེད་ཅིང་འཆི་ཁའི་འོད་གསལ་ངོ་ཤེས་ཏེ་
འཆི་སྤྲིད་ཆོས་སྤྲུང་འབྱུབ། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་བར་དོ་དང་སྤྲིད་པ་བར་
དོན་མས་སུ་བླ་མའི་ཐུགས་རྗེ་ཁྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས་འབྲུལ་སྤང་ལས་གྲོལ་ཞིང་དོན་
གཉིས་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པས་འོངས་སྟུལ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ། དེའི་ཕྱིར་བླ་མ་སྟུབ་
པ་ལ་ནན་ཏན་རྒྱ་བརྟེན་པར་བྱའོ།

དུག་པ་དེའི་རྒྱ་མཆན་བསྟན་པ་ནི།

བཀ་གིས་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱལ་བར་བསྐྱོམས་པས་ཀྱང་། བླ་མ་སྤྲད་ཅིག་བྲན་པ་

མཆོག་ཏུ་གསུངས།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྲ་མ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་གང་ཟག་གང་
དང་གང་གིས་ཀྱང་སྒྲ་སྒྲུབ་སྐྱེད་རིམ་བསྐྱལ་བ་མང་པོ་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱོམས་པ་
བས་ཀྱང་། རིན་དང་ལྷན་བའི་སྒྲ་མ་རང་གི་སྤྱི་གཙུག་ལ་སོགས་པར་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་
ངན་པ་མཆོག་ཏུ་འབྱུང་བའམ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་རྒྱུད་སྤེམང་པོ་ལས་གསུངས་སོ།

ལྷ་པ་ཕན་ཡོན་ལའང་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པས་བསྟན་
པར་འདོམས་པ་ནི།

དཔལ་ལྷན་འབྱོར་བ་དམ་པའི་གཞིར་གྱུར་བ། །ཡོན་ཏན་ཡོངས་གང་ཕན་བདེའི་
སྤྱི་ཆོགས་ཅན། །ས་གསུམ་བདུད་ཅིང་དམ་པའི་ཆར་འདོད་པས། །ཐུགས་རྗེའི་
ངང་ཅན་ནམས་ལ་བསྟན་པར་བྱ།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་མ་དམ་པ་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་དཔལ་དང་
ལྷན་ཞིང་འབྱོར་བ་དམ་པའི་གཞིར་གྱུར་བ། བྲལ་སྤྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་གང་
བ་གདུལ་བུའི་ཞིང་སར་ཕན་དང་བདེ་བའི་སྤང་ཆར་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་སྤྱི་ཆོགས་
ཅན། ས་གསུམ་ཀུན་ཏུ་བདུད་ཅིང་རང་བཞིན་དམ་པའི་ཆོས་ཆར་འདོད་པས།
མཐུན་དང་བཅེ་བའི་ཐུགས་རྗེ་རང་བཞིན་གྱི་ངང་ཅན་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་
ནམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ་མདོན་མཐོངས་ལེགས་གྱི་ཡོན་
ཏན་མཐའ་དག་དེ་བསྟན་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་སྤོན་རྒྱང་ཚུལ་བཞིན་བསྟན་པར་གདམས་པ་ནི།

ཐོག་མེད་དུ་ས་ནས་ཉེ་བར་གོམས་པ་ཡི། །ཡིད་མཁའི་ཉོན་མོངས་གདུང་བ་ཞི་བུའི་
ཕྱིར། །ཁོར་བཟང་རྟག་ཏུ་བཞིན་ཆོས་འཆོལ་བས། །སྤྱོད་ལ་སྤངས་ལ་དག་བའི་

བཤེས་གཉེན་བསྟན།

ཞེས་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཐོག་མ་མེད་དུས་ནས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཉེ་བར་གོམས་བ་ཡི་
རང་གི་ཡིད་མཁའི་ཀྱན་རྟོག་གི་ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བ་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་
སྟོན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་བ་ཁོར་བཟང་གྱིས་བཤེས་གཉེན་བསྟན་དང་ཅ་བསྟན་བསྟན་
བ་འཕ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་བ་རྟག་དུ་དུས་རང་གི་ལུས་འཛོང་སྟེ་ཆོས་འཕགས་ལ་
བསྟན་བཀྱར་བྱེད་བ་བཞིན་དམ་པའི་ཆོས་འཛོལ་བ་ལ་དཀའ་ཐུབ་དང་བཙོན་
འགུས་དཔག་པོས་སྐྱོང་ལ་སྤངས་ཏེ་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་བ་ལ་བསམས་ཏེ་དགོ་
པའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཚུ་ལ་བཞིན་བསྟན་པར་བྱ་དགོས་སོ།

སྤྱི་དོན་དུག་པ་དགོ་བ་བསྟོ་བ་ནི།

དེ་ལྟར་དོན་སྟོད་དབང་པོའི་རྒྱུད་སྟོང་ལྟན། །སྐལ་བཟང་ན་པའི་བདུད་ཅིར་ལྟར་བ་
ལས། །ཉེས་གྱུར་ལོག་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་བ་ཡིས། །དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་ལ་སོས་ཤིག།
ཅེས་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་དགོ་པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟན་པའི་རབས་ལས་འབྱུང་བའི་
ཆོག་དོན་ལེགས་པར་བཀོད་བ་ནི། བསྟན་པའི་དངོས་པོ་བཞི་ལས་དོན་སྟོད་བ་སྟེ་
ལྷ་ཡི་དབང་པོའི་རྒྱུད་སྟོང་ངམ་སྐྱ་སྟན་འགྲོངས་པའི་དབྱངས་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་
སྟན་པ་དང་ལྟན་པ། སྐལ་བ་བཟང་པོ་དང་ལྟན་པའི་ན་པའི་བདུད་ཅིར་ཉེ་བར་ལྟར་
བ་ལས་ཉེས་པར་གྱུར་པའི་ལོག་པའི་ལམ་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་ངན་པ་ལ་བསྟན་
པའི་ལོག་རྟོག་གིས་ལམ་ངན་དུ་འབྱུངས་པས་དུབ་པའི་སེམས་དེ་ཉིད་དགོ་པའི་
བཤེས་གཉེན་གྱི་གདམས་ངག་ཟབ་མོ་ལས་འབྱུང་བའི་ཐར་པའི་ཁང་བཟང་དུ་དེ་
རིང་ལ་སོས་པར་གྱིས་ཤིག།

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསལ་སོ་ལས། དགོ་པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟན་པའི་
ལེའུ་སྟེ་ལྷ་པའི་འབྲེལ་བ་ལོ། །

དུག་པ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ལེ་ལུ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འདུག་ཚུལ་
བསྟན་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དངོས་དང་། སྐབས་གྱི་དགེ་བ་བསྟོ་བའོ།

སྤྱི་དོན་དང་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་འདུག་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་ལེགས་པར་བསྟེན་ནས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་ཐར་བར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་དུ་ཐོག་མར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་དགོས་པས་ན།

དེ་ལྟར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལེགས་བསྟེན་ནས། ཐར་བའི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ།
ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཉེས་པ་གསུམ་གྱིས་ལེགས་པར་བསྟེན་
ནས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་ཐར་བའི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ།
འོག་མའི་ལམ་ལ་རིམ་པར་མ་འཛེགས་པར་གོང་དུ་ཕྱིན་པར་མི་ལུས་བའི་ཕྱིར་རོ།

སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དངོས་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུ་ལྡན་སྐྱབས་འགྲོ་
འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགྲོ། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་མན་ཡོན་ལོ། །དང་པོ་རྒྱུ་ལྡན་སྐྱབས་འགྲོ་
ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་གང་གིས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བསྟན་པ་ནི།

ལམ་རྣམས་ཀྱན་གྱི་གཞི་རྟེན་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། །སྤྱེས་བྱ་ཚུང་རྣམས་ངན་འགྲོས་
འཛེགས་པ་སྟེ། །འབྲིང་གཉིས་སྟིད་པས་འཛེགས་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། །འཁོར་བའི་
སྤྱག་བསྐྱེལ་ཆ་དང་བཅས་མཐོང་ནས། །གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་མི་བཟོད་ཞི་བདེས་
འཛེགས། །རྒྱལ་སྤྱི་ཐེག་པ་ཆེ་རྣམས་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། །སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བྱེད་
གསུམ་དང་བསམ་པ་གསུམ། །པལ་པ་མཆོག་དང་བླ་ན་མེད་པ་འོ།

ཞེས་པ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་ཀྱན་གྱི་སྤྲོམ་པ་དང་ལམ་རྣམས་ཀྱན་གྱི་གཞི་རྟེན་ནི་
མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་སྤྱེས་བྱ་ཚུང་དུ་རྣམས་
ངན་སོང་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་འཛེགས་པ་སྟེ་དེ་ལས་ཐར་བའི་

ཆེད་དང་། རྒྱུས་བྱ་འབྲིང་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གཉིས་ནི་སྤྱི་བ་ཁམས་གསུམ་
འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་འདིགས་པ་ལས་ཐར་བའི་ཆེད་དང་། རྒྱུས་བྱ་ཆེན་པོ་
ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆ་དང་བཅས་པ་མཐོང་
ནས། གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་མི་བཟོད་པར་རང་ཉིད་གཅིག་བྱ་ཞི་བདེ་འཛོལ་
བའི་འདིགས་པ་སྟེ་སྤྱི་བའི་གཉིས་གྱི་འདིགས་པ་ལས་ཐར་བའི་ཆེད་རྒྱལ་སྤྱས་
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་ཕྱིར་དུ་
སྐབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྒྱུས་བྱ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱང་གསུམ་གྱི་སྐབས་
འགྲོ་གསུམ་དང་དེ་ཡང་རང་ཉིད་གཅིག་བྱ་ངན་སོང་གསུམ་དང་ཁམས་གསུམ་
འཁོར་བ་དང་སྤྱི་བའི་གཉིས་གྱི་འདིགས་པ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་གསུམ་
སྟེ་རིམ་པ་བཞིན་སལ་བ་དང་མཆོག་དང་སྒྲ་ན་མེད་པའི་སྐབས་འགྲོ་ལོ། །འོན་ཀྱང་
རྒྱུས་བྱ་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གཉིས་ལས་རྒྱུས་བྱ་རྒྱང་དུའི་སྐབས་འགྲོ་ནི་སྐབས་
འགྲོ་མཆོན་ཉིད་པར་མི་འགྲོ་སྟེ་ཕྱི་རོལ་པས་ཀྱང་ངན་སོང་གསུམ་ལས་ཐར་བའི་
ཆེད་དུ་ཆོད་མེད་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་སྐབས་སུ་སོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་དུས་ནི།

དུས་ཀྱང་བསམ་པའི་རྗེས་འགྲོ་རྒྱང་དུ་རྣམས། །ཕྱི་མའི་བདེ་འབྲས་བར་དུ་འགྲོ་
བ་སྟེ། །འབྲིང་གཉིས་གནས་སྐབས་ཇི་སྤྱི་འཆོ་བ་དང་། །མཐར་ཐུག་ཉན་རང་
འབྲས་ཐོབ་བར་དུ་འགྲོ། །མཆོག་རྣམས་བྱང་རྒྱལ་བར་དུ་ཉག་འགྲོ་ཞིང་། །ཡེ་ཤེས་
གཞལ་མེད་བསམ་ཡས་བར་དུ་ལོ།

ཞེས་པ་སྟེ། སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་དུས་ཀྱང་བསམ་པའི་སྐབས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་
སྟེ། རྒྱུས་བྱ་རྒྱང་དུ་རྣམས་ཕྱི་མའི་བདེ་འབྲས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་
སྟེ། འབྲིང་ཉན་རང་གཉིས་གནས་སྐབས་ཀྱི་བསམ་པ་ཇི་སྤྱི་འཆོ་བའི་བར་དང་།

མཐར་ཐུག་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དག་བཅོམ་མ་ཐོབ་བར་དུ་
སྐབས་སུ་འགྲོ། །སྤྲེལ་བུ་མཆོག་རྣམས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཉག་པར་སྐབས་
སུ་འགྲོ་ཞིང་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཞལ་དུ་མེད་པ་བསམ་ཡས་མཐའ་
ལས་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྐབས་སུ་འགྲོ་ལོ། །མདོར་ན་རང་རང་གི་གནས་
སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ།།

གང་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་སྐབས་གནས་སྤྱིར་བཏྲན་པ་ནི།
ཡུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ་ཐུན་མོང་རྒྱ་དང་ནི། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་འབྲས་བུའི་སྐབས་
གནས་གཉིས། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་དམ་འཆའ་དེ་ཡང་ནི། །དུས་གཞན་འབྲུབ་
འདོད་རྒྱ་ཡི་ཐེག་པ་དང་། །ད་ལྟ་ཉིད་བྱུང་རང་སེམས་འབྲས་བུའི་ཆུལ། །རྗེ་
ཐེག་པ་དག་གི་དབྱེ་བས་བཞག །མཆོན་ཉིད་ཐེག་ལས་དེ་ཉིད་གསུངས་པ་ནི། །མིང་
ཅམ་མཐུན་པས་རྫོགས་གཅིག་ངེས་པར་བྱ།།

ཞེས་པ་སྟེ། སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་རྒྱ་ཡི་སྐབས་
འགྲོ་དང་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འབྲས་བུའི་སྐབས་འགྲོ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་རྒྱ་
ཡི་སྐབས་འགྲོ་ནི་གཞན་རྒྱ་དུ་ཕྱོན་ཟེན་གྱི་སྐབས་ཡུལ་དཔེར་ན་སྟོན་པ་ཤྲུ་
ཐུབ་པ་དང་དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་དང་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་
ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་རྒྱུའི་སྐབས་འགྲོ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་མ་འོངས་པ་
ན་རང་གྱི་རྒྱ་དལ་འབྲུབ་པའི་འབྲས་བུར་དམ་བཅའ་བ་དེ་ཡང་ནི་རྒྱ་མཆོན་ཉིད་
ཐེག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འབྲས་བུའི་སྐབས་འགྲོ་སྟེ་མདོར་ན་དེ་འབྲས་པའི་རྒྱ་
དང་འབྲས་བུའི་སྐབས་འགྲོ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་དུས་གཞན་མ་འོངས་པ་ན་རང་རྒྱ་དལ་
འབྲུབ་པར་འདོད་པས་རྒྱ་ཡི་ཐེག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐབས་འགྲོ་དང་། དུས་

གཞན་ལ་མ་སྟོས་པར་ད་ལྟ་ཉིད་ཏུ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའི་ཆེད་ཏུ་རང་སེམས་
འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་སྤྱི་ཚུལ་ཏུ་ཤེས་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི་རྩོམ་
ཐེག་པའི་ལུགས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགོ་དང་། དེའི་ཆེད་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱོད་
ཆོག་ས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི་གསང་སྤྱགས་ཀྱི་རྒྱུའི་སྐྱབས་འགོ་སྤྱོད་
རྩོམ་པ་དག་གི་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགོ་དང་རྒྱུའི་སྐྱབས་འགོའི་དབྱེ་བས་བཞག་
པ་ཡིན་ལ། མཆོན་ཉིད་ཐེག་པ་ལས་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགོ་དེ་ཉིད་གསུངས་པ་ནི་
གསང་སྤྱགས་རྩོམ་པའི་ཐེག་པ་དང་མིང་ཙམ་མཐུན་པའི་སྟོན་ས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་
བཞག་སྟེ་ངེས་པར་བྱ་བ་ལས་དོན་ལ་བྱད་པར་ཆེན་ལོ།

རྒྱུའི་ཐེག་པའི་སྐྱབས་ལུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་ལའང་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་དགོན་
མཆོག་གསུམ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི།

རྒྱ་ཡི་ལུལ་ནི་དམིགས་བཅས་དགོན་མཆོག་གསུམ། །སངས་རྒྱས་སྤྱལ་སྤྱོད་
མཆོག་ཡིན་མཆོན་དཔེས་བརྒྱན། །ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཉི་ཤེ་མེད་ལུང་གི་ཆོས། །མདོ་
དང་རྒྱད་སྟེ་ཐེག་པ་སྤྱོད་ཆོགས་དོན། །གསུང་རབ་ཡི་གེར་སྤང་བའི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན། །
ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་སྐྱབས་དང་འབྲས་སྐྱབས་གཉིས་ལས་རྒྱུའི་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་
ལུལ་ནི་རང་རྒྱད་ལས་གཞན་ཏུ་གྱུར་པའི་དམིགས་བཅས་ཀྱི་དགོན་མཆོག་
གསུམ་སྟེ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ནི་སྤྱལ་བའི་སྤྱོད་མཆོག་སྟེ་མཆོག་གི་
སྤྱལ་སྤྱོད་ཡིན་ཁོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྤྱོད་མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་བདག་ཉིད་
དེ་གཟུགས་སྤྱོད་གཉིས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ཆོས་དགོན་མཆོག་
རྣམ་པ་གཉིས་ཉི་ཤེ་མ་མེད་པའི་ལུང་གི་ཆོས་མདོ་དང་རྒྱད་སྟེ་ཐེག་པ་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི་
དོན་དང་། གསུང་རབ་ཡི་གེར་སྤང་བའི་གཟུགས་བརྟན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཆོས་དགོན་མཆོག་གྲེ་བྲག་ཏུ་བཞད་པ་ལ་ལུང་དང་རྫོགས་པའི་ཆོས་
 གཉིས་ལས། ལུང་ལའང་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་རྒྱུའི་ཆོས་ནི།
 དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་གསུང་རབ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། །མདོ་སྡེ་དབྱངས་སྟུན་ལུང་བསྟན་
 ཆོགས་སུ་བཅད། །ཆེད་བརྗོད་རྫོགས་པ་བརྗོད་དང་དེ་ལྟར་བྱུང་། །སྤང་གཞི་ཤིན་
 ཏུ་རྒྱས་དང་སྤྲེལ་རབས་བཅས། །གཏན་དབབ་མད་ཏུ་བྱུང་བའི་སྡེ་རྣམས་སོ།།
 ཞེས་པ་སྟེ། ༡ ་དེ་ཡང་སྡེ་ཆོན་མཐུན་པར་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པ་རྣམས་ནི་མདོའི་
 སྡེ་དང་། ༢ ་དང་པོ་སྟུག་པའི་མཐར་དེའི་དོན་ཆོགས་བཅད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ནི་
 དབྱངས་སུ་སྟུན་པའོ། ། ༣ ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པར་ལུང་བསྟན་པ་ནི་ལུང་ཏུ་
 བསྟན་པའོ། ། ༤ ་ཆོགས་བཅད་འབའ་ཞིག་པ་ནི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྡེའོ། ། ༥ ་
 ཆོས་ཉན་པ་པོ་ལ་བསྟུལ་ནས་བསྟན་པ་ནི་ཆེད་ཏུ་བརྗོད་པའོ། ། ༦ ་རང་རང་
 གི་རྫོགས་པ་བརྗོད་པ་རྣམས་ཁྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི་རྫོགས་པ་བརྗོད་པའོ། ། ༧ ་
 སྡོན་གྱི་རབས་བསྟན་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བའོ། ། ༨ ་གཞི་ལག་ཞིག་གི་རྒྱུན་
 བྱས་ནས་ཁྲིམས་སུ་བཅས་པ་ནི་སྤང་གཞིའོ། ། ༩ ་གང་སྟོན་པ་རྒྱས་པ་མཐར་
 ཡས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའོ། ། ༡༠ ་དང་པ་ལ་སོགས་པར་སྤྲེལ་པའི་ཚུལ་ནི་
 སྤྲེལ་རབས་སོ། ། ༡༡ ་དོན་གཅིག་མདོར་བསྟན་ནས་སྤང་དེའི་འབྲེལ་པར་བསྟན་
 པ་ནི་གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའོ། ། ༡༢ ་དོ་མཆར་བ་སྤྲོད་པའི་དོན་བསྟན་པ་
 ནི་མད་ཏུ་བྱུང་བའི་སྡེ་སྡེ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སོ།།

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་སྟགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ཆོས་ནི།
 རྒྱད་ནི་བྱ་སྟོད་རྣལ་འབྱོར་ཐུབ་པ་རྒྱུད། །ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་པ་མ་གཉིས་སུ་མེད། །ནང་
 པ་སྟགས་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའོ། །དེ་ཡི་ཡི་གེ་སྟགས་བཅ་ལ་སོགས་ཡིན།།
 ཞེས་པ་སྟེ། མདོ་ལས་གཞན་གསང་སྟགས་དོན་ཐེག་པའི་རྒྱད་ནི་བྱ་རྒྱད་སྟོད་

རྒྱུད་ནལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་གསུམ་ནི་གཙོ་བོ་ཕྱི་གཙང་སྒྲུ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་
སྒྲུབ་པས་དཀའ་ཐུབ་རིག་བྱེད་གྱི་ཐེག་པའི་རྒྱུད་དང་། སྒྲུང་དོར་མེད་པས་བྱང་
ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་བསྐྱེད་རིམ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་པ་རྒྱུད། ཤེས་རབ་རྫོགས་
རིམ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་པ་རྒྱུད། ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པ་བསྟན་པ་གཉིས་
སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་སྟེ་གསུམ་ནི་ནང་པ་སྤྱགས་གྱི་ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཡིན་
ནོ།། དེ་ཡི་ཡི་གེ་སྟེགས་བམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཀྱི་ཁོངས་
སུ་གཏོགས་སོ།།

གཉིས་པ་རྫོགས་པའི་ཆོས་ལའང་བཞི་ལས། དང་པོ་བསྐྱེད་རྫོགས་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི།
རྫོགས་པའི་ཆོས་ནི་ས་ལམ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཏེ། །གཟུངས་དང་ཉིང་འཛིན་ཡེ་ཤེས་
སྤྱིང་པོ་ཅན། །ཐུགས་རྗེའི་རང་བཞིན་ཐབས་ཚུལ་དབག་མེད་དོ།
ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དོན་གྱི་རང་བཞིན་རྫོགས་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ནི། ས་བརྩ་
ལམ་ལྔ་དང་བསྐྱེད་རིམ་རྫོགས་རིམ་སྟེ་གཟུངས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཡེ་ཤེས་
སྤྱིང་རྗེའི་སྤྱིང་པོ་ཅན་ཐུགས་རྗེའི་རང་བཞིན་ཏུ་གྱུར་པ་སྤྱིབ་གཉིས་བྱེད་པར་བྱེད་
པའི་ཐབས་ཚུལ་དབག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་དོ།།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ས་བརྩར་བསྟན་པ་ནི།
དེ་ཡང་རབ་དགའ་འདྲི་མེད་ཡོད་བྱེད་པ། །ཡོད་འཕྲོ་སྒྲུང་དཀའ་མཛོན་གྱུར་རིང་ཏུ་
སོང་། །མི་གཡོ་ལེགས་པའི་སྒྲོ་གྲོས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན། །སྒྲོབ་པའི་ས་བརྩ་.....།
ཞེས་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་དེ་ལ་ཡང་དང་པོ་ཆོས་
ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་དང་པོར་མཛོན་ཏུ་མཐོང་བས་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ། འཆལ་
ཚུལ་ཚུལ་བའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་

ཆེན་པོ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ན་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ཀྱི་མི་མ་ཐུན་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་བསྐྱེད་པར་བྱས་པས་ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ། སེམས་ཅན་སྤྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཆེ་འཁོར་གྱི་ལོག་སྐྱབ་བཟོད་དཀའ་བ་ལས་སྤྱང་དཀའ་བ་དེ་ཉིད་སྤྱང་རྒྱས་པ་དང་བདུད་ཀྱིས་ཚུར་པམ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ས་ལྷ་པ་སྤྱང་དཀའ་བ། ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་ཚུ་ལ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་སྤྱང་འདས་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་ཀྱིས་པའི་ཕྱིར་ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་བ། མཆན་བཅས་ཚྭ་བཅས་ཀྱི་ལམ་མཐར་ཐུག་པ་དང་བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ས་བརྒྱད་པ་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ། མཆན་བཅས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་མཆན་མེད་ཚྭ་བཅས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བའི་ས། སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཡི་སྒྲོ་གྲོས་བཟང་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ས་དགུ་པ་ལོགས་པའི་སྒྲོ་གྲོས། གཟུངས་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིན་གྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱད་ལ་བྱབ་ཅིང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབབས་པས་ས་བརྒྱ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཉི་བྱང་སེམས་སྒྲོབ་པའི་ས་བརྒྱའོ། །དེའི་ཞར་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་བརྒྱད་ནི། ཐོག་མར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་སོ་སོར་ངེས་པས་རིགས་ཀྱི་ས་དང་། དག་བཅོམ་ནས་མར་བྱངས་པས་རྒྱན་ཞུགས་ནི་བརྒྱད་པའི་ས་དང་། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་བྱ་ལ་གནས་པ་ནི་མཐོང་བའི་ས་དང་། འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤངས་པལ་ཆེར་བྱང་པས་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ལ་སྒྲུབ་པའི་ས་དང་། འདོད་ཁམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་དང་། བྱ་བ་བྱས་ཐེན་པས་དག་བཅོམ་པ་ལ་ནི་བྱས་པ་རྫོགས་པའི་ས་དང་། ཕྱིར་འོང་ཕྱིར་མི་འོང་དག་བཅོམ་ཞུགས་པའི་ས་གསུམ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ལ་བཞག་གོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པས་ཐེག་པ་ཐ་དད་དུ་གོ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ།

གསུམ་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་གྱིས་དང་དོན་རྩེ་ཐེག་པའི་ས་བཤད་པ་ནི།བརྩ་གཅིག་
 ཀུན་ཏུ་འོད། །སྤྱལ་སྤྱའི་ས་སྤྱེ་རྒྱའི་ཐེག་པས་བཞག། །དོན་རྩེ་ཐེག་པར་ཡོན་ཏན་
 རིགས་དབྱེ་བས། །བརྩ་གཉིས་ལ་སོགས་རྣམ་གཞག་དཔག་ཏུ་མེད།།
 ཞེས་པ་སྟེ། བརྩ་གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་ནི་མི་སྒྲོབ་པ་སྤྱལ་སྤྱའི་ས་སྤྱེ། རྒྱ་མཚན་ཉིད་
 ཐེག་པའི་དབང་དུ་ནི་བརྩ་གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་ལས་བཞག་ཏུ་མེད་ལ་གསང་སྤྲགས་
 དོན་རྩེ་ཐེག་པར་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་གྱིས་དབྱེ་བས་ས་བརྩ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་
 རྣམ་གཞག་དཔག་ཏུ་མེད་དེ་བརྩ་གཉིས་པ་བརྒྱ་ཅན་གྱིས་དང་ཁ་ཅིག་ལས་དེའི་
 ཉིད་དུ་བརྩ་གསུམ་དོན་རྩེ་འཛིན་པའི་ས་དང་། གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས་བརྩ་བཞི་པ་བདེ་
 བ་ཆེན་པོའི་ས་དང་། བཙེ་ལྷ་བ་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱིས། བརྩ་དུག་པ་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མའི་ས་
 ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསུངས་ཀྱང་བརྩ་གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་གྱི་
 ས་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ལྷོག་པས་དབྱེ་བ་ཅུ་མ་གཏོགས་དེ་དག་ལ་སྒྲས་གྱི་གདངས་བྱ་
 བཞིན་དུ་མཐོང་མན་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ལ་དབྱེ་ན་
 ཉེན་སྤྱ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཞེན་པ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་མཛད་
 པ་ཐོན་ལས་ཉག་བྱུ་བྱུ་བྱུ་གྱི་རྣམ་གཞག་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཞིག་དེ་ཅུ་མོ།

བཞི་པ་ལམ་ལྷར་བསྟན་པ་ནི།
 ཆོགས་སྤྱོད་མཐོང་སྒྲོམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་ལྷ་དང་། །རིམ་གཉིས་ལ་སོགས་ཟབ་མོ་
 སེམས་གྱི་ཡུལ། །དམ་ཆོས་ཉི་མ་འི་མེད་འོད་མངའ་ལོ།།
 ཞེས་པ་སྟེ། གཞན་ཡང་ལས་དང་པོ་བས་ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བཏང་ན་དེས་
 འབྲུང་གི་བསམ་པ་བཙོས་མ་མ་ཡིན་པ་རྒྱད་ལ་སྤྱེས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་
 དུ་ན་དེའི་སྤྱོད་དུ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་བཙོས་མ་མ་ཡིན་པ་རྒྱད་ལ་
 སྤྱེས་པའི་ཆེ་ཆོགས་ལམ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་སྒྲོམ་འབྲུང་གི་ཡེ་

ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་སོ་སྐྱེའི་ལམ་ལ་སྐྱོར་ལམ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་
མཛོན་སྐྱེས་ཏུ་མཐོང་བས་མཐོང་ལམ་དང་། དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོམ་
ལམ་དང་། རང་རང་གི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུན་ཐོབ་པའི་ཆེ་མི་སྒྲོབ་ལམ་སྟེ་ལམ་སྟེ་
དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རིམ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཐབ་མོ་སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཡུལ་ཏུ་གྱུར་པའི་རྫོགས་པའི་དམ་ཆོས་ནི་ཉི་མ་དང་འབྲ་བ་བྱི་མ་མེད་པའི་འོད་
མངའ་བ་ནི་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་བཞད་པ་ནི།
དགེ་འདུན་ཉན་རང་སྐྱེས་བུ་བྱུང་བཞི་དང་། །རྒྱལ་སྐས་སར་གནས་སྟེ་སྟེ་མཁའ་
འགོ་དང་། །གསང་སྤགས་རྗེས་སྒྲོབ་འགོ་བ་ནང་ཏུ་འདོད།།
ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ནི། ཉན་རང་སྐྱེས་བུ་རྒྱན་ཞུགས་
ཞུགས་པ་དང་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས། སྤྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དང་སྤྱིར་འོང་
འབྲས་གནས། སྤྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་སྤྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས། དག་བཅོམ་
ཞུགས་པ་དང་དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་བྱུང་བཞི་ལ་བརྒྱད་དང་།
རྒྱལ་སྐས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྒྱལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ནམས་ནི་སྟེ་མདོ་མཆོན་ཉིད་ཐེག་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་དགེ་འདུན་མཆོག་སྟེ།
མཁའ་ལ་འགོ་བ་དང་འུགས་ཀྱིས་འགོ་བ་དང་སྤགས་ལས་སྐྱེས་པ་དང་ལས་ལས་
སྐྱེས་པའི་མཁའ་འགོ་དང་། གསང་སྤགས་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་རྗེས་སུ་སྒྲོབ་པའི་
རིག་འཛིན་ནམ་བཞི་སྟེ། ཆོགས་སྐྱོར་ཏུ་བསྐྱེད་རྫོགས་སྐྱབ་པས་ལུས་ཐ་མལ་
ཏུ་ཡོད་ལ་སེམས་སྟེ་སྐྱར་གྲུབ་པ་ནམ་སྒྲིན། འདིས་ཆོས་མཆོག་མ་ཐོབ་པར་འདས་
ན་བར་དོར་སྤྱག་ཆེན་ལ་སྐྱོར་ཆོས་མཆོག་ཐོབ་ན་ཆེ་དབང་ལ་དངོས་སུ་སྐྱོར་

པོ། །ཆེ་འདིར་ཆོས་མཆོག་མཐར་ཕྱིན་ནས་ཡུས་རྫོང་རྫོང་སྤྱོད་ཐོབ་པས་སྤྱི་ལོ་མེད་
 ཅིང་སེམས་མཐོང་ལམ་སྤྱོད་པས་ཆེད་བདེ། སྤྱུལ་པ་དང་ཡོན་ཏན་ནི་ས་དང་མེའི་
 ཡོན་ཏན་གང་ཡོན་པའོ། །ས་གཉིས་པ་ནས་བརྒྱ་པའི་བར་སྒོམ་ལམ་ས་དགུ་ལ་
 གནས་པ་ནི་ཐུག་ཆེན་ཏེ། དེ་ལ་ནང་གསེས་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་
 ཏུ་བཏང་ན་ས་གཉིས་པ་ནས་ལྷ་པའི་བར་རྫོང་རྫོང་རིག་འཛིན། རྒྱལ་བཏུན་གཉིས་
 འཁོར་ལོའི་རིག་འཛིན། བརྒྱད་པར་རིན་པོ་ཆེའི་རིག་འཛིན། དགུ་པར་པརྒྱའི་རིག་
 འཛིན། བརྒྱ་པར་རལ་གྱིའི་རིག་འཛིན་ནོ། །ལྷན་གྲུབ་རིག་འཛིན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ས་སྤྱོད། དེ་ལྟར་རིག་འཛིན་བཞིས་བསྐྱུས་པའི་ལམ་ལྷ་པོ་གོང་ནས་གོང་ཏུ་འགྲོ་བ་
 རྣམས་ནི་ནང་གསལ་སྤྲུགས་རྫོང་ཐེག་པའི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཏུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་རི་ལྟར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ལ་གཉིས། རྒྱའི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་།
 འབྲས་བུའི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་རྒྱའི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ལ་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་རྒྱའི་སྐྱབས་ཡུལ་བསམ་པ་ནི།
 འདི་དག་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཏེ་ནམ་མཁར་བསམ། །བྱད་པར་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་
 གཙོ་བོར་འདོད། །

ཅེས་པ་སྤྱོད། གོང་ཏུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་དམིགས་
 པའི་ཡུལ་ཏེ་མཏུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྤྱིན་པུང་བཞིན་ཏུ་བསམས་ཏེ་གསལ་བཏབ་ལ།
 དེ་ཡང་བྱད་པར་ནང་གསལ་སྤྲུགས་ལྟར་ན་སྒྲ་མ་སྐྱབས་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་དང་ཕྱི་
 མདོ་མཆོན་ཉིད་ཐེག་པ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི།

ནམ་པ་དངོས་ཡིད་གསང་བས་རབ་མཆོད་དེ། །བདག་དང་འགྲོ་ཁུན་གུས་པས་

ཐལ་སྐྱར་ཞིང་། །སྤྲུལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་
གཞན་དོན་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། །སྤྲིང་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་ཡང་ཡང་བྲ།
ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མཆོད་པའི་རྣམ་པ་དངོས་སམ་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྤྱི་ཡི་མཆོད་པ་
མེ་ཉླ་དང་སྒྲོས་ལ་སོགས་པ་དང་། རྒྱང་གི་མཆོད་པ་བདུད་ཅི་ག་བྱར་ལ་སོགས་
པ། གསང་བའི་མཆོད་པ་སྤྲིང་ཉིད་ཉླགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ལ་སོགས་པས་རྣམ་མཁའ་གང་བའི་སྐྱབས་ལུ་ལ་རྣམས་ལ་རབ་དུ་མཆོད་དེ་
བདག་དང་མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་བ་ཀུན་སྒྲོ་གསུམ་གྱས་པས་ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་
སྐྱར་ཞིང་སྐྱབས་ལུ་ལ་སྤྲུལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་དུས་འདི་
ནས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་གཞན་དོན་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་ཡང་སྤྲིང་ཁོང་
རུས་པའི་གཏིང་ནས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྲལ།

གསུམ་པ་འོད་ཟེར་སྒྲོ་བལྟ་ནི།

དབྱེས་ཤིང་འོད་ཟེར་བཤེ་བས་རང་གཞན་གྱི། །སྒྲོ་གསུམ་སྤྱི་བ་སྐྱངས་དངོས་གྲུབ་
ཐོབ་པར་བསམ། །དེ་ཡིས་བསོད་ནམས་ཆོགས་རྫོགས་གཟུགས་སྐྱེ་འབྱུང་།
ཅེས་པ་སྟེ། དེ་སྤྲིང་མཆོད་ཅིང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བས་སྐྱབས་ལུ་ལ་རྣམས་སྐྱགས་
དབྱེས་ཤིང་སྐྱེ་ལས་འོད་ཟེར་དཔག་དུ་མེད་པ་འཕྲོས་ཏེ་བཤེ་བས་རང་གཞན་
ཀྱི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་སྤྱི་བ་སྐྱངས་ནས་མཆོག་སྐྱན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་
བསམ་ལ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་ཡིས་ནི་རྒྱ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྫོགས་ཤིང་
འབྲས་བུ་གཟུགས་སྐྱེ་རྣམ་པ་གཉིས་གྲུབ་པར་འབྱུང་རྟོ།

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་སྐྱབས་གནས་བཤད་པ་ནི།
མཐར་སྐྱག་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་གནས་ཆོས་སྐྱེ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་སྤྲིང་

པོ་དོན་གྱི་སྒྲ། །རང་སེམས་ལོད་གསལ་སྒྲོས་ཀྱན་བྲལ་བ་ཡིན།།

ཞེས་པ་སྟེ། མཐར་ཐུག་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་གནས་ནི་མདོ་སྒྲགས་གཉིས་ཀའི་
ལུགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་སྟེ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་ཆོགས་ཏེ་དགེ་འདུན་
རྣམས་ཀྱང་སྟེང་པོ་དོན་གྱི་སྐྱ་སྟེ་རང་སེམས་ལོད་གསལ་བ་སྒྲོས་པ་ཀྱན་དང་བྲལ་
བ་དེ་གཅིག་ཕྱི་རང་དུ་བསྐྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཚུལ་ཇི་སྟར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི།

དེ་ཡི་ལམ་འབྲེར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི། །རྟོན་གྱི་སྐྱན་སྒར་ཡང་ཡང་སྐྱབས་འགོ་
ཞིང་། །རྒྱ་ཡི་ཐུན་རྫོང་སྐྱ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་། །དོན་ལ་འགོ་བྱ་འགོ་བྱེད་གཉིས་
མེད་པས་། །ཇི་བཞིན་ངང་ལ་དེ་བཞིན་མཉམ་པར་བཞག་། །ཡུལ་སེམས་གཉིས་སུ་
འཛིན་ན་མཐར་ཐུག་མིན། །འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགོ་སྟོན་པ་མེད་པ་ཡིན།།

ཞེས་པ་སྟེ། འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགོ་དེ་ལམ་དུ་འབྲེར་ཚུལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་
ནི། །རྟོན་སྐྱབས་ཡུལ་གྱི་སྐྱན་སྒར་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྟོ་
གསུམ་གྱས་པས་ཡང་ཡང་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པས་
རྒྱའི་སྐྱབས་འགོ་ཡིན་ནོ། །རྒྱའི་སྐྱབས་འགོ་འི་ཐུན་གྱི་རྫོང་སྐྱ་ཐམས་ཅད་རང་གི་
སེམས་ལས་གཞན་དུ་མེད་པར་ཤེས་ནས་དོན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བྱ་དང་འགོ་བྱེད་
གཉིས་སུ་མེད་པས་གནས་ལུགས་ཇི་བཞིན་པའི་ངང་ལ་དེ་བཞིན་དུ་མཉམ་པར་
བཞག་པ་ངོ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། །སྐྱབས་ཡུལ་དང་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པའི་སེམས་
གཉིས་སུ་འཛིན་ན་མཐར་ཐུག་མིན་པས་ཡུལ་སེམས་གཉིས་སུ་མེད་པ་རྒྱ་མཚན་
མ་མེད་པ་དང་། །རེ་དོགས་དང་བྲལ་བ་ནི་འབྲས་བུ་སྟོན་པ་མེད་པ་ཡིན་པས་དོན་
ལ་རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་གྱི་ངང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱལོ།།

གཞུང་པ་རྗེས་སྐྱོབ་བཤུད་པ་ནི།

དེས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཚེགས་རྩོགས་ཚོས་སྐྱུ་འཛོལ། རྩོགས་སྒྲུབ་མི་ལམ་སྐྱུ་མར་བསྡོ་བ་བྲ།
 ཞེས་བ་སྟེ། འབྲས་བུའི་སྐྱུ་བས་སྐྱུ་འཛོལ་དེས་ནི་སྐྱུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚེགས་རྩོགས་
 ཏེ་འབྲས་བུ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་འཛོལ་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱུ་བས་སྐྱུ་འཛོལ་བྱ་འཛོལ་བྱེད་མེད་པར་
 བཅུམ་པར་བཞག་པ་འབྲས་བུའི་སྐྱུ་བས་འཛོལ་རྩོགས་ཏེ་སྐྱུ་མ་ཐམས་ཅད་མི་
 ལམ་དང་སྐྱུ་མ་ཉུ་བྱར་ཤེས་པས་འཁོར་གསུམ་མི་རྟོག་པའི་ངང་ནས་བསྡོ་བ་དང་
 རྩོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་བྱའོ།

པལྱིས་རྒྱུ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་དང་པོ་དཀོན་མཆོག་མི་སྤང་བར་གདམས་པ་ནི།
པལྱིས་ལྷན་པ་ལྷན་པ་རྒྱུ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ནི། རྟོག་དང་རྒྱལ་མིང་ལྷན་པ་ལྷན་པ་
ལྷན་པ་། ལྷན་པ་དང་ནི་དཀོན་མཆོག་སྤང་མི་བྱ།

[illegible]

གཉིས་པ་མཆོད་འོད་མི་བསྐྱེད་པར་གདམས་པ་ནི།

ཐུག་པར་སྐྱབས་པ་ཡོང་མཆོད་ལོས་མི་བསྐྱུ་ཁིང་། །དམ་པ་རྣམས་པ་སྐྱར་འདེབས་མི་
ལྷན་སྦང་།

ཞེས་པ་སྟེ། བླ་མ་དང་དགོན་མཆོག་གསུམ་པ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་མཆོད་ཐོས་ཏེ་

གུས་ཤིང་བཀྱར་བར་འོས་པ་རྣམས་མི་བསྐྱེའིང་སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྤྱར་
འདེབས་ལ་སོགས་པ་མི་སྟན་པ་བརྗོད་པའང་སྤངས་བར་བྱ་དགོས་ཏེ་སྤྱབས་འགྲོའི་
སྒོམ་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་སྤྱབས་གསུམ་གྱི་བསྐྱང་མཆོམས་བཤད་པ་ནི།
སངས་རྒྱལ་སྤྱབས་སོང་ལྟ་གཞན་ཕྱག་མི་འཆོལ། །ཆོས་ལ་སྤྱབས་སོང་སེམས་
ཅན་འཆོལ་སྤངས། །དག་འདུན་སྤྱབས་སོང་ལྟ་སྤྱེགས་ཅན་མི་འགྲོགས།།
ཞེས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་ལ་སྤྱབས་སུ་སོང་ནས་འདིག་རྟེན་པའི་ལྟ་གཞན་དག་ལ་
ཕྱག་མི་འཆོལ་ཞིང་། དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྤྱབས་སུ་སོང་ནས་སེམས་ཅན་ལ་འཆོ་
བའམ་གཞོད་པ་སྤངས་དགོས་ཤིང་། དག་འདུན་ལ་སྤྱབས་སུ་སོང་ནས་གྲོགས་སུ་
སྤྱེགས་ཅན་དང་མི་འགྲོགས་ཏེ་དེ་དག་སྤྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་དགག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

བཞི་པ་དད་པས་མཆོད་པར་གདམས་པ་ནི།
དེ་དག་གཟུགས་ལའང་དད་པས་རབ་མཆོད་ཅིང་། ཉིན་མཆོན་རྗེས་ཐོན་ཏྲག་པར་
སྤྱབས་སུ་འགྲོ།།
ཞེས་པ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་གཟུགས་བརྙན་ལའང་དད་པས་
རབ་ཏུ་མཆོད་ཅིང་བསྟོན་པར་བྱ་སྟེ་སངས་རྒྱལ་ལ་སྤྱབས་སུ་འགྲོ་ནས་དེའི་
གཟུགས་བརྙན་སྤྲུལ་ཆག་དུམ་ཡན་ཆད་དང་། ཆོས་ལ་སྤྱབས་སུ་འགྲོ་ནས་
གསུང་རབ་གྱི་ཡི་གེ་སྤྲུལ་གཅིག་ཡན་ཆད་དང་། དག་འདུན་ལ་སྤྱབས་སུ་སོང་ནས་
དེ་དག་གི་ན་བཟའ་སྟན་པ་དམར་སེར་ཡན་ཆད་ལའང་གུས་ཤིང་མཆོད་དགོས་
ཏེ་སྤྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཟད་ཉིན་མཆོན་

ཀྱན་ཏུ་སྤྱིད་སྤྱུག་ལེགས་ཉེས་ཅི་འབྱུང་ཡང་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་རྗེས་སུ་
བློ་བའི་སྒོ་ནས་དུས་ཉག་པར་དེ་དག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱའོ།

འབྲས་བུའི་བསྐྱབ་བྱ་ལའང་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་ནི།
འབྲས་བུའི་བསྐྱབ་བྱ་མཉམ་ཉིད་ནན་ཏན་བྱ། །བཟང་ངན་མི་རྟོག་མཆོག་དམན་
ལྷང་དོར་མིན། །སྒྲོས་ལ་མི་བརྟེན་ཆོས་ཉིད་གཉུག་མར་སྤྱང་། །ཐམས་ཅད་སྤྱན་
རྫོགས་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་སྤྱད།
ཅེས་པ་སྟེ། འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མཉམ་
པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱ་ཞིང་། དེ་དག་ལ་བཟང་ངན་དུ་མི་རྟོག་
པ་དང་མཆོག་དང་དམན་པར་བསྟན་སྤྱང་བ་དང་དོར་བར་བྱ་བ་མིན་ཏེ་མདོར་
ན་ཀྱན་རྫོབ་སྒྲོས་བཅས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མི་བརྟེན་པར་དོན་དམ་ཆོས་ཉིད་གཉུག་མར་
སྤྱོད་སྤྱང་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་དག་མཉམ་སྤྱན་རྫོགས་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་
འཁོར་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་པའམ་བསྐྱབ་བར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ཉམས་པའི་རྒྱ་བཤད་པ་ནི།
གཏོང་རྒྱ་བཏགས་པ་ཁས་ལེན་འདས་པ་དང་། །མཆོན་ཉིད་པ་ནི་ལོག་ལྟ་སྤྱེས་
པས་གཏོང་། །བསྐྱབ་བྱ་ཉམས་པས་དམན་པར་སྤྱང་བ་སྟེ། །བག་ཡོད་བློ་བས་
བསྐྱམས་ཏེ་ལྷང་དོར་བྱ།
ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་གཏོང་རྒྱ་བཏགས་པ་པ་ནི་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་
པའི་ཆེ་ཆོག་འཁེལ་ལེན་པའི་དུས་ལས་འདས་པ་དང་། གཏོང་རྒྱ་མཆོན་ཉིད་པ་ནི་
མཆོག་གསུམ་ལ་ལོག་ལྟ་སྤྱེས་པས་སྤྲོམ་པ་གཏོང་བར་གྱུར་ལ། དགག་སྐྱབ་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱ་ལས་ཁྱད་ཟད་ཉམས་པས་དམན་པར་སྤྱང་བ་སྟེ་ཉམས་ལ་སྤྱོགས་པས་

བག་ཡོད་དང་བློ་པས་བསྐྱེམས་ཏེ་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་
བར་བྱལོ།

གསུམ་པ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་པན་ཡོན་ལ་བདུན་ལས་དང་པོ་ཆེ་རབས་ཀྱན་དུ་
སྐྱོབ་པའི་པན་ཡོན་ནི།

སྐྱབས་གཞན་གང་གིས་སྐྱ་བ་དེ་མཐོང་ནས། །སྙག་པར་བྱགས་རྗེའི་སྐུ་ལ་དད་པ་
ཉིད། །ཆེ་རབས་ཀྱན་དུ་འདྲིགས་བྲལ་སྐྱོབ་པ་སྟེ། །དེ་ལས་པན་བདེ་བྱེད་པ་གང་
ཞིག་ཡོད།

ཅས་པ་སྟེ། འདྲིག་རྟེན་པའི་སྐུ་སོགས་སྐྱབས་གནས་གཞན་དག་གང་གིས་སྐྱ་བ་དེ་
མཐོང་ནས་འགོ་བའི་ཁམས་ལ་སྙག་པར་དུ་བྱགས་རྗེའི་རྣམ་པ་ཆེ་བའི་སྐུ་ལ་ཡིད་
ཆེས་གྱི་དད་པ་སྟེས་ཏེ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དེ་ཉིད་ཆེ་རབས་ཀྱན་དུ་འཁོར་བའི་སྙག་
བསྐུལ་གྱི་འདྲིགས་པ་དང་བྲལ་ནས་གཏན་དུ་སྐྱོབ་པ་སྟེ་དེ་ལས་གཞན་གནས་
སྐྱབས་གྱི་པན་པ་དང་མཐར་བྱག་གི་བདེ་བ་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་སྐྱབས་གནས་
གཞན་གང་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ།

གཉིས་པ་ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་པའི་པན་ཡོན་བཤད་པ་ནི།

དེ་ནི་སེམས་གཙང་དད་པའི་ས་གཞི་ལ། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཆར་རྒྱས་ལེགས་
སྒྲུན་ཏེ། །ཆོས་ཁམས་དག་བའི་སྐུ་བྱ་ཆར་འཕེལ་བས། །རྒྱལ་བའི་སྐུ་ཆོགས་ལོ་
ཐོག་སྒྲིན་པར་བྱེད།

ཅས་པ་སྟེ། སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་གང་ཟག་དམ་པ་དེ་ནི་ཁིང་ས་སྐྱོན་བྲལ་སྟེ་བྱའི་
སེམས་གཙང་དད་པའི་ས་གཞི་ལ་དུས་གྱི་སྒྲུང་ཆར་སྐུ་བྱའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་
ཤེས་གྱི་ཆར་རྒྱས་ལེགས་པར་སྒྲུན་ཏེ་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་སྒྲིན་པ་སྟེ་ཆོས་

ཁམས་དག་བའི་ཐུ་གུ་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བས་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་
བའི་ཡེ་ཐོག་སྒྲིན་པར་བྱེད་དེ་རང་གཞན་དོན་གཉིས་ལྷན་གྱིས་འབྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་བའི་པན་ཡོན་ནི།

ཆོས་རྒྱལ་དག་བ་ངོ་ཆ་ཁྲིལ་ཡོད་ཤེས། །བག་ཡོད་བླན་པ་ཡོན་ཏན་ཆོགས་མང་
ཞིང་། །གཟུངས་སྒྲིན་ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་སེམས་ལ་འཆར། །མི་ལམ་ན་ཡང་མི་འབྲལ་
མཐོང་བ་དང་། །ཆེ་རབས་བླན་ཞིང་རིགས་དང་འབྲོར་བས་མཛེས།

ཞེས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལ་སྐུབས་སུ་སོང་བས་ཆོས་རྒྱལ་དག་བ་འཕེལ་ཞིང་
རང་ངོ་ལ་ལྷོས་བའི་ངོ་ཆ་དང་གཞན་ངོ་ལ་ལྷོས་བའི་ཁྲིལ་ཡོད་ཤེས་ཤིང་། ཆོས་ལ་
སྐུབས་སུ་སོང་བས་འབྲུག་ལྷོག་གི་གནས་ལ་གཞོབ་བའི་བག་ཡོད་དང་སྒྲུང་དོར་
གི་གནས་མི་བཟླེད་བའི་བླན་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་མང་པོ་འཕེལ་ཞིང་།
ཆོས་ལ་སྐུབས་སུ་འགྲོ་བས་སེམས་ལས་སུ་བྱང་བས་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་གཟུངས་
གི་སྒྲིན་རྒྱུད་ལ་སྒྲིས་ཤིང་གནས་ལུགས་རྟོགས་བའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཉི་མ་སེམས་ལ་
འཆར་བས་མི་ལམ་ན་ཡང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་མི་འབྲལ་བར་མཐོང་བ་དང་
སྒྲིན་གྱི་ཆེ་རབས་མང་པོ་བླན་ཞིང་རིགས་བཟང་པོ་དང་འབྲོར་བ་ཆེན་པོས་མཛེས་
བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་དཀར་ཕྱོགས་གྱི་ལྷས་བསྐྱེད་བའི་པན་ཡོན་ནི།

འགྲོ་ཀྱན་དགའ་བས་དོན་གཉིས་ལྷན་གྱིས་བྱུང་། །མཐར་ཡང་རང་ཉིད་ལུས་ཅན་
ཀྱན་གྱི་སྐུབས། །དཔུང་གཉན་བྱེད་པས་སྐྱ་གསུམ་འབྲོར་བ་འཛིན།

ཞེས་པ་སྟེ། གཞན་ཡང་དཀར་ཕྱོགས་སྐྱོང་བའི་འགྲོ་བ་ཀྱན་དགའ་ནས་སྐྱོངས་
ཕྱོགས་བྱས་པས་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་འབད་མེད་ལྷན་གྱིས་འབྲུབ་པར་

འགྲུར་ཞིང་མཐར་ཐུག་ཀྱང་རང་ཉིད་ལུས་ཅན་འགོ་བ་ཀྱན་གྱི་སྐྱབས་དང་དཔུང་
གཉེན་བྱེད་བས་སྐྱ་གསུམ་གྱི་འཁོར་བ་འཛིན་ཏེ་སངས་རྒྱུ་བར་འགྲུར་རོ། །མདོར་
ན་སངས་རྒྱུ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱུ་བ། ཆོས་ལ་
སོང་བས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར། དགེ་འདུན་ལ་སོང་བས་ཐུར་མི་སྒྲིག་པའི་དགེ་
འདུན་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་འདུ་བར་འགྲུར་རོ།

ལྷ་བ་ཆད་མ་མཆིས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི།
སྐྱབས་སོང་ཡོན་ཏན་གལ་ཏེ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁས་ཆེས་ལྷག་བསོད་
ནམས་པ་མཐའ་ཡས།
ཞེས་བ་སྟེ། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཡོན་ཏན་ནམ་ཕན་ཡོན་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་སུ་
བྱུང་བ་མཆིས་ན་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལས་ཆེས་ལྷག་བས་བསོད་ནམས་པ་མཐའ་
ཡས་ཏེ་ཆད་མེད་པ་ཡིན་ནོ།

དུག་བ་ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་ཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕན་ཡོན་ནི།
ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ། །དེ་ལ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་བསྟེན་མི་བགྱིད།
ཅེས་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་འདི་དང་ཐུ་མར་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་
སྐྱབས་གནས་དམ་པ་དེ་ལ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་གིས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་
བསྟེན་པར་མི་བགྱིད་པ་བསྟེན་པར་བགྱིདོས་སོ།

བདུན་པ་སྟོང་ཞེད་རྒྱད་པ་སེལ་བའི་ཕན་ཡོན་ནི།
སྟོང་དང་ཞེ་བའི་རྒྱད་པ་མཐའ་དག་གི་ཉེས་སྟོང་ཞི་བ་འགོ་བ་ཀྱན་གྱི་གཉེན། །དང་
བརྒྱའི་སྤྱི་བོས་རབ་ཏུ་ཐུག་འཆའ་ཞིང་། །ས་གསུམ་བསོད་ནམས་འབྲེན་མཚོག་

དཔག་བསམ་ཤིང་། །ཕན་བདེའི་འབྲུང་གནས་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི།
 ཞེས་པ་སྟེ། སྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་དང་ཉན་རང་གི་ཞི་བའི་རྒྱད་པ་མཐའ་
 དག་གི་ཉེས་པ་སྤོང་ཞིང་ཞི་བར་འདྲེན་པའི་འགྲོ་བ་ཀྱན་གྱི་མགོན་དང་དབྱང་གཉིན་
 ཏུ་གྱུར་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་མཆོག་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་བརྒྱའི་སྦྱོ་བོས་རབ་
 ཏུ་བྱལ་འཆལ་ཞིང་། ས་གསུམ་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ངམ་འདྲེན་མཆོག་དཔག་
 བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟ་བུའི་ཕན་བདེའི་འབྲུང་གནས་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་མདུན་
 གྱི་ནམ་མཁར་བསམ་ནས་ཡིད་གིས་བྱལ་འཆལ་བ་དང་མཆོད་པ་ལུལ་བ་སྡིག་པ་
 བཤགས་པ་དགེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བཙུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བ་ལྟ་
 ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དགེ་རྩ་གཞན་དོན་ཏུ་བསྡོམ་པ་སོགས་
 བྱས་ན་སྡིག་པ་ཟད་ཅིང་དགེ་བ་འཕེལ་བས་ལྷུང་ཏུ་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་ཅིང་ཆེ་རབས་
 ཐམས་ཅད་ཏུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་མི་འབྲལ་བ་འཛོལ་བར་འགྱུར་རོ།

སྦྱོ་དོན་གསུམ་པ་སྐྱབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྡོམ་ནི།
 དེ་ལྟར་བདེ་ཆེན་ཡོན་ཏན་མཆོག་བསྐྱགས་པས། །སྦྱོ་དགུ་དམ་པའི་སྦྱོད་ལ་
 ལེགས་གཞིལ་ཞིང་། །ཉེས་གྱུར་དམན་པའི་ཡུལ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིས། །དུབ་པའི་
 སེམས་ཉིད་དེ་རིང་ངལ་སོས་ཤིག །
 ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཕན་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འབྲུང་བའི་གནས་དགོན་མཆོག་
 གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོག་ལེགས་པར་བསྐྱགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེས་སྦྱོ་
 དགུ་ནམས་དམ་པའི་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་སྦྱོད་པ་ལ་ལེགས་པར་གཞིལ་ཞིང་
 འཇུག་སྟེ་ཉེས་པར་གྱུར་པ་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་དམན་པའི་ཡུལ་ལ་
 བརྟེན་པ་ཡིས་འཁོར་བའི་གནས་འདིར་སྦྱལ་བསྐྱལ་གྱིས་དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་
 རིང་མཆོག་གསུམ་གྱི་བསིལ་གྱི་བ་གྱི་འོག་ཏུ་བདེ་བར་ངལ་སོས་ཤིག །

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལས་སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་ལེའུ་སྟེ་དུག་པའོ།

བདུན་པ་ཆད་མེད་པ་བཞིའི་ལེའུ་ལ་བཅུ་སྟེ། མཆམས་སྐྱར་ཞིང་ཆངས་པའི་
གནས་བཞི་སྟོམ་པར་བསྟན་པ། བྱད་པར་བསྟན་པ། དམིགས་ལུལ་གྱི་བྱད་པར།
དམིགས་ལུལ་མ་དག་པའི་སྟོན། དམིགས་ལུལ་དངོས་བཤད་པ། རྣམ་པ་བཤད་
པ། སྟོམ་ཚུལ་བཤད་པ། སྟོམ་པའི་ཚུལ་གཞན་བཤད་པ། སྟོམ་པའི་འབྲས་བུ་
བསྟན་པ། སྐབས་གྱི་དགེ་བ་བསྟོ་བའོ།

སྟེ་དོན་དང་པོ་མཆམས་སྐྱར་ཞིང་ཆངས་པའི་གནས་བཞི་བསྟོམ་པར་བསྟན་པ་ནི།
དེ་སྐྱར་སྐབས་སོང་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གིས། །བྱམས་པའི་ས་གཞིར་སྟོང་རྩེའི་མེ་
ཏོག་བཟམ། །དགའ་བའི་གྲིབ་བསེལ་བཏང་སྟོམས་ཚུ་གཙང་གིས། །འགྲོ་ལ་ཕན་
ཕྱིར་རང་གི་སེམས་སྐྱར་ངོ་།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་སྐྱར་སྐབས་སུ་སོང་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་བདེ་བ་སྟན་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པའི་ས་གཞི་སྟེ་པོ་ཀུན་དགའ་བའི་བསྟེ་གནས་སུ་
སྐྱག་བསྐྱལ་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྟོང་རྩེའི་མེ་ཏོག་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་ཁ་སྟེ་བས་བཟམ་
ཞིང་བདེ་བ་དང་། མི་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་དགའ་བའི་ནགས་གྱི་གྲིབ་བསེལ་
འབྲུག་པོར་ཆགས་སྤང་མེད་པའི་བཏང་སྟོམས་ཚུ་གཙང་གིས་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་རང་གི་སེམས་ཆད་མེད་པ་རྣམ་པ་བཞིའི་སྟོན་སྐྱར་ངོ་།

གཉིས་པ་ཆད་མེད་དང་ཆངས་གནས་གྱི་བྱད་པར་བསྟན་པ་ནི།
དེ་ཡང་ཐར་པའི་ལམ་དང་མ་འབྲེལ་ན། །ཆངས་པའི་གནས་པ་བཞི་སྟེ་སྟོང་པའི་རྒྱ། །ཞི་
བའི་ལམ་གྱིས་ཟིན་པའི་དེ་རྣམ་བཞི། །སྟོང་པའི་ཚུ་གཏེར་འདའ་ཕྱིར་ཆད་མེད་བཞི།

ཞེས་པ་སྟེ། ཆད་མེད་བཞི་པོ་དེ་ཡང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་ཅིས་ཟིན་པའི་
 ཐར་པའི་ལམ་དང་མ་འགྲེལ་ན་ཆད་ས་པའི་གནས་པ་གཟུགས་ཁམས་བསམ་
 གཏན་བཞིའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་སྤྲོད་པ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ལ།
 ཞི་བའི་ལམ་གྱིས་ཟིན་པའི་ཆད་མེད་དེ་རྣམ་བཞི་ནི་སྤྲོད་པའི་རྒྱ་གཏེར་ལས་འདེའ་
 ཕྱིར་ཐར་པའི་ལམ་དང་འགྲེལ་བའི་ཆད་མེད་བཞི་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་དམིགས་ཡུལ་གྱི་བྱེད་པར་བསྟན་པ་ནི།
 དམིགས་ཡུལ་མཐའ་ཡས་འགྲོ་བ་ཆོས་ཉིད་ལ། །རྣམ་པ་ཀུན་བྱུང་དམིགས་བཅས་
 དམིགས་པ་མེད།།
 ཅེས་པ་སྟེ། དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཆད་མེད་བཞིའི་དམིགས་ཡུལ་མཐའ་
 ཡས་པའི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཆད་མེད་
 བཞིའི་དམིགས་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཡིན་ལ།
 ཆོས་ཉིད་གཅིག་སུ་བཞག་ན་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པའང་ཆད་མེད་བཞི་སྟོམ་པར་ཐལ་
 བའི་སྐྱོན་ཡོད། དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཆད་མེད་བཞིའི་རྣམ་པ་སེམས་ཅན་
 ཀུན་ལ་བྱུང་ཅིང་བདེ་བ་ལྡན་འདོད་དང་སྦྱག་བསྐྱེད་འགྲེལ་འདོད་ཀྱི་དམིགས་པ་
 དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཆད་མེད་བཞིའི་རྣམ་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་
 ཀྱི་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་
 རྟོག་པའི་དམིགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་ལའང་གཉིས་སྟེ་དང་པོ་དམིགས་ཡུལ་མ་དག་པའི་སྐྱོན་བསྟན་པ་ནི།
 སྤྲ་མ་ཆད་ཡོད་ཅུང་ཟད་འགྲོ་བ་ལ། །དམིགས་རྣམ་མ་དག་དམིགས་བཅས་ཆད་ས་
 པའི་རྒྱ།།

ཞེས་པ་སྟེ། སྤྲུལ་ཆངས་གནས་བཞིའི་དམིགས་ཡུལ་ཆད་ཡོད་དེ་བྱངས་ཉུང་ལ་
ཟད་མཐའ་ཡོད་པའི་འགྲོ་བ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་མ་དག་པ་ཐར་པའི་ལམ་དང་མ་
འབྲེལ་བའི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་ཆངས་པའི་གནས་པ་བཞིར་སྟེ་བའི་རྒྱུ་ལོ།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་ཐར་པའི་ཆད་མེད་བཞིར་བསྐྱབ་པར་གདམས་པ་ནི།
འདི་ནི་དམིགས་མེད་ཐར་པར་གཞོལ་བས་ན། སྟིང་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ།
ཞེས་པ་སྟེ། ཐར་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆད་མེད་བཞི་པོ་འདི་ནི་དམིགས་པ་
མེད་པའི་ཐར་པའི་ལམ་དུ་གཞོལ་བས་ན་སྟིང་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་ཐར་པ་འཐོབ་
པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ།

སྤྲུལ་དམིགས་ཡུལ་དངོས་བཤད་པ་ནི།
བདེ་བ་མི་ལྡན་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་ཉམ་ཐག། སྟིང་ཅིང་འབྱོར་ལ་ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་
ཅན། །བྱམས་དང་སྟིང་རྗེ་དགའ་བ་བཏང་སྟོམས་ཡུལ།
ཞེས་པ་སྟེ་ཆད་མེད་བཞིའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་ནི། བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་པ། སྤྱག་
བསྐྱལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པ། སྟིང་ཅིང་འབྱོར་ལ། ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་ཅན་རྣམས་
ནི་རིམ་པ་བཞིན་བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྗེ་དང་དགའ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་བཞིའི་
དམིགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ལོ།

སྤྱག་པ་རྣམ་པ་བཤད་པ་ནི།
རྣམ་པ་བདེ་ཐོབ་སྤྱག་བསྐྱལ་བྲལ་བ་དང་། །དགའ་དང་མི་འབྲེལ་སེམས་སྟོམས་
ལས་རྒྱང་འདོད།
ཅས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དམིགས་ཡུལ་བཞི་པོ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་ནི་རིམ་པ་

བཞིན་དུ་བདེ་བ་ཐོབ་འདོད། ལྷག་བསྐལ་དང་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་དང་། དགའ་བ་
དང་མི་འབྲེལ་བར་འདོད་པ། ཆགས་སྤང་མེད་པའི་སེམས་སྟོམས་ཏེ་ལས་སུ་
བྱང་བར་འདོད་པའོ།

བདུན་པ་སྟོམ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་བཞིའི་དང་པོ་བཏང་སྟོམས་སྟོམ་པ་ལའང་
བརྩ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་བཏང་སྟོམས་སྟོམ་པའི་དགོས་པ་ནི།
སྟོམ་ཚུལ་གོ་རིམས་ངེས་པ་མེད་ན་ཡང་། །དང་པོའི་གང་ཟག་ཐོག་མར་བཏང་
སྟོམས་ཏེ། །ཉེ་རིང་བསྐྱམས་ནས་དེ་ནས་གཞན་གསུམ་སྟོམ།
ཞེས་པ་སྟེ། ཆད་མེད་བཞི་སྟོམ་ཚུལ་ལ་གོ་རིམ་ངེས་པ་མེད་ན་ཡང་ལས་དང་པོ་
པའི་གང་ཟག་གིས་ཐོག་མར་བཏང་སྟོམས་བསྟོམ་དགོས་ཏེ་དག་གཉེན་ཀུན་ལ་ཉེ་
རིང་བསྐྱམས་པར་མ་བསྟོམ་ན་གཞན་གསུམ་སྟེ་དགའ་བའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་བཏང་
སྟོམས་བསྟོམས་ནས་དེ་ནས་ཆད་མེད་གཞན་གསུམ་པོ་བསྟོམ་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་བཏང་སྟོམས་སྟོམ་པའི་དམིགས་ཡུལ་ནི།
དེ་ཡང་དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །སློ་ཡི་རྣམ་པ་འདི་ལྟར་བརྟག་
པར་བྱ། །ད་ལྟར་པ་དང་མ་དང་བཤེས་ལ་ཆགས། །དག་ལ་སྤང་བ་འདི་འདྲའི་
སེམས་ཁྱོད་ངན།

ཞེས་པ་སྟེ། བཏང་སྟོམས་དེ་ཡང་དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
དམིགས་ནས་སློ་ཡི་རྣམ་པ་འདི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། ད་ལྟར་རང་གི་པ་དང་མ་
དང་གོགས་མཛའ་བཤེས་ལ་ཆགས་ཤིང་དག་ལ་སྤང་བ་འདི་འདྲའི་སེམས་ཁྱོད་ནི་
ངན་ཏེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་རེ་རེ་ཡང་དག་དང་གཉེན་དུ་མ་གྱུར་པ་མེད་པས་དེ་
ལ་ཆགས་སྤང་བྱ་བར་མི་རིགས་ཏེ་ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གསུམ་པ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་རིན་པོ་མེད།
ཐོག་མཐའ་དུས་མེད་འབྲུམས་ཆེ་དག་འདིས་ཀྱང་། །པ་མ་ལ་སོགས་བཤེས་བྱས་
པན་པ་བསྐྱབས། །དེ་ཡི་རིན་ལན་གོད་སེམས་སྟོམ་བྱེད་དམ།
ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་འཁོར་བ་ཐོག་མ་དང་མཐའ་མའི་དུས་མེད་པར་འབྲུམས་པའི་
ཆེ་དག་འདིས་ཀྱང་རང་ལ་པ་མ་ལ་སོགས་པའི་གྲོགས་མཛའ་བཤེས་བྱས་ནས་
པན་པ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཡི་རིན་ལན་དུ་པན་མ་བཏགས་པའི་སྟེང་དུ་གཞོད་
སེམས་སྟོམ་པར་བྱེད་དམ་བྱེད་མི་རིགས་སོ།

བཞི་པ་བཏང་སྟོམས་མ་ངེས་པར་སྟོམ་པ་ནི།
གཉེན་འདིས་ཀྱང་ནི་དག་བྱས་གཞོད་པ་བསྐྱབས། །ད་ལྟར་ཡང་དེ་ཡི་སྤྱག་བསྐྱལ་
འགོ། །དེ་ཡི་ལན་དུ་པན་པ་དེ་ལྟར་རིགས། །བར་མ་ཡང་ན་མཛའ་དང་མི་མཛའ་
འབྱུང་། །པན་གཞོད་མ་ངེས་ཆགས་སྤང་རིགས་པ་མིན།
ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆེ་རབས་དུ་མར་ད་ལྟའི་གཉེན་འདིས་ཀྱང་ནི་དག་བྱས་ཏེ་
རང་ལ་གཞོད་པ་རྣམས་སྤྲོ་ཆོགས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ལ། ད་ལྟར་ཡང་གཉེན་དེ་
ཡིས་སྤྱག་བསྐྱལ་འགོ་བར་བྱས་པས་ན་དེ་ཡི་ལན་དུ་པན་པ་དེ་ལྟར་རིགས་ཏེ།
དེར་མ་ཟད་ད་ལྟར་དག་གཉེན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བར་མ་ཡང་ནི་སྟོན་གྱི་དུས་
སྤྲོ་མཛའ་བའི་གྲོགས་དང་མི་མཛའ་བའི་དགར་གྱུར་པས་དག་གཉེན་ལ་ངེས་
པ་མེད་པས་པན་གཞོད་ལ་ཡང་མ་ངེས་པས་དེས་ན་དག་གཉེན་ལ་བདེན་པར་
བཟུང་ནས་ཆགས་སྤང་བྱེད་རིགས་པ་མིན་ཏེ་དག་ཡིས་གཞོད་པ་བྱས་པས་པན་
འདོགས་སྤྲོ་མི་རུང་ན་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་སྟོན་རབས་རྣམས་སྤྲོ་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་ན་དེ་ལ་ཡང་པན་བཏགས་པར་མི་རིགས་སོ།

ལྷ་པ་བཏང་སྟོམས་མཉམ་ཉིད་དུ་སྒྲོམ་པ་ནི།

དེ་བས་ཐོག་མར་མཛའ་བ་ཤེས་ཚྭ་གས་རྣམས་ལ། །བར་མ་བཞིན་དུ་ཆགས་པ་
སྤང་བྱ་ཞིང་། །དེ་ནས་དག་ལ་བར་མ་བཞིན་དུ་ནི། །སྤང་བ་སྤངས་ལ་ཉེ་རིང་མེད་
པར་བྱ།

ཞེས་པ་སྟེ། རྩ་མཚན་དེ་བས་ན་ཐོག་མར་གཉེན་གྲོགས་མཛའ་བ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་གས་
རྣམས་ལ་བར་མ་བཞིན་དུ་བལྟ་ནས་ཆགས་པ་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་དག་ལ་
ཡང་བར་མ་བཞིན་དུ་བལྟ་ནས་ནི་སྤང་བ་སྤང་ལ་དག་གཉེན་གཉིས་ལ་ཉེ་རིང་
མེད་པར་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ།

དུག་པ་བཏང་སྟོམས་འགྲོ་ལ་པན་བྱིར་སྒྲོམ་པ་ནི།

བར་མའི་ཚྭ་གས་ལའང་གཏི་མུག་དབུལ་བའི་བྱིར། །འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་མཉམ་དུ་
སེལ་བའི་སྒྲོ། །སྤྱིད་དང་བུལ་བ་དེ་འབྲུ་རྣམ་པར་བསྒྲོམ།

ཞེས་པ་སྟེ། བར་མའི་ཚྭ་གས་ལའང་ཆགས་སྤང་མེད་ཀྱང་གཏི་མུག་ཡོད་པས་དེ་
དང་དབུལ་བའི་བྱིར་དག་གཉེན་གྱིས་ཐོགས་བྱངས་པའི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མཉམ་དུ་སེལ་བའི་སྒྲོས་ཆགས་སྤང་གི་རྣམ་པ་རྣམ་ཡང་
འབྱུང་བར་མ་གྱུར་ཅིག །ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་ཤོག་ཅིག་
ཅེས་སྤྱིད་པ་དང་བུལ་བའི་ཐར་ལམ་གྱིས་ཅིས་ཟིན་ཏེ་དེ་འབྲུའི་རྣམ་པར་བསྒྲོམ་
པར་བྱའོ།

བདུན་པ་བཏང་སྟོམས་བུལ་ཐོབ་ཚྭ་གས་གཅིག་དུ་སྒྲོམ་པ་ནི།

ཐམས་ཅད་བདེ་འདོད་སྤྱུག་བསྐྱེད་འདོད་འདོད་གཅིག །འོན་ཀྱང་མི་ཤེས་སྤྱུག་
བསྐྱེད་རྩ་ལ་སྒྲོད།

ཅེས་པ་སྟེ། རང་ཉིད་བདེ་བ་འདོད་པ་སྣུར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་བ་འདོད་
 ཅིང་རང་ཉིད་སྤྱག་བསྐྱལ་མི་འདོད་པ་སྣུར་སྤྱག་བསྐྱལ་འདོར་འདོད་ཀྱི་ཆོལ་ཅིག་
 སྟེ་འོན་ཀྱང་བདེ་བའི་སྤྱད་གེ་བ་སྤྱབ་མི་ཤེས་པར་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་སྤྱད་གེ་བ་པ་
 སྟོན་པ་འདི་དག་བདག་གིས་བཟོག་པར་བཤིའོ་སྣམ་དུ་བསྟོམ་པར་གྲུག།

བརྒྱད་པ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དམིགས་པ་དངོས་ནི།

གྲེ་མ་ཉམ་ཐག་པའི་ཉོན་མོངས་ཆོག་ས། །པག་ཆགས་བཅས་ཀྱི་ཁི་ལ་
 སེམས་སྒྲུབས་ཤོག །ཆགས་སྤང་བྲག་པོས་གཞིར་བའི་ལུས་ཅན་ཀྱི། །ཉེ་རིང་
 སེམས་སྒྲུབས་ཆགས་སྤང་བྲག་པོར་ཤོག །

ཅེས་པ་སྟེ། རྟེན་གྱིས་སེམས་སྟོབས་ལེ་ཆོག་གིས་སྒྲ་པར་ཏེ་འབྲས་ཏུ་སྒྲུག་བསྒྲུལ་
གྱིས་ཉམ་ཐག་པའི་འགྲོ་བའི་སྐད་ཀྱི་སྐུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོག་ས་བག་ཆགས་དང་
བཅས་པ་ཀུན་གྱི་ལ་སེམས་སྟོབས་པར་ཤོག་ཅིག ། སྐད་པར་དུ་ཆགས་སྒྲུང་།

དག་པོས་གཞིར་བཞེ་ལུས་ཅན་ཀུན་དགྲ་གཉིན་ལ་ཉེ་མིང་གི་སེམས་སྟོམས་ནས་
ཆགས་སྒྲུང་དང་བྲལ་བར་ཞོག་ཅིག་ཅིས་བསྟོན་པར་བཤོ།

དགྲ་པ་བཏང་སྟོམས་གྱི་དམིགས་པ་སྟེལ་བ་ནི།

ཅེས་བསམ་འཁྲོ་བ་གཅིག་ནས་གཉིས་དང་གསུམ། །ཡུལ་གྱུ་གཅིག་ནས་གླིང་
གཅིག་གླིང་བཞི་ནས། །ཁྱོད་གཅིག་གཉིས་གསུམ་འདྲི་བ་ཅེན་ཀུན་ལ་བསྐྱོམ།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པོ་རང་གི་དགུ་གཉིན་གཉིས་པ་ཉི་ཤེར་ཆགས་སྒྲུབ་མེད་
པར་སེམས་སྟོམས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅིས་བསམ་བས་སྟོ་སྟོར་ནས་མཐར་འཁོ་

པ་གཅིག་ནས་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ནས་རང་གི་སྒོར་པ་དང་ལུས་
ལྷ་གཅིག་ནས་གྲིང་གཅིག་དང་གྲིང་བཞི་ནས་སྟོང་གཅིག་དང་སྟོང་གཉིས་སྟོང་

གསུམ་ནས་འདིག་རྟེན་གྱི་པ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།

བརྒྱུ་པ་བཏང་སྟོམས་རྒྱུད་ལ་འབྱོརས་པའི་ཆད་ནི།
 འབྱོརས་པའི་ཆད་ནི་བདག་གཞན་དག་གཉེན་མཉམ།།
 ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཏང་སྟོམས་འབྱོརས་པའི་ཆད་ནི། བདག་རང་དང་གཞན་
 སྤངས་པའི་དག་དང་བྱམས་པའི་གཉེན་རྣམས་ལ་ཆགས་སྤང་མེད་པར་མཉམ་པའི་
 སེམས་ཐོབ་ཅིང་སྤྱལ་འདང་སྤྲུག་དོག་དང་ཁོང་ཁྱོ་མི་སྤྱེ་བར་སྟོམས་པའི་སེམས་
 འབྱུང་ངོ་།།

བརྒྱུ་གཅིག་པ་བཏང་སྟོམས་བསྟོམས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ནི།
 རྗེས་ལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་བཏང་སྟོམས་ལུལ། །ཐམས་ཅད་སེམས་ཏེ་སེམས་
 ཉིད་ནམ་མཁའ་འདྲ། །དོན་དམ་མ་སྤྱེས་སྟོང་པའི་ངང་དེ་ལ། །སློ་ཡི་རྣམ་པ་སྟོས་
 དང་བྲལ་བར་གཞག །
 ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཏང་སྟོམས་བསྟོམས་པའི་ཐུན་གྱི་རྗེས་ལ་དམིགས་པ་མེད་
 པའི་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ལུལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཏེ་རང་སྤྱང་ཅམ་
 ལས་གཞན་དུ་མེད་ལ། རང་གི་སེམས་འདི་ཉིད་ཀྱང་དོན་ལ་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་
 བར་དོན་དམ་པར་མ་སྤྱེས་པ་སྟོང་པའི་ངང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སློ་ཡི་རྣམ་པ་འདང་ལུལ་སྟོང་
 པ་ཉིད་དང་འདྲ་བར་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱའོ།།

བརྒྱུ་གཉིས་པ་བཏང་སྟོམས་བསྟོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི།
 འབྱོརས་པའི་ཆད་ནི་ཟབ་ཞིའི་རྟོགས་པ་སྟེ།།
 ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དམིགས་པ་མེད་པའི་བཏང་སྟོམས་བསྟོམས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་འབྱོརས་
 པའི་ཆད་ནི་ཟབ་ཞིའི་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བའི་རྟོགས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་སྤྱེ་བ་ཡིན་ནོ།།

བརྩ་གསུམ་པ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི།

འབྲས་བུ་ཉི་རིང་རྫོག་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི། གནས་ལུགས་དོན་ལ་རང་བཞིན་ལྷན་གྱིས་བྱ་བ།
ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཏང་སྟོམས་བསྟོམས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་དག་གཉིས་
གཉིས་ལ་ཉི་རིང་ཆགས་སྤང་གི་རྫོག་པ་མེད་པའི་སེམས་མཉམ་པ་འབྱུང་ཁིང་།
དམིགས་པ་མེད་པའི་བཏང་སྟོམས་བསྟོམས་པས་ནི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་རང་
བཞིན་ལྷན་གྱིས་བྱ་བ་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་བྱམས་པ་སྟོམས་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། དང་པོ་བྱམས་པ་གོང་དུ་སྟེལ་བ་ནི།

དེ་ལྟར་ཀུན་ལ་སེམས་སྟོམས་གྱུར་པ་ན། །རང་ཉིད་མ་ལ་བདེ་དང་སྤང་འདོད་ལྟར། །ལུས་
ཅན་ཀུན་ལ་དེ་བཞིན་བསམ་པར་བྱ།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཏང་སྟོམས་བསྟོམས་ཏེ་ཀུན་ལ་སེམས་མཉམ་པར་གྱུར་པ་
ན་རང་ཉིད་ཀྱི་མ་ལ་བདེ་བ་དང་སྤང་པར་འདོད་པ་ལྟར་ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་ཡང་དེ་
བཞིན་དུ་བདེ་བ་དང་སྤང་འདོད་པ་བསམ་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་བྱམས་པའི་དམིགས་རྣམ་ནི།

བྱམས་པའི་དམིགས་ལུལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །རྣམ་པ་གནས་སྐབས་ལྟ་
མིའི་བདེ་བ་དང་། །མཐར་ཐུག་བྱང་ཆུབ་བདེ་དང་འསྤང་པར་ཤོག། །སྟོམ་དུ་གཅིག་
ནས་འགོ་བ་ཀུན་གྱི་བར། །ཚྭ་གསལ་མཐའ་གཏུགས་པར་དེ་སྟེད་བསྟོམ་པར་བྱ།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱམས་པའི་དམིགས་པའི་ལུལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
དམིགས་ནས་རྣམ་པ་གནས་སྐབས་ལྟ་དང་མིའི་བདེ་བ་དང་མཐར་ཐུག་བྱང་ཆུབ་
གཏན་གྱི་བདེ་བ་དང་འསྤང་པར་ཤོག་སྟོམ་དུ་གཅིག་ནས་འགོ་བ་ཀུན་གྱི་བར་ཚྭ་གསལ་
མཐར་གཏུགས་པར་བྱ་བ་པའི་སེམས་ཅན་དེ་སྟེད་ལ་བྱམས་པ་བསྟོམ་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་བྱམས་པ་འབྱོངས་པའི་རྟགས་ནི། རྟགས་ནི་ཀུན་ལ་བྱབ་པའི་བྱམས་པ་
མཆོག །བྱ་གཅིག་བཅེ་བའི་མ་བས་ལྷག་པ་འབྱུང་།།
ཞེས་པ་སྟེ། བྱམས་པ་བསྒྲོམས་པའི་རྟགས་ནི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བྱབ་པའི་
བྱམས་པ་མཆོག་ཏུ་བྱུང་བ་དཔེར་ན་བྱ་གཅིག་བྱ་ལ་བཅེ་བའི་མ་བས་ལྷག་པའི་
བཅེ་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།།

བཞི་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་ནི།
དེ་རྗེས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པའི་ངང་ལ་གཞག །དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་
ཆེན་པོ་སྟེ། །བྱམས་དང་སྟོང་པ་བྱུང་དུ་ཆུད་པའི་རྟགས་།།
ཞེས་པ་སྟེ། དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་བྱམས་པ་བསྒྲོམས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་དམིགས་
ཡུལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་མཉམ་པ་ཉིད་
ཀྱི་ངང་ལ་སྟོ་བཞག་པ་ནི། དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་བྱམས་པ་དང་སྟོང་
པ་གཉིས་བྱུང་དུ་ཆུད་པ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་བསྒྲོམས་པའི་རྟགས་ཡིན་རོ།།

ལྔ་པ་བྱམས་པ་བསྒྲོམས་པའི་འབྲས་བྱ་ནི།
འབྲས་བྱ་མཐོང་ན་ཡིད་འོང་དག་པ་འཛོལ།།
ཅེས་པ་སྟེ། བྱམས་པ་བསྒྲོམས་པས་འབྲས་བྱ་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་མཐོང་
ན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་སོགས་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ལྟ་དང་མིས་བྱམས་པ་
དང་། མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱུང་བ་དང་། ལུས་དང་སེམས་ལ་བདེ་བ་
མང་བ་དང་། དུག་དང་མཆོན་གྱིས་མི་ཚུགས་པ་དང་། འབད་པ་མེད་པར་བསམ་
པའི་དོན་ཐོབ་པ་དང་། ཆངས་པའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་སྟེ་བྱམས་ཆོས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་
དང་མཐར་ཐུག་དག་པ་གཉིས་ལྡན་སངས་རྒྱུ་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་སྟོང་ཇེ་སྟོམ་པ་ལ་བརྟན་ཏེ། དང་པོ་འགྲོ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བསམ་པ་ནི།
བྱམས་བསམ་འགྲོ་ལ་བྱབ་པའི་ཇེས་ཉིད་དུ། །པ་མའི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྟོམ་མི་བཟོད་པ་
བཞིན། །འགྲོ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བསམས་ལ་སྟོང་ཇེ་བསྐྱེད།།
ཅེས་པ་སྟེ། དེ་སྤྲང་བྱམས་བསམ་དམིགས་ལུལ་འགྲོ་བ་ཀྱན་ལ་བྱབ་པར་བསྟོམས་
པའི་ཇེས་ཉིད་དུ། རང་གི་པ་མའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་སྟོ་ཡིས་མི་བཟོད་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་
བ་མཐའ་ཡས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་བསམས་ཏེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱལ་
དང་བུལ་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྟོང་ཇེ་བསྐྱེད་དེ་བསྟོམ་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་སྟོང་ཇེ་སྟོམ་པའི་ཆུལ་བཤད་པ་ནི།
དེ་ཡང་བདག་གི་པ་མ་འིན་ཅན་རྣམས། །བདག་གི་ཆེད་དུ་སྟིག་པའི་ལས་བྱས་
པས། །ཆ་གང་བཞེས་སྟོམ་གསལ་གཅད་ལས་གྱིས་མནར། །སྟེ་གཞན་འཆིའི་ཆུ་
ཆེན་འབྲུག་པར་བྱིང་། །སྤྱག་བསྐྱལ་སྟོ་ཆོགས་དུ་མས་ཉམ་རེ་ཐག །
ཅེས་པ་སྟེ། སྟོང་ཇེ་སྟོམ་ཆུལ་དེ་ཡང་དམིགས་ལུལ་བདག་གི་པ་མར་གྱུར་པའི་
འིན་ཅན་སེམས་ཅན་རྣམས་བདག་གི་ཆེད་དུ་སྟིག་པའི་ལས་བྱས་པས་དེ་ཡི་
འབྲས་བུ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་ཆ་གང་དང་བཞེས་སྟོམ་དང་གསལ་ཅིང་གཅད་
པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་གྱིས་མནར་ཏེ་སྟེ་གཞན་འཆིའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་ཆུ་ཆེན་
འབྲུགས་པར་བྱིངས་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱལ་སྟོ་ཆོགས་དུ་མས་ཉམ་རེ་ཐག་གྱུར་དུང་དེ་
ལས་ཐར་པའི་ཐབས་མ་ཤོས་པ་ལ་སྟོང་རེ་ཇེ་སྟོམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་སྟོང་ཇེ་དངོས་བཤད་པ་ནི།
དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཞི་བའི་སེམས་མེད་ལ། །ཡང་དག་ལམ་སྟོན་དག་བའི་བཤེས་

མེད་པས། །མཐའ་མེད་འཁོར་བར་འབྱམས་པ་སྦྱང་རེ་ཟླ། །འདི་དག་མཐོང་ནས་
ཡལ་བར་འདོར་ཐོད་དམ།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་ཉམ་ཐག་ཀྱང་སྤྱན་ཞིང་སྤོངས་པའི་དབང་
གིས་དེ་ལས་ཐར་འདོད་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་གཤམ་པའི་སེམས་མེད་
ལ། ཡང་དག་པའི་ལམ་སྟོན་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀྱང་མེད་པས་ལོང་བ་ཐར་
དགྱེས་དུ་ལུས་པ་ལྟ་བུ་མཐའ་མེད་འཁོར་བར་འབྱམས་པའི་མ་མགོན་སེམས་ཅན་
འདི་དག་སྦྱང་རེ་ཟླ། འདི་དག་མཐོང་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་ནང་དུ་ཡལ་བར་འདོར་
ཐོད་དམ་ཅི་སྟེ་ཡལ་བར་དོར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།

བཞི་པ་སྦྱང་རེ་ཟླ་མཆན་བཤད་པ་ནི།

དེ་བས་བདག་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྦྱོང་དང་། །དུས་གསུམ་དགོ་བས་འགྲོ་བའི་
སྤྱག་བསྐྱེད་དག །སྤྱད་ཅིག་ཉིད་ལ་འབྲེལ་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས། །སྦྱང་ཁོང་དུས་
པའི་གཉིང་ནས་བསམ་བར་བྱ།

ཞེས་པ་སྟེ། རང་གི་པ་མར་གྱུར་པའི་དྲིན་ཅན་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེད་
གི་ནང་དུ་དོར་དུ་མི་རུང་བས། དེ་བས་ན་བདག་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྦྱོང་དང་དུས་
གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དགོ་བའི་ཆ་བ་ཐམས་ཅད་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ལ་བསྟོ་
བས་འགྲོ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དག་སྤྱད་ཅིག་ཉིད་ལ་འབྲེལ་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྦྱང་
ཁོང་དུས་པའི་གཉིང་ནས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསམ་བར་བྱ།

ལྟ་བུ་སྦྱང་རེ་ཟླ་འབྲོངས་པའི་རྟགས་བཤད་པ་ནི།

འགྲོ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་བཟོད་རྟགས་སུ་བཤད།

ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ལ་སྦྱང་རེ་ཟླ་བསྟོ་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་

ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་འབྱུང་བ་དེ་རང་ལ་བྱུང་བ་བས་མི་བཟོད་པའི་སྒོ་སེམས་སྐྱེས་པ་ནི་
སྙིང་རྩེ་འབྱེདས་པའི་རྟགས་སུ་བཤད་དོ།

དུག་པ་སྙིང་རྩེའི་མཉམ་རྩིས་བཤད་པ་ནི།

དམིགས་མེད་སྙིང་རྩིས་དེ་རྩིས་མཉམ་པར་གཞག། རྟགས་ནི་སྙིང་ཉིད་སྙིང་རྩེ་བྱང་
དུ་འབྲེལ།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྙིང་རྩེ་བསྐྱོམས་པས་བྱམ་རྩིས་ཐམས་
ཅད་དུ་བདེན་མེད་ཀྱི་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་
སྤྱག་བསྐལ་དང་འབྲེལ་བར་འདོད་པའི་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྩེ་བསྐྱོམས་ནས་དེའི་
རྩིས་སུ་འཁོར་གསུམ་མི་རྟོག་པའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས། དེའི་རྟགས་ནི་དོན་
ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་མ་གྲུབ་པར་སྙིང་པ་ཉིད་དུ་ཤར་བཞིན་དུ་དེ་དག་ལ་སྙིང་རྩེ་རང་
དབང་མེད་པར་སྐྱེས་པས་སྙིང་ཉིད་སྙིང་རྩེ་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྒོ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།

བདུན་པ་སྙིང་རྩེ་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུ་ནི།

འབྲས་བུ་གཞོད་སེམས་རྣམ་འཆེ་བལ་བའི་སེམས། །ལས་རུང་གཞོད་ནས་དག་པ་
ཉིད་དུ་འབྱུག།

ཅས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྙིང་རྩེ་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་རང་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པའི་དག་ལའང་
གཞོད་སེམས་དང་རྣམ་པར་འཆེ་བ་བལ་བའི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཐོབ་ཅིང་གཞོད་ནས་
རྣམ་པར་དག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཉིད་དུ་འཐོབ་པའམ་འབྲུབ་པར་འབྱུང་དོ།

བཞི་པ་དགའ་བ་བཤད་པ་ལ་དུག་ལས།

དང་པོ་དགའ་བ་བསྐྱོམ་དགོས་པར་

བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་སྤྱིང་རྗེས་བརྒྱན་པའི་འགྲོ་བ་ལ། །རང་རང་བདེ་བར་གནས་ཏེ་དགའ་བ་བསྐྱོམ།
 ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནི་དགའ་བ་བསྐྱོམ་དགོས་ཚུ་ལ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱིང་རྗེས་བརྒྱན་པའི་འགྲོ་
 བ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་བདེ་བར་གནས་ཏེ་བདེ་ཞིང་སྤྱིད་པ་ལ་དེ་དང་
 མི་འབྲལ་བར་ཤོག་ཅིག །སྤྱད་མེད་བདེ་བ་ལས་འདས་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པའི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དགའ་བ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་དགའ་བ་སྐྱོམ་པའི་དམིགས་རྣམས་བཤད་པ་ནི།
 དེ་ཡང་དམིགས་ལུལ་བདེ་ལྡན་སེམས་ཅན་ཏེ། །རྣམས་མ་ཞེས་འགྲོ་བ་འདི་དག་
 ཀུན། །བདག་གིས་བདེ་ལ་དགོད་པར་མ་དགོས་པར། །རང་རང་བདེ་བ་བདག་
 གིས་རྟེན་པ་རབ། །དེ་ནི་དེར་ནས་བྱང་ཚུབ་སྤྱིང་པའི་བར། །བདེ་ཞིང་སྤྱིད་པ་འདི་
 དང་མི་འབྲལ་ཤོག །སྤྱམ་དུ་གཅིག་ནས་ཀུན་ལ་བསྐྱོམ་པར་བྱ།
 ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དགའ་བའི་དམིགས་ལུལ་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཏེ་
 དེ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམས་མ་ཞེས་འགྲོ་བ་འདི་དག་ཀུན་བདག་གིས་བདེ་བ་ལ་དགོད་པར་
 འབད་ཚེས་བྱ་མ་དགོས་པར་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་བདེ་བ་བདག་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་པ་
 རབ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དུས་དེར་ནས་བཟུང་ཏེ་བྱང་ཚུབ་སྤྱིང་པོ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་
 འགྲོ་བ་འདི་རྣམས་བདེ་ཞིང་སྤྱིད་པ་འདི་དང་མི་འབྲལ་བར་ཤོག་ཅིག་སྤྱམ་དུ་དང་པོ་སེམས་
 ཅན་གཅིག་ལ་བསྐྱོམས་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་དགའ་བ་འབྱོངས་པའི་ཆད་ནི།
 རྟགས་སུ་སྤྲུག་དོག་མེད་ཅིང་དགའ་བ་སྟེ།
 ཞེས་པ་སྟེ། དགའ་བ་འབྱོངས་པའི་རྟགས་སུ་གཞན་གྱི་འབྱོར་བ་ལ་སྤྲུག་དོག་མེད་
 ཅིང་དགའ་བ་དམ་པ་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་དམིགས་མེད་དགའ་བའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ནི།
དེ་རྗེས་མི་དམིགས་བསམ་གཏན་དགའ་བ་ཉིད།
ཅེས་པ་སྟེ། དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་དགའ་བ་བསྒྲོམས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་
དམིགས་པ་བདེན་མེད་གི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་དགའ་བ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་
ཅན་ལ་དམིགས་ནས་རྣམས་པ་དེ་དང་མི་འབྲལ་བར་དགའ་བ་ནི་མི་དམིགས་པའི་
བསམ་གཏན་དགའ་བ་ཉིད་དམ་དམིགས་པ་མེད་པའི་དགའ་བ་ཉིད་དོ།

ལྷ་པ་དགའ་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ནི།
ལུས་ངག་སེམས་ལ་ཞི་བདེ་ལྷན་གྱིས་གྱུབ།
ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དམིགས་པ་མེད་པའི་དགའ་བ་བསྒྲོམས་པས་གནས་ལུགས་གི་
དོན་རྟོགས་པའི་དགའ་བས་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་ལ་ཤིན་ཏུ་ངས་གི་ཞི་བདེ་
ལྷན་གྱིས་གྱུབ་པ་འབྱུང་ངོ་།

དུག་པ་དགའ་བ་བསྒྲོམས་པའི་འབྲས་བྱ་ནི།
འབྲས་བྱ་འབྱོར་བས་བརྟན་ལ་དགའ་བ་འབྱུབ།
ཅེས་པ་སྟེ། དེའི་འབྲས་བྱ་གནས་སྐབས་ལྷ་མའི་འབྱོར་བས་བརྟན་ལ་མཐར་ཐུག་
ལྷན་མེད་པའི་ལྷན་ཆོགས་གི་དགའ་བ་གྱུབ་པར་བྱེད་དོ།

སྤྱི་དོན་བརྒྱད་པ་སྒྲོམ་ཚུལ་གཞན་བཤད་པ་ལ་བདུན་ལས། དང་པོ་གོམས་རྗེས་
བསྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་ནི།
དེ་ལྟར་གོམས་རྗེས་བྱམས་ནས་རིམ་པར་བསྒྲོམ། །དེ་ཡིས་བཞི་པའི་ཞེན་པ་རིམ་
གྱིས་འགོག།

ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཏང་སྟོམས་ནས་དགའ་བའི་བར་གོམས་པའི་རྗེས་སུ་དེ་ནས་
བྱམས་པ་ནས་དགའ་བའི་བར་རིམ་པར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྟོམ་པ་དེ་ཡིས་
གོང་གི་བཏང་སྟོམས་ནས་དགའ་བའི་བར་གོམས་པའི་ཆད་མེད་བཞི་པོའི་གོ་རིམ་
ལ་ཞེན་པ་སྐྱེ་བ་དེ་རིམ་གྱིས་འགོག་པར་བྱུང་ངོ།

གཉིས་པ་བྱམས་པའི་གོགས་སྤྱིང་རྗེས་འགོག་ཚུལ་ནི།
བྱམས་པ་སྐྱོམས་གཉིན་བཞིན་ཀྱན་ལ་ཆགས་པ་ན། །སྤྱིང་རྗེས་སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱ་
འབྲས་ཞེན་པ་འགོག།
ཅེས་པ་སྟེ། བྱམས་པ་བསྐྱོམས་པས་གཉིན་བཞིན་དུ་ཀྱན་ལ་ཆགས་པ་ན་སྤྱིང་རྗེ་
བསྐྱོམས་པས་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཞེན་པ་འགོག་གོ།

གསུམ་པ་སྤྱིང་རྗེའི་གོགས་དགའ་བས་འགོག་པ་ནི།
སྤྱིང་རྗེ་དམན་པས་དམིགས་དང་བཅས་པ་ན། །དམིགས་མེད་དགའ་བས་སྐྱོ་བ་
རྣམ་པར་འགོག།
ཅེས་པ་སྟེ། སྤྱིང་རྗེ་ཡུལ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་མནར་བའི་དམན་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་
བཅས་ཏེ་སེམས་སྐྱོ་བ་ན་བདེན་མེད་གྱི་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་
སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་མེད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་དགའ་བས་སྤྱིང་རྗེའི་སྐྱོ་བ་
རྣམ་པར་འགོག་པར་བྱེད་ངོ།

བཞི་པ་དགའ་བའི་གོགས་བཏང་སྟོམས་གྱིས་འགོག་པ་ནི།
དགའ་བས་སེམས་གཡེངས་སྐྱོས་ལ་འཆེལ་བ་ན། །ཉེ་རིང་ཆགས་བྲལ་བཏང་
སྟོམས་ཆེན་པོ་བསྐྱོམ།

ཞེས་པ་སྟེ། གཞན་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་དགའ་བས་སེམས་ལུལ་ལ་གཡེངས་ཏེ་
སྒྲོམ་ལ་འཆེལ་བ་ན་ཉི་རིང་ཆགས་སྒྲུང་བུལ་བའི་མི་དམིགས་པའི་བཏང་སྒྲོམས་
ཆེན་པོ་བསྒྲོམས་པས་དགའ་བའི་གཡེང་བ་སེལ་བར་བྱེད་དོ།

ལྷ་པ་བཏང་སྒྲོམས་ཀྱི་གོགས་བྱམས་པས་འགོག་པ་ནི།
བཏང་སྒྲོམས་བར་མ་ལུང་མ་བསྟན་བཞིན་ན། །སྤར་བཞིན་བྱམས་སོགས་རིམ་
པས་བསྒྲོམ་པར་བྱ། །དེ་ཡིས་འབྱོངས་པར་སྤྲ་ཞིང་བརྟན་པ་འཐོབ།
ཅས་པ་སྟེ། ཉི་རིང་ཆགས་སྒྲུང་བུལ་བའི་བཏང་སྒྲོམས་བསྒྲོམ་པའི་གོགས་བར་མ་
དམིགས་པ་མི་གསལ་བ་ལུང་མ་བསྟན་བཞིན་སྤྱི་འབྱམས་སུ་སོང་ན་སྤར་བཞིན་
དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ཏེ་རྣམ་པ་བདེ་བ་ལྡན་འདོད་སྤྱད་བསྐྱུག་བསྐྱུལ་བུལ་
འདོད་སོགས་རིམ་པས་བསྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྷར་སྒྲོམ་པ་དེ་ཡིས་ཆད་མེད་བཞི་
ལ་རང་གི་རྒྱུད་འབྱོངས་པར་སྤྲ་ཞིང་བརྟན་པ་སྤྱར་དུ་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །བྱེ་
བྱག་ཏུ་རང་རང་གི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་གཉེན་པོར་དམིགས་པ་མེད་པ་རེ་
རེ་བསྟན་པ་བཞིན་བསྒྲོམ་མོ།

དུག་པ་སྤེལ་མར་སྒྲོམ་ཚུལ་བཤད་པ་ནི།
གོམས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། །རིམ་དང་རིམ་མིན་སྤེལ་མ་ཐོད་
ཀལ་བསྒྲོམ།
ཞེས་པ་སྟེ། ཆད་མེད་བཞི་ལ་གོམས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཆད་
མེད་བཞི་ལ་སོགས་དབྱུང་བའི་ཕྱིར་བྱམས་པ་ནས་རིམ་གྱིས་བསྒྲོམ་ཞིང་། ཡང་
བཏང་སྒྲོམས་ནས་སྤྱོད་ལ་རིམ་མིན་དུ་བསྒྲོམས་ཏེ། ཡང་བྱམས་པ་དང་དགའ་བ་
དང་སྤྱིང་རྗེ་དང་བཏང་སྒྲོམས་སྤེལ་མར་བསྒྲོམ་ནས། བྱམས་པ་ནས་སྤྱིང་རྗེ་དང་

དགའ་བ་ཐོད་བཀལ་ནས་བཏང་སྟོམས་དང་བཏང་སྟོམས་ནས་ལྷགས་ལྡོག་ཏུ་
སྟོང་ཐེ་དང་བྱམས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཐོད་ཀལ་ནས་བསྟོམ་པར་བྱའོ།

བདུན་པ་དེ་ལྟར་བསྟོམས་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ནི།
དེ་ཡིས་རྫོགས་པ་སོ་མར་བོགས་འབྲིན་ཞིང་། །ཤིན་ཏུ་བརྟན་པས་ཆེས་བརྟན་ཉིད་
ཏུ་འགྱུར།
ཞེས་པ་སྟེ། ཆད་མེད་བཞི་པོ་སྟོམ་པ་དེ་ཡིས་རང་རྒྱུད་ལ་ཆད་མེད་བཞི་ཡི་རྫོགས་
པ་སོ་མ་སྟེ་རྣལ་མར་བོགས་འབྲིན་ཞིང་མི་བརྟན་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་ཞིང་བརྟན་པ་
ཆེས་རབ་ཏུ་བརྟན་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ངོ།

སྟེ་དོན་དགུ་པ་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ལ་བརྟུག་ཉིས་ལས། དང་པོ་མངོན་མཐོང་ངེས་
ལེགས་སྐྱབ་ཚུལ་བཤད་པ་ནི།
དེ་ལྟར་བསྟོམས་པའི་འབྲས་བུ་བཞི་དག་ལས། །རྣམ་སྤྲིན་མངོན་མཐོང་ངེས་ལེགས་
གཉིས་འཐོབ་ལ། །འདོད་པར་ལྟ་མིའི་ལུས་འགྲུབ་པན་བདེ་བྱེད།
ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསྟོམས་པའི་འབྲས་བུ་བཞི་དག་ལས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་
མངོན་མཐོང་སྟེ་མིའི་གོ་འཕང་དང་ངེས་ལེགས་ཐར་པའི་གོ་འཕང་གཉིས་འཐོབ་ལ།
འདོད་པར་ལྟ་དང་མིའི་ལུས་འགྲུབ་པར་བྱས་ནས་པན་དང་བདེ་བའི་དཔལ་ལ་
མོངས་སྟོད་པར་བྱེད་ངོ།

གཉིས་པ་རྒྱུ་མ་ཐུན་གྱི་པན་ཡོན་ནི།
རྒྱུ་མ་ཐུན་བྱེད་པས་དེ་ཉིད་བྱེད་པ་དང་། །སྟོང་བས་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་བྲལ་བདེ་བ་
འཐོབ།

ཅེས་པ་སྟེ། རྒྱ་མ་ཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གཉིས་ལས་རྒྱ་མ་ཐུན་བྱེད་པའི་འབྲས་བུས་
དེ་ཉིད་དང་མ་ཐུན་པ་ཆད་མེད་པའི་བསྐྱོམ་པར་བྱས་པ་དང་། སྤྱོད་བ་རྒྱ་མ་ཐུན་
གྱི་འབྲས་བུས་མི་མ་ཐུན་པའི་རྫོགས་གཞོན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཏེ་བདེ་བ་
འཛོལ་པར་བྱེད་དོ།

གསུམ་པ་དབང་གི་པན་ཡོན་ནི།
དབང་གིས་ཡིད་འོང་བདེ་ཁིང་རབ་དགའི་ཡུལ། །འགྲོ་བ་མ་ཐུན་ཅིང་འབྱོར་པས་
བརྒྱན་པར་སྟེ།
ཞེས་པ་སྟེ། དབང་གི་འབྲས་བུ་ལ་བྱམས་པས་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། སྤྱིང་རྗེས་
བདེ་ཁིང་སྦྱིད་པ། དགའ་བས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ཡུལ་དང་། བཏང་སྦྱོམས་གྱིས་
འགྲོ་བ་རྣམས་མ་ཐུན་ཁིང་གཞོན་པ་མེད་པར་འབྱོར་པས་བརྒྱན་པའི་ཡུལ་དུ་སྦྱེའོ།

བཞི་པ་བྱེད་པའི་པན་ཡོན་ནི།
བྱེད་པས་བཞི་པོ་ཆེས་ཆེར་རབ་འཕེལ་བས། །རང་གཞན་དོན་གཉིས་འབྱོར་པ་
ལྷན་གྲུབ་འབྱུང་།
ཞེས་པ་སྟེ། སྦྱོས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཆད་མེད་པ་བཞི་པོ་བསྐྱོམ་པ་ལས་འཕེལ་
བའི་བསོད་ནམས་གྱིས་བདེ་བ་དང་ལེགས་པ་ཆེས་ཆེར་རབ་ཏུ་འཕེལ་བས་རང་
གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་འབྱོར་པ་ལྷན་གྱིས་འབྲུབ་པར་འབྱུང་རོ།

ལྔ་པ་བྱམས་པའི་པན་ཡོན་ནི།
བྱམས་པས་ཞེ་སྤང་མེད་ཅིང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས། །མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ་ཐོབ་
པར་འབྱུང་། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྦྱ་ནི་མཆན་དཔེས་བརྒྱན།

ཞེས་པ་སྟེ། གཞན་ཡང་བྱམས་པ་བསྟོམས་པས་ཞེ་སྤང་མེད་ཅིང་འབྲས་བུ་ཡོངས་
སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་དང་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡོངས་སྟོང་
རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ནི་མཆན་དང་དཔེ་བྱེད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཡིན་ནོ། །

དྲུག་པ་སྟེ་རྫོང་མཉམ་ཡོན་ནི།

སྟེང་རྫོང་འདོད་ཆགས་མེད་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་ཏུ་
བྱེད། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་སྟོབས་སོགས་མ་འདྲེས་ཆོས།

ཞེས་པ་སྟེ། སྟེང་རྫོང་བསྟོམས་པས་འདོད་ཆགས་མེད་ཅིང་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་
དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་ཏུ་བྱེད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་སྟོབས་བརྒྱ་དང་མི་
འཇིགས་པ་བཞི་སོགས་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ནམས་སོ།

བདུན་པ་དགའ་བའི་མན་ཡོན་ནི།

དགའ་བས་སྤྲུག་དོག་མེད་ཅིང་སྐྱལ་པའི་སྒྲུ། །བྱ་བུ་ཡེ་ཤེས་དམ་པ་ཐོབ་པར་
འགྱུར། །སྐྱལ་པའི་སྐྱེ་ནི་མ་ངེས་སྤྲོ་ཆོགས་གཟུགས། །སྤྱན་གྱིས་བྱུ་བའི་སྐྱེ་
སྟེ་སྤྲོ་ལས་ཡིན།

ཞེས་པ་སྟེ། དགའ་བ་བསྟོམས་པས་སྤྲུག་དོག་མེད་ཅིང་འབྲས་བུ་སྐྱལ་པའི་སྐྱེ་དང་
བྱ་བུ་ཡེ་ཤེས་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱལ་པའི་སྐྱེ་ནི་བཟོ་དང་སྤྲེ་བ་ལ་
སོགས་པ་མ་ངེས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་གཟུགས་སྤྱན་གྱིས་བྱུ་བའི་སྐྱེ་སྟེ་མཛད་པ་
སྤྲོ་ལས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ནོ།

བརྒྱད་པ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་མན་ཡོན་ནི།

བཏང་སྟོམས་ང་རྒྱལ་རྫོངས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད། །མཉམ་ཉིད་ཆོས་དབྱེངས་ཡེ་ཤེས་

མངོན་དུ་བྱེད། །རྩོམ་ཉིད་སྤྱོད་ཉིད་སྤྱོད་དང་བྲལ།
ཞེས་པ་སྟེ། བཏང་སྟོམས་བསྟོམས་པས་ང་རྒྱལ་དང་ཆོངས་པ་མེད་ཅིང་འབྲས་བུ་
རྩོམ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་མཉམ་ཉིད་ཡི་ཤེས་དང་ཆོས་དབྱིངས་ཡི་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་
དོ། །རྩོམ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཉིད་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ།

དགུ་པ་ཡོན་ཏན་ལ་བསྐྱགས་པ་ནི།
དེ་ལྟར་བྱམས་སོགས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ཤིང་། །མཚུངས་བྲལ་ལྟ་མིའི་སྟོན་
པས་རབ་བསྐྱགས་མཛད།
ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆད་མེད་བཞིའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་
ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་པར་ཡོན་ཏན་མཚུངས་སྒྲ་དང་བྲལ་བ་ལྟ་དང་མིའི་སྟོན་པ་
སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྐྱགས་པར་མཛད་དོ།

བཅུ་པ་ཆད་མེད་བཞི་རྒྱལ་བའི་གཤེགས་ལུལ་དུ་བསྐྱན་པ་ནི།
དེ་དག་མི་ལྟན་ལམ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག། སྟོན་པ་གཞན་ལ་སྐྱབས་སོང་ལམ་ངན་ཡིན། །དེས་
བརྒྱུང་ལམ་ནི་ཐར་པ་དྲི་མ་མེད། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྤྱི་བའི་གཤེགས་ལུལ་
ཡིན།
ཞེས་པ་སྟེ། ཆད་མེད་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་མི་ལྟན་པའི་ལམ་དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་
ཡིན་ལ་སྟོན་པ་གཞན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ལམ་ངན་པ་ཡིན་ནོ། །ཆད་མེད་བཞི་
པོ་དེས་ཅེས་བརྒྱུང་བའི་ལམ་ནི་ཐར་པའི་ལམ་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིན་པས་དུས་གསུམ་
དུ་བྱོན་པའི་རྒྱལ་བ་སྤྱི་བའི་དག་གི་གཤེགས་པའི་ལུལ་ལམ་ཡིན་ནོ།

བརྒྱ་གཅིག་པ་དམ་པ་གཉིས་ཐོབ་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།
 རྒྱ་ཡི་ཐེག་པ་ས་ས་ཐོན་ལྷ་གྲ་བཞིན། །ཐབས་ཤེས་སྤྱོད་གཉིས་བསྐྱེད་པར་འདོད་ན་
 ཡང་། །འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ས་སྤྱོད་སྤྱི་བ་གཉིས། །སེལ་བྱེད་རྒྱུ་གི་རྣམ་པ་ཁས་
 ལེན་པས། །ཐབས་ཉིད་སྟོང་ཆེ་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན། །དོན་ལ་གཅིག་སྟེ་སྟོང་
 ཉིད་སྟོང་ཆེ་ཅན། །རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀས་མཐུན་པར་ཉམས་སུ་ལེན།།
 ཞེས་པ་སྟེ། དེ་སྟོང་རྒྱ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ས་ས་ཐོན་ལྷ་གྲ་འབྲུང་བ་བཞིན་
 ཏུ་ཐབས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ས་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་གཉིས་ཀྱིས་
 འབྲས་བུ་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་གཉིས་བསྐྱེད་པར་འདོད་ན་ཡང་འབྲས་བུ་གསང་
 གསུམ་ཀྱི་ཐེག་པ་ས་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཡི་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྤྱི་བ་གཉིས་སེལ་བྱེད་
 ཀྱི་རྒྱུ་གི་རྣམ་པ་ཁས་ལེན་པ་ལས་ས་ཐོན་དང་ལྷ་གྲ་ལྷ་བུ་མི་འདོད། ཐབས་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ས་ཉིད་ནི་སྟོང་ཆེ་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་
 དོན་ལ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ལམ་གཉིས་ཀྱང་རོ་བོ་གཅིག་ཏེ་སྟོང་ཉིད་ཆོག་ས་པའི་ཤེས་
 རབ་དེ་ཉིད་སྟོང་ཆེ་ཅན་དང་བྱང་ཏུ་འབྲེལ་བས་རྒྱ་མཆོན་ཉིད་ཐེག་པ་དང་འབྲས་
 བུ་སྤྱུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀས་སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཆེ་མཐུན་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པས་
 འབྲས་བུ་སྤྱོད་གཉིས་ཐོབ་པའང་དོན་ལ་མཐུན་ནོ།།

བཅུ་གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བསྐོམས་པས་དོན་བསྐྱབ་ནི།
གཞན་ཡང་ཐོག་མེད་དགོ་བ་ས་ཐོན་ཚུལ། །མ་གྲས་ཡེ་ནས་གནས་པར་མདོ་ནས་
གསུངས། །དེ་དང་སྐྱ་གསུམ་ཡེ་ལྟར་སྐོ་བྱར་གྱི། །སྤྱི་བ་པས་བསྐྱབས་ཏེ་སེལ་འདོད་
སྤྲུགས་ཉིད་མཚུངས། །མདོར་ན་མདོ་རྒྱད་པམ་ནམས་གཅིག་ཉིད་དུ། །མཁས་གྲུབ་
ནམས་ཀྱིས་སྤྱི་ནང་བཞད་པ་མཛད། །དེ་སྤྱིར་རྒྱལ་སྤྲས་དམ་པའི་རྗེས་འགོ་ཁྲིད། །ཆོད་
མེད་ནམ་པ་བཞི་ལ་འབད་པར་མཛོད།།

ཅེས་པ་སྟེ། གཞན་ཡང་ཐོག་མེད་གི་དགོ་བ་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ཡོན་
ཏན་ཡེ་ལྷན་ཉིད་ས་ཐོན་ཚུལ་དུ་མ་བྱས་ཡེ་ནས་གནས་པར་འཁོར་ལོ་མཐའ་མའི་
མདོ་ནས་གསུངས། དེ་དང་རང་བཞིན་གི་དགྱིལ་འཁོར་སྐྱ་གསུམ་ཡེ་ལྷན་དུ་
གསུངས་པ་ཉིད་སྒྲོ་བུར་གི་སྒྲིབ་པས་བསྒྲིབས་ཏེ་བསལ་འདོད་སྒྲགས་ཉིད་ཀྱང་
མདོ་དང་མཚུངས་ཤིང་། མདོར་ན་མདོ་རྒྱད་ལམ་རྣམས་གི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་
སྒྲགས་ནས་དངོས་བསྟན་དང་མདོ་ནས་སྤྲས་དོན་གི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པས་མཐར་
ཐུག་དོན་གཅིག་ཉིད་དུ་བད་འབྱུང་སོགས་སྟོན་གི་མཁས་བྱ་བ་རྣམས་གིས་བྲི་ནང་
གི་བཤད་པ་མཛད་པས་དེ་ཡི་བྲིར་ན་རྒྱལ་སྤྲས་དམ་པ་རྣམས་གི་རྗེས་སུ་འགོ་
བར་སྒྲོབ་ཅིང་ཆད་མེད་རྣམ་པ་བཞི་ལ་འབད་དེ་བསྒྲོམ་པར་མཛོད་ཅིག །

སྒྲི་དོན་བརྩམ་སྤྲས་གི་དགོ་བ་བསྟོ་བ་ནི།
དེ་སྟར་ལེགས་གསུངས་ཞི་བའི་རང་བཞིན་གིས། །འགོ་ཀུན་སེམས་གི་རྫོག་པ་
རབ་ཞི་ནས། །ལམ་གོ་ལ་ལོག་དང་དམན་པར་ཞུགས་པ་ཡིས། །དུབ་པའི་སེམས་
ཉིད་དེ་རིང་ངལ་སོས་ཤིག །

ཅེས་པ་སྟེ། དེ་སྟར་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་དགོ་བ་ཞི་བ་སེམས་པན་དང་བདེ་བའི་
རང་བཞིན་དེ་མ་མེད་པའི་འོད་ཟེར་གིས་འགོ་བ་ཀུན་གི་སེམས་གི་རྫོག་པ་ཆ་བའི་
སྒྲག་བསྐལ་རབ་དུ་ཞི་ནས། དན་སོང་གསུམ་ལས་ཐར་བྱེད་ཅམ་གི་ལམ་གོ་ལ་
དང་། ལྷ་སྟེགས་བྱེད་གི་ལམ་ལོག་དང་། ཉན་རང་གི་ལམ་དམན་པར་ཞུགས་པ་
ཡི་ལམ་སྤྲ་ཆོགས་གིས་དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་ཐར་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་
བའི་ཆད་མེད་བཞི་ཡི་ཁང་བཟང་དུ་ངལ་བསོས་ཤིག །

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསལ་སྤྲ། ཆད་མེད་བཞིའི་ལེ་ཏུ་སྟེ་བདུན་པའི་
འགྲེལ་བའོ། །

ལེའུ་བརྒྱད་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ལེའུ་ལ་སྤྱི་དོན་གསུམ་
སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙུ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་བསྐྱོམ་པར་བསྟན་པ།
སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་གཉིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། སྐབས་ཀྱི་དགོ་བ་བསྟོ་བའོ། །སྤྱི་
དོན་དང་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙུ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱོམ་པར་བསྟན་པ་ནི།
དེ་ལྟར་ཆད་མེད་ལེགས་པར་གོམས་པ་ཡིས། །ཆོས་ཀྱན་ཙུ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
གཉིས་བསྐྱོམ།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྒྱ་ཆད་མེད་པ་བཞི་ལེགས་པར་གོམས་པ་ཡི་མཐུ་ལས་འབྲས་
བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱན་ཀྱི་ཙུ་བ་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་འཇུག་པ་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ།

སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བརྟུ་སྟེ། དང་པོ་ཕན་
ཡོན་བཤད་པ་ལའང་རྟུག་ལས། དང་པོ་སྤྱིད་ནས་ཞི་བར་འཕྲེན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི།
དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་སྤྱིད་མཆོ་མཐར་འབྲེན་ཞིང་། །འཛིགས་དང་ཐུང་ན་སྤྲིག་ཀྱན་
སེལ་བྱེད་དེ། །ལས་དང་རྟུག་བསྐྱེད་འདུ་བྱེད་རྣམ་པར་འཛོམས། །སྤྱིད་ནས་ཞི་
བར་འགོ་བ་འཕྲེན་བྱེད་ཡིན།

ཞེས་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་དཔེར་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་འབྲས་བྱ་སྤྱིད་
པའི་རྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་ལས་མཐར་འབྲེན་ཞིང་སྤྱོད་པའི་བྱ་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་དང་།
འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་འཛིགས་པ་དང་ཐུང་ན་དང་སྤྲིག་པ་ཀྱན་སེལ་བར་
བྱེད་དེ་སྤྱོད་པ་དཔེར་བོ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་ལས་དང་འབྲས་བྱ་རྟུག་བསྐྱེད་འདུ་བྱེད་
ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཛོམས་པའམ་སྤྲིག་པར་བྱེད་པ་མེ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱིད་པ་
ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ནས་ཞི་བར་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་འགོ་བ་
རྣམས་འཕྲེན་པར་བྱེད་པའི་དེད་དཔོན་ལྟ་བུའི་ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་འདི་གཉིས་གི་མཆོད་སྒྲིབ་དུ་འགྲོ་བའི་ཕན་ཡོན་ནི།
 གང་ལ་སེམས་པ་མངོན་གྱུར་མེད་ན་ཡང་། །སྒྲིབ་རྒྱུ་དགོ་ཆུན་གོང་ནས་གོང་
 འཕེལ་ཞིང་། །མཉམ་གཞག་ན་ཡང་ཐབས་ཤེས་བྱུང་དུ་འབྲེལ། །ལུས་དག་ཚུལ་པ་
 ཐམས་ཅད་དོན་ཡོད་ཅིང་། །ལྷར་བཅས་འདི་གཉིས་ཀུན་གྱི་མཆོད་སྒྲིབ་འབྱུང་།
 ཞེས་པ་སྟེ། ཕན་ཡོན་གཞན་ཡང་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཐོབ་ལ་མ་
 ཉམས་པར་ཡོད་པའི་མི་གང་ལ་སེམས་པ་མངོན་གྱུར་བ་མེད་པ་གཉིད་དུ་སོང་བ་
 དང་། དེ་མེད་དུ་བརྒྱལ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་དང་། འགོག་
 པའི་སྟོམས་འཇུག་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་སྟེ་སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་
 ལྷན་ཡང་སྒྲིབ་རྒྱུ་དང་བྱུང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དགོ་བ་ཆུན་མ་ཆད་པར་
 གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་སྟོམས་བྲལ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྐབས་ན་ཡང་
 ཐབས་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཤེས་རབ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བས་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་
 ན་ཐམས་ཅད་དགོ་བར་གྱུར་པས་ལུས་དག་གི་བྱ་བ་ཚུལ་པ་ལུང་མ་བསྟན་ཐམས་
 ཅད་གྲང་དོན་ཡོད་དགོ་བའི་ཐོགས་སུ་གྱུར་ཅིང་། འགྲོ་བ་སྣ་དང་བཅས་པའི་འདི་ག་
 ཉིས་ཀུན་གྱི་མཆོད་སྒྲིབ་སྟེ་ཐུག་དང་མཆོད་པའི་གནས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་དགོ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཕན་ཡོན་ནི།
 དགོ་གཞན་འབྲས་བྱ་དམན་ཏེ་བྱད་པ་སྟུང་། །རིན་ཆེན་སེམས་ཟིན་དགོ་བ་མི་བྱད་
 འཕེལ། །རི་ལྷར་རྒྱ་མཆོད་དངས་པའི་རྒྱ་འབབ་དང་། །ས་གཞི་བཟང་པོར་ལོ་ཐོག་
 ལུན་ཆོགས་བཞིན།
 ཞེས་པ་སྟེ། དགོ་བ་གཞན་བསོད་ནམས་ཆ་མ་ཐུན་ལྟ་བུ་འབྲས་བྱ་དམན་ཞིང་ལན་
 གཅིག་སྒྲིབ་ཏེ་བྱད་པ་སྟུང་མིན་པར་རིན་ཆེན་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་
 དགོ་བ་མི་བྱད་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འབྱུང་ཏེ། དཔེ་རི་ལྷར་ན་རྒྱ་མཆོད་

དྲངས་པའི་ནང་དུ་ཆུ་ཐིགས་པ་གཅིག་འབབ་པ་ཡང་བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་མི་ཟད་པ་
དང་ས་གཞི་བཟང་པོར་ཉིལ་འབྱུང་ཉག་མ་གཅིག་བཏབ་ཀྱང་ལོ་ཉོག་བཟང་པོ་ཕྱན་
སུམ་ཆོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་དགེ་བ་ཡང་དེ་
དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་ཕན་ཡོན་ནི།
ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ས་ལོན་སྤྱང་རྗེའི་བདག་།སྤྱིད་པ་ན་ཡང་བདེ་བའི་འབྲས་མང་ཞིང་།།ཞི་
བའི་རང་བཞིན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་རྒྱ། །རིན་ཆེན་སེམས་ལེགས་བསྐྱེད་ལ་འབད་
པར་མཛོད།།

ཅས་པ་སྟེ། གཞན་ཡང་ཕན་བདེའི་ལེགས་ཆོགས་ཀུན་གྱི་རྩ་བའམ་ས་ལོན་ཡང་
སྤྱང་རྗེའི་བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བ་ན་ཡང་བདེ་
བའི་འབྲས་བྱ་མང་ཞིང་ཞི་བའི་རང་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
རྒྱ་ཡང་རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་རང་རྒྱུད་ལ་ལེགས་པར་
བསྐྱེད་པའི་དོན་ལ་འབད་པར་མཛོད་ཅིག །

ལྷ་པ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་ནད་གསོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི།
དེ་ནི་དཔལ་རྒྱས་ཡིད་བཞིན་བྱམ་པ་བཟང་། །འགྲོ་བའི་ནད་གསོ་བདེ་འབྱུང་སྤྲན་
གྱི་མཆོག་།ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་གདུང་སེལ་ལྷ་བ་སྟེ། །མཁའ་བཞིན་དེ་མེད་ཡོན་ཏན་རྒྱ་
སྐར་ཆོགས། །ཏྲག་ཏུ་ཕན་བདེ་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ལ།།
ཞེས་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་སྤྱིད་ཞི་གཉིས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་རྒྱས་པའི་ཡིད་
བཞིན་གྱི་རྗེར་བྱ་དང་བྱམ་པ་བཟང་པོ་ལྷ་བྱ། འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་
གསོ་བའི་བདེ་འབྱུང་སྤྲན་གྱི་མཆོག་ལྷ་བྱ། མ་རིག་པའི་ཕྱན་པ་སེལ་བའི་ཡེ་ཤེས་

ཉིམ་ལྟ་བུ། ཆ་བའི་གདུང་བ་སེལ་བའི་རྒྱ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྤྱིན་བྲལ་གྱི་ནམ་མཁའ་
བཞིན་དུ་བྱི་མ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ལ་ཡོན་ཏན་བྱངས་ལས་འདས་པ་
རྒྱ་སྐར་གྱི་ཆོགས་ལྟ་བུ་ཤར་བས་དུས་རྟག་དུ་གཞན་ལ་ཕན་དང་བདེ་བ་སྟེར་བར་
བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ལ་འོག་ནས་འཆད་འགྱུར་གྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ།

དུག་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕན་ཡོན་ནི།

བསམ་ལས་བསོད་ནམས་སྤྱིན་ཆོགས་དཔག་དུ་མེད། །རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཤིན་ཏུ་
མད་བྱང་དང་། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལྟར་དཔག་ལས་རྒྱ་ཆེ་ལོ།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་ཅིང་སྒྲོས་བསམ་ལས་ལས་འདས་པའི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་བྱང་པོ་སྤྱིན་ཆོགས་ལྟ་བུ་དཔག་དུ་མེད་ཅིང་རྒྱལ་བའི་བྲལ་སྤྱིན་
གྱི་ཡོན་ཏན་ཤིན་ཏུ་མད་དུ་བྱང་བ་དང་དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལྟར་སྒྲོ་ཡིས་
དཔག་ལས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་ལོ།

གཉིས་པ་དེ་པོ་བཤད་པ་ལའང་བདུན་ལས། དང་པོ་སྒྲོན་འཇུག་གཉིས་སྤྱིར་བཏྲན་པ་ནི།
སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཆད་མེད་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། །ཡང་དག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་
འདོད་པ་སྟེ། །སྒྲོན་དང་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བསམ་བསམ་
སྒྲོན་དང་སྒྲོར་བས་བྱལ། །འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཉིད་བཞིན་ནོ།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཆད་མེད་པའི་འགྲོ་
བའི་ཕྱིར་དུ་རང་ཉིད་ཡང་དག་པར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སྟེ་དེ་ལ་དབྱེ་
ན་སྒྲོན་པ་དང་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བསམ་བསམ་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཙམ་སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་
དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་སྒྲོར་བས་བྱལ་

པའམ་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཅིས་འཛིན་པ་ནི་འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དཔེར་ན་
 རྫོགས་པ་ཡུལ་རྒྱ་གར་དོན་མེད་གདན་དུ་འགྲོ་སྐྱམ་པའི་བསམ་པ་དང་དེ་ནས་དངོས་
 སུ་རྒྱུ་པས་འགྲོ་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་དོན་མེད་གདན་དུ་འགྲོ་སྐྱམ་པའི་སྒོ་
 ཡོད་པ་ལྟར་རྫོགས་པ་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་སྒོ་བྱ་
 བས་དངོས་སུ་མ་ཐེན་པའི་ཆ་ལ་སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། དེ་ནས་གཞན་དོན་
 དུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱ་ཐུན་བྱ་གཉིད་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་བཞིན་པའི་
 གནས་སྐབས་ན་ཡང་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ལྟར་ལོད་པ་
 ནི་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་སོ་སེའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།
 སྒྲོན་པ་ཆད་མེད་བཞི་ཡི་རོ་བོ་ལ། །འཇུག་པ་པ་རོལ་ཐུན་པ་བྱ་གཉིད་འདོད།
 ཅས་པ་སྟེ། སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཆད་མེད་བཞི་ཡི་རྒྱ་ཐན་གྱི་རོ་བོ་ཡིན་ལ་
 འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནི་པ་རོལ་དུ་ཐུན་པ་བྱ་གཉིད་བྱ་བས་ཅིས་འཛིན་པའི་རང་
 བཞིན་ཐན་དུ་འདོད་དེ་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་སྒྲོན་སེམས་ཀྱི་པན་ཡོན་བཤད་པ་ནི།
 གང་གིས་ཐྱོགས་མཐའ་གཏུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ། །བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་མང་པོར་
 བསྐྱེན་བཀུར་ཏེ། །རང་ཉིད་ལེགས་པ་ཅམ་ཞིག་དོན་གཉེར་བའི། །བསོད་ནམས་དེ་
 ཡིས་སྒྲོན་པའི་ཆར་མི་ཤོད།
 ཅས་པ་སྟེ། དེ་ཞིག་སྒྲོན་སེམས་ཀྱི་པན་ཡོན་ནི་གང་ཟག་གང་གིས་ཐྱོགས་ཀྱི་
 མཐའ་གཏུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་མང་པོའི་བར་དུ་ཟས་
 གོས་སོགས་ཀྱི་ཞབས་ཏོག་བསྐྱེན་པར་བཀུར་ཏེ་རང་ཉིད་ལེགས་པའམ་བདེ་བ་

ཅམ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསོད་ནམས་དེ་ཡིས་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་
སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཆར་ཅམ་ཡང་མི་ཤོད་དེ་འབྲན་དུ་མེད་དོ།

བཞི་པ་མཚུངས་པའི་དཔེ་བཤད་པ་ནི།

འགྲོ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉུང་ཟད་སེལ་བའི་སྒོ། །སྐྱད་ཅིག་སྐྱེས་པས་ངན་སོང་ཐར་
གྱུར་ཅིང་། །སྤྱ་མིའི་བདེ་བ་དཔག་མེད་སྟོང་བར་གསུངས།།

ཞེས་པ་སྒྲེ། སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཕན་ཡོན་དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་འཐད་པ་ཡང་
དཔེར་ན་དེད་དཔོན་མཛའ་བོའི་བྱ་མོས་འགྲོ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉུང་ཟད་སེམས་ཅན་
གཅིག་གི་མགོ་ནད་སེལ་བའི་སྒོ་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་ཞིག་སྐྱེས་པས་ཀྱང་ངན་སོང་ལས་
ཐར་བར་གྱུར་ཅིང་སྤྱ་དང་མིའི་བདེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོང་བར་གསུངས་པའི་
གཏམ་རྒྱུད་བཞིན་ནོ།

ལྷ་པ་འཇུག་པའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་ནི།

དེ་བས་འཇུག་པའི་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་ཏེ། །དངོས་སུ་སྦྱོར་བས་ཡང་དག་ཁྱབ་
པའི་ཕྱིར། །སྐྱད་ཅིག་སྦྱོར་བས་ཁྱབ་པའི་སེམས་མཆོག་གིས། །བསྐྱེད་པ་མང་
པོའི་ཆོགས་གཉིས་བརྒྱམས་པར་བཤད།།

ཅས་པ་སྒྲེ། སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དེ་བས་འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་ཏེ་སྟོན་པ་ཅམ་མིན་པར་དངོས་སུ་སྦྱོར་བ་ལག་
ལེན་གྱིས་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཡང་དག་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །གཞན་ལ་ཕན་པའི་
སྐྱད་ཅིག་གི་སྦྱོར་བས་ཁྱབ་པའི་སེམས་མཆོག་གཅིག་གིས་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་མང་
པོའི་ཆོགས་གཉིས་བརྒྱམས་པར་དཔེར་ན་དེད་དཔོན་སྟོང་མེ་ཅན་གྱིས་མི་ནག་
མདུང་ཐུང་ཅན་བསད་པས་ཆོགས་བསྐྱེད་པ་བཞི་བྱི་དང་། བམ་ཟེ་བྱེ་ལྟ་སྐར་མ་

ལ་དགའ་བས་ཆོང་དཔོན་གྱི་བྱ་མོ་འཆི་བར་སེམས་པ་ན་སྟོག་སྟོབས་པའི་ཕྱིར་
 ཆོངས་སྟོད་བཏང་བས་བསྐྱལ་བ་ཉི་ཁྲིའི་ཆོགས་བརྒྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་གསང་
 ཆེན་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ལས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་འདྲུག་པ་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་པན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པ་ནི་སྟོས་མ་དགོས་སོ།

དྲུག་པ་སྟོ་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོགས་བརྒྱམས་ཚུ་ལ་བཤད་པ་ནི།
 དེ་ཕྱིར་གངས་མེད་གསུམ་སོགས་གསུངས་པ་ཀྱན། །ཐུར་དུ་རྫོགས་དང་རིང་དུ་
 རྫོགས་པ་དང་། །ཆེ་གཅིག་གྲོལ་བ་སྟོ་ཡི་སྟོབས་ལ་རག། དེ་ཡང་ཐབས་དང་བཙོན་
 འབྲས་ཤེས་རབ་མཆོག་། །གསུམ་གྱིས་བསྐྱབ་གང་སྟེ་མེད་སྟོབས་ཆེ་ལོ།
 ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་མཆོན་དེའི་ཕྱིར་གངས་མེད་གསུམ་སོགས་ཉེ་དབང་པོ་རྣམས་
 བསྐྱལ་ཆེན་གངས་མེད་གསུམ་དང་འབྲིང་པོས་ནི་བདུན་དང་། བརྒྱུ་པོས་བསྐྱལ་
 པ་གངས་མེད་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱིས་བྱང་རྒྱུ་འབྲུབ་པར་གསུངས་པ་ཀྱན་
 ཆོགས་ཐུར་དུ་རྫོགས་པ་དང་རིང་དུ་རྫོགས་པ་དང་སྟགས་ཀྱིས་ཆེ་གཅིག་ལ་གྲོལ་
 བ་དེ་ཡང་སྟོ་ཡི་སྟོབས་ལ་རག་ལས་ཉེ་ཐབས་དང་བཙོན་འབྲས་ཤེས་རབ་མཆོག་
 དང་འབྲིང་དང་ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་ཚུ་ལ་གང་ཡིན་པ་ལས་སྟེ་ན་
 མེད་པ་གསང་སྟགས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྟོབས་ཆེ་ལོ།

བདུན་པ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་གསར་དུ་འབྱུངས་པ་ལ་དགའ་བ་སྟེ་ཚུ་ལ་བཤད་པ་ནི།
 འདི་ནི་སྟོང་རྫོང་ལོ་སྟོན་ཤིང་སྟོང་པོ་ཅན། །འགོ་བའི་ཁུར་ཆེན་ལེགས་པར་བྱེར་བ་
 ནི། །ཆོངས་སོགས་འདིག་རྟོན་ལང་སྟོན་མེད་ཅིང་། །རང་ཉིད་ཕྱིར་ཡང་མི་ལམ་
 མ་མིས་ན། །གཞན་ཕྱིར་སྟོས་ཅི་འཆལ་བའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས། །སྟེ་ན་མེད་པ་
 འབྱུངས་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད།

ཅེས་བ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ནི་སྤྱིང་རྗེའི་སྟོན་ཤིང་གི་སྤྱིང་པོ་ཅན་འགྲོ་བ་
མཐའ་ཡས་པའི་སྤྱག་བསྟུལ་སེལ་བ་དང་བདེ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་སྤྱིད་ཀྱི་
སྟོན་པའི་ཁུར་ཆེན་ལེགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཆངས་པ་དང་དབང་སྤྱག་ལ་སོགས་
པ་འདི་གཉིས་ན་ཆེས་མཐོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ན་ཡང་སྟོན་མེད་ཅིང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
ཡང་མི་ལམ་ནང་དུ་ཡང་མ་མིས་ན་གཞན་ཀྱི་ཕྱིར་སྟོས་ཅི་འཆལ་བའི་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་སྟུན་མེད་པ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་པ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་འོས་སོ།

གསུམ་པ་སྒྲུང་བའི་ཆོག་ལའང་སྟོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཀྱི་སྟོན་འགྲོ་ལ་གཉིས་ཏེ།
མཐུན་རྒྱུན་བསགས་པ། ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱ་བའོ། །མཐུན་རྒྱུན་བསགས་པ་
ལའང་དུག་ལས་དང་པོ་སྒྲུང་བའི་ཡུལ་ནི།
དེ་ཡང་དགོ་བའི་བཤེས་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ། །ཡིད་བཞིན་དག་ལས་འདོད་དགའི་
ཆར་འབབས་བཞིན།

ཞེས་བ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་ལེན་པ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱི་རུས་པ་ཡོད་ན་མདུན་ཀྱི་ནམ་
མཁར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་བསམས་ཏེ་དེའི་སྟུན་སྟེ་
ནས་རང་གིས་ལེན་ཀྱང་ཆོག་ལ། དེ་ལྟར་མ་རུས་པའམ་རུས་ཀྱང་སྒྲ་མ་ལས་ལེན་
པར་འདོད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟོན་དེ་ཡང་སྒྲ་མ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་བསྟོན་
པ་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ་དཔེར་ན་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་ནོར་བུ་དག་ལས་འདོད་དགའི་ཆར་
འབབས་པ་བཞིན་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་ནི་ལེགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་
ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་སོ།

གཉིས་པ་ཀུན་སྟོན་དག་པར་འཆོས་པ་ནི།

སྟོན་བྲལ་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་སྒྲ་མ་ཡིས། །སྐལ་བཟང་སྟོབ་མ་སྟོབ་བསྐྱེད་པ་

ནི། །འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཐར་བའི་ཕན་ཡོན་སོགས། །ཐོག་མ་བར་དང་མཐར་
 དགའི་ཆོས་རྣམས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་མཐའ་ཡས་བརྗོད།།
 ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དག་བའི་བཤེས་གཉན་སྟོན་དང་བྲལ་ཁིང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་
 བའི་བླ་མ་བཟང་པོ་ཡིས་སྐལ་བ་བཟང་པོའི་སྟོབ་མ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྟོབ་
 བསྐྱེད་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་ཐར་བའི་ཕན་ཡོན་
 སོགས་ཐོག་མ་བར་དང་མཐའ་མར་དག་བའི་དམ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱབ་ཚུལ་
 དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་འཕམ་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་བ་བརྗོད་ནས་སྟོ་
 བསྐྱེད་བར་བྱའོ།

གསུམ་པ་རྟེན་བཟམ་ཁིང་མཆོད་པ་བཤམ་པ་ནི།
 གནས་གཅོད་མཆོད་པས་མཛེས་ཤིང་ཉམས་དགའ་བར། །རྒྱལ་བའི་སྐྱ་གཟུགས་
 ལ་སོགས་སྟ་གོན་བྱ།
 ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གནས་གཅོད་གི་ཁང་པ་རྒྱན་
 གྱིས་བརྒྱན་པ་དང་མེ་ཏོག་དང་སྟོས་དང་མར་མེ་ལ་སོགས་པ་མཆོད་པའི་བཤམ་
 བའོད་ཀྱིས་མཛེས་ཤིང་ཉམས་དགའ་བར་རྟེན་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་གཟུགས་དང་གསུང་
 རབ་ལ་སོགས་པ་བཤམ་ཁིང་སྟ་གོན་ལེགས་བར་བྱའོ།

བཞི་པ་ཆོགས་ཁིང་སྦྱལ་པ་ནི།
 རྣམ་མཁའི་གནས་སུ་རྣམ་མཁའ་གང་བ་ཡི། །རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་རྒྱ་མཆོའི་སྤྱན་
 སུང་བསམ།།
 ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནས་མདུན་གྱི་རྟེན་དེས་མཆོན་ནས་མདུན་གྱི་རྣམ་མཁའི་གནས་སུ་
 རྣམ་མཁའ་གང་བ་ཡི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་རྒྱ་མཆོའི་སྤྱན་སུང་སྟ་བུར་བསམ་ནས་

སྒྲོས་དང་རྩལ་མེད་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཐལ་མོ་སྐྱུར་ཏེ་བླ་བ་སྒྲོན་མའི་མདོ་ལས་
གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ནི་རྒྱ་ཆེན་མཆོག་ཏུ་རབ་བསྐྱེད་ཅིང་། །ཞེས་པ་ནས་
རྒྱལ་བ་འཁོར་བཅས་མ་ཡུས་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ཞེས་པའི་བར་ལན་གསུམ་
བརྗོད་པས་སྒྲོགས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་ནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་བྱོན་ཏེ་ནམ་
མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་གང་བར་བསམ།

ལྷ་པ་འདིའི་འཐད་པ་འགོད་པ་ནི།
འདི་ནི་རང་གི་སེམས་སྟོབས་ཟི་མེད་དང་། །མཁའ་བཙུན་འཁོར་དབང་ལྷག་རྣམས་ཀྱི་
ཐུགས་རྗེ་ཡིས། །དེ་ལྟར་བསམས་པ་དེ་བཞིན་འབྲུབ་པར་གསུངས།
ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐྱུན་འཛེན་པས་བྱོན་པའི་འཐད་པ་འདི་ནི་རང་གི་སེམས་དད་
པའི་སྟོབས་ཟི་མ་མེད་པ་དང་། སྐྱུབས་ཡུལ་མཁའ་དབང་བཙུན་འཁོར་དབང་ལྷག་རྒྱལ་
བ་སྐྱས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཡིས་རང་གིས་དེ་ལྟར་བསམས་པ་
དེ་བཞིན་ཏུ་འབྲུབ་པར་གསུངས་ཏེ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱུ་ལ་མཁའ་བཙུན་པའི་ཡེ་ཤེས་
མངའ་བས་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་སྐྱུན་བྱངས་པ་དགོངས། བཙུན་པའི་ཐུགས་རྗེ་
མངའ་བས་གཟིགས། མཛེས་པའི་སྒྲིན་ལས་མངའ་བས་རྩུ་འབྲུལ་ཆེན་པོས་སྐྱད་
ཅིག་ལ་བྱོན་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།

ལྷག་པ་སྐྱུན་བྱངས་ཤིང་ཁྱུས་རྒྱན་གསོལ་བ་ནི།
དེ་ནས་ཐལ་སྐྱུར་མེ་ཏོག་སྒྲིམ་བཀའ་ནས། །སྐྱུན་བྱང་བཞུགས་གསོལ་ཁྱུས་རྒྱན་
གོས་སོགས་དཔུལ།
ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐྱུབས་ཡུལ་རྣམས་ལ་སྐྱུན་གསུན་དབང་ཅིང་ནམ་མཁའི་
དབྱིངས་སུ་བྱོན་པར་བསམས་ལ་དེ་ནས་ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྐྱུར་ཏེ་མེ་ཏོག་སྒྲིམ་

པ་བཀའ་ནས་རང་གི་གནས་ཁང་སྤྱོད་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་བསམས་ནས་དེ་ལ་
སྤྱན་དྲང་ཞིང་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་ལ་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་གསོལ་
ཞིང་རྒྱན་དང་གོས་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཀྱང་དངོས་དང་ཡིད་
ཀྱིས་དབྱལ་བར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་ལའང་གསུམ་ཏེ། དངོས་དང་རྒྱད་བཟླ་པའི་ཚུལ་
བསོད་ནམས་ཆད་མེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ཡན་ལག་བདུན་པ་དངོས་ལའང་
བདུན་གྱི། དང་པོ་ཕྱག་འཆའ་བ་ལའང་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་དངོས་ནི།
ཡིད་འོང་རྗེས་བྱའི་ནང་ན་གནས་པ་ཡི། །འཆར་ཀའི་སྒྲུབ་ཁ་འབྱས་བྱེ་འབྱ་བ། །ལག་
གཉིས་སྤྱི་པོར་ཐལ་སྤྱར་བསྟོད་དབྱངས་བཅས། །ལུས་དཔག་མེད་པར་སྤྱལ་ནས་
གྲུས་ཕྱག་འཆའ།

ཞེས་པ་སྟེ། ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོར་ཕྱག་འཆའ་བའི་ཡན་ལག་ནི། དཔེ་རི་ལྟར་ན་
ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཚུ་རྗེས་བྱའི་ནང་ན་གནས་པ་ཡི་ཉི་མ་འཆར་ཀའི་སྒྲུབས་སུ་མེ་
རྟོག་སྒྲུབ་ཁ་འབྱས་ཞིང་བྱེ་བ་དང་འབྱ་བར་ལུས་གྲུས་པའི་སྒྲོ་ནས་ལག་གཉིས་
སྤྱི་པོར་ཐལ་མོ་སྤྱར་ཏེ། ཡིད་གྲུས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བློ་
ཞིང་ངག་གྲུས་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་དག་གི་སྤྱོད་གསུང་ཕྱགས་ལ་བསྟོད་པའི་དབྱངས་
དང་བཅས་ཏེ་ལུས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སྤྱལ་ནས་སྒྲོ་གསུམ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་
འཆའ་བའོ།

གཉིས་པ་པན་ཡོན་ནི།

ས་འདི་རིར་བཅས་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱལ་སྟེད་དུ། །བསོད་ནམས་དེ་འབྲེལ་ཞེན་
གསུམ་ན་མེད། །ལུས་བདུད་དབང་ཆེན་བར་གྱི་རྒྱལ་རྣམས་དང་། །མཉམ་པའི་

གངས་སྟེང་འཁོར་ལོས་སྐྱར་འགོ་ཞིང་། །མཐར་ཐུག་ཞི་བ་མཆོག་གི་གོ་འཕང་
འཐོབ།

ཅས་པ་སྟེ། ཐུག་འཆལ་བའི་བསོད་ནམས་ནི་ས་འདི་རི་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་མཆོའི་
རྩལ་སྟེང་དུ་གངས་དང་མཉམ་པའི་བསོད་ནམས་དེ་དང་འབྲ་བ་འདིག་རྟེན་གསུམ་
ན་མེད་དེ་གནས་སྐབས་སུ་རང་གི་ལུས་བརྟུང་དེ་ཁེབས་པའི་དབང་ཆེན་གསེར་
གྱི་ས་གཞིའི་བར་གྱི་རྩལ་ནམས་དང་མཉམ་པའི་གངས་སྟེང་དུ་འཁོར་ལོས་སྐྱར་
བའི་རྒྱལ་པོར་འགོ་ཞིང་མཐར་ཐུག་ཞི་བ་སངས་རྒྱས་མཆོག་གི་གོ་འཕང་འཐོབ་
པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།
དངོས་སུ་འབྱོར་དང་ཡིད་ཀྱིས་རྣམ་སྤྲུལ་པའི། །མཆོད་པ་སྤྲོ་མེད་རྒྱ་ཆེན་རྣམས་
ཀྱིས་མཆོད།

ཅས་པ་སྟེ། དངོས་སུ་འབྱོར་བའི་མཆོད་པ་དང་ཡིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྤྲུལ་པའི་
མཆོད་པ་དང་སྤྲོ་མེད་པའི་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་དོ། །ཞེས་
མདོར་བསྟན་ནས།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དངོས་བཤམ་དང་ཡིད་སྤྲུལ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་དངོས་སུ་འབྱོར་པ་ནི།

མེ་རྟོག་སྟོས་དང་མར་མེ་ཞལ་ཟས་སྟེ། །སྤྲེ་འཕན་སྤྱིང་གཏུགས་དང་རོལ་མོའི་
སྤྲ། །རྒྱལ་མཆོན་རྩ་ཡབ་རྩ་རྩ་ལ་སོགས་དང་། །ལུས་དང་ལོངས་སྟོང་མཁོ་དགའི་
ཡོ་བྱད་ཀྱིས། །འགོ་བའི་སྤྲ་མ་དཀོན་མཆོག་སྤྲས་བཅས་མཆོད།

ཅས་པ་སྟེ། དེ་ལ་དངོས་སུ་བཤམས་པའི་མཆོད་པ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་མེ་རྟོག་དང་།

ལྷན་སྦྲེས་སྦྱར་འབྲུང་གི་བྱི་ཞིམ་སྒོས་དང་། ཅེས་བརྒྱད་དང་འབྲུ་མར་སོགས་ཀྱི་
གསལ་བའི་མར་མེ། རོ་བརྒྱ་ལྷན་བའི་ཞལ་བས། ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྷན་གྱི་ཆུ།
སྤོང་དུ་མཛེས་བའི་སྒྲ་རེ་དང་འཕན་སྤྱིང་། དེན་པོ་ཆེའི་གདུགས་དང་། བི་མང་སྦྱ་
སྤན་སྤྱིང་བྱ་ལ་སོགས་པ་སྤན་ཞིང་འཛེབས་བའི་རོལ་མོའི་སྦྱ་དང་། རྒྱགས་ལས་
རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཆོན། གཡོ་ཞིང་བསེལ་བའི་རྩ་ཡབ། སྦྱ་དབྱངས་བཛྲིད་
བར་བྱེད་བའི་རྩ་རྩ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཅེས་པར་བསྦྱང་བའི་ལུས་དང་དཀའ་
ཆོགས་ཀྱིས་བསྦྱབས་བའི་ལོངས་སྤྱོད། ཉེ་བར་མཁོ་དགུའི་ཡོ་བྱད་སོགས་ཀྱིས་
འགོ་བའི་སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་སྤྱས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་མཆོད་པར་བབྱའོ།

གཉིས་པ་ཡིད་ཀྱི་སྦྱལ་པ་ལའང་ལྷ་ལས། དང་པོ་སྦྱ་རྩས་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི།
སྦྱ་སོགས་འཛིག་ཉེན་ཀུན་ན་ཡིད་འོང་བའི། །གཞལ་མེད་ཁང་བཅེགས་དེན་ཆེན་
བ་བ་ཅན། །སྦྱ་གར་སེལ་སྤན་བསྟོད་དབྱངས་ཆར་འབབ་ཅིང་། །རྒྱན་མཆོག་བརྒྱ་
སྦྱ་མངའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད།།
ཅེས་པ་སྟེ། ཡིད་ཀྱིས་སྦྱལ་བའི་མཆོད་པ་ནི། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱ་དང་སྦྱ་དང་མི་
མ་ཡིན་ལ་སོགས་པའི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་ན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཞལ་མེད་
ཁང་བ་ཐོག་བཅེགས་བརྒྱ་སྦྱ་སོགས་དེན་པོ་ཆེའི་བ་བ་བྱེད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་
ཅན་དེར་སྦྱ་མ་དང་གར་མ་ལ་སོགས་པས་ལག་ན་སེལ་སྤན་བི་མང་སྤྱིང་བྱ་སྦྱ་
སྤན་ལ་སོགས་པས་བསྟོད་པའི་དབྱངས་དང་བཅས་པ་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་ཆར་
བ་བཞིན་འབབ་ཅིང་རྩ་རྩ་ལ་སོགས་པའི་དེན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་མཆོག་རིགས་
མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་སྦྱ་མངའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱགས་རྩེའི་རང་བཞིན་ཅན་རྣམས་ལ་
མཆོད་ཅིང་དབྱལ་བར་བབྱའོ།

གཉིས་པ་བདག་པོས་མ་བཟུང་བའི་མཆོད་པ་ལའང་ལྷ་ལས་དང་པོ་ཉི་འཁོར་ཀྱན་
ནས་དགའ་བའི་མཆོད་པ་ནི།

རིན་ཆེན་རི་བོ་ནགས་ཚལ་བརྒྱའི་མཆོ། །ངང་མོའི་འགྲོས་ཀྱིས་གཉེར་བ་དེ་དག་
དང་། །སྤྲོ་སོགས་འི་ཞིམ་དད་ལྡང་དཔག་བསམ་ཤིང་། །མེ་ཏོག་འབྲས་བྱ་དུད་
པའི་ཆོགས་ཀྱིས་མཆོད།།

ཅས་པ་སྟེ། གཞན་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་ན་ཡོད་པའི་
ཉི་འཁོར་ཀྱན་ནས་དགའ་བའི་གསེར་དུལ་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རི་བོ་དང་།
འབྲས་བྱ་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པའི་ལྷོན་ཤིང་སྤྲོ་ཆོགས་པའི་ནགས་ཚལ་དང་།
བརྒྱས་བརྒྱན་པའི་མཆོ་ངང་མོའི་འགྲོས་ཀྱིས་གཉེར་ཞིང་ཅེ་བ་དེ་དག་དང་། ཨར་
བར་སྐྱུར་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོ་སོགས་དང་ཅན་ཨ་གར་ལ་སོགས་པའི་
འི་ཞིམ་གྱི་དད་ལྡང་འབྲུལ་བ་དང་། ཡིད་ལ་ཅི་བསམ་འབྱུང་བའི་དཔག་བསམ་གྱི་
ལྷོན་ཤིང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བྱའི་ཁུར་གྱིས་དུད་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་སྤྲུགས་རྗེའི་རང་
བཞིན་ཅན་ལ་མཆོད་ཅིང་དུལ་བར་བགྱེད།།

གཉིས་པ་བརྒྱེད་རིན་ཆེན་མཛེས་པའི་མཆོད་པ་ནི།

འདབ་སྟོང་གཡོ་བས་བྱང་བ་བཟུང་བ་ཡི། །ལག་པའི་གདུ་བྱ་ཀྱ་ལྷ་ཉས་མཆོན་
ཞིང་། །སྤྲོ་བལ་ཉི་ལྷའི་ཟེར་གྱིས་རབ་སྤྲེ་བའི། །ལྷན་ལ་ལ་སོགས་ཡིད་འོང་རྣམས་
ཀྱིས་མཆོད།།

ཅས་པ་སྟེ། རབ་ཏུ་མཛེས་པའི་འདབ་མ་སྟོང་དུ་གཡོ་ཞིང་དེ་བཟང་འབྲུལ་བས་
དབང་མེད་འཁོར་བའི་བྱང་བ་བཟུང་བ་ཡི་ལག་པ་དང་འབྲེ་བ་བརྒྱའི་སྟོང་པོ་ཡི་
གདུ་བྱ་མེ་ཏོག་ཀྱ་ལྷ་ཉས་མཆོན་ཞིང་མཛེས་པ། སྤྲོ་བྱེད་གྱི་སྤྲོ་དང་བལ་བའི་
ཉི་མ་དང་ལྷ་བའི་ཟེར་གྱིས་རབ་ཏུ་ཁ་སྤྲེ་བའི་ལྷན་ལ་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་དུ་འོང་

བའི་མེ་ཉྱལ་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲུགས་རྗེའི་རང་
བཞིན་ཅན་རྣམས་ལ་མཆོད་ཅིང་དབུལ་བར་བགྱིལ།

གསུམ་པ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱན་ནས་དགའ་བའི་མཆོད་པ་ནི།
ཅན་བསིལ་བའི་ཁ་ཡི་སྤྲུབས་བསྐྱེད་པའི། །དྲི་ཞིམ་སེར་བྱ་བདེ་བའི་ངད་རྣམས་
དང་། །སྤྲུག་དང་བྲག་རི་སྤྲན་ལྗོངས་ཉམས་དགའ་བ། །ཆུ་བསིལ་རྗེང་བྱ་གང་བ་
རྣམས་ཀྱིས་མཆོད།

ཅེས་པ་སྟེ། གཞན་ཡང་ཆ་བའི་གདུང་བ་ཞི་བའི་ཅན་གྱི་རེག་བྱ་བསིལ་བའི་ཁ་
དང་འབྲ་བ་ཡི་སྤྲུབས་ལས་བསྐྱེད་ཅིང་གཡོ་བའི་དྲི་ཞིམ་རྒྱང་གི་བསེར་བྱ་བདེ་བའི་
ངད་སྤང་བུལ་བ་རྣམས་དང་། དང་སྤོང་དང་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་
རྣམས་ཀྱི་གནས་པན་སུམ་ཆོགས་པ་སྤྲུག་དང་བྲག་རི་སྤྲན་ལྗོངས་ཉམས་དགའ་
བ། ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟ་གྱི་ཆུ་བསིལ་ཞིང་རྗེང་བྱ་གང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲུགས་
རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་རྣམས་ལ་མཆོད་ཅིང་དབུལ་བར་བགྱིལ།

བཞི་པ་ཉི་མཱ་རིན་ཆེན་བཀོད་པའི་མཆོད་པ་ནི།
སྟོན་ཀའི་མཆན་མོ་དཀར་བའི་རི་པོང་འཛིན། །གཟའ་བུལ་རྒྱ་སྐར་མེད་བས་བསྐྱོར་
བ་དང་། ཉིན་བྱེད་འོད་སྟོང་བྱ་བས་མཛེས་འབར་བ། །སྤྲིང་བཞིའི་འཛིག་རྟེན་རྒྱན་
གྱུར་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད།

ཅེས་པ་སྟེ། སྟོན་ཀའི་མཆན་མོ་རབ་ཏུ་དཀར་བའི་རི་པོང་འཛིན་པ་སྟེ་བ་གཟའ་སྐྱེ་
གཅན་གྱི་གཞོད་པ་དང་བུལ་ཞིང་འཁོར་རྒྱ་སྐར་འབྲུམ་ཆོགས་ཀྱི་མེད་བས་བསྐྱོར་
བ་དང་། ཉིན་བྱེད་འོད་སྟོང་བྱ་བས་མཛེས་ཤིང་འབར་བས་སྤྲིང་བཞིའི་འཛིག་རྟེན་
གྱི་སྤྲན་པ་སེལ་ཞིང་རྒྱན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཉི་མཱ་གཟའ་སྐར་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲུགས་རྗེའི་

རང་བཞིན་ཅན་རྣམས་ལ་མཆོད་ཅིང་དབྱལ་བར་བགྱིའོ།

ལྷ་པ་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཆོའི་རྩལ་གྱིས་མཆོད་པ་ནི།

ཁོར་ཡུག་རིར་བཅས་བྲེ་བ་སྤྲག་བརྒྱའི་ཞིང་། །མ་ལུས་ཡོངས་བཞོད་འདོད་
དགུས་འབྱོར་བ་དང་། །སྟོགས་བརྒྱའི་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཆོའི་རྩལ་སྟེང་ཀུན་། །སྟོ་
ཡིས་སྤངས་ཏེ་སྤུབ་དབང་སྤྲས་བཅས་མཆོད།

ཅེས་པ་སྟེ། སྤྱི་ལྷགས་རིའི་འཁོར་ཡུག་དང་བཅས་བའི་དབྱལ་སྤྱི་རི་རབ་སྤྱིང་བཞི་
སྤྱིང་སྤྲན་དང་བཅས་པ་སྟོང་གསུམ་བྲེ་བ་སྤྲག་བརྒྱའི་མི་མཐེད་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཞིང་
ཁམས་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སྤྱི་བཞོད་ཅིང་དེ་ཡང་འདོད་དགུ་སྤྲན་སྤྲུམ་ཆོགས་
བའི་འབྱོར་བས་བརྒྱན་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྟོགས་བརྒྱའི་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཆོའི་
རྩལ་སྟེང་གི་གངས་དང་མཉམ་བའི་དབལ་ཡོན་ཀུན་སྟོ་ཡིས་སྤངས་ཏེ་སྤུབ་
དབང་སྤྲས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་མཆོད་ཅིང་དབྱལ་བར་བགྱིའོ།

གསུམ་པ་བདག་པོས་བརྩུང་བའི་མཆོད་པ་ནི།

བྱམ་བཟང་དཔག་བསམ་ཤིང་དང་འདོད་འཛོལ་། །རྒྱལ་སྤྱིད་བདུན་དང་བཟ་
ཤིས་རྩས་བརྒྱད་དང་། །ཉེ་བའི་རིན་ཆེན་བདུན་སོགས་རྒྱ་ཆེ་བས། །ཡོན་གནས་
དམ་པ་སྤྲགས་རྩེ་ཆེ་རྣམས་མཆོད།

ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡིད་གྱིས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀུན་གང་བར་འབྱལ་བ་ནི་འདོད་
དགུར་འབྱུང་བའི་བྱམ་བཟང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་། འདོད་པ་འཛོལ་བ།
འཁོར་ལོ། རོར་བྱ། བརྒྱན་ལོ། སྟོན་ལོ། རྩ་མཆོག་སྤང་ལོ། དམག་དཔོན་རིན་པོ་
ཆེ་སྟེ་རྒྱལ་སྤྱིད་སྤྲ་བདུན་དང་། ཡུངས་དཀར། དུཤ། བེལ་བ། ལི་ཁྲི། རྩོ། བི་མང་།
མེ་ལོང་། དུང་དཀར་གཡས་འབྲིལ་ཏེ་བཟ་ཤིས་བའི་རྩས་བརྒྱད་དང་། ལྷམ། ལྷན།

ཞོན་པ། མལ་ཆ། གླི་རལ་གྱི་བགས་པ་སྟེ་ཉེ་བའི་རིན་ཆེན་བདུན་སོགས་རྒྱ་ཆེ་བས་
 ཡོན་གནས་དམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ནམས་ལ་མཆོད་ཅིང་དབུལ་བར་
 བགྱེལ། ཉེ་བའི་རིན་ཆེན་བདུན་ནི། ༡ རྟུང་བ་དང་རྒྱབ་པ་མེད་ཀྱང་ཡུལ་འཁོར་
 ཀྱན་གྱིས་མཐོང་ནས་འདུད་པར་བྱེད་ཅིང་དབྱ་ནམས་འཁོར་དང་བཅས་འདུལ་
 བའི་རལ་གྱི་ཉེ་བའི་རིན་ཆེན། ༢ མེ་ཆུ་རྒྱུད་གིས་མི་གཞོད་པར་གྱང་ན་རྩོ་བར་བྱེད་
 ཅིང་རྩོ་ན་བསིལ་བར་བྱེད་པ་སོགས་བྲིས་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་བགས་པ་ཉེ་བའི་རིན་པོ་
 ཆེ། ༣ གང་གི་སྟེང་དུ་སྟོད་པས་འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བུལ་ཞིང་
 མེད་པར་བྱེད་པ། བཏེགས་ན་འཕར་བ་དང་མནན་པ་ནིམ་བྱེད་པའི་མལ་ཆ་ཉེ་བའི་
 རིན་པོ་ཆེ། ༤ གང་དུ་སྦྱོན་པས་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ལ་ལོངས་སྟོང་པར་བྱེད་
 པ་ནགས་ཆལ་ཉེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ། ༥ མཆོན་མོའི་ཐུན་གཅིག་ལ་བདེ་བའི་ཆོས་ལ་
 གནས་པར་འགྱུར་བའི་བྲིས་ཉེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ། ༦ གང་རྩོ་བགྲེས་སྒྲོམ་མེད་ཅིང་མེ་
 མཆོན་གྱིས་མི་ཆོད་པའི་གོས་ཉེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ། ༧ དཔག་ཆད་བརྒྱར་འགྲོ་བྱས་
 འིང་རྒྱར་མི་བྱིངས་པའི་མཆིལ་ལྷམ་ཉེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་དང་བདུན་ནོ།

བཞི་པ་ཉིང་འཛིན་རྒྱ་མཆོའི་མཆོད་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།
 ཉིང་འཛིན་ཡིད་གྱིས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་བྲུབ་པར། །སྤྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་
 སྤྱོན་རྒྱ་མཆོས་མཆོད།
 ཅས་པ་སྟེ། ཉིང་འཛིན་གྱི་ཡིད་གྱིས་དམིགས་ཉེ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་
 བྲུབ་པར་སྤྱི་དང་ནང་དང་གསང་བའི་མཆོད་སྤྱོན་རྒྱ་མཆོས་མཆོད་དོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།
 མེ་ཏྲོག་སྤྱོན་མཛེས་ལྗིང་ཁང་མཛེས་འབར་ག། །སྟོས་དང་སྤྱོན་སྤྱར་བདུད་ཅིའི་

རྒྱན་མུང་དང་། །གཅི་ཕྱུག་རྒྱན་མ་ཞལ་ཟས་རོལ་མོའི་རྒྱན། །འཕྲོད་དབྱངས་ཡན་
ལག་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱན་གྱིས་མཆོད།།

ཅེས་པ་སྟེ། མེ་ཉོག་གི་སྒྲ་རེ་སོགས་སྟོགས་མཆོམས་ཀྱན་ཏུ་སྒྲིན་ལྟར་མཛེས་པའི་
སྒྲིང་ཁང་མཛེས་ཤིང་འབར་བ་དང་། དེ་ཞེས་ཀྱི་སྟོས་དང་ཅ་བ་བརྒྱད་དང་ཡན་
ལག་སྟོང་གི་སྒྲིན་སྒྱུར་པའི་བདུད་ཅི་མི་ཟད་པའི་སྒྲིན་སྤྱང་དང་། ལྷན་པ་སེལ་
པའི་གཟི་ལྷན་ཀྱི་སྟོན་མ་དང་། རོ་བརྒྱ་སྟོང་དང་ལྷན་པའི་ཞལ་ཟས། རབ་ཏུ་སྒྲིན་
པའི་རོལ་མོ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་སྒྲིན་ཀྱིས་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ལ་བསྟོད་པའི་དབྱངས་
དང་བཅས་པའི་མཆོད་པའི་ཡན་ལག་རྒྱ་མཆོའི་སྒྲིན་ཀྱིས་ཐུགས་མཛེའི་རང་བཞིན་
ཅན་རྣམས་ལ་མཆོད་ཅིང་དབྱལ་བར་བགྱིའོ།

ལྷ་པ་ཐུན་མིང་མ་ཡིན་པའི་ནང་དང་གསང་བའི་མཆོད་པ་ནི།

འདྲུག་པའི་རྒྱན་ཅན་ཤིན་ཏུ་མ་ཐང་ཡས་པ། །སྒྲེག་མོ་སྒྲེང་སྒྲོགས་རིན་ཆེན་སྤུ་གར་
སྒྲོགས། །མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་སྤྲོ་ཆོགས་རྒྱན་འཕྲོ་བས། །རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་མ་
ལུས་མཉེས་གྲུང་ཅིག །

ཅེས་བ་སྟེ། སྒོ་ཡི་འདུག་པ་སྒྲ་ཚོགས་སྒྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་ཅན་ལྷན་ཏུ་མཐའ་ལས་བ་
སྟེག་པ་མོ་དང་སྟེང་སྟོགས་མ། དེན་ཆེན་སྒྲུང་གསལ་མ། ལྷུ་མ། གར་མ་སྟོགས་
མཚོད་བའི་སྒྲ་མོ་སྒྲ་ཚོགས་བས་མཚོད་བའི་སྒྲིན་ཕུང་འཕྲོ་བས་རྒྱལ་བ་སྒྲས་
དང་བཅས་བ་མ་ལུས་བ་ལ་མཚོད་བས་མཉེས་པར་ཕྱུང་ཅིག །

གསུམ་པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་ནི།

མོག་མེད་དུས་ནས་ཐོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྡིག་པ་
ཅི་བཟིས་པ། མིད་པའི་རྒྱར་རྒྱར་དེ་ཀུན་བཤགས་པར་བཟི།།

ཞེས་བ་སྟེ། སྤྱང་བྱ་སྟེག་པའི་སྟོང་བྱ་ནི། འབྱུང་བའི་སྟོང་ཕྱས་དག་ཡིད་གསུམ།
 ཀྱན་སྟོང་ཉོན་མོངས་དྲུག་གསུམ། ཡུལ་པ་མ་མཁན་སྟོབ་སོགས་ལ། དུས་ཐོག་མ་
 མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར། རོ་ཐོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ། སྦྱོར་བ་
 རང་གིས་བྱས་པའམ་གཞན་ལ་བྱེད་དུ་བཅུག་པའམ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་སྟེ། ཐོག་
 མེད་དུས་ནས་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་སྟེག་པ་
 ཅི་བཟུངས་པ་བྱེད་ལས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་བ་ལ་སྦྱིབ་ཅིང་རྟ་སོང་སོགས་སྟིད་
 པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་དེ་ཀྱན་བཤགས་པར་བཟུ། བཤགས་ཚུལ་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་
 གསུམ་ལས། སྦྱོར་བ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསལ་གདབ་
 པ་སོགས་ཀྱི་སྦྱན་སྒྲར་སྦྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། དངོས་གཞི་སྟོབས་བཞིའི་དམིགས་
 གནད་དང་ལྟན་པས་བཤགས་ཤིང་རྗེས་རང་གཞན་གྱི་སྟེག་པ་ཐམས་ཅད་ལྟེ་ཐོག་
 ཏུ་ནག་ཡིང་དེ་འདྲས་ལ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་སོགས་ཀྱི་སྦྱོན་མཆམས་
 སོགས་ལས་བྱང་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་དག་པར་བསམ་ཞིང་། སྟེག་ལྟར་རང་
 བཞིན་མེད་པའི་རང་ལ་བཞག་གོ།

བཞི་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཡན་ལག་ནི།
 འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ལྟར་པོ་མཐའ་ཡས་ལ། རྟག་པར་བདག་ནི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
 རོ།།
 ཞེས་བ་སྟེ། འགྲོ་བ་སོ་སྦྱིས་དང་འཕགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལྟར་པོ་མཐའ་ཡས་
 པ་ལ་དུས་རྟག་པར་བདག་ནི་ཐུག་དོག་སྤངས་ཏེ་དགའ་བས་སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་རྗེས་
 སུ་ཡི་རང་རོ། །འདི་ཡིས་ནི་དག་ཅུ་མཉམ་པར་ཐོབ་ཅིང་བསོད་ནམས་ཆད་མེད་
 པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།

ལྷ་པ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བ་ནི།
 མ་ལུས་སྤྱེད་གྲུའི་ཆོག་ས་ནམས་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར། |ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྤྱོད་མེད་
 བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ།།
 ཞེས་པ་སྟེ། མ་ལུས་པའི་སྤྱེད་གྲུ་འགྲོ་བའི་ཆོག་ས་ནམས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་
 བའི་སྤྱལ་བསྐྱལ་ལས་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་མི་གསུང་བར་
 བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནམས་ལ་སྟོན་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་ཁྱིན་གྱིས་གསེར་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་སྟོང་དང་ལྷན་པ་དང་དྲུང་དཀར་པོ་གཡས་སུ་འབྲེལ་བ་ལུས་
 ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྤྱོད་མེད་པ་
 བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་ཞིང་གསོལ་བའོ། |འདི་ཡིས་ནི་ཆོས་སྤངས་པའི་སྤྱིབ་པ་དག་
 ཅིང་ཆེ་རབས་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱད་ལ་འཛིན་པ་དང་
 མི་འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ།།

དུག་པ་སྤྱངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་ནི།
 དེང་ནས་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་མཆོ་མ་སྟོངས་བར། |སྤྱངན་མི་འདའ་རྟག་ཏུ་བཞུགས་པར་
 གསོལ།།
 ཞེས་པ་སྟེ། དུས་དེང་ནས་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་མཆོ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་སྟོན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་
 པ་ལ་དགོ་བསྟོན་ཚུན་སྤྱངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྒྲ་བ་གསུམ་
 དུ་སྐྱེ་ཆེ་བསྤངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་སངས་
 རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་འགྲོ་བའི་དཔུ་ཚོད་ཀྱི་སྟོན་པས་སྤྱངན་ལས་
 འདའ་བར་བཞེད་པ་ནམས་ལ་སྤྱངན་ལས་མི་འདའ་བར་དུས་རྟག་ཏུ་བཞུགས་པར་
 གསོལ་བ་འདེབས་སོ། |འདིས་ནི་ཆེ་སྤང་བ་དང་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆིབ་དང་གཞན་གྱི་
 སྟོག་ལ་འཆོ་བའི་སྤྲིག་པ་སྤྱང་ཞིང་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།།

བདུན་པ་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོན་པ་ནི།

དགེ་བ་དེ་ཡིས་བདག་དང་འགྲོ་བ་ཀུན། །མ་ལུས་སྤྱུལ་གཅིག་སངས་རྒྱས་འབྲུབ་
པར་ཤོག།

ཅེས་པ་སྟེ། བསྟོན་བྱ་དགེ་བ་དེ་ཡིས་བསྟོན་ཡུལ་བདག་དང་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཀུན་
མ་ལུས་སྤྱུལ་གཅིག་འཛོལ་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འབྲུབ་པར་ཤོག་ཅིག །ཅེས་
བསྟོན་པ་སྟེ་དེ་ཡང་དམིགས་བྱ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་དམིགས་ན་བསྟོན་པ་དང་དེ་ལ་མ་
དམིགས་ན་སྟོན་ལམ་ཅམ་མོ།

གཉིས་པ་དེ་དག་གིས་རྒྱད་དག་པའི་རྩལ་ནི།

ཇི་ལྟར་ཁྱུས་ཀྱིས་སྦྱངས་པའི་རས་ཡུག་དག །ཆོན་གྱིས་བསྐྱར་བས་ཁ་དོག་
གསལ་བ་བཞིན། །དེ་ལྟར་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བས་སེམས་སྦྱངས་པའི། །རྒྱད་ལ་དངོས་
གཞིའི་སེམས་མཆོག་གསལ་བར་སྟེ།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡན་ལག་བདུན་པ་སྟོན་ཏུ་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི། དཔེ་ཇི་ལྟར་
ན་ཁྱུས་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་རས་ཡུག་དག་ཆོན་གྱིས་བསྐྱར་བས་ཁ་
དོག་རབ་ཏུ་གསལ་བ་བཞིན། དེ་ལྟར་ཆོགས་བསགས་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བས་
སེམས་ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་རྒྱད་ལ་དངོས་གཞིའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་
གསལ་བར་སྟེ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ།

གསུམ་པ་དེ་ཡིས་བསོད་ནམས་ཆད་མེད་པའི་རྩལ་ནི།

འདི་ནི་བསོད་ནམས་འབྲས་བྱ་ཆད་མེད་དེ། །ཆོས་དབྱིངས་ཇི་བཞིན་ནམ་མཁའི་
དབྱིངས་ཀུན་ཁྱབ།

ཅེས་པ་སྟེ། ཡན་ལག་བདུན་པ་འདི་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཆད་མེད་དེ་ཆོས་

གྱི་དབྱིངས་གྱིས་བྱུང་བ་ཇི་བཞིན་དུ་དེའི་དགོ་བས་ཀྱང་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་
བྱུང་སྟེ་བསོད་ནམས་གྱི་ཕུང་པོ་ཆད་མེད་དོ།

གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དངོས་ནི།
དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོག་མཆོག་ལ། །ལན་གསུམ་བར་དུ་སྐབས་སུ་
འགྲོ་བྱས་ཏེ། །མགོན་པོ་སྤྲུལ་དང་བཅས་ནམས་དགོངས་སུ་གསོལ། །རི་ལྗར་སྟོན་
གྱི་བདེ་གཤེགས་སྤྲུལ་བཅས་གྱིས། །བྱང་ཆུབ་ཐུགས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ལ་གནས་པ་
ལྟར། །དེང་ནས་བདག་གིས་འགྲོ་ལ་ཕན་དོན་དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་
ལ་གནས་པར་བཤི། །མ་བསྐྱེད་པ་ནམས་བདག་གིས་བསྐྱེད་པར་བཤི། །མ་
གྲོལ་བ་ནམས་བདག་གིས་དགྲོལ་བཤི་ཞིང་། །དབུགས་མ་ཕུང་ནམས་བདག་
གིས་དབུགས་དབྱུང་སྟེ། །སེམས་ཅན་ནམས་ནི་ཕྱང་ན་འདས་ལ་འགོད། །
ཅས་པ་སྟེ། ད་ནི་དངོས་གཞི་ཆོ་ག་ནི་སྟོན་འགྲོ་ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱས་པའི་རྗེས་
སུ་དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོག་མཆོག་ལ་སོགས་ལན་གསུམ་བར་དུ་
སྐབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱས་ཏེ། །ཐོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་
སྤྲུལ་དང་བཅས་པ་ནམས་དགོངས་སུ་གསོལ། །རི་ལྗར་སྟོན་གྱི་བདེ་བར་གཤེགས་
པ་སྤྲུལ་དང་བཅས་པ་ནམས་གྱིས་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་ནས་
འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་བསྐྱེད་བྱ་ལ་སྟོན་ནས་གནས་པ་ལྟར་དུས་དེང་ནས་
སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ནམས་ལ་ཕན་
པའི་དོན་དུ་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་འཇུག་པ་པ་རོལ་ཏུ་སྟོན་པ་
དུག་གི་བསྐྱེད་བྱ་ལ་གནས་པར་བཤི་སྟེ། །བསྐྱེད་པ་བཞི་ལྟན་གྱི་དམ་བཅའ་ནི།
སེམས་ཅན་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལས་མ་བསྐྱེད་པ་ནམས་བདག་གིས་
དེ་ལས་བསྐྱེད་ཏེ་མཐོ་རིས་སུ་དགོད་པར་བཤི་ལོ། །མཐོ་རིས་སྤྲུལ་མིའི་གོ་འཕང་

ལས་ཉན་རང་གི་ས་ལ་མ་གྲོལ་བ་རྣམས་བདག་གིས་དེ་ལས་ཉན་རང་གི་ས་ལ་
 དགོལ་བར་བགྱི་ཞིང་། ཉན་རང་ས་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་དབྱུགས་
 མ་ལྟར་བ་རྣམས་བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལ་དབྱུགས་དབྱང་སྟེ།
 དབྱུགས་ལྟངས་སྟེང་ན་ལས་མ་འདས་པའི་བྱང་སེམས་སྟོབ་པའི་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྟངས་ལ་འགོད་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།

གསུམ་པ་རྗེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ལ་འབད་པ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།
 དེ་ལྟར་ཉན་དང་མཆན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་གཉིས་བསྐྱེད་ལ་
 འབད་པར་བྱ།
 ཞེས་པ་སྟེ། དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་དུས་རྟག་པར་ཡང་བྱང་སྟོམ་ལེན་པའི་ཆོག་དེ་ལྟར་
 ཉན་དང་མཆན་མོ་ལན་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་བསྐྱེད་པ་
 ལ་འབད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསོ་བ་དང་གསལ་ཐེབས་པ་ལ་
 སོགས་པའི་དགོས་པ་དུ་མ་ཡོད་དོ།

བཞི་པ་བརྗོད་པ་གསུམ་གྱི་དགོས་པ་ནི།
 བརྗོད་པ་དང་པོས་སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལ། །གཉིས་པས་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་
 གསུམ་པ་ཡིས། །གཉིས་ཀ་བརྟན་ཞིང་དག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།
 ཞེས་པ་སྟེ། ཆོག་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་བརྗོད་པ་དང་པོས་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཐོབ་ལ། བརྗོད་པ་གཉིས་པས་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་
 ཀྱི་སྟོམ་པ་ཐོབ་པ་དང་། བརྗོད་པ་གསུམ་པ་ཡིས་སྟོན་འཇུག་གཉིས་ཀའི་སྟོམ་པ་
 བརྟན་ཞིང་དག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་དོ།

ལྷ་པ་དགའ་བ་བསྐྱེམ་པ་ནི།

དང་ནས་བདག་ནི་འགྲོ་ཀུན་ཉེར་འཆོའི་གཞི། །རྒྱལ་སྤྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
མིང་ཡང་ཐོབ། །སྲིད་ན་མི་འཛིགས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་ཅིང་། །རྟག་ཏུ་པན་པ་འབའ་
ཞིག་སྤྱར་ལེན་པས། །མི་ཡི་སྲིད་པ་དོན་དང་བཅས་པར་གྱུར།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐོབ་པའི་དུས་དང་ནས་
བདག་ནི་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་པན་པའི་ཉེར་འཆོའི་གཞིར་འགྱུར་ཞིང་། །རྒྱལ་སྤྱི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པའི་མིང་ཡང་ཐོབ་ཅིང་། །སྲིད་པ་འཁོར་བ་ན་མི་འཛིགས་
པར་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་དུས་རྟག་ཏུ་གཞན་ལ་པན་པ་འབའ་ཞིག་
སྤྱར་ལེན་པས་མི་ཡི་ལུས་རྟེན་གྱི་སྲིད་པ་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་དོན་དང་བཅས་པར་གྱུར་
བ་ཡིན་ནོ་སྟེ་དགའ་བ་བསྐྱེམ་པ་ཡིན་ནོ།

དུག་པ་བསྐྱབ་བྱའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ་ཏེ། དང་པོ་སྐྱབས་སུ་བབས་པའི་རྩ་བ་ནི།

ད་ནི་སེམས་གཙང་དག་བའི་ས་གཞི་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་གཉིས་སྟུ་གུ་རབ་
བསྐྱེད་དེ། །དེ་བཟུང་དག་པ་སྟེལ་སྲིར་བཅོན་པར་བྱ།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱ་བའི་
རིམ་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཐོབ་ནས་ད་ནི་ཡན་ལག་བདུན་
གྱི་ཆོགས་བསལས་སྟོབ་བྱང་གིས་རང་སེམས་གཙང་མ་དག་བའི་ས་གཞི་ལ་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟུ་གུ་ལྟ་བུ་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་
འོག་ནས་འཆད་འགྱུར་ལྟར་བཟུང་བ་དང་དག་པ་དང་སྟེལ་བའི་སྲིར་བཅོན་པར་བྱ་འོ།

གཉིས་པ་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་ལ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ནི།

འགྲོ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བདག་གིས་སྤང་བྱ་ཞིང་། །བདག་གི་བདེ་བས་འགྲོ་བ་བདེར་

གྱུར་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་དེ་དང་མི་འབྲལ་ཤོག། །སྙམ་དུ་གཏོང་ལེན་སྒེལ་མར་
སྤྱང་བྱ་ཞིང་། །སྟོན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཆད་མེད་བཞི་པོ་བསྟོམ། །དེ་ཡི་མི་མཐུན་
ཚྭ་གས་སྤང་སེམས་བསྐྱང་བྱ། །འདུག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་པ་རོལ་ཕྱིན་བྱ་སྤྱད། །དེ་
ཡི་མི་མཐུན་ཚྭ་གས་སྤང་བཙོན་པར་བྱ།།

ཞེས་པ་སྟེ། །སེམས་བསྐྱེད་ནམ་པ་གཉིས་ཚུལ་རི་ལྟར་བཟུང་བ་དང་དག་པ་དང་
སྒེལ་བར་བྱ་ཞེས། །འགྲོ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བདག་གིས་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་། །བདག་
གི་བདེ་བས་འགྲོ་བ་ནམས་བདེ་བར་གྱུར་ཏེ་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདེ་བ་དེ་དང་མི་
འབྲལ་བར་ཤོག་ཅིག་སྙམ་དུ་བདེ་སྤྱག་གཏོང་ལེན་སྒེལ་མར་སྤྱང་བར་བྱ་ཞིང་།
སྟོན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གོང་དུ་བཞུགས་སྤྱང་གི་ཆད་མེད་བཞི་པོ་བསྟོམ་ཞིང་དེ་ཡི་
མི་མཐུན་ཚྭ་གས་སྤང་སེམས་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱང་བར་བྱ་ཞིང་འདུག་པའི་
བསྐྱབ་བྱ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བྱ་ལ་སྤྱད་ནས་དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཚྭ་གས་སྤང་ཞིང་
མཐུན་ཚྭ་གས་བསྐྱབ་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྟོན་པ་དང་འདུག་པའི་རང་
བཞིན་ལ་གནས་པ་ནི་སེམས་མི་ཉམས་པར་བཟུང་བ་དང་། །དེའི་མི་མཐུན་
ཚྭ་གས་སྤང་བའི་ཕྱིར་འབད་པ་ནི་དག་པར་བྱ་བ་དང་། །བདག་གི་བདེ་བ་དང་
སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་བརྗེ་བ་ལ་སྒེལ་མར་བྱ་བ་ནི་སེམས་སྒེལ་བའོ།།

གསུམ་པ་བྱན་དང་ཤེས་བཞིན་བསྟན་པའི་ཚུལ་ནི།

རྟག་དུ་བྱན་དང་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་ཀྱིས། །མི་དགོ་སྤང་ཞིང་དགོ་ཆོས་རྒྱ་མཆོ་

བསྐྱབ་པ།།

ཅེས་པ་སྟེ། །དེ་ལྟར་དུས་རྟག་དུ་བྱན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་ནམ་པ་གསུམ་
ཀྱིས་མི་དགོ་བ་ནམས་སྤང་ཞིང་དགོ་བའི་ཆོས་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།།

བདུན་པ་ལྟར་བ་ཉི་ཤུ་ཕྱོགས་མ་ཐུན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ནི།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་གཉིས་མི་ཉམས་བསྐྱབ་བྱ་སྟེ། །ལོག་པར་ལྟ་སོགས་རྒྱལ་པོའི་
 ལྟར་བ་ལྟ། །ཁྱོད་སོགས་སློན་པོའི་ལྟ་དང་པལ་བའི་བརྒྱད། །ཐུན་མོང་གཉིས་ཉེ་
 ཤུ་ལྟར་བྱེད་ལ། །དེ་དང་ཕྱོགས་མ་ཐུན་ཉེས་བྱས་ཤེས་པར་བྱ། །དེ་དག་མི་ལྟན་
 ལྟར་དང་ཉེས་མེད་དེ། །དག་བའི་ཕྱོགས་མ་ཐུན་བསྐྱབ་བྱང་ཤེས་པར་བྱ།
 ཞེས་པ་སྟེ། ད་ནི་ལྟར་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ཡང་སྤར་བསྟན་པའི་
 ཆུལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་
 བྱ་སྟེ། །ལོག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་བྱང་སེམས་རྒྱལ་པོ་ལ་འབྱུང་ཉེ་བའི་ལྟར་
 བ་ལྟ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དཀོར་འཕྲོག་ལ། ཆུལ་ཁྲིམས་ལྟན་པའི་དག་སློང་
 ཆད་པས་གཅོད་པ། རབ་བྱང་བསྐྱབ་པ་ལས་འབབ་པ། མཆོམས་མེད་ལྟ་བྱས་པ།
 །ལོག་པར་ལྟ་བ་འཛིན་པའོ། །ཁྱོད་ལ་སོགས་པ་འཛོམས་པ་བྱང་སེམས་སློན་པོ་ལ་
 འབྱུང་ཉེ་བའི་ལྟར་བ་ལྟ་ནི། །ཁྱོད་དང་སློངས་དང་ཁྱོད་ཁྱེད་དང་ཁྱོད་བརྟལ་དང་
 ཡུལ་འཁོར་རྣམས་འཛོམས་པའོ། །བྱང་སེམས་དམངས་པལ་པ་ལ་འབྱུང་ཉེ་བའི་
 ལྟར་བ་བརྒྱད་ནི། སློམ་སྤངས་པ་ལ་སློང་ཉིད་བསྟན་པ། ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པ་
 ཕྱིར་སྟོག་པ། སོ་ཐར་སྤངས་ཉེ་ཐེག་ཆེན་ལ་སློང་པ། ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་འཛིན་ཏུ་
 འཇུག་པ། ཉིད་བཀྱར་གྱི་ཕྱིར་བདག་ལ་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་སྤྲད་པ། རང་གིས་
 ཐབ་མོ་བཟོད་པར་སྤྲད་པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དཀོར་ལེན་པ་དང་། ཞི་གནས་
 པའི་ཁོར་ཁ་བཏོན་པ་ལ་སྦྱོར་པའོ། །ཐུན་མོང་བ་སློན་འཇུག་གི་སེམས་བཏང་བ་
 གཉིས་ཉེ་ཉི་ཤུ་ནི་བྱང་སེམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་ཉམས་པའི་ལྟར་བྱེད་ཡིན་ལ། ལྟར་བ་དེ་
 དང་ཕྱོགས་སུ་མ་ཐུན་པ་རྣམས་ནི་ཉེས་བྱས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་ལ་དེ་དག་དང་
 མི་ལྟན་ན་ལྟར་བ་དང་ཉེས་བྱས་མེད་དེ་དེ་བཞིན་དག་བའི་ཕྱོགས་སུ་མ་ཐུན་པའི་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བའང་ཤེས་པར་བྱའོ།

བརྒྱད་པ་སྟོན་འཇུག་སོ་སོའི་སྤང་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྟོན་པའི་སྤང་ཚུལ་
དང་འཇུག་པའི་སྤང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་སྟོན་པའི་སྤང་ཚུལ་ལ་ཡང་གཉིས་གྱི་མདོར་
བསྟན་པ་ནི།

མདོར་ན་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྤང་བྱ་ཞིང་། །དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་དག་ལ་ནན་ཏན་གྱ།
ཞེས་པ་སྟེ། བསྐྱབ་པ་རི་སྟེད་པའི་ཆོས་དེ་དག་གི་རིམ་པ་ནི་མདོར་ན་ནག་པོའི་
ཆོས་བཞི་སྤང་ཞིང་དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་དག་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱལོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྤང་
བར་གདམས་པ་ནི།

མཆོད་འོས་སྤྱད་འགྲོད་པ་མེད་ལ་བསྐྱེད། །དམ་པ་རྣམས་ལ་མི་སྟན་སྟོགས་པ་
དང་། །འགྲོ་བའི་ནང་ན་གཡོ་དང་སྐྱུ་སྐྱོད་པ། །ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་ལགས་པས་སྤང་
འཆལ་ལོ།

ཞེས་པ་སྟེ། ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་ནི་རིམ་པ་ལྟར་རང་གི་སྤྲོ་མ་སོགས་མཆོད་པར་
འོས་པ་སྤྱད་བ་དང་། གཞན་འགྲོད་པའི་གནས་མེད་པ་ལ་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་དུ་བཅུག་
པ་དང་། དམ་པ་རྣམས་ལ་མི་སྟན་པའི་སྟོན་སྟོགས་པ་དང་། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་
གྱི་ནང་ལ་གཡོ་དང་སྐྱུ་སྐྱོད་པ་ནི་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་ལགས་པས་སྤང་བར་འཆལ་
ལོ།

གཉིས་པ་དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་སྐྱབ་པར་གདམས་པ་ནི།

དམ་པ་བསྟེན་ཞིང་ཡོན་ཏན་བསྐྱགས་པ་བརྟེན། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡང་དག་
དགོ་ལ་བསྐྱེད། །རྒྱལ་སྤྱོད་རྣམས་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད། །ལྷག་པའི་བསམ་
བསམ་འགྲོལ་པན་བདེ་བྱེད། །དཀར་པོའི་ཆོས་རབ་བཞི་པོ་བསྟེན་པར་བརྟེན།

ཅེས་པ་སྟེ། དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་ནི། ལྷ་མ་དམ་པ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་
བསྟན་ཁིང་དེ་དག་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་བསྐྱབས་པ་བརྗོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་
ནི་འགྲོད་པ་མ་ཡིན་པའི་གནས་ཡང་དག་པའི་དག་པ་ལ་བསྐྱལ་བ་དང་། རྒྱལ་
སྐུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུ་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་
པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པས་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་གཡོ་སྒྲུ་སྒྲུང་ཁིང་ཕན་དང་བདེ་
བའི་གནས་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་སྟེ་དཀར་པོའི་ཆོས་རབ་བཞི་པོ་ལགས་པས་རྒྱད་
ལ་བསྟན་པར་མཛོད་ཅིག །

གཉེས་པ་འཇུག་སེམས་ཀྱི་སྤྱང་ཚུལ་ནི།

རང་དོན་ལས་ཀྱང་གཞན་ཕན་གཅོར་འཇིག་པ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
གྱི་བསྐྱབས་པ་སྟེ། །གཞན་དོན་གྱུར་ན་ལུས་ངག་མི་དག་བདུན། །གནང་བའི་སྐབས་
ཡོད་དོན་ལ་དག་པ་ཡིན། །ཡིད་གསུམ་ནམ་ཡང་གནང་བའི་སྐབས་མེད་དོ། །རང་
དོན་ཁི་བདེ་འདོད་པའི་དག་པ་ཡང་། །རྒྱལ་སྐུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱང་བ་སྟེ། །གཞན་
སྤར་ཕན་ན་མི་དག་གང་ལགས་པ། །དེ་ཡང་བསྐྱབས་བྱ་ལགས་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །
ཞེས་པ་སྟེ། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་བསྐྱབས་བྱ་སྤྱང་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ནི། རང་
དོན་ལས་ཀྱང་གཞན་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་བྱ་བ་གཅོ་བོར་འཇིག་པ་ནི་རྒྱལ་
སྐུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབས་པར་བྱ་བ་སྟེ་གཞན་སེམས་ཅན་
གྱི་དོན་དུ་གྱུར་ན་ལུས་ཀྱི་མི་དག་པ་གསུམ་དང་ངག་གི་མི་དག་པ་བཞི་སྟེ་བདུན་
པོ་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བྱ་བར་གནང་བའི་སྐབས་ཡོད་དེ་དོན་
ལ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། དེད་དཔོན་སྤྱང་རྗེ་ཆེན་པོས་མིན་ག་མདུང་ཐུང་ཅན་བསད་པ་
དང་ཐུ་གའི་ཆེ་ལྷག་པོ་ལས་མ་བྱིན་པ་སྤངས་ཏེ་དབུལ་པོ་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། བྲམ་
ཟེ་བྱེད་སྐར་མ་ལ་དགའ་བས་གཞན་འདོད་པས་གདུང་ཏེ་འཆི་ངེས་པ་བསྐྱོག་པའི་

དོན་དུ་ལོག་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་དང་། གསལ་ངེས་པ་ཐར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྩོན་
སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུ། སྒྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་དང་སྤྲུལ་པ་དབྱེ་བ་དང་། སྤྱང་ན་ཅན་བསང་
བའི་ཕྱིར་གཏམ་རྒྱུ་སྤྲུལ་ཆོག་གས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཤད་པའི་ངག་འཆལ་ལྟ་བུ། གཞན་སྒྲིག་
ལས་སྟོག་པའི་ཕྱིར་རྩོན་པོའི་ཆོག་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུ། །འོན་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་བརྒྱབ་སེམས་
གཞོད་སེམས་ལོག་ལྟ་གསུམ་ནི་ནམ་ཡང་གནང་བའི་སྐབས་མེད་དོ་སྟེ་དེ་གསུམ་
དགོ་བར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་དོན་ཞི་བདེ་འདོད་ནས་སྤྱབ་པའི་དགོ་བ་
ཡང་རྒྱལ་སྤྲུལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ལྷང་བ་སྟེ་གཞན་སེམས་ཅན་གྱི་ཕྱིར་པན་
ན་ལྟར་སྤང་མི་དགོ་བ་ལྟ་བུ་གང་ལགས་པ་དེ་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལགས་པའམ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས་སོ།།

དགྲ་པ་གང་གིས་སྤྱབ་པའི་གང་ཟག་གི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་གང་
གིས་སྤྱབ་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ནི།

རྒྱལ་སྤྲུལ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་ཉིད་དེ། །རང་ཉིད་གྲོལ་ནས་འཁྲོ་བ་སྤྲོལ་འདོད་
པ། །རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དང་། །རང་དང་འཁྲོ་བ་མཉམ་དུ་ཐར་
འདོད་པ། །བྱ་བ་ལྟ་བུའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དང་། །འཁྲོ་བ་བསྐྱལ་ནས་རང་
ཉིད་ཞི་འདོད་པ། །རྩི་བོ་ལྟ་བུའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གསུམ། །རིམ་བཞིན་གངས་
མེད་སུམ་རྩ་ཅ་གསུམ་དང་། །བདུན་དང་གསུམ་གྱིས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་ནི། །དབང་པོའི་
རིམ་པ་ལགས་པར་མདོ་ལས་གསུངས་།།

ཞེས་པ་སྟེ། གང་གིས་སྤྱབ་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་རྒྱལ་སྤྲུལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་ཉིད་དེ། དང་པོ་རང་ཉིད་གྲོལ་ནས་སྤྲོལ་ནས་འཁྲོ་
བ་སེམས་ཅན་གཞན་སྤྲོལ་བར་འདོད་པ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་འདོད་ཆེ་བའི་བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔའ་དང་། རང་དང་འཁྲོ་བ་རྣམས་མཉམ་དུ་ཐར་བར་འདོད་པ་བྱ་བ་ལྟ་

བྱའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། འགྲོ་བ་རྣམས་བསྐྱལ་ནས་ཕྱིས་སུ་རང་ཉིད་
ཞི་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྩི་བོ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ་དེ་གསུམ་རིམ་པ་
བཞིན་དུ་སྒོ་སྟོབས་ཀྱིས། དང་པོ་འདོད་ཆེ་བ་རྒྱལ་བོ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
པས་བསྐྱལ་ཆེན་གངས་མེད་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་ན་འཆང་རྒྱ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་དམ་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་བ་ལྟ་བུས་བསྐྱལ་ཆེན་གངས་མེད་བདུན་དང་། དཔེ་མེད་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་རྩི་བོ་ལྟ་བུས་བསྐྱལ་ཆེན་གངས་མེད་གསུམ་གྱིས་གྲོལ་བ་ཐོབ་
སྟེ་སངས་རྒྱས་པ་ནི་དབང་པོའི་རིམ་པ་ལགས་པར་མདོ་ལས་གསུངས་སོ།།

བརྒྱ་པ་རྩི་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱལ་བའི་སྟོད་པ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
མདོར་བསྟན་པ་ནི།
རྒྱལ་སྐས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱན་ལ་བསྐྱབ་པ་སྟེ། །གཙོ་བོར་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་བསྐྱབ།
ཅེས་པ་སྟེ། རྩི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། རྒྱལ་སྐས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་གནས་ཀྱན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྟེ་དེ་ལས་ཀྱང་
གཙོ་བོར་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བདུན་ཏེ། དང་པོ་སྦྱིན་པ་
ལའང་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཡུལ་ངོས་བརྒྱུད་བ་ནི།
འགྲོ་བ་དབྱལ་བས་ཉམ་ཐག་མཐོང་ནས་ནི།
ཞེས་པ་སྟེ། སྦྱིན་པའི་རང་བཞིན་ནི་འདི་ལྟར་འགྲོ་བ་དབྱལ་བས་ཉམ་ཐག་པ་མཐོང་ནས་ནི།

གཉིས་པ་རང་བཞིན་སྦྱིར་བསྟན་པ་ནི།
ཟས་གོས་རྟ་དང་ཤིང་རྟ་སྒྲུང་པོ་སོགས། །མཁོ་དགའི་ཡོ་བྱད་དཔག་མེད་གཏོང་བ་

སྟེ། །བྱ་དང་བྱ་མོ་ལ་སོགས་གཏོང་བ་ཆེ། །མགོ་དང་མིག་སོགས་ཤིན་ཏུ་གཏོང་བ་
སྟེ། །ཟང་ཟིང་དང་ནི་ཆོས་ཀྱིས་པན་པ་བསྐྱབ་པ།
ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཟས་གོས་རྟ་དང་ཤིང་རྟ་དང་སྤང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་མཁོ་དགའི་
ཡོ་བྱང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྦྱིན་པ་ནི་གཏོང་བ་སྟེ། རང་གི་བྱ་དང་བྱ་མོ་རྒྱུང་མ་ལ་
སོགས་པ་སྦྱིན་པ་ནི་གཏོང་བ་ཆེན་པོ། རང་གི་མགོ་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་པ་
ནི་ཤིན་ཏུ་གཏོང་བ་སྟེ། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་དང་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་གཉིས་
ཀྱིས་པན་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་པན་ཡོན་བཤད་པ་ནི།
དེས་ནི་རང་གི་སེར་སྤྱི་ཆོགས་འཛོམས་ཤིང་། །གཞན་གྱི་འབྲོར་པ་ཉེ་བར་སྦྱེ་
བར་འགྱུར།
ཞེས་པ་སྟེ། སྦྱིན་པ་དེས་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སེར་སྤྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་འཛོམས་
ཤིང་གཞན་གྱི་དཔལ་དང་འབྲོར་པ་ཉེ་བར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལའང་གསུམ་ལས། དང་པོ་རང་བཞིན་བཤད་ནས་
བསྐྱབས་པ་བརྗོད་པ་ནི།
ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་རྒྱུད་བསྐྱམས་ཤིང་། །སེམས་ཀྱིས་དགེ་བ་ཞི་བ་རྣམས་
བསྐྱབ་ལ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་དོན་གཉིས་ཕུན་ཆོགས་འཛོམ་པ།
ཅེས་པ་སྟེ། བྱི་རོལ་པ་ལ་མེད་ཅིང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཡོད་པས་ལྷག་པའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་རྒྱུད་ཉེས་སྦྱོད་བསྐྱམས་ཤིང་སེམས་ཀྱིས་དགེ་བ་ཞི་བ་དེས་ནི་ཆོས་སྤྱད་
ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས་བསྐྱབ་ལ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་འཛོམ་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱ་མདོར་བསྟན་ནས་བསྐྱང་བར་གདམས་པ་ནི།
སྒྲིམ་དང་ཆོས་སྤྱད་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་དེ། །རྒྱལ་སྐས་ནམས་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་
གསུམ་རྟག་བསྐྱང་།
ཞེས་པ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཡང་ཉེས་སྤྱད་སྒྲིམ་པ་དང་དགོ་བ་ཆོས་སྤྱད་དང་
སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་དེ་རྒྱལ་སྐས་ནམས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནམ་པ་
གསུམ་པོ་དུས་རྟག་ཏུ་བསྐྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་བསྐྱང་རྟེན་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་དང་རྩ་བ་བྱང་ཚུབ་སེམས་སུ་ཤེས་པ་ནི།
ཁྲིམ་པས་དགོ་བསྟེན་བསྟེན་གནས་སྟོན་འདུག་ལ། །རབ་ཏུ་བྱང་བས་དགོ་སྟོང་
དགོ་ཚུལ་དང་། །དགོ་སྟོང་མ་ཡི་སྒྲིམ་པ་གང་ཡིན་སྟེང་། །བྱང་ཚུབ་སེམས་གཉིས་
བསྐྱང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན།
ཞེས་པ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པའི་རྟེན་ཁྲིམ་པས་དགོ་བསྟེན་དང་བསྟེན་གནས་
ཀྱི་སྒྲིམ་པ་གང་དུང་གི་སྟེང་དུ་སྟོན་འདུག་གི་སྒྲིམ་པ་བསྐྱང་བ་ཡིན་ལ། །རབ་ཏུ་
བྱང་བས་ནི་དགོ་སྟོང་པ་མ་དགོ་ཚུལ་པ་མ་དང་། དགོ་སྟོང་མ་ཡི་སྒྲིམ་པ་གང་ཡིན་
ཀྱི་སྟེང་དུ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ནམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་བསྐྱང་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་བཟོད་པ་ལའང་བདུན་ལས། དང་པོ་དབྱེ་བ་སྦྱིར་བསྟན་པ་ནི།
སྦྱིན་དགོད་པ་སྒྲ་ཆོགས་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ། །རི་མི་སྦྱམ་དང་སྦྱིང་རྗེས་ཆོས་ལ་
སོམ། །དམིགས་མེད་བཟོད་པ་གསུམ་ཡང་བསྐྱབ་པར་བྱ།
ཞེས་པ་སྟེ། སྦྱི་དག་ཇག་དང་ནང་གཉིན་དང་ན་ཆ་ལ་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པ་སྒྲ་
ཆོགས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ལ་ཁྲོ་བ་མི་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞོད་བྱེད་ལ་རི་མི་སྦྱམ་

པའི་བཅོད་པ་དང་། སྤྱིང་རྩེས་ཆོས་ལ་སོམ་ནས་གཞན་དོན་ལ་སྦྱོང་ལ་མེད་པ་
སྤྱག་བསྐལ་དང་ལེན་གྱི་བཅོད་པ། སྦྱོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་ལ་མི་བསྐྱག་པ་ནི་
དམིགས་པ་མེད་པའི་བཅོད་པ་སྟེ་དེ་གསུམ་ཡང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་སྒྲོམ་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

ཞེ་སྤང་ལྟ་བུའི་སྤྲིག་པ་འགའ་མེད་ལ། །བཅོད་མཚུངས་དཀའ་ཐུབ་བསོད་ནམས་
གཞན་མེད་པས། །སྒྲོམ་ཚུལ་གྱིས་བཅོད་ལ་ནན་ཏན་དུ། །ཁྲོ་བའི་མེ་ཆེན་
འཛིལ་ལ་བཙོན་པར་བྱ།

ཞེས་པ་སྟེ། བཅོད་པ་སྒྲོམ་ཚུལ་ཡང་ཞེ་སྤང་ལྟ་བུའི་སྤྲིག་པ་འགའ་ཡང་མེད་དེ་
འབྲས་བུ་དཔུལ་བའི་གནས་སུ་སྤྱག་བསྐལ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བཅོད་པ་
དང་མཚུངས་པའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་བསོད་ནམས་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འབྲས་
བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གཞན་མེད་པས་སྤྲིག་པའི་འབྲས་བུ་ནམ་
སྤོན་དཔུལ་བ་དང་བཅོད་པའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་བསམ་སྟེ་ཐབས་
སྒྲོམ་ཚུལ་གྱིས་བཅོད་པ་བསྒྲོམ་པ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱས་ནས་ཁྲོ་བའི་མེ་ཆེན་
འཛིལ་ཏེ་ཞེ་བ་ལ་ངེས་པར་བཙོན་པར་བྱ་དགོས་སོ།

གསུམ་པ་ཡུལ་མང་བས་སེམས་གཅིག་བྱ་འདུལ་བར་བསྟན་པ་ནི།

གཞོད་པའི་ཡུལ་རྣམས་མི་བསྐྱན་གངས་མེད་པས། །རེ་རེ་བཞིན་ཡང་འདུལ་བར་
ཡོང་མི་ལང་། །སེམས་གཅིག་བརྟུལ་བས་ཐམས་ཅད་དུལ་འགྱུར་བ། །སེམས་
འདུལ་བརྟུལ་ཞུགས་བསྐྱང་ལ་ནན་ཏན་མཛོད།

ཅེས་པ་སྟེ། རང་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་རྣམས་མི་བསྐྱན་བའམ་མ་རུངས་
པ་གངས་མེད་པས་དེ་དག་རེ་རེ་བཞིན་ཡང་འདུལ་བར་ཡོང་མི་ལང་ཏེ་འོན་ཀྱང་

སེམས་གཅིག་བརྟལ་བས་དག་ཐམས་ཅད་དུ་ལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་རང་
སེམས་འདུལ་བའི་བརྟལ་ཞུགས་བསྐྱང་བ་ལ་ནན་ཏན་མཛོད་ཅིག །

བཞི་པ་གཞོད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་བཟོད་པ་སྐྱབ་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།
གཞོད་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་པའི་ལེགས་པ་འབྱུང་། །སྤྱིང་རྗེ་དང་ནི་བྱམས་སོགས་
ཡོན་ཏན་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་ཐོགས་བྱུང་དག་ལ་སྟོན་པ་བཞིན། །གྲུས་དང་སྟོ་བས་
བཟོད་པ་ཉི་བར་བསྟེན།།

ཞེས་པ་སྟེ། གཞན་གྱིས་རང་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་པའི་ལེགས་
པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་དག་མེད་ན་བཟོད་པ་མི་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགའི་
གཞོད་པ་འབྱུང་བའི་ཆེ་རང་ལ་སྐྱབ་བསྐྱལ་ཅུང་ཟད་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ནས་
འཁོར་བ་པ་ལ་སྤྱིང་རྗེ་དང་ནི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱང་རང་རྒྱུད་ལ་
སྟེ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པའི་མ་ཐུན་རྒྱུ་གྱིས་སྐྱབྱུང་བའི་དག་ལ་རང་ལ་བླང་དོར་
བསྟན་པའི་དག་བའི་བཤེས་གཉན་བཞིན་དུ་གྲུས་པ་དང་སྟོ་བའི་སྟོ་ནས་བཟོད་པ་
ཉི་བར་བསྟེན་ཏེ་བསྟོམ་པར་བྱའོ།།

ལྷ་པ་ཁོ་བའི་རྒྱུ་རང་ལས་འབྱུང་བར་བསམ་པ་ནི།
གཞན་ཡང་བདག་ཉིད་མེད་ན་མི་འབྱུང་ལ། །བྲག་ཅ་བཞིན་དུ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པ་
ཅན། །རང་གིས་ཉེས་བྱུང་གཞོད་པའི་ཆོགས་རབ་འདི། །འབྲལ་གྱི་རྒྱུ་དང་སྟོན་
ལས་རྒྱས་བསྐྱེད་བྱིང་། །འདི་འབྱུང་རིགས་ཏེ་ལས་ཟད་ཐབས་འདི་ལ། །ཅི་ནས་
སེམས་འདུལ་གཅིག་བྱ་བསྟན་ཚུགས་བྱ།།

ཞེས་པ་སྟེ། བཟོད་པ་སྟོམ་པའི་ཚུལ་གཞན་ཡང་བདག་ཉིད་མེད་ན་པ་རོལ་པའི་
དག་པོ་ཡང་མི་འབྱུང་ལ་དཔེར་ན་སྐྱ་ཡོད་པ་ལས་བྲག་ཅ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཕན་

ཚུན་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་ལ། རང་གིས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
འབྱུང་བའི་ཉེས་པར་འབྱུར་བའི་གཞོད་པའི་ཆོག་ས་རབ་འདི། ཡང་ན་འབྲལ་གྱི་
རྒྱུ་རང་གིས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་དང་། ཡང་ན་སྡོན་གྱི་ལས་གྱི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་
རང་ལ་གཞོད་པ་དེ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་འདི་འབྲལ་བའི་གཞོད་པ་དེ་རང་ལ་འབྱུང་རིགས་
ཏེ་འབྲལ་གྱི་རྒྱུ་དང་སྡོན་གྱི་ལས་ཟད་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་འདི་ལ་མི་ཁྱོ་བར་ཅི་
ནས་ཀྱང་སེམས་བཟོད་པས་འདུལ་ཞིང་གཅིག་བྱུར་ཁོང་མི་ཁྱོ་བར་བསྐྱེད་ཚུགས་
པར་བཟོད་པ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།

དྲུག་པ་བཙུག་སྤྱི་ཡོད་མེད་ལ་བསམ་པ་ནི།
མི་འདོད་ཐོག་ཏུ་བབ་ལ་མི་དགའ་བ་ཏང་། །བཙུག་སྤྱི་ཡོད་ན་མི་དགའ་ཅི་དགོས་
ལ། །མེད་ན་པན་པ་མེད་པས་ཅི་བྱུར་ཡོད། །དེ་བས་རྒྱུ་རྒྱུ་ས་བཟོད་ལ་ནན་ཏན་
བྱ།
ཞེས་པ་སྟེ། གཞན་ཡང་རང་ལ་མི་འདོད་པའི་རྒྱུ་དང་ཐོག་ཏུ་བབ་པ་ལ་མི་དགའ་
བའི་སེམས་བཟོད་དགོས་ཏེ་རྒྱ་མཚན་མི་འདོད་པ་དེ་བཙུག་སྤྱི་ཡོད་ན་དེ་ལ་མི་
དགའ་ཅི་དགོས་ལ། གལ་ཏེ་བཙུག་སྤྱི་ཡོད་ན་མི་དགའ་བ་བྱས་ཀྱང་པན་པ་མེད་
པས་ཅི་བྱུར་ཡོད། དེ་བས་ན་མི་འདོད་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ས་ཐོག་ཏུ་བབ་པར་བཟོད་པ་
བསྐྱོམ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱའོ།

བདུན་པ་ཁྱོ་བའི་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་པ་ནི།
བརྟགས་ན་མཁའ་བཞིན་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ལ། །དགའ་དང་མི་དགའ་ཤོར་གོད་
ལེགས་ཉེས་མེད། །དེ་ལ་གཉིས་སུ་བཟུང་ཡང་དོན་མེད་ཀྱིས། །ཐམས་ཅད་མཉམ་
ཉིད་ངང་ལ་ནན་ཏན་མཛོད།

ཅེས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་གནོད་བྱེད་དབང་པོ་དང་རང་ཉིད་ལ་འབྱུང་གནས་འགྲོ་གསུམ་
གྱིས་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་ན་རྩལ་སྒྲན་ཆ་མེད་དུའང་མ་གྲུབ་པར་ནམ་མཁའ་
བཞིན་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ལ་དགའ་བ་དང་མི་དགའ་བ་ཤོར་གོད་ལེགས་ཉེས་
ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་མེད་དེ་དེ་ལ་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་གཉིས་སུ་བཟུང་ཡང་
དོན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་གྱིས་རྒྱ་མཚན་དེས་ན་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་ནམ་
མཁའ་ལྟ་བུའི་རང་ལ་བཟོད་པ་བསྒྲོམ་པ་ལ་ནན་ཏན་མཛོད་ཅིག །

བཞི་པ་བརྩོན་འགྲུས་ལའང་བཞི་ལས། དང་པོ་ངོ་པོ་ངོས་བཟུང་བ་ནི།
གང་ལ་བརྩོན་པའི་རང་བཞིན་དག་ལ་སྟོ། །དེ་ལ་དག་ཆོས་མི་ཟད་སྤྱོན་བཞིན་འདྲ། །འི་
ཞེས་བརྒྱའི་ཆལ་དུ་བྱང་བ་བཞིན།
ཞེས་པ་སྟེ། གང་ཟག་གང་ལ་ཡོད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་དག་པ་ལ་སྟོ་
བཤོ། །བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་དག་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ཟད་པར་སྤྱོན་
བཞིན་དུ་འདྲ་སྟེ་དཔེར་ན་འི་ཞེས་བརྒྱའི་ཆལ་དུ་བྱང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་འཁོར་
བ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་མི་མཐུན་སྟོགས་བཤད་པ་ནི།
དེ་ཡི་མི་མཐུན་སྟོགས་གང་ལེ་ལོ་གསུམ། །བྱ་བ་ངན་ཞེན་སྦྱིད་ལུག་བདག་ཉིད་
བརྟན། །ལེགས་པ་མི་འགྲུབ་ཉེས་ཀྱན་འབྱུང་བའི་གཞི། །ཕུན་ཆོགས་ཉམས་ལ་
རྒྱད་པ་སྟེ་བར་འགྲུལ།
ཞེས་པ་སྟེ། བརྩོན་འགྲུས་དེ་ཡི་མི་མཐུན་སྟོགས་གང་ཡིན་ཞེན་ལེ་ལོ་གསུམ་སྟེ།
འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ཆོང་སོ་ནམ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞེན་པ་ནི། བྱ་བ་ངན་པ་ལ་ཞེན་
པའི་ལེ་ལོ་དང་། དཀའ་བ་མཐོང་ནས་མི་འགྲུབ་སྐྱམ་སྟེ་སྦྱོར་བ་བཏང་བ་ནི་སྦྱིད་

ལྷག་པའི་ལེ་ལོ་དང་། བདག་འདྲ་བས་མི་རྒྱས་ཞེས་སེམས་ཁྱེས་པ་ནི་བདག་ཉིད་
བརྟན་པའི་ལེ་ལོ་སྟེ་བཙུན་འབྲུས་གྱི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་ལེ་ལོ་གསུམ་
པོ་དེས་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱན་མི་འབྲུབ་ཅིང་ཉེས་པའི་ཆོགས་ཀྱན་འབྱུང་བའི་
གཞིར་གྱུར་ཏེ་འབྲས་བུ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་ལ་རྒྱད་པ་ཐམས་
ཅད་སྟེ་བར་འབྱུར་རོ།

གསུམ་པ་བཙུན་འབྲུས་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ནི།
བཙུན་འབྲུས་ལྡན་པ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་བསྟོད་ཅིང་། །བཙུན་འབྲུས་ལྡན་པ་མི་ཡི་
བསམ་པ་འབྲུབ། །བཙུན་འབྲུས་ལྡན་པ་ཡོན་ཏན་ཆོགས་འཕེལ་ཞིང་། །བཙུན་
འབྲུས་ལྡན་པ་སྤྱང་ན་འདའ་བར་འབྱུར།
ཞེས་པ་སྟེ། བཙུན་འབྲུས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་འཛིག་རྟེན་པ་ཀྱན་གྱིས་བསྟོད་
ཅིང་དགའ་བར་བྱེད་ལ། བཙུན་འབྲུས་དང་ལྡན་པའི་མི་ཡི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་
གྲུབ་ཅིང་། བཙུན་འབྲུས་དང་ལྡན་པས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བར་
འབྱུར་ཞིང་བཙུན་འབྲུས་དང་ལྡན་པས་མཐར་ཐུག་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བ་སངས་
རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འབྱུར་རོ།

བཞི་པ་པན་ཡོན་གྱི་སྟོན་ས་བཙུན་དགོས་པར་གདམས་པ་ནི།
དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་དགོ་ཆོས་མཆོག་རྣམས་དང་། །འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་ནི་
གང་ཡིན་པ། །ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །མི་དགོ་སྤང་ཞིང་དགོ་
བ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། །འབད་ཚེ་ལ་བཙུན་པས་ཡང་དག་གནས་པར་བྱ། །རི་སྤྱོད་
སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་ནི། །ཆེས་ཆེར་གོང་དུ་ཡང་དག་འགྲོར་ཡོད་པས། །དེ་
སྤྱོད་མི་ངལ་འབད་པས་བཙུན་འབྲུབ་བཅུམ།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འདྲིག་རྟེན་པའི་དགེ་པའི་ཆོས་མཆོག་ཆོག་ས་སྦྱོར་གྱི་ལམ་
 རྣམས་དང་། འདྲིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཐོང་སྒྲོམ་མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་ནི་གང་ཡིན་
 བ་དང་། ཟག་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་དང་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཟག་པ་
 མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་དགེ་བ་སྤྲང་ཞིང་དགེ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་
 ལ་ལུས་གྱིས་འབད་ཡིད་གྱིས་རྩོལ་ངག་གིས་བརྩོན་པས་ཡང་དག་གནས་པར་བྱ།
 དེའང་དབྱེ་ན། དགེ་བ་སྐྱབ་ཅིང་བདུད་བཞི་འཛོམས་པའི་རྒྱ་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས།
 ལམ་ལྷ་ས་བཅུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་སྦྱོར་པའི་བརྩོན་འགྲུས། རང་གཞན་གྱི་
 རོན་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་སེམས་ཅན་རོན་བྱེད་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་གསུམ་མཁུ། ཡང་ན་ཀུན་
 བཅུས་ལས། གོ་ཆ། སྦྱོར་བ། མི་འགོད་བ། མི་ལྟོག་བ། ཆོག་པར་མི་འཛིན་པ་ལ་
 སེམས་མཛོན་པར་སྦྱོབ་ཞེས་སོ། །མདོར་ན་དེ་སྟེང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་
 བར་དུ་ནི་ཡོན་ཏན་ཆེས་ཆེར་གོང་དུ་ཡང་དག་པར་འགྲོ་བར་ཡོད་པས་དེ་སྟེང་དུ་
 ལེ་ལོའི་དབང་དུ་བཅུང་ཉེ་མི་ངལ་བར་འབད་པས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པར་བྱའོ།

ལྷ་ས་བསམ་གཏན་ལའང་བཅུ་གཅིག་ལས། དང་པོ་བསམ་གཏན་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་བསྐྱན་པ་ནི།
 བསམ་གཏན་འདོད་པས་རྣམ་གཡེང་འདུ་འཛི་སྤང་། །ཡུལ་གྱི་དགའ་བ་སྟོན་ཀའི་
 སྤྲིན་འབྲེལ་ཞིང་། །སྒོག་ལྷར་མི་བརྟན་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་ཏེ། །ལོངས་སྤྱོད་མི་རྟག་
 སྐྱུ་མའི་ཁང་བཟང་འབྲ། །ནམ་ཡང་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་དེ་སྤངས་ཏེ། །ལྷར་བ་ཉིད་
 དུ་ཞི་བའི་ནགས་འདབ་བསྟེན།

ཞེས་པ་སྟེ། བསམ་གཏན་བསྒྲོམ་པར་འདོད་པས་དེ་ཡི་མི་མཐུན་སྒྲོགས་སུ་གྱུར་
 པའི་ནང་གི་འདུ་འཛི་རྣམ་གཡེང་དང་ཕྱིའི་འདུ་འཛི་འབྲེལ་འཛིང་གི་ཡུལ་རྣམས་
 སྤང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཡུལ་གྱི་དགའ་བ་ནི་མི་རྟག་སྟེ་སྟོན་ཀའི་སྤྲིན་དང་འབྲེལ་
 སྤྱད་ཅིག་གིས་འགྱུར་བའི་སྒོག་ལྷར་མི་བརྟན་ཞིང་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་ཏེ། ལོངས་

སྤྱོད་མི་རྟག་པ་དཔེར་ན་སྤྱུ་མའི་ཁང་བཟང་དང་འབྲ་སྤྱེ་དེ་དག་ལ་ནམ་ཡང་ཡིད་
བརྟན་དུ་མི་རུང་བས་ཡུལ་གྱི་དགའ་བ་དེ་སྤངས་ཏེ་སྤྱར་བ་ཉིད་དུ་སྤྱི་ནང་གི་འདུ་
འཛི་ཞི་བའི་ནགས་འདབས་སུ་སོང་སྤྱེད་ཐེན་པའི་གནས་ལ་བསྐྱེན་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་བསྐྱེན་པ་ནི།

འདོད་པ་ནམས་ནི་ཡུང་གྲོལ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། །བསག་དང་བསྐྱུང་དང་ཆོལ་བས་སྤྱག་
བསྐྱུང་ཞིང་། །ཁེངས་དང་སྤྱོད་དང་འཇུངས་པས་སེར་སྤྱ་འཕེལ། །ངན་འགྲོར་
འཁྲིད་ཅིང་བདེ་འགྲོའི་ལམ་འགོག་པས། །འདོད་པ་རྩུང་དང་ཆོག་ཤེས་ལྡན་པར་བྱ།
ཞེས་པ་སྟེ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ནམས་ནི་ཡུང་གྲོལ་ལམ་འདི་ཕྱི་བསྐྱེད་པར་བྱེད་
པ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། བར་དུ་བསག་དགའ་བ་དང་ཐ་མར་བསྐྱུང་དགའ་བ་དང་ཐོག་
མར་ཆོལ་དགའ་བས་སྤྱག་བསྐྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཁེངས་པ་
དང་སྤྱོད་པ་དང་འཇུངས་པས་སེར་སྤྱ་འཕེལ་ཞིང་འབྲས་བུ་ངན་འགྲོའི་གནས་སུ་
འཁྲིད་ཅིང་བདེ་འགྲོའི་ལམ་འགོག་པས་དེས་ན་འདོད་པ་རྩུང་བ་དང་ཆོག་ཤེས་པ་
ལྡན་པར་བྱ་དགོས་སོ།

གསུམ་པ་ཡོ་བྱད་སྤྱག་བསྐྱུང་གི་རྒྱར་བསྐྱེན་པ་ནི།

ལུས་མ་ངེ་སྤྱོད་སྤྱག་བསྐྱུང་བྱུང་བ་ལྟར། །ཞོར་མང་ངེ་སྤྱོད་སྤྱག་བསྐྱུང་དེ་བས་
མང་། །ཡོ་བྱད་བསྐྱུངས་ནམས་བདེ་བ་མཐའ་ཡས་ཏེ། །འཆེ་བ་ཅུང་ཞིང་དག་རྒྱན་
འཛིགས་པ་མེད། །ཀུན་གྱིས་བསྟོད་ཅིང་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་གནས། །བྱ་བ་ཅུང་
ཞིང་སེམས་ལས་རྩུང་བས་ན། །རྟག་དུ་འདོད་པ་རྩུང་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ།

ཞེས་པ་སྟེ། ཡོ་བྱད་ངེ་ཅམ་མང་ཞིང་སྤྱག་བསྐྱུང་མང་བ་ཡང་དཔེར་ན་ལུས་ལ་
མ་ངེ་སྤྱོད་མང་བ་དེ་སྤྱོད་ལུས་ལ་སྤྱག་བསྐྱུང་གིས་བྱུང་བ་ལྟར་ཞོར་མང་བ་ངེ་

སྟེད་པ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡང་དེ་བས་མང་ཞིང་རྒྱ་ཁོར་ཡོ་བྱད་བསྐྱངས་སྤྱ་ཅུང་ཅུར་
བཏང་བ་རྣམས་བདེ་བ་མཐའ་ཡས་ཏེ། གཞན་གྱིས་འཆེ་བ་ཅུང་ཞིང་དག་དང་རྒྱ་
མ་ལ་སོགས་པའི་འཛིགས་པ་མེད་ལ་ཀུན་གྱིས་བསྟོད་ཅིང་ཆོག་ཤེས་འཕགས་
པའི་ལམ་ལ་གནས་པས་བྱ་བ་ཅུང་ཞིང་སེམས་ལས་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆུང་བས་ན་
དུས་རྟག་ཏུ་འདོད་པ་ཆུང་ཞིང་ཆོག་ཤེས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་གནད་དམ་པའོ།

བཞི་པ་འཛིག་རྟེན་སྐྱེ་བོ་དང་འགྲོགས་པའི་སྐྱོན་བསྟན་པ་ནི།
གྱིས་དང་འགྲོགས་པའི་ཉེས་པ་ཆད་མེད་དེ། །སྤྱིག་པ་འཕེལ་ཞིང་མི་དགོ་ངང་གིས་
འགོ། །དགོ་བ་འགྲིབ་ཅིང་ཚོད་དང་ཉོན་མོངས་སྐྱེ། །བྱས་པ་མི་གཙོ་ནམ་ཡང་མགྱ་
བར་དཀའ། །དོན་མེད་བྱ་བ་མང་ཞིང་འདྲ་འཛིས་གཡེང་། །མེ་དང་སྤྱལ་དང་གཅན་
གཟན་ཁྲིད་འདྲ་བའི། །གྱིས་པ་རྣམས་ལས་ཐག་རིང་འགྲོལ་བར་བྱ།
ཞེས་པ་སྟེ། གྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་ཡུན་རིང་དུ་འགྲོགས་པའི་ཉེས་པ་
ནི་ཆད་མེད་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་སྤྱིག་པ་འཕེལ་ཞིང་མི་དགོ་བའི་ཆོས་ངང་གིས་འགོ་
ལ། །དགོ་བ་འགྲིབ་ཅིང་འཐབ་ཚོད་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་ཞིང་རང་གིས་པར་པན་
པ་བྱས་པ་དེན་དུ་མི་གཙོ་ཞིང་ནམ་ཡང་མགྱ་བར་དཀའ་ལ་དོན་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་མང་
ཞིང་སྤྱི་ནང་གི་འདྲ་འཛིས་གཡེང་བས་གྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་འགྲོགས་ཤིང་
སྤྱག་བསྐྱལ་སྟེར་བར་བྱས་པ་དཔེར་ན་མེ་དང་སྤྱལ་དང་གཅན་གཟན་གཉམ་པོའི་
ཁྲིད་དུ་གནས་པ་དང་འདྲ་བའི་གྱིས་པ་རྣམས་ལས་ཐག་རིང་དུ་འགྲོལ་བར་བྱའོ།

སྤྱ་བ་དཔེན་པའི་གནས་བསྟན་པར་གདམས་པ་ནི།
རི་སྤྱིད་སེམས་ལ་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་བར། །ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱིས་རབ་དུ་སྤྱ་བས་ན། །དཔེན་
པའི་ནགས་སྤྱ་སྟོ་བས་གནས་པར་བྱ།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ངི་སྟིང་རང་གི་སེམས་ལ་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་སྤྱི་རོལ་ཡུལ་
གྱིས་རང་སེམས་རབ་ཏུ་སྦྱ་བས་ན་དཔེན་པའི་ནགས་སུ་སྦྱོ་བས་སེམས་ལ་བརྟན་
པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་གནས་པར་བྱའོ།

དུག་པ་ཆེ་ངི་སྟིང་གི་བར་དཔེན་པ་བསྟེན་པར་གདམས་པ་ནི།
ངི་སྟིང་སྦྱེས་བྱ་བཞི་ཡིས་བཏེག་པའི་ལུས། །དུད་མེད་སྦྱ་དང་བཅས་པར་མ་གྱུར་
བར། །བདག་ནི་ཞི་བའི་དགོན་པར་རབ་ཏུ་སྦྱོགས་ཏེ། །ལུས་སེམས་འདུ་འཛིད་དག་
ལས་རྒྱལ་བར་བྱ།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ངི་སྟིང་ཆེད་འཕེན་པ་བཏང་ནས་སྦྱེས་བྱ་བཞི་ཡིས་སྦྱོགས་
གྱིས་བཏེག་པའི་རོར་གྱུར་པའི་ལུས་ཉི་འདུ་རྣམས་གྱིས་དུད་མེད་སྦྱ་དང་བཅས་
པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་བདག་ནི་ཞི་བའི་དགོན་པར་རབ་ཏུ་སྦྱོགས་ཏེ་ལུས་
སེམས་རྣམ་གཤམ་འདུ་འཛིད་དག་ལས་རྒྱལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དཔེན་པར་
གནས་དགོས་སོ།

བདུན་པ་ནགས་ཆ་ལ་གྱི་བསྐྱུགས་པ་བརྟོན་པ་ནི།
ནགས་ན་རྩ་གཙང་མེ་ཏོག་འབྲས་མང་ཞིང་། །བྲག་རིའི་ཕུག་དང་རྩོལ་ཁང་
བཟང་མང་། །དུད་པའི་ཕྱོན་ཤིང་གི་བ་མས་བརྒྱན་པའི་ཁྲོད། །བྲ་དང་རི་དྲགས་མང་
པོ་གར་བྱེད་ཅིང་། །རྩ་འགམ་མེ་ཏོག་བྱང་བ་སྦྱ་ལེན་མཛེས།

ཞེས་པ་སྟེ། དཔེན་པའི་ནགས་ཀྱི་གནས་སུ་ནི་རྩ་གཙང་དང་མེ་ཏོག་འབྲས་བྱ་
མང་ཞིང་བྲག་རིའི་ཕུག་དང་རྩོལ་ཁང་གི་ཁང་བཟང་མང་ལ། །འབྲས་བུའི་ཁྲར་གྱིས་
དུད་པའི་ཕྱོན་ཤིང་གི་གི་བ་མས་བརྒྱན་པའི་ཁྲོད་སྦོགས་བྲ་དང་རི་དྲགས་མང་པོ་
གར་བྱེད་ཅིང་རྩ་འགམ་དུ་མེ་ཏོག་བསྐྱེད་ཆ་ལ་དུ་བྱང་བ་རྣམས་གྱིས་སྟན་པའི་སྦྱ་

དབྱུངས་ལེན་ཞིང་མངའ་བའི་གར་སྐབས་ཅིར་ཡང་བསྐྱར་རོ།

བརྒྱད་པ་དབེན་པར་མི་རྟག་པ་སྤྱི་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི།
སྤྱོས་དང་སྤྱན་སོགས་ཀྱི་ཞིམ་ངད་ལྗང་ཞིང་། །དབེན་ཞིང་ཉམས་དགའ་བསམ་
གཏན་ངང་གིས་འཕེལ། །དུས་བཞིར་དགའ་བས་བརྒྱའི་མཆོ་འདྲ་ཞིང་། །སོ་ག་
དབྱར་དང་སྟོན་དུས་དགུན་དང་དབྱིད། །རིམ་གྱིས་འགྱུར་བས་མི་རྟག་སྤྱོ་གས་
འཕེལ།

ཞེས་པ་སྟེ། དབེན་པའི་ནགས་སུ་ཅ་རྩན་ལ་སོགས་པ་ཀྱི་ཞིམ་པའི་སྤྱོས་དང་། ཆ་
གང་ལ་སོགས་པའི་ནད་ལ་པན་པའི་སྤྱན་སོགས་ཀྱི་ཀྱི་ཞིམ་གྱི་ངད་ལྗང་ཞིང་། རྩམ་
གཡེང་འདྲ་འཛི་གྱིས་དབེན་ཞིང་ཉམས་དགའ་བའི་གནས་དེར་བསམ་གཏན་ངང་
གིས་འཕེལ་ཞིང་དུས་བཞིར་དགའ་བས་བརྒྱས་གང་བའི་མཆོ་དང་འདྲ་ཞིང་། སོ་
ག་དང་དབྱར་གྱི་དུས་སུ་ཅི་ཤིང་ནགས་ཆེལ་རྩམས་རྒྱས་པ་དང་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་
འབྲས་བུ་རྩམས་སྤོན་ཞིང་དགུན་གྱི་དུས་སུ་ཤིང་གི་ལོ་མ་དང་འབྲས་བུ་རྩམས་ས་
ལ་རིམ་གྱིས་ལྗང་བ་དང་སྤྲུང་ཡང་དབྱིད་དུས་ཅི་ཤིང་མེ་ཏོག་ཁ་འབྲས་པ་སོགས་
རིམ་གྱིས་འགྱུར་བས་མི་རྟག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱན་པས་སེམས་ལ་སྤྱོ་གས་
འཕེལ་ཏེ་ངེས་འབྱུང་གི་སེམས་སྤྱི་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།

དགུ་པ་གནས་དེར་སེམས་ལས་རུང་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི།
དུར་ཁྱོད་རུས་པ་འཁོར་བའི་ཚུལ་མཐོང་ནས། །བདག་གི་ལུས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་ངང་
ཚུལ་ཅན། །སོ་སོར་འགྲེལ་ཆོས་ཅན་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར། །འདུས་བུས་སྒྲིང་པོ་
མེད་པའི་འཁོར་བ་ལ། །དགའ་བའི་སྒྲོ་གྲོས་གང་ཡིན་རིང་དུ་བྱེད། །ཚོད་དང་ཉོན་
མོངས་མེད་ཅིང་རྟག་ཞི་བས། །རང་གི་སེམས་ནི་ལས་རུང་བདེ་བ་འཁོབ།

ཅེས་པ་སྟེ། དཔེན་པའི་ནགས་ཀྱི་དྲུང་ཁྲོད་དུ་འགའ་ཞིག་ཤི་བའི་རུས་པ་འཛོར་བའི་
 ཚུལ་མཛོང་ནས་བདག་གི་ལུས་ཀྱང་དུས་ནམ་ཞིག་དེ་འདྲ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཤི་
 རུས་ལྷགས་གསུམ་སོ་སོར་ཁ་བྲལ་ཏེ་འགྲེས་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་མཛོང་བར་འགྱུར་
 ཞིང་འདུས་བྱས་སྟོང་པོ་མེད་པའི་འཁོར་བའི་ཆོས་ལ་དགའ་བའི་སྒོ་གྲོས་གང་ཡིན་
 བ་དེ་ནི་རིང་དུ་དོར་བར་བྱེད་དེ་ཆོད་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་ཅིང་དུས་རྟག་ཏུ་ཞི་
 བས་རང་གི་སེམས་ནི་བཏང་འགོ་བཞག་སྟོང་ལ་ལས་སུ་རུང་བས་གཤེན་སྤངས་
 ཀྱི་བདེ་བ་འཛོལ་པར་འགྱུར་རོ།

བརྩ་བ་ནགས་ཆལ་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི།
 དེ་འདྲའི་ནགས་ནི་རྒྱལ་བ་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱབས། །སྲིད་ལ་སྒྲོ་བས་དགོན་པར་
 རབ་ཕྱོགས་ཏེ། །གོམ་པ་བདུན་ཅམ་པོར་བའི་བསོད་ནམས་ནི། །གང་གིས་བསྐྱལ་
 བ་གཏུང་སངས་རྒྱས་ལ། །བསྐྱལ་པར་མཆོད་པའི་བསོད་ནམས་ལུང་པོ་ཡིས། །སྤྲ་
 མའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་སྟོང་ཆར་མི་ཤོད། །དེ་ཕྱིར་ཞི་བའི་ནགས་འདབ་བསྟེན་
 བར་བྱ།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་འདྲའི་དཔེན་པའི་ནགས་ནི་རྒྱལ་བ་ནམས་ཀྱིས་བསྟོད་ཅིང་བསྐྱབས་
 ཏེ་རི་ལྷར་ན་སྲིད་ལ་སྒྲོ་བས་དགོན་པར་ཁ་རབ་ཏུ་ཕྱོགས་ཏེ་གོམ་པ་བདུན་ཅམ་
 པོར་བའི་བསོད་ནམས་ནི་གང་ཟག་གང་གིས་བསྐྱལ་བ་གཏུང་གི་ཁྲེ་མ་སྟེད་
 ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལ་བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་མཆོད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལུང་པོ་ཡིས་
 སྤྲ་མ་སྲིད་ལས་སྒྲོ་ནས་དགོན་པར་ཁ་ཕྱོགས་ཏེ་གོམ་པ་བདུན་ཅམ་པོར་བའི་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་བརྒྱ་སྟོང་ཆར་ཡང་མི་ཤོད་རོ། །དེ་ཕྱིར་ཞི་བའི་ནགས་འདབས་
 སུ་བསམ་གཏན་བསྒྲོམ་པའི་ཆེད་དུ་དཔེན་པ་བསྟེན་པར་བྱའོ།

བརྩ་གཅིག་པ་རི་ལྟར་སྒྲོམ་ཚུལ་དབྱེ་བ་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ནི།
དེར་ནི་སྟན་ལ་སྒྲིལ་གྱུར་རབ་བཅས་ནས། །ཅེ་གཅིག་སེམས་ལ་མི་གཡོ་མཉམ་
པར་གཞག། གྲིས་པ་ཉེར་སྒྲོད་དོན་རབ་འབྱེད་པ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་དགའི་
བསམ་གཏན་དམ་པ་བསྐྱབ། །བསམ་གཏན་བཞི་དང་དེ་བཞིན་གཟུགས་མེད་
བཞི། །ལམ་མ་ཞུགས་དང་ཞུགས་ཟིན་འཕགས་རྣམས་ཀྱིས། །ཉིང་འཛིན་གསུམ་
གྱི་མིང་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ། །དེས་ནི་འདོད་ཡོན་དགའ་བའི་སེམས་སྒྲོང་ཞིང་། །རིག་
དང་མངོན་ཤེས་ཉིང་འཛིན་མངོན་པར་འབྱུག། །སྒྲུན་དང་རྩ་འབྲུལ་སེམས་ལ་རང་
དབང་བསྐྱབ།
ཞེས་པ་སྟེ། ད་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། དཔེན་པའི་གནས་དེར་
ནི་སྟན་བདེ་བ་ལ་སྒྲིལ་གྱུར་རབ་ཏུ་བཅས་ནས་བསྒྲོམ་བྱའི་བསམ་གཏན་གྱི་རོ་བོ་
ནི། དགེ་བའི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་
པ་སྟེ་དེ་རི་ལྟར་བསྒྲོམ་ན་ཅེ་གཅིག་པའི་སེམས་ལ་མི་གཡོ་བར་མཉམ་པར་བཞག་
པར་བྱ་སྟེ་བསམ་གཏན་དེ་ལ་དབྱེ་ན། གྲིས་པ་ཉེར་སྒྲོད་ཀྱི་དང་། དོན་རབ་འབྱེད་
པའི་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱེས་པའི་བསམ་གཏན་དམ་པ་བསྐྱབ་པར་
བྱའོ། །དེ་ཡང་བསམ་གཏན་བཞི་དང་དེ་བཞིན་ཏུ་གཟུགས་མེད་བཞི་དང་ལམ་མ་
ཞུགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་གྲིས་པ་ཉེར་སྒྲོད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་། ལམ་
ལ་ཞུགས་ཟིན་ཆོགས་སྒྲོར་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་དོན་རབ་འབྱེད་པའི་
བསམ་གཏན། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
དབྱེས་པའི་བསམ་གཏན་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་དབྱེ་བ་གསུམ་གྱི་མིང་དོན་རྣམས་
ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་དེས་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་བའི་སེམས་
སྒྲོང་ཞིང་རིག་པ་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་ཉིང་འཛིན་རྣམས་མངོན་པར་བྱ་བ་ཅིང་
སྒྲུན་ལྟ་དང་རྩ་འབྲུལ་གྱི་སེམས་ལ་རང་དབང་བསྐྱར་བ་ཏུ་བ་པ་ཡིན་ནོ།

དུག་པ་གནས་ལུགས་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལའང་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་ཤེས་རབ་
གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།
ཤེས་རབ་གསུམ་སྟེ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་ཉིད། །ལྷག་མཐོང་གྲུབ་པས་ཉོན་མོངས་
ཆོགས་སྤོང་ཁིང་། །ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གནས་ལུགས་རབ་ཤེས་ནས། །སྲིད་པའི་
གྲོང་ལས་སྤྱང་ན་འདས་ཁིང་འགྲོ།
ཞེས་པ་སྟེ། ཆོས་དང་ཆོས་མེད་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་འབྲེད་པའི་སེམས་འབྱུང་ཤེས་
རབ་གྱི་ངོ་བོ་སྟེ། དེ་ལ་དབྱེན་ཤེས་རབ་གསུམ་སྟེ། གཙོ་བོ་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ཐོས་
པ་ཅམ་གྱི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཆོག་དོན་
ལ་རྒྱས་པར་དབྱེད་དེ་ངེས་ཤེས་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་དང་།
ངེས་ཤེས་རྟེན་པའི་དོན་དེ་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་བསྒྲོམ་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ནི་
སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་དོ། །སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ངས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་
ལྷག་མཐོང་གི་ངོ་བོར་གྲུབ་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོགས་རྒྱལ་ས་
འཛོམས་ཤིང་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་གནས་ལུགས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རབ་ཏུ་
ཤེས་ནས་སྲིད་པའི་གྲོང་ལས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་བའི་སྤྱིང་ཏུ་འགྲོ་བར་བྱེད་
པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་སྤང་བ་སྦྱེ་མེད་ཏུ་བསྟན་པ་ནི།
སྤང་འདི་གདོད་ནས་མ་སྦྱེས་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། །ངོ་བོ་མེད་ལ་སྤྱ་ཆོགས་སྤང་
བ་སྟེ། །རང་བཞིན་དག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མཐོང་ནས་ནི། །མི་གནས་མཆོག་གི་གོ་
འཕང་སྤྱར་ཏུ་རེག།
ཅེས་པ་སྟེ། སྤང་བ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་འདི་རྒྱལ་ས་འབྲེལ་པའི་ངོ་བོར་སྦྱེ་འགག་
གནས་གསུམ་ཏུ་སྤང་བ་ཅམ་ལས་གཤེས་ལ་བསམ་ན་གདོད་ནས་མ་སྦྱེས་ཀྱང་

འབྲུལ་ངོར་ག་ཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་མེད་ལ་ནམ་པ་སྤྲ་ཆོགས་སུ་སྤར་བ་སྟེ་
རང་བཞིན་དག་པའི་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་ཉིད་དུ་མཐོང་ནས་ནི་སྤིང་ཞི་གཉིས་
གྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་མཆོག་གི་གོ་འཕང་ལ་སྤྱར་དུ་རེག་པར་འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ན་གྲོལ་བ་ཐོབ་པས་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བསྟན་པ་ནི།
ཤེས་རབ་ལྡན་པ་ཐབས་གིས་གྲོལ་འགྱུར་ཏེ། །ངེ་ལྟར་དུག་ལ་སྤྲགས་གིས་བཏབ་
པ་བཞིན། །ཤེས་རབ་མེད་ན་ཐབས་གིས་འཆིང་འགྱུར་ཏེ། །སྤྲན་ཉིད་ནད་དུ་སོང་
བས་གདུང་བ་བཞིན། །དེ་ཕྱིར་གནས་ལུགས་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད།
ཅེས་པ་སྟེ། །གནས་ལུགས་གྱི་དོན་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པས་ཐབས་
སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དཔེ་ངེ་ལྟར་ན་དུག་ལ་སྤྲགས་
གིས་བཏབ་ཏེ་དུག་སྤྲན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །གནས་ལུགས་རྫོགས་པའི་
ཤེས་རབ་དང་མི་ལྡན་ན་ཐབས་སྟོང་རྗེ་སོགས་གིས་འཁོར་བར་འཆིང་བར་གྱུར་
ཏེ་དཔེར་ན་སྤྲན་ཉིད་ནད་དུ་སོང་བས་སྤྲག་བསྤལ་གིས་གདུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེའི་
ཕྱིར་ན་གནས་ལུགས་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།

བདུན་པ་དེ་ལྟར་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་ཤེད་པའི་དོན་བསྟན་པ་ནི།
པ་རོལ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སྟོན་པ་ན། །སྤྱུ་མའི་སྟེ་བོ་ངེ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །འཁོར་
གསུམ་མི་རྟོག་དག་པའི་ཆོགས་གཉིས་གིས། །རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཞི་བ་ཐོབ་པར་
འགྱུར།
ཞེས་པ་སྟེ། །སྤྱིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་གྱི་བར་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སྟོན་པ་ན་
གང་ལའང་བྱེད་པ་པོ་བདག་ཉིད། །བྱ་བའི་ཡུལ། །བྱས་པའི་དགོ་བ་གསུམ་བྱེད་
དུས་ནས་བདེན་ཞེན་མེད་པར་སྤྲལ་བ་ལྟ་བུའི་སྒོ་འཕྲུ་མའི་སྟེ་བོ་ངེ་ལྟར་བཞིན་

དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ལྟར་འཁོར་གསུམ་མི་རྟོག་པའི་དགོ་བའི་ཆོག་ས་གཉིས་ཀྱིས་
རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཞི་བ་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།

སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་སྐབས་ཀྱི་དགོ་བ་བསྟོ་བ་ནི།

དེ་ལྟར་དགོ་ལེགས་སྤྱི་བཞུགས་པ་ཡིས། །འགྲོ་སེམས་གཙང་མའི་ལོ་ཐོག་
ལེགས་བསྐྱེད་ཏེ། །སྤྱི་བའི་ཉེས་ཆོག་ས་དབུལ་བས་རབ་ཐོངས་བའི། །དུབ་པའི་
སེམས་ཉིད་དེ་རིང་ངལ་སོས་ཤིག །

ཅས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆོག་དོན་གྱི་བཀོད་པ་ཕྱན་སུམ་ཆོག་ས་པའི་ལེགས་པར་
བཤད་པའི་དགོ་ལེགས་ཀྱི་སྤྱི་བཞུགས་པ་སྤྱང་ཆར་དང་འབྲེལ་བ་ཡིས་འགྲོ་བའི་
རྒྱུད་ཀྱི་ལས་ཉོན་ནམས་བསྐྱེད་ཏེ་སེམས་གཙང་མའི་ལོ་ཐོག་ལེགས་པར་བསྐྱེད་
ཏེ་སྤྱི་བའི་གནས་སུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཏེ་སེམས་ཆོག་ས་ཀྱིས་ཕྱན་ཆོག་ས་ཀྱི་བདེ་བ་དབུལ་
བས་རབ་ཏུ་ཐོངས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་རིན་ཆེན་
བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་འཁྱོར་པ་ཕྱན་སུམ་ཆོག་ས་པའི་ཁང་བཟང་དུ་ངལ་སོས་ཤིག །
རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་ལས། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
པའི་ལེའུ་སྟེ་བརྒྱུད་པའི་འབྲེལ་པའོ། །

དགྲ་པ། །བསྐྱེད་རྫོགས་བྱང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལེའུ་ལ་སྤྱི་དོན་གསུམ་
སྟེ། ལྟ་བུས་གཏན་ལ་ཕབ་པ། སྟོན་པས་ཉམས་སུ་བྱང་བ། སྐབས་ཀྱི་དགོ་བ་བསྟོ་
བའོ། །སྤྱི་དོན་དང་པོ་ལྟ་བུས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་དགྲ་ལས། །དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་
སྤྱི་བའི་རྩི་རྩི་ཐེག་པར་བསྐྱེད་དགོས་པར་གདམས་པ་ནི།

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །གསང་སྤྱུགས་སྤྱི་ནང་བསྐྱེད་
རྫོགས་དོན་ལ་འཇུག །

ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་
རྗེས་ལ་གསང་སྤྲགས་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཕྱི་ནང་གི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་དོན་ལ་འབྲུག་
པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཚུལ་བཤད་པ་ནི།
དེ་ཡང་ཐབས་མང་དཀའ་བ་མེད་ཕྱིར་དང་། །དོན་གཅིག་ན་ཡང་འབྲུག་ཚུལ་མ་
ཚོངས་དང་། །དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུན་པོའི་དབང་མཛད་དེ། །བྱ་སྐྱོད་རྣལ་འབྱོར་སྒྲན་
མེད་བཞི་བསྟན།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀ་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ལ་
དམིགས་ནས་བྱང་ཆུབ་འདོད་པར་དོན་གཅིག་ན་ཡང་སྤྲགས་བྱུང་པར་བཞིས་
འཕགས་ཏེ། ཐབས་མང་བ་ནི། དེའང་ཐབས་ཀྱི་ཆའི་སྒོ་གཅིག་མ་ཡིན་པར་དབང་
པོའི་རིམ་བ་དང་མཐུན་པར་བྱ་སྐྱོད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་སྒྲིའི་སྒོ་མཐའ་ཡས་པའི་
ཕྱིར་མང་བ་དང་། དཀའ་བ་མེད་དེ་དེ་དག་གྱང་རྒྱུའི་ལམ་ལྟར་བསྐྱེད་ཆེན་གངས་
མེད་གསུམ་སོགས་སྤྱད་ཀའ་བས་བསྐྱོད་མི་དགོས་པར་ཆོགས་རྒྱུད་དུས་འབྲུག་
པས་དཀའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སྤྲགས་གཉིས་ཀ་འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་
ཐོབ་པར་དོན་གཅིག་ན་ཡང་འབྲུག་ཚུལ་ལྟ་བུ་སྒོམ་སྤྲགས་བསྒྲུབ་སོགས་ཐབས་
ཀྱི་ཆ་ལ་མ་ཚོངས་པ་དང་། དེ་ཉིད་སྤྲགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་དབང་
པོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུན་པོའི་དབང་དུ་མཛད་དེ་བྱ་བའི་རྒྱུད་དང་སྐྱོད་པའི་རྒྱུད་དང་རྣལ་
འབྱོར་རྒྱུད་དང་རྣལ་འབྱོར་སྒྲན་མེད་པའི་རྒྱུད་བཞི་བསྟན་པར་མཛད་དོ།

གསུམ་པ་གདུལ་བྱ་གང་གི་ཕྱིར་བསྟན་པ་ནི།
དུས་དང་མི་རིགས་དབང་པོའི་རིམ་པ་སྟེ། །རྫོགས་ལྡན་གསུམ་ལྡན་ཉིས་ལྡན་ཚོད་

ལྷན་དང་། །བཅ་ཟེ་རྩུ་རིགས་རྒྱལ་རིགས་གདོལ་བའམ་དམངས། །རྒྱལ་པོ་
འཁྱིལ་ཚོན་ལོན་ཏུ་ཚོན་པོ་ལ། །ཁྱུས་དང་གཙང་སྤྱ་གཙོར་སྟོན་བྱ་བའི་རྒྱད། །ལུས་
ངག་བྱ་དང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཀུན། །ཆ་མཉམ་སྟོན་པ་སྟོད་པའི་རྒྱད་ཟླ་དང་། །སྟོམ་
པ་གཙོར་སྟོན་ལུས་ངག་སྟོད་པ་ཀུན། །ཐོགས་ཙམ་སྟོན་པ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱད་
དང་ནི། །སྟོ་གསུམ་བྱ་བྱལ་གཟུང་འཛིན་མི་དམིགས་པར། །སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
འོད་གསལ་བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་། །གཙང་སྤྱ་རྒྱུང་རྣམས་དོར་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཆེ།
ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱད་ཟླ་བཞི་པོ་དེ་དག་གང་གི་ཕྱིར་བསྟན་ཞེས། དུས་དང་མི་
རིགས་དང་དབང་པོའི་རིམ་པ་གསུམ་ཀྱི་སྟོན་པ་བསྟན་པ་སྟེ། དང་པོ་དུས་ལ་སྟོས་
ན་རྫོགས་ལྷན་དང་པོར་བྱ་བའི་རྒྱད་དང་། གཉིས་པ་གསུམ་ལྷན་དུས་སྟོད་པའི་
རྒྱད་དང་། གསུམ་པ་ཉིས་ལྷན་དུས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱད། བཞི་པ་ཚོད་ལྷན་གྱི་དུས་
ན་སྤྱ་ན་མེད་པའི་རྒྱད་དང་། གཉིས་པ་མི་རིགས་ལ་སྟོས་ཏེ། བཅ་ཟེའི་རིགས་ལ་
བྱ་རྒྱད། རྩུ་རིགས་ལ་སྟོད་རྒྱད། རྒྱལ་རིགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱད། གདོལ་བའམ་
དམངས་ལ་སྤྱ་ན་མེད་པའི་རྒྱད་དང་། གསུམ་པ་དབང་པོའི་རིམ་པ་ལ་སྟོས་ཏེ་
དབང་པོ་རྒྱལ་པོར་བྱ་རྒྱད། འཁྱིལ་ལ་སྟོད་རྒྱད། ཚོན་པོ་ལ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱད། ལོན་
ཏུ་ཚོན་པོ་ལ་སྤྱ་ན་མེད་པའི་རྒྱད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཕྱིའི་སྟོད་པ་ཁྱུས་
དང་གཙང་སྤྱ་གཙོར་པོར་བསྟན་པ་བྱ་བའི་རྒྱད། ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་དང་སེམས་ཀྱི་
སྟོམ་པ་ཀུན་ཆ་མཉམ་དུ་སྟོན་པ་སྟོད་པའི་རྒྱད་ཟླ་དང་། བར་གི་སྟོམ་པ་གཙོར་
སྟོན་ཅིང་ལུས་ངག་གི་སྟོད་པ་ཀུན་ཐོགས་ཙམ་སྟོན་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱད་དང་ནི།
སྟོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་དང་བྱལ་བ་གཟུང་འཛིན་མི་དམིགས་པར་སེམས་ཀྱི་ཆོས་
ཉིད་འོད་གསལ་བསྟོམ་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་ལ་སྟོད་ཅིང་གཙང་སྤྱ་རྒྱུང་དུ་
རྣམས་ཀྱི་དོར་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་སྤྱ་ན་མེད་ཀྱི་རྒྱད་བསྟན་པར་མཛད་དོ།

བཞི་པ་གི་ཡུ་ཡོ་གསུམ་བཤད་པ་ནི།

དེ་ཡང་བྱ་སྤྱོད་ནལ་འབྱོར་ཐུབ་པ་རྒྱད། །གི་ཡུ་ཡུ་པ་ཡོ་ག་ཞེས་བྱ་ལོ།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱ་རྒྱད་སྤྱོད་རྒྱད་ནལ་འབྱོར་ཐུབ་པ་རྒྱད་གསུམ་ལ་ལེགས་སྒྲུར་སྐྱད་ལ་རིམ་བ་ལྟར་གི་ཡུ་སྟེ་བྱ་བ་དང་ཡུ་པ་སྟེ་སྤྱོད་པ་དང་ཡོ་ག་སྟེ་ནལ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་གསུམ་ནི་ཐུབ་པས་གསུངས་པ་སྤྱི་མཆན་ཉིད་གི་ཐེག་པ་ལྟར་གཅང་སྒྲུ་དང་སྟོམ་པའི་ཀུན་སྤྱོད་གི་ཚུལ་མཚུངས་པས་ཐུབ་པ་རྒྱད་གི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་ལོ།

ལྷ་པ་གསང་སྤྲགས་སྤྱི་པར་བཞག་ཚུལ་ནི།

དེ་དག་གསང་སྤྲགས་སྤྱི་སྟེ་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་། །ཡབ་ཡུམ་བྱང་འབྲེལ་བསྟོམ་པར་མི་རུས་ཤིང་། །འཕྲ་བདུད་ཅི་ལྷ་སོགས་བསྟེན་མི་བྱེད། །གཅང་སྒྲུ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པས་གནས་པ་ཡིན།

ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱད་སྟེ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གསང་སྤྲགས་སྤྱི་པ་སྟེ་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་ཡབ་ཡུམ་བྱང་འབྲེལ་དུ་བསྟོམ་པར་མི་རུས་ཤིང་སྤྱོད་པའང་འཕྲ་བདུད་ཅི་ལྷ་སོགས་བསྟེན་པར་མི་བྱེད་པར་གཅང་སྒྲུ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པས་གནས་པ་ཡིན་པས་གསང་སྤྲགས་སྤྱི་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ།

བྱག་པ་ནང་རྒྱད་སྟེ་གསུམ་གི་དབྱེ་བ་ནི།

ནལ་འབྱོར་བླ་མེད་རྒྱད་ལའང་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །པ་མ་གཉིས་སུ་མེད་པ་བླ་མེད། །བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་མེད་གཅོ་བོར་སྟོན་པ་སྟེ། །མན་ཨ་རུ་ཨ་ཏི་ཞེས་བྱ་ལོ། །ལྷ་ཡང་འབྲེལ་སྤྱོད་དམ་ཅུས་བྱད་པར་ཅན། །གཅང་བཅོག་གཉིས་མེད་ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་ཏུ། །དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་གི་རོལ་པར་སྟོན་པ་ཡིན།

ཞེས་པ་སྟེ། སྤྲུལ་སྤྲུལ་ནང་པ་རྣམ་འབྱོར་སྤྲུལ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་
 ཡིན་ཏེ་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་མེད་པ་གསུམ་ནི་སྤྲུལ་མེད་པའི་ཐེག་པ་ལོ། །དེ་
 ཡང་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྒྱུད་གི་རྫོགས་རིམ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་དང་ཐེག་པའི་རྫོགས་
 རིམ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་དང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་འདུ་འབྲེལ་མེད་པའི་ངོ་བོ་བསྐྱེད་
 རྫོགས་གཉིས་མེད་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་སྟེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མ་རྒྱ་ཨ་རུ་ཨ་ཏི་ཞེས་
 གྲུལ། །དེ་གསུམ་ཀ་ཡང་རེ་རེ་བཞིན་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འདུག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་བརྟན་
 ལྷ་ཡང་ཡབ་ཡུམ་འབྲེལ་སྦྱོར་དུ་བསྐྱོམ་ཞིང་སྦྱོད་པ་ཡང་དམ་ཆས་བྱུང་བར་ཅན་
 ལ་ལྷ་བདུད་ཅི་ལྷ་སོགས་གཙང་བཙོག་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་
 ཏུ་དབྱེལ་འཁོར་གཅིག་གི་རོལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

བདུན་པ་དེ་དག་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་ནི།
 བྱ་བས་རང་ཉིད་དམན་ལ་ལྷ་ཉིད་མཆོག་ །རྗེ་ཁོལ་ཚུལ་དུ་བསྐྱབ་བས་དངོས་གྲུབ་
 ལེན། །སྦྱོད་བས་རང་དང་ལྷ་ཉིད་མཉམ་པར་བསྟུ། །རང་ཉིད་དམ་ཆིག་མདུན་དུ་
 ཡེ་ཤེས་སྟེ། །གྲོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་གྲུབ་ལེན་པ་ཡིན། །རྣམ་འབྱོར་དངོས་
 གཞིར་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ། །སྦྱོར་རྗེས་ལྷ་ནི་དགུག་གཤེགས་གཉིས་སུ་བྱེད། །ཚུ་
 ལ་ཚུ་བཞག་གཉིས་མེད་དངོས་གྲུབ་ལེན།།

ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱུད་སྤྲེ་དེ་དག་གི་འདོད་ཚུལ་ལ་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱིས་རང་ཉིད་དམན་
 བར་བསྟུ་ལ་ལྷ་ཉིད་མཆོག་ཏུ་ལྷ་སྟེ་ལྷ་རྗེ་བོ་དང་རང་ཁོལ་བོ་གཡོག་པའི་ཚུལ་དུ་
 ལྷ་སྟེ་ལྷ་སྐྱབ་བས་དངོས་སྐྱབ་ལེན་པ་ཡིན་ལ། །སྦྱོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་རང་དང་ལྷ་
 ཉིད་མཉམ་པར་བསྟུ་ཞིང་རང་ཉིད་དམ་ཆིག་སེམས་དཔར་བསྐྱེད་པའི་མདུན་དུ་
 ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལྷ་སྟན་ནམ་གྲོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མདུན་དུ་བསྐྱེད་དེ་
 དངོས་གྲུབ་ལེན་པ་ཡིན། །རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱིས་དངོས་གཞིར་བདག་དམ་ཆིག་

སེམས་དབང་དང་ལྷ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབང་གཉིས་གཉིས་སུ་མེད་པར་བསྐྱོམ་པ་ལ་
 སྒྲོར་རྗེས་གཉིས་ལས་སྒྲོར་བའི་སྐབས་སུ་ལྷ་ཡེ་ཤེས་པ་ནི་དགུག་ཅིང་བསྐྱེམ་པ་དང་
 སྒྲུ་ཡི་ནམ་པ་ཐུག་ཏུ་ཆེན་པོ་ གསུང་གི་ནམ་པ་ཆོས་ཀྱི་ཐུག་ཏུ། ཐུགས་ཀྱི་ནམ་པ་
 དམ་ཆོག་གི་ཐུག་ཏུ། འོད་ཟེར་འཕྲོ་འདྲུ་ལ་སོགས་པས་ལས་སྒྲུབ་པ་ལས་ཀྱི་ཐུག་
 ཏུ་སྟེ་ཐུག་ཏུ་བཞི་ཡིས་རྒྱས་བཏབ་ནས་མཆོད་བསྟོད་བཞུས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་
 བའི་མཐར་རྗེས་སུ་ལྷ་གཤེགས་གསོལ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་པ་དང་དམ་ཆོག་པ་གཉིས་སུ་
 འབྲེད་པ་དང་། དངོས་གཞིར་དམ་ཆོག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཉིས་ཏུ་ལ་ཏུ་བཞག་
 པ་ལྟར་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་རྩལ་གྱིས་དངོས་གྲུབ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

བརྒྱད་པ་གོང་མ་གསུམ་གཙོ་བོར་བྱེད་ཚུལ་ནི།
 མཉུས་རྒྱུད་དང་བསྐྱེད་རིམ་ཐབས་གཙོ་ལ། །ཨ་རུས་ཁམས་དང་རྫོགས་རིམ་
 ཤེས་རབ་གཙོ། །ཨ་ཉིས་ཐམས་ཅད་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་གཙོ། །ཀུན་གྲང་ཆོས་
 ཀུན་ཡེ་ནས་མཉམ་པ་ཉིད། །ཡིན་པ་ཤེས་པའི་རྩལ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན།
 ཞེས་པ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་མཉུས་རྒྱུད་གི་རྫོགས་རིམ་དང་
 བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་ཐབས་གཙོ་བོར་བསྟན་ལ། །ཨ་རུས་ཁམས་ཐིག་ལེ་དང་
 རྫོགས་རིམ་ཤེས་རབ་གཙོ་བོར་བསྟན་ཞིང་། །ཨ་ཉིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་
 མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ་ནང་རྒྱུད་སྟེ་གསུམ་པོ་ཀུན་གྲང་ལྷ་
 བ་ཆོས་ཀུན་ཡེ་ནས་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་རྩལ་གྱི་ལྷ་བས་
 རྫོགས་ཤིང་སྐྱོམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་ནོ།

དགུ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱོམ་ཚུལ་ནི།
 བདག་དང་འགྲོ་ཀུན་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པས། །ཡུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་

སོགས་ཀྱི། །དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་གསལ་བཏབ་རིམ་གཉིས་བསྟོམ།
 ཞེས་པ་སྟེ། དནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དཀྱིལ་འཁོར་གསལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་སངས་
 རྒྱལ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི་འདི་ལྟར་བདག་དང་འགྲོ་བ་ཀྱི་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱལ་
 པས་ཡུང་པོ་ལྷ་དང་ཁམས་བཙུང་དང་སྐྱེ་མཆོད་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་
 ཀྱི། དག་པ་ལྟ་དང་ལྟ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་གསལ་བཏབ་པའི་སྟོན་ས་
 བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་ནམ་པ་གཉིས་སུ་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །འདིར་དག་པ་
 གཞི་ཡི་གནས་ལུགས། མ་དག་པ་གཞི་ཡི་འབྲུལ་ཚུལ། དེ་ལས་བསྐྱེད་པའི་རྫོང་
 ལུས་ཀྱི་གནས་ལུགས། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཚུལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་
 སངས་རྒྱལ་པར་བསྟན་པ་ནམས་གཞུང་འབྲེལ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ།

སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་སྟོམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། ལམ་གྲོལ་བྱེད་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་
 རིམ་ལ། གཞི་སྟོན་བྱེད་དབང་གི་རིམ་ལ། དེའི་གྲོགས་སྟོན་པ་དང་དམ་ཆོག་བཤད་
 པ་གསལ་ལས། དང་པོ་བསྐྱེད་རིམ་སྟོམ་པའི་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་ལ་ལྷ་ལས།
 དང་པོ་སྟོང་སྟེས་ཀྱི་ཚུལ་ལྟར་སྟོམ་པ་ནི།
 དེ་ཡང་སྟེ་བཞིའི་རིམ་པས་སྟོམ་ཚུལ་བཞི། །སྟོང་སྟེས་བག་ཆགས་སྤང་ལྷིང་སྟོན་
 འགྲོའི་ཆོ། །སྤྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་རིམ་མདོར་བསྟན་ནས། །བསོད་
 ཉམས་ཞིང་རབ་སྟུན་དངས་མཆོད་པའི་མཐར། །རང་བཞིན་མེད་བསྟོམ་ཆོགས་
 གཉིས་སྟོན་སོང་ནས། །གདོད་ཀྱིས་བསྐྱེད་རྫོགས་རྒྱལ་པར་བསྟོམ་པ་ནི། །ཐོག་
 མར་སྟོང་དེ་ལས་བྱ་སྟེ་བཞི། །མདོར་བསྟན་རྒྱལ་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་རིམ་པས་བསྟོམ།
 ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་སྟོམ་པས་ཉམས་སུ་སྤང་བ་ལ་ལམ་གྲོལ་བྱེད་བསྐྱེད་རྫོགས་
 ཀྱི་རིམ་པ་སྟོམ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་དེ་ཡང་སྤང་བྱ་སྟོང་སྟེས། མངལ་སྟེས། འོད་
 གཤེད་སྟེས་དང་རྩལ་ཉེ་སྟེ་བ་བཞིའི་རིམ་པས་སྟོང་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཡང་

སྒོར་སྒྲེས་སྒོར་བྱེད་སྒྲོས་བཅས་བདག་སྒྲས་གཞན་སྒྲས། མངལ་སྒྲེས་སྒོར་བྱེད་
ལའང་པ་རྒྱད་ལྟར་སྒྲས་པ་དོ་རྩེའི་ཆོག་གསུམ་བསྐྱེད། འཁྱིར་པོ་མ་རྒྱད་ལྟར་
མངོན་བྱང་བཞི་བསྐྱེད། རྒྱས་པ་མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་དང་། རྫོང་ག་ཤེར་སྒྲེས་
སྒོར་བྱེད་ལ་ལྟའི་མཆན་ཅམ་བརྗོད་བའམ་བྱན་པ་ལས་བསྐྱེད་བའི་སྒྲོས་པ་མེད་
བའི་བསྐྱེད་རིམ་དང་། རྒྱས་སྒྲེས་སྒོར་བྱེད་སྐད་ཅིག་བྱན་རྫོགས་ཀྱིས་སྒྲོམ་པ་ཤིན་
ཏུ་སྒྲོས་པ་མེད་བའི་རིམ་པས་སྒྲོམ་ཚུལ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྒོར་སྒྲེའི་བག་ཆགས་
སྒོར་བའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་སྒོར་ང་ལས་སྒྲེས་པ་ནམས་ནི་ལན་གཉིས་སྒྲེ་བ་ལྟར་སྒྲོས་
པ་ཆེན་པོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྒྲོམ་པ་གང་གི་ཆེ་ཐོག་མར་སྒོན་འགྲུའི་ཆེ་སྐྱབས་
འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་སྒོན་དུ་སོང་ནས་རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་
གསལ་གདབ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་མདོར་བསྐྱས་བསྒྲོམ་ནས། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་
ལྟའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་རབ་དུ་སྒྱུན་བྱངས་ཉེ་དེ་ལ་མཆོད་བསྐྱོད་
བཤགས་པ་ཡི་རང་ཆོས་འཁོར་བསྐྱལ་བ་འདོད་པའི་དོན་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་
བསོད་ནམས་བསྐྱོ་བ་ནམས་བྱས་པའི་མཐར་བཟུང་སྟེ་གྱིས་གཤེགས་སུ་གསོལ་
བ་འམ་དམིགས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒྲོམ་པའི་ངང་ལ་དར་གཅིག་མཉམ་པར་
བཞག་པ་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་སྒོན་དུ་སོང་ནས་གདོད་
གྱིས་སྒོར་བའི་ངང་ལས་ལྟ་སོ་སོའི་བསྐྱེད་རྫོགས་རྒྱས་པར་བསྒྲོམ་པ་ནི་ཐོག་མར་
སྒོར་ང་དེ་བྱ་ལས་སྒྲེ་བ་བཞིན་མདོར་བསྐྱས་པ་དང་སྒོར་ལས་བྱ་སྒྲེས་པ་བཞིན་
རྒྱས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་རིམ་པས་བསྒྲོམ་བའོ།

གཉིས་པ་མངལ་སྒྲེས་ཀྱི་ཚུལ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་ནི།
མངལ་སྒྲེས་བག་ཆགས་སྐྱང་ཕྱིར་བསྐྱན་པ་ནི། །སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་སྒོར་
ལས་ས་པོན་དང་། །ཕྱག་མཆན་ལས་ནི་སྐྱ་དང་འོད་ཟེར་སོགས། །རིམ་གྱིས་རྒྱས་

པར་བསྐྱོམ་གྱིས་སྤར་བཞིན་དུ། །མདོར་བསྡུས་སྟོན་དུ་མི་འགྲོའི་བསྐྱེད་རྫོགས་
 བོ། །རི་ལྗར་རྒྱུད་སེམས་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་ལས། །མེར་བྱར་སྤར་དང་མཁྱེད་
 གྱུར་ལ་སོགས་ནས། །ལུས་ཡོངས་རྫོགས་ཏེ་བཅའ་བའི་བར་བཞིན་ནོ།།
 ཞེས་པ་སྟེ། སྒྲོང་སྐྱེས་སྒྲོང་བའི་བསྐྱེད་རིམ་ལས་ཅུང་ཟད་སྐྱོས་པ་ཅུང་བ་མངལ་
 སྐྱེས་གྱི་བག་ཆགས་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་ནི། དང་པོ་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་
 སྟོན་དུ་སོང་ནས་སྤྱ་བའི་སྤགས་གྱིས་སྒྲོང་བའི་ངང་ལས་ས་ཐོན་རྩྱུ་ལྷ་བྱ་དང་།
 དེ་འོད་དུ་ཁྱེ་བ་ལས་སྤྱ་སོ་སོའི་སྤག་མཆན་དང་དེ་ལས་ནི་སྤྱ་ཡོངས་རྫོགས་དང་
 དེ་ལས་འོད་ཟེར་སྐྱོ་སྤྱས་སོགས་རིམ་གྱིས་རྒྱས་པར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་གྱི་སྤར་
 སྒྲོང་སྐྱེས་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་མདོར་སྤྱས་སྟོན་དུ་མི་འགྲོ་བའི་བསྐྱེད་རྫོགས་
 བོ། །རི་ལྗར་ན་རྒྱུད་སེམས་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་སྤྱས་པར་བར་དོའི་ནམ་ཤེས་
 ཞུགས་པ་ནི་ལྷའི་ས་ཐོན་རྩྱུ་ལྷ་བྱ་ལས། མེར་མེར་པོ་དང་བྱར་བྱར་པོ་སྤྱ་བྱ་ནི་རྩྱུ་
 ལས་རྩྱུ་རྩྱུ་རྩྱུ་ལས་དང་། ལྷར་ལྷར་པོ་དང་མཁྱེད་གྱུར་ལ་སོགས་པ་ལྷར་རྩྱུ་
 ལས་སྤྱེད་འོ་རྩྱུ་འོད་ལྷའི་སྒྲོང་བྱ་དང་ཁུག་ཉ་དང་རུས་སྤལ་ནས་ལུས་ཀྱིར་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ་བཅའ་བའི་བར་བཞིན་ནི་འོད་ལྷའི་སྒྲོང་བྱ་ལས་སྤྱ་སྤྱ་ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་འོད་གཤེར་སྐྱེས་གྱི་ཚུལ་ལྷར་སྐྱོམ་པ་ནི།
 འོད་གཤེར་ལས་སྐྱེས་བག་ཆགས་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། །སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་
 སྒྲོང་ལས་སྤྱ་རྣམས་ཀྱི། །མཆན་ཅམ་བཞིན་ལས་ལྷར་གསལ་བསྐྱེད་རྫོགས་
 བསྐྱོམ། །རི་ལྗར་འོད་གཤེར་འདུས་པས་བྱབ་པའི་ལུས། །ཞིན་དུ་འབྱུང་པར་སྤྱ་
 བས་བཅའ་བ་བཞིན། །ས་ཐོན་སྤག་མཆན་སྐྱོས་པ་དགོས་པ་མེད།།
 ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལྷར་འོད་གཤེར་ལས་སྐྱེ་བའི་བག་ཆགས་སྤྱང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

ལྷུ་བས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ཐོན་ཏུ་སོང་ནས་སྟོང་བའི་རང་ལས་བསྐྱེམ་བུའི་ལྷ་
 རྒྱལ་གྱི་མཆན་ཅེས་བརྗོད་བ་ལས་ལྷར་གསལ་ཏེ་བསྐྱེད་རྫོགས་བསྐྱེམ་བ་ཡིན་
 ཏེ་དཔེ་རི་ལྷར་རྫོད་གཤེར་འདུས་བ་ལས་ལྷུ་བ་པའི་ལུས་ཤིན་ཏུ་འལུབ་པར་སྐྱ-
 བས་བཅའ་བའམ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ས་མོན་དང་ལུག་མཆན་བསྐྱེམ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོས་
 བ་དགོས་བམེད་དོ།

བཞི་པ་བརྟུན་སྐྱེས་ཀྱི་ཚུལ་ལྟར་བསྐྱོན་པ་ནི།
 བརྟུན་ཏེ་སྐྱེ་བའི་བག་ཆགས་སྤྱང་བྱའི་མིར། །སྤང་ཅིག་ཙམ་གྱིས་ཁལ་གྱིས་
 བསྐྱེད་རྫོགས་བསྐྱོན། །དེ་ལྟར་རྟུན་སྐྱེས་སྤང་ཅིག་སྤང་བ་བཞིན། །མིང་ལས་རིམ་
 གྱིས་བསྐྱེད་རྫོགས་བསྐྱོན་མི་དགོས།།
 ཞེས་པ་སྟེ། བརྟུན་ཏེ་སྐྱེ་བའི་བག་ཆགས་སྤྱང་བར་བྱ་བའི་མིར་སྤང་ཅིག་དཔ་
 པ་ཙམ་གྱིས་ཁལ་གྱིས་སྐྱེའི་བསྐྱེད་རྫོགས་བསྐྱོན་པ་ཡིན་ཏེ་དཔེ་དེ་ལྟར་ན་རྟུན་
 སྐྱེས་ནམས་སྤང་ཅིག་གཅིག་ལ་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་ནས་སྐྱེ་བར་སྤང་བ་བཞིན་
 མིང་ལས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་རྫོགས་བསྐྱོན་མི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

ལྷ་པ་གཙོ་པོར་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི།
 དེ་ལྟར་སྒྲོམ་ཚུལ་རྣམས་པ་བཞི་ཉིད་ཀྱང་། །གཙོ་པོར་སྒྲེ་བ་གང་བརྟུན་དེས་བསྒྲོམ་
 ལ། །བག་ཆགས་སྦྱང་སྦྱར་གྱིས་དེ་བཞིན་བསྒྲོམ། །ཁྱད་པར་ལས་དང་པོ་
 ཡིས་སྒྲོང་སྒྲེས་བཞིན། །རྩང་ཟད་བརྟན་པས་མངལ་སྒྲེས་བཞིན་བསྒྲོམས་ལ། །བརྟན་
 པ་ཆེ་བས་ཤོད་གཤེད་སྒྲེས་བཞིན་བསྒྲོམ། །ཞིན་ཏུ་གོམས་པ་ཡང་དག་བརྟན་པ་
 ཡིས། །རྟུན་སྒྲེས་བཞིན་ཏུ་སྒྲུང་ཅིག་དགྲོང་བསྒྲུང་བྲ།
 ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྒྲོམ་ཚུལ་རྣམས་པ་བཞི་པོ་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་

པོར་སྐྱེ་བ་གང་བསྐྱས་དེས་བསྐྱོམ་པར་བྱས་ལ་སྐྱེ་གནས་བཞིའི་བག་ཆགས་
 སྤང་ཕྱིར་ཀྱན་གྱིས་དེ་བཞིན་སྐྱོང་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་རྣམས་པ་བཞི་ཀ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་
 ལ། བྱེད་པར་ལས་དང་པོ་བ་ཡིས་གཙོ་བོ་སྤང་བྱ་སྐྱོང་སྐྱེས་བཞིན་ཏུ་སྐྱོང་བྱེད་
 སྐྱོས་པ་ཅན་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལ་ཅུང་ཟད་བརྟན་པ་ཐོབ་
 བས་སྤང་བྱ་མང་ལ་སྐྱེས་བཞིན་ཏུ་སྐྱོང་བྱེད་དོན་ཆེ་གསུམ་བསྐྱེད་དང་མདོན་བྱང་
 ལ་བསྐྱོམས་ལ། དེ་ལས་བརྟན་པ་ཆེ་བས་སྤང་བྱ་ཤོད་གཤེད་སྐྱེས་བཞིན་ཏུ་སྐྱོང་
 བྱེད་ལྟའི་མིང་ཅམ་བཟོད་པས་སྐྱོས་མེད་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་ཞིང་། དེ་ལ་ཕྱིན་ཏུ་
 ལོམས་པ་ཡང་དག་བརྟན་པ་ཡིས་སྤང་བྱ་རྩ་ཏེ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཏུ་སྐྱོང་བྱེད་སྤང་
 ཅིག་དཀོང་བསྐྱེད་གྱི་ཕྱིན་ཏུ་སྐྱོས་མེད་གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ལོ།

གཉིས་པ་རྫོགས་རིམ་ལ་འབྲུག་ཚུལ་ལ་བཞི་ལས།

དང་པོ་སྤང་བཅས་སྤང་མེད་གྱི་ཚུལ་ནི། རྫོགས་རིམ་དེ་ཡང་སྤང་བཅས་སྤང་མེད་
 དེ། །བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱས་ནས་མཁའ་ལ་སྤྱོན་དངས་བཞིན། །མི་དམིགས་ངང་ཏུ་
 འཛོག་པ་སྤང་བ་མེད། །བསྐྱེད་རིམ་དེ་ཉིད་རྫོགས་པར་ཤེས་བྱ་སྟེ། །སྤང་ཏུས་ཉིད་
 རྣམས་རང་བཞིན་སྐྱོས་དང་བྲལ། །མ་ཡིངས་བསྐྱོམ་པ་སྤང་བཅས་རིམ་པ་བཞིན། །ལས་
 དང་པོ་ཡིས་བསྐྱེད་རིམ་ཞེན་པ་དགག། །སྤང་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད། །བརྟན་
 པ་རྣམས་གྱིས་རྫོགས་རིམ་ཞེན་པ་དགག། །སྐྱོང་ལ་མཆོད་མར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད།
 ཅས་པ་སྟེ། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་དེ་ལ་ཡང་སྤང་བཅས་དང་སྤང་མེད་གཉིས་སུ་ཡོད་
 དེ། །བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷ་རིམ་གྱིས་བསྐྱས་ནས་རྒྱ་དྲ་དང་བེཊུ་སྟེ་ཕྱིན་ཏུ་སྤང་བའི་སློབ་
 གི་ཡི་གེ་རྩ་རྩ་བརྒྱུད་གཤམས་པ་ཅམ་ལ་བསྐྱས། དེ་ཡང་རྣམས་མཁའ་ལ་སྤྱོན་
 དངས་པ་བཞིན་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་སུ་མི་དམིགས་པའི་ངང་ཏུ་འཛོག་པ་དེ་ནི་སྤང་
 བ་མེད་པའི་རྫོགས་རིམ་ཡིན་ལ། ཡང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དེ་ཉིད་རྫོགས་པའི་རིམ་པར་

ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ལྷ་སྐྱབ་སྐྱབ་དུས་ཉིད་ནས་ངོ་བོ་རང་བཞིན་སྟོས་པ་དང་བལ་བ་ལ་མ་
ཡིངས་པར་བསྟོམ་པ་སྐྱབ་བཅས་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་སྟེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་
མེད་རྫོགས་རིམ་གྱིས་ལས་དང་པོ་བས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཞེན་པ་དགག་ཏེ་སྐྱབ་ལ་
བདེན་པར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་དོ། །ཅུང་ཟད་བསྟོམ་པ་བརྟན་པ་ནམས་གྱིས་
སྐྱབ་པ་དང་བཅས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱིས་རྫོགས་རིམ་ལ་ཞེན་པའི་ཞེན་པ་དགག་
སྟེ་སྐྱབ་པ་ལ་མཆོན་མར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་བསྐྱེད་རྫོགས་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་འཆར་ཚུལ་ནི།
ཕྱི་ནས་གང་སྐྱབ་བསྐྱེད་རིམ་ཐབས་ཉིད་ལ། །འཛིན་མེད་ཤེས་པ་རྫོགས་རིམ་ཤེས་
རབ་ཉིད། །དུས་ནམས་ཀུན་ཏུ་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་འཆར། །
ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསྟོམས་པས་ཕྱི་ནས་གང་སྐྱབ་ཐབས་ཅད་ལྷ་སྐྱའི་རིམ་པར་
ཤར་བ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འཛིན་པ་མེད་པར་སྐྱོང་པའི་
རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་དུས་ནམས་ཀུན་
ཏུ་ཐབས་བསྐྱེད་པ་དང་ཤེས་རབ་རྫོགས་པ་གཉིས་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་འཆར་
བར་འགྱུར་དོ།

གསུམ་པ་བསྐྱེད་རྫོགས་སྟོམ་པའི་བྱེད་པ་ནི།
བསྐྱེད་རིམ་སྐྱབ་འདིའི་བདེན་ཞེན་འགོག་པ་སྟེ། །རྫོགས་རིམ་སྐྱབ་མར་ཞེན་པའི་རྟོག་
པ་སྐྱོང་། །གང་ལ་སྐྱབ་སྐྱོང་བདེན་ཞེན་མེད་པ་ན། །བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་མེད་རང་
བཞིན་དག་པ་ཡིན། །

ཞེས་པ་སྟེ། བསྐྱེད་རྫོགས་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་དེས་ཅི་བྱ་ཞེན། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་
གྱིས་མ་དག་པའི་སྐྱབ་པ་འདིའི་བདེན་ཞེན་འགོག་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པས་ཕྱི་

སྤྲོད་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྐྱེམས་པས་ས་རྩོམ་མཆན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་
མལ་གྱི་ཡུལ་སྤང་དུ་འཛིན་པ་སྤང་། སེམས་ཅན་ལྟ་དང་ལྟ་མོར་བསྐྱེམས་པས་
སེམས་ཅན་རང་མཆན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་ཞེན་དང་ཆགས་སྤང་སྤོང་། རང་ཉིད་
ཀྱི་ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལྟར་གསལ་བས་ཡེ་ནས་དེ་ཡིན་པ་གསལ་ཐེབས་པས་
གཟུགས་སྐྱེའི་སྤྱི་བ་པ་སྤྱོད་ཞིང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྫོགས། ཞི་གནས་ཀྱི་ཉིང་
འཛིན་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དགོས་པ་དུ་མ་ཡོད་དོ། །རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བསྐྱེམ་པས་
ནི་སྤྲོད་བསྐྱེད་རིམ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་བསྐྱེམ་པས་ཞེན་པ་ཅུང་
ཟད་ཡོད་པའི་རྫོགས་པ་ཡང་སྤོང་བར་བྱེད་ལ་ཡུལ་གང་ལ་སྤང་སྤོང་ཐ་དད་དུ་འཛིན་
པའི་བདེན་ཞེན་མེད་པ་ན་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་
དག་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉེ་ལམ་དུ་བསྐྱེན་པ་ནི།
འདི་ནི་མཐར་ཐུག་དོན་མེད་པ་སྤྱི། །དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཆེ་འདིར་རྫོགས་སངས་
རྒྱས། །དེ་རྗེས་གདུལ་བྱའི་འཛིན་ཉེན་གང་ཡོད་དེས། །སངས་རྒྱས་མཛད་པ་སྤྱི་
ཆོགས་སྤྱན་གྱིས་བྱུབ། །འདི་ནི་གངས་མེད་དོན་ཆེ་འཆང་རྣམས་ཀྱི། །ཉེ་ལམ་སྤྱི་
པ་ཤིན་ཏུ་ཐབ་མོ་སྤྱི། །སྤྱི་བ་ཐབ་ཆེ་འདིར་གྲོལ་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེན།
ཞེས་པ་སྤྱི། །བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་འདི་ནི་མཐར་ཐུག་འབྲས་བྱ་དོན་མེད་པ་ཡིན་ཉེ་
གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་རྣམས་ཆེ་འདིར་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་དེ་
རྗེས་གདུལ་བྱའི་འཛིན་ཉེན་གྱི་ཁམས་གང་དུ་ཡོད་པ་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་སྤྱི་
ཆོགས་ཉག་ཁྲབ་སྤྱན་གྱིས་བྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བྱ་དོན་མེད་པ་འདི་ནི་གངས་མེད་
ཀྱི་དོན་ཆེ་འཆང་རྣམས་ཀྱི་ཉེ་ལམ་སྤྱི་པ་ཤིན་ཏུ་ཐབ་མོ་སྤྱི་སྤྱི་བ་ཐབ་ཆེ་འདིར་གྲོལ་
པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེན་ནས་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོས་འབད་པར་རིགས་སོ།

གཉིས་པ་སྒྲིན་བྱེད་དབང་གི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྒྱིར་རང་
 རང་གི་གཞུང་ལྟར་བྲུང་བ་ནི།
 དེ་ཡང་གང་མོས་རྒྱུད་སྒྲེའི་རིམ་པ་ལ། །བརྟེན་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱུ་
 བར་བྱ། །ཐོག་མར་རིག་གཏད་རྗེས་གནང་དབང་ལ་སོགས། །རང་རང་གཞུང་
 ཅས་གསུངས་པའི་ལུང་མཛོས་ཏེ། །རང་གི་སེམས་འདི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ།
 ཞེས་པ་སྟེ། ད་ནི་གཞི་སྒྲིན་བྱེད་དབང་གི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ལ་གསུངས་སྟེ།
 ཐོག་པ་དེ་ཡང་རང་ཉིད་གང་ལ་མོས་པའི་རྒྱུད་སྒྲེ་བཞི་པོའི་རིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱུ་བར་བྱ་བ་ལ་འཇུག་སྒོ་དབང་ལ་བརྟེན་དགོས་ཏེ།
 དེས་ན་ཐོག་མར་རིག་གཏད་དང་རྗེས་གནང་གི་དབང་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་
 གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་ལུང་མཛོས་ཏེ་རང་གི་སེམས་འདི་དབང་གིས་ཡོངས་
 སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ཨ་ཟླ་ཉི་ཤུ་ལྟེ་སྟེ་ལས་ཁྲི་མ་བུ་བ་དང་རྩས་པ་
 འཛོག་པས་དབང་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྟོབ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྲི་མ་དག་པར་བྱེད་ཅིང་མ་འོངས་
 བ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་གནས་སྐབས་སོ་སོའི་ལམ་བསྟོམ་པའི་རྩས་པ་
 ལ་དབང་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གི་ཡའི་རྒྱུད་ལས་རིག་གཏད་པ་དང་རྗེས་
 སུ་གནང་བ་དང་མཐུལ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱམ་པའི་ཆུའི་དབང་བསྐྱུར་སྟེ།
 གི་རྗེས་གནང་བྱིན་པ་ཅམ་གྱིས་སྟེ་བསྟོམ་པའི་སྟོད་དུ་རུང་བར་གསུང་ལ། སྟོད་
 པའི་རྒྱུད་ནས་རིག་པའི་དབང་སྟེ་རྗེ་མཐུལ་ཞུགས་ཀྱི་དབང་དང་བྱག་བསྐྱུར་
 བས་སྟོད་དུ་རུང་བར་བཤད་དོ། །ཞུལ་འཕྱོར་གྱི་རྒྱུད་ནས་རིག་པའི་དབང་ལས་
 ཐོག་བྲངས་སྟོབ་མའི་དབང་དང་རྗེ་མཐུལ་དཔོན་གྱི་དབང་རྫོགས་པར་བསྐྱུར་བས་
 སྟོད་དུ་རུང་བར་བཤད་དོ། །ཞུལ་འཕྱོར་བྲམ་མེད་པའི་རྒྱུད་ནས་བྱམ་དབང་ལ་
 སོགས་པ་བཞི་ཀ་བསྐྱུར་བས་ལམ་བསྟེན་པའི་རིམ་པ་དང་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་
 མ་ལུས་པ་བསྟོམ་པའི་སྟོད་དུ་རུང་བར་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་རྩལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་

འཁོར་རམ་རས་བྱིས་སམ་མེ་ཉོག་གི་ཆོམ་བྱའམ་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
བཏེན་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་དབང་བཞི་ཡོངས་རྫོགས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི།
བྱུང་པར་མཆོག་གསང་ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་ལམ། །སྤྱིན་བྱེད་དབང་བཞི་གྲོལ་
བྱེད་བསྐྱེད་རྫོགས་ཏེ། །བྱམ་དབང་ལུས་དང་གསང་བས་ངག་དང་ནི། །ཤེས་རབ་
ཡེ་ཤེས་ཡིད་དང་ཆོག་དབང་གིས། །བག་ཆགས་མཐའ་དག་སྦྱོང་ཞིང་དངོས་གྲུབ་
སྟེ། །དང་པོ་གསུམ་གྱིས་བསོད་ནམས་ཆོགས་རྫོགས་ལ། །བཞི་པས་ཡེ་ཤེས་
ཆོགས་རྫོགས་དེ་བཞིན་དུ། །ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་ཀྱན་སྦྱོང་། །དེ་
ཕྱིར་སྤྱིན་བྱེད་དབང་བཞི་ཐོབ་པ་ཡིས། །གྲོལ་བྱེད་བསྐྱེད་རྫོགས་དོན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ།
ཞེས་པ་སྟེ། ཚུལ་དེ་དག་ལས་བྱུང་པར་མཆོག་གསང་ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཡི་ལམ་ལ་
སྤྱིན་བྱེད་དབང་བཞི་དང་གྲོལ་བྱེད་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཏེ། །བྱམ་དབང་གིས་ལུས་
ཀྱི་འི་མ་སྦྱོང་ཏེ་ལམ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྒྲོམ་པ་ལ་དབང་བ་དང་། །གསང་དབང་
གིས་ངག་གི་སྤྱིབ་པ་སྦྱོང་བ་དང་ལམ་གཏུམ་མོ་ཅན་ལྷོ་བསྒྲོམ་པ་ལ་དབང་བ་དང་ནི་
ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིད་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་སྦྱོང་ཞིང་ལམ་བདེ་སྦྱོང་ནམ་པར་མི་
ཉོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྒྲོམ་པ་ལ་དབང་བ་དང་། ཆོག་དབང་གིས་བག་ཆགས་ཀྱི་འི་མ་
མཐའ་དག་སྦྱོང་ཞིང་གནས་ལུགས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་བསྒྲོམ་པ་ལ་དབང་བས་དབང་
བཞི་ཀས་སོ་སོའི་འབྲས་བུ་མཆོག་ཐུན་གྱི་དངོས་གྲུབ་སྟེར་བར་བྱེད་དོ། །དབང་དང་
པོ་བྱམ་དབང་གསང་དབང་ཤེས་དབང་གསུམ་གྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྫོགས་
པར་བྱེད་ལ་དབང་བཞི་པ་ཆོག་དབང་གིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་
བཞིན་དུ་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་ཀྱན་སྦྱོང་བས་དེ་ཕྱིར་སྤྱིན་བྱེད་
དབང་བཞི་པོ་ཐོབ་པ་ཡིས་གྲོལ་བྱེད་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་དོན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་ཐེག་པ་ཀུན་གྱི་ཅེ་མོར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།
འདིར་ནི་དབང་རྫོགས་དམ་ཆོག་ལྟན་པ་ཡིས། །གཉིས་མེད་ཨ་ཉིའི་དགོངས་པར་
འབྲུག་འདོད་པས།

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལྟར་གསང་སྤྲུགས་སྤྱིའི་རིམ་པ་བསྟན་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུ་འབྲུལ་
དྲུ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་ལྗོངས་ཀྱི་ཅེ་མོར་འབྲུར་པའི་སྐབས་འདིར་
ནི་ཐུ་མན་པའི་དབང་བཅུ། ནང་ཁུས་པའི་དབང་ལ། གསང་བ་ཟབ་མེད་དབང་
གསུམ་རྫོགས་པར་འོད་དེ་དེའི་ཅུ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་དང་ལྟན་པ་ཡིས་
བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་སུ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཐེག་ཅེ་ཨ་ཉིའི་དགོངས་པར་
འབྲུག་པར་འདོད་པས། འཆད་འབྲུར་ལྟར་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ལམ་གྲོལ་བྱེད་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་བསྐྱེད་
པའི་རིམ་པ་ལ་ལྷ་ལས་དང་པོ་སྤྱང་པའི་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པ་ནི།

བདེ་བའི་སྟན་ལ་སྤྱིལ་ཀྱང་རབ་བཅས་ནས། །སྐབས་སུ་འགོ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
བསྐྱེད་དེ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཁིང་བདག་མེད་པ། །རང་བཞིན་སྒྲོས་དང་
བྲལ་བའི་ངང་ཉིད་ལས། །རྩྭ་ལས་སྟངས་ལོག་ཕྱོགས་མཆོམས་ཐམས་ཅད་དུ། །སྤྱང་
པའི་འཁོར་ལོ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ། །ཅིབས་བཅུ་ཁྲོ་བོ་བཅུ་ཡིས་མཆོན་པ་སྟེ། །ཐུ་
ནང་མེད་ལྟངས་འབར་བའི་དབྱས་ན་དཔལ།

ཞེས་པ་སྟེ། ད་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་ལ་འབྲུག་པར་
བྱ་སྟེ། གནས་དཔེན་ཁིང་ཡིད་དང་མཐུན་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བདེ་བའི་སྟན་ལ་སྤྱིལ་
ཀྱང་རབ་ཏུ་བཅས་ནས་སྐབས་སུ་འགོ་བ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམས་ཀྱང་སྒྲུ་
འབྲུལ་དྲུ་བའི་ཕྱགས་ལྟར་དུ་བསྐྱེད་དེ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཁིང་བདག་མེད་པ་
སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ངང་ལ་བཞག་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་

ཉེ་རང་བཞིན་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ངང་ཉིད་ལས། ཀུན་ཏུ་སྤང་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཉེ་
 དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་སྤྱི་མ་ལུ་བྱུང་བསྐྱོམས་
 རྗེས། རྒྱའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་སྤང་བའི་འཁོར་ལོ་ཉེ། དེའང་རྒྱའི་རྒྱ་
 ལས་སྤྱི་འཕྲོས་པས་སྤྱིར་འོག་སྤྱོགས་མཆོམས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བའི་སྤང་བའི་
 འཁོར་ལོ་ཁོག་སྤྱིར་ཅིབས་བརྩུ་བ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཆོས་དབྱིངས་དང་མཉམ་
 བའི་ཅིབས་ནང་བརྩུ་ལ་བད་ཉིད་སྤྱིར་དུ་རྒྱ་ལས་ཁོ་བོ་བརྩུ་ཡིས་མཆོན་པ་སྟེ། བྱི་
 རང་མེད་དུང་འབར་བའི་དབྱུས་ན་གཙོ་བོ་དཔལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་དགྲིལ་འཁོར་
 སྐྱོམ་ལུགས་འོག་ནས་འཆད་འགྱུར་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་དགྲིལ་འཁོར་སྐྱོམ་པ་ནི།

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་དགྲིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ནི། །སྐྱོ་བཞི་གྲུ་བཞི་རྩ་བབས་བཞིས་
 བརྒྱན་ཅིང་། ཅིག་པ་ལྟ་དང་འདོད་ཡོན་སྒྲམ་བྱ་དང་། །པ་གྲུ་བྱ་བྱེད་མདའ་ཡབ་
 ལུ་ལུས་མཛེས། །ལྷུང་བྱའི་ཐོད་པ་རིན་ཆེན་རྫོང་མེའི་རྟོག། དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་ཀྱིས་
 བསྐྱོར་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དབྱུས། །མེད་གེ་སྤྱང་ཆེན་རྩ་དང་མ་བྱ་དང་། །ཤང་ཤང་
 བརྒྱ་ཉི་ལྔས་སྤྱས་པའི་སྤྱིང་།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤང་བའི་འཁོར་ལོའི་སྤྱི་བའི་སྤྱིར་འོག་གཉིས་ན་ཁོ་བོ་རེ་
 ཅིབས་རེ་ལ་གནས་པའི་བར་གྱི་རྣམ་མཁའ་ཆེན་པོ་ལ་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བཞིའི་སྤྱི་
 བར་རྒྱ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་དཔལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་དགྲིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ནི་
 སྐྱོ་བཞི་པ། སྐྱོ་རེ་རེ་ལ་རྣམ་ཐར་གསུམ་མཆོན་པའི་བྱུང་འགྲམ་ལོགས་གསུམ་
 དང་། བྱ་ཆད་བཞི་པ། སྐྱོ་བཞིར་རྩ་བབ་བཞི་བཞིས་བརྒྱན་ཅིང་། རང་ནས་རིམ་
 བཞིན་མཐིང་ལྟ་དམར་སེར་དཀར་བའི་ཅིག་པ་རིམ་པ་ལྟ་དང་། རྩ་བར་འདོད་
 ཡོན་གྱི་སྒྲམ་བྱ་དམར་པོ་ལ་མཆོད་པའི་སྤྱི་མོ་འཁོད་པ་དང་། ཅིག་སྤྱིང་པ་གྲུ་

སེར་པོའི་སྤྲེང་དུ་བྱ་བ་བྱ་སྤྲེང་དང་དེ་སྤྲེང་མདའ་ཡབ་མིབ་ཆུང་གི་ཚུལ་དུ་སྤྲེང་
འབྲུང་བའི་གདུང་སྒྲ་གཞོན་པ་ལ་བྱ་བྱ་མཆོད་རྟེན་བཅེགས་སུ་བསྒྲིགས་པས་
མཛེས་པ། དབྱས་སྒྲུང་བྱའི་ཐོད་པ་ཅེ་མོ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྫོང་མེའི་རྟོག་གིས་མཛེས་
པ། ཕྱི་རོལ་དུ་དྲར་ཁྱོད་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
དབྱས་སུ་སེམས། འཁར་དུ་སྒྲུང་ཆེན། སྒྲོར་རྩ་མཆོག་དང་། རུབ་རུ་མ་བྱ་དང་། བྱང་
དུ་འང་འང་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་ཁྱི་སྤྲེང་དུ་བསྒྲུང་དང་ཉི་ཟླས་སྒྲུས་པའི་གདན་གྱི་
སྤྲེང་ཏེ་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ནི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འོད་གསལ་
བའི་སེམས་ཉིད་ལ་ཞིང་ཁམས་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་བཀོད་པ་ཅི་ཡོད་པ་དེ་
ཉིད་ཀྱན་རུ་བཟང་པོའི་བཞུགས་གནས་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་བརྟེན་པ་སྒྲ་སྒྲོམ་པ་ནི།
རིགས་ལྷ་པོ་སེའི་ཡུམ་དང་སེམས་དཔའ་བརྒྱད། |སེམས་མ་བརྒྱད་དང་སྒྲོ་བ་
ཡབ་ཡུམ་བརྒྱད། |ཐུབ་པ་དུག་རྣམས་སོ་སོའི་གནས་བཞུགས་ཏེ། |སྒྲ་མདོག་
ཐུག་མཆོད་རྒྱན་རྣམས་རྫོགས་པ་ལས། |ཐུ་མེད་འོད་ཟེར་སྒྲོགས་མཐའ་
གཏུགས་བར་འསྒོ།
ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ན་སེམས་པའི་ཁྱི་སྤྲེང་དུ་སྒྲ་པོ་
སེའི་ས་ཐོན་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་དེ་ཡང་དབྱས་སུ་རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་ནས་
མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཐུག་མ་དང་བཅས་པ་མཐིང་། འཁར་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་
མ་མ་གྱི་དང་བཅས་པ་དཀར་པོ། སྒྲོ་རུ་རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས་སངས་རྒྱས་སྒྱུན་
མ་དང་བཅས་པ་སེར་པོ། རུབ་རུ་འོད་དཔག་མེད་གོས་དཀར་མོ་དང་བཅས་
པ་དམར་པོ། བྱང་དུ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་དམ་ཆིག་སྒྲོལ་མ་དང་བཅས་པ་ལྗང་གྲུ་སྟེ་
རིགས་ལྷ་པོ་སེའི་ཡུམ་དང་བཅས་པ། འཁོར་ལོའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གྲ་བཞི་དང་དེའི་ཕྱིའི་

གྲུ་ཆད་བཞིར་སེམས་དབང་བརྒྱད་དང་སེམས་མ་བརྒྱད་དང་སྒོ་བཞིར་སྒོ་བ་ཡབ་
ཡུམ་བརྒྱད། བར་བྲམས་ཀྱི་སྒྲུལ་བྱ་ལ་བྱབ་པ་བྱུག་ནམས་སོ་སོའི་གནས་ན་
བཞུགས་ཏེ། སྒྲུ་མདོག་དང་བྱུག་མཆན་རྒྱན་ནམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱ་
མེད་པའི་འོད་ཟེར་སྒྲོགས་མཐའ་གཏུགས་པར་འཕྲོ་བཞིན་བཞུགས་པའོ།

བཞི་པ་སྒོད་བརྒྱད་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་སྒོམ་ཚུལ་ནི།
གཙུག་པོའི་བྱུགས་ཀར་གཞི་ཡི་ཀྱན་ཏུ་བཟང་། །ཡབ་ཡུམ་འབྲེལ་སྒྲུར་མཆན་
དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྒྲུ། །མཁའ་ལྷ་རྩི་མེད་མཐོན་མཐིང་སྒྲིལ་ཀྱང་ཚུལ། །ཆོན་
གང་འོད་ཀྱི་གོང་བྱ་འབར་བར་བསྒྲོམ། །དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་སྤང་སྤྱིད་སྒོད་བརྒྱད་
སྤྱངས། །ཐམས་ཅད་ནམ་དག་ལྷ་དང་ལྷ་མེའི་ངང་།
ཞེས་པ་སྟེ། སྒྲུགས་གཞུང་ནམས་སུ་ཡབ་བྱེད་པ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་ཡུམ་བྱ་བ་
མོ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་མོ་བར་བྲམས་སུ་བཀོད་པར་གསུངས་པ་ནི་ནམ་སྤང་གི་སྒྲུ་བའི་
བར་བྲམས་ཏེ་དེ་ཡང་གཙུག་པོ་ནམ་སྤང་གི་བྱུགས་ཀར་ཉི་མའི་སྤྱིང་ན་གཞི་ཡི་ཀྱན་
ཏུ་བཟང་པོ་ཡབ་ཡུམ་འབྲེལ་སྒྲུར་མཆན་དང་དཔེ་བྱེད་བརྒྱན་པའི་སྒྲུ་ནམ་མཁའ་
ལྷ་རྩི་མ་མེད་པ་ཀྱན་ཏུ་མཐོན་མཐིང་སྒྲིལ་ཀྱང་ཚུལ་བྱ་བཞུགས་པ། ཆེ་ཆུང་
ཆོན་གང་བ་འོད་ཀྱི་གོང་བྱ་འབར་བར་བསྒྲོམ་ལ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སྤང་
སྤྱིད་སྒོད་བརྒྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་དག་པའི་དངོས་པོ་སྤྱངས་ནས་ཐམས་ཅད་སྒོད་
ནམ་པར་དག་པ་གཞུང་ཡས་ཁང་དང་བརྒྱད་ནམ་པར་དག་པ་ལྷ་དང་ལྷ་མེའི་ངང་
བཞིན་ཏུ་གྱུར་པའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་གོ།

ལྷ་པ་སྒྲུགས་བརྒྱ་བའི་ཚུལ་ནི།
ཡི་གེ་གསུམ་དང་རིགས་ལྔའི་ས་བོན་བརྒྱ། །གྲག་སྒྲིང་སྒྲེ་མེད་བྲག་ཅེ་བཞིན་ནོ། །དེ་

ཉིད་ངང་ལ་མ་བཅོས་མཉམ་པར་གཞག།

ཅེས་པ་སྟེ། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་སྟོག་ལས་སྤྲུགས་སྤངས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཞལ་དང་
མཁའ་གསང་ནས་འཁོར་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཅེ་ལས་སྤྲུངས་ཡིག་འབྲུ་ཐུག་མཆོན་
འཕྲོས་པས་དོན་གཉིས་བྱེད་ཅིང་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་རང་སྤྲུ་འབྲུག་སྟོང་ཅམ་
བསྤྲུགས་པར་བསམ་ལ། ཡོ་ཏུ་རྩྱུ་སྤྲུ་གྲ། ཞེས་ཡི་གེ་གསུམ་དང་། ཡོ་རྩྱུ་རྩྱུ་མྱུ་
ཞེས་རིགས་སྤྱི་ས་པོན་སྤྲུག་ཆད་སྤྲུར་བྱལ་བྲག་ཞན་གྱི་སྟོན་བྲག་སྤངས་ཏེ་
བཟླ་བར་བྱའོ། །སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྲུ་རྣམས་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་དེ་གྲག་སྟོང་སྟེ་མེད་བྲག་
ཅ་རི་སྤྲུ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་གྲགས་པ་སྤྱི་རྫོགས་རིམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་ངང་
ལ་སེམས་མ་བཅོས་པར་མཉམ་པར་བཞག་པ་ནི་འཛིན་ཞེན་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་
དུ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚུ་ལ་
དངོས་བཤད་བ་ནི།

རང་སེམས་ཡེ་ནས་སྤྱི་རང་བཞིན་ལ། །ལུས་ནི་དགྱིལ་འཁོར་སྤྲུ་ཆོག་གསང་
སྤྲུགས་ཉིད། །ཐམས་ཅད་སྤྲུན་རྫོགས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་ངང་། །དམ་ཆོག་ཡེ་ཤེས་
གཉིས་མེད་དགྲུག་གཞུག་མེད། །ག་ཤེགས་གསོལ་མི་དགོས་བཟང་ངན་སྤང་དོར་
མེད། །ཡེ་ནས་དགྱིལ་འཁོར་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་ལ། །ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཚུ་ལ་
གྱིས་གསལ་འདེབས་ལས། །མ་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་གྲུབ་བྱེད་བ་མིན། །

ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་ཆེ་རང་སེམས་ཡེ་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱི་རྫོགས་
འཁོར་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། ལུས་ནི་སྤྱི་དགྱིལ་འཁོར་། དག་གི་སྤྲུ་ཆོག་ནི་གསང་
སྤྲུགས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཉིད་དེ་དགྱིལ་འཁོར་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སྤྲུན་
རྫོགས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་ངང་ལ་དམ་ཆོག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་མེད་པས་

དམ་ཆོག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་ནས་དགུག་གཞུག་སོགས་མེད་ལ་བྱིས་
 སུ་ཡེ་ཤེས་པ་ག་ཤེགས་གསོལ་ཀྱང་མི་དགོས་ཤིང་བཟང་ངན་སྤང་དོར་མེད་པས་
 ཡེ་ནས་དགྱེལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་ལ་ཡིན་པར་ཤེས་
 པའི་ཚུལ་གྱི་ལྟ་བུས་ཐག་གཅོད་ནས་བསྐྱོས་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་གསལ་འདེབས་
 བ་ཅམ་ལས་སྤར་ལྟའི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱིས་སུ་གསར་དུ་ཡང་གྲུབ་
 བྱེད་པ་མིན་པས་ཡེ་ནས་སྟའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པའི་རང་དུ་སྒོ་བཞག་པ་
 ཅམ་ཡིན་ནོ། །ལས་དང་པོ་དང་སྒྲོས་པ་ལ་དགའ་བ་ནམས་ཀྱིས་སྤྱན་དྲངས་བ་
 དང་མཆོད་བསྟོད་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ཀྱང་འགལ་བ་ནི་མེད་དོ།

གཉིས་པ་རྗེས་དམིགས་མེད་དུ་བསྐྱུ་ཚུལ་ནི།
 རྗེས་ལ་ཞེན་པ་ཡོད་ན་རིམ་གྱིས་བསྐྱུ། །གང་དུའང་མི་དམིགས་སྒྲོས་དང་བྲལ་
 བར་གཞག། མེད་ན་སྐྱུ་མ་ཚུ་སྒྲའི་རང་ཉིད་ནས། །དགེ་བ་སེམས་ཅན་དོན་དུ་བསྐྱོ་
 བར་བྱ།
 ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པའི་རྗེས་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་ཞེན་པ་ཡོད་ན་རིམ་
 གྱིས་གཞལ་ཡས་ཁང་ལྟ་ལ་བསྐྱུ་བ་དང་། ལྟ་ས་སོན་ལ་བསྐྱུ་བ་སོགས་གང་དུའང་
 མི་དམིགས་པར་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བཞག་པ་སྤང་མེད་ཀྱི་རྫོགས་
 རིམ་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་ཞེན་པ་མེད་ན་བསྐྱེད་པའི་ལྟ་སྐྱེད་ཉིད་སྐྱུ་མ་ཚུ་སྐྱེ་
 བྱའི་རང་བཞིན་དུ་ལྟ་བའི་རང་ཉིད་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་སྤང་བཅས་ཀྱི་རྫོགས་
 རིམ་དང་། རྗེས་སུ་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་རང་ནས་དགེ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་དུ་བསྐྱོ་བར་བྱའོ།

གསུམ་པ་ཐུན་མཆམས་ཀྱི་སྒྲོད་ལམ་ནི།
 སྒྲོད་ལམ་ཀུན་དུ་སྒྲོང་གསལ་སྐྱུ་མའི་ཚུལ། །སྤང་དང་བྲགས་པ་ཐམས་ཅད་ལྟ་

དང་ལྷགས། །འན་དང་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སུ། །སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་མ་
ཡིངས་ཤེས་པར་བྱ།

ཞེས་པ་སྟེ། མཉམ་བཞག་ལ་སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱོམ་པ་ལྟར་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་
སྟོང་ལམ་ཀུན་ཏུ་ཡང་སྟོང་ཞིང་གསལ་བ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སྤང་བ་སྟོང་གི་
འཛིག་ཉེན་དང་སྤྲང་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་དང་སྟོང་མེད་རང་བཞིན་དང་ལྷགས་ཀྱི་
རང་བཞིན། །འན་རྟོག་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་
སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་མ་ཡིངས་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་མཉམ་བཞག་སྐབས་སུ་སྐྱོམ་
པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་ཀྱང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་འན་ཤེས་ཀྱིས་བརྒྱུད་ནས་དེ་
ལྟར་མ་བསྐྱོམ་ན་ཐམས་ལ་རང་དགའ་བར་ཤོར་བའི་ཉེན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་བོ།

གསུམ་པ་གྲོགས་དམ་ཆོག་དང་སྟོང་པ་བཞད་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་དམ་
ཆོག་གཙང་མར་སྤྱང་བར་གདམས་པ་ནི།

ཙུ་བ་ཡན་ལག་དམ་ཆོག་གཙང་མ་བསྤྱང་། །ཤེས་དང་མི་སྤང་སྤྱང་དང་དང་དུ་
བྱེད་། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དམ་ཆོག་ལྷ་ལྷ་སྟེ། །ཉི་ཤུ་ཙུ་མདོར་བསྐྱས་སྤྱ་གསུང་
ཐུགས། །དེ་ཡང་རང་སེམས་རྣམ་དག་ཚུལ་ལ་བསྐྱབ།

ཅས་པ་སྟེ། ད་ནི་གསང་ལྷགས་སྤྱབ་པའི་གྲོགས་སུ་ཙུ་བའི་དམ་ཆོག་དང་ཡན་
ལག་གི་དམ་ཆོག་རྣམས་གཙང་མ་བསྤྱང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཙུ་བའི་དམ་ཆོག་ལྷ་
ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་མི་སྤང་བ། ལྷ་མ་བཀྱར་བ། ལྷགས་དང་ལྷག་ཆུ་རྒྱུན་
མི་ཆད་བ། མཆེད་ལ་བྱམས་བ། གསང་བ་མི་སྤྱོད་པ་སྟེ་ཙུ་བ་ལྷ་དང་། ཡན་ལག་གི་
དམ་ཆོག་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དམ་ཆོག་ལྷ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་
རྒྱས་པས་སྤང་པོ་ལྷ་ཡབ་ལྷ་འབྱུང་བ་ལྷ་ཡུམ་ལྷ་རྣམ་ཤེས་ལྷ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ལྷ་ཡུལ་ལྷ་སེམས་དཔའ་ལྷ་རྟོག་ཆོགས་ལྷ་སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷར་ཤེས་

པར་བྱ་བ་དང་། མི་སྤང་བ་ལྟ་བུ་འདོད་ཆགས་ཞེས་དང་གཉི་ཟུག་ར་རྒྱལ་སྤྱུག་དོག་
ལྟ་སྟེ་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་སྤང་དོར་མེད་པས་མི་སྤང་བའི་དམ་ཆོག་
ལྟའོ། །སྤྱད་པར་བྱ་བ་ལྟ་བུ། ཐབས་ལ་མཁས་པས་གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཏན་
གན་ཏེ་སྤྱོད་སྤྱོལ་དང་ཆེ་སྟོག་གཅོད་པ་མ་བྱིན་པར་སྤང་བ་མི་ཆངས་པར་སྤྱོད་
པ་རྒྱན་དུ་སྤྱོད་པ་སྟེ་ལྟ་དང་། དང་དུ་སྤང་བ་ལྟ་བུ། ཇི་ཆེན་ཇི་ཆུ་ར་ལྟ་བྱང་སེམས་
དཀར་པོ་ལ་ཆེན་གྱི་དྲངས་མ་དང་ལྟ། བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའི་དམ་ཆོག་ལྟ་བུ་སྤྱོད་ཀྱི་
ལྟ་པོ་ལྟ་དང་འགྱུར་བ་ལྟ་རྣམ་ཤེས་གྱི་ལྟ་ལ་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱུབ་པར་
བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ལྟ་ལྟ་སྟེ་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་ཉི་ཤུ་ཙམ་ལྟའོ། །མདོར་བསྟུ་
ན་སྤྱོད་གསུང་ཟུགས་ཏེ་དེ་ཡང་སྤྱོད་དམ་ཆོག་དུ་ལུས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཞིང་ལུས་
གྱི་མི་དགོ་བ་གསུམ་ཆ་དང་བཅས་པ་སྤྱོད་པའོ། །གསུང་གི་དམ་ཆོག་དུ་སྤྱུགས་
བསྐྱུས་ཞིང་རག་གི་མི་དགོ་བ་བཞི་ཆ་དང་བཅས་པ་སྤྱོད་པའོ། །ཟུགས་གྱི་དམ་
ཆོག་དུ་ཏིང་ཏེ་འཛིན་ཟབ་མོ་སྤྱོད་ཞིང་ཡིད་གྱི་མི་དགོ་བ་གསུམ་ཆ་དང་བཅས་པ་
སྤྱོད་པའོ། །སྤྱོད་གསུང་ཟུགས་གྱི་དམ་ཆོག་དེ་ཡང་རང་གི་སེམས་མི་དགོ་བའི་
རྟོག་པ་དང་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་སྤངས་ཏེ་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་ཚུལ་
ལ་བསྐྱུབ་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་དམ་ཆོག་བསྐྱང་བའི་དུས་བྱུང་པར་ཅན་ངོས་བསྐྱང་བ་ནི།
ཉ་དང་གནམ་སྟོང་ཆེས་བརྒྱད་ཉི་ཤུ་དགུ། །ཆེས་བརྒྱ་ཡར་ངོ་མར་ངོའི་ཉིན་དང་
མཆན། །བསྐྱེན་སྤྱོད་ཆོགས་མཆོད་བསྐྱང་བ་ཤགས་འབད་པར་བྱ།
ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དངོས་བྱུང་སྤྱོད་པ་དང་བསྐྱང་བ་ཤགས་བྱ་བའི་དུས་བྱུག་ཏེ་
ཉ་སྟེ་ཆེས་བཅོ་ལྔ་དང་ལྷ་བས་སྟོང་བའི་གནམ་སྟོང་དང་ཆེས་བརྒྱད་དང་ཉི་ཤུ་
དགུ་དང་ཆེས་བརྒྱ་ཡར་ངོ་དང་མར་ངོའི་ཉིན་ལྟེ་ཉིན་དང་མཆན་དུ་སྤྱོད་པ་པོའི་

གནས་སུ་མཁའ་འགོ་བྱུང་བ་ཅན་འདྲ་བས་ལས་གང་ཡང་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བསྟེན་
སྐྱབ་ནམ་པ་བཞི་ལ་བཅོན་པ་དང་ཆོགས་མཆོད་དང་བསྐྱང་བ་ལགས་བྱ་བ་ལ་
འབད་པར་བྱའོ། །དེས་ནི་ཁྱེ་བ་དེའི་རིང་ལ་ཉམས་པ་ཐམས་ཅད་གསོས་པ་དང་
མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་བྱུང་སྒྲུང་དུ་བསྐྱབ་པོ།

གསུམ་པ་དེའི་ཡོན་ཏན་ལས་འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི།
རྒྱུང་སེམས་ཅུ་དང་ཐིག་ལའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས། །ཡང་ཟབ་གནད་ལ་ནན་ཏན་
སྟོང་པོར་བྱ། །བདེ་གསལ་མི་རྟོག་རྒྱུང་འཇུག་ལམ་བསྟོམས་པས། །རྫོ་རྫོ་འཇིན་པ་
ཆེ་འདིར་རྫོགས་སངས་རྒྱ།
ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་མཆོག་གི་གོ་འཕང་གཙོ་པོ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གསང་
སྒྲགས་སོ་སོའི་རྒྱུད་དང་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བའི་སྟོར་བ་བཞི་ལྟན་གྱི་རྒྱུད་གི་
གནད་ལ་སེམས་འཇིན་པ་དང་ཅུ་གཙོ་མོ་གསུམ་དང་འཁོར་ལོ་བཞི་འམ་ལྔ་བསྟོམ་
པ་དང་། ཅུ་གནས་རྣམས་སུ་ཐིག་ལའི་དབབ་སྟོག་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྟོམ་པ་སོགས་
ཡང་ཟབ་ཅུ་རྒྱུང་ཐིག་ལའི་གནད་ལ་ནན་ཏན་སྟོང་པོར་བྱ་སྟེ་དེ་ལས་འབྱུང་བའི་
བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་རྒྱུང་འཇུག་གི་ལམ་བསྟོམས་པས་བཅུ་
གསུམ་རྫོ་རྫོ་འཇིན་པའི་གོ་འཕང་ཆེ་འདིར་ཐོབ་ཏེ་རྫོགས་སངས་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ།

སྟེ་དོན་གསུམ་པ་སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོ་བ་ནི།
དེ་ལྟར་རབ་གསང་སྒྲ་མེད་སྟོང་པོ་འདིས། །ཏེ་རུ་ཀ་དཔལ་གྲོང་དུ་ཉེར་འཆོ་ཞིང་། །འགོ་
ཀྱན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་མིད་པ་འདིར། །དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་ངལ་སོས་ཤིག་།
ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་གསང་བའི་སྒྲ་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་པོ་གཞི་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་
དབང་ལམ་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་གྲོགས་དམ་ཆིག་དང་སྟོད་པ་རྣམས་

ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདི་ཡིས་ཉེ་དུ་ག་དཔལ་
རྒྱལ་བ་ཞི་ཁྲིའི་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་གྲོང་དུ་ཉེ་བར་འཆོ་ཞིང་འབད་བ་མེད་པར་སྤྱོན་ནས་
འགྲོ་བ་ཀུན་རྒྱལ་ས་དང་ཉོན་མོངས་པས་འབྲས་བུ་སྤྱིད་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་
བ་འདིར་བར་མེད་དུ་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་བསྐྱེད་རྫོགས་
བྱུང་འཇུག་གི་ལམ་སྟོགས་ལ་ངལ་སོས་ཤིག །

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་ལས། བསྐྱེད་རྫོགས་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་
ལེའུ་སྟེ་དགུ་པའི་འབྲེལ་པའོ། །

བརྩ་བ་གཞི་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལྷ་བ་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ལེའུ་ལ་སྤྱི་
དོན་དགུ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་སྟེ་བ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་བསྟན་པ། དེ་
ཉིད་རྫོགས་པའི་ལྷ་བ་བསྟན་པ། སྤྱང་བྱ་བསྟན་པ། སྦྱོང་བྱེད་བསྟན་པ། བྱལ་མཐའ་
ཆོག་གིས་མི་རྫོགས་པར་བསྟན་པ། ལ་ཟླ་བ། རྫོགས་པས་མཐའ་གཅོད་པ། སྤྱང་
སེམས་ཡེ་གྲོལ་དུ་བཤད་པ། གླུ་ས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོ་བའོ། །སྤྱི་དོན་དང་པོ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་སྟེ་བ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ནི།
དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རྫོགས་བྱུང་འབྲེལ་རྣམ་འབྱོར་པས། །ཆོས་རྣམས་མ་སྟེས་སྟོང་པའི་
ཚུལ་ལ་འཇུག །

ཅེས་པ་སྟེ། ད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉུག་མ་སྟན་ཅིག་སྟེས་པའི་ཡེ་
ཤེས་གཞོན་མ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པའི་དོན་བསྟན་པ་
ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ་དེ་སྟོང་སྟོས་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཐབས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་བ་དང་
ཤེས་རབ་རྫོགས་པའི་རིམ་བ་གཉིས་བྱུང་འབྲེལ་དུ་བསྟོས་པའི་རྣམ་འབྱོར་པས་
འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡེ་ནས་མ་སྟེས་གཞི་མེད་རྩ་བལ་ཆེན་པོའི་སྟོང་
པའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ།

སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་དེ་ཉིད་རྫོགས་པ་འི་ལྷ་བ་བསྟན་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། དང་པོ་གནས་ལྷགས་
བསྟན་པ་ནི།

དེ་ཡང་སྒྲུང་སྤྱིད་འཁོར་འདས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །ཡེ་ནས་བདག་མེད་སྟོས་དང་
བྲལ་བ་ལ། །མ་རིག་འཛིན་པས་སྤྱིད་པ་འདྲིའ་འབྱུངས་ཏེ། །འཁོར་འདས་བདེ་
སྤྱག་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲུང་མོད་ཀྱང་། །སྒྲུང་དུས་ཉིད་ནས་རང་བཞིན་སྟོང་པའི་ངང་། །སྒྲུ་
མ་མི་ལམ་འབྲ་བར་མཐུན་པར་མཛོད།།

ཅེས་པ་སྟེ། རྒྱུ་དེ་ཡང་སྒྲུང་སྤྱིད་འཁོར་འདས་ཀྱིས་འདུས་པའི་ཆོས་རྣམས་
མ་ལུས་པ་ཀྱན་ཡེ་གདོད་མ་ནས་བདག་མེད་པ་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་
ཡིན་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་རིག་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་འཛིན་ཏེ་སྤྱིད་པ་ཁམས་
གསུམ་འཁོར་བ་འདྲིའ་འབྱུངས་ཏེ་འཁོར་བ་དང་སྒྲུང་ན་ལས་འདས་པའི་བདེ་
སྤྱག་གི་སྒྲུང་བ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་མོད་ཀྱང་སྒྲུང་དུས་ཉིད་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་
པའི་ངང་བཞིན་སྟོང་པའི་ངང་ནས་མེད་བཞིན་སྒྲུང་བ་སྒྲུ་མ་མི་ལམ་དང་འབྲ་བར་
མཐུན་པར་མཛོད་ཅིག །

གཉིས་པ་སྒྲུང་བ་སེམས་སུ་འདོད་པ་དགག་པ་ནི།

འདི་ལྟར་སྤྱི་རོལ་སྒྲུང་བའི་དངོས་པོ་ཀྱན། །སེམས་ལ་སྒྲུང་ཡང་སེམས་སུ་གྲུབ་པ་
མེད། །སེམས་ལས་གཞན་དུའང་གྲུབ་པ་འགའ་མེད་དེ། །བག་ཆགས་དབང་གིས་
གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲུང་ཡང་། །སྒྲུང་དུས་ཉིད་ནས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ལ། །བཞིན་
དང་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བཞིན་ནོ།།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནི་རྣམ་པ་སེམས་ལ་སྒྲུང་ཡང་སྒྲུང་ཡུལ་སེམས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བཤད་པ་ནི་འདི་ལྟར་སྤྱི་རོལ་ལ་སྒྲུང་བའི་དངོས་པོ་ཀྱན་སེམས་ལ་སྒྲུང་ཡང་
སེམས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་ལ་སེམས་ལས་གཞན་དུའང་གྲུབ་པ་འགའ་ཡང་མེད་དེ་

བག་ཆགས་དབང་གིས་གཟུང་བ་ཡུལ་དང་འཛིན་པ་སེམས་གཉིས་སུ་སྤང་ཡང་
སྤང་དུས་ཉིད་ནས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པ་དཔེར་ན་བྱད་
བཞིན་དང་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་སྤང་མིན་སྒྲུ་མ་ལྟར་བསྟན་པ་ནི།

དེར་ནི་བྱད་ཉིད་སྤང་ཡང་མ་གྲུབ་པ། བྱད་ལས་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་མེད། མེད་
བཞིན་གཉིས་སུ་སྤང་བ་མངོན་སུམ་ལྟར། སྤྲ་ཆོགས་ཆོས་རྣམས་དེ་བཞིན་ཤེས་
པར་བྱ།

ཞེས་པ་སྟེ། མེ་ལོང་དེར་ནི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་སྤང་ཡང་ངོ་མོ་མ་གྲུབ་
པ། བྱད་ལས་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱང་མེད་ལ། དེ་ལྟར་གཉིས་སུ་མེད་
བཞིན་དུ་གཉིས་སུ་སྤང་བ་མངོན་སུམ་པ་ལྟར་རྣམ་པ་སྤྲ་ཆོགས་སུ་སྤང་བའི་
ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ལས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་
ལྟར་སྤང་བ་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ།

བཞི་པ་སེམས་ངོ་མོ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི།

མ་བརྟགས་ཉམས་དགའ་བརྟགས་ན་ངོས་གཟུང་མེད། འཁོར་ཏུ་བརྟགས་ན་སྤྲ་
བསམ་བཞིན་ལས་འདས། ཡོད་མེད་མི་དམིགས་མཐའ་བྲལ་མ་བྲལ་མེད།

ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤྲ་ཆོགས་སུ་སྤང་བ་འདི་དག་རིགས་པས་མ་བརྟགས་ན་བདེན་
བདེན་ལྟར་སྤང་བས་ཉམས་དགའ་ཡང་རིགས་པས་བརྟགས་ན་ཡུལ་སེམས་
གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པས་ངོས་གཟུང་མེད་ལ་འཁོར་ཏུ་བརྟགས་ན་སྤྲ་བསམ་བཞིན་
པ་ལས་འདས་ཤིང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀར་མི་དམགས་ཤིང་མཐའ་དང་
བྲལ་མ་བྲལ་ཀྱང་གྲུབ་པ་མེད་དོ།

ལྷ་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་ནི།

སྒྲུ་མའི་ཚུལ་དུ་སྐྱེ་སོགས་སྤང་ན་ཡང་། །སྤང་དུས་ཉིད་ནས་སྐྱེ་སོགས་རང་བཞིན་མེད། །སྤྲིག་རྒྱུའི་ཚུ་དང་རྩིང་བུའི་ཆེ་གཟུགས་བཞིན།།

ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་མེད་བཞིན་དུ་སྤང་བ་ནི་དཔེར་ན་སྒྲུ་མའི་ཚུལ་དུ་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་སྤང་ན་ཡང་སྤང་བའི་དུས་ཉིད་ནས་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་མེད་དེ་དཔེར་ན་སྤྲིག་རྒྱུའི་ཚུ་དང་རྩིང་རྩི་བུའི་ནང་གི་ཆེ་བའི་གཟུགས་བསྟན་བཞིན་སྐྱེ་བར་སྤང་དུས་ཉིད་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་རྫོགས་པར་བྱའོ།

སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་སྤྱང་བྱ་བསྟན་པ་ནི།

ཁྱད་པར་མ་དག་འགྲོ་བྱུག་སྤང་བ་འདི། །མེད་བཞིན་སྤང་བ་བག་ཆགས་འཁྲུལ་པའི་གཟུགས། །རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྱེ་ཤད་སྤང་བ་བཞིན། །དེ་བསལ་འདོད་པས་བད་ཀན་སྤྱོད་བ་ལྟར། །འཁྲུལ་སྤང་དག་འདོད་མ་རིག་མིང་ཏྲིག་བསལ།།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མེད་བཞིན་སྤང་བའི་ཆོས་རྣམས་གཞོད་མ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་མ་དག་འགྲོ་བ་རིགས་བྱུག་གི་སྤང་བ་འདི་མེད་བཞིན་དུ་སྤང་བ་བག་ཆགས་འཁྲུལ་པའི་རང་གཟུགས་ཉེ་དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྱེ་ཤད་ཀྱི་སྤང་བ་ཤར་ཡང་མ་བྱུང་བ་བཞིན་སྐྱེ་ཤད་ཀྱི་སྤང་བ་དེ་བསལ་འདོད་པས་སྐྱེ་ཤད་སྤང་བའི་རྒྱ་བད་ཀན་གྱི་ནད་སྤྱོད་དགོས་པ་ལྟར་མ་དག་འཁྲུལ་པའི་སྤང་བ་དག་པར་འདོད་པས་དེའི་རྒྱ་ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་སྐྱིབ་པའི་མ་རིག་པ་མིག་གི་མིང་ཏྲིག་དང་འབྲ་བ་དེ་བསལ་བར་བྱའོ།

སྤྱི་དོན་བཞི་པ་སྤྱོད་བྱེད་བསྟན་པ་ལ་བདུན་ལས། དང་པོ་མཐའ་བྱུང་དབྱེ་མར་བསྐྱབ་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ཡི་གཉེན་པོར་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །འཁོར་བའི་བག་ཆགས་སྤྱོད་པར་ལ་

བཟླ་ཞིང་། །སྟོང་པའི་རང་བཞིན་སྤང་བར་ཐག་བཅད་དེ། །སྤང་སྟོང་གཉིས་མེད་
བདེན་པ་གཉིས་དོན་ཤེས། །མཐའ་གཉིས་གནས་བསལ་དབྱ་མར་བསྐབས་པ་
ཡིས། །སྲིད་ཞིར་མི་གནས་ནམ་མཁའི་ངང་དུ་གྲོལ། །འདི་ནི་ངེས་དོན་སྟོང་པའི་
དམ་པ་སྟེ། །རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གནས་ལུགས་ཡིན།།
ཞེས་པ་སྟེ། །འདི་ལྟ་བུའི་མ་རིག་པའི་མིང་རྟོག་དེ་གང་གིས་བསལ་ཞེན་མ་རིག་པ་
དེའི་གཉན་པོར་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྫོགས་པའི་རིག་པ་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་
བག་ཆགས་རྩ་བ་ནས་སྟོང་པར་མཐར་ཐིན་ཏེ་ལ་བཟླ་ཞིང་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་དེ་
ཡང་སྤང་བར་ཐག་བཅད་དེ་སྤང་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་དང་སྟོང་བཞིན་དུ་སྤང་བ་གཉིས་
སྤྱད་པ་དཀར་ནག་དེའི་བ་ལྟ་བུར་མ་ཡིན་པར་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་ལྟར་གཉིས་སུ་
མེད་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཤེས་ནས་སྤང་བ་རྟག་པའི་ཆ་དང་སྟོང་པ་ཆད་པའི་
མཐའ་གཉིས་ལ་གནས་པའི་ལོག་རྟོག་བསལ་ནས་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མི་གནས་
པའི་དབྱ་མའི་ལམ་ལ་བསྐབས་པ་ཡིས་བྱེད་ལས་སྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་
དང་ཞི་བ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་སོགས་ཀྱི་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མི་གནས་པ་ཆོས་
ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ངང་དུ་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཀྱི་སྟོང་པའི་
དམ་པ་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གནས་ལུགས་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་གཅོད་པ་ནི།

སྤང་བའི་དངོས་ཀྱིས་ཕན་གཞོད་གཉིས་སུ་མེད། །དེར་འཛིན་ཞེན་པས་སྲིད་པར་
འཆིང་བས་ན། །སྤྲོ་ཆོགས་སྤང་ལ་བརྟག་དབྱུང་མི་དགོས་ཀྱི། །འཛིན་པའི་སེམས་
ཀྱི་རྩ་བ་གཅོད་པར་མཛོད།།

ཅེས་པ་སྟེ། །འདི་ལྟར་སྤང་བའི་དངོས་པོ་འདི་དག་གིས་ཕན་གཞོད་གཉིས་སུ་མེད་
ཀྱང་སྤང་བའི་དངོས་པོ་དེར་འཛིན་པའི་ཞེན་པས་སྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་

བར་འཆིང་བས་ན་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲུང་བའི་ཡུལ་ལ་བརྟག་དབྱེད་མི་དགོས་ཀྱི་ནང་
འཇིན་བའི་སེམས་ཀྱི་གཞིའམ་རྩ་བ་གཙོད་པར་མཛོད་ཅིག །

གསུམ་པ་ཆོགས་དུག་ལ་འཆར་བའི་སེམས་དངོས་མེད་དུ་བསྟན་པ་ནི།
སེམས་ནི་སྒྲུང་ལ་རང་བཞིན་འགའ་མེད་དེ། །བཙལ་བས་མི་རྟོག་བསྟན་བས་
མཐོང་བ་མེད། །ཁ་དོག་དབྱིབས་མེད་དོ་ཐོ་དོས་གཟུང་མེད། །སྤྱི་དང་ནང་མེད་
དུས་གསུམ་སྒྲེ་འགག་མེད། །ཕྱོགས་དང་རིས་མེད་གཞི་རྩ་དངོས་པོ་མེད། །འདི་
ཞེས་མི་མཆོན་བསམ་ཡུལ་འདས་པའི་སེམས་།
ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སེམས་ལ་སེམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བསྟན་ན་དོ་ཐོ་དོས་གཟུང་གང་དུ་
ཡང་མེད་པར་བཤད་པ་ནི་གཙུག་མའི་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་སྟེ། སེམས་ནི་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་
བ་ལ་བརྟག་ན་རང་བཞིན་གྲུབ་པ་འགའ་ཡང་མེད་དེ་འབྱུང་གནས་འགྲོ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་
ནས་བཙལ་བས་མི་རྟོག་བསྟན་བས་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་ལ་གཟུགས་སུ་མ་གྲུབ་བས་
ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སུ་མེད་པས་དོ་ཐོ་དོས་གཟུང་མེད་དེ་སྤྱི་ཡུལ་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་
དུག་དང་ནང་དབང་པོའི་སྒྲེ་མཆེད་དུག་གང་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པས་དུས་གསུམ་དུ་
སྒྲེ་བ་དང་འགག་པ་ཡང་མེད་ལ་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་དང་དབྱུལ་བ་ཡི་དྲགས་
སོགས་འགྲོ་དུག་གི་གནས་རིས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་གཞི་དང་རྩ་བ་གང་དུ་ཡང་དངོས་
པོར་གྲུབ་པ་མེད་དེ་སེམས་ནི་འདི་ཞེས་དཔེ་གང་གིས་ཀྱང་མི་མཆོན་བསམ་བསམ་ཡུལ་
ལས་འདས་པའི་སེམས་ནི་གཞི་མེད་སྟོང་པ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་སེམས་མ་བཙོས་པར་བསྟན་པ་ནི།
ད་སྟར་མི་གནས་རང་བཞིན་མཉམ་པའི་ངང་། །སེམས་ཀྱིས་སེམས་མ་འཆོལ་བར་
དལ་དུ་ཆུག །

ཅེས་པ་སྟེ། ད་ལྟར་གྱི་སེམས་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་གང་དུ་ཡང་མི་གནས་པའི་
རང་བཞིན་མཉམ་པའི་ངང་དུ་སེམས་ཀྱིས་སེམས་མ་འཆོལ་བར་དལ་དུ་རྒྱག་
པས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྗེན་ལ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

ལྷ་པ་སེམས་སྐྱད་ཅིག་མར་བསྟན་པ་ནི།

དགག་སྐྱབ་བློ་རིག་སྐྱད་ཅིག་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ། །སྤང་ཅམ་ཉིད་ནས་སྤྱི་དང་ནང་
ནའང་མེད། །བཅའ་བྱའི་དོན་གྱིས་ཆོལ་མཁན་བྱས་པས་བསྐྱད། །རང་གིས་རང་
བཅའ་ནམ་ཡང་རྟེན་མི་འགྱུར།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སེམས་འཕྲོ་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཀྱི་དགག་སྐྱབ་བློ་རིག་
སྐྱད་ཅིག་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྤང་ཅམ་ཉིད་ནས་སྤྱི་དང་ནང་ནའང་མེད་དེ་བཅའ་བྱའི་
དོན་བཅའ་དུ་མེད་པ་ལ་འབད་ཚུལ་གྱིས་འཆོལ་མཁན་བྱས་པས་འབད་ཚུལ་མེད་
པའི་དོན་ལ་གྱིབ་པས་བསྐྱད་ནས་རང་གིས་རང་བཅའ་བས་ནམ་ཡང་རྟེན་པར་མི་
འགྱུར་རོ།

དུག་པ་གདོད་ནས་དག་ཅིང་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི།

ཡེ་ནས་སྐྱེ་མེད་རང་བཞིན་གཉུག་མའི་དོན། །མི་གནས་འགག་པ་མེད་པའི་སེམས་
ཉིད་ནི། །དུས་གསུམ་གཞི་ཅུ་མེད་པས་སྟོང་པའི་ངང་། །སྤྱོད་གསུམ་འཆར་གཞི་
མ་འགགས་སྤང་བ་ལ། །དངོས་པོ་མཆན་མ་མེད་པས་ཉག་པ་མེད། །རང་ཤར་
འགག་པ་མེད་པས་ཆད་པ་མེད། །གཉིས་དང་གཉིས་མེད་མེད་པས་བརྗོད་དུ་མེད། །འདི་
ཞེས་བྱུང་བ་མེད་པས་ངོས་གཟུང་མེད། །རང་བཞིན་གདོད་ནས་དག་པར་ཤེས་པར་བྱ།
ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དེ་དང་པོ་ཡེ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་
གནས་ལུགས་གཉུག་མའི་དོན་དེ་ནི་བར་དུ་མི་གནས་ཤིང་མཐའ་མར་འགག་པ་མེད་

པའི་སེམས་ཉིད་ནི་དུས་གསུམ་དུ་གཞི་དང་ཅུ་བ་མེད་པས་སྟོང་པའི་ངང་ནས་སྒྲ་ཆོགས་
འཆར་གཞི་མ་འགགས་པར་སྒྲུང་བ་ལ་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་དངོས་པོ་མཆན་མར་བྱུང་བ་
མེད་པས་ངོ་མོ་རྟག་པ་མེད་ལ་རང་ཤར་འགག་པ་མེད་པས་ཆད་པ་མེད་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་
མཐའ་གཉིས་དང་གཉིས་མིན་མེད་པས་དག་གིས་བརྗོད་དུ་མེད། འདི་ཞེས་ངོ་མོ་བྱུང་བ་
མེད་པས་ངོས་གཟུང་མེད་པ་རང་བཞིན་གཤོད་ནས་དག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

བདུན་པ་གང་དུ་ཡང་སྒྲུང་དོར་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི།
བརྟགས་པས་མེད་ལྟར་མ་བརྟགས་དུས་ནའང་མེད། །རང་བཞིན་གཉིས་མེད་
གཤོད་མའི་ངོ་མོ་ལ། །བཟང་ངན་སྒྲུང་དོར་རེ་དོགས་མི་དམིགས་པས། །བརྟག་དང་
དབྱེད་པས་འདི་ལ་ཅི་བྱར་ཡོད། །དུས་གསུམ་ཡིད་ཀྱིས་འཆོལ་ཁྲོམ་བྱེད་ཞོག །
ཅེས་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་བུའི་སེམས་ཉིད་འདི་ཡང་རིགས་པས་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་
པས་གང་དུ་ཡང་བྱུང་བ་མེད་པ་ལྟར་མ་བརྟགས་པའི་དུས་ནའང་མེད་དེ་སེམས་
ཀྱི་རང་བཞིན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པ་གཤོད་མའི་ངོ་མོ་ལ་བཟང་ངན་དང་
སྒྲུང་དོར་དང་རེ་དོགས་སོགས་གང་ཡང་མི་དམིགས་པས་བརྟག་པ་དང་དབྱེད་
པ་བྱས་པས་རང་བཞིན་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་བྱར་ཡོད་དེ་དུས་གསུམ་དུ་རྟོག་པའི་ཡིད་
ཀྱིས་འཆོལ་ཁྲོམ་བྱེད་པར་རང་བབས་སུ་ཞོག་ཅིག །

སྟེ་དོན་ལྟ་བུ་བྱུང་མཐའི་ཆོག་གིས་མི་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་
མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་གྱིས་མི་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་ནི།
རྟོག་གེ་སྟོས་པའི་སྟུན་པས་བསྟོད་པའི་སེམས། །རྣམ་གཤེད་རྒྱུད་ལྟར་གཡོ་བས་
མི་རྟོགས་ཀྱི། །བསལ་གཞག་འགྲོ་ཁོང་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས། །ཀུན་བྱེད་ཡེ་
ཤེས་ངི་མེད་ངོ་མོ་ཉིད། །དེ་བཞིན་བཞག་པས་དེ་བཞིན་མཐོང་བ་ཡིན།།

ཞེས་པ་སྟེ། ད་ནི་གྲུབ་མཐའི་ཆོག་འབྲེལ་ཞིག་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་
 རྟོན་མི་རྟོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཚུར་མཐོང་གི་ཚུལ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་
 ཆོག་ས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་གི་རྣམ་རྟོག་སྒྲོས་པའི་སྤྱང་པོས་དཔེན་པའི་སྤྱན་
 བས་བསྐྱོད་པའི་སེམས་རྣམ་གཡོང་རྒྱང་ལྟར་སྤྱད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྤྱོད་པར་གཡོ་བས་
 གནས་ལུགས་ཀྱི་རྟོན་མི་རྟོགས་ཀྱི། བསལ་གཞག་འགྲོ་འོང་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
 སེམས་ཀྱི་བྱང་བྱེད་རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཟླ་མ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ནི་གནས་ལུགས་ཀྱི་རྟོན་
 དང་མ་སྤྱན་པར་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་བཞག་པས་དེ་བཞིན་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་གྲུབ་མཐའི་དབྱེ་བས་མི་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་ནི།
 འདིར་ནི་སྤྲ་ཆོག་ས་གྲུབ་མཐའ་མང་པོ་དང་། །བསམ་བཞིན་རྟོག་པ་དུ་མས་ཅི་ཞིག་
 གྲ། །ངེས་པའི་རྟོན་ལ་གྲུབ་དང་མ་གྲུབ་མེད། །མཐའ་དང་དབྱུས་མེད་ཐེག་པའི་རྣམ་
 དབྱེ་མེད། །མཁའ་བཞིན་རྣམ་དག་རྒྱ་ཆད་སྒྲོགས་སྤྱང་མེད། །དེ་ལ་ཡོད་མེད་སྒྲོས་
 བརྟགས་འབྲུལ་པས་ན། །བཞིན་དུ་མེད་གང་ངེ་ལྟར་བཤད་དུ་ཡོད། །རྟོན་མེད་
 གནས་ལ་རབ་དུ་ངལ་བར་ཟད།

ཅེས་པ་སྟེ། གནས་ལུགས་ཀྱི་རྟོན་གཏན་ལ་པལ་པའི་སྐྱབས་འདིར་ནི་སྤྱི་ནང་སྤྲ་
 ཆོག་ས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་མང་པོ་དང་བསམ་བཞིན་ཀྱི་རྟོག་ཅིང་དཔྱོད་པ་དུ་མས་ཅི་
 ཞིག་གྲ་སྟེ་ངེས་པའི་རྟོན་ལ་རོ་བོ་གྲུབ་དང་མ་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མེད་ལ་སྒྲོས་
 པའི་མཐའ་དང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་དབྱུས་མེད་པས་ཐེག་པའི་རྣམ་དབྱེ་སྤྲ་ཆོག་ས་
 ཀྱང་མེད་ལ། ཆོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲོས་པ་མཐའ་
 དག་གིས་རྣམ་པར་དག་པ་རྒྱ་ཆད་དང་སྒྲོགས་སྤྱང་བ་མེད་པ་དེ་ལ་ཡོད་དང་
 མེད་ཀྱི་སྒྲོས་བརྟགས་ཤིང་དཔྱོད་པ་ནི་འབྲུལ་པས་ན། གནས་ལུགས་ཀྱི་རྟོན་ནི་
 དག་ནས་བཞིན་དུ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ངེ་ལྟར་ཆོག་གིས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ་ངེས་

ན་སྒྲིང་པོའི་དོན་ལ་བསམ་བཞེད་མང་པོ་བྱས་པ་དོན་མེད་པའི་གནས་ཡིན་པ་ལ་
བསམ་བཞེད་ཀྱི་འབད་ཚོལ་བྱེད་པ་རབ་ཏུ་ངལ་བར་ཟད་དེ་གཤེས་ནལ་མའི་དོན་
ལ་རེག་པ་མེད་དོ།

གསུམ་པ་གཞི་མ་གྲུབ་ལ་དབྱད་པས་མི་རྟོགས་པར་དཔེས་བསྟན་པ་ནི།
རི་ལྷར་མཁའ་དབུས་དྲངས་པའི་སྐྱེད་མོས་ཆལ། །མེ་ཏོག་འབྲས་མང་འབབ་ཆུས་
བརྒྱན་པ་ཞིག། །མདོན་ཏུ་བསམས་ནས་དེ་ཡི་རྣམ་དབྱེ་དང་། །མཐུན་སྟོགས་མི་
མཐུན་སྟོགས་གང་ཚོད་པ་བཞིན།

ཞེས་པ་སྟེ། གནས་ལུགས་མཐའ་དབུས་མེད་པའི་དོན་ལ་ཚོད་པ་ནི་དཔེ་རི་ལྷར་ན་
རྣམ་མཁའི་དབུས་སུ་ཤིན་ཏུ་དྲངས་པའི་སྐྱེད་མོས་ཆལ་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བྱ་མང་
པོ་འབབ་ཆུས་བརྒྱན་པ་ཞིག་ཡིད་ཀྱིས་མདོན་ཏུ་བསམ་ནས་དེ་ཡི་རྣམ་དབྱེ་
དང་མཐུན་སྟོགས་དང་མི་མཐུན་སྟོགས་མང་པོ་གང་གིས་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཚོད་
པ་བཞིན་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་དབྱད་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།

བཞི་པ་སྟོས་བྱས་ཀྱི་སྟོམ་པས་བསྐྱད་པར་གདམས་པ་ནི།
གང་ཡང་ངི་མེད་སེམས་ཉིད་དག་པ་ལ། །བཙོས་བསྐྱར་ངི་མས་ནམ་ཡང་མཐོང་བ་
མེད། །དེ་ལ་བསྐྱེད་དང་རྫོགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །དྲང་བའི་བསམ་གཏན་བསྟོམས་
པས་བསྐྱད་པར་ཟད།

ཅེས་པ་སྟེ། དེས་ན་གཤེས་ལ་སྟོ་བྱར་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་མེད་པས་
ངི་མ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བཙོས་བསྐྱར་དང་
རྣམ་རྟོག་གི་ངི་མས་ནམ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་དེ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དེ་ལ་ཐབས་
བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་ཤེས་རབ་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བསྟོམས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་

བདེ་གསལ་མི་རྫོག་པ་དང་བའི་བསམ་གཏན་བསྐྱེམས་པས་ཀྱང་གནས་ལུགས་
 གྱི་དོན་ལ་བསྐྱད་པར་བྱེད་དོ།

སྤྱི་དོན་དུག་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དང་པོ་གཤེས་མཁའ་མཉམ་དུ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི།
 གདོད་ནས་རང་བཞིན་དག་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། །སྤང་གཉེན་བྲལ་ཐོབ་མེད་ཀྱིས་
 དམིགས་གཏད་ཤོལ། །སྤྱི་ནང་གཟུང་འཛིན་མེད་ཀྱིས་ཆེད་འཛིན་ཐོང་། །འདི་ཞེས་
 རོས་གཟུང་མེད་ཀྱིས་ཞེན་པ་ཆོད། །ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་མེད་ཀྱིས་རེ་དོགས་སྤོངས། །
 ཞེས་པ་སྟེ། གདོད་ནས་རང་བཞིན་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་སེམས་ཉིད་སྤྱོད་པ་
 དང་བྲལ་བ་ལ་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོ་མེད་པས་སྤྱོད་བྲལ་བ་དང་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་
 མེད་ཀྱིས་རྒྱ་མཚན་དེས་ན་དམིགས་པ་ལ་གཏད་པོ་ཤོལ་ཅིག །སྤྱི་ཡུལ་དང་
 རྣང་སེམས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་ཀྱང་མེད་ཀྱིས་དེས་ན་ཆེད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་
 ཐོང་ཞིག །གནས་ལུགས་གྱི་དོན་འདི་ཞེས་རོས་གཟུང་དུ་མེད་ཀྱིས་དེ་ལ་ཞེན་
 པ་ཆོད་ཅིག ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་མེད་ཀྱིས་རེ་བ་དང་དོགས་པ་སྤོངས་དགོས་
 ཏེ་གཤེས་གནས་ལུགས་རྣམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་ལ་བསྐྱབ་བའམ་མཐར་ཐུག་
 པའི་དོན་ལ་རྒྱ་འབྲས་དང་བཟང་ངན་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་རྫོགས་དུས་དེས་པས་བྱམ་གཅིག་ཏུ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི།
 གཞི་ནས་འཕོ་འགྱུར་མེད་པའི་རིག་པ་ལ། །སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅི་ཤར་ཡང་། །ཤར་
 བ་དེ་ཉིད་རང་གི་ཐོག་ཏུ་གྲོལ། །རྒྱ་དང་རྒྱབས་བཞིན་ཆོས་སྤྱར་བྱམ་གཅིག་གོ །
 ཞེས་པ་སྟེ། གཞི་གདོད་མ་ནས་འཕོ་འགྱུར་མེད་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་བརྟན་པ་ཐོབ་
 པ་ལ་བདེ་ལྟག་སྤྱོད་ཀྱིས་པའི་རྒྱུ་གྱི་རྣམ་པ་སྤྱོད་ཏུ་ཅི་ཤར་ཡང་ཤར་བ་དེ་
 ཉིད་རྒྱ་ལ་རི་མོ་གྲིས་པ་སྤྱར་རང་གི་རིག་ཐོག་ཏུ་གྲོལ་ཏེ་དཔེར་ན་རྒྱ་དང་རྒྱབས་

དབྱེ་བ་མེད་པ་བཞིན་ཆོས་སྐྱེ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ངང་དུ་སྐྱམ་གཅིག་གོ།

གསུམ་པ་བལྟ་བུ་ལྟ་བུ་བྱེད་དང་བྲལ་བར་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི།

གང་དུ་བལྟ་ཆེ་ལྟ་མཁན་ངོ་མོ་སྟོང་། །བཅའ་བས་མ་རྟེན་ཡུལ་དང་སྟོགས་ན་མེད། །འཆོལ་
མཁན་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་སྒྲོས་དང་བྲལ། །བྱེད་པོ་མི་གནས་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱིས་སྟོང་། །
ཞེས་པ་སྟེ། དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ནམ་ཉིག་ཤར་བ་གང་དུ་བལྟ་ཆེ་ལྟ་མཁན་ཁོ་རང་གི་
ངོ་མོ་སྟོང་ཏེ། །བཅའ་བས་མི་རྟེན་ཡུལ་དང་སྟོགས་གང་ན་ཡང་མེད་པར་མ་ཟད་
འཆོལ་མཁན་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་པར་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་ལ། །བྱེད་པ་པོ་མི་གནས་
ཏེ་མེད་པས་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡང་མེད་པར་དགག་སྐྱབ་ཀྱིས་སྟོང་ཏེ་བལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་གཞི་ཐོག་ཏུ་ཐེབས་པས་ལྟ་བའི་གནས་མེད་པར་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི།

མཁའ་བཞིན་དེ་མེད་གདོད་མའི་ངང་དུ་སྐྱེ། །སྟོག་པའི་གནས་མེད་དེ་ནི་གང་དུ་འགྲོ། །ཟད་
སར་སྐྱག་སྟེ་འོང་བ་འགའ་ཡང་མེད། །སྐྱས་ཀྱང་མི་མཐོང་ཁོ་བོ་གང་ན་འདུག །
ཅེས་པ་སྟེ། སེམས་ཉིད་ཆོས་སྐྱེ་རང་གནས་ཀྱི་བཅན་ས་ཟེན་པ་ནི་དཔེར་ན་སྟོན་
ཀའི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་དེ་མ་མེད་པ་གདོད་མའི་གནས་ལྷགས་ཀྱི་ངང་དུ་སྐྱེན་
པའི་ཆེ་སེམས་ཉིད་གནས་ལྷགས་ཀྱི་ངང་ནས་སྐྱེར་སྟོག་པའི་སའམ་གནས་མེད་
དེ་མཆན་འཛིན་གྱི་འཕྲང་ལས་སྒྲོལ་ཏེ་འགྲོ་འོང་མེད་པའི་གནས་སུ་ཐེབས་པས་
དེ་ནི་གང་དུ་འགྲོ་བར་བྱ་སྟེ་འགྲོ་བ་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་དུ་ཟད་
སར་སྐྱག་ཏེ་འགྲོ་ས་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ངང་དུ་སྐྱེན་པའི་ནལ་འབྱོར་པ་ནམས་ནི་
འབྲུལ་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་འཁོར་བའི་གྲོང་དུ་ཚུར་འོང་བ་འགའ་ཡང་མེད་
དེ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་གཞི་ལ་སྐྱེན་པའི་སྐྱེར་དོ། །འདི་ལྟ་བུའི་གནས་ལྷགས་ངང་

དུ་སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་འདྲེས་པ་ན་སྤྲུམ་ཀྱང་མི་མཐོང་ཏེ་སེམས་ཉིད་དབྱིངས་སུ་
སྤྱོན་བའི་དུས་འདི་ན་སྤྱོན་མཁའ་ལ་ཞི་བ་བཞིན་འཛིན་རྟོག་གཤོད་མའི་གཞིར་དག་
བས་སྒོ་གསུམ་རྩེ་མེད་དུ་གྲོལ་ཏེ་ཁོ་ལོ་སྤྱོད་ཆེན་རབ་འབྲམས་གང་ན་འདུག་
པའི་དོན་མཐོང་ངམ་སྟེ་བསྐྱལ་བ་དམན་བ་དག་ལ་བཞག་ཀྱང་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་
མཐོང་བའི་དོན་རང་གིས་ངེས་པའི་དུས་སོ།།

སྤྱི་དོན་བདུན་པ་རྟོགས་པས་ཐག་བཅད་པ་ནི།
དེ་ཉིད་ཤེས་ན་གཞན་ཞིག་དགོས་མི་འགྱུར། །གྲོལ་བ་རྣམས་ནི་ང་བཞིན་འབྲུལ་བ་
ཆད། །དེ་ནི་མི་འདྲི་སེམས་ཀྱི་གཞི་རྩ་སྟེ། །གཏད་མེད་འཛིན་མེད་ངེས་མེད་འདི་
ཡིན་མེད། །སྤྲུལ་བ་སྤྲུག་བ་ཡངས་བ་སྤྲུམ་གཅིག་པ། །འདི་ལྟར་རྟོགས་ནས་དེ་ནི་
སྤྱི་ལེན་ཏེ། །དེ་མེད་འོད་ཟེར་ཤར་བས་བསྐྱན་ནས་སོང་། །
ཞེས་པ་སྟེ། །དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དེ་ཉིད་ཤེས་ན་སྤྱི་སྤྱོད་པ་ལ་
སོགས་པ་གཞན་ཞིག་གང་ཡང་དགོས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱང་
ངས་རི་ལྟར་རྟོགས་པ་ལྟར་རྟོགས་ན་གྲོལ་བས་ན་གྲོལ་བ་རྣམས་ནི་དེ་མེད་འོད་ཟེར་
ང་བཞིན་འབྲུལ་བ་ཆད་དོ། །དེ་ནི་སྤྱི་ལའང་མི་འདྲི་སྟེ་སེམས་ཀྱི་གཞི་རྩ་སྟེ་ཐེ་
ཆོམ་མེད་པའི་བྱིར། །སེམས་ཀྱི་གཞི་རྩ་སྟེ་བར་རྟོགས་པས་གཏད་མེད་རི་ལྟར་
ཤར་ཡང་བདེན་མེད་འཛིན་མེད་ངེས་མེད་སྤང་ལ་ངོས་བཟུང་གི་འདི་ཡིན་མེད། རྩ་
བའི་རང་བཞིན་ཁྱིམ་སྤྲུལ་སྤྱོད་པས་སྤྲུལ་བ་སྤྲུག་བ་ཡངས་བ་གཏད་སོའི་ཞེན་
འཛིན་ལས་འདས་པར་སྤྲུམ་གཅིག་པ། །འདི་ལྟར་རྟོགས་ནས་དེ་ནི་སེམས་ཉིད་རང་
བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་གཉུག་མ་དོན་ཀྱི་སྤྱི་ལེན་ཏེ། །དེ་མེད་འོད་ཟེར་ཤར་བས་བསྐྱན་ནས་
སོང་། །ཞེས་གནས་ལུགས་ཡིན་མིན་ལས་འདས་པའི་ཕྱོགས་བྲལ་ཆེན་པོའི་གནད་
རྟོགས་པ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟར་སྤང་བར་བྱས་ཏེ་ཐར་འདོད་ཀྱི་བད་ཆལ་དུ་བསྐྱན་

ནས་བདེ་ཆེན་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་ས་ལ་སོང་ངོ་།།

སྤྱི་དོན་བརྒྱད་པ་སྤྱང་སེམས་ཡེ་ཤོལ་དུ་བཤད་པ་ལ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་ལ་བཞུ་
བ། མད་བྱང་ཆེན་པོར་ཁུབ་ཆུབ་བ། དེ་དག་གི་མཐུག་བསྐྱབ་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་
ལ་བྱག་ལས། དང་པོ་སྤྱང་བའི་ཡུལ་སྤྱོད་པར་བསྟན་པ་ནི།

ཀྱེ་རྟོ་བློགས་དག་སྤྱང་བའི་ཡུལ་ལ་སྤྱོས། །ཐམས་ཅད་མ་སྤྱེས་སྤྱོད་པར་མཉམ་པ་
ཉིད། །མེ་ལོང་གཟུགས་བརྟན་སྤྱོད་ཆོགས་ཅི་ཤར་ཡང་། །མེ་ལོང་ངོས་ཡིན་དྲངས་
པར་གཅིག་པ་བཞིན།།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གཤེས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་ལ་བཞུ་བ་ནི། ཀྱེ་རྟོ་ཞེས་ཡ་
མཚན་པའི་ཆོག་གིས་བློགས་དག་ཅེས་འབོད་ནས་པར་སྤྱང་བའི་ཡུལ་ལ་སྤྱོས་
དང་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་མ་སྤྱེས་པར་སྤྱོད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དེ་དཔེར་ན་མེ་ལོང་
གི་ངོར་གཟུགས་བརྟན་སྤྱོད་ཆོགས་ཅི་ཤར་ཡང་མེ་ལོང་གི་ངོས་ཡིན་པས་དྲངས་
པར་གཅིག་པ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་དོན་ལ་མེ་ལོང་གི་དྲངས་ལས་གཟུགས་མེད་པ་
བཞིན་དུ་སྤྱང་སྤྱིད་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་
མེད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་འབྲེད་པའི་སེམས་སྤྱོད་པར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ཉིད་འབྲེད་པའི་ཡིད་ལ་རྩེར་སྤྱོས་དང་། །སེམས་ནི་མཁའ་འབྲེད་དགག་སྐྱབ་ཀྱན་
དང་བལ། །མཁའ་ལ་སྤྱོད་ནམས་བྱང་ནས་ཞིག་ན་ཡང་། །ནམ་མཁའི་ཆོ་འཕྲུལ་
གཉིས་མེད་དག་པ་བཞིན། །རང་བཞིན་འཇིག་གཏོང་མའི་སངས་རྒྱལ་ཏེ། །མ་
བྱས་སྤྱོད་གྱིས་བྱབ་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ།།

ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱང་བ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པར་རབ་ཏུ་འབྲེད་པའི་ཡིད་དམ་སེམས་

ལ་ཚུར་སྟོས་དང་། སེམས་ནི་ནམ་མཁའ་དང་འབྲེལ་བར་དགག་པ་དང་ཚུར་སྟེན་པ་
 ཀྱན་དང་བུལ་ལ་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་ནམས་བྱང་ནས་སྤྲར་རང་དེངས་སུ་ཞིག་ན་ཡང་
 ནམ་མཁའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཅམ་སྟེ་ནམ་མཁའ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་དག་པ་བཞིན། རང་
 བཞིན་བྱི་མ་མེད་པ་གདོད་མའི་སངས་རྒྱས་ཏེ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་མ་བྱས་པར་སྟུན་གྱིས་
 བྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་བཟུ་བྱེད་གྱི་ཤེས་པ་ཡུལ་ཐོག་དུ་གྲོལ་ཞིང་ཡུལ་སྤང་གི་
 ནམ་པ་འདྲིན་མེད་དུ་བསངས་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་འབྱུང་ནས་དྲངས་པ་ན་སྤྲིན་
 ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ལས་གྲུད་དུ་མ་སོང་བཞིན་དུ་རང་ཐེམ་ནས་མི་སྤང་བ་ལྟར་ཤེས་པ་
 ཡུལ་ཐོག་དུ་གྲོལ་བས་དུས་གསུམ་ནམ་མཁའི་དགོངས་པར་སྤྲིན་པ་ཞེས་བྱའོ།

གསུམ་པ་ཡུལ་སེམས་གཉིས་མེད་སྟོང་པར་བསྟན་པ་ནི།
 ཡུལ་སེམས་གཉིས་མེད་ཡེ་ནས་དག་པ་ལ། །སྤང་སྤང་གཉིས་མེད་ཕྱོགས་རིས་
 དགག་སྟུབ་མེད། །གང་སྤང་བདེན་མེད་གང་ཤར་སྟོང་པ་ཉིད། །ཐམས་ཅད་མཉམ་
 ཉིད་གཟའ་གཏད་ཀྱན་དང་བུལ།
 ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྤྲི་ཡུལ་དང་ནང་སེམས་གཉིས་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཡེ་ནས་
 དག་པ་ལ་སྤང་བྱ་དང་སྤང་བྱ་གཉིས་སུ་མེད་པས་ཕྱོགས་དང་རིས་སུ་བཅད་པའི་
 དགག་སྟུབ་ཀྱང་མེད་ལ་གང་སྤང་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་སྟུ་མ་མི་ལམ་ལྟ་བུ། གང་
 ཤར་བ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་མ་བྱུང་བ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤང་
 ཅམ་ནས་ཆོས་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མ་གྱུར་པ་མེད་པས་འདིའི་ཞེས་གཟའ་
 གཏད་ཀྱན་དང་བུལ་བས་ཡུལ་སེམས་ཐ་དད་དུ་བྱུང་བ་མེད་དོ།

བཞི་པ་ཡུལ་ངེས་མེད་དང་སྟོ་གཏད་མེད་དུ་བསྟན་པ་ནི།
 ཡུལ་ལ་ངེས་མེད་སྤང་བ་སྤྲོ་ཆོགས་ལྟར། །སྟོ་ལ་གཏད་མེད་ཕྱོགས་བུལ་ཆེན་པོ་

ཉིད། །རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་ཤེས་པར་བྱ།
ཞེས་པ་སྟེ། བྱི་ཡི་ཡུལ་ལ་འདི་ཞེས་ངེས་པ་མེད་པས་སྒྲུང་བ་སྒྲ་ཆོགས་པ་ལྟར་ནང་
གི་སྒྲོ་ལའང་འདི་ཞེས་གཟུང་གཏད་མེད་པས་སྒྲོགས་བྲལ་ཆེན་པོ་ཉག་གཅིག་ཏུ་
གྲོལ་བ་ནི་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱལོ།

ལྷ་པ་དེ་དག་གི་རྒྱ་མཆན་འགོད་པ་ནི།
འདི་ལྟར་སྒྲུང་སྟོན་འཁོར་འདས་ཆོས་རྣམས་ལ། །འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་མི་
དམིགས་མཉམ་པ་ཉིད། །མ་འོངས་ཆོས་རྣམས་མ་སྐྱེས་མཉམ་པ་ཉིད། །ད་ལྟའི་
ཆོས་རྣམས་མི་གནས་མཉམ་པ་ཉིད། །དུས་གསུམ་དུས་མེད་གཞི་བྲལ་མཉམ་པ་
ཉིད། །ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་རྫོགས་པའི་ངང་ཉིད་དོ།
ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྒྲུང་སྟོན་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་འདི་དག་
སྒྲུང་འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་མི་དམིགས་པས་དགག་པ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། མ་
འོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་མ་སྐྱེས་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ད་ལྟའི་ཆོས་རྣམས་
མི་གནས་པས་གནས་པ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དེ་དུས་གསུམ་དུས་མེད་གཞི་ཅུང་དང་བྲལ་
བ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་རྫོགས་པའི་ངང་ཉིད་ལས་མི་མཉམ་པ་མེད་དོ།

དུག་པ་སེམས་ཉིད་འགྱུར་མེད་དུ་བསྟན་པ་ནི།
སྒྲུང་སྟོན་འཁོར་འདས་སེམས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ཏེ། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་
དབྱིངས་ནམ་མཁའ་ཆེ། །ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་དུས་གསུམ་འཕོ་འགྱུར་མེད། །འགྱུར་
མེད་རང་བཞིན་གཞོད་ནས་ཐུང་ན་འདས། །གཞི་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་ཡིན།
ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྒྲུང་སྟོན་འཁོར་འདས་ཀྱིས་འདས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་གི་སེམས་ཀྱི་རོལ་པའམ་གཟུགས་བརྟན་ཏེ་སེམས་རང་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་

ཆོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་རྒྱ་ཆེ་ཕྱོགས་སྤྱང་དང་བྲལ་བའོ། །ཆོས་དབྱིངས་
ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ནི་དུས་གསུམ་དུ་འཕོ་འགྱུར་མེད་ལ་འཕོ་འགྱུར་
མེད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཡེ་གཞོན་མ་ཉིད་ནས་སྤྱོད་པའི་ཐུང་ན་
ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་དེ་ཉིད་གཞི་གཏོད་མ་ནས་རང་བཞིན་ནམ་པར་དག་
པར་བྱང་རྒྱུ་པའི་ཀླན་དུ་བཟང་པོ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་མད་བྱང་ཆེན་པོར་ལུ་རྒྱུ་པ་ལ་ལྟ་ལས། དང་པོ་སྤང་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་
གཏོད་མར་མཉམ་པར་བརྟན་པ་ནི།

སྤང་དང་སྤྱོད་པ་དབྱེར་མེད་གཏོད་མའི་ངང་། །གཅིག་དང་དུ་མར་མི་དམིགས་
སྤྱོད་དང་བྲལ། །ཕྱོགས་དང་རིས་མེད་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད། །སྤང་མཉམ་
སྤྱོད་མཉམ་བདེན་མཉམ་བརྟན་པར་མཉམ། །ཡོད་མཉམ་མེད་མཉམ་མཐའ་ལས་
འདས་པར་མཉམ། །དབྱིངས་གཅིག་གཏོད་ནས་དག་པའི་ངང་ཉིད་དོ།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་འབྲམས་མད་དུ་འབྱུང་བ་རྫོགས་པ་
ཆེན་པོར་ལུ་རྒྱུ་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤང་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་བཞིན་
དུ་སྤང་བ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པས་གཏོད་མའི་ངང་དུ་མཉམ་པ་དང་། དོན་དུ་རོ་
བོ་གཅིག་དང་དུ་མར་མི་དམིགས་པས་གཅིག་དང་དུ་མའི་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བར་
མཉམ་པ། ཕྱོགས་དང་རིས་སྤྱུ་བྱུ་པ་མེད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་སྤྱང་
མེད་པའི་མཉམ་པ་ཉིད། གཟུགས་དང་གཟུགས་བརྟན་གཉིས་ཀ་སྤང་ཅམ་དུ་
མཉམ་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་རོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་སྤྱོད་མཉམ། གཟུགས་དང་གཟུགས་
བརྟན་གཉིས་ཀས་མིག་ཤེས་སྤྱེ་བའི་དོན་བྱེད་ཀྱས་ཅམ་དུ་བདེན་པར་མཉམ་པ།
དེ་གཉིས་ཀ་གཤེས་ལ་མ་གྲུབ་པས་མེད་པ་གསལ་སྤང་སྤྱོད་བརྟན་པར་མཉམ་
པ། གཟུགས་དང་གཟུགས་བརྟན་གཉིས་ཀ་སྤྱོད་འབྲེལ་ངོར་ཡོད་མཉམ་དང་དོན་

ལ་དེ་གཉིས་ཀ་མེད་མཉམ། གཉིས་ཀ་དོན་དུ་མཐའ་ལས་འདས་པར་སྟོང་ཉིད་དུ་
མཉམ་པ་དང་། མདོར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་མཉམ་པ་ཉིད་དབྱིངས་གཅིག་
ལུ་གཤོད་ནས་དག་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ངང་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་དོ།

གཉིས་པ་སྟོས་བཏགས་ཐམས་ཅད་དོ་བོས་སྟོང་པར་བསྟན་པ་ནི།
སྟོ་ཡིས་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ་བོས་སྟོང་། །མིང་རྣམས་སྟོ་བྱར་རང་མཆོན་སྟོ་
བཏགས་ཉིད། །བདེན་བརྟན་གཉིས་མེད་ཡུལ་སེམས་འབྲེལ་བ་མེད། །གཅིག་
གིས་གཅིག་ལ་མ་གོས་གཟུང་འཛིན་མེད།།
ཅེས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོ་ཡིས་བཏགས་པ་ཅུ་ཡིན་ལ་སྟོ་ཡིས་བཏགས་
པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་དོ་བོས་སྟོང་ཞིང་མིང་རྣམས་དོན་དེའི་ཕྱི་ནང་གང་དུ་འང་མེད་པས་སྟོ་
བྱར་བ། དོན་རང་མཆོན་ཞེས་པའང་མིང་དང་རྟོག་པའི་རི་མོས་སྟོ་བཏགས་པ་ཉིད་དེ་
ལྟར་སྒྲུང་དུས་ནས་བདེན་བརྟན་གཉིས་མེད་དབྱེད་ན་ཡུལ་སེམས་གཉིས་འབྲེལ་བ་མེད་དེ་
གཉིས་ཀ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡུལ་སེམས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མ་གོས་
པས་དོན་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་འབྲེལ་བ་མེད་པས་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་དོ།

གསུམ་པ་སེམས་འབྲེལ་བ་མེད་ཅིང་ཡུལ་ཤར་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི།
དི་ལྟར་མེ་ལོང་གཟུགས་བཞིན་སྒྲུང་བ་ནི། །ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དབང་པོའི་ཤེས་ལ་
ཤར། །དེ་ཉིད་བཟུང་བས་ཆགས་སྒྲུང་སྟོང་པར་འབྱུང། །ནམ་ཉར་གཏུགས་ན་
སེམས་ནི་མ་འཕོས་ཤིང་། །ཡུལ་གྱི་རྣམ་པའང་སེམས་ལ་ཤར་བ་མེད། །དོ་བོ་
མེད་ཕྱིར་གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་པོ།།
ཞེས་པ་སྟེ། ཡུལ་སེམས་གཉིས་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པས་དཔེ་དེ་ལྟར་ན་མེ་ལོང་ནང་
དུ་གཟུགས་བརྟན་སྒྲུང་བ་བཞིན་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲུང་བ་ནི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དབང་པོའི་

ཤེས་པ་ལ་ཤར་བ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་བདེན་པར་གཟུང་
བས་ཆགས་སྤང་གིས་སྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་
ནན་ཏར་གཏུགས་ཏེ་བརྟགས་ཤིང་དབྱུད་ན་སེམས་ནི་ཡུལ་ལ་མ་འཕོས་ཤིང་ཡུལ་
གྱི་རྣམ་པའང་སེམས་ལ་ཤར་བ་མེད་དེ་གཉིས་ཀ་རོ་བོར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཡུལ་སེམས་གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་པོ།

བཞི་བ་ཡུལ་སེམས་རང་བཞིན་མེད་པས་རང་གྲོལ་དུ་བསྟན་པ་ནི།
ཡུལ་རྣམས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གཅིག་། གློ་རྣམས་ཐམས་ཅད་
རོས་གཟུང་མེད་པར་གཅིག་། སྤང་སེམས་གཉིས་མེད་གདོད་ནས་དག་པར་
གཅིག་། བརྟག་དབྱུད་མི་དགོས་གཞི་ནས་གྲོལ་བར་གཅིག་།
ཅེས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྣ་ཆོགས་སུ་སྤང་བའི་ཡུལ་རྣམས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
མེད་པར་མི་ལམ་སྣ་ཆོགས་གཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་གཅིག་པ་སྟ་བུ་དང་། སྤང་བ་ལ་
འཆར་འཆར་འབྲ་བའི་གློ་རྣམས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་རོས་གཟུང་མེད་པར་བ་རྒྱབས་
ཚུ་ཡི་ངང་དུ་གཅིག་པ་སྟ་བུ་དང་། སྤང་སེམས་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཡེ་གདོད་མ་
ནས་དག་པར་རབ་རིབ་དང་དེ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་འབྱུང་བར་གཅིག་པ་སྟ་བུ་
དང་། གང་ལ་ཡང་ནམ་མཁའི་སྐྱེད་ཆལ་ལ་བརྟག་དབྱུད་མི་དགོས་པ་གཞི་ནས་
གྲོལ་བར་གཅིག་པ་ནི་གཤེས་ནམ་མཁའི་ངང་དུ་མཉམ་པར་བསྟན་པའོ།

ལྷ་པ་གང་ཤར་རང་གྲོལ་དུ་རྫོགས་ན་མཁས་པར་བསྟན་པ་ནི།
འཁོར་འདས་གཉིས་མེད་སེམས་ཀྱི་ངང་དུ་གཅིག་། རྩ་བོ་སྣ་ཆོགས་རྒྱ་མཆོའི་
ངང་དུ་གཅིག་། ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་སྟན་ཅིག་སྐྱེས་པར་གཅིག་། འབྱུང་བཞིའི་
འཕོ་འགྱུར་ནམ་མཁའི་ངང་དུ་གཅིག་། སེམས་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་སྟོང་པའི་ངང་དུ་
གཅིག་། གང་ཤར་རང་གྲོལ་གཉིས་མེད་དག་པར་གཅིག་། དབའ་རྒྱབས་རོལ་བ་རྩ་

པེའི་ངང་དུ་གཅིག་། དེ་ལྟར་རྫོགས་ན་སྐྱེས་བུ་མཁས་པ་ཡིན།།
 ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པར་སེམས་ཀྱི་ངང་དུ་
 གཅིག་པ་ནི་དཔེར་ན་ཆུ་པོ་སྒྲ་ཆོགས་པ་ནམས་རྒྱ་མཆོའི་ངང་དུ་གཅིག་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་
 ཐམས་ཅད་བཟང་ངན་འཕྲོ་འགྱུར་མེད་པར་རོ་མཉམ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པར་གཅིག་པ་
 ནི་དཔེར་ན་འབྲུང་བཞིའི་འཕྲོ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་ངང་དུ་དབྱེ་བ་མེད་པར་
 གཅིག་པ་ལྟ་བུའོ། །སེམས་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཉིད་སྟོང་པའི་ངང་དུ་
 གཅིག་པ་དང་སེམས་ལ་གང་ཤར་རང་གྲོལ་གཉིས་སུ་མེད་པར་དག་པར་གཅིག་པ་
 ནི་དཔེར་ན་དབང་རྒྱལ་ས་ཀྱི་རོལ་པ་ཆུ་པོའི་ངང་དུ་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་
 རྫོགས་པའི་སྟོང་དང་ལྟན་ན་ནི་སྐྱེས་བུ་མཁས་པ་ཞེས་བུ་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་མཐུག་བསྟུ་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྒྲུང་དོར་མེད་པའི་དོན་
 གཟུང་འཛིན་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི།
 སྒྲ་ཆོགས་ངོས་གཟུང་མེད་པའི་ཆོས་ནམས་ཀྱན། །རང་བཞིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
 གཟུགས་བརྟན་ཏེ། །བཟང་ངན་སྒྲུང་དོར་མེད་པའི་རོལ་པ་ལ། །སྟོ་ཡིས་གཉིས་སུ་
 མ་འཛིན་གང་བདེར་ཞོག །
 ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ནི་མཐུག་བསྟུ་བ་ནི། སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་ལ་ངོས་གཟུང་མེད་པའི་
 ཆོས་ནམས་ཀྱན་རང་བཞིན་གནས་ལུགས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་གཟུགས་
 བརྟན་ཏེ་དེ་ལ་བཟང་ངན་སྒྲུང་དོར་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རོལ་པ་ལ་སྟོ་ཡིས་
 ཆོས་ཉིད་དང་རོལ་པ་གཉིས་སུ་མ་འཛིན་པར་རང་བབས་ཇི་བཞིན་བྱ་རྩལ་བྲལ་
 པའི་ངང་དུ་གང་བདེར་ཞོག་ཅིག་དང་། དབང་རྒྱལ་ས་རྒྱ་མཆོའི་ངང་དུ་རོ་གཅིག་
 དུ་ཞི་བ་ལྟར་རོལ་པ་ཆོས་ཉིད་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ནས་མཉམ་ཉིད་ངང་དུ་གནས་པར་
 འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་འཛིན་མེད་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་བསྟན་པ་ནི།
གཏད་མེད་ཡུལ་ལ་ངེས་མེད་སྤང་བ་ཤར། །འཛིན་མེད་རིག་པ་རྣམ་ཡན་ཆེན་པོ་ནི། །རང་
བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གནས་ལུགས་ཡིན།།
ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཉམ་པར་བཞག་དུས་དམིགས་པའི་གཏད་སོ་མེད་པའི་ཡུལ་
ལ་ངེས་མེད་སྤང་བ་སྤྲོ་ཆོགས་སུ་ཤར་ཡང་དེ་ལ་འཛིན་པ་མེད་པར་རིག་པ་རང་
ཡན་དུ་ཤར་བས་རྣམ་ཡན་ཆེན་པོ་ནི་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གནས་
ལུགས་ཡིན་ནོ།།

སྤྱི་དོན་དགུ་བ་སྐབས་ཀྱི་དགོ་བ་བསྟོ་བ་ནི།
དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱན་མཉམ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས། །སྟོ་བལ་ངང་དུ་འཛིན་མེད་ལ་
བསྐྱུ་ནས། །སྟོགས་བལ་རིག་པ་ཁོལ་བྱར་བཅིངས་པ་ཡིས། །དུབ་པའི་སེམས་
ཉིད་དེ་རིང་ངལ་སོས་ཤིག །
ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱན་མཉམ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་རྒྱ་
མཆན་གྱིས་སྟོ་བལ་ངང་དུ་གང་དུ་ཡང་འཛིན་པ་མེད་པར་ལ་བསྐྱུ་ནས་སྟོགས་
བལ་གནས་ལུགས་ཀྱི་རིག་པ་རྣམ་རྟོག་གིས་ཁོལ་བྱར་བཅིངས་པ་ཡིས་ངལ་ཤིང་
དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་ངལ་སོས་ཤིག །
རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའལ་ས། །གཞི་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མཐའ་
གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་པའི་འབྲེལ་བ་ལོ། །

བཅུ་གཅིག་པ། སྟོམ་པ་བསམ་གཏན་བྱི་མ་མེད་པའི་ལེའུ་ལ་སྤྱི་དོན་བཞི་སྟེ། ལྟ་
བས་གཏན་ལ་པབ་ནས་བསྟོམ་པར་བསྟན་པ། གང་གིས་སྟོམ་པའི་དབང་པོའི་རིམ་
པ་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་སྟོམ་པའི་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་བཤད་པ། སྐབས་ཀྱི་དགོ་བ་བསྟོ་

བཤོ། །སྤྱི་དོན་དང་པོ་ལྟ་བུ་བས་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་སྒྲོམ་པར་བསྟན་པ་ནི།
དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱན་མཉམ་པའི་དོན་མཐོང་ནས། །གནས་ལུགས་ངང་ལ་ཇི་བཞིན་
གཞག་པ་གཅེས།།
ཞེས་པ་སྟེ། ད་ནི་སྒྲོམ་པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལོད་གསལ་ཉི་ཟླ་ལྟ་བུ་བསྟན་པ་ནི་
དེ་ལྟར་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱན་ཆོས་དབྱིངས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་
མཐོང་ཉེ་དང་པོར་ལྟ་བུ་བས་ཐག་ཆོད་ནས་གནས་ལུགས་དེའི་ངང་ལ་ཇི་བཞིན་མི་
གཡོ་བར་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་སྒྲོམ་པར་གཅེས་ཉེ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་
པའི་ཆོག་གསལ་སེམས་ཀྱི་ཁོ་ལ་ཞིང་ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མི་རྫོགས་པའི་སྤྱིར་ན་
ངེས་པར་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ།།

སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་གང་གིས་སྒྲོམ་པའི་དབང་པོའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ལ་རབ་འབྲིང་
ཐ་གསུམ་གྱི། དབང་པོ་རབ་ལ་བྱུག་སྟེ། དང་པོ་ཡང་རབ་རྫོགས་པས་གྲོལ་བར་
བསྟན་པ་ནི།
དེ་ཡང་དབང་པོའི་རིམ་པས་བསྟན་པ་སྟེ། །དབང་པོ་ཡང་རབ་གནས་ལུགས་
རྫོགས་པས་གྲོལ། །སྒྲོམ་དང་བསྒྲོམ་བྱ་གཉིས་མེད་དོན་མཐོང་ནས། །སྤྱང་སྤྱིད་
གཞི་གྲོལ་སེམས་ཉིད་བྱ་རྩེ་མེད། །སྤྱོགས་བྲལ་རིག་པ་རྩ་བའི་རྒྱན་བཞིན་འཆར།།
ཞེས་པ་སྟེ། སྒྲོམ་པ་དེ་ཡང་དབང་པོའི་རིམ་པས་བསྟན་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྒྲོན་བསོད་ནམས་
བསགས་པའི་སྒྲལ་ལྟན་དབང་པོ་ཡང་རབ་པ་ནམས་ཀྱིས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྫོགས་པ་
ཅམ་གྱིས་གྲོལ་ཉེ་སྒྲོམ་བྱེད་སྒྲོ་དང་བསྒྲོམ་བྱ་ལུལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་
མཐོང་ནས་སྤྱང་སྤྱིད་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཞི་མེད་ཡེ་གྲོལ་སེམས་
ཉིད་བྱ་རྩེ་མེད་པའི་སྤྱོགས་བྲལ་རིག་པ་རྩ་བའི་རྒྱན་བཞིན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆར་ཞིང་
ངང་གྱིས་གནས་པ་ནི་དབང་པོ་ཡང་རབ་རྫོགས་པ་ཅམ་གྱིས་གྲོལ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྤྲོད་བྱུང་ལ་བསྐྱོམ་བྱ་སྐྱོམ་བྱེད་དང་བལ་བར་བསྐྱུན་པ་ནི།
 ཐུན་མཚམས་རིས་མེད་འདི་ཡིན་ངེས་བཟུང་མེད། །ཐམས་ཅད་རང་གྲོལ་ཀུན་ཏུ་
 བཟང་པོའི་ཁིང་། །རྟགས་དང་ཆད་མེད་རང་བྱུང་གཞི་སྤྲོད་ཡངས། །ཇི་བཞིན་ངང་
 ལ་ཡེ་བཞིན་གནས་པས་ན། །གོལ་དང་གོལ་ས་རྩལ་སྤྲོད་ཐོགས་འབྲིན་མེད། །ཐོབ་
 དང་མ་ཐོབ་མེད་པར་ཐག་ཆོད་པས། །འབྲས་བྱུང་སྤོན་མེད་ད་ལྟ་རྫོགས་སངས་
 རྒྱས། །དེ་འདྲའི་རྣལ་འབྱོར་ནམ་མཁའ་རབ་འབྲུམས་ཡིན། །
 ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱོམ་པ་སྤྲོད་དུ་བྱུང་དུས་སྐྱོམ་པ་འདིའི་དོན་ལ་ཐུན་དང་
 ཐུན་མཚམས་རིས་སུ་བཅད་དེ་གཉིས་སུ་མེད་ལ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་འདི་ཡིན་
 དང་འདི་མིན་གྱི་ངེས་བཟུང་མེད་པས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་རང་གྲོལ་ཏེ་ངན་རྟོག་
 ཐམས་ཅད་གྲོལ་བའི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཁིང་ཁམས་ལ་སྤྲོད་པ་ཡིན་ལ་དངོས་པོ་
 དང་མཚན་མའི་དགོངས་པ་ལྟར་ངེས་བཟུང་གི་རྟགས་དང་ཆད་མེད་པ་རང་བྱུང་
 གཞི་ཡི་གནས་ལུགས་སྤྲོད་ཆེན་ཡངས་པ་ཇི་བཞིན་པའི་ངང་ལ་ཡེ་གཤོད་མའི་
 གནས་ལུགས་བཞིན་དུ་གནས་པས་ན་གོལ་བྱེད་དང་གོལ་ས་མེད་ལ། རྩལ་སྤྲོད་
 དང་གོང་དུ་ཐོགས་འབྲིན་པའང་མེད་ལ་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་མེད་པར་
 རང་སེམས་གཤོད་ནས་སངས་རྒྱས་པར་ཐག་ཆོད་པས་སྤྲུང་ཡང་འབྲས་བྱུང་ཐོབ་
 པའི་སྤོན་པ་མེད་པས་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་རྫོགས་སངས་རྒྱས་པའི་ངང་ལ་གནས་པ་དེ་
 འདྲའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་རབ་འབྲུམས་ཀྱི་ངང་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་འབྲིང་དང་ཐ་མས་བསྐྱོམ་དགོས་པར་གདམས་པ་ནི།
 འབྲིང་དང་ཐ་མས་སྐྱོམ་ལ་བཅོན་དགོས་ཏེ། །ཇི་སྲིད་བདག་འཛིན་དབྱིངས་སུ་མ་
 རུབ་པར། །དེ་སྲིད་སྤྲོ་ཆོགས་ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱོམ་པར་བྱ།
 ཞེས་པ་སྟེ། དབང་པོ་འབྲིང་དང་ཐ་མས་ནི་བསྐྱོམ་ལ་ཞིན་ཏུ་བཅོན་དགོས་ཏེ་ཇི་

མིད་ཆོས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་དབྱིངས་སྤྱི་མ་རྒྱབ་བར་དུ་དེ་མིད་
དུ་སྒྲ་ཆོགས་ཐབས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ།

བཞི་པ་སྒྲོམ་པའི་འཐད་པ་བསྟན་པ་ནི།

བྱད་པར་ནམ་རྟོག་ངན་པས་མིད་པར་འབྲིད། །དེ་ཉིད་གྲོལ་སྤྱིར་བསམ་གཏན་
ཐབས་ལ་བརྟེན། །སྤྱི་ནས་ཤེས་རབ་མཐའ་གྲོལ་སྒྲོང་ཡངས་འཆར།

ཞེས་པ་སྟེ། སྒྲོམ་པའི་འཐད་པ་ཡང་རང་ཤར་རང་གྲོལ་དུ་མ་སོང་བའི་ཆེ་ཐ་མལ་
རང་དགའི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་བྱད་པར་རྒྱ་ནམ་རྟོག་ངན་པས་འབྲས་བུ་མིད་པ་
ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་བྲིད་དེ་སྤྱག་བསྐྱལ་སྒྲོང་དགོས་པས་རྒྱ་འབྲས་དེ་ཉིད་
ལས་གྲོལ་བའི་སྤྱིར་བསམ་གཏན་སྒྲོམ་པའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་ཐམས་
ཅད་ཞི་བས་སྤྱི་ནས་མིད་ཅུ་གཅོད་པའི་ཤེས་རབ་མཐའ་གྲོལ་སྒྲོང་ཡངས་ཆེན་པོ་
འཆར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།

ལྷ་པ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་དུ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི།

ཞི་གནས་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་མགོ་གཞོན་ལ། །ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་ཉོན་མོངས་ཅུ་བ་
འབྲིན།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཅེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་མགོ་མོ་གཞོན་
པ་ཅམ་བྱེད་ལ་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་རྒྱ་ཉོན་
མོངས་པའི་ཅུ་བ་འབྲིན་པས་འབྲས་བུ་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།

དུག་པ་དེའི་རྒྱ་མཆན་བཤད་པ་ནི།

དེས་ན་རབ་ཀྱིས་ངན་རྟོག་ཆོས་སྤྱར་སྒྲོངས། །བཟང་ངན་མེད་ན་གཉེན་པོ་བསྒྲོམ་

མི་དགོས། །འབྲིང་གིས་ངང་དྲངས་ཟུང་འབྲེལ་བསྟོམས་པ་ཡིས། །བཟང་ངན་རྟོག་
བ་དབྱིངས་སུ་རྩལ་གྱུར་ནས། །ཟུང་འབྲེལ་རྟོགས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་འཆར། །ཐ་
མས་ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཅའ་བ་ཡིས། །གང་དམིགས་དེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པར་
སྟ། །དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་སོ་སོར་རྟོག་བསྟོམས་པས། །སྤྱི་ནང་སྤང་སེམས་གཞི་
གྲོལ་ཆེན་པོར་འཆར། །དེས་ན་དབང་པོའི་རིམ་པ་ཤེས་པ་གཅེས།

ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་མཆན་དེས་ན་དབང་པོ་རབ་ཀྱིས་གསེར་གྱིང་དུ་སྤྱིན་པ་ན་ས་རྩོ་
བཅའ་གྱང་མི་རྟོན་པ་ལྟར་ངན་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྤྱར་སྟོངས་ཏེ་གང་ཤར་ཆོས་
ཉིད་དུ་གྲོལ་བས་བཟང་ངན་མེད་ན་གཉིན་པོ་སྟོམ་མི་དགོས་ལ། དབང་པོ་འབྲིང་
གིས་ལྟ་བ་རྟོགས་པས་སྟེ་བ་མེད་པར་གྱིང་རྟོན་བའ་བའི་ངང་དྲངས་རྫིང་བུ་རྟོག་
བ་དང་འབྲེལ་བ་མི་གཡོ་བ་ལྟར་བཞག་པས་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་དུ་བསྟོམས་པ་
ཡིས་བཟང་ངན་གྱི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དབྱིངས་སུ་རྩལ་པར་གྱུར་ནས་ཞི་ལྷག་
ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྟོགས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་འཆར་ལ། དབང་པོ་ཐ་མས་ཐོག་མར་
ཞི་གནས་བཅའ་ཏེ་ཐོབ་པ་ཡིས་གང་དམིགས་དེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པར་སྟ་བ་ཡིན་
ལ། དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྟེ་ཆེད་བསྟོམས་པས་སྤྱི་
ནང་སྤང་སེམས་གཞི་གྲོལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གནས་ལུགས་རྒྱུད་ལ་འཆར་བར་
འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དབང་པོའི་རིམ་པ་དང་བསྟན་ཏེ་སྟོམ་ཚུལ་གྱི་གོ་རིམ་ཤེས་
པ་གཅེས་དགོས་སོ།

གཉིས་པ་དབང་པོ་འབྲིང་ལ་སྟོམ་ཚུལ་བཞག་ཐབས་གྲོལ་ཚུལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་
སྟོམ་ཚུལ་ལ་ལྟ་ལས། དང་པོ་མི་རྟོག་པར་བཞག་པར་གདམས་པ་ནི།
ད་ནི་དབང་པོ་འབྲིང་གི་སྟོམ་པ་བསྟན། །རི་ལྟར་རྒྱ་ནི་དབང་རྒྱལ་སྟོག་པ་ན། །དྲངས་
པའི་གཟུགས་བརྟན་མི་གསལ་གཡོ་བ་ལྟར། །ཡིད་ནི་མི་བསྟན་ཀྱང་རྟོག་འབྱུར་

ཞིང་གཡོ། །སྒྲ་ཆོགས་སྒྲོས་ལ་ཀུན་ཏུ་འཆེལ་བ་ན། །སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་
 དྲངས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །སྦྱན་དང་མངོན་ཤེས་གཟུང་སྐར་མི་འཆར་བས། །གཅིག་
 ཏུ་མི་གཡོ་མཉམ་པར་བཞག་པ་གཅེས།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དབང་པོ་དང་སྦྱར་ཏེ་སྒྲོམ་ཚུལ་ཡང་རིམ་བ་གསུམ་ལས་རེ་
 ཞིག་དེ་ནི་དབང་པོ་འབྲིང་གི་སྒྲོམ་པ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དཔེ་རི་ལྟར་ན་ཚུ་ནི་དབང་
 རྒྱལ་གྱིས་རྫོག་པ་ན་དེའི་ནང་དུ་དྲངས་པའི་གཟུགས་བརྟན་མི་གསལ་བར་གཡོ་
 བ་ལྟར་ཡིད་ནི་མི་བསྟན་པའམ་མི་དུལ་བའི་ཀུན་རྫོག་འཆར་ཞིང་གཡོ་བས་སྒྲ་
 ཆོགས་པའི་སྒྲོས་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་འཆེལ་བས་ན་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་དྲངས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་དང་སྦྱན་ལྟ་དང་མངོན་ཤེས་དུག་ལ་སོགས་པའི་གཟུང་སྐར་མི་འཆར་
 བས་གཅིག་ཏུ་མི་གཡོ་བར་མཉམ་པར་བཞག་པ་གཅེས་དགོས་སོ།

གཉིས་པ་ལུས་གནད་དང་བཞག་ཐབས་བསྟན་པ་ནི།

ལུས་ནི་ཆོས་བདུན་རི་རྒྱལ་ལྟ་བུ་ལ། །དབང་པོ་མཐའ་བྲལ་རྫིང་བུའི་གཟུང་སྐར་
 འདྲ། །སེམས་ཉིད་སྒྲོང་གསལ་དྲངས་པའི་ནམ་མཁའ་བཞིན། །བྱིང་རྫོད་གཉིས་
 མེད་སྒྲོས་དང་བྲལ་བར་གཞག།

ཅེས་པ་སྟེ། སྒྲོམ་པ་མི་གཡོ་བ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་ནི་དེ་ཡང་ལུས་ནི་
 མི་གཡོ་བ་ནམ་སྒྲུང་ཆོས་བདུན་ཏེ་རྒྱལ་གྱི་ལྟ་བུ་ལག་པ་མཉམ་གཞག་རྒྱལ་
 ཆོགས་དང་པོ། ལྟེ་ཡ་རྒྱལ་ལ་སྦྱར་བ། དཔུགས་དལ་བ། མིག་སྒྲ་ཅེར། མཐོན་པ་
 ཡིད་ཅམ་འགྲུགས་ཏེ་མཉམ་པར་བཞག་པ་རི་རྒྱལ་ལྟ་བུ་ལ། དབང་པོ་མི་གཡོ་བ་
 ནི་མིག་མི་འགྲུལ་ན་བ་དང་སྒྲ་དང་སྟེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ནམས་དགག་གྱང་མི་
 དགག་ཏེ་གཟུགས་སྒྲ་འི་རོ་རེག་བུའི་རྫོག་པ་གང་འབྱུང་ཡང་དེའི་སྒྲོ་མི་དགག་རྗེས་
 བྱིང་མི་དྲངས་སྒྲོ་བགགས་ན་ལྟེ་མིག་ལ་སོགས་པ་སྦྱན་ལྟ་དང་ཡིད་གྱི་མངོན་

ཤེས་བྱ་གྲག་ནམས་དབང་པོ་དྲངས་པར་བཞག་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ལ་དེ་མི་ཐོབ།
 རྗེས་ཕྱིར་དྲངས་ན་རྫོགས་པ་ལུ་གུ་རྒྱུད་མི་ཆོད་པས་ཐ་མལ་བ་དང་བྱུང་མེད། དེས་
 བ་དབང་པོ་མཐའ་བྲལ་རྗེས་བྱའི་རྩ་མི་གཡོ་བ་ལ་སོ་སོའི་སྤང་ཡུལ་གཟའ་སྐྱར་གྱི་
 གཟུགས་བརྟན་འཆར་བ་དང་འདྲ་བ་མ་འགག་པར་མཉམ་པར་བཞག་གོ། །སེམས་
 མི་གཡོ་བ་ནི་སེམས་ཉིད་སྤོང་གསལ་དྲངས་པའི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་བྱིང་གོད་
 གཉིས་མེད་པར་སྤྱོས་པ་དང་བྲལ་བར་བཞག་པ་ནི་ལུས་དང་དབང་པོ་མི་གཡོ་བ་
 བ་ཞར་ལ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་འཆར་རྩལ་བསྟན་པ་ནི།
 དེ་ཆེ་རང་བཞིན་གཅིག་སྟེ་གདོད་མའི་རང་། །གཟུང་དང་འཇོན་པ་མི་དམིགས་
 ཆོས་ཀྱི་སྒྱ། །དེ་མེད་འོད་གསལ་ཉི་མའི་སྤྱིང་པོ་ནི། །བདེ་གསལ་མི་རྫོགས་མཐའ་
 དབྱས་མེད་པ་འཆར།།
 ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མི་གཡོ་གསུམ་ལྟན་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་ཤིན་ཏུ་སྤྱོས་
 བ་དང་བྲལ་བ་དེ་ཡི་ཆེ་རང་བཞིན་གནས་ལུགས་ཉག་གཅིག་ཏེ་གདོད་མའི་རང་དུ་
 གཟུང་བ་དང་འཇོན་པ་མི་དམིགས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྱ་དེ་མ་མེད་པ་འོད་གསལ་བ་ཉི་མའི་
 སྤྱིང་པོ་ལྟ་བུ་ནི་བདེ་གསལ་མི་རྫོགས་པའི་ཉམས་མཐའ་དབྱས་མེད་པར་འཆར་རོ།།

བཞི་པ་ཆོས་ཉིད་རྫོགས་པའི་རྩལ་བསྟན་པ་ནི།
 སྤང་དང་སྤོང་བ་ཐམས་ཅད་བྱམ་གཅིག་ལ། །ཡོད་དང་མེད་པ་ཀུན་གྱི་མཐའ་ལས་
 འདས། །སྤྱིད་དང་ཞི་བ་གཉིས་སུ་མི་རྫོགས་པ། །ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་གཅིག་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད། །མཉམ་དང་མི་མཉམ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་།།
 ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རང་བྱུང་ལྟན་ཅིག་སྒྲིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤར་བ་དེའི་ཆེ་ནལ་འབྱོར་

པ་དེའི་སྒྲོ་ངོར་སྤྱི་ནང་གི་ཆོས་ཅན་སྐྱུ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་དང་། དེའི་ཆོས་ཉིད་རང་
བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་སྤང་བ་དང་སྤྲོད་པ་རིས་སུ་མ་ཆད་
པར་ཐམས་ཅད་ཐུམ་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཉིད་
ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཀུན་གྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྤྲོད་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་
དང་ཞི་བ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་གཉིས་སུ་མི་རྟོག་པ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དང་ཡུལ་
ཤེས་བྱ་གཉིས་ཐ་དད་མེད་པར་ངོ་མཉམ་གཅིག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཉམ་པ་དང་མི་
མཉམ་པ་མེད་པའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བའི་ཚུལ་ལོ།

ལྷ་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུར་བསྟན་པ་ནི།
འདི་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་མཐོང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ། །སྤྱི་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་སྒྲོ་
མིག་གིས། །རྒྱལ་བའི་ཆོས་སྐྱུ་ཕུན་ཚོགས་སྐྱབ་པས་ན། །སྐལ་བཟང་རྣམས་ཀྱིས་
རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་ཞོག །
ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲོས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ནི་ཆོས་ཆེར་བསྐྱོམས་པའི་རྗེས་
སུ་བྱས་པ་ལས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་དངོས་རྒྱུར་སོང་ནས་སྤྱི་ནས་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་ཏུ་མཐོང་བའི་
སྒྲོ་མིག་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་ཆོས་སྐྱུ་སྤངས་རྟོགས་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པ་སྐྱབ་པས་ན་སྐལ་བཟང་རྣམས་ཀྱིས་དུས་རྟག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་མཉམ་པ་
ཉིད་ཀྱི་ངང་ལ་མཉམ་པར་ཞོག་ཅིག །

གཉིས་པ་བཞག་ཐབས་ལ་དགུ་ལས་དང་པོ་ཡེངས་མེད་སྒྲོ་བསྐྱུ་བྲལ་བར་བཞག་པ་ནི།
སེམས་ཉིད་མ་སྐྱེས་མཁའ་སྤྱར་དག་པའི་ངང་། །སེམས་བྱང་མི་དམིགས་སྤྱིན་
ཚོགས་དངས་པ་བཞིན། །ཡེངས་མེད་སྒྲོས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིས། །རི་བཞིན་

ངང་ལ་ཡེ་བཞིན་མཉམ་པར་ཞོག །

ཅེས་པ་སྟེ། ད་ནི་བཞག་ཚུལ་བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལས་
 སེམས་ཡུལ་ལ་ཡེངས་བ་མེད་པར་སྟོ་བསྟུ་དང་བྲལ་བར་བཞག་པ་ནི་སེམས་
 ཉིད་མ་སྐྱེས་ཆོས་དབྱེངས་མཁའ་ལྟར་དག་པའི་ངང་ལ་སེམས་སེམས་བྱང་ནམ་
 རྟོག་མི་དམིགས་པ་སྤྱིན་ཆོགས་ཡལ་ནས་མཁའ་ལ་དེངས་པ་བཞིན་ཡེངས་མེད་
 སྟོས་པ་དང་བྲལ་བའི་རང་བྱུང་གི་ཤེས་པ་ཡིས་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ཇི་བཞིན་པའི་ངང་
 ལ་ཡུལ་ཅན་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡེ་གདོད་མའི་གནས་ལུགས་བཞིན་དུ་མཉམ་
 པར་ཞོག་ཅིག །

གཉིས་པ་དྲངས་བསལ་རྟོག་བྲལ་དུ་བཞག་པ་ནི།

དྲངས་ཤིང་སྟངས་པ་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུ་ལ། །གཟུང་འཛིན་རྟོག་བྲལ་དབང་རྒྱབས་མེད་པར་ཞོག།
 ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དྲངས་བསལ་རྟོག་པ་མེད་པར་བཞག་པ་ནི་སེམས་མ་བཅིངས་
 བས་དྲངས་ཤིང་མི་ཆོད་པས་སྟངས་པ་རྒྱ་མཆོ་རང་སོར་གནས་པ་ལྟ་བུའི་ངང་
 ལ་གཟུང་འཛིན་ནམ་རྟོག་གི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་དཔེར་ན་རྒྱ་མཆོ་དབང་རྒྱབས་
 དང་བྲལ་ཏེ་འགྲུལ་བསྐྱོད་མེད་པ་ལྟ་བུར་ཞོག་ཅིག །

གསུམ་པ་མཁའ་ལྟར་ཕྱོགས་བྲལ་དུ་བཞག་པ་ནི།

སྟོང་ཞིང་གསལ་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ། །ཀུན་རྟོག་སྤྱིན་མེད་ཕྱོགས་ལྟང་བྲལ་པར་ཞོག།
 ཅེས་པ་སྟེ། སེམས་ཕྱོགས་བྲལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་བཞག་པ་ནི། སེམས་ཉིད་ཡེ་
 རྟོག་སྟོང་ཞིང་གསལ་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ངང་ལ་གཟུང་འཛིན་ཀུན་རྟོག་གི་སྤྱིན་
 མེད་པ་རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་ལྟང་དང་བྲལ་བའི་ངང་དུ་མཉམ་པར་ཞོག་ཅིག །

བཞི་པ་བྱར་མེད་བྱང་རྒྱལ་དུ་བཞག་པ་ནི།

བརྟན་ཞིང་མི་གཡོ་རི་རྒྱལ་ལྟ་བུ་ལ། དགག་སྐྱབ་གཉིས་མེད་རེ་དོགས་བྲལ་བར་ཞོག།
ཅས་པ་སྟེ། སེམས་དགག་སྐྱབ་རེ་དོགས་དང་བྲལ་བར་བཞག་པ་ནི། གློམ་པ་ལ་
བརྟན་ཞིང་སེམས་མི་གཡོ་བ་དཔེ་རི་རྒྱལ་ལྟ་བུའི་ངང་ལ་དགག་སྐྱབ་གཉིས་སུ་
མེད་པ་རེ་དོགས་སྤང་སྤང་དང་བྲལ་བར་ཞོག་ཅིག །

ལྷ་པ་སྤང་ཡུལ་འགག་མེད་བཞག་པ་ནི།

དག་ཅིང་གསལ་བ་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ལ། །སྤང་ཡུལ་མ་འགགས་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་
བྱར་ཞོག །

ཅས་པ་སྟེ། གློ་ལྷ་རང་གསལ་དུ་བཞག་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དག་ཅིང་
སེམས་གསལ་དྲངས་ཐུང་བ་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ལ་སྤང་ཡུལ་མ་འགག་ལ་འཛིན་མེད་
ཡིངས་མེད་ངང་དུ་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བྱར་ཞོག་ཅིག །

དུག་པ་ཡེ་ཐོལ་དག་གསལ་དུ་བཞག་པ་ནི།

ཡེ་ཐོལ་སོར་གཞག་འཇའ་ཆོན་ལྟ་བུ་ལ། །བྱིང་རྒྱུད་གཉིས་མེད་དག་ཅིང་གསལ་བར་ཞོག།
ཅས་པ་སྟེ། དག་གསལ་གཉིན་སོས་མ་བསྐྱད་པར་བཞག་པ་ནི། ཡེ་ཐོལ་ཆོས་ཉིད་
གྱི་དོན་ལ་བསྐྱར་བཅོས་མེད་པར་རང་སོར་གཞག་ཅིང་ཆོས་ཅན་འཇའ་ཆོན་ལྟ་
བུའི་སྤང་བ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་བྱིང་བ་དང་རྒྱུད་པ་གཉིས་མེད་
པར་དག་ཅིང་སེམས་གསལ་དྲངས་ཐུང་བའི་ངང་དུ་ཞོག་ཅིག །

བདུན་པ་ཅེ་གཅིག་མདའ་མཁན་ལྟར་བཞག་པ་ནི།

གཞན་དུ་མ་ཡིངས་མདའ་མཁན་ལྟ་བུ་ལ། །གཉུག་མའི་ཡེ་ཤེས་སྟོབས་བྱུ་བྲལ་བར་ཞོག།

ཅེས་པ་སྟེ། སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མ་ཡིངས་པར་བཞག་པ་ནི། སེམས་ཆོས་ཉིད་
 གྱི་ངང་ལས་གཞན་དུ་མ་ཡིངས་པར་ཅོན་ནེ་ཅེར་རེ་བ་མདའ་མཁན་གྱིས་མདའ་
 བསྐང་ཆེ་མིག་ཏུ་བརྟུག་ཏེ་བཞག་པ་ལྟ་བུ་ལ་གཉུག་མའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲོ་བསྐྱ་དང་
 བྲལ་བར་མ་ཡིངས་བྱན་པས་བཟུང་སྟེ་མཉམ་པར་ཞོག་ཅིག །

བརྒྱད་པ་བྱར་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་བཞག་པ་ནི།
 ཐག་ཆོད་ཤེས་པ་ལས་ཟིན་ལྟ་བུ་ལ། །རེ་དོགས་གཉིས་མེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞོག །
 ཅེས་པ་སྟེ། སེམས་རང་སོར་བཞག་པ་ལས་ཆོས་སྒྲུ་རང་གནས་སུ་ཐག་ཆོད་
 བས་ཤེས་པ་བྱ་བའི་ལས་ཟིན་པ་ལྟ་བུའི་ངང་ལ་རེ་དོགས་གཉིས་སུ་མེད་པར་རང་
 བབས་སུ་སྒྲོད་ནས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞོག་ཅིག །

དགུ་པ་བཞག་ཐབས་བརྒྱད་གྱི་དོན་བསྐྱ་བ་ནི།
 འདི་ནི་རང་བཞིན་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན། །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་བྱང་དུ་འབྲེལ་
 བ་ཡིན། །སྤྱི་མེད་ངང་དེར་གནས་པས་ཞི་གནས་ལ། །གསལ་སྒྲོང་སྒྲོས་དང་བྲལ་
 བས་ལྷག་མཐོང་ཉིད། །དབྱེར་མེད་ངོ་མོ་གཅིག་པས་བྱང་དུ་འབྲེལ། །
 ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཞག་ཐབས་བརྒྱད་གྱི་ཚུལ་འདི་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཉིང་
 རེ་འཛིན་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བྱང་དུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་སེམས་སྤྱི་མེད་གྱི་
 ངང་དེར་གནས་པས་ཞི་གནས་ཡིན་ལ་གསལ་སྒྲོང་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བས་ལྷག་མཐོང་
 ཉིད་ཡིན་ཏེ་དེ་ཉིད་གནས་པའི་ཆ་ནས་ཞི་གནས་དང་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་ཆ་ནས་
 ལྷག་མཐོང་སྟེ་དེ་གཉིས་དབྱེ་བ་མེད་པར་ངོ་མོ་གཅིག་པས་བྱང་དུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལམ་བཟོད་ཚུལ་ལ་ཡང་བདུན་ལས། དང་པོ་བཞག་ཐབས་བརྒྱད་གྱིས་

བརྫོད་མེད་མཐོང་ཚུལ་ནི།

དེ་ཆེ་ཟབ་ཞི་སྤྱོད་དང་བྲལ་བའི་སེམས། །སྤྱོད་བསམ་བརྫོད་དུ་མེད་པའི་དོན་མཐོང་
བས། །སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་མི་རྟོག་པ། །འོད་གསལ་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ཞེས་བྲ།
ཞེས་པ་སྟེ། དེ་སྤང་བཞག་པས་ཡེ་ཤེས་བཞིའི་རིམ་པས་ལམ་གྱི་བརྫོད་ཚུལ་ཡང་
ཤེས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་ནི། བཞག་
ཐབས་བརྒྱད་ཀྱིས་སེམས་གཉུག་མར་གནས་པ་དེའི་ཆེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཟབ་
མོ་ཞི་བ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྤྱོད་བསམ་བརྫོད་དུ་
མེད་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཐོག་མར་མཐོང་བས་འདི་ནི་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་
བྲ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་མི་རྟོག་པ་འོད་གསལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ཐར་ལམ་ཟིན་པའི་རྟགས་ནི།

དེ་ཉིད་མཐོང་བས་སེམས་ནི་རབ་ཞི་ཞིང་། །ཕྱི་ནང་ཆོས་ལ་དགག་སྐྱབ་ཞེན་པ་
ཅུང་། །སྤྱོད་པའི་ངང་ནས་སྤྱོད་རྗེ་སྤྱོགས་མེད་འཆར། །རང་གཞན་དོན་དུ་དགེ་ལ་
སྤྱོད་ཅིང་བསྐྱལ། །དཔེན་པར་དགའ་ཞིང་རྣམ་གཡེང་འདུ་འཇི་ཉུང་། །མི་ལམ་ན་
ཡང་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་སྤྱོད། །དེས་ནི་ཐར་པའི་ལམ་སྤྱ་ཟིན་པ་ཡིན།

ཞེས་པ་སྟེ། གཉིས་པ་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་འོད་
གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་མཐོང་སྟེ་ཀྱན་རྟོག་རང་སར་གྲོལ་བས་འོད་གསལ་
མ་བྱ་འདེས་པས་སེམས་ནི་རབ་དུ་ཞི་ཞིང་། །སྤྱི་ཡི་ཆོས་ཡུལ་སྤྱ་ནང་གི་ཆོས་
སེམས་ལ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཞེན་པ་ཅུང་། །སེམས་ཉིད་སྤྱོད་པའི་ངང་ནས་འགྲོལ་
སྤྱོད་རྗེ་སྤྱོགས་མེད་དུ་འཆར་བས་རང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་རང་དགེ་བ་ལ་སྤྱོད་ཅིང་
གཞན་ཡང་དགེ་བ་ལ་བསྐྱལ། །རྟག་དུ་དཔེན་པར་དགའ་ཞིང་རྣམ་གཡེང་དང་འདུ་
འཇི་ཉུང་། །ཐན་མི་ལམ་ན་ཡང་མི་དགེ་བའི་སེམས་མེད་པར་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་

སྤྱིར་ཅིང་སྒོ་གསུམ་ལ་ཤིན་སྤངས་ཐོབ། ཆོག་ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྒྲུ། འོད་གསལ་གྱི་སྤང་བ་འབྱུང་། དེས་ནི་ཐར་པའི་ལམ་སྤྱིན་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་མཆེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི།

དེ་ནས་ཆེས་ཆེར་གོང་དུ་གོམས་པ་ཡིས། །སེམས་གསལ་ཡེ་ཤེས་སྡོན་བས་རྒྱ་
ཆེ་ཞིང་། །སྤང་བ་མི་ལམ་སྤྱི་མར་རབ་ཏུ་རྟོགས། །ཆོས་རྣམས་གཉིས་མེད་ངང་དུ་
རོ་གཅིག་པས། །སྤྱིས་དང་མ་སྤྱིས་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཆོ། །མཆེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཤིན་ཏུ་མི་རྟོག་པ། །བསམ་གཏན་དགའ་བས་བརྒྱན་པ་ཐོབ་པ་ཡིན།།

ཞེས་པ་སྒྲུ། གསུམ་པ་མཆེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། དེ་ནས་སྤང་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་
ལ་ཆེས་ཆེར་གོང་ནས་གོང་དུ་གོམས་པ་ཡིས་སེམས་སྤང་གསལ་རང་བྱུང་གི་
ཡེ་ཤེས་སྡོན་བས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་སྤྱིར་སྤང་བ་ལའང་ངང་གིས་མི་ལམ་སྤྱི་མ་སྤྱི་བྱུར་
རབ་ཏུ་རྟོགས་ཤིང་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གཉིས་མེད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་རོ་
གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པས་སྤྱིས་པ་དང་མ་སྤྱིས་པར་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཐོང་བའི་
ཆོ་མཆེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་མི་རྟོག་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཉམས་སུ་
སྤྱིང་བ་རྒྱབས་ཆེ་ཞིང་བསམ་གཏན་དགའ་བས་བརྒྱན་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་རྟོན་ཐོབ་པའི་རྟགས་ནི།

དེ་ཆེ་ལུས་སེམས་སྡོན་བས་རབ་དག་ཅིང་། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་འི་མེད་རྟོགས་
པ་འཆར། །མངོན་ཤེས་སྤྱན་ཞིང་སྤྱིང་རྗེས་པན་པ་འབྱུག། །མིད་ལ་སྤྱི་བས་སེམས་
ནི་ངེས་པར་འབྱུང་། །མི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་ཀྱན་དེ་འདྲར་རྟོགས། །ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་
ཤིག་སྒོ་འབྱུ་སྤྱན་མེད། །བྱིང་ཆོད་བྲལ་ཞིང་ཉན་མཆན་ཉིང་འཛིན་འབྱུག། །སྤྱི་བོ་
དེས་ནི་འཕགས་ལམ་སྤྱིར་དུ་མཐོང་།།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཆེ་རྒྱུད་ཐོབ་པའི་རྟགས་ནི་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྟོན་བས་རབ་རྒྱུ་
 དག་ཅིང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཇི་མ་མེད་པའི་རྟགས་པ་རྒྱུད་ལ་འཆར་བས་མངོན་
 ཤེས་དང་ལྷན་ཞིང་སྟོང་རྗེས་གཞན་ལ་ཕན་པ་འབྱུང་ཅིང་། ཐབས་ཀྱི་ཆ་སྟོན་པ་
 ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ལ་སྟོབས་སེམས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྟོབས་ཐོངས་
 མ་ཡིན་པ་སྟེ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་མི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་ཀྱན་མི་ལམ་དེ་དང་
 འབྲེལ་བར་རྟགས་ཤིང་ཕྱི་རྒྱུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གི་ཤིག་དང་སྟོམ་འབྲུ་སྟོན་སོགས་མེད་
 ལ་ནང་དུ་བྱིང་རྒྱུ་དང་བལ་ཞིང་ཉིན་མཆན་འཁོར་ལུག་རྒྱ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྲུབ་
 ཅིང་གནས་ཏེ་སྟེ་བ་ངེས་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་ལྟར་དུ་མཐོང་
 བར་འབྱུང་རྟོ།

ལྟ་བ་ཐོབ་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི།

དེ་ནས་ཆེས་ཆེར་གོམས་པས་སྟོན་བས་ལྷག་། ཉིང་འཛིན་རྟགས་པའི་ཉི་མ་སྟོན་
 མེད་འཆར། ཆོས་ཀྱན་རྩ་ལ་གཅིག་མཉམ་པའི་དོན་མཐོང་ནས། སྟོན་དང་མངོན་
 ཤེས་སྒྲིབ་པ་མེད་མངའ་བས། ཞིང་ཁམས་བརྒྱ་སྟོང་གེ་བ་དཔག་མེད་མཐོང་། དེ་
 ཆེ་ཟག་མེད་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཐོབ་པ་ཞེས་བྲ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནས་ཡང་ཆེས་ཆེར་བསྟོམས་པས་སྟོན་སྟོར་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བས་
 ལྷག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྟགས་པའི་ཉི་མ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྟོན་མེད་གསར་
 དུ་འཆར་ཞིང་། ལྷ་ཆོགས་པའི་ཆོས་ཅན་ཀྱན་ཆོས་ཉིད་རྩ་ལ་གཅིག་མཉམ་པའི་
 དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ནས་སྟོན་ལྟ་དང་མངོན་ཤེས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིབ་པ་
 མེད་པའི་ཡོན་ཏན་མངའ་བས་ནང་གི་སྟོང་གའི་ཅུ་འཁོར་ལ་བརྟེན་པའི་འདབ་
 མའི་རྒྱུད་བརྒྱ་ཐུག་གཅིག་དག་ཁམས་དྲངས་མའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཆེར་འོད་གསལ་
 ཞིང་འཁོར་ལོ་གཞན་རྣམས་སུ་ཡང་གསལ་བས་རྒྱུད་སེམས་བྱུང་བར་ཅན་ཡོན་

ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་ཕྱིར་བསྟན་ཞིང་། ནང་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་བརྒྱ་ཕྱག་
བརྒྱ་གཉིས་འགག་པས། སྤྲུག་ལྷ་ན་ནང་གི་ཁམས་ལ་ཡེ་ལྷན་གྱི་ཞིང་ཁམས་
ཕྱི་དུ་སྤང་ལ་མཆན་ཉིད་ལྷ་ན་ན་སངས་རྒྱལ་བརྒྱའི་ཞལ་བསྟ་བ་ལ་སོགས་པ་
ཕྱིའི་ཞིང་སྤང་བར་བཤད་དེ་ཞིང་ཁམས་བརྒྱ་སྟོང་གྲེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཐོང་ངོ་། །དེའི་
ཆེ་བླ་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་བས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཐོབ་པ་
ཞེས་བྱ་བ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ།།

དུག་པ་མཐོང་བྱིན་བསྟོམས་པའི་གཟུངས་སྤྱིན་ཡེ་ཤེས་འཆར་ཚུལ་ནི།
དེ་ལས་ཆེས་ཆེར་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཡིས། རྫོགས་པའི་ཉིང་འཛིན་ཡོན་ཏན་གྲངས་
མེད་ཅིང་། རྫོགས་དང་མི་རྫོགས་མཉམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ལས། གཟུངས་སྤྱིན་ཡེ་ཤེས་
དེ་མེད་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། མཉམ་པར་གཞག་དང་མ་བཞག་གཉིས་མེད་པར། རྫོགས་ཏུ་
མཉམ་གཞག་སྤྱལ་བ་བསམ་ཡས་སྟོན། ཆོད་མེད་ཞིང་དང་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་འདུག།
ཅས་པ་སྟེ། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐོ་ཐོབ་པ་དེ་ལས་མཐོང་བྱིན་གྱི་དོན་གོམས་
པས་སྟོམ་ལམ་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་ཐོབ་པས་ས་རེ་རེར་ཡོན་ཏན་སྤར་བཤད་པ་དེ་
དག་ཆེས་ཆེར་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཡིས་ཆོས་ཉིད་རྫོགས་པའི་ཉིང་འཛིན་དང་ཡོན་
ཏན་གྲངས་མེད་པ་ཐོབ་ཅིང་སྤྱལ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ལ། ས་དང་པོ་ནས་
བདུན་པའི་བར་དུ་རྗེས་ཐོབ་ན་རྫོགས་པ་ཡོད་པས་མཉམ་རྗེས་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་དང་།
དག་པ་ས་གསུམ་ནས་མངོན་གྱུར་གྱི་རྫོགས་པ་མེད་པས་མི་རྫོགས་མཉམ་པའི་ཆོས་ཉིད་
ལས་གཟུངས་ཀྱི་སྤྱིན་དང་ཡེ་ཤེས་དེ་མ་མེད་པ་སྤར་མཐོང་ལམ་སོགས་ལས་རྒྱ་ཆེ་
ཞིང་། མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་མ་བཞག་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་དུས་རྫོགས་ཏུ་མཉམ་
གཞག་ལས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྤྱལ་བ་བསམ་ཡས་པ་སྟོན་ཞིང་ཆོད་མེད་
པའི་ཞིང་དུ་འགྲོ་བ་དང་དེ་དག་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་འང་འདུག་པར་འགྱུར་རོ།།

བདུན་པ་ཉི་བར་ཐོབ་པ་འཕགས་ལམ་རྫོགས་ཚུལ་ནི།

ཅུ་ཁམས་དག་ཅིང་རྒྱུང་སེམས་ཡོན་ཏན་མཆོག་། འིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བྱི་མ་མེད་པ་ན། ཉི་
བར་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །འཕགས་ལམ་རྫོགས་ནས་སྤྱར་དུ་བྱང་ཚུབ་
འཕྲོལ། །འདི་ནི་འོད་གསལ་སྤྱང་པོའི་ཐེག་པ་སྟེ། །སྐལ་བཟང་འབྲས་བྱ་ཆེ་འདིར་
གྲོལ་བ་ཡིན།།

ཞེས་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་བྱང་པར་ཅན་དེ་དག་གྱང་རྫོ་རྫེའི་ལུས་ཀྱི་ཅུ་ཁམས་དག་
ཅིང་རྒྱུང་སེམས་ལས་སྤྱར་བའི་ཡོན་ཏན་མཆོག་འིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་བྱི་མ་མེད་
པ་ནི། སྐྱོམ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཉི་བར་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། འཕགས་
ལམ་བརྒྱུད་རྫོགས་ནས་སྤྱར་དུ་བྱང་ཚུབ་འཕྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡོན་ཏན་དེ་དག་
གྱང་རྫོ་རྫེའི་ལུས་ཀྱི་སྟེ་བའི་འཁོར་ལོ་ལས་སྤྱར་བས་ཆོགས་སྦྱོར་གྱི་ཡོན་ཏན་
འཆར། སངས་རྒྱས་སྤྱལ་སྤྱིའི་ཞལ་མཐོང་། དེ་བཞིན་སྤྱང་གསང་ལས་སྤྱར་
བས་མཐོང་ལམ། མགིན་པས་ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལོངས་སྤྱིའི་ཡོན་

ཏན་རྣམས། སྤྱི་པོས་དག་པ་ས་གསུམ་སྟེ་དབྱ་མའི་མདུད་པ་ཉིར་གཅིག་གི་དང་
པོ་གཉིས་གྲོལ་བས་ས་དང་པོ་ཐོབ། གཉིས་པ་གཉིས་གྲོལ་བས་ས་གཉིས་པ་ཐོབ་
པ་ནས་ཉི་ཤུ་པ་གྲོལ་བས་ས་བརྒྱ་པའི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འཆར་ཞིང་། ཉིར་
གཅིག་པ་གྲོལ་བས་འིན་ཏུ་དག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱད་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་
འཆར་རོ། །དེའི་འཕྲོས་དོན་བསྒྲུས་ཅུ་མ་ནི། བར་དོའི་ཐིམ་རིམ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་
ནས་མཐར་འོད་གསལ་འཆར་ཏེ། དེའང་སེམས་ལ་སངས་རྒྱས་རང་ཆས་སྤྱིའོད་
པ་ཉིད་རང་ལ་སྤྱང་སྟེ། སེམས་ཉིད་སྤྱང་བའི་ངང་ལས་ཆོས་སྤྱིའི་འོད་གསལ་

བཞི་དང་སྤྱང་བའི་ཆ་ལས་གཟུགས་སྤྱིའོད་གསལ་ལྟར་ཤར་ཏེ་དང་པོ་ནི། སྤྱང་
མཆེད་ཐོབ་པ་ཉིར་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བཞི་སྟེ་རིམ་བཞིན་སྤྱ་མ་གསུམ་པོའི་སྐབས་
ཞེ་སྤང་གི་རྟོག་པ་སོ་གསུམ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་བཞི་བརྒྱ། གཏི་ཐུག་གི་བདུན་

ཉེ་རགས་པ་དང་ཐུ་མའི་དུས་ལྔ་བ་འགགས་ཉེ་ཀྱན་གཞི་ཆོས་སྐྱུར་ཐེམ་པའི་ཆེ་
གཞིའི་འོད་གསལ་རིམ་བཞིན་པ་ཉིད་འཆར་བས་དེ་ཉིད་རོ་ཤེས་ན་གྲོལ། དེའི་རྩལ་
ལས་ལྷན་གྲུབ་གཟུགས་སྐྱུའི་འོད་གསལ་རིགས་ལྔའི་ཆོས་བྱ་འཆར། དེ་རྣམས་རོ་
མ་ཤེས་ན་སྤྱད་པ་བར་དོའི་སྤང་བ་འཆར་བས་རབ་ཀྱིས་བདེན་མེད། འབྲིང་གིས་
བསྐྱེད་རྫོགས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ། ཐ་མས་སྐྱབས་འགོ་སོགས་ཀྱིས་བར་དོའི་འཛིགས་པ་
ལས་ལོག་ནས་མཐོངས་སུ་སྐྱེ་སྐྱེ་ཐུ་མ་ལ་གྲོལ་བར་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་འོད་
གསལ་དེ་རྫོགས་པའི་ཐེག་པ་སྟེ། སྐལ་བཟང་དབང་པོ་རབ་རྣམས་འབྲས་བུ་ཆེ་
འདིར་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞིབ་ཏུ་འབྲེལ་ཆེན་ལས་རྫོགས་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་དབང་པོ་ཐ་མ་ལ་སྒྲོམ་རིམ་བཞག་ཐབས་བསྒྲོམས་པས་རིག་འཛིན་
གྲུབ་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པའི། དང་པོ་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་ལ་ཡང་མདོར་བསྟན་ཞི་ལྷག་
གསུམ་གྱི་དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།

དབང་པོ་ཐ་མས་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་ཡང་། དང་པོར་ཞི་ལྷག་སོ་སོར་རྩལ་སྐྱུངས་ཏེ། །བརྟན་
པར་གྱུར་ནས་བྱང་འཇུག་དབྱེར་མེད་བསྒྲོམ། །དེ་ཡང་ཐབས་ཚུལ་དཔག་མེད་
ཚུལ་ལ་བསྐྱབ།

ཅས་པ་སྟེ། ད་ནི་དབང་པོ་ཐ་མས་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་ཡང་དང་པོར་ཞི་གནས་ཐོབ་
ནས་དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་ལ་འཇུག་པ་སྟེ་ཞི་ལྷག་སོ་སོར་རྩལ་སྐྱུངས་ཏེ་བརྟན་པར་
གྱུར་ནས་ཞི་ལྷག་གཉིས་བྱང་འཇུག་དབྱེར་མེད་ཏུ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྒྲོམ་
པའི་ཐབས་ཚུལ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ཞི་གནས་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྣམ་རྟོག་འདུལ་བར་བསྟན་པ་ནི།
ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཙལ་བའི་རིམ་པ་ནི། །དཔེན་པའི་ཕྱོགས་སུ་སྟན་ལ་རབ་

འདུག་ནས། །དབྱགས་དབྱང་རྩབ་པའི་ཁ་དོག་གངས་རྣམས་ཀྱིས། །ཉིན་འགར་
རྣམ་རྟོག་འདུལ་ཞིང་གནས་པར་བྱ།

ཞེས་པ་སྟེ། རོག་མར་ཞི་གནས་བཅའ་བའི་རིམ་པ་ནི་འདུ་འཇི་གྱིས་དཔེན་པའི་
ཕྱོགས་སུ་སྟན་བདེ་བ་ལ་ལུས་རྣམ་སྒྲུང་ཆོས་བདུན་གྱིས་རབ་ཏུ་འདུག་ནས་
དབྱགས་པར་དབྱང་བ་དང་ཚུར་རྩབ་པའི་ཆེ་ཁ་དོག་དང་གངས་དང་རེག་བྱ་ལ་
སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་རྣམ་པ་སྒྲུ་ཆོགས་ཀྱིས་ཉིན་འགར་རྣམ་རྟོག་འདུལ་ཞིང་
གནས་པར་བྱའོ། །དབྱགས་འབྱེན་རྩབ་སྒྲིམ་ཚུལ་འབྲེལ་ཆེན་ལས་རྟོགས་པར་
བྱའོ།

གཉིས་པ་དམིགས་པ་ཅེ་གཅིག་པ་ནི།

དེ་ནས་བྱམས་སོགས་བཞི་དང་སེམས་གཉིས་དང་། །བསྐྱེད་རིམ་དང་ནི་བྲིས་སྐྱུ་
སྟེགས་བམ་སོགས། །དག་བའི་ཡུལ་ནི་གང་ཡང་རུང་ཞིག་ལ། །དམིགས་པ་ཅེ་
གཅིག་མ་ཡིངས་མཉམ་པར་བཞག །

ཅེས་པ་སྟེ། རྣམ་རྟོག་རགས་པ་མགོ་མོན་རྗེས་དེ་ནས་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆད་
མེད་བཞི་དང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་གཉིས་དང་བསྐྱེད་རིམ་དང་ནི་བྲིས་སྐྱུ་དང་
སྟེགས་བམ་ལ་སོགས་པ་དག་བའི་ཡུལ་ནི་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་དམིགས་པ་
ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ཏེ་མ་ཡིངས་པར་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉིང་འཇིན་དངོས་ནི།

དེ་ལྟར་བཞག་པས་སེམས་ནི་ལས་རུང་ཞིང་། །གཞན་ཏུ་མི་འཕྲོ་གར་གཏད་ཡུལ་
ལ་འཇིན། །རི་ཅམ་བཞག་པ་དེ་ཅམ་མཉམ་པར་གནས། །ལུས་ངག་སེམས་ནི་
དགའ་བདེས་བྱབ་པ་ན། །ཅེ་གཅིག་མི་གཡོའི་ཞི་གནས་བྱབ་པ་ཡིན།

ཞེས་པ་སྟེ། ཐབས་དེ་ལྟར་བཞག་པས་སེམས་ནི་བཏང་འགྲོ་བཞག་སྟོང་ལ་ལས་
 སུ་རུང་ཞིང་ཡུལ་གཞན་དུ་མི་འཕྲོ་བར་དམིགས་པ་གར་གཏད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཛིན་
 བས་ཇི་ཅམ་བཞག་པ་དེ་ཅམ་དུ་མི་གཡོ་བར་མཉམ་བར་གནས་ཏེ་ལུས་ངག་
 སེམས་གསུམ་ནི་འེན་སྤངས་ཀྱི་དགའ་བདེས་བྱལ་བ་ན་སེམས་ཅེ་གཅིག་དུ་མི་
 གཡོ་བའི་ཞི་གནས་བྱལ་བ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ལྷག་མཐོང་ལའང་གཉིས་ལས་དང་པོ་བསྐྱབ་ཚུལ་ནི།
 དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་དོན་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། །སྤྱི་རོལ་སྤང་སྤྱིད་འཁོར་འདས་ཆོས་འདི་
 རྣམས། །སྤྱི་ཆོགས་སྤང་བས་མི་ལམ་སྤྱི་འབྲེལ་ཞིང་། །གཟུགས་བརྟན་སྤྱིལ་བ་སྤྱི་
 བརྟན་བྱི་བའི་གྲོང་། །མིག་ཡོར་སྤྱིག་རྒྱ་འབྲེལ་ཞིང་སྤྱིར་པོ་མེད། །སྤང་བས་སྤྱིར་སྤྱི་
 རང་བཞིན་སྤྱིར་པའི་ངང་།

ཞེས་པ་སྟེ། ཞི་གནས་ལས་སུ་རུང་བ་དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་གི་དོན་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི་སྤྱི་
 རོལ་སྤང་སྤྱིད་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་འདི་རྣམས་སྤྱི་ཆོགས་སུ་སྤང་
 བས་བདེན་པ་མེད་པ་མི་ལམ་དང་སྤྱི་མ་འབྲེལ་ཞིང་། དེ་བཞིན་གཟུགས་བརྟན་
 སྤྱིལ་བ་སྤྱི་བརྟན་བྱི་བའི་གྲོང་སྤྱིར་མིག་ཡོར་དང་སྤྱིག་རྒྱ་སྤྱི་མེད་བཞིན་སྤང་བ་སྤྱི་
 མའི་དཔེ་བརྒྱད་དང་འབྲེལ་ཞིང་སྤྱིར་པོ་མེད་དེ་སྤང་བས་ཏེ་སྤང་དུས་ནས་སྤྱིར་སྤྱི་
 རང་བཞིན་སྤྱིར་པའི་ངང་ཉིད་དོ།

གཉིས་པ་འཆར་ཚུལ་ནི།

ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་འབྲེལ་བདག་མེད་པས། །སྤྱི་མེད་སྤྱོད་དང་བྲལ་བར་
 མཉམ་པ་བཞག། །དེ་ཡིས་སྤྱི་རོལ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་ཅིང་། །གཟུང་དང་གཟུང་
 ཡུལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྲུ་མར་འདིན་པ་ཅམ་ཡང་མི་དམིགས་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལྟར་སྒྲོམ་
 པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སྒྲིང་པ་ནམ་མཁའ་དང་འབྲ་ཞིང་བདག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་
 མེད་པས་ཆོས་དབྱིངས་སྒྲེ་བ་མེད་པ་སྒྲོམ་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་
 མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ཡིས་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་རྟོགས་
 བེད་གཟུང་བའི་རྟོག་པ་དང་གཟུང་བའི་ཡུལ་རང་བཞིན་མེད་པར་དམིགས་པ་
 ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཤིང་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་བཞག་ཐབས་ལ་བརྟུགས་ལས་དང་པོ་སེམས་ལ་བརྟག་པ་ནི།
 དེ་ནས་ནང་གི་སེམས་ལ་འདི་ལྟར་བརྟག། །སྒྲ་ཆོགས་རྟོག་ལ་རོ་བོ་མེད་པའི་
 སེམས། །དགག་སྒྲུབ་བདེན་བརྟན་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྒྲོམས་སོགས། །ཡུལ་ལ་འཕྲོ་
 ཞིང་རོས་བཟུང་མེད་པ་ཁྲིད། །དང་པོ་གང་འོངས་ད་ལྟ་གང་ན་གནས། །ཐ་མ་གར་
 འཕྲོ་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ཅི། །སྒྲུ་དུ་བརྟགས་ཆེ་འདི་ལྟར་མཐོང་བར་འགྱུར།།
 ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་བསྒྲོམས་པའི་རྗེས་སོགས་སུ་དེ་ནས་ནང་གི་སེམས་ལ་
 འདི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། །ཡུལ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་རྟོག་ལ་རོ་བོ་རོས་བཟུང་མེད་པའི་
 སེམས་འདི་ཉིད་ཡུལ་ལ་དགག་སྒྲུབ་དང་བདེན་བརྟན་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་བཏང་
 སྒྲོམས་སོགས་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་ཞིང་རོས་བཟུང་མེད་པའི་སེམས་ཁྲིད་དང་པོ་གང་
 ནས་འོངས་དང་ད་ལྟ་གང་ན་གནས་ཤིང་ཐ་མ་གར་འཕྲོ་སྟེ་འབྱུང་གནས་འཕྲོ་
 གསུམ་ལ་བརྟགས་པ་དང་བྱ་གསུམ་བྱ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་དང་དཀར་
 དམར་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་ཅིའི་རོ་བོར་སྒྲུབ་སྒྲུམ་དུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བརྟགས་
 ཤིང་དབྱུང་པའི་ཆེ་སེམས་འདི་འོག་ནས་འཆད་འགྱུར་ལྟར་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་གནས་ལུགས་མཐོང་ཚུལ་ནི།

སེམས་ནི་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱས་སྟོང་ཞིང་། །བར་དུ་གནས་དང་ཐ་མ་འགག་པས་
སྟོང་། །ཁ་དོག་དབྱིབས་མེད་དེ་ཐོ་ངོས་བརྒྱུང་མེད། །འདས་པ་འགགས་ཤིང་མ་
འོངས་མ་སྐྱེས་ལ། །ད་ལྟ་མི་གནས་ཕྱི་ནང་གང་ནའང་མེད། །ནམ་མཁའ་འདྲ་
ཞིང་སྟོས་དང་བྲལ་བར་ཤེས།།

ཞེས་པ་སྟེ། རི་སྐྱད་བཤད་པ་ལྟར་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་པའི་ཆེ་སེམས་ནི་རྒྱ་མེད་
བས་དང་པོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱས་སྟོང་ཞིང་། མ་སྐྱེས་པ་ལ་གནས་མཁའ་མེད་བས་བར་དུ་
གནས་བས་སྟོང་བ་དང་། མི་གནས་པ་ལ་འགག་རྒྱ་མེད་བས་ཐ་མར་འགག་པས་
སྟོང་ཞིང་། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་མེད་བས་རང་གི་ངོ་ཐོ་འདི་ཞེས་ངོས་
བརྒྱུང་དུ་མེད་ལ་འདས་པ་འགགས་ཤིང་མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས་ལ་ད་ལྟར་མི་གནས་
ཏེ་ཕྱི་ཡུལ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ནང་དབང་པོའི་སྐྱེ་མཆེད་གང་ནའང་མེད་དེ་དཔེ་ནམ་
མཁའ་དང་འདྲ་ཞིང་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བར་ཤེས་སོ།།

གསུམ་པ་སྟོང་ནས་བཞག་པ་ནི།

དེ་ཆེ་སེམས་ལ་གང་ཡང་མི་བསམ་བར་། །ཆད་པ་ངལ་གསོ་བཞིན་དུ་སྟོང་གིས་
སྟོང་། །ཅི་ཡང་མི་བསམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་པོར་། །ཐམས་ཅད་གཉིས་མེད་མཉམ་པའི་
ངང་ལ་གཞག།

ཅས་པ་སྟེ། དེ་ལ་སེམས་རང་བབས་སུ་བཞག་པ་དེའི་ཆེ་སེམས་ལ་གང་ཡང་མི་
བསམ་བར་དཔེར་ན་ངལ་དུ་བ་གིས་ཐང་ཆད་པ་ངལ་གསོ་སྟེ་གནས་པ་བཞིན་དུ་
སྟོང་གིས་སྟོང་དེ་ཅི་ཡང་མི་བསམ་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁུར་པོར་
ཏེ་སེམས་ཉིད་ཐམས་ཅད་གཉིས་མེད་མཉམ་པའི་ངང་ལ་ངལ་གསོ་སྟེ་གཞག་པར་
བྱལ།

བཞི་བ་རྫོགས་པ་འཆར་ཚུལ་ནི།

དེ་ཡིས་ངར་འཛིན་གང་ཟག་བདག་མེད་ཅིང་། །འཛིན་པའི་སེམས་ལ་རང་བཞིན་
མེད་བ་རྫོགས།།

ཞེས་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ངར་ལ་བསྐྱོམས་བ་དེ་ཡིས་ནི་དམིགས་ཡུལ་བྱང་པོ་
བཞིའམ་ལྷ་གང་བྱང་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་ང་དང་ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རྫོགས་ཤིང་ནང་འཛིན་པའི་སེམས་ལ་སྐྱེ་འགག་གནས་
གསུམ་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་མེད་པར་རྫོགས་སོ།།

ལྷ་བ་བརྟན་བ་ཐོབ་ཚུལ་ནི།

དེ་ནས་བྱང་འབྲུག་གཉུག་མའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྒྲུང་སེམས་གཉིས་མེད་ཚུ་དང་ཚུ་ཆེ་
བཞིན།།

ཞེས་བ་སྟེ། ཞི་ལྷག་སོ་སོར་བརྟན་བ་ཐོབ་པ་དེ་ནས་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲུག་གཉུག་
མའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྒྲུང་བ་ག་བྱང་བ་དང་དེ་འཛིན་པའི་སེམས་སྒྲུང་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་
པ་ཚུ་དང་ཚུ་ཆེ་དབྱེར་མེད་པ་བཞིན་ནོ།།

བྲུག་པ་གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ནི།

གཉིས་སུ་ག་བྱང་བས་སྤིད་པར་འབྲུལ་ན་ཡང་། །གཉིས་མེད་ཤེས་པས་སྤྱང་ན་
འདས་ཁིར་འགྲོ། །དེ་བས་གཉིས་མེད་དོན་ལ་འདི་ལྟར་བསྐྱབ། །ཆོས་རྣམས་མ་
སྐྱེས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དག་ཅིང་ངི་མ་མེད། །ངི་མེད་སྟོང་
གསལ་སྟོས་དང་བྲལ་བར་གཞག།

ཅེས་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་རྫོགས་པར་བདག་གཉིས་སུ་བྱུང་བས་བག་ཆགས་ཀྱི་
དབང་གིས་མེད་བཞིན་སྤིད་པར་འབྲུལ་ན་ཡང་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་མེད་པར་

ཤེས་པ་ས་འབྲས་བྱ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་ཐར་པའི་གནས་སུ་འགོ་སྟེ་དེ་
བས་ན་གཉིས་མེད་མཉམ་པའི་དོན་ལ་འདི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། འཁོར་འདས་
ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་མི་འགག་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་སེམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཡི་ནས་དག་ཅིང་དེ་མ་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་
གསལ་བ་ཡིན་པས་མཐའ་ཡིས་མ་གོས་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་མེད་སྟོང་གསལ་སྒྲོས་
པ་དང་བྲལ་བར་སྒྲོ་ཡིས་རྩོལ་བས་མ་བཅོས་པར་གཞག་གོ།

བདུན་པ་མཐའ་བྲལ་དབྱ་མར་རྟོགས་ཚུལ་ནི།
དེ་ཡིས་ཉོན་མོངས་རྟོག་པ་རབ་ཞི་ཞིང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་
གནས། །རིག་དང་མངོན་ཤེས་ཉིང་འཛིན་འགྲུབ་འགྱུར་ཞིང་། །གཟུང་འཛིན་
གཉིས་མེད་མཐའ་བྲལ་དབྱ་མ་རྟོགས།
ཞེས་པ་སྟེ། སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་དེ་ཡིས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་
ཞི་ཞིང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་རྒྱ་མཚོ་རྒྱབས་དང་བྲལ་བ་ལྟར་
གནས་པས་དྲངས་ཤིང་གསལ་བའི་རྫིང་བྱར་གཟའ་སྐར་འགག་མེད་ཏུ་འཆར་བ་
བཞིན་རིག་པ་དང་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་
ཅད་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཐའ་བྲལ་དབྱ་མའི་
གནས་ལུགས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།

བརྒྱད་པ་བསྒྲོམ་བྱ་སྒྲོམ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པར་བསྟན་པ་ནི།
དེ་ཆེ་སེམས་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ། །ཡུལ་ནི་མི་དམིགས་རང་བཞིན་སྒྲོས་དང་
བྲལ། །སྒྲོམ་དང་བསྒྲོམ་བྱ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ། །བྱ་རྒྱ་བྱེད་མཁན་མེད་པས་
གདོད་མའི་ངང་། །དེ་མེད་རང་བཞིན་དག་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དུས་དེའི་ཆེ་སེམས་ནི་སྤྲང་པའི་རང་
བཞིན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་ཡུལ་ནི་གང་ཡང་མི་དམིགས་ཤིང་རང་བཞིན་སྒྲོས་པ་
དང་བྲལ་བས་སྒྲོམ་བྱེད་དང་བསྒྲོམ་བྱ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་
ལ་བྱ་རྒྱུ་ལས་དང་བྱེད་མཁན་མེད་པས་གདོད་མའི་ངང་ནི་མ་མེད་པ་རང་བཞིན་
ནམ་པར་དག་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ནོ།

དགུ་པ་ཆོས་ཉིད་རྫོགས་པའི་ཚུལ་ནི།
གཟུང་ཡུལ་མི་དམིགས་ཚུ་ཆེ་མིག་ཡོར་ལ། །འཛིན་མཁན་མི་དམིགས་གཡོ་མེད་
སྒྲོགས་སྤྲང་བྲལ། །སྤྲང་སེམས་གཉིས་མེད་པ་རོལ་ཕྱིན་པའི་ངང་། །ཟབ་ཞི་སྒྲོས་
བྲལ་ལོད་གསལ་འདུས་མ་བྲས། །བདུད་ཅི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་ཁོང་དུ་རྩད།
ཅས་པ་སྟེ། གཞན་ཡང་དུས་དེའི་ཆེ་སྤྲང་བའི་ཡུལ་མི་དམིགས་པ་རྩ་བ་དང་
མིག་ཡོར་ལྟ་བུར་རྫོགས་པ་ལ་ནང་འཛིན་མཁན་གྱི་ཤེས་པ་མི་དམིགས་པ་ནམ་
མཁའ་ལྟར་རྫོགས་པས་གཡོ་མེད་སྒྲོགས་སྤྲང་དང་བྲལ་བ་སྤྲང་བའི་ཡུལ་དང་
འཛིན་པའི་སེམས་གཉིས་སུ་མེད་པར་རྫོགས་པས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་
པའི་ངང་ཟབ་ཞི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ལོད་གསལ་འདུས་མ་བྲས་པ་བདུད་བཞི་
བཅོམ་པའི་བདུད་ཅི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་ཁོང་དུ་རྩད་པ་ཡིན་ནོ།

བརྩ་པ་ལྟ་བུ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ནི།
འཛིན་མེད་ཡངས་པའི་ཉིང་འཛིན་བྱ་ཆེན་གྱིས། །སྤྲིད་གསུམ་རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་
བཀལ་བས་ན། །གཞི་བདེའི་སྤྲང་དུ་སྒྲོ་བདེ་རྒྱན་མི་འཆད། །རང་བཞིན་རྫོགས་པ་
ཆེན་པོའི་ངང་དུ་ཕྱིན།

ཅས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ངང་ལ་གནས་པ་ནི་ཡུལ་གང་ལའང་འཛིན་པ་མེད་པར་

ཡངས་པའི་རང་བབས་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་བྱ་ཆེན་དང་འདྲ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་
ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་བཀལ་བས་ན་གཞི་བདེའི་སྤྱོད་ཏུ་སྒོ་
བདེ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་རང་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ།

བརྩ་གཅིག་པ་ཞི་ལྷག་མཆོན་ཉིད་པ་རོས་བཟུང་བ་ནི།
གནས་པས་ཞི་གནས་ཆོས་སྐྱེསྐྱོང་བ་ལ། །གསལ་བས་ལྷག་མཐོང་གཟུགས་སྐྱེསྐྱོང་བ་ཉིད། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཆོགས་གཉིས་བསྐྱེད་རྫོགས་བྱུང་།
ཅས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གནས་པས་མི་རྟོག་པ་སྐྱོང་བའི་ཆ་ནས་ཞི་གནས་ཏེ་ཆོས་སྐྱེསྐྱོང་བའི་རྒྱ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཤེས་རབ་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། གསལ་བས་སྐྱོང་བའི་ཆ་ནི་ལྷག་མཐོང་གཟུགས་སྐྱེསྐྱོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཐབས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྟེ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དང་ཆོགས་གཉིས་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

བརྩ་གཉིས་པ་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ནི།
ལྷག་མཐོང་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་བྱས་ནས། །ཞི་གནས་ཀྱིས་ནི་དེ་ཡི་ངང་ལ་གནས།
ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལྷག་མཐོང་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱས་ནས་ཞི་གནས་ཀྱིས་ནི་དེ་ཡི་ངང་ལ་གནས་པར་བྱེད་དོ།

བརྩ་གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་དམིགས་མེད་རྟོགས་པའི་ཏུས་ནི།
གང་ཆེ་གཟུང་འཛིན་དངོས་དང་དངོས་མེད་ཏུ། །སྒོ་ཡི་རྣམ་པ་རབ་ཏུ་མི་གནས་པ། །དེ་ཆེ་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་པར། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དམིགས་པ་མེད་པར་ཞི།

ཞེས་པ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་གང་གི་ཆེ་གཟུང་བ་ཡུལ་དང་འཛིན་
པ་སེམས་སྟེ། འཛིན་ཅན་གྱི་དངོས་དང་སྟེ། འཛིན་མེད་པའི་དངོས་མེད་ཏུ་སྟོ་ཡི་
མདུན་ཏུ་ནམ་པ་རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་དེའི་ཆེ་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ཡུལ་
ཅན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པར་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་དམིགས་པ་མེད་པར་
རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་བསྟོམས་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྲུབ་ཚུལ་ལ་ཡང་དུག་ལས། དང་པོ་ཉིང་དེ་
འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི།

རང་བཞིན་གདོད་ནས་དག་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། །གནས་སྐབས་སྟོ་བྱུང་ཀྱན་རྟོག་
དག་པ་ན། །སྟོམས་འཇུག་དགུ་དང་རྩ་འབྲུལ་མདོན་ཤེས་འབྲུག། །ཉིང་འཛིན་
གངས་མེད་གཟུངས་སྤྱན་ལྷན་གྱིས་བྲུབ།

ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསྟོམས་པ་ལས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི་ལྟར་སྐྱབ་པའི་
ཚུལ་ནི་སེམས་ལ་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྷན་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་དེ་མས་སྤྱིབ་པའི་ཆེ་མི་སྒྲུང་བས་
ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྟོམ་པས་སྤྱིབ་པ་ཅི་རིགས་སུ་དག་པ་ལས་གནས་
སྐབས་སུ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་ཀྱན་རྟོག་དབྱིངས་སུ་རུབ་པའི་ཆེ་རང་
བཞིན་ཡེ་གདོད་མ་ནས་དག་པའི་སེམས་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་སྐབས་
སྟོ་བྱུང་གི་ཀྱན་རྟོག་སྤྱན་དང་འབྲུ་བ་ནམས་དག་པ་ན་སྟོམས་འཇུག་དགུ་དང་རྩ་
འབྲུལ་དང་མདོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་སྟེ་ཉིང་དེ་འཛིན་གངས་མེད་
པའི་གཟུངས་སྤྱན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལྷན་གྱིས་བྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་སྟོམས་འཇུག་དགུ་བཤད་པ་ནི།

རང་ས་འདོད་པའི་སེམས་གང་ཅི་གཅིག་ལ། །དེ་ལས་རྟོག་དང་དཔྱོད་པའི་ཉིང་དེ་

འཛིན། །དགའ་བདེའི་ཡན་ལག་བསམ་གཏན་དང་པོ་སྟེ། །དེ་ལས་རྫོགས་མེད་དཔྱོད་
 པའི་ཉིང་དེ་འཛིན། །སེམས་གསལ་དགའ་བདེའི་རང་བཞིན་གཉིས་པ་སྟེ། །དེ་ལས་
 རྫོགས་དཔྱོད་གཉིས་མེད་ཉིང་དེ་འཛིན། །དགའ་བདེས་བརྒྱན་པའི་ཡན་ལག་གསུམ་
 པ་སྟེ། །དེ་ལས་དགའ་བ་ལྷུད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན། །བཞི་པ་མན་ལོན་ཡན་ལག་
 བཅས་པ་སྟེ།

ཞེས་པ་སྟེ། །སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་རང་ས་འདྲོད་
 པའི་སེམས་གང་ཅེ་གཅིག་པ་དེ་ཉིད་ཤིན་སྤྲུངས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཆེ་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་ཉིང་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཉིང་བསྟོགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཁམས་འོག་མ་འདྲོད་ཁམས་ལ་ཆེ་ལྷུང་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་མང་བ་ལ་སོགས་པ་
 རགས་པའི་རྣམ་པ་དང་། གོང་མ་བསམ་གཏན་དང་པོར་དེ་དང་བྲལ་བ་ཞི་བའི་
 རྣམ་ཅན་དུ་བསྒྲོམས་པ་དེ་ལས་རྫོགས་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 དགའ་བདེའི་ཡན་ལག་དང་ལྷན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་སྟེ། །བསམ་གཏན་
 གཉིས་པའི་ཉིང་བསྟོགས་ཀྱི་འོག་མ་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གོང་མ་བསམ་
 གཏན་གཉིས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་དུ་བསྒྲོམས་པ་དེ་ལས་
 རྫོགས་དཔྱོད་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་གསལ་དགའ་བདེའི་རང་བཞིན་བསམ་
 གཏན་གཉིས་པ་སྟེ། །གསུམ་པའི་ཉིང་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལས་རྫོགས་
 དཔྱོད་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དགའ་བདེས་བརྒྱན་པའི་ཡན་ལག་བསམ་
 གཏན་གསུམ་པ་སྟེ། །བཞི་པའི་ཉིང་བསྟོགས་གོང་བཞིན་བསྒྲོམས་པ་དེ་ལས་
 དགའ་བ་ལྷུད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བཞི་པ་མན་ལོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་སྟེ།

གསུམ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་ཚུལ་ནི།
 དེ་ལས་མཁའ་ལྷ་དག་ཅིང་དྲངས་པའི་སེམས། །རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ།

མཆེད་ཐོབ་པར་འགྱུར། །དེ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སེམས་ཉིད་སྟོས་པ་མེད། །རྣམ་ཤེས་
མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ཐོབ་པར་འགྱུར། །དེ་ལས་སྤྱང་སེམས་མི་དམིགས་སྟོས་དང་
བྲལ། །ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟེ་མཆེད་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །དེ་ལས་ཡོད་མེད་སྟོས་ཀྱི་
བྲལ་བའི་སེམས། །ཡོད་མིན་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །དེ་ལས་སྤྱ་
ཆོགས་ཉོན་མོངས་སྟོས་པའི་སེམས། །རང་བཞིན་འགོག་པ་ཞི་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །
ཞེས་པ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཐོབ་པའི་རྟེན་དེ་ལས་གཟུགས་མེད་གྱི་
སེམས་བྱུང་པར་ཅན་སྟེ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་སྤྱང་དག་ཅིང་དྲངས་
པ་འི་མ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་གཟུགས་མེད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སེམས་ནམ་མཁའ་
མཐའ་ཡས་གྱི་སྟེ་མཆེད་ཐོབ་པར་གྱུར། །རྟེན་དེ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སེམས་ཅམ་ལ་
སེམས་ཉིད་ཐོག་མཐའ་སོགས་སྟོས་པ་མེད་པའི་རྣམ་ཤེས་ཅམ་ཡིད་ལ་བྱེད་
པས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ཐོབ་པར་འགྱུར། །རྟེན་དེ་ལས་སྤྱང་སེམས་
གཉིས་ཀ་མི་དམིགས་པས་སྟོས་དང་བྲལ་བས་གང་དུའང་མི་མཐོང་བའི་སེམས་
ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟེ་མཆེད་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །རྟེན་དེ་ལས་ཡོད་མེད་གང་གི་ཡང་
མཐའི་སྟོས་ཀྱི་བྲལ་བས་སེམས་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཏེ་སྟོན་ཅིའི་སྟེ་མཆེད་འགྲུབ་
པར་འགྱུར། །རྟེན་དེ་ལས་སྤྱ་ཆོགས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྟོས་པའི་སེམས་མ་ལུས་
པ་རང་བཞིན་གྱིས་འགོག་པ་ཞི་བ་སྟེ་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པར་འགྱུར་
རྟེ།

བཞི་བ་སྟོམས་འཇུག་དགུ་སྟུར་ཚུལ་ནི།
དེ་སྟུར་མཐར་གྱིས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་པོ་ཡང་། །རིམ་དང་རིམ་མིན་ཐོད་ཀླུ་
ཅལ་སྟུངས་པས། །རང་གཞན་སྔ་ཕྱིའི་ཆེ་རབས་ལས་རྣམས་དང་། །སེམས་གྱི་
སྟོད་ཡུལ་གང་ཡིན་ཤེས་པ་དང་། །འཆི་འཕོ་སྟེ་དང་སྟོབ་པས་ཆོད་ཀྱང་མཐོང་། །གཅིག་

དང་དུ་མར་རྩ་ཁིང་རྣམ་པར་འབྲུལ། ཁོན་མོངས་མེད་ཅིང་ཇི་སྟེད་ཇི་བཞིན་ཤེས། ཁིང་
 རྣམས་བདེ་ག་ཤེས་སྤྲོས་ཀྱིས་གང་བ་མཐོང་།
 ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་དགུ་
 བོ་ཡང་སེལ་རྣམ་པར་བསྐྱེདས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་དགུ་
 པའི་བར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོམ་པའི་རིམ་པ་དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་
 རྣམ་སྟེང་ཅེ་སྟེང་ཅེ་རྣམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མར་ལུགས་སྟོག་དུ་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་བར་སྟོམ་པ་རིམ་མིན་དང་། དེ་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་གཉིས་པ་
 བཀལ་ཉེ་གསུམ་པ་དང་གསུམ་པ་བཀལ་ནས་བཞི་པ་སོགས་རེ་རེ་བཞག་ནས་
 བཀལ་བ་དང་། གཉིས་དང་གསུམ་སོགས་བཞག་ནས་བཀལ་བ་ཐོད་ཀལ་གྱི་
 རྩ་བ་སྤྱངས་པས་སྤར་མི་ཤེས་པའི་རང་གཞན་གྱི་སྤྱི་ཕྱི་ཆེ་རབས་དེར་བསགས་
 པའི་ལས་རྣམས་དང་། དག་མི་དག་སོགས་སེམས་ཀྱི་སྟོད་ལུལ་གང་ཡིན་ཤེས་
 པ་དང་། གནས་གང་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་དང་རི་སོགས་སྐྱིབ་པས་ཆོད་ཀྱང་
 མ་བསྐྱིབས་པར་མཐོང་། དངོས་པོ་རྣམས་གཅིག་དུ་མ་དང་དུ་མ་གཅིག་དུ་རྩ་ཁིང་
 རྣམ་པར་འབྲུལ་བ་དང་ཁོན་མོངས་པ་མེད་ཅིང་ཇི་སྟེད་པའི་ཆོས་ཀྱན་ཇི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དང་། ཁིང་རྣམས་བདེ་ག་ཤེས་སྤྲོས་བཅས་ཀྱིས་གང་བ་མཐོང་
 བར་འགྱུར་རོ།

ལྟ་བུ་ཉིང་འཛིན་གསུམ་ཐོབ་པའི་དུས་ནི།
 དེ་ཆེ་སྤང་བ་སྤྱུ་མར་རབ་རྫོགས་པས། །སྤྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་ཉིད་དང་ནི། །སེམས་
 ཀྱི་གདུང་བལ་རྫོག་པ་རབ་ཞིའི་ཕྱིར། །ཁྲོ་བ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་དང་། །ཆོས་
 ཀྱན་མི་དམིགས་མཉམ་པའི་རང་གཅིག་པས། །མཁའ་ལྟར་གོས་པ་མེད་པའི་ཉིང་
 འཛིན་སོགས། །བརྒྱ་སྟོང་གངས་མེད་རབ་དུ་འབྱུབ་པར་འགྱུར།

ཞེས་པ་སྟེ། སྟོམས་འཇུག་དགའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བྱང་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་དུས་དེའི་ཆེ་
གང་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་མེད་པར་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རབ་ཏུ་རྟོགས་པས་ཉིང་དེ་
འཛིན་དེ་ལ་ལྟོག་པའི་སྟོན་ས་མིང་དུ་བཏགས་ན་གསུམ་སྟེ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་ཉིད་དང་ནི། སེམས་ཀྱི་གདུང་བ་བྲལ་ཁིང་རྟོག་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཕྱིར་ཟླ་བ་
འི་མ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཆོས་ཀྱན་མི་དམིགས་པ་མཉམ་པའི་ངང་དུ་རྩ་
གཅིག་པས་ན་མ་མཁའ་ལྟར་གོས་པ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སོགས་ཉིང་དེ་འཛིན་
ཀྱི་ནམ་གངས་བརྒྱ་སྟོང་གངས་མེད་པ་རབ་ཏུ་འབྱུང་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

དུག་པ་གཟུངས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་བྱང་འབྲེལ་ཐོབ་ཚུལ་ནི།
སྟག་མཐོང་གིས་ནི་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་དོན། །ཞི་གནས་དམ་པས་ཅེ་གཅིག་བཟུང་
བའི་ཕྱིར། །གཟུངས་དང་ཉིང་འཛིན་བྱང་འབྲེལ་སྟུན་གྱིས་བྱུག་།
ཅས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟག་མཐོང་གིས་ནི་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དེ་
ཉིད་ཞི་གནས་དམ་པས་གཡོ་བ་མེད་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་
མཐའ་ཡས་པའི་གཟུངས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་བྱང་དུ་འབྲེལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
སྟུན་གྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

སྟེ་དོན་གསུམ་པ་རི་ལྟར་སྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ། ཆོགས་སྟུང་
མཐོང་སྟོམ་མི་སྟོབ་ལམ་ལྟ་དགོས་པ་བཤད་པས་མཇུག་བསྟུ་བ་དང་དུག་གི། དང་
པོ་ཆོགས་ལམ་ལ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་ཆོགས་ལམ་ཆུང་བ་ནི།
ལམ་ལྟའི་རིམ་པ་བཤོད་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ། །ཆོགས་ལམ་ཆུང་དུར་ལུས་ཆོར་
སེམས་དང་ཆོས། །དན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་བསྟོམ་ཁིང་།
ཞེས་པ་སྟེ། དན་པ་ཉེ་བྱེད་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་པར་བྱ་བ་ནི། འདི་ལྟར་ཆོགས་
སྟུང་མཐོང་སྟོམ་མི་སྟོབ་ལམ་སྟེ་ལམ་ལྟའི་རིམ་པ་འོག་མ་ནས་གོང་དུ་བྱུང་བ་ལས་

ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ་ངེས་འབྱུང་གི་སྒོ་བཙུགས་མ་མ་
 ཡིན་པ་སྒྲེ་བ་དང་ཐེག་དམན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ་དེའི་སྤྱང་དུ་བྱང་ཆུབ་གྱི་
 སེམས་བཙུགས་མ་མ་ཡིན་པ་རྒྱད་ལ་སྒྲེས་པའི་ཆེ་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ་
 ཚོགས་ལམ་ལ་གསུམ་ལས། ཆུང་དུར་མཉམ་གཞག་དུ་རང་གཞན་གྱི་ལུས་སྤྱང་ཉིད་
 བམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྒྲོམ་ཁིང་རྗེས་ཐོབ་དུ་མི་གཙང་བ་དང་མི་རྟག་པ་སོགས་དང་སྤྱུ་མ་ལྟ་
 བྱུང་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྒྲོམས་གསུམ་ལ་མཉམ་བཞག་
 དུ་མི་དམིགས་པ་དང་རྗེས་ཐོབ་དུ་ཆུ་ཤིང་ལྟར་སྒྲོམ་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་
 ལ་བྱེད་དོ། །སེམས་ཀྱང་མཉམ་གཞག་དུ་མ་སྒྲེས་པ་དང་རྗེས་ཐོབ་དུ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་
 སྒྲོམ་པ་དང་། ལུས་ཆོར་སེམས་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་གཞག་དུ་མིང་
 རྒྱང་ཅམ་དང་རྗེས་ཐོབ་དུ་སྤྱུ་མ་མི་ལམ་ལྟ་བུར་སྤྱེད་ན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་བཞི་བསྒྲོམ་
 ཁིང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་ལམ་སྒྲེ་བའི་དུས་མ་ངེས་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ཚོགས་ལམ་འབྲིང་ནི།

འབྲིང་དུ་འདུན་དང་འབད་ཚྭ་ལ་བཙོན་འབྲུས་བཞིས། །དགོ་དང་མི་དགོ་ཞེན་བཞི་
 ཡང་དག་སྤྱོད་།

ཞེས་པ་སྒྲེ། འབྲིང་དུ་སྤྱུ་མ་བྱན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་བཞི་བསྒྲོམས་པ་ལས་སྤུལ་དུ་
 འབྱུང་བའི་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་པ་བཞི་བསྒྲོམ་པར་བསྐྱེད་པ་ནི། ཚོགས་ལམ་འབྲིང་
 དུ་འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་དང་འབད་པ་དང་ཚྭ་ལ་བ་དང་བཙོན་འབྲུས་བཞི་ཡིས་དགོ་
 བ་མ་སྒྲེས་པ་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྒྲོམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དགོ་བ་སྒྲེས་པ་སྒྲེལ་བའི་
 ཕྱིར་འདུན་པ་དང་འབད་པ་དང་ཚྭ་ལ་བ་དང་བཙོན་འབྲུས་བཞི་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ལ།
 མི་དགོ་བ་མ་སྒྲེས་པ་མི་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར་འདུན་པ་འབད་པ་ཚྭ་ལ་བ་བཙོན་འབྲུས་
 བཞི་བསྒྲོམ་ཁིང་། མི་དགོ་བ་སྒྲེས་པ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་འབད་པ་ཚྭ་ལ་བ་

བཙུན་འགྲུས་བཞི་སྟེ་ཡང་དག་པ་སྟོང་བ་བཞི་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །དེར་སྟོར་ལམ་
ཆེ་ཕྱི་མར་སྟེས་ངེས་པའོ།

གསུམ་པ་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནི།

ཆེན་པོར་འདུན་སེམས་སྟོད་དང་བློ་བ་བཞི། །རྩ་འབྲུལ་རྟེན་འགྲུབ་ཀྱང་པ་བཞི་པོ་
བསྟོམ།

ཞེས་པ་སྟེ། ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོར་འདུན་པ་དང་སེམས་པ་དང་སྟོད་པ་དང་བློ་
བ་བཞི་ཡིས་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྟེན་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཀྱང་པ་བཞི་པོ་བསྟོམ་
པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཆོགས་ལམ་གྱི་དུས་དེར་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་ཆུལ་
ཁྲིམས་དང་དབང་པོའི་སྟོ་བསྟམས་པ་དང་ཟས་གྱི་ཆོད་རིགས་པ་དང་ནམ་གྱི་ཆ་
སྟོད་དང་ཆ་སྟོད་ལ་མི་ཉལ་བས་ནལ་འབྱོར་ལ་བཙུན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེར་
སྟོར་ལམ་ཆེ་འདིར་སྟེས་ངེས་པའོ།

གཉིས་པ་སྟོར་ལམ་ནི།

སྟོར་ལམ་བཞི་སྟེ་འོད་དང་ཅེ་མོ་རུ། །དད་བཙུན་བློ་དང་ཉིང་འཛིན་ཤེས་རབ་གྱི། །དབང་
པོ་ལྟ་དང་བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་རུ། །དད་སོགས་སྟོབས་ལྟ་རབ་རྩ་སྟོམ་པར་བྱེད།
ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ནས་སྟོར་ལམ་འཆད་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་རྗེས་
སྟེ་སྟོར་ལམ་བཞི་སྟེ་འོད་དང་ཅེ་མོ་རུ་དད་པ་དང་བཙུན་འགྲུས་དང་བློ་བ་དང་
ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གྱིས་ཡུལ་བདེན་པ་གཉིས་སྟོམ་པ་ལ་དབང་བས་ན་
དབང་པོ་ལྟ་དང་སྟོར་ལམ་བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་རུ་དད་པ་བཙུན་འགྲུས་བློ་
བ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་ལྟ་པོ་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པ་ལ་སྟོབས་དང་ལྟན་པར་
བྱུང་བས་ན་སྟོབས་ལྟ་རབ་རྩ་སྟོམ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ལ་སྟོམ་འབྱུང་

གི་སྒྲོགས་ར་དུ་སྒྲེས་པ་དང་སྒྲོར་ལམ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲོར་
ལམ་གྱི་ངོ་ཐོ་ཡང་སྒྲོམ་བྱུང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་དབྱེན་ཤོད་ཅེ་བཟོད་པ་ཆེ་
མཆོག་བཞིན།

གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་ནི།

མཐོང་བའི་ལམ་སྟེ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་སར། །དད་བརྩོན་བྱུང་བ་ཏིང་འཛིན་ཤེས་
རབ་དགའ། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་དག་བྱང་རྒྱུ་གྱི། །ཡན་ལག་བདུན་པོ་དག་ནི་
ལེགས་བསྒྲོམ་ཞིང་།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་དང་པོར་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ས་བརྩ་ལས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་
སར་དད་པ་བརྩོན་འགྲུས་བྱུང་བ་ཤེས་རབ་ཏིང་འཛིན་དགའ་བ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་
ཡང་དག་པའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་པོ་དག་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་དེར་
གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་སྤྱིར་ལེགས་པར་བསྒྲོམ་ཞིང་རྒྱད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་སྒྲོམ་ལམ་ནི།

སྒྲོམ་ལམ་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་རེ་རེ་ཞིང་། །རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་དུ་རྒྱུ་དུའི་འབྲིང་དང་
ནི། །རྒྱུ་དུའི་ཆེ་སོགས་ས་དགྲ་རིམ་པ་བཞིན། །དྲི་མ་མེད་དང་འོད་བྱེད་འོད་འཕྲོ་
ཅན། །སྦྱང་དགའ་མངོན་གྱུར་རིང་སོང་མི་གཡོ་བ། །ལེགས་པའི་སྒྲོ་གྲོས་ཆོས་ཀྱི་
སྒྲིན་ནམས་སུ། །ཡང་དག་ལྟ་དང་རྟོག་པ་དག་དང་ལས། །འཆོ་རྩལ་བྱུང་བ་ཏིང་
འཛིན་འཕགས་ལམ་བརྒྱད།

ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ནས་མཐོང་ཟིན་བསྒྲོམ་པར་བྱས་པའི་སྤྱིར་སྒྲོམ་ལམ་ལ་རྒྱུ་དུ་དང་
འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གསུམ་མོ། །དེ་གསུམ་ལ་ཡང་རེ་རེ་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱུ་

རྩ་ལའང་། རྩ་རྩའི་རྩ་རྩ། རྩ་རྩའི་འབྲིང་། རྩ་རྩའི་ཆེན་པོ་སྟེ་གསུམ་དང་།
 སྟོམ་ལམ་འབྲིང་པོ་ལའང་འབྲིང་གི་རྩ་རྩ། འབྲིང་གི་འབྲིང་། འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་སྟེ་
 གསུམ་དང་། སྟོམ་ལམ་ཆེན་པོ་ལའང་ཆེན་པོའི་རྩ་རྩ། ཆེན་པོའི་འབྲིང་། ཆེན་
 པོའི་ཆེན་པོ་སོགས་ཏེ་ས་དགུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོམ་ལམ་རྩ་རྩའི་རྩ་རྩའི་
 ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་ས་གཉིས་པ་བྲི་མ་མེད་པ་དང་གསུམ་པ་འོད་
 འབྲེད་པ་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་ནོ། །སྟོམ་ལམ་འབྲིང་གི་རྩ་རྩ་འབྲིང་ཆེན་པོ་
 གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་ས་ལྔ་པ་སྤྱད་དཀའ་བ་དུག་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་བ་བདུན་
 པ་རིང་དུ་སོང་བའོ། །སྟོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་རྩ་རྩའི་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་རིམ་པ་
 བཞིན་ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་ས་དགུ་པ་ལེགས་པའི་སྟོ་གྲོས་ས་བརྒྱ་པ་ཆོས་
 གྱི་སྒྲིན་ནམས་སུ་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དང་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་ཡང་དག་པའི་རག་
 དང་ཡང་དག་པའི་ལས་དང་ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་ཚོལ་བ་བྲན་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་
 ཏེ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་སྟོན་ས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་ནས་ཡང་དུ་
 བསྟོམས་ནས་ས་དགུ་རིམ་གྱིས་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྔ་པ་མི་སྟོབ་ལམ་ནི།

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སྟོགས་ཆོས་སུམ་ཅུ་བདུན། །སྟོབ་པའི་ལམ་བཞིར་བསྟོམས་པའི་
 མཐུག་ཐོགས་སུ། །མི་སྟོབ་ས་ལ་མི་གནས་སུ་ངན་འདལ།
 ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆོགས་ལམ་རྩ་རྩར་བྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་བཞི། འབྲིང་དུ་
 ཡང་དག་པར་སྟོང་བ་བཞི། ཆེན་པོར་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྟུང་པ་བཞི། སྟོར་ལམ་ཐོད་ཅེ་
 གཉིས་སུ་དབང་པོ་ལྔ་དང་བཟོད་པ་ཆེ་མཆོག་གཉིས་སུ་སྟོབས་ལྔ་དང་། མཐོང་
 ལམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་སྟོམ་ལམ་དུ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་
 དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་སྟོབ་པའི་ལམ་ཆོགས་སྟོར་མཐོང་སྟོམ་

བཞིར་བསྐྱེམས་པའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་སྤངས་རྫོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་མི་སྟོབ་པའི་
ས་ལ་སྤྱིད་ཞི་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།

དུག་པ་ས་རྣམས་ཀྱི་དགོས་པ་བརྟོན་པས་མཐུག་བསྟུ་བ་ནི།
དེ་ལྟར་ས་དང་ལམ་རྣམས་མ་བཟོད་པའི། །སངས་རྒྱས་དེ་འབྲུན་མ་ཡང་འབྱུང་
བ་མེད། །བསྐྱལ་མང་ཆེ་རབས་དུ་མ་ཆེ་གང་གོལ། །དེ་དག་ཀྱན་གྱང་ལམ་འདིར་
བརྟེན་པས་ན། །རྒྱ་འབྲས་ཐེག་པ་གང་ལ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱིས། །ས་དང་ལམ་
རྣམས་མཐུན་ནས་བཟོད་པར་མཛོད།

ཅེས་བ་སྟེ། ད་ནི་དེ་ལྟར་ས་དང་ལམ་ཀྱི་དགོས་པ་བརྟོན་པས་མཐུག་བསྟུ་བའི་
ཚུལ། དེ་ལྟར་ས་བཅུ་དང་ལམ་ལྔ་རྣམས་རིམ་བ་བཞིན་དུ་མ་བཟོད་པའི་སངས་
རྒྱས་དེ་འབྲུན་མ་ཡང་འབྱུང་བ་མེད་ལ། སྟོན་ཀྱི་བསྐྱལ་བ་མང་པོ་དང་ཆེ་
རབས་དུ་མ་དང་མི་ཆེ་གང་གིས་གོལ་བ་དེ་དག་ཀྱན་གྱང་ས་ལམ་འདིར་བརྟེན་
ནས་བཟོད་དགོས་པས་ན་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་དང་འབྲས་སུ་རྫོང་ཐེག་པའི་ལམ་
གང་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ས་དང་ལམ་རྣམས་མཐུན་ནས་བཟོད་དགོས་པས་
ན་ས་དང་ལམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཐུན་པར་མཛོད་ཅིག །

སྤྱི་དོན་བཞི་བ་སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོན་བ་ནི།
དེ་ལྟར་ཟབ་ཞི་འོད་གསལ་སྤྱིང་པོ་ཡིས། །འགྲོ་ཀྱན་སེམས་ཀྱི་རྫོགས་པ་རབ་ཞིན་ས། །སྤྱིད་
འདིར་ཡུན་རིང་སྟོས་ལ་འཆེལ་བ་ཡིས། །དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་ངལ་སོས་
ཤིག །

ཅེས་བ་སྟེ། ད་ནི་དགེ་བ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོན་བ་ནི་དེ་ལྟར་ཟབ་ཞི་སྟོས་

བྲལ་ཡོད་གསལ་འདུས་མ་བྲས་པའི་སྒྲིང་པོ་རྫོགས་པའི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
ལེགས་པར་བཀོད་པའི་དགེ་བ་ཡིས་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་
རྫོགས་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་ནས་སྤྱིད་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདིར་ཡུན་རིང་
དུ་སྐྱེ་གནས་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་སྐྱོས་པ་ལ་འཆེལ་བ་ཡིས་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱིས་
དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་སྐྱབ་དེ་བ་ཆེན་
པོའི་དགོན་པར་ངལ་སོས་ཤིག་ཅེས་པའོ།

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་ལས། ལམ་བསམ་གཏུན་དྲི་མ་མེད་པ་ཞི་
ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལེ་བྱ་སྟེ་བརྩ་གཅིག་པའི་འབྲེལ་པའོ། །

བརྩ་གཉིས་པ་ཐོགས་འདོན་སྤྱོད་པའི་ལེ་བྱ་ལ་སྐྱེ་དོན་གསུམ་ཏེ། བསམ་གཏུན་
བྲལ་པའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ་པར་གདམས་པ། ཉིང་འཇིན་མི་གཡོ་བ་གསུམ་བསྟན་པ།
སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོ་བའོ། །དང་པོ་བསམ་གཏུན་བྲལ་པའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ་པར་
གདམས་པ་ནི།

དེ་ལྟར་ཟུང་འཇུག་བསམ་གཏུན་འབྲུབ་པའི་རྒྱ། ཉིང་འཇིན་མི་གཡོ་ཡན་ལག་
གསུམ་ལ་བསྐྱབ།

ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལམ་སྒྲོམ་པའི་རྩལ་བཤད་ནས་ད་ནི་དེའི་ཡན་ལག་དེས་པར་
བྲལ་པའི་རང་བཞིན་བརྫོད་པར་བྱ་སྟེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་རྩལ་དེ་ལྟར་ཞི་ལྷག་
ཟུང་འཇུག་གི་བསམ་གཏུན་འབྲུབ་པའི་རྒྱ་ཉིང་དེ་འཇིན་མི་གཡོ་བ་ཡན་ལག་
གསུམ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ཉིང་འཇིན་མི་གཡོ་བ་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་
གཉིས་ལས། དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།

གང་གིས་སྐྱབ་པ་ཆོ་གའི་ཡན་ལག་དང་། རི་ལྟར་སྐྱབ་པ་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་
དང་། གཉིས་མེད་སྐྱབ་པ་ངོ་བོའི་ཡན་ལག་གོ།
ཞེས་པ་སྟེ། ཡན་ལག་གསུམ་པོ་དེ་དག་གང་ཞེན་གང་གིས་སྐྱབ་པའི་ཆོ་གའི་ཡན་
ལག་དང་། རི་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། གཉིས་མེད་སྐྱབ་པའི་ངོ་
བོའི་ཡན་ལག་གོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གང་གིས་སྐྱབ་པ་ཆོ་གའི། རི་ལྟར་སྐྱབ་པ་ཐབས་
ཀྱི། གཉིས་མེད་སྐྱབ་པ་ངོ་བོའི་ཡན་ལག་གསུམ་སྟེ། གང་གིས་སྐྱབ་པ་ཆོ་གའི་ཡན་
ལག་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་ངེས་འབྱུང་རྒྱུན་གྱིས་སྐྱབ་པ་ནི།
གང་གིས་སྐྱབ་པའི་སྐྱེ་བོ་ངེས་འབྱུང་ཅན། །ལུས་ནི་འདྲ་འཛིན་གྲོང་ལས་རྒྱང་
བསྐྱངས་ཤིང་། །སེམས་ནི་སྟོས་པའི་ཆོག་ས་ལས་རིང་དུ་བསྐྱངས། །དེ་ཡིས་ཉིང་
འཛིན་འདི་ནི་སྤྱར་དུ་འབྱུང་།
ཅེས་པ་སྟེ། དང་པོ་གང་ཟག་གང་གིས་སྐྱབ་པའི་སྐྱེ་བོ་ནི་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་
འབྱུང་བའི་སྟོ་ཅན་གྱིས་ལུས་ནི་སྤྱི་རྣམ་གཡངས་ཀྱི་འདྲ་འཛིན་གྲོང་ལས་རྒྱང་རིང་
དུ་བསྐྱངས་ཤིང་སེམས་ནི་ནང་གི་འདྲ་འཛིན་རྣམ་ཉོག་གི་སྟོས་པའི་ཆོག་ས་ལས་
རིང་དུ་བསྐྱངས་པ་དེ་ཡིས་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་འདི་ནི་སྤྱར་དུ་འབྱུང་བ་པར་འབྱུང་རོ།

གཉིས་པ་ཁྲིམས་ལྡན་མང་དུ་སྐྱོས་པས་སྐྱབ་པ་ནི།
དད་ལྡན་ངོ་ཆ་ཤེས་ཤིང་ཁྲིལ་ཡོད་ལ། །བག་ཡོད་རྩལ་ཁྲིམས་དག་ཅིང་དགོ་ལ་སྟོ། །མང་
སྐྱོས་འདོད་པ་རྒྱུ་ཞིང་ཆོག་ཤེས་ལྡན། །དེ་ཡིས་ཉིང་འཛིན་འདི་ནི་སྤྱར་དུ་འབྱུང་།
ཅེས་པ་སྟེ། གཞན་ཡང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་དད་པ་དང་ལྡན་ཞིང་མི་དགོ་བའི་
སྟོགས་ལ་རང་ངོ་ལ་སྟོས་པའི་ངོ་ཆ་ཤེས་ཤིང་གཞན་ངོ་ལ་སྟོས་པའི་ཁྲིལ་ཡོད་ལ།

ཆུང་དོར་གྱི་གནས་ལ་གཞོབ་བའི་བག་ཡོད་གྱིས་མི་དག་བའི་ཕྱོགས་སྤྲོད་བའི་
ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ཅིང་དག་བའི་ལས་ལ་སྤྱོད་བའི་བཙོན་འགྲུས་དང་ལྷན་ཁིང་གཞུང་
ལུགས་མན་དག་གི་གནད་ལ་ཐོས་པ་དང་ལྷན་ཁིང་འདོད་པ་ཆུང་ཁིང་ཆོག་ཤེས་
དང་ལྷན་བའི་གང་ཟག་དེ་ཡིས་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ནི་སྤྱར་དུ་བྱུང་བར་འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་སྒྲིབ་པ་སྒྲ་སྤངས་པས་སྒྲུབ་པ་ནི།

ལུས་སེམས་བསྐྱམས་ཤིང་དབེན་བར་གནས་ལ་དགལ། །གཉིད་དང་སྒྲོམ་ལས་སྒྲ་
ལ་དགལ་བ་སྤྲོད་ས། །ཆོད་འགྲོད་མེད་ཅིང་གཞན་དང་འབྲེས་པ་ཅུང་། །དེ་ཡིས་ཉིང་
འཛིན་འདི་ནི་སྤྱར་དུ་འགྱུར།

ཅེས་པ་སྟེ། །གཞན་ཡང་ལུས་སེམས་གཉིས་པོ་རྣམ་གཡེངས་གྱི་ཕྱོགས་ལས་
བསྐྱམས་ཤིང་དབེན་བར་གནས་པ་ལ་དགལ་བ་དང་གཉིད་དང་སྒྲུགས་པ་སྒྲོམས་
ལས་ལ་དགལ་བ་ནི་བྱ་བ་གཞན་ཡང་མི་བྱུང་བ་ཅིང་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟེ་སྤྱོད་ཏེ་
འགལ་བྱ་ཡིན་པ་དང་། །སྒྲ་བ་ལ་དགལ་བ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཉམས་ཡོད་པ་དག་
སྒྲིབ་ཅིང་སྒྲེ་བའི་གོགས་བྱེད་ལ་འཁོན་དང་ཚོད་པ་དུ་མའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་གྱུར་
བའི་ཕྱིར་སྤྲོད་ཤིང་། །སེམས་གཡེངས་ཏེ་ལྷག་མཐོང་ལ་བར་དུ་གཙོད་བའི་ཕྱིར་
ཆོད་པ་དང་འགྲོད་པ་མེད་ཅིང་ཆགས་སྤང་གི་གནས་སུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར་གཞན་དང་
འབྲེས་པ་ཅུང་བར་བྱེད་བའི་སྒྲེ་བོ་དེ་ཡིས་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ནི་སྤྱར་དུ་འགྱུར་བར་
འགྱུར་རོ།

བཞི་པ་དབེན་བར་གནས་ཁིང་བྱ་བ་ཅུང་བས་སྒྲུབ་པ་ནི།

སྤོང་དང་སྤོང་འདབ་སྒྲེ་བོའི་འདུ་འཛི་མེད། །གནས་དང་དགོན་བར་མང་པོའི་རྟེན་
འབྲེས་མེད། །དོན་དང་བྱ་བ་སྤྲ་ཆོགས་བྲེལ་བ་མེད། །དེ་ཡིས་ཉིང་འཛིན་འདི་ནི་

ལྷུང་དུ་འབྱུང་།།

ཅེས་པ་ཏྲ། གཞན་ཡང་གྲོང་དང་གྲོང་འདབ་གི་གནས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་གཡེངས་
 གི་འདུ་འཇི་མེད་པ་དང་གང་དུ་གནས་པའི་གནས་དང་དགོན་པར་ཡང་སྐྱེ་བོ་མང་
 པོའི་མོ་ཅིས་སོགས་གྲོང་ཆོག་བྱས་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་དང་འདྲིས་པ་མེད་པར་
 ཆོང་དང་བསོད་ནམས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་སྣ་ཆོགས་པའི་ལུས་སེམས་བྲལ་བ་
 མེད་པ་ཡིས་སྐྱེ་བོ་དེ་ཡིས་ནི་ཉིང་རེ་འཇིན་འདི་ནི་ལྷུང་དུ་འབྱུང་བ་པར་འགྱུར་རོ།།

ལྷུང་པ་གང་ཟག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་གྱིས་སྐྱབ་པ་ནི།

ཆེ་འདྲིའི་བདེ་དང་སྤྱི་མའི་བདེ་འབྲས་དང་། །རང་དོན་ཞི་བ་གཉེར་མིན་འགོ་བའི་
 སྤྱིར། །སྤྱིད་ལས་ཐར་འདོད་ངེས་འབྱུང་སྐྱོ་གས་ཅན། །དེ་ཡིས་ཉིང་འཇིན་མཆོག་
 འདི་ལྷུང་དུ་འབྱུང་།།

ཅེས་པ་ཏྲ། གཞན་ཡང་ཆེ་འདྲིའི་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་གི་བདེ་བ་དང་། སྐྱེས་
 བྱ་རྒྱུང་དུའི་སྤྱི་མ་སྣ་མའི་གོ་འཕང་གི་བདེ་འབྲས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། སྐྱེས་
 བྱ་འབྲིང་གིས་རང་དོན་ཞི་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་མིན་པར། སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོས་འགོ་
 བ་མཐའ་ལས་པའི་དོན་གི་སྤྱིར་དུ་སྤྱིད་ཞི་གཉིས་ལས་ཐར་བར་འདོད་པའི་ངེས་
 འབྱུང་གི་སྐྱོ་གས་ཅན་གི་སྐྱེ་བོ་དེ་ཡིས་ནི་ཉིང་རེ་འཇིན་མཆོག་འདི་ལྷུང་དུ་
 འབྱུང་བ་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ཇི་ལྷུང་སྐྱབ་པའི་ཐབས་གི་ཡན་ལག་ལ་ཞི་ལྷག་སྐྱབ་པའི་ཐབས་དངོས་
 དང་སོ་སོར་བཞད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཞི་ལྷག་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལའང་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་སྤང་གཉེན་བསྟན་པ་ནི།

ཇི་ལྷུང་སྐྱབ་པའི་ཐབས་གི་ཡན་ལག་གྲང་། །གཉིད་སྐྱགས་གོད་འགྲོད་ཐེ་ཆོས་

སྒྲིབ་པ་ལྟ། །སྤངས་ཏེ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་པ། །གཉིད་རྒྱགས་གཉིས་
གྱིས་ཞི་གནས་རབ་ཏུ་སྒྲིབ། །ཚོད་འགྲོད་གཉིས་གྱིས་ལྷག་མཐོང་རྣམ་པར་གཡེང་། །ཐེ་
ཆོམ་གཉིས་ཀའི་གནོད་བྱེད་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས། །

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྤང་བྱ་གཉིད་དང་
རྒྱགས་པ་ཚོད་པ་དང་འགྲོད་པ་ཐེ་ཆོམ་སྟེ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལྟ་སྤངས་ཏེ་
ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་གཉིད་དང་རྒྱགས་པ་
གཉིས་གྱིས་ནི་སེམས་ནང་ཏུ་འཐུམ་སྟེ་ཞི་གནས་ཀྱི་གསལ་དྲངས་བྱེད་པ་ལ་རབ་
ཏུ་སྒྲིབ་ཅིང་། ཚོད་པ་དང་འགྲོད་པ་གཉིས་གྱིས་སེམས་ལྷིང་གཡེངས་ཏེ་ལྷག་
མཐོང་དྲངས་ལ་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་བྱེད་ཅིང་། ཐེ་ཆོམ་གྱིས་ནི་ཞི་
ལྷག་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པའི་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ཞིང་
ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པས་དེ་སྤང་དགོས་སོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལྟ་
ཅིས་ལུགས་ལ་འོག་ཏུ་འབྲེལ་ཆེན་ཏུ་ཚོད་འགྲོད་གཉིས་མཉམ་ཏུ་བཅི་བའི་གཅིག་
དང་གཉིད་རྒྱགས་གཉིས་མཉམ་ཏུ་བཅི་བ་གཅིག་ཏུ་བཅིས་ཏེ་དེའི་སྟེང་འདོད་པ་
ལ་འདུན་པ་དང་གནོད་སེམས་དང་ཐེ་ཆོམ་སྟེ་ལྷིང་གསུངས།

གཉིས་པ་གོགས་བསལ་བ་ནི།

དེ་ལྟར་ལྟ་ཉིད་བྱིང་ཚོད་གཉིས་སུ་འདུ། །བྱིང་ན་གསེང་ཞིང་ཚོད་ན་ཅེ་གཅིག་བསྟོམ། །
ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལྟ་ཉིད་ཀྱང་བྱིང་ཚོད་གཉིས་སུ་བསྐྱ་
བས་བྱིང་ན་གསེང་ཞིང་ཚོད་ན་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་སྟོམ་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་གཉེན་པོ་ཟུང་འབྲེལ་བསྐྱན་པ་ནི།

ཞི་གནས་མེད་པའི་ལྷག་མཐོང་སྒྲིས་ལ་ཚོད། །ལྷག་མཐོང་མེད་པའི་ཞི་གནས་ལུང་

མ་བསྟན། །ཟུང་འབྲེལ་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་མཆོག་གི་ལམ།།
 ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཞི་གནས་མེད་པའི་གནས་ལྷགས་ཅམ་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས་ཡུལ་གྱི་སྒྲོས་པ་ལ་སེམས་གཡེངས་ཏེ་རྟོན་པ་དང་། གནས་ལྷགས་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་མེད་པའི་ཞི་གནས་རྒྱང་པས་ཀུན་གཞི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སྟངས་ཀྱི་གནས་ནས་འཁོར་བའི་སྟེང་ཆ་མི་གཅོད་པས་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་སེམས་པས་ཉོན་ཤེས་གྱི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སོ་སོར་བཞད་པ་ལ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀྱི་ཞི་གནས་ལ་ཡང་བཞེ་ལས། དང་པོ་ཞི་གནས་སྒྲིབ་པའི་རྒྱ་ནི།
 ཞི་གནས་ལུས་དག་ཡིད་སེམས་དལ་བས་འབྱུང་། དེ་ཡང་ཆོས་ཀུན་རང་བཞིན་མཉམ་པའི་དང་། དམིགས་པ་རབ་ཞི་གཙོ་བོའི་ཡན་ལག་ཡིན། དམིགས་པ་གཅིག་ལ་སེམས་འཛིན་འཁོར་གྱི་རྒྱ་ལ།།
 ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཞི་གནས་ནི་ལུས་དག་ཡིད་སེམས་དལ་བས་ཏེ་ལུས་དལ་བས་ཅ་དལ། ཅ་དལ་བས་རྒྱང་དལ། རྒྱང་དལ་བས་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཀུན་རང་བཞིན་མཉམ་པའི་དང་དུ་སྒྲོ་བསྟུ་མེད་པར་དམིགས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་བོའམ་གཙོ་བོའི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། དེ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་དམིགས་པ་ཡུལ་གཅིག་ལ་སེམས་འཛིན་པས་རྒྱང་ཟད་མི་རྟོག་པ་འཁོར་གྱི་རྒྱ་ལ་ཏེ་དེ་ཡང་གཤེས་ལ་སེམས་འདིའི་རང་བཞིན་གང་ནས་ཀྱང་མ་འོངས་མི་འགྲོ་མི་གནས་པའི་རང་ལྷགས་བྱམ་བྱལ་ལེ་བ་ཞིག་དུས་རྒྱུན་ཡོད་དེ་གསལ་དུངས་སྟེང་པའི་ཆ་ལྷག་མཐོང་གནས་ཆ་དེ་ཞི་གནས། གཉིས་སུ་མེད་པས་ཟུང་འབྲེལ་ཏེ་ཡོད་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་རྟག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་གསལ་བ་ནི་

ངང་གིས་མི་གཡོ་བ་ངལ་སོས་པ་ལ་སོགས་པའི་དུས་སྤྱི་རོལ་ཕྱོད་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་
ནོ། །རྣལ་འབྱོར་བས་ནི་འཕྲོས་སམ་གནས་ཀྱང་རང་བབས་བཅས་བསྐྱད་མེད་
པའི་ཞི་ལྷག་ཤེས་པས་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དམིགས་པ་འཛིན་ལུགས་ནི།

དེ་ཡང་སྤྱང་བཅས་སྤྱང་མེད་རྣམ་པ་གཉིས། །སྤྱི་ནང་གཉིས་ཏེ་བཞི་ཡིས་ཟེན་པར་
འགྱུར། །སྤྱང་བཅས་གཟུགས་སོགས་སྒྲོ་ལྷའི་ཡུལ་རྣམས་ལ། །སྤྱང་མེད་མི་རྟོག་
ཅེ་གཅིག་ངང་ལ་འཛོགས། །སྤྱི་རོལ་རྫོལ་ཤིང་སྤྱོད་གཟུགས་ལ་སོགས་དང་། །ནང་ཉིད་
སྤྱིང་གར་པ་རྒྱ་འབྱར་འབྱར་སོགས།།

ཞེས་པ་སྟེ། དམིགས་པ་གཅིག་ལ་སེམས་འཛིན་ལུགས་དེ་ཡང་སྤྱང་བཅས་སྤྱང་
མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་དེ་ལ་ཡང་སྤྱིའི་སྤྱང་བཅས་དང་སྤྱང་མེད། །ནང་གི་སྤྱང་བཅས་
དང་སྤྱང་མེད་གཉིས་ཏེ་བཞི་ཡིས་སེམས་ཟེན་པར་འགྱུར་རོ། །དང་པོ་སྤྱི་ཡི་སྤྱང་
བཅས་ནི་གཟུགས་སོགས་ཏེ་སྤྱི་བྱི་རོ་རེག་བྱ་སྒྲོ་ལྷའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་དམིགས་
ཏེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། །སྤྱང་མེད་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའི་མི་རྟོག་
པའི་ཅེ་གཅིག་གི་ངང་ལ་འཛོགས་པ་སྟེ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་རྫོང་ཤིང་དང་སྤྱོད་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་དང་། །ནང་ཉིད་ལ་སྤྱང་བཅས་ཀྱི་

དམིགས་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་སྤྱི་ཡི་སྤྱོད་ལོ་གོ་འམ་སྤྱིང་གར་པ་རྒྱ་འབྱར་འབྱར་
དང་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་མཆན་རྣམས་ལ་གོམས་པས་སྒྲོས་པ་ཞི་ནས་
བདེ་བ་ཤས་ཆེ་བའི་ཞི་གནས་སྤྱོད་ལ་སྤྱི་རོལ་དུ་རྫོལ་ཤིང་ངམ་སྤྱོད་གཟུགས་ལ་
སོགས་པའི་རྟོན་ཞིག་ལ་མ་ཡིངས་པར་གཟུང་ནའང་གསལ་དུངས་སྤྱོད་པའི་ཞི་
གནས་སྤྱོད། །དེའང་སྒྲོས་པ་ཤས་ཆེ་བས་སྤྱིར་བཟུང་ན་འཕྲོ་བས་ནང་དུ་བཟུང་
ཞིང་རྟོག་པ་ཅུང་བས་ནང་དུ་བཟུང་ན་སྤྱིར་བཟུང་སྟེ་མཛོར་ན་

ཡུལ་སྤང་ལ་དེར་འཛིན་མ་གཞུག་པའི་ངང་ལ་སྒོ་སྒོ་བསྐྱུ་དང་བལ་བར་གནས་པ་
ལ་བསམ་གཏན་ཞེས་འདོད་དོ།

གསུམ་པ་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི།

དམིགས་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཅེ་གཅིག་སེམས་འཛོག་པ། །ཞི་གནས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་
ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན།

ཞེས་པ་སྟེ། མདོར་ན་སྤྱི་ནང་གི་དམིགས་པའི་ཡུལ་གང་རུང་གཅིག་ལ་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་
འཛིན་ཏེ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སེམས་འཛོག་པ་ནི་ཞི་གནས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་
ནོ། །རྒྱས་ན་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཞི་གནས་སྐྱབ་པར་བྱའོ།

བཞི་པ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ནི།

དེ་ཡིས་ཅེ་གཅིག་ཞི་གནས་སྐྱེས་པའི་ཆོ། །སྟེལ་ཞིང་བརྟན་ཕྱིར་སྟག་མཐོང་ཡེ་
ཤེས་སྟོ། །འཛོགས་འབྲེན་སྟོད་ལམ་ཀུན་དང་བསྟེ་བ་གཅེས། །སྟངས་ན་ལུས་
སེམས་གསལ་ལ་སྤར་བཞིན་བསྟོམ། །འདིས་ནི་སྤར་དུ་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་ཡིན།
ཞེས་པ་སྟེ། །ཞི་གནས་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་དེ་ཡིས་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་
སྐྱེས་པའི་ཆེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཟིན་པ་ཅེས་ཀྱིས་རྟེན་མི་བྱུང་ཅིང་སྟག་མཐོང་དང་
ཡང་འབྲེལ་མི་རུང་བས་སྤང་བ་སྐྱུ་མ་སོགས་སུ་སྟེལ་ཞིང་བརྟན་པའི་ཕྱིར་སྟག་
མཐོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྟོ་བ་དང་ཐོགས་འབྲེན་པའི་ཕྱིར་འགོ་འདུག་སོགས་སྟོད་ལམ་
ཀུན་དང་བསྟེ་ཞིང་སྟོམ་པ་གཅེས། །སྟངས་ཏེ་ཐོགས་སྐྱེད་མེད་ན་ལུས་སེམས་
གསལ་ཏེ་གཡེངས་པའི་རྗེས་ལ་སྤར་བཞིན་དུ་སྟོམ་སྟེ་འདིས་ནི་དམིགས་པ་
གང་ལ་འཛོག་འདོད་པ་དང་དུས་ནམ་གྱི་ཆོ། །ཡུན་རིམ་མ། ཚུལ་རིམ་ལྟར་འཛོག་པ་
རྣམས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་སྟེ་དུས་སྤར་དུ་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་ལའང་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ཡན་ལག་གཙུག་ལོར་གྱི་ཚུལ་ནི།
 ལྷག་མཐོང་འདོད་པས་སེམས་གསལ་དྲངས་པའི་ངང་། །སོ་སོར་རྫོགས་པ་གཙུག་པོའི་
 ཡན་ལག་ལ། །མི་རྫོགས་མཉམ་པར་འཛོགས་པ་ལོར་གྱི་ཚུལ་།

ཞེས་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཞི་གནས་སྤྱོད་སྟེ་ལྷག་མཐོང་འདོད་པས་སེམས་གསལ་ལ་
 དྲངས་པའི་ངང་ལས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་སོ་སོར་རྫོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྟ་
 བ་གཙུག་པོའི་ཡན་ལག་ལ། གློ་མི་རྫོགས་པ་མཉམ་པར་འཛོགས་པ་གསལ་ཆ་མི་འཕྲོ་བ་
 དེ་ལོར་རམ་པའ་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པའོ།

གཉིས་པ་སོ་སོར་རྫོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ལ་ཅུལ་སྤྱང་བ་ནི།
 དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས། །ཆོས་ཅན་སྤྱོད་མའི་དཔེ་བརྒྱད་བལྟ་བུ་
 ཞིང་། །ཆོས་ཉིད་མཁའ་ལྷར་སྤྱོད་པའི་ཅུལ་སྤྱང་བུ། །དེ་བཞིན་ངང་ལ་བཞག་པས་
 ཡེ་ཤེས་འཆར།

ཞེས་བ་སྟེ། སོ་སོར་རྫོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དེ་ཡང་ཡུལ་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་
 པ་གཉིས་ལས་ཡུལ་ཆོས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱང་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་སྤྱོད་མའི་
 དཔེ་བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱ་བྱིང་། ཡུལ་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་
 དམིགས་ཏེ་མཐའ་བཞི་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་རྣམ་མཁའ་ལྷར་སྤྱོད་པའི་
 རང་བཞིན་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྐྱོམས་ཏེ་ཅུལ་སྤྱང་བར་བྱ་སྟེ་དེ་བཞིན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
 རང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་གནས་ལུགས་རྫོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་བྱིངས་ཀྟོད་ཅུལ་སྤྱང་ཐོགས་འབྱིན་པ་ནི།
 རྟོངས་ན་སྤྱོད་ཆོགས་ཆོས་ལ་ཅུལ་སྤྱང་སྟེ། །སྤྱོད་པ་གཉིས་མེད་དག་པར་

བཟླ། །འཕྲོན་ཞི་གནས་ངང་ལ་མཉམ་པར་བཞག། །དེ་ཆེན་མ་མཁའ་ལྟ་བུའི་འོད་
གསལ་ནི། །སྤྲོང་གསལ་སྤྲོས་དང་བུལ་བའི་ངོ་བོ་མཐོང་། །དེ་ཡིས་སྤྲིབ་གཉིས་
སྤྲིན་ལས་གྲོལ་བ་འབྱུག། །རེས་འགའ་རྒྱ་མཆོལ་བུའི་འོད་གསལ་འཆར། །ཤར་
གྲོལ་ངང་དྲངས་རྟོག་མེད་ལྷན་གྱིས་བྱུག། །ཐོགས་འབྲིན་སྤྲོད་ལམ་ཀུན་དང་དེ་
ཉིད་བསྟེ། །འདིས་ནི་ལྷག་མཐོང་ལྷུང་དུ་འབྱུག་པར་འབྱུར།།
ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྷུང་འཆར་བའི་ལྷག་མཐོང་དེས་ནི་སྤྲོངས་ཏེ་གསལ་ཆ་མེད་ན་ཆོས་
ཅན་སྤྲོ་ཆོགས་པའི་ཆོས་ལ་རྩལ་སྤྲོ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་
པར་སྤྲོང་བའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཉིད་སྤྲོང་སྤྲོང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དག་པར་མཉམ་
པར་བཟླ་ཞིང་། སེམས་འཕྲོན་ཞི་གནས་ལ་རྩེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་
དེའི་ཆེ་མཐོང་གང་དུ་འང་མི་གནས་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་ནི་སྤྲོང་ཞིང་
གསལ་ལ་སྤྲོས་པ་དང་བུལ་བའི་ངོ་བོ་མཐོང་ངོ་། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡིས་སྤྲོང་
བྱ་སྤྲིབ་པ་གཉིས་གྱི་སྤྲིན་ལས་གྲོལ་བར་འབྱུག་ལ། རེས་འགའ་རྒྱ་མཆོལ་ནང་
དུ་རྒྱ་སྐར་ཤར་བ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྲོང་བ་ཤར་ཡང་འཛིན་པ་མེད་པའི་འོད་
གསལ་འཆར་བས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཤར་ཡང་དེ་མ་ཐག་དུ་གྲོལ་བས་ངང་དྲངས་
རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷན་གྱིས་བྱུག་ཅིང་། དེ་ཡི་ཐོགས་འབྲིན་དུ་ཆོགས་བྱུག་
རང་གྲོལ་གྱི་སྤྲོད་ལམ་ཀུན་དང་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་དེ་ཉིད་བསྟེས་
པས་འདི་ཡིས་ནི་ལྷག་མཐོང་ལྷུང་དུ་འབྱུག་པར་འབྱུར་རོ།།

བཞི་པ་གཉིས་ཀ་འབྲོངས་ནས་དབྱེར་མེད་བྱང་འཇུག་ནི།
བྱང་འཇུག་ཤེས་པ་འཕྲོག་ནས་མཉམ་པའི་ངང་། །གཉིས་ཀར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་གཙོ་
བོ་ལ། །ཡངས་མེད་སྤྲོས་དང་བུལ་བ་འཁོར་གྱི་རྩ་ལ།།
ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྷུང་ཞི་ལྷག་སོ་སོར་འབྲོངས་ནས་དེ་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་བྱང་

དུ་འབྲུག་པ་ནི་ཞི་ལྷག་གི་ངོ་བོ་གསལ་སྒྲུང་གཉིས་མེད་དུ་ཤར་བ་དེ་ཡི་ཆེ་འཕྲོ་བ་
དང་གནས་པ་མི་འགལ་བར་མཉམ་པའི་ངང་དུ་ཡུལ་སྒྲུང་ལ་དེར་མི་འཛིན་པས་
གཉིས་ཀར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ་དེའི་ངང་ལས་ཡེངས་པ་མེད་
པའི་ཤེས་པ་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་འཁོར་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་སོ།།

ལྷ་པ་ཤར་གྲོལ་གཉིས་མེད་ནི།

ཇི་ལྟར་ཤར་ནས་དེ་ཡི་ངང་བཞག་པས། །ཤར་བས་གྲོལ་ལ་གནས་པས་མཉམ་པ་
ཉིད། །ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་འཆར། །སྒྲུང་སྒྲུང་ཐབས་ཤེས་བསྐྱེད་
རྫོགས་ལྷན་གྱིས་བྱུང།།

ཅས་པ་སྟེ། བྱང་འབྲུག་དེའི་ངང་ལས་རྟོག་པ་ཇི་ལྟར་ཤར་རམ་གནས་ཀྱང་དེ་ཡི་
ངང་ལ་མ་བཅོས་པར་བཞག་པས་ཚུལ་རྒྱབས་ཞི་བ་ལྟར་ནམ་རྟོག་གང་ཤར་ཤར་
བས་གྲོལ་ཏེ་ཤར་དུས་སུ་གྲོལ་ལ་གྲོལ་ཐོག་དུ་གནས་པས་ཤར་གྲོལ་མཉམ་པ་ཉིད་
དེ་དེ་ལྟར་ཞི་ལྷག་བྱང་དུ་འབྲེལ་བས་ཉམས་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་འཆར་རོ། །དེའི་
ཆེ་ཤར་བས་གྲོལ་བ་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ལ་སྒྲུང་བཅས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་
བསྐྱེད་རིམ་དུ་ལྷན་གྱིས་བྱུང་ཅིང་། རང་ཞི་བའི་རང་རིག་པ་དྲངས་གསལ་དང་
བཅས་པ་ལ་གནས་པ་ཞི་གནས་ཏེ་སྒྲུང་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རྫོགས་པའི་རིམ་
པར་བྱུང་བས་བྱང་འབྲུག་གི་རང་བཞིན་དུ་ཡེ་ནས་སེམས་ལ་སྒྲུང་སྒྲུང་དང་ཐབས་
ཤེས་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་ལྷན་གྱིས་བྱུང་སྟེ་གནས་སོ།།

དུག་པ་ཅལ་སྒྲུང་རྫོགས་སྟོན་བྱ་བ་ནི།

སྒྲུངས་ན་ཞི་ལྷག་སོ་སོར་ཅལ་སྒྲུང་ཞིང་། །བྱིང་ཚོད་ཆེན་ལྷོག་ལ་སྟོན་པར་བྱ།
ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱང་འབྲུག་བཅོས་བསྐྱེད་མེད་པར་བསྟོམས་པས་སྒྲུངས་ན་ཞི་

ལྷག་སོ་སོར་རྩལ་སྤྱང་སྟེ། ཞི་གནས་སྟངས་ན་ལྷག་མཐོང་དང་ལྷག་མཐོང་སྟངས་
ན་ཞི་གནས་བསྐྱེམ་ཞིང་བྱིང་ཆོད་ཆེན་ལྷོག་ལ་སྟེ་བྱིང་ན་ལྷག་མཐོང་ཆོད་ན་ཞི་
གནས་བསྐྱེམ་བར་བྱ་སྟེ་དེས་སྒྲིན་ལས་གྲོལ་ལོ།

བདུན་པ་ཐོགས་བཤད་པ་ནི།

ཐོགས་འབྲིན་ནམ་མཁའ་དྲངས་ཤིང་སྤྱན་མེད་ཆོ། ཉི་མར་རྒྱབ་ཕྱོགས་མཁའ་ལ་
རབ་བལྟས་པས། རྟོང་གསལ་ཤེས་པ་སྒྲོས་དང་བྲལ་བ་འཆར།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡི་ཐོགས་འབྲིན་དུ་ནམ་མཁའ་དྲངས་ཤིང་སྤྱན་མེད་པའི་ཆེ་ཉི་མར་
རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཉེ་གཙུག་གཏོར་ནམ་བར་བལྟ་བའི་ལྷ་སྤྱངས་ཞེས་མིག་སྤྱན་
མཆམས་ནས་སོར་བརྩུག་གི་ཐད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་རབ་དུ་བལྟས་པས་སྟོང་
གསལ་གྱི་ཤེས་པ་སྒྲོས་དང་བྲལ་བ་འཆར་རོ།

བརྒྱད་པ་སྤྱི་ནང་གསང་བའི་འོད་གསལ་འཆར་ཚུལ་ནི།

སྤྱི་རྒྱུ་དཔེ་ཡི་ནམ་མཁའ་དག་པ་ལས། ནང་གི་ཆོས་ཉིད་དོན་གྱི་ནམ་མཁའ་ཆེ། གསང་
བ་འོད་གསལ་སྟོང་པའི་ནམ་མཁའ་སྟེ། ནམ་མཁའ་སྤུམ་སྤྱགས་དགོངས་པ་ཤེས་བར་བྱ།

ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་ཆེ་སྤྱི་རྒྱུ་གྱི་དཔེ་ཡི་ནམ་མཁའ་དག་པར་བལྟས་པ་ལས། ནང་
གི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ནམ་མཁའ་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་བར་
ཤར་ཞིང་། དེ་ཡང་སྟོང་པ་བྱང་ཆད་ལྷ་བྱ་མ་ཡིན་པར་གསང་བ་འོད་གསལ་སྟོང་
པའི་ནམ་མཁའ་སྟེ་ནམ་མཁའ་སྤུམ་སྤྱགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཤེས་བར་བྱའོ།

གསུམ་པ་གཉིས་མེད་གྲུབ་པའི་ངོ་བོའི་ཡན་ལག་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་རྫོགས་
ཆེན་སྤང་སྤང་ལས་འདས་པར་བསྟན་པ་ནི།

གཉིས་མེད་སྐྱབ་པ་རོ་བོའི་ཡན་ལག་ནི། །ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་
ངང་། །སྤང་བྱང་མི་བྱ་དམིགས་གཏད་ཞེན་པ་དོར། །འཛིན་ཞེན་ཐམས་ཅད་སྤིང་
པའི་འདུ་བྱེད་ལ། །དམིགས་གཏད་མེད་ན་མཁའ་བཞིན་བཅིངས་གྲོལ་མེད།།
ཅས་པ་སྟེ། ཞི་ལྷག་གཉིས་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་རོ་བོའི་ཡན་ལག་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་
ནས་དག་པ་རོ་མཉམ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་བཟང་ངན་གྱི་སྤང་བྱང་མི་བྱ་བར་
དམིགས་གཏད་གྱི་ཞེན་པ་དོར་ཏེ་འཛིན་ཞེན་ཐམས་ཅད་སྤིང་པ་ཁམས་གསུམ་
འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་འདུ་བྱེད་གྱི་ལས་ཡིན་ལ་དམིགས་གཏད་མཆོན་མ་མེད་ན་
ཆོས་ཉིད་གྱི་དོན་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཡེ་ནས་བཅིངས་གྲོལ་མེད་པ་ཡིན་ལ།
དེའི་དོན་རྫོགས་པ་ལྷ་བ། དེའི་ངང་ལས་མ་ཡངས་པ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པས་ན་སྒྲོམ་པ་དེ་
ཡང་སྤང་བྱང་རེ་དོགས་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་དག་གི་དོན་དཔེས་བསྟན་པ་ནི།
རི་ལྟར་གཟུགས་བརྟན་སྒྲ་ཆོགས་མེ་ལོང་ངང་། །དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་སྒྲ་ཆོགས་
སྒྲོང་པའི་ངང་།།
ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་སྤང་བྱང་ལས་འདས་པའི་ངང་བཞིན་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་ནི་དཔེ་རི་ལྟར་ན་མེ་ལོང་ནང་དུ་གཟུགས་བརྟན་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་པ་
ཤར་ཡང་མེ་ལོང་གི་ངང་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱུབ་པ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་སྒྲ་
ཆོགས་སུ་སྤང་ཡང་སྒྲོང་པའི་ངང་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱུབ་པ་མེད་དོ།།

གསུམ་པ་དགག་སྐྱབ་དཔེས་བསྟན་པ་ནི།
རི་ལྟར་སྤྲིན་རྣམས་སྒྲ་ཆོགས་ནམ་མཁའི་ངང་། །དེ་བཞིན་དགག་སྐྱབ་སྒྲ་ཆོགས་
སེམས་ཉིད་ངང་།།

ཞེས་པ་སྟེ། ཡང་དཔེ་དེ་ལྟར་ན་སྤྱིན་ནམས་སྣ་ཆོགས་སུ་སྤང་ཡང་ནམ་མཁའ་འི་ངང་
ལས་མ་གཡོས་པ་དེ་བཞིན་དུ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་སྣ་ཆོགས་པ་སྤང་ཡང་སེམས་
ཉིད་གནས་ལུགས་ཀྱི་ངང་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་མེད་དོ།

བཞི་པ་ཉམས་རྫོགས་དཔེས་བསྟན་པ་ནི།
དེ་ལྟར་ཅུ་བོ་སྣ་ཆོགས་རྒྱ་མཆོའི་ངང་། །དེ་བཞིན་ཉམས་རྫོགས་སྣ་ཆོགས་སྟོམ་
པའི་ངང་།

ཞེས་པ་སྟེ། ཡང་དཔེ་དེ་ལྟར་ན་ཤར་ལུབ་ཀྱི་ཅུ་བོ་སྣ་ཆོགས་པ་བབས་ཀྱང་མཐར་
རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་རྩོག་ཅིག་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་ཉམས་རྫོགས་ནམ་པ་སྣ་
ཆོགས་པ་ཤར་ཡང་དམིགས་མེད་སྟོམ་པའི་ངང་དུ་རྩོག་ཅིག་པ་ཡིན་ནོ།

ལྷ་པ་འཁོར་འདས་དཔེས་བསྟན་པ་ནི།
དེ་ལྟར་སྐྱུ་མ་སྣ་ཆོགས་སྐྱུ་ལ་པའི་ངང་། །དེ་བཞིན་འཁོར་འདས་སྣ་ཆོགས་ཆོས་
ཉིད་ངང་།

ཞེས་པ་སྟེ། དཔེ་དེ་ལྟར་ན་རྩལ་སྤྲུགས་ལས་བྱུང་པའི་སྐྱུ་མའི་ཏྲ་སྤང་སྣ་ཆོགས་སུ་
སྤང་བ་ནམས་ཀྱང་རྩོ་བོ་མ་བྱུང་པར་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་ལ་པའི་ངང་ལས་གཞན་མེད་ལ་དེ་
བཞིན་དུ་འཁོར་འདས་སྣ་ཆོགས་སུ་སྤང་ཡང་ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ངང་ལས་
གཞན་དུ་བྱུང་པ་མེད་དོ།

དུག་པ་སེམས་དང་སེམས་ཉིད་བསྟན་པ་ནི།
དེ་ལྟར་ཕྱོགས་བརྩམས་མཁའ་གཞི་བྲལ་ངང་། །དེ་བཞིན་ཡེ་གྲོལ་ཆོས་ནམས་
སྟོབའི་ངང་། །དེ་ལྟར་ཅུ་ལ་ཅུ་བཞག་གཉིས་མེད་ངང་། །དེ་བཞིན་སེམས་དང་

སེམས་ཉིད་དབྱེར་མེད་ངང་།།

ཞེས་པ་སྟེ། དཔེ་རི་ལྟར་ན་སྟོགས་བརྩའི་ནམ་མཁའ་ཐ་དད་པ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་གཞི་
མེད་ངོས་བརྩུང་དང་བྲལ་བའི་ངང་དུ་གནས་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཡེ་གདོད་མ་ནས་གྲོལ་
བའི་ཆོས་རྣམས་གནས་ལུགས་ལྟ་བུའི་ངང་དུ་དཔེ་རི་ལྟར་ན་རྩ་ལ་རྩ་བཞག་པ་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་ངང་དུ་གནས་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་སེམས་དང་ཆོས་
ཉིད་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངང་དུ་རོ་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ།།

བདུན་པ་རྟོག་དང་མི་རྟོག་དཔེས་བསྟན་པ་ནི།

རི་ལྟར་སྒྲུ་ཆོགས་མི་ལམ་གཉིད་ཀྱི་ངང་། །དེ་བཞིན་སྒྲུང་དོར་གཉིས་མེད་སྟོད་པའི་
ངང་། །རི་ལྟར་མཆོ་དང་དབང་རྒྱབས་རྩ་བའི་ངང་། །དེ་བཞིན་རྟོག་དང་མི་རྟོག་
མཉམ་པའི་ངང་།།

ཞེས་པ་སྟེ། དཔེ་རི་ལྟར་ན་མི་ལམ་རྣམས་པ་སྒྲུ་ཆོགས་པ་མཐོང་ཡང་མི་ལམ་དེ་
ཉིད་གཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་དོར་དགེ་སྟེགས་
ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གཉིས་མེད་ཆོས་དབྱིངས་སྟོད་པའི་ངང་དུ་རོ་གཅིག་སྟེ་རི་
ལྟར་ན་རྩ་མཆོ་དང་དབང་རྒྱབས་གཉིས་ཐ་དད་པ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་རྩ་བའི་ངང་ལས་
གཞན་དུ་མེད་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་རྣམས་བར་རྟོག་པ་དང་མི་རྟོག་པའི་ཀྱན་རྟོག་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་མཉམ་པའི་ངང་ལས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ།།

བརྒྱད་པ་རེ་དོགས་དཔེས་བསྟན་པ་ནི།

རི་ལྟར་ཆོང་པ་དོན་གྲུབ་བདེ་བའི་ངང་། །དེ་བཞིན་རེ་དོགས་གཉིས་མེད་འབྲས་
བུའི་ངང་། །ཐམས་ཅད་སྤུམ་གཅིག་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ངང་། །བྲུབ་གདལ་
དབྱིངས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ།།

ཞེས་པ་སྟེ། དག་གི་སྒྲུང་ན་འདོད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཆོང་པ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་
 ཆེ་བདེ་བའི་ངང་དུ་གནས་པ་སྒྲུང་དེ་བཞིན་དུ་རེ་དོགས་ཐམས་ཅད་གཉིས་མེད་
 ཆོས་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ངང་དུ་རོ་གཅིག་པའི་ངང་མདོར་ན་འཁོར་
 འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་མཉམ་པ་མེད་པ་ཐུམ་གཅིག་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་
 ངང་དུ་རིས་མེད་ཁྱབ་གདལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱལོ།

སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་སྐབས་ཀྱི་དག་བ་བསྟོ་བ་ནི།
 དེ་སྒྲུང་སྤྱི་ཆོགས་གཉིས་མེད་རོ་གཅིག་གིས། །འགྲོ་ཀྱན་བདག་གཞན་གཟུང་
 འཛིན་ལས་གྲོལ་ཏེ། །འདི་ཞེས་དམིགས་པས་འབྲུལ་བའི་སྤྱིད་པ་འདིར། །དུབ་པའི་
 སེམས་ཉིད་དེ་རིང་ངལ་སོས་ཤིག །
 ཅས་པ་སྟེ། ད་ནི་དེ་དག་གི་དག་བ་སེམས་ཅན་ལ་བསྟོ་བ་ནི་ཚུལ་དེ་སྒྲུང་འཁོར་
 འདས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་ཆོགས་སུ་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་གཉིས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རོ་
 གཅིག་པར་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྣམ་དཀར་ཀྱི་དག་བའི་རྩ་བ་འདི་ཡིས་འགྲོ་
 བ་ཀྱན་གྱང་བདག་གཞན་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་གཟུང་འཛིན་ལས་གྲོལ་ཏེ་བདག་
 དང་བདག་གི་འདིའོ་ཞེས་དམིགས་པས་འབྲུལ་བའི་སྤྱིད་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་
 བ་འདིར་གཉིས་འཛིན་གྱིས་དུབ་པའི་སེམས་འདི་ཉིད་དེ་རིང་གཉིས་མེད་མཉམ་པ་
 ཆེན་པོ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་དགོངས་སྒྲོང་དུ་ངལ་སོས་ཤིག །
 རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་ལས། ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་
 ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་པའི་འབྲེལ་བའོ། །

བཅུ་གསུམ་པ་མདོར་དུ་གྱུར་པ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལེའུ་ལ་སྤྱི་དོན་བཞི་
 སྟེ། ལམ་མཐར་ཕྱིན་པས་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པར་བསྟན་པ། སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་

བཤད་པ། དེ་དག་དབྱིངས་ལས་འབྱུང་ཞིང་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པས་མཐུག་བསྐྱེ་
བ། སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོ་བའོ། །སྤྱི་དོན་དང་པོ་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པས་སྐྱུ་དང་ཡེ་
ཤེས་བྱུབ་པར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་མཐར་ཕྱིན་ནས། །སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཕྱིན་ལས་ལྷུན་
གྲིས་བྱུབ།

ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གཞི་དང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལེགས་པར་བཤད་ནས་དེ་ནི་དེ་དག་
གིས་བྱུབ་པ་འབྲས་བུའི་དོན་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་
ཐབས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་མཐར་ཕྱིན་
ནས་ཁམས་ཀྱི་འི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་བྱང་ཆུབ་སོབ་སྟེ་རྟེན་སྐྱུ་དང་བརྟེན་
པ་ཡེ་ཤེས་མཛད་པ་ཕྱིན་ལས་ཐམས་ཅད་ལྷུན་གྲིས་བྱུབ་པ་ཡིན་རོ།

སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་བཤད་པ་ལ། ཞི་བ་རྟེན་ཚུལ། དབྱིངས་དང་ཡེ་
ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་ནང་གསལ་དུ་བཞུགས་ཚུལ། དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་
པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཞི་བ་རྟེན་པའི་ཚུལ་ནི།

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཀྱན་གཞིར་བཅས་པ་ཀྱན། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་འཐུག་
པ་རབ་ཞིའི་ཆེ། །དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་རོ་གཅིག་གྱུར། །དེ་ཆེ་དག་པ་
གཉིས་ལྷན་སྦྲོས་ཀྱན་ཞི།

ཞེས་པ་སྟེ། ཞི་བ་རྟེན་པའི་ཚུལ་ནི། ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་དེའི་ཆེ་སྤང་བྱ་
ཁམས་གསུམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ནམ་པ་ཅན་
རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སེམས་དང་སེམས་འབྱུང་ཀྱན་གཞི་དང་
བཅས་པ་ཀྱན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་འཐུག་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཆེ་དབྱིངས་དང་ཡེ་
ཤེས་གཉིས་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་ནམ་པར་

དག་པ་ལ་སློབ་ཕྱིར་སྒྲིབ་མས་ཀྱང་དག་པས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སློབ་ཀྱན་ཞི་བ་
ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོབ་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲེལ་མེད་པར་ནང་གསལ་དུ་བཞུགས་ཚུལ་ནི།
ཤིན་ཏུ་སྒྲེ་མེད་འོད་གསལ་སྒྲིང་པོའི་ངང་། །གནམ་གང་ཟླ་བ་དབྱིངས་སུ་རུབ་པ་
ལྟར། །སྤྱི་བའི་ཡེ་ཤེས་མཁའ་དབྱིངས་བརྫོར་འབྲེལ། །གང་དུའང་མི་རྟོག་ཞི་བ་
བརྟེན་པའི་ཆོ།

ཞེས་པ་སྟེ། ཆོས་སྐྱོས་པའི་མཐའ་བྲལ་ཞི་བ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་གྱུར་པས་ཤིན་
ཏུ་སྒྲེ་བ་མེད་པ་འོད་གསལ་སྒྲིང་པོའི་ངང་དུ་གནམ་གང་གི་ཟླ་བ་དབྱིངས་སུ་རུབ་
སྟེ་ཕྱིར་མི་མངོན་པ་ལྟར་ནང་གསལ་སྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བའི་
ཡེ་ཤེས་མཁའ་དབྱིངས་སློབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་
བརྫོར་འབྲེལ་ཏེ་ཕྱིར་གསལ་དུ་མི་སྒྲིང་བར་གང་དུའང་མི་རྟོག་པ་ཞི་བ་བརྟེན་པའི་
ཆོ་རྟག་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པའོ།

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མི་འགྲུར་རྟོ་རྩེ། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ།
ཞི་བ་ཆོས་ཀྱི། འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི། ཅིར་ཡང་སྐྱལ་པའི་སྐྱེད་པ་ལས། དང་
པོ་མི་འགྲུར་རྟོ་རྩེའི་སྐྱེ་ནི།

ཆོས་ཉིད་མི་དམིགས་དུས་གསུམ་འཕོ་འགྲུར་མེད། །རང་བཞིན་གདོད་ནས་དག་
པའི་ཆ་དེ་ལ། །མི་འགྲུར་རྟོ་རྩེའི་སྐྱེ་ཞེས་བརྟོག་པ་སྟེ། །གཞི་དབྱིངས་ཟད་པའི་ཆོས་
ཉིད་མཐར་ཐུག་པའོ།

ཞེས་པ་སྟེ། བསམ་བརྟོག་སློབ་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཉིད་མཐའ་གང་
དུའང་མི་དམིགས་པ་དུས་གསུམ་དུ་འཕོ་འགྲུར་མེད་པའི་རང་བཞིན་གདོད་ནས་

དག་པ་ལ་སློབ་བྱུང་སྒྲིབ་མས་ཀྱང་དག་པའི་ཆ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ལ་མི་འགྱུར་རྫོ་
རྫོའི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ་གཞི་ཆོས་དབྱིངས་སྐུ་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་མ་སྒྲུང་བཞི་
བཟོད་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་ཟད་པའི་ཆོས་ཉིད་མཐར་ཐུག་པའོ།

གཉིས་པ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྐུ་ནི།
རང་བཞིན་སློབ་བྱུང་སྒྲིབ་གཉིས་ནུམ་དག་ཅིང་། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆོས་
ཆུལ་རྒྱ་མཆོ་བརྟེས། །སྤངས་དང་རྫོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་པས། །སྟོབས་
སོགས་པ་རོལ་ཕྱིན་པའི་ཆས་གཞལ་ན། །མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་སྐུ་ཞེས་བཏགས་
པ་སྟེ། །མ་འདྲེས་ཡོན་ཏན་འཆར་གཞི་མཐར་ཐུག་པའོ།
ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་དང་སློབ་བྱུང་གི་སྒྲིབ་མ་ནུམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནུམ་
པར་དག་ཅིང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆོས་ཆུལ་རྒྱ་མཆོ་སྟེ་བྱ་བརྟེས་ཏེ་སྤངས་
དང་རྫོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་
བཞི་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མཁྱེན་བཅེ་རྒྱས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་
ནས་གཞལ་དུ་མེད་པས་ན་ནང་གསལ་སྤྱི་བའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་དེ་
ལ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྐུ་ཞེས་བཏགས་པ་སྟེ་བྱིར་གསལ་གྱི་སྟོབས་བཅུ་
མི་འཛིགས་མ་འདྲེས་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་
འཆར་གཞི་མཐར་ཐུག་པའོ།

གསུམ་པ་ཆོས་སྐུ་ལ་བཞི་ལས་རང་བཞིན་བཤད་པ་ནི།
ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ལ་དེ་སྒོ་མི་འཇུག་ཅིང་། །ཤེས་བྱེད་སྒོ་ལ་འཛིན་པ་མི་དམིགས་
ཀྱང་། །ནང་གསལ་མཁའ་དབྱིངས་རྒྱབ་པའི་ལྷ་བ་ལྟར། །ཐིམ་ལ་མ་སྐྱགས་སྤྱི་
བའི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཆས་འཆར་གཞི་རོ་བོའི་ཆུལ། །དེ་ལས་

གཟུགས་སྐྱ་ནམ་མཁུན་མཆེད་འགྱུར་ཁིང་། །གཞན་ལ་སྤང་མཛད་ཡོན་ཏན་
གཏེར་ཡིན་ཕྱིར། །ཤིན་ཏུ་ཆེས་སྤོའི་ཡེ་ཤེས་རབ་ཁིའི་ཆས། །ཞི་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་
ཞེས་རབ་ཏུ་བརྟེན།

ཅེས་པ་སྟེ། །ཞི་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་མཐའ་ལས་འདས་པའི་ངང་ན་ཤིན་
ཏུ་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་སྒྲ་བ་མཁའ་དབྱིངས་སུ་རྒྱབ་པའི་ཆ་
ཅམ་དུ་གནས་པ་ནི་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དེ་འཛིན་ཀྱི་སྒྲོ་མི་འཇུག་
ཅིང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ལ་འཛིན་པ་གང་དུ་ཡང་མི་དམིགས་ཀྱང་ཕྱིར་གསལ་སྐྱ་
དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་ནང་གསལ་སྤང་བའི་མཁའ་དབྱིངས་སུ་རྒྱབ་པའི་སྒྲ་བ་
སྤང་ཐེམ་ལ་མ་སྐྱགས་པ་གཏིང་གསལ་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐམས་
ཅད་མཁུན་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཆ་ནས་ཕྱིར་གསལ་ཀྱི་འཆར་གཞིའི་ངོ་བོའི་ཚུལ་དུ་
བཞུགས་པ་དེ་ལས་གཟུགས་སྐྱ་ནམ་གཉིས་དང་ཕྱིར་གསལ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆེད་པར་འགྱུར་ཁིང་སྐྱ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་གཞན་
གཏུལ་བྱ་ལ་སྤང་བར་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་གཏེར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ཆེས་
སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཆ་ནས་ཞི་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྟེན་དོ།

གཉིས་པ་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་སྐྱ་བཞི་ལས་འདས་པ་ནི།
འདི་དག་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་། །ཆད་པ་མ་ཡིན་ཤིན་ཏུ་སྤང་བའི་ཕྱིར། །རྟག་
དང་ཆད་སོགས་སྐྱ་བཞིའི་མཐའ་ལས་འདས། །སྤང་བས་མ་བརྟེན་མེད་པ་རོལ་ཕྱིན་
པའི་ངང་། །སྤྱོད་པའི་ངང་བཞིན་དམིགས་པ་རབ་ཞི་བས། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ལས་
གཞན་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན།

ཞེས་པ་སྟེ། །སྐྱ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཕྱིར་གསལ་དུ་མི་འཇུག་
ཅིང་རྒྱན་ཆད་དེ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་རྟག་པ་དང་

ཆད་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱ་བཞིའི་མཐའ་ལས་འདས་ཤིང་སྤྱ་
བསམ་བཟོད་དུ་མེད་པའི་པ་རོལ་དུ་སྤྱན་པའི་རང་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་གང་དུ་
ཡང་དམིགས་པ་རབ་དུ་ཞི་བས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལས་ས་བཅུའི་བྱང་རྒྱབ་སེམས་
དབང་ལྟ་བུ་གཞན་གྱི་སྟོང་ཡུལ་ཡང་མིན་པས་སྤྱ་བསམ་བཟོད་པའི་ཡུལ་ལས་
འདས་པའོ།

གསུམ་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཞི་བར་བཞུགས་པའི་རྩལ་ནི།
ཆོས་དབྱིངས་པོ་བྱང་ཤིན་དུ་སྤྱེ་མེད་ན། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་རྟག་
བཞུགས་ཀྱང་། །གཅིག་གིས་གཅིག་མི་གཟིགས་ཏེ་ཆོས་ཉིད་སྤྱིར། །རང་བཞིན་
ཟབ་ཞིར་བཞུགས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། །དེ་ཉིད་རང་དུ་རྒྱལ་རྣམས་དགོངས་
སྟོང་གཅིག །བུམ་མཁའ་སྤྱི་སྤྱིའི་ནམ་མཁའ་གཅིག་པ་བཞིན།
ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བའི་ཆ་ལ་མངའ་དབང་རྫོགས་པའི་སྟོན་པ་
ཀུན་དུ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་པོ་བྱང་ཤིན་དུ་སྤྱེ་བ་མེད་
པ་ན་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་དུས་རྟག་དུ་བཞུགས་ཀྱང་གཅིག་གིས་
གཅིག་མི་གཟིགས་ཏེ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རང་བཞིན་ཆོས་དབྱིངས་ཟབ་མའི་
སྟོང་དུ་ཞི་བར་བཞུགས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་
དུ་རྒྱལ་བ་རྣམས་དགོངས་སྟོང་རྩོག་གཅིག་པ་སྟེ་དཔེར་ན་བུམ་པའི་དབྱེ་བ་མང་ཡང་
དེའི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་སྤྱི་སྤྱིའི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ནམ་མཁའ་གཅིག་པ་བཞིན་ནོ།

བཞི་པ་ཆོས་སྤྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བསྟན་པ་ནི།
འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཤེས་རབ་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཆོགས་དང་རྫོགས་རིམ་མཐར་
ཐུག་པའོ།

ཞེས་པ་སྟེ། ཆོས་སྐུ་འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་གནས་ལུགས་ཟབ་མོ་སྤྱང་པ་ཉིད་རྫོགས་པའི་
ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་དང་རྫོགས་རིམ་མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་བསྐྱེམས་
བས་སེམས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བསལ་བའི་ཆ་ནས་ནང་གསལ་ཆོས་སྐུ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།

བཞི་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ལ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས། དང་
པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ཉིད་ངང་ལས་རང་སྤང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས། །གནས་དུས་སྟོན་པ་ཆོས་འཁོར་
ཐུན་ཆོགས་ལས།

ཞེས་པ་སྟེ། ད་ནི་སྐུ་བཞི་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ནང་གསལ་གྱི་དབྱིངས་
ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་རང་སྤང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་གནས་
དང་དུས་དང་སྟོན་པ་དང་ཆོས་དང་འཁོར་དང་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལྟ་ལས།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གནས་དུས་སྟོན་པ་ཆོས་འཁོར་སྤང་བ་མཐུག་
བསྐྱུ་བ་དང་ས་བཅུ་བས་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་ལུལ་དུ་བསྟན་
པ་དགྲུ་ལས། དང་པོ་གནས་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལའང་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་ངོ་བོ་ནི།
གནས་ནི་འོད་གསལ་སྐྱབ་པོ་བཞོད་པའི་ཞིང་། །ལྷ་ལྷན་འོད་ཀྱི་ལྷན་སྐྱབ་གསལ་
ཞིང་འཆེར། །འཇའ་ཆོན་གདངས་གསལ་ནམ་མཁའ་གང་བ་བཞིན། །སྤྱང་འོག་
སྤྱོགས་མཆམས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་བྱབ་པར། །གཞལ་མེད་ཁང་མཛེས་སྟོ་བཞི་
རྩ་བབས་ལྟ། །རྩིག་པ་ལྷ་དང་པ་གྲུ་བྱ་སྤྱོད་དང་། །མདའ་ཡབ་ལུ་ལུ་གཙང་ཁང་
ལྷར་བུས་མཛེས།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་དང་པོ་གནས་ནི་སྤྱང་གའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་སྤང་འོད་གསལ་བའི་
སྐྱབ་པོ་བཞོད་པའི་ཞིང་ནི་ལྷ་ལྷན་འོད་ཀྱི་ལྷན་སྐྱབ་པ་གསལ་ཞིང་འཆེར་བ་འཇའ་

ཆོན་གདངས་གསལ་བས་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་བ་བཞིན་སྒྲིབ་འོག་ཕྱོགས་
མཆོམས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་བྱབ་པར་གཞལ་མེད་ཁང་མཛེས་ཤིང་
སྒོ་བཞི་རྟ་བབ་དང་ལྡན་པ་ཅིག་པ་རིམ་པ་ལྟ་དང་དེ་ཡི་སྒྲིབ་པ་གྲུ་སེར་པོ་བྱ་བ་བྱ་
བྱེད་དང་མདའ་ཡབ་སྲིར་འབྱུང་གི་གདུང་སྒྲ་ལས་ནོར་བུ་དང་ལྷ་ཉིག་གི་བྱ་བ་བྱ་
བྱེད་ཉི་ལྔའི་འཕྲོང་དང་བཅས་པ་སྲིར་འབྱུང་བ། མདའ་ཡབ་ཀྱི་སྒྲིབ་ན་བུ་བྱུང་
མཆོད་རྟེན་བཅུགས་པ་དཀར་པོས་མཛེས་པར་བྱས་པ། ཅེ་མོ་བྱམ་པ་རྒྱམ་པོ་
གཙང་ཁང་ལྷར་བྱའི་ཡ་མིབ་ཅན་རིན་པོ་ཆེ་འབར་བའི་ཉོག་གིས་བརྒྱན་བའི་རྩོ་རྩེ་
བྱེད་པས་མཛེས་པའོ།

གཉིས་པ་རྒྱན་ནི།

འཕམ་གདུགས་རྩ་ཡབ་བྲིལ་བྱའི་སྒྲིབ་བ་དང་། །སྒྲ་རེ་རྒྱལ་མཆོན་ལ་སོགས་ནམ་
མཁའ་གང་། །འདོད་ཡོན་ལྷ་མོ་མཆོད་པའི་སྤྲིན་འཕྲོ་ཞིང་། །འོད་ཟེར་འབྲེལ་བས་
སྤྲིན་དང་ཀྱན་ཏུ་བྱབ། །དབུས་དང་ཕྱོགས་བཞི་སོ་སོའི་ཁ་དོག་ལ། །མ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱན་
དང་ཁ་དོག་རྣམ་པར་བཀ། །ཆེ་ཆུང་མ་དེས་གང་བལྟས་དེ་ལྟར་སྤྱང་། །གངས་ནི་
ཆོད་མེད་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱན་བྱབ། །རི་ལྷར་ཉིལ་གྱི་གང་བུ་སྤྲེ་བ་བཞིན། །
ཞེས་པ་སྟེ། གཞལ་ཡས་ཁང་དེ་ཡི་རྒྱན་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་དང་དར་གྱི་འཕམ་དང་
གདུགས་དང་རྩ་ཡབ་དང་བྲིལ་བྱའི་སྒྲིབ་བ་དང་སྒྲ་རེ་དང་རྒྱལ་མཆོན་ལ་སོགས་
པའི་ནམ་མཁའ་གང་བ་བརྒྱན་ཞིང་། འདོད་སྤྲུལ་ལ་འདོད་ཡོན་གྱི་ལྷ་མོ་མཆོད་
པའི་སྤྲིན་འཕྲོ་ཞིང་འོད་ཟེར་འབྲེལ་བས་སྤྲིན་དང་ཀྱན་ཏུ་བྱབ་པ། །དབུས་དང་ཕྱོགས་
བཞི་སོ་སོའི་ཁ་དོག་ལ་དེ་དང་མ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱན་དང་ཁ་དོག་རྣམ་པར་བཀ་ཞིང་རྒྱན་
གྱི་ཆེ་ཆུང་མ་དེས་པ་གང་ནས་བལྟས་ཀྱང་ཆེ་ཆུང་འཆོམས་པར་དེ་ལྟར་མཛེས་
པར་སྤྱང་བ་གངས་ནི་ཆོད་མེད་ཅིང་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱན་ཏུ་བྱབ་པ་དཔེར་ན་

དི་ལྟར་ཉིལ་གྱི་གོང་ཁྱ་ཁ་སྤེ་བ་ཙམ་དུ་ནམ་མཁའི་ཐད་གར་བྱ་བ་ཏུ་བྱ་བ་བཤོ།

གསུམ་པ་ནང་ན་ནི།

ཀུན་གྱི་ནང་ན་སེང་གེ་སྤང་ཆེན་ཏྟ། །མ་བྱ་ཤང་ཤང་ཉི་ཟླ་བརྒྱས་སྤྲུལ།

ཞེས་པ་སྟེ། གཞལ་ཡས་ཁང་ཀུན་གྱི་ནང་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་བདེ་དོན་དུ་མ་མཆོན་པའི་
སྤྱིར་གདན་མི་དེ་དག་ཏུ་སྤང་བ་ཡང་མི་འདིགས་པ་སེའི་མི་དང་། སྟོབས་སྤང་པོ་
ཆེའི་མི་དང་། རྩ་འཕྲུལ་ཉིའི་མི་དང་། དབང་མ་བྱའི་མི་དང་། རྫོགས་པ་མེད་པ་ནམ་
མཁའ་སྤྱིར་ཤང་ཤང་གི་མི་སྟེ། དེ་དག་གྲང་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཉི་ཟླའི་
དཀྱིལ་འཁོར་དང་སྟོན་གྱིས་གོས་པ་མེད་པ་བརྒྱས་སྤྲུལ་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་གདན་ནོ།

གཉིས་པ་དུས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི།

དུས་ནི་མ་ངེས་གཞི་རྫོགས་འཕོ་འགྱུར་མེད། །དུས་གསུམ་དུས་མེད་ཀུན་ཏུ་བཟང་
པོའི་དུས། །ཐམས་ཅད་མཉམ་རྫོགས་ཆོས་ཉིད་གདལ་བ་ཆེ། །རང་བཞིན་གདོད་
ནས་དག་པའི་རང་ཉིད་དོ།

ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དུས་ནི་འདིའོ་ཞེས་ངེས་བཟུང་དུ་མ་ངེས་པ་གཞི་རྫོགས་འཕོ་
འགྱུར་མེད་པ་དུས་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་དུས་མེད་བཞི་ཆ་གསུམ་བྲལ་ཀུན་ཏུ་
བཟང་པོའི་དུས་འགྱུར་མེད་ཐམས་ཅད་མཉམ་རྫོགས་ཆོས་ཉིད་གདལ་བ་ཀུན་
བྱ་བ་ཆེན་པོ་རང་བཞིན་གདོད་ནས་དག་པའི་འགྱུར་བ་མེད་པའི་རང་ཉིད་དོ།

གསུམ་པ་སྟོན་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་རང་བཞིན་དབྱིངས་ཀྱི་སྤྱད་རིག་པ་གདངས་ཀྱི་སྤྱན་ནི།
སྟོན་པ་མཆོན་རྫོགས་དཔེ་བྱད་འབར་བའི་སྤྱ། །ནམ་སྤང་མི་བསྟོད་རིན་འབྲུང་འོད་
དཔག་མེད། །དོན་གྲུབ་ལྷ་པོ་ལྷ་ལྷས་བསྟོར་བ་ལ། །ནམ་མཁའ་དབྱིངས་སྤྱག་རྩོ་

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ། །སངས་རྒྱལ་སྤྱན་དང་གོས་དཀར་དམ་ཆོག་སྒྲིལ། །ཡབ་ཡུམ་མཉམ་སྦྲེང་སོ་སོའི་རྒྱན་རྣམས་རྫོགས། །མཐིང་ག་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་འོད་ཟེར་འཕྲོ། །འོག་གཞི་ཞི་བ་སྤང་གཞི་ཁོ་བོའི་ཚུལ། །བྱུ་བཟླ་རྩ་བཟླ་ཀླ། །ཉེ་ཅུ་ཀ་དཔལ་ལྷ་ལྷས་བསྐྱོར་བ་ཡང་། །ཀྲོ་རྩི་ལྷ་རྩི་ལྷ་དང་མཉམ་པར་སྦྲེང་། །དེ་སོགས་རྣམ་པར་བརྟུང་གིས་མི་ལང་ངོ་།

ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱན་པ་ནི་མཆན་བཟང་པོ་སྤུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་རྫོགས་ཤིང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་ཞིང་གཟི་བརྟེན་འབར་བའི་སྟེ། དབུས་སྤྱ་རྣམ་སྤང་། ཤར་དུ་མི་བསྐྱོད་པ། སྦྲེང་རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས། ལུབ་ཏུ་འོད་དཔག་མེད། བྱང་དུ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ལྷ་པོ་ལྷ་ལྷས་བསྐྱོར་བ་ལ་ཡུམ་རིམ་པ་ལྷར་དུ་ཡུམ་རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ལྷག་མ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ། །སངས་རྒྱལ་སྤྱན་པ་དང་གོས་དཀར་མོ་དང་དམ་ཆོག་སྒྲིལ་མ་སྟེ་རིགས་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་མཉམ་པར་སྦྲེང་བ་སོ་སོའི་རྒྱན་རྣམས་རྫོགས་ཤིང་ཁ་དོག་གྱང་རྣམ་སྤང་མཐིང་ག་མི་བསྐྱོད་དཀར་པོ། རིན་འབྲུང་སེར་པོ། སྤང་མཐའ་དམར་པོ། དོན་གྲུབ་ལྗང་གྱ་རྣམས་འོད་དང་འོད་ཟེར་འཕྲོ་ཞིང་འོག་གཞིའི་དབྱིལ་འཁོར་དུ་ཞི་བ་བཞི་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། སྤང་གཞིའི་དབྱིལ་འཁོར་དུ་ཁོ་བོ་ཉེ་ཅུ་ཀའི་ཚུལ་དབུས་སྤྱ་བྱུ་ཉེ་ཅུ་ཀ་ཤར་དུ་བཟླ་ཉེ་ཅུ་ཀ་སྦྲེང་རྩ་ཉེ་ཅུ་ཀ་ལུབ་ཏུ་བཟླ་ཉེ་ཅུ་ཀ་བྱང་དུ་ཀམ་ཉེ་ཅུ་ཀ་དཔལ་ལྷ་ལྷས་བསྐྱོར་བ་ལ་ཡང་ཡུམ་ཀྲོ་རྩི་ལྷ་རིམ་ལྷ་དང་མཉམ་པར་སྦྲེང་བ་དེ་ལ་སོགས་པ་ཞི་བ་བཞི་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་ཁག་འབྲུང་ལྷ་བཅུ་ཅུ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱ་མདོག་ལྷག་མཆན་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེ་བས་རྣམ་པར་བརྟུང་གིས་མི་ལང་ངོ་།

བཞི་བ་ཆོས་ལུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་ནི།

ཆོས་ནི་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ངང་། །སྤྱ་བསམ་བརྟུང་དུ་མེད་པའི་སྒྲོང་ཉིད་དོ།

ཅེས་པ་སྟེ། ཆོས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་
རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་སྤྲོ་བ་སམ་བརྟོད་དུ་མེད་པ་སྤྲོས་པ་ཐམས་
ཅད་དང་བལ་བའི་སྤྲོད་ཉིད་དོ།

ལྷ་པ་འཁོར་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཞི་བའི་འཁོར་ནི།
འཁོར་ནི་ཉིད་ལས་མི་གཞན་རང་སྤང་འཁོར། །སེམས་དཔའ་བརྒྱད་དང་དེ་བཞིན་
སེམས་མ་བརྒྱད། །སྒོ་བ་བཞི་དང་སྒོ་མ་ནམ་པ་བཞི། །ཞི་བ་རང་བཞིན་བཞི་བརྒྱ་
ཅ་གཉིས་ལས། །དུག་ནི་གཞན་ལ་སྤང་བྱིར་སྤྲུལ་བ་སྟེ། །གཉིས་ནི་དབྱིངས་ན་
གནས་བྱིར་ཆོས་གྱི་སྤྲོ། །རང་སྤང་ཞི་བ་ལོངས་སྤྲོ་སུམ་ཅུ་བཞི། །བྱད་པར་འཁོར་
ནི་ཉི་ཤུ་བཞིར་གནས་སོ།

ཞེས་པ་སྟེ། འཁོར་ནི་སྤྲོ་བ་ཉིད་ལས་མི་གཞན་པའི་རང་སྤང་གི་འཁོར་སེམས་
དཔའ་བརྒྱད་དང་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་མ་བརྒྱད་སྒོ་བ་ཡབ་བཞི་དང་སྒོ་མ་ནམ་པ་
བཞི་ཞི་བ་རང་བཞིན་སྤྲོ་བའི་སྤྲུལ་བའི་བཞི་ཅུ་ཅ་གཉིས་ལས་སྤྲུལ་བ་དུག་ནི་
གཞན་གཏུལ་བྱ་ལ་སྤང་བའི་བྱིར་སྤྲུལ་བ་སྟེ་འདིར་མི་སྤང་དོ། །ཀྱན་བཟང་ཡབ་
ཡུམ་གཉིས་ནི་ནང་གསལ་གྱི་དབྱིངས་ན་གནས་པའི་བྱིར་ཆོས་གྱི་སྤྲོ་སྟེ་འདིར་
མི་སྤང་དོ། །རང་སྤང་ཞི་བ་ལོངས་སྤྲོད་རྫོགས་པའི་སྤྲོ་སུམ་ཅུ་ལྔ་བཞི་སྟེ་སྤྲུལ་བ་
དུག་དང་ཀྱན་བཟང་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ནི་འདིར་མི་བཅིས་བས་རྒྱལ་བ་རིགས་སྤྲ་
ལ་བྱད་པར་གྱི་འཁོར་ནི་སེམས་དཔའ་བརྒྱད་དང་སེམས་མ་བརྒྱད་སྒོ་བ་བཞི་
དང་སྒོ་མ་བཞི་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞིར་གནས་སོ།

གཉིས་པ་སྤྲོ་བའི་འཁོར་ནི།

སྤྲོ་བའི་འཁོར་ནི་ཀྱོ་སིང་སྤྲ་མེན་བརྒྱད། །སྤྲོ་སྤྲོད་བཞི་དང་དབང་སྤྲུག་ཉི་ཤུ་བརྒྱད། །སྤྲོ་

པོ་རང་བཞིན་ལྷ་བརྒྱུ་ཅ་བརྒྱད་ལས། །བྱད་པར་འཁོར་ནི་བཞི་བརྒྱུ་བརྒྱད་དང་བཅས། །འབར་
བའི་ཆ་ལུགས་ཟ་བྱེད་རྩམ་སྟབས་ཅན། །ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་གར་དགུས་རོལ་བའོ།
ཞེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་སྟེང་གཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཁྲོ་བོའི་འཁོར་ནི་ཀློང་མ་
བརྒྱད་སིང་སོགས་སྤྲ་མེན་མ་བརྒྱད། སྟོ་སྟོང་བཞི་དང་དབང་ལུགས་མ་ཉི་ཤུ་ཅ་
བརྒྱད་ཉེ་ཁྲོ་བོའི་རང་བཞིན་ལྷ་བརྒྱུ་ཅ་བརྒྱད་ལས་བྱད་པར་གྱི་འཁོར་ནི་བཞི་བརྒྱུ་
ཞེ་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་འབར་བའི་ཆ་ལུགས་ཟ་བྱེད་རྩམ་སྟབས་ཅན་ཤིན་ཏུ་མི་
བཟད་པ་ཁྲོ་བོའི་གར་དགུས་རོལ་བའི་མེ་དབྱུང་གི་དབྱུས་སུ་གནས་པའོ།

དུག་པ་རང་སྒྲུང་དང་གཞན་སྒྲུང་བཤད་པ་ནི།
གཞན་ཡང་ལུས་བྱུ་བ་དཀྱིལ་འཁོར་རི་སྟེང་བ། །དེ་སྟེང་རང་སྒྲུང་ལོངས་སྤྱིའི་ཁིང་
ཁམས་ཡིན། །གཞན་སྒྲུང་གདུལ་བྱའི་ཁི་ཁྲོ་རི་སྟེང་བ། །སྤྱལ་སྤྱལ་བསྤྱལ་བྱིར་
རང་སྒྲུང་ལོངས་སྤྱི་མིན།
ཞེས་པ་སྟེ། དེ་སྟེང་སྤྱལ་འསྤྱལ་དུ་བཞི་ཁྲོའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་ལ་ཚུལ་གཞན་
ཡང་ལུས་བྱུ་བ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རི་སྟེང་བ་དེ་སྟེང་རང་སྒྲུང་ལོངས་སྤྱིའི་ཁིང་ཁམས་
ཡིན་ལ་གཞན་སྒྲུང་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་བྱིར་དུ་སྤྱལ་པ་ཞི་ཁྲོའི་སྤྱ་རི་སྟེང་བ་
སྤྱལ་སྤྱལ་བསྤྱལ་བའི་བྱིར་རང་སྒྲུང་ལོངས་སྤྱིའི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱ་མིན་ལོ།

བདུན་པ་དེ་དག་གི་མཐུག་བསྟུ་བ་ནི།
དེ་སྟེང་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་རྣམས་ལྟེན་ཁིང་། །ཐམས་ཅད་རང་སྒྲུང་ཡིན་བྱིར་བཟང་
ངན་མེད། །ཀུན་གྱིང་གསལ་འཆར་ཕུན་སུམ་འོད་ཟེར་འཕྲོ། །ལྷམ་མེ་ལྷན་ནེ་སྒྲུང་
དེའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས། །འདི་ནི་འདོན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ལུལ་ཏེ། །གཅིག་གིས་
གཅིག་གཟིགས་དེ་ཡི་བསྟུགས་པ་བརྫོད།

ཅེས་པ་སྟེ། རང་སྤང་འོངས་སྤྱི་སྤང་བ་ཆེན་པོའི་བཀོད་པ་དེ་ལྟར་ཕྱན་སྤུམ་
 ཆོགས་པ་རྣམས་ལྟེ་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་རང་སྤང་གིས་འདུས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཙོ་འཁོར་དུ་སྤང་ཡང་བཟང་ངན་མཐོ་དམན་མེད་དེ་ཀྱན་གྱང་
 གསལ་འཆར་ལྟན་སྤྱག་འོད་ཟེར་འཕྲོ་ཞིང་ཐུགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་སྤུམ་མེ་བ་
 དང་། གསུང་བརྗོད་བྲལ་ཆེན་པོས་སྤྱན་ནེ་བ། སྤྱག་ཟེ་བརྗོད་ཆེན་པོས་སྤང་དེའི་
 ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་སྤང་འདི་ནི་འདྲོན་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་
 སྦྱོང་ཡུལ་ཏེ་གཅིག་གིས་གཅིག་གཟིགས་ཏེ་ཕན་ཚུན་དེ་དང་དེའི་བསྐྱེད་པ་ཡང་
 བརྗོད་དོ།

བརྒྱད་པ་དག་པ་ས་བརྩས་གྱང་མི་མཐོང་བའི་ཚུལ་ནི།
 དེ་ལྟར་ཡིད་འོང་ཀྱན་ནས་བཀོད་པའི་ཞིང་། །དག་པའི་གདུལ་བྱ་ཡིས་གྱང་མཐོང་
 མི་རུས།
 ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་རང་སྤང་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཡིད་འོང་ཀྱན་ནས་བཀོད་
 པས་མཛེས་པའི་ཕྱན་ཆོགས་ལྟ་ལྟན་གྱི་ཞིང་ཁམས་དེ་ཉིད་དག་པའི་གདུལ་བྱ་ས་
 བརྩ་བ་ཡིས་གྱང་མཐོང་མི་རུས་ཏེ་ད་དུང་དེ་དག་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་དང་མ་བྲལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ།

དགྲ་པ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་སྦྱོང་ཡུལ་དུ་བསྐྱན་པ་ནི།
 རང་སྤང་སྦྱོང་གཞུགས་བཞིན་དུ་བསམ་མི་བྱེད། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་
 རང་སྤང་ངོ་།
 ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྒྱང་དབུ་མར་ཚུད་པའི་ཆེ་རྒྱལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ལ་སྦྱོང་པ་

ཉིད་གི་གཟུགས་བརྟན་རང་ལ་སྤང་ཡང་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་
སངས་རྒྱས་ལ་སྤང་བའི་ཞིང་སྤང་དེ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་སྟེ་དུས་གསུམ་
རྒྱལ་བ་རྣམས་གི་རང་སྤང་ལས་གཞན་དུ་སྤང་དུ་མི་བྱུང་ངོ་།།

གསུམ་པ་སྤྱལ་བའི་སྤྱལ་ཡང་མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་གཉིས་གི་དང་པོ་མདོར་བསྟན་བཞི།
དེ་ཉིད་རང་ལས་གདུལ་བྱའི་འཛིག་རྟེན་དུ། །འདུལ་བྱེད་སྟོན་པ་རིམ་གྱིས་སྤང་བ་ནི། །རང་
བཞིན་འགྲོ་འདུལ་སྤྲོ་ཆོགས་སྤྱལ་བའི་སྤྱ། །རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་
མཛད་དོ།།

ཞེས་པ་སྟེ། དེས་པ་ལྟ་ལྟན་གི་རང་སྤང་ལོངས་སྤྱིའི་ཞིང་ཁམས་དེ་ཉིད་གི་རང་ལས་
གདུལ་བྱའི་འཛིག་རྟེན་དུ་འདུལ་བྱེད་གི་སྟོན་པ་རིམ་གྱིས་སྤང་བ་ནི་རང་བཞིན་
སྤྱལ་བ་དང་འགྲོ་འདུལ་སྤྱལ་བ་དང་སྤྲོ་ཆོགས་སྤྱལ་བའི་སྤྱ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་
འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་དོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་བར་བཤད་པ་ལ་རང་བཞིན། འགྲོ་འདུལ། སྤྲོ་ཆོགས་སྤྱལ་སྤྱ།
གསུམ་གྱི། དང་པོ་རང་བཞིན་སྤྱལ་སྤྱལ་ཡང་གནས་དང་སྟོན་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
དང་འཁོར་དུས་སྤང་བྱའི་བྲུང་པར་ཞིང་དངོས་དང་བྱུག་ལས་དང་པོ་གནས་དང་
སྟོན་པ་ནི།

དེ་ཡང་རང་བཞིན་སྤྱལ་སྤྱིའི་སྟོན་པ་ནི། །འོག་མིན་མདོན་དག་འདམ་ལ་ལྟན་པ་རྩ་
བརྟེན་ས། །ལས་རབ་བྱུང་བའི་འཛིག་རྟེན་རྣམ་པ་ལྟར། །རྣམ་སྤང་མི་བསྐྱེད་ལ་
སོགས་རིགས་ལྟའི་སྤྱ། །མཆོན་དང་དཔེ་བྱུང་འོད་ཟེར་འབར་བ་ལ། །ཞི་དང་
ཁྲོ་ཚུལ་དཔག་མེད་ཚུལ་འཆང་བས། །འགྲོ་བའི་དོན་གཉིས་ལྟན་གྱིས་བྱུང་བར་
མཛད་དོ།།

ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཉོན་པ་ནི། དབུས་འོག་མིན་དང་ཤར་མངོན་
 བར་དགའ་བ་སྟོད་པ་ལ་དང་ལྟན་པ། ལུབ་པར་བཞུགས་པ། བྱང་ལས་རབ་བྱུང་བའི་
 འཛིག་ཉོན་གྱི་ཞིང་ཁམས་རྣམས་པ་ལྟར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དབུས་ན་རྣམས་སྤང་། ཤར་ན་
 མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྟེ་སྒྲུ་མཆོན་བཟང་པོ་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་
 པོའི་འོད་ཟེར་འབར་བ་ལ་འཁོར་ཞི་བ་དང་ཁྲོ་བའི་ཆུ་ལ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཆུ་ལ་འཆང་
 བའི་སྟོན་ས་འགྲོ་བའི་དོན་གཉིས་ལྟན་གྱིས་བྱུང་བར་མཛད་དེ་དེ་དག་ས་བཅུའི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སྤང་བའི་གཟུགས་བརྟན་ལོངས་སྒྲུབ་ཉོན་པ་ནི་སངས་
 རྒྱུ་ས་རང་སྤང་གི་ལོངས་སྒྲུ་དང་ཆ་འབྲེལ་བ་ལས་རང་བཞིན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཞིང་ཁམས་ཞེས་
 བཏགས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།
 དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷའི་རང་བཞིན་ཏེ། །ཆོས་དབྱིངས་མེ་ལོང་མཉམ་ཉིད་སོ་སོར་
 རྟོག་བྱ་བྱུང་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ལྷ་པོ་ཡང་། །རེ་རེའི་འཁོར་དུ་བཞི་བཞི་ལྟན་པ་སྟེ། །ཐམས་
 ཅད་རོ་མཉམ་གཅིག་གི་ངང་ཉིད་དོ།

ཞེས་པ་སྟེ། ས་བཅུའི་སེམས་དཔའ་ལ་སྤང་བའི་ལོངས་སྒྲུ་དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷའི་རང་
 བཞིན་ཏེ་འདི་ལྟར་རྣམས་སྤང་ལ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས།
 རིན་འབྱུང་ལ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། སྤང་མཐའ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས། དོན་གྲུབ་
 ལ་བྱ་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཏེ་རྣམས་ལྷ་པོ་དེ་ལ་ཡང་རེ་རེའི་འཁོར་དུ་གཞན་བཞི་བཞི་ལྟན་པ་
 སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་གཅིག་གི་ངང་ཉིད་ལས་གཡོ་བ་མེད་དོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བར་བཤད་པ་ལ་ལྷ་ལས་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ནི།
 ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་མི་གཡོ་བ། །གཟུང་འཛིན་སྒྲོས་པའི་མཐའ་ལས་འདས་པ་ཡིན།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་དག་གང་ཞེན་དང་པོ་ཆོས་དབྱིངས་ཡི་ཤེས་ནི་གཏི་ལྷག་དབྱིངས་སུ་ཞི་
བས་ཤིན་ཏུ་མི་གཡོ་བ་གཟུང་འཛིན་སྒྲོས་པའི་མཐའ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་མེ་ལོང་ཡི་ཤེས་ནི།

མེ་ལོང་ཡི་ཤེས་གསལ་སྟོང་འཆར་གཞིའི་ཚུལ། །ཡི་ཤེས་ཀྱན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཆེན་
པོ་ཡིན།

ཞེས་པ་སྟེ། མེ་ལོང་ཡི་ཤེས་གསལ་ཞིང་སྟོང་པ་ནི་ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་
ཤེས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་མཆེད་པའི་འཆར་གཞི་ཅན་དབྱིངས་སུ་རྒྱབ་པ་ལས་ཡི་ཤེས་
ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་འཆར་གཞིའི་ཚུལ་ཏེ་ཡི་ཤེས་ཀྱན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་
པལ་ཆེ་བར་ཞེ་སྤང་དབྱིངས་སུ་དག་པ་མེ་ལོང་ཡི་ཤེས་སུ་བཞེད་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ་
གསལ་བའི་ཆ་ནས་ཞེ་སྤང་དབྱིངས་སུ་དག་པ་དང་འཆར་གཞིའི་ཆ་ནས་ཀྱན་གཞིའི་
རྣམ་ཤེས་དབྱིངས་སུ་རྒྱབ་ཞེས་བྱུང་ཆོས་སོ་སོའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་མཉམ་ཉིད་ཡི་ཤེས་ནི།

མཉམ་ཉིད་ཡི་ཤེས་ཆོས་ཀྱན་མཉམ་པའི་ངང་། །འཁོར་འདས་གཉིས་མེད་མཉམ་
རྫོགས་ཆེན་པོ་ཡིན།

ཞེས་པ་སྟེ། མཉམ་ཉིད་ཡི་ཤེས་ནི་ང་རྒྱལ་དབྱིངས་སུ་དག་པས་ཆོས་ཀྱན་མཉམ་པ་
ཆེན་པོའི་ངང་དུ་འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་མ་བྱུབ་པས་མཉམ་ཉིད་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་
རྫོགས་པའི་ཡི་ཤེས་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་ཀྱན་རྫོག་ཡི་ཤེས་ནི།

ཀྱན་རྫོག་ཡི་ཤེས་ཤེས་བྱ་མ་འདྲེས་མཁུན། །རི་སྟོད་རི་བཞིན་གཟིགས་པ་རྣམ་དག་ཡིན།

ཞེས་པ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དབྱེངས་སུ་རུབ་པས་ཀྱན་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སམ་སོར་རྟོག་
ཡེ་ཤེས་ནི། ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཀྱན་མ་འདྲེས་པར་གསལ་ལ་མཁུན་པ་སྟེ་རི་སྟོང་
པའི་ཆོས་ཅན་དང་རི་བཞིན་པའི་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ།

ལྷ་པ་བྱ་བྱབ་ཡེ་ཤེས་ནི།

བྱ་བྱབ་ཡེ་ཤེས་ཐིན་ལས་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས། །ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལ་རྟག་ཐོགས་མེད་
པ་ཡིན།

ཞེས་པ་སྟེ། བྱ་བྱབ་ཡེ་ཤེས་ནི་སྤྲག་དོག་དབྱེངས་སུ་རུབ་པས་འགྲོ་བའི་དོན་
མཛད་པར་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཐིན་ལས་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལ་
རྟག་ཏུ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཐིན་ལས་སྤུན་གྱིས་བྱབ་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ཆོས་དང་འཁོར་བསྟན་པ་ནི།

གདུལ་བྱའི་འཁོར་ནི་ས་བརྩའི་སེམས་དཔའ་ལ། །ཆོས་ནི་ཉིང་འཛིན་འོད་ཟེར་
རབ་བཞེ་བས། །ས་དེའི་སྤྲིབ་པ་སྤྱང་བའི་ལྷོ་སྤྲེས་ནས། །སེར་སྤྲ་ལ་སོགས་
སྤངས་ཏེ་རྒྱལ་ལ་བཟུ། །ད་དུང་དེ་འདྲའི་སྟོན་པ་རྣམ་དག་དང་། །བདག་ཉིད་ཁྱད་
པར་མཐོང་ནས་སྤྲིབ་པ་སྤྱོད་། །ཀྱན་ཏུ་འོད་གྱི་བར་དུ་འགོད་པ་སྟེ། །གཟུགས་
བཟང་མེ་ལོང་བསྟན་པས་དོན་མཛད་དོ།

ཞེས་པ་སྟེ། གདུལ་བྱའི་འཁོར་ནི་ས་བརྩའི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ། ཆོས་ནི་སྤྲ་
ཆོག་གིས་བཟོད་པ་མེད་པར་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་བཞེ་བས་སྤྱང་
བར་མཛད་དེ་མེ་ལོང་ལ་བཟུས་པས་བྱད་གྱི་རི་མ་སེལ་བ་སྤྱང་སེམས་དཔའ་
དེས་སྟོན་པ་ལོངས་སྤྲ་ལ་བཟུས་པས་རང་གི་ས་དེའི་སྤྲིབ་པ་མཐོང་སྟེ་སྤྱང་བའི་
ལྷོ་སྤྲེས་ནས་རང་གི་སྤང་རྟོགས་ལ་ཆགས་ཞེན་གྱི་སེར་སྤྲ་ལ་སོགས་པ་སྤངས་

ཏེ་རྒྱལ་བའི་སྐུ་ལ་བལྟ་བས་ད་དུང་དེ་འདྲ་བའི་སྟོན་པ་རྣམ་དག་དང་བདག་ཉིད་ལ་
བྱད་པར་མཐོང་ནས་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བར་བྱེད་དེ་ཀུན་ཏུ་འོད་གྱི་བར་དུ་འགོད་པ་སྟེ་
དཔེར་ན་གཟུགས་བཟང་ལ་མེ་ལོང་བསྟན་པས་གདོང་གི་ཉེས་སྟོན་སེལ་བའི་དོན་
བྱེད་པ་ལྟར་ས་བཅུའི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་སྤྲོ་མོ་སྤང་བ་ལ་བཅོམ་པར་
བྱས་པའི་དོན་མཛད་དོ།

བཞི་པ་དུས་ནི།

དུས་ནི་འགྲོ་གྲོལ་བར་དུ་རྒྱན་མི་འཆད། །ལོངས་སྐྱའི་ཁིང་ན་ཁོར་མོར་སྤང་བ་ཡིན།།
ཞེས་པ་སྟེ། དུས་ནི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་མ་གྲོལ་གྱི་བར་དུ་རྒྱན་
མི་ཆད་དེ་རང་སྤང་ལོངས་སྐྱའི་ཁིང་ན་དུས་ཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་གདུལ་བའི་ཁམས་ལ་
སྒྲིབ་ལས་གྱི་འདུག་པ་ཉག་བྱུང་ཏུ་སྤང་བ་ཡིན་ནོ།

ལྷ་པ་ཁིང་དང་སྟོན་པས་སྤང་བའི་བྱད་པར་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྣམ་སྤང་གི་ནི།
དེ་ལྟར་རིགས་ལྷར་ངེས་པའི་རང་བཞིན་ཡང་། །གདུལ་བྱ་གཏི་ཟུག་གས་ཆར་སྦྱོང་
བའི་ཆོ། ཁིང་ནི་འོག་མིན་སྟོན་པ་རྣམ་སྤང་ལ། །ཆོས་ནི་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་རྣམ་
པར་དག།

ཅས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྟོན་པ་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷར་ངེས་པའི་རང་བཞིན་ཡང་སྤང་བྱ་
སྟོན་མོངས་པ་ལྷ་སྦྱོང་བའི་ཆེད་དུ་སྟེ་གདུལ་བྱ་གཏི་ཟུག་གས་ཆར་སྦྱོང་བའི་ཆོ་ཁིང་
ནི་འོག་མིན་དང་སྟོན་པ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་ཆོས་ནི་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་རྣམ་
པར་དག་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་རིགས་གཞན་བཞི་ནི།

དེ་བཞིན་ཞེ་སྤང་སྤྱང་ཕྱིར་མི་བསྐྱོད་ཞིང་། །ང་རྒྱལ་རིན་འབྱུང་འདོད་ཆགས་འོད་
དབག་མེད། །སྤག་དོག་སྤྱང་ཕྱིར་དོན་གྲུབ་སྤང་བ་ཡིན།།
ཞེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྤང་སྤྱང་ཆེད་སྟོན་པ་མི་བསྐྱོད་པས་ཞིང་མངོན་དགར་མེ་
ལོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་ལ། །ང་རྒྱལ་ལ་སྟོན་པ་རིན་འབྱུང་གིས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཆོས་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སྟོན་པ་འོད་དབག་མེད་ཀྱིས་ཆོས་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་།
སྤག་དོག་སྤྱང་ཕྱིར་སྟོན་པ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པས་ཆོས་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་སྟོན་པར་སྤང་
བས་སྤྱོད་བ་ཡིན་ནོ།།

དུག་པ་ཞིང་དངོས་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་འཁོར་དང་སྟོན་པའི་བྱེད་ཀྱིས་སྤྱེད་སྤྱལ་ནི།
དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་ན་ཡང་། །འཁོར་སོགས་སྟོན་པ་ཉིད་ལས་གཞན་
ཡིན་པས། །ཐམས་ཅད་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །སྤྱེད་སྤྱལ་ཉིད་དེ་རང་
བཞིན་སྤྱལ་བའི་སྟེ། །དག་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སྤང་བ་ཡིན། །སར་གནས་རྣམས་
ལས་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་མིན། །དེ་ཕྱིར་སྤྱེད་སྤྱང་སྤྱལ་བའི་སྟེ་ཞེས་བྱ།།

ཞེས་པ་སྟེ། གཞན་ཡང་རིགས་ལྗེའི་ཞིང་དང་སྟོན་པར་སྤང་བས་སེམས་དབའི་དོན་
མཛད་པའི་ཆུ་ལ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྟེ་ཡིན་ན་ཡང་འཁོར་
སོགས་སྟོན་པ་ཉིད་ལས་རྒྱད་གཞན་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྟེ་
རང་སྤང་མིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་སྤྱེད་སྤྱལ་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་སྤྱལ་བའི་སྟེ་དེ་ཉིད་དག་པའི་
འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ་སར་གནས་རྣམས་ལས་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་སྤང་
བ་མིན་ནོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་སྟོན་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པར་སྤང་ཡང་འཁོར་དང་ཞིང་ལ་
སོགས་པ་གཞན་དུ་སྤང་ཞིང་ས་བརྩ་བའི་སྤང་བས་འདུས་པ་ཡིན་པས་སྤྱེད་སྤྱང་

སྤྱལ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ཞེས་བྱའོ།

གཉིས་པ་ཞི་བའི་ཞིང་བཞི་ནི།

ཞིང་དེ་ཁོད་མཉམ་ཡིད་འོང་གཞལ་མེད་ཁང་། །རིན་ཆེན་བདུན་ལྡན་འོད་ཟེར་སྤྱོད་གས་
བཅུར་འཕྲོ། །བརྒྱ་ལས་སྤྱོད་རྒྱལ་སྤྱོད་དཔག་ཏུ་མེད། །ལོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོག་གས་
འདོད་དགའི་ཆར་བ་འབབ། །དུས་བཞིར་ཆོས་གསུང་དེ་མེད་གཡེར་ཁའི་སྤྱོད། །དཔག་
བསམ་རིན་ཆེན་ཅུ་མཆོས་རབ་ཏུ་མཛེས། །འདི་ནི་ཞི་བ་རང་བཞིན་སྤྱལ་བ་ཡིན། །
ཞེས་པ་སྤྱོད། དེ་སྤྱོད་ཞིང་དེ་རིན་པོ་ཆེའི་ས་གཞི་ཁོད་སྤྱོད་མས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་
གཞལ་མེད་ཁང་རིན་ཆེན་སྤྱོད་བདུན་དང་ལྡན་པ་འོད་ཟེར་སྤྱོད་གས་བཅུར་འཕྲོ་ཞིང་
མེ་ཏོག་བརྒྱ་ལས་སྤྱོད་བའི་རྒྱལ་སྤྱོད་བྱང་སེམས་དཔའ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལོངས་
སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོག་གས་པའི་འདོད་དགའི་ཆར་བ་འབབ་ཅིང་། དབྱར་དགུན་སྤྱོད་དམིད་དུས་
བཞིར་རང་གི་སྤྱོད་པས་ཆོས་གསུང་ཞིང་དེ་མ་མེད་པའི་དེའི་བྱ་དང་གཡེར་ཁའི་
སྤྱོད་ཡང་སྤྱོད་ཞིང་གང་འདོད་འབྱུང་བའི་དཔག་བསམ་གྱི་སྤྱོད་ཤིང་དང་། ཡན་ལག་
བརྒྱད་ལྡན་གྱི་རིན་པོ་ཆེའི་ཅུ་མཆོའི་རྫིང་བྱས་རབ་ཏུ་མཛེས་ཤིང་བཞོད་པའི་
ཁྱད་པར་སྤྱོད་ཡིས་གཞལ་དུ་མེད་པ་འདི་ཉིད་ཞི་བ་རང་བཞིན་སྤྱོད་སྤྱལ་ལོངས་སྤྱོད་
རྫོགས་སྤྱོད་ཞིང་ཁམས་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་ཞིང་ནི།

དེ་བཞིན་ཁོ་ཅུ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དཔག་ཏུ་མེད། །མཁའ་འགོ་སྤྱོད་སྤྱོད་འཕྲོ་བའི་མཁའ་
སྤྱོད་གནས། །ཉེ་དུ་ཀ་དཔལ་རིགས་སྤྱོད་ཞིང་ཁམས་ཉིད། །གསང་སྤྱོད་གས་གྲུབ་
ལ་རབ་ཏུ་སྤང་བ་ཡིན། །འདི་ནི་དེང་སང་བདེ་ཆེན་མཁའ་སྤྱོད་ཅེས། །མཁའ་གྲུབ་
རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་གསུམ་པ་ཡིན།

ཞེས་པ་སྟེ་ཞི་བ་དང་བཞིན་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུབ་པ་སེམས་སར་བཞུགས་ནས་ལ་སྤང་བ་
 དེ་བཞིན་ཁོ་ལོའི་ཚུལ་དུ་སྤང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དཔག་དུ་མེད་ཅིང་མཁའ་འགྲོའི་སྤྱན་
 ལུང་རབ་དུ་འཕྲོ་བའི་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་ནང་གསལ་ལས་དང་སྤང་བྱིང་གསལ་དུ་
 བཞེདས་པ་ཏེ་རུ་ཀ་དཔལ་རིགས་ལྟའི་ཞིང་ཁམས་ཉིད་ལས་རྒྱ་བའི་གཟུགས་བརྟན་
 ཚུར་སྤང་བ་བཞིན་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་རིག་པ་འཛིན་པའི་བྱུང་བ་ཆེ་དབང་ཕྱག་ཆེན་
 རིག་འཛིན་ནས་ལ་དུག་ལྟ་སྤྱོད་བའི་སྤྱིར་སྒྲུབ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྟའི་ཆོས་དང་བྱུང་དུ་
 རབ་དུ་སྤང་བ་ཡིན་པ་ལས་གཏི་ཕྱག་འདུལ་བའི་ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་
 ཀྱི་ཁོ་ལོ་བརྟན་ཏེ་རུ་ཀའི་དགྲིལ་འཁོར་འོག་མིན་དུ་གསལ་ཞིང་། དེར་བསྟོད་ནས་
 མཁའ་འགྲོ་དང་ནལ་འཕྲོར་དབང་ཕྱག་རིག་པ་འཛིན་པ་གཞན་ནས་དང་སྒྲུལ་བ་
 གཅིག་པས་སྤྲགས་ཀྱི་ལྟ་སྤྱོད་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ལ་སྤྱོད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྫོ་རྗེའི་ཞིང་ན་
 བཟོ། རིན་པོ་ཆེའི་ཞིང་ན་བརྟ། བརྟའི་ཞིང་ན་བརྟ། ལས་ཀྱི་ཞིང་ན་ཀམ་ཏེ་རུ་ཀའི་
 དགྲིལ་འཁོར་དང་ཞིང་གི་བཀོད་པ་དང་མཁའ་འགྲོ་བྱུང་བ་ཅན་ཀྱི་གྲོགས་དང་ནལ་
 འཕྲོར་མའི་ཆོགས་དང་སྒྲུལ་བ་མཉམ་ཞིང་སྤྱོདས་གྲོགས་བྱེད་པས་འཆི་ཁར་ཞིང་
 དེར་གཤུགས་དང་རྒྱལ་མཆོན་རོལ་མོའི་སྤྱན་ལུང་གིས་བསྒྲུ་ཞིང་རིག་འཛིན་ཀྱི་རྒྱ་
 མ་ནས་ཀྱིས་གཟིགས་ནས་བྱངས་ཏེ་རིག་འཛིན་ཀྱི་གྲལ་ལ་འཛོག་པའི་གནས་ལྟ་
 པོ་འདི་ནི་དེང་སང་བདེ་ཆེན་མཁའ་སྤྱོད་ཅེས་མཁའ་བྱུང་ནས་ལ་རབ་དུ་གྲགས་པ་
 ཡིན་ཏེ་ས་ཐོབ་ནས་དང་སྒྲུལ་བ་མཚུངས་པའི་ཞིང་དང་ཆོས་དང་སྟོན་པ་དང་གྲོགས་
 ལྟ་གཅིག་པས་དང་རང་གི་ལྟ་བ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་དངོས་བྱུང་ཅན་གང་ན་སྤྱོད་པ་
 ལས་གཞན་ཞིག་དུ་བསམ་པར་མི་བྱའོ། །འདི་ཉིད་དུ་ལམ་སྤྱོད་བའི་རིག་པ་འཛིན་པ་
 རྫོ་རྗེའི་རྒྱ་མ་ནས་བཞུགས་སོ་ཞེས་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་འགྲོ་འདུལ་སྒྲུལ་སྒྲུལ་བདུན་ལས། དང་པོ་ཐུབ་པ་དུག་དུ་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ཉིད་ངང་ལས་འགོ་འདུལ་སྐྱལ་བའི་སྒྲ། །འགོ་དྲུག་གནས་སུ་རང་རང་སྟོན་པར་སྤང་། །དེ་
ཡང་བརྒྱ་བྱེན་ཐགས་བཟང་རིས་དང་ནི། །ཤུ་ཤུ་ཐུབ་པ་སེང་གེ་རབ་བརྟན་དང་། །ཁ་
འབར་དེ་བ་ཨ་ཨ་སྤང་མགོ་སྟེ། །ཐུབ་པ་དྲུག་གིས་སྟོགས་བཅུའི་ཞིང་རྣམས་སུ། །འགོ་
བ་དྲུག་གི་རྒྱད་དྲུག་སོ་སོར་སྦྱོང་། །

ཞེས་པ་སྟེ། སྤར་སྟོས་པ་བཞིན་འོག་མིན་གྱི་འོངས་སྦྱོང་རྫོགས་པའི་སྒྲའི་གནས་དྲུག་
ནས་འོད་ཟེར་དྲུག་འགོ་བ་དྲུག་གི་གནས་སུ་འགྲོས་པའི་ཅེ་མོ་ལས་ཡི་གའི་སྤང་བའི་
འཁོར་ལོ་སོ་སོའི་སྟོན་པར་སྤང་བས་དོན་མཛད་དོ་ཞེས་བཤད་པར་བྱ་བ་ནི། འོངས་
སྒྲའི་ཞིང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་འགོ་འདུལ་སྐྱལ་བའི་སྒྲ་གདུལ་བྱ་འགོ་བ་རིགས་དྲུག་
གི་གནས་སུ་འདུལ་བྱེད་སྟོན་པ་རང་རང་སྟོན་པར་སྤང་བ་ནི། དེ་ཡང་སྒྲའི་གནས་སུ་
སྒྲའི་ཐུབ་པ་བརྒྱ་བྱེན་དང་། སྤྱ་མིན་གནས་སུ་ཐགས་བཟང་རིས་དང་ནི་མིའི་གནས་
སུ་ཤུ་ཤུ་ཐུབ་པ། དུད་འགྲོའི་གནས་སུ་སེཛེ་རབ་བརྟན་དང་། ཡི་དྲགས་གནས་སུ་
ཁ་འབར་དེ་བ། དཔྱལ་བའི་གནས་སུ་ཨ་ཨ་སྤང་མགོ་སྟེ་ཐུབ་པ་དྲུག་གིས་སྟོགས་
བཅུའི་ཞིང་རྣམས་སུ་འགོ་བ་དྲུག་གི་རྒྱད་དྲུག་སོ་སོ་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ།

གཉིས་པ་སྐྱལ་པ་དང་ཡང་སྐྱལ་བཤད་པ་ནི།

དེ་ཡང་གཙུག་པོའི་གངས་ཏེ་སྐྱལ་པ་དང་། །ཡང་སྐྱལ་རྣམས་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་
སྟེ། །སྤྱ་ཡི་གནས་སུ་འང་གནས་རིས་སོ་སོ་རུ། །ཆངས་དང་དབང་ཕྱག་འོག་མིན་
བར་སྟེད་རུ། །རང་རང་འདུལ་བྱེད་སྟོན་པའི་ཚུལ་རྣམས་སྤང་། །

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་སྤར་འགོ་བའི་ཁམས་དྲུག་ཏུ་དོན་མཛད་པའི་ཐུབ་པ་དྲུག་སོ་དེ་
ཡང་གཙུག་པོའི་གངས་སུ་མཆོན་པ་ཙམ་ཏེ་དེ་ཡི་སྐྱལ་པ་དང་དེའི་ཡང་སྐྱལ་རྣམས་
ནི་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དབང་བཞིན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ་སྤྱ་ཡི་གནས་སུ་ཡང་
གནས་རིས་སོ་སོ་རུ་ཆངས་པ་དང་དབང་ཕྱག་སོགས་འོག་མིན་གྱི་བར་དེ་སྟེད་རུ་

རང་རང་འདུལ་བྱེད་སྟོན་པའི་ཚུལ་རྣམས་སྣ་ཆོགས་སུ་སྤང་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་སྟོན་པ་ནི།

མི་ལའང་གང་འདུལ་དེ་ལ་དེར་སྤང་སྟེ། །ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་
དང་། །རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་སྤྱལ་ནས་མི་རྣམས་འདུལ། །ལྷ་མིན་གནས་སུའང་སོ་སའི་
འདུལ་བྱེད་དང་། །དུད་འགྲོའི་རིས་སུའང་བྱ་ལ་བྱར་སྤང་ཞིང་། །རི་དྲགས་རྣམས་ལ་
སེང་གོ་མཆོག་ལ་སོགས། །སོ་སའི་འདུལ་བྱེད་སྟོན་པ་བསམ་མི་བྱེད། །དེ་བཞིན་ཡི་
དྲགས་དཔྱལ་བའི་འཛིག་རྟེན་དུ། །རང་རང་མ་ཐུན་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་དོན་མཛད་དོ།།
ཞེས་པ་སྟེ། །འདི་ལྟར་མིའི་འཛིག་རྟེན་དུ་ཡང་མི་གཅིག་ཕྱི་རྣམ་པར་མ་བཟུང་མི་ལའང་
གང་ལ་གང་འདུལ་དེ་ལ་དེར་སྤང་སྟེ་རྒྱལ་རིགས་དང་བྱམ་བེ་དང་བྱད་མེད་ལ་སོགས་
པ་ཆོད་མེད་བས་འདུལ་ཞིང་ཐུབ་པ་གཅིག་ཕྱིས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དབའ་དང་སངས་རྒྱས་དང་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པར་སྤྱལ་ནས་མི་རྣམས་
འདུལ་ཞིང་དོན་མཛད་པའོ། །ལྷ་མིན་གྱི་གནས་སུའང་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་སོ་སའི་
འདུལ་བྱེད་དུ་སྤང་བ་དང་། །དུད་འགྲོའི་རིས་སུའང་གཏུལ་བྱ་བྱ་ལ་བྱར་སྤང་ཞིང་རི་
དྲགས་རྣམས་ལ་ཡང་སེང་གོ་མཆོག་ལ་སོགས་པར་སྤྱལ་ནས་སོ་སའི་འདུལ་བྱེད་
གཏུལ་བྱའི་ཁམས་དབང་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པར་སྤང་བ་དང་།
དེ་བཞིན་དུ་ཡི་དྲགས་དང་དཔྱལ་བའི་འཛིག་རྟེན་དུའང་རང་རང་དང་མ་ཐུན་པའི་
གཟུགས་ཀྱིས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་དོན་མཛད་དོ།།

བཞི་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་མཛད་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཀྱི་སོ་སའི་དོན་མཛད་ཚུལ་ནི།

དེ་ལྟར་འགྲོ་འདུལ་རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་གཉིས། །རི་ལྟ་རི་སྟེང་མཁུན་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། །ཆོས་
ཉིད་དང་ནི་ཆོས་ཅན་མ་འདྲེས་པར། །སོ་སོར་མཁུན་ནས་གཏུལ་བྱའི་དོན་གཉིས་མཛད།།

ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་འདུལ་བའི་སྒྲུལ་པ་རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་མངའ་
ཏེ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ཇི་སྟེད་པ་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་ཏེ་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་ནི་
ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་མཐུན་ནས་གདུལ་བྱའི་གནས་
སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་གཉིས་མཛད་དོ།

གཉིས་པ་མཐུན་ཚུལ་ནི།

ཇི་ལྟར་ཡེ་ཤེས་སྟོང་བའི་དངོས་མཐུན་ནས། །འགྲོ་ལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཆོས་སྟོན་ཞིང་། །ཇི་
སྟེད་ཡེ་ཤེས་སེམས་དང་དབང་པོ་སོགས། །མ་འདྲེས་མཐུན་ནས་ཆོས་ཚུལ་བསམ་
ཡས་སྟོན།

ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཆོས་ཉིད་གནས་ཐུགས་སྟོང་
བ་ཉིད་གྱི་དོན་དངོས་སུ་མཐུན་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་སྟོང་བ་ཉིད་གྱི་
ཆོས་སྟོན་ཞིང་ཇི་སྟེད་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་སེམས་དང་དབང་པོ་སོགས་འགྲོ་
བའི་ཁམས་དབང་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་མ་འདྲེས་པ་སོ་སོར་མཐུན་ནས་དེ་དང་
མཐུན་པའི་ཆོས་ཚུལ་བསམ་ཡས་ལས་འདས་པ་སྟོན་ནས་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་གཉིས་བྱུང་བར་མཛད་དོ།

ལྟ་བུ་མ་དག་པའི་འགྲོ་བ་ལ་སྒྲུང་ཚུལ་ནི།

འདི་ནི་མ་དག་འགྲོ་ལ་སྒྲུང་བ་སྟེ། །ཞིང་ནི་འགྲོ་བྱུག་འཇིག་རྟེན་བྱུག་རྣམས་སུ། །སྟོན་པ་
འགྲོ་འདུལ་རང་སྒྲུང་མཐུན་པ་ཡིས། །ཆོས་ནི་མ་དེས་ཐེག་པ་སྤྱོད་ཆོག་ཉིད། །དུས་ནི་
གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་མཚུངས་པར་སྒྲུང་།

ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱུང་བ་བྱུག་གི་སྒྲུལ་པ་འདི་ནི་མ་དག་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སྒྲུང་བ་
སྟེ་དེ་ཡང་ཞིང་ནི་འགྲོ་བ་རིགས་བྱུག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱུག་པོ་རྣམས་སུ་སྟོན་པ་ནི་

འགྲོ་འདུལ་ཐུབ་པ་དུག་གིས་གདུལ་བྱ་རང་སྤང་དང་མ་ཐུན་པ་ཡིས་ཆོས་ནི་མ་ངེས་
པ་དང་ངེས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྣ་ཆོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དུས་ནི་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དུས་ལ་
བབ་པའི་སྐལ་བ་དང་མཚུངས་པར་སྤང་སྟེ་དོན་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།

དུག་པ་མ་དག་པའི་སྤང་བ་ལ་ཤར་ཚུལ་ནི།

དེ་སྤང་འགྲོ་དུག་འཛིག་རྟེན་དུག་པོ་ཡང་། །ལས་དང་བག་ཆགས་དགེ་སྤྱིག་རྒྱ་
འབྲས་ཀྱིས། །བདེ་སྤྱག་མཐོང་མན་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་ཉིད། །སྟོན་པ་དུག་ཀྱང་འགྲོ་
སེམས་རང་སྤང་སྟེ། །མི་ལམ་ནང་གི་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་བཞིན། །ངོ་བོ་དག་
ཀྱང་རྣམ་པ་མ་དག་པས། །སྣ་ཆོགས་སྤང་ལ་ཐུགས་རྗེའི་རོལ་བ་ཤར།

ཞེས་པ་སྟེ། བོད་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ་དེ་སྤང་འགྲོ་བ་དུག་གི་འཛིག་རྟེན་དུག་
པོ་ཡང་རང་རང་གི་ལས་དང་བག་ཆགས་དགེ་སྤྱིག་རྒྱ་འབྲས་ཀྱིས་བདེ་སྤྱག་མཐོང་
དམན་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པ་ཉིད་སྤང་ཞིང་སྟོན་པ་དུག་ཀྱང་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་
ཀྱི་རང་སྤང་སྟེ་དཔེར་ན་མི་ལམ་ནང་གི་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་བཞིན་དུ་
སངས་རྒྱས་རང་གི་ངོ་བོ་དག་ཀྱང་རྣམ་པ་མ་དག་པ་སྣ་ཆོགས་སྤང་ལ་ཐུགས་
རྗེའི་རོལ་བར་ཤར་བ་ཡིན་ནོ།

བདུན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཆད་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་དང་ལྡན་པ་ནི།

འདི་ནི་ཆད་མེད་ཐུགས་རྗེའི་སྐལ་བ་ཡིན། །སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་སྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད།
ཅེས་པ་སྟེ། སྐལ་བའི་སྐྱེ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་དུག་པོ་འདི་ནི་ཆད་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེའི་རང་
གཟུགས་ཀྱི་སྐལ་བ་ཡིན་ཏེ་དུས་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཐན་
པའི་སྲིན་ལས་ཀྱི་མཛད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་སྣ་ཆོགས་སྤྱལ་སྤྱལ་གཉིས་ལས། བཟོ་སྤྱལ་བས་འགྲོ་དོན་ཕུན་སུམ་
ཆོགས་པ་མཛད་ཚུལ་ནི།

དེ་ཉིད་ངང་ལས་སྣ་ཆོགས་སྤྱལ་བའི་སྤྱ། །སེམས་མེད་བེམས་པོའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུང་བ་སྟེ། །རིས་
སྤྱ་གྲིས་དང་འབྲུང་དང་རང་བྱོན་དང་། །ཡི་གེ་ལ་སོགས་མཆོད་པའི་རྟེན་དང་ནི། །བརྒྱ་དཔག་
བསམ་ཤིང་དང་སྐྱེད་མོས་ཆལ། །ཁང་བཟང་མཆོག་དང་ཀུན་དགའི་ར་བ་དང་། །སྤྱལ་བའི་
གྲོང་དང་བྱ་གཟིངས་ཟམ་པ་དང་། །མར་མེ་ཁོར་བྱ་ཟས་གོས་བཞོན་པ་སོགས། །འགྲོ་
བའི་དོན་མང་བྱེད་པའི་བེམས་པོར་སྒྲུང་།།

ཞེས་པ་སྟེ། །འགྲོ་འདུལ་སྤྱལ་བའི་དུས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱིས་དོན་མཛད་པ་ནམ་མཁའ་
སྤྱ་བུའི་ཐིན་ལས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་སྣ་ཆོགས་སྤྱལ་བའི་སྤྱ་
སེམས་མེད་བེམས་པོའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུང་བ་སྟེ་དེ་ཡང་རིས་སྤྱ་གྲིས་པ་དང་འབྲུང་དུ་དོད་
པ་དང་རང་བྱོན་པ་དང་། །ཡི་གེ་ལ་སོགས་པ་དང་མཆོད་པའི་རྟེན་ལ་སོགས་པ་གང་
ཞིག་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དད་པའི་གདུང་ཤུགས་གཡོ་བས་ཐར་པའི་ས་བོན་འཛིག་
པ་དང་ནི་དེ་བཞིན་དུ་མེ་ཉྱལ་བརྒྱ་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་སྐྱེད་མོས་ཆལ་དང་
ཁང་བཟང་མཆོག་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཀུན་དགའི་ར་བ་དང་ཆོང་པ་ཉ་ངམ་གྱི་ཐར་
ལ་འབྲུམས་དུས་སྤྱལ་བའི་གྲོང་དང་ཆུ་ཆེན་པོ་ལ་བྱ་གཟིངས་དང་ཆུང་དུ་ལ་ཟམ་པ་
དང་། །ཕུན་པའི་ནང་དུ་མར་མེ་དང་ཕྱ་གེ་གྱི་ཆེ་ཁོར་བྱ་དང་ཟས་གོས་དང་བཞོན་པ་
ལ་སོགས་པ་སྣ་ཆོགས་གྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་མང་བྱེད་པའི་བེམས་པོར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་མངོན་མཐོངས་ལེགས་སྤྱན་གྱུབ་ཏུ་
འབྱུང་ཚུལ་ནི།

གནས་སྐབས་དགའ་སྐྱིད་བདེ་བའི་གནས་མཛད་ནས། །མཐར་ཐུག་ནི་བའི་ལམ་ལ་
འགོད་པས་ན། །སྣ་ཆོགས་སྤྱལ་བས་འགྲོ་དོན་ཕུན་སུམ་གྱིས་གྱུབ།།

ཅེས་པ་སྟེ། དེ་སྤྱང་སྤྱང་བ་སྤྱལ་བའི་རོལ་བ་དེས་ཀྱང་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་
སོ་སོའི་ཡིད་དགའ་ལུས་དང་རག་སྐྱིད་བ་དང་བདེ་བའི་ངང་དུ་གནས་པར་མཛད་ནས་
མཐར་ཐུག་ཞི་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སྦྱོར་བའི་ལམ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པས་ན་སྤྱང་
ཆོགས་སྤྱལ་བའི་སྤྱི་ཡིས་འགོ་བའི་དོན་གཉིས་ལྟན་གྱིས་བྱུང་བར་མཛད་པའོ།

སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་དེ་དག་དབྱིངས་ལས་འབྱུང་ཞིང་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པས་མཐུག་བསྐྱུ་བ་
ནི།

གདུལ་བྱ་མེད་ན་འདུལ་བྱེད་དབྱིངས་སུ་བྱུང་། །རང་སྤྱང་ལོངས་སྤྱོད་ཆོས་སྤྱི་ངང་དུ་
ཐིམ། །ཆུ་སྟོད་མེད་ན་ཆུ་རྒྱ་མཁའ་ལ་ཐིམ། །ཆོས་ཀྱི་དབང་གིས་རྒྱ་བ་དབྱིངས་སུ་བྱུང་། །གནམ་
གང་རྒྱ་བ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་བཞིན། །གདུལ་བྱ་ཡོད་ན་སྟོན་བཞིན་རིམ་གྱིས་སྤྱང་། །འདི་
ནི་འབྲས་བུ་སྤྱན་གྱིས་བྱུང་བ་ཡིན།

ཞེས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་པའི་གདུལ་བྱ་མེད་ན་འདུལ་བྱེད་སངས་རྒྱས་ཀྱང་
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བྱུང་སྟེ་རང་སྤྱང་ལོངས་སྤྱོད་ཆོས་སྤྱི་ངང་དུ་ཐིམ་ཞིང་དཔེར་ན་ཆུ་
སྟོད་མེད་ན་ཆུ་རྒྱ་མཁའ་ལ་ཐིམ་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་དབང་གིས་རྒྱ་བ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་
སུ་བྱུང་སྟེ་གནམ་གང་ལ་རྒྱ་བ་མི་སྤྱང་ཡང་རྒྱ་བ་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་བཞིན་དུ་སྤྱིར་
གསལ་གྱི་སྤྱོད་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་ནང་དབྱིངས་སུ་བྱུང་སྟེ་སྤྱང་ཡང་རྒྱ་བ་རིམ་
གྱིས་ཆོས་པ་སྤྱང་གདུལ་བྱ་ཡོད་ན་ནང་གསལ་སྤྱོད་ཞིང་དབྱིངས་ནས་སྟོན་བཞིན་གདུལ་
བྱ་ལ་གཟུགས་སྤྱོད་ནམ་པ་གཉིས་རིམ་གྱིས་སྤྱང་ཏེ་འགོ་བའི་དོན་མཛད་པ་འདི་ནི་
འབྲས་བུ་སྤྱན་གྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

སྤྱི་དོན་བཞི་བ་སྐྱབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོ་བ་ནི།

དེ་ལྟར་ཞི་བ་མཆོག་གི་རང་བཞིན་གྱིས། །འགྲོ་ཀྱན་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་དབྱིངས་
གཞོལ་ཏེ། །སྤྱི་ཞིའི་མཐར་འཛིན་ཉེས་ཆའི་བྱི་མ་ཡིས། །དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་
ངལ་སོས་ཤིག །

ཅེས་བ་སྟེ། ད་ནི་དགེ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསྟོ་བའི་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་སྤྱི་པའི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་གྱི་དགེ་བ་ཞི་བ་མཆོག་གི་རང་བཞིན་གྱིས་འགྲོ་བ་ཀྱན་རང་གི་སེམས་ཉིད་གྱི་
གནས་ལུགས་འོད་གསལ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་ལ་གཞོལ་ཏེ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་ཞིའི་
མཐར་འཛིན་པའི་ཉེས་ཆའི་བྱི་མ་ཡིས་དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
བདེ་བ་ཆད་མེད་པར་དབང་བསྐྱར་བའི་ས་ལ་དེ་རིང་ངལ་སོས་ཤིག་ཅེས་སྟོན་པའོ།

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའལས། །འབྲས་བུ་ལྟན་བྱུང་བའི་པོའི་ལེ་ཏུ་སྟེ་
བཅུ་གསུམ་པའི་འབྲེལ་བའོ། །

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཐུག་གི་དོན་ལ་ལྟ་སྟེ་དང་པོ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་དགེ་བ་
རྒྱ་ཆེར་བསྟོ་བ་ནི།

དེ་ལྟར་ལེགས་པཤད་བསོད་ནམས་སྤྱི་ཆེན་ལས། །ཞི་བདེའི་རང་བཞིན་ཆར་གྱི་
ཆོགས་མང་པོས། །ས་གསུམ་འགྲོ་བའི་དགེ་ལེགས་རབ་རྒྱས་ཏེ། །རྒྱལ་བའི་འགྲོར་
ཆོགས་ལྟན་གྱིས་བྱུང་བར་ཤོག །

ཅེས་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆོག་དོན་མཐའ་དག་གི་རིམ་བཤེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ཟེན་ནས་
ད་ནི་བསྟན་བཅས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྐྱབས་ལས་གཞན་དོན་དུ་བསོད་ནམས་བསྟོ་
བ་ནི། ཐོག་མར་མཆོན་བཤད་པ་ནས་བཅུ་སྟེ་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་བཤད་
པའི་བར་གྱི་ཆོག་དོན་བཞོད་ལེགས་པ་དེ་ལྟར་ལེགས་པར་བཤད་པའི་བསོད་ནམས་

གི་སྤྱན་ཆེན་ལས་ཞི་བདེ་དག་བའི་རང་བཞིན་གི་ཆར་གི་ཆོགས་མང་པོ་བསིལ་བར་
བབས་བས་ས་སྤྱང་ས་འོག་ས་སྒྲ་གསུམ་གི་འགྲོ་བའི་དག་བའི་སེམས་གི་ཆོས་ཁམས་
དག་བའི་སྤྱང་པོ་ལེགས་བར་རབ་ཏུ་རྒྱས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་འཁྲོར་ཆོགས་སྤྱ་གསུམ་ལྟན་གིས་
བྱུང་བའི་ས་ལ་སྤྱ་གསུང་བྲགས་མི་བད་བ་རྒྱན་གི་འཁོར་ལོའི་ཡོན་ཏན་དང་སྤྱན་ལས་
ཆེན་པོའི་མངའ་དབང་རྫོགས་བར་འོག་ཅིག །

གཉིས་པ་བརྩམས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།

དེང་སང་པལ་གི་སྒྲོ་མིག་མ་དག་བས། །སྤྱགས་དང་པ་རོལ་བྱིན་གཞུང་སོ་སོའི་ལམ། །འགལ་
བར་འཛིན་བས་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་མི་ཤེས། །དེ་བྱིར་དེ་དག་སྤྱགས་རེའི་མིག་ཅན་ཡིན།།
ཞེས་པ་སྟེ། ཏུས་དེང་སང་སྟེ་པོ་པལ་གི་སྒྲོ་བྱོས་གི་མིག་མ་དག་བས་གསང་སྤྱགས་རྟོ་
རྟེ་ཐེག་པ་དང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་གཞུང་སོ་སོའི་ལམ་ལ་འགལ་བར་འཛིན་བས་གཅིག་
ཏུ་སྤྱད་མི་ཤེས་པ་དེའི་བྱིར་དེ་དག་སྤྱགས་རེའི་མིག་ཅན་ཏུ་བྱུར་བ་ཡིན་བས་དེ་དག་གི་
དོན་ཏུ་བརྩམས་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་མདོ་སྤྱགས་གཉིས་གི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་དོན་མ་ཞོར་བར་བསྟན་ཚུལ་ནི།

འདིར་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཐེག་པའི་བཟང་དོན་མཆོག་ །གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
ཐབས། །གངས་རི་ཐོད་དཀར་ཨོ་རྒྱན་རྫོང་གནས་སུ། །དེ་མེད་འོད་ཟེར་ཤར་བས་ལེགས་
བར་བཀོད།།

ཅས་པ་སྟེ། ཚུལ་དེ་དག་མཐོང་ནས་གཞུང་འདིར་ནི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་གི་ཐེག་པ་དང་འབྲས་
བུ་གསང་སྤྱགས་གི་ཐེག་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་བཟང་དོན་མཆོག་ཏུ་བྱུར་བ་བྱང་
རིགས་མན་ངག་དང་མཐུན་པ་ཉམས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ནས་ཕྱི་རབས་ཉམས་གིས་
ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཐབས་སུ་གངས་རི་ཐོད་དཀར་རང་བྱུང་བསྐྱས་བྱིན་གིས་བསྐྱབས་

པས་ཨོ་རྒྱན་རྫོང་ཞེས་བཏགས་པ་བྱུང་བའི་གནས་སུ་མཁུན་བཙེའི་དཀྱིལ་འཁོར་
གང་བའི་བྱི་མ་མེད་པའི་འོད་ཟེར་ལེགས་པར་ཤར་བ་ཀྱན་མཁུན་སྒོར་ཆེན་རབ་
འབྱམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཀོད་པའོ།

བཞི་བ་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་སྤྱིར་གཤིས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་བཀོད་པ་ནི།
དགེ་བ་དེ་ཡིས་སྤྱིད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །མ་ལུས་ཉེར་ཞིའི་གོ་འཕང་མཆོག་ཐོབ་
ནས། །སྤྱད་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་པ་ཡིས། །སྤྱོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་བགཤིས་བྱེད་
པར་ཤོག །

ཅེས་པ་སྟེ། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་བཀོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་
དགེ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ཡིས་ཁམས་གསུམ་རིགས་དུག་སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱིས་
བསྐྱས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ་འབད་པ་དང་རྩོལ་བ་མེད་
པར་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་གོ་འཕང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐོབ་ནས་བརྟན་པ་
སྤྱད་རྟེན་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་པ་མཛད་པ་སྤྱིན་ལས་རྟག་བྱུང་གྱིས་བྱུང་
པ་ཡིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་སྤྱོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་བགཤིས་བདེ་ལེགས་གྱི་བྱ་བ་
བྱེད་པར་ཤོག །

ལྷ་པ་གང་གིས་མཛད་པའི་མཛད་བྱུང་ནི།
རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ཞེས་བྱ་བ། དཔལ་ཨོ་རྒྱན་གྱི་སྒོ་བ་དཔོན་
ཆེན་པོ་སྒོ་ལྷན་མཆོག་སྤྱིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་བྱི་མེད་འོད་ཟེར་
གྱིས་གངས་རི་ཐོད་དཀར་གྱི་མགུལ་དུ་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་
རྫོགས་སོ། ། །དགེ་ལོ། །དགེ་ལོ། །དགེ་ལོ། །

ཞེས་ཟུང་བྱས་ཟུང་འཇུག་གི་གཞུང་ལུགས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་འབྲེལ་བ་འབྲི་བ་ལྟ་ཅི། འཆད་
 ཉན་ཚུལ་བཞིན་བགྱིད་འདོད་ཀྱི་སློབས་པ་འང་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་གནས་མཆོག་པར་
 བཀོད་ཀྱི་མཆོག་སྤྱུལ་པར་རིག་འཛིན་ཞེས་ཆངས་པའི་སྤྲུལ་མོ་མཁྱིན་པའི་ཁབ་ཏུ་རོལ་
 ཞིང་མདོ་སྤྲུགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་གནས་ལ་མཁྱིན་པའི་སྤྲུལ་རས་ཡངས་པ་
 གང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲོས་པར་ཤོང་བ་གསེར་གཟིགས་ཀྱིས་བཀའ་བསྐྱུལ་གནང་བ་ཁོ་ན་རྒྱ་
 མཆོན་ཏུ་བྱས་ནས། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱས་དངོས་དང་འབྲེལ་བ་ནམས་ཀྱིས་
 རྗེས་སུ་བཟུང་ཡང་རང་ག་ཤིས་སློབ་ཏུ་མེད་པའི་ལས་རན་ཀྱི་རང་གཟུགས་འབྲུག་
 བྱམ་ཐང་ལྷ་ར་མཁན་མིང་ཆེ་དབང་བཤོད་ནམས་སུ་འཕོད་པས་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༡༩ རང་
 རྒྱ་དང་པོའི་རྒྱ་གིའི་དུས་བཟང་ཉིན་དབྱ་འཇུགས་ཏེ་གྲོགས་སློབ་སྤྱད་པ་སློབ་བགྱིས་
 བསྟན་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་ཡུལ་ཐེག་མཆོག་ནམ་གྲོལ་གྱིང་དུ་བཤེས་གཉེས་
 བསྟན་པའི་ལེབ་ཡན་གྱིས་ནས་རེ་ཞིག་ལུས། སྤྱི་ལོ་ ༡༠༡༩ རང་རྒྱ་བརྒྱད་པའི་
 ཆེས་བཅུ་ནས་སྤྱུབས་འགོ་ནས་དབྱ་འཇུགས་གྲོགས་སློབ་སྤྱད་པ་མཁན་པོ་སེམས་ཉིད་
 བགྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱེད་ག་བཅས་སངས་རྒྱས་རབ་བདུན་སོགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་
 བསྐྱབས་པའི་གནས་མཆོག་པལ་ཡུལ་རྒྱལ་སར་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་བྱ་རུང་ཁ་ཤོར་རུང་
 དུ་རྒྱལ་བ་ལྟ་ལས་བབས་པའི་དུས་ཆེན་ཉིན་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་བགྱིས་པར་གྱུར་ཅིག །
 སྤྱི་ལོ་སྤྱུལ་བ། མི་ཤེས་ཤེས་བརྩའི་འོལ་ཆོད་ཀྱིས། །གཞུང་བཟང་འབག་བཅོག་འགོས་
 པའི་ཆ། །མ་གཟའ་དམ་གསུམ་ཀུན་མཁྱིན་རྗེར། །མཐོལ་བཤགས་ཆངས་པའི་དངོས་
 གྲུབ་སློལ། །རབ་དཀར་ལྷག་བསམ་རྒྱ་ཟེར་གྱིས། །གཞུང་བཟང་ལྷན་པའི་
 ཆ། །རབ་དཀར་རུང་ཟད་ཅམ་སྤིང་ན། །ཀུན་ལ་པན་བདེའི་རྒྱ་རུ་བསྟོ། །ལྷག་པར་ཐེག་
 མཆོག་སྤྱིང་པོའི་བསྟན། །ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་སྤྲོགས་ཀུན་ཏུ། །ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་
 སྤྱུབ་པ་དང་། །ཉི་ཟླ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་ཤོག ། ॥

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་རྩ་བའི་ཆོག་འགྲེལ་རབ་གསལ་འོད་སྤང་གསར་བ།

ཡིག་ཉི་ཤུ་ཅུ་རྩ་ག་པ་འདི་དཔེ་ཆ་ཡི་ནང་དུ་བཞག་ན་དཔེ་ཆ་དེ་ཅི་འདྲར་
བཞོམས་ཀྱང་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་ཅུ་རྩ་དཔལ་གསུངས་སོ། །
此咒置經書中 可滅誤謬之罪